

สารบัญ

สารบัญ	ก
สารบัญภาพประกอบ	ค
สารบัญตาราง	ช
บทที่ 1 บทนำ	1-1
1.1 ความเป็นมา	1-1
1.2 วัตถุประสงค์	1-2
1.3 พื้นที่ศึกษา	1-3
1.4 ขอบเขตการดำเนินงาน	1-3
บทที่ 2 สภาพทั่วไปของกลุ่มน้ำ	2-1
2.1 สภาพทั่วไปของกลุ่มน้ำ	2-1
2.2 สถานการณ์การเกิดภาวะน้ำท่วมในพื้นที่กลุ่มน้ำ	2-23
บทที่ 3 การบูรณาการและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง	3-1
3.1 ความหมายและประเภทของการเกิดภาวะน้ำท่วม	3-1
3.2 กฎหมาย ระเบียบ และนโยบายที่เกี่ยวข้อง	3-1
3.3 การบูรณาการแก้ไขปัญหาวิกฤตน้ำ	3-69
บทที่ 4 แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม	4-1
4.1 หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	4-1
4.2 งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินงาน	4-2
4.3 การจัดเตรียมข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม	4-14
4.4 การบริหารจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากภาวะน้ำท่วม	4-24
4.5 ระบบเตือนภัยน้ำท่วม	4-29
4.6 การเผยแพร่ข้อมูลให้ประชาชนทราบ	4-34
4.7 เกณฑ์การพิจารณาสถานการณ์น้ำเตือนภัย และวิธีการระบายน้ำที่รวดเร็วและถูกต้องตามหลักวิชาการ	4-37
4.8 วิธีการกักเก็บน้ำเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป	4-94
4.9 การประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อช่วยเหลือประชาชนที่อาจได้รับภัยพิบัติจากน้ำท่วม	4-94
บทที่ 5 กลไกการขับเคลื่อนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมแบบบูรณาการ	5-1
5.1 กลไกการขับเคลื่อนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม	5-1
5.2 โครงสร้างองค์กรและองค์ประกอบ	5-2
5.3 แนวทางการขับเคลื่อนแบบบูรณาการ	5-9

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

5.4 การจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม	5-16
บทที่ 6 รูปแบบรายงานผล	6-1
6.1 กรณียังไม่เกิดภาวะน้ำท่วม	6-1
6.2 กรณีเกิดภาวะน้ำท่วม	6-3
บทที่ 7 บทสรุป	7-1
ภาคผนวก	I

สารบัญภาพประกอบ

	หน้า
ภาพประกอบ 1-1 พื้นที่ศึกษาลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง	1-8
ภาพประกอบ 2-1 ที่ตั้งและขอบเขตลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง	2-2
ภาพประกอบ 2-2 ขอบเขตจังหวัดในพื้นที่ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง	2-3
ภาพประกอบ 2-3 สภาพภูมิประเทศลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง	2-5
ภาพประกอบ 2-4 รูปเหลี่ยมธีเอสเส้นครอบคลุมพื้นที่ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง	2-9
ภาพประกอบ 2-5 ความสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่รับน้ำกับปริมาณน้ำท่าลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออก ตอนล่างส่วนที่ 2 และภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่างส่วนที่ 3	2-11
ภาพประกอบ 2-6 ความสัมพันธ์พื้นที่รับน้ำกับปริมาณน้ำท่าแม่น้ำปัตตานีตอนบนและล่าง	2-11
ภาพประกอบ 2-7 ความสัมพันธ์พื้นที่รับน้ำกับปริมาณน้ำท่าเฉลี่ยแม่น้ำสายบุรี บางนรา โกลก	2-12
ภาพประกอบ 2-8 แสดงชั้นหินให้น้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง	2-15
ภาพประกอบ 2-9 แสดงเขตป่าสงวนแห่งชาติในลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง	2-17
ภาพประกอบ 2-10 แสดงโครงการชลประทานปัจจุบันในลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง	2-20
ภาพประกอบ 2-11 จำนวนพายุที่เข้าสู่พื้นที่ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง	2-26
ภาพประกอบ 2-12 พื้นที่เสี่ยงอุทกภัยในลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่างจาก สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ	2-28
ภาพประกอบ 2-13 พื้นที่เสี่ยงน้ำท่วมจากสำนักงานชลประทานที่ 17	2-29
ภาพประกอบ 2-14 พื้นที่เสี่ยงภัยดินถล่มในลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง	2-30
ภาพประกอบ 3-1 แผนผังแสดงขั้นตอนการบูรณาการที่ระดับภัย 1: เสี่ยงรุนแรง	3-71
ภาพประกอบ 3-2 แผนผังแสดงขั้นตอนการบูรณาการที่ระดับภัย 2 : ระดับรุนแรง	3-72
ภาพประกอบ 3-3 แผนผังแสดงขั้นตอนการบูรณาการที่ระดับภัย 2 : ระดับวิกฤติ	3-72
ภาพประกอบ 3-4 ความเชื่อมโยงและการประสานงานของหน่วยงานในระดับบัญชาการ ระดับ อำนาจการ และระดับปฏิบัติการ	3-73
ภาพประกอบ 3-5 ความเชื่อมโยงและการประสานงานของหน่วยงานในระดับบัญชาการ ระดับอำนาจการและระดับปฏิบัติการ	3-110
ภาพประกอบ 3-6 แผนผังแสดงขั้นตอนการบูรณาการที่ระดับภัย : เสี่ยงรุนแรง	3-111
ภาพประกอบ 3-7แผนผังแสดงขั้นตอนการบูรณาการที่ระดับภัย 2 : ระดับรุนแรง	3-111
ภาพประกอบ 3-8 แผนผังแสดงขั้นตอนการบูรณาการที่ระดับภัย 2 : ระดับวิกฤติ	3-112

สารบัญญภาพประกอบ (ต่อ)

	หน้า
ภาพประกอบ 4-1 แหล่งที่มาและวิธีการงบประมาณในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย	4-3
ภาพประกอบ 4-2 การใช้จ่ายเงินทดรองราชการกรณีก่อนเกิดภัยหรือคาดว่าจะเกิดภัย และกรณีเกิดภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินขึ้น	4-10
ภาพประกอบ 4-3 แผนที่โครงการโดยใช้งบประมาณจากพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ 2566	4-11
ภาพประกอบ 4-4 แผนที่โครงการโดยใช้งบประมาณ (งบกลาง) ประจำปีงบประมาณ 2565	4-12
ภาพประกอบ 4-5 แผนที่โครงการโดยใช้งบประมาณ (งบกลาง) ประจำปีงบประมาณ 2564	4-13
ภาพประกอบ 4-6 พื้นที่เสี่ยงน้ำท่วมจากกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	4-15
ภาพประกอบ 4-7 พื้นที่น้ำท่วม ปี พ.ศ. 2565 จากกรมทรัพยากรน้ำ	4-16
ภาพประกอบ 4-8 พื้นที่เสี่ยงน้ำท่วมจากสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ	4-17
ภาพประกอบ 4-9 พื้นที่เสี่ยงน้ำท่วมจากสำนักงานชลประทานที่ 17	4-18
ภาพประกอบ 4-10 แหล่งน้ำธรรมชาติ บึง พรุ ในพื้นที่ลุ่มน้ำ	4-22
ภาพประกอบ 4-11 กระบวนการงาน (Workflow) แสดงขั้นตอนการปฏิบัติ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	4-28
ภาพประกอบ 4-12 เว็บไซต์สถานการณ์น้ำประเทศไทย	4-29
ภาพประกอบ 4-13 EARLY WARNING SYSTEM	4-29
ภาพประกอบ 4-14 ตัวอย่างโครงสร้างศูนย์บัญชาการเหตุการณ์จังหวัด	4-36
ภาพประกอบ 4-15 แผนที่แสดงตำแหน่งเขื่อนและอ่างเก็บน้ำลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออก ตอนล่าง	4-39
ภาพประกอบ 4-16 แผนที่แสดงตำแหน่งโทรมาตร จังหวัดปัตตานี	4-40
ภาพประกอบ 4-17 แผนที่แสดงตำแหน่งโทรมาตร จังหวัดนราธิวาส	4-41
ภาพประกอบ 4-18 แผนที่แสดงตำแหน่งโทรมาตร จังหวัดยะลา	4-42
ภาพประกอบ 4-19 ผังน้ำแม่น้ำปัตตานี	4-43
ภาพประกอบ 4-20 ผังน้ำแม่น้ำสายบุรี	4-44
ภาพประกอบ 4-21 ผังน้ำแม่น้ำบางนรา	4-45
ภาพประกอบ 4-22 ผังน้ำแม่น้ำโก-ลก	4-46
ภาพประกอบ 4-23 ผังน้ำแม่น้ำตากใบ	4-47
ภาพประกอบ 4-24 ผังน้ำคลองเทพา	4-48
ภาพประกอบ 4-25 โชนปริมาตรเก็บกักของอ่างเก็บน้ำ	4-49
ภาพประกอบ 4-26 โด่งบริหารจัดการจัดการเขื่อนบางลาง	4-52
ภาพประกอบ 4-27 โด่งบริหารจัดการ อ่างเก็บน้ำบ้านไบก์	4-52

สารบัญญภาพประกอบ (ต่อ)

	หน้า
ภาพประกอบ 4-28 โด้งบริหารการจัดการอ่างเก็บน้ำไกล่บ้าน	4-53
ภาพประกอบ 4-29 สถานี TU02 สะพานบ้าน กม.29 อ.เบตง จ.ยะลา	4-56
ภาพประกอบ 4-30 สถานี TD01 สะพานท้ายเขื่อนบางลาง อ.บันนังสตา จ.ยะลา	4-56
ภาพประกอบ 4-31 สถานี TD02 สะพานหัวสะพาน อ.บันนังสตา จ.ยะลา	4-57
ภาพประกอบ 4-32 สถานี TD03 สะพานท่าสาป อ.เมือง จ.ยะลา	4-57
ภาพประกอบ 4-33 สถานี TD04 อาคารสูบน้ำดิบ กปภ. อ.ยะหา จ.ยะลา	4-58
ภาพประกอบ 4-34 สถานี TD05 สะพานเมืองปัตตานี อ.เมือง จ.ปัตตานี จ.ปัตตานี	4-58
ภาพประกอบ 4-35 แผนที่แสดงสถานีเฝ้าระวังและเตือนภัย แม่น้ำปัตตานี	4-61
ภาพประกอบ 4-36 ปริมาณน้ำเฉลี่ยรายวัน สถานี X.40A	4-62
ภาพประกอบ 4-37 กราฟแสดงความสัมพันธ์ของระดับน้ำและระยะเวลาการเคลื่อนตัวของน้ำ	4-63
ภาพประกอบ 4-38 รูปแสดงความสัมพันธ์ของระดับน้ำ – ระยะเวลาเคลื่อนตัวของสถานี X.77 และ X.40A	4-64
ภาพประกอบ 4-39 กราฟแสดงความสัมพันธ์ของระดับน้ำและระยะเวลาการเคลื่อนตัวของน้ำ	4-67
ภาพประกอบ 4-40 รูปแสดงความสัมพันธ์ของระดับน้ำ – ระยะเวลาเคลื่อนตัวของสถานี X.10A และ X.40	4-68
ภาพประกอบ 4-41 แผนที่แสดงสถานีเฝ้าระวังเตือนภัย ลุ่มน้ำสายบุรี	4-70
ภาพประกอบ 4-42 ปริมาณน้ำเฉลี่ยรายวัน สถานี X.184	4-721
ภาพประกอบ 4-43 กราฟแสดงความสัมพันธ์ของระดับน้ำและระยะเวลาการเคลื่อนตัวของน้ำ	4-72
ภาพประกอบ 4-44 รูปแสดงความสัมพันธ์ของระดับน้ำ – ระยะเวลาเคลื่อนตัวของน้ำ ในแม่น้ำสายบุรี	4-73
ภาพประกอบ 4-45 รุกาฟแสดงความสัมพันธ์ของระดับน้ำและระยะเวลาการเคลื่อนตัวของน้ำ	4-75
ภาพประกอบ 4-46 รูปแสดงความสัมพันธ์ของระดับน้ำ – ระยะเวลาเคลื่อนตัวของน้ำ ในแม่น้ำสายบุรี สถานี X.184 กับ X.273	4-76
ภาพประกอบ 4-47 กราฟแสดงความสัมพันธ์ของระดับน้ำและระยะเวลาการเคลื่อนตัวของน้ำ ระหว่างสถานี X.184 กับสถานี X.272 แม่น้ำสายบุรี จ.นราธิวาส และ จ.ปัตตานี	4-78
ภาพประกอบ 4-48 รูปแสดงความสัมพันธ์ของระดับน้ำ – ระยะเวลาเคลื่อนตัวของน้ำ ในแม่น้ำสายบุรีของสถานี X.184 และ X.272	4-79
ภาพประกอบ 4-49 แผนที่แสดงสถานีเฝ้าระวังแจ้งเตือนภัย ลุ่มน้ำโก-ลก	4-82
ภาพประกอบ 4-50 กราฟแสดงความสัมพันธ์ของระดับน้ำและระยะเวลาการเคลื่อนตัวของน้ำ ระหว่างสถานี X.274 กับสถานี X.119A	4-83

สารบัญญภาพประกอบ (ต่อ)

	หน้า
ภาพประกอบ 4-51 รูปแสดงความสัมพันธ์ของระดับน้ำ – ระยะเวลาเคลื่อนตัวของน้ำ ในแม่น้ำสายบุรีของสถานี X.274 และ X.19A	4-84
ภาพประกอบ 4-52 ปริมาณน้ำเฉลี่ยรายวัน สถานี X.274	4-84
ภาพประกอบ 4-53 ผังความสัมพันธ์ระดับน้ำสำหรับการเฝ้าระวังน้ำท่วม ลุ่มน้ำปัตตานี	4-85
ภาพประกอบ 4-54 ผังความสัมพันธ์ระดับน้ำสำหรับการเฝ้าระวังน้ำท่วม ลุ่มน้ำสายบุรี	4-86
ภาพประกอบ 4-55 ผังความสัมพันธ์ระดับน้ำสำหรับการเฝ้าระวังน้ำท่วม ลุ่มน้ำบางนรา (คลองตันหยงมัส)	4-87
ภาพประกอบ 4-56 ผังความสัมพันธ์ระดับน้ำสำหรับการเฝ้าระวังน้ำท่วม ลุ่มน้ำโก-ลก	4-88
ภาพประกอบ 4-57 เกณฑ์การเฝ้าระวังน้ำท่วมแม่น้ำปัตตานี	4-90
ภาพประกอบ 4-58 เกณฑ์การเฝ้าระวังน้ำท่วมแม่น้ำสายบุรี	4-91
ภาพประกอบ 4-59 เกณฑ์การเฝ้าระวังน้ำท่วมแม่น้ำบางนรา	4-92
ภาพประกอบ 4-60 เกณฑ์การเฝ้าระวังน้ำท่วมแม่น้ำโก-ลก	4-93
ภาพประกอบ 5-1 การจัดการเพื่อลดความเสี่ยงจากสาธารณสุขด้านทรัพยากรน้ำที่เพิ่ม ประสิทธิภาพขึ้นโดย สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ	5-11
ภาพประกอบ 5-2 การเปรียบเทียบระดับการจัดการสาธารณสุขด้านทรัพยากรน้ำ ระหว่าง สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ และ กระทรวงมหาดไทย	5-15
ภาพประกอบ 5-3 ความเชื่อมโยงและการประสานงานเพื่อจัดการสาธารณสุขด้านทรัพยากรน้ำ	5-16
ภาพประกอบ 5-4 12 มาตรการรับมือฤดูฝน ปี 2566	5-17
ภาพประกอบ 6-1 ตัวอย่างการรายงานผล กรณียังไม่เกิดภาวะภัย	6-2
ภาพประกอบ 6-2 ตัวอย่างการรายงานผล กรณีเกิดภาวะภัยน้ำท่วม	6-4
ภาพประกอบ 7-1 การประชุมรับฟังความคิดเห็น	7-3

สารบัญตาราง

	หน้า
ตาราง 2-1 รายละเอียดของจังหวัดในกลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง	2-1
ตาราง 2-2 มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดชายแดนใต้	2-6
ตาราง 2-3 มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมเฉลี่ยต่อหัวจังหวัดชายแดนใต้	2-7
ตาราง 2-4 พิสัยค่าเฉลี่ยรายเดือนของตัวแปรภูมิอากาศในปี พ.ศ.2552-2561 ทั้ง 2 สถานี	2-8
ตาราง 2-5 รายละเอียดสถานีตรวจวัดฝนที่พิจารณาคัดเลือกใช้	2-10
ตาราง 2-6 รายละเอียดป่าไม้ในพื้นที่ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง	2-16
ตาราง 2-7 คุณภาพน้ำผิวดินของลำน้ำสายสำคัญในกลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง	2-18
ตาราง 2-8 ความต้องการน้ำปี พ.ศ.2562	2-22
ตาราง 2-9 ความต้องการน้ำปี พ.ศ.2565	2-22
ตาราง 2-10 ความต้องการใช้น้ำในอนาคตปี พ.ศ.2570	2-22
ตาราง 2-11 ความต้องการใช้น้ำในอนาคตปี พ.ศ.2580	2-22
ตาราง 2-12 สถิติพายุหมุนเขตร้อนที่เคลื่อนผ่านภาคใต้ พ.ศ.2494-พ.ศ.2562	2-23
ตาราง 2-13 สรุปจำนวนหมู่บ้านเสี่ยงอุทกภัยจากน้ำป่าไหลหลากหรือน้ำท่วมฉับพลัน	2-25
ตาราง 2-14 พื้นที่เสี่ยงอุทกภัยน้ำท่วมซ้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง	2-27
ตาราง 2-15 พื้นที่เสี่ยงภัยดินถล่ม	2-27
ตาราง 3-1 การยกระดับศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ ตามพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ.2561 และ แผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ.2564-2570	3-70
ตาราง 3-2 โครงสร้างองค์กรในการบัญชาการตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง	3-70
ตาราง 3-3 แนวทางการบูรณาการและแผนปฏิบัติการให้ความช่วยเหลือขณะเกิดเหตุ	3-88
ตาราง 3-4 การบูรณาการระหว่างศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจและหน่วยงานต่างๆ ในระหว่างเกิดเหตุ	3-104
ตาราง 4-1 หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักและหน่วยงานสนับสนุน	4-1
ตาราง 4-2 งบประมาณรายจ่ายประจำปี	4-3
ตาราง 4-3 แหล่งงบประมาณมาใช้ในการดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (งบกลาง)	4-8
ตาราง 4-4 งบประมาณที่ได้รับการจัดสรรแยกตามหน่วยงาน	4-10
ตาราง 4-5 แหล่งน้ำธรรมชาติประเภท บึง, พรุ ในพื้นที่ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง	4-20
ตาราง 4-6 ข้อมูลบ่งชี้การเกิดภาวะน้ำท่วม	4-23
ตาราง 4-7 สถานีโทรมาตรในพื้นที่ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่างโดยการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค	4-30
ตาราง 4-8 สถานีโทรมาตรในพื้นที่ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่างโดยสถาบันสารสนเทศ ทรัพยากรน้ำ (องค์การมหาชน)	4-30

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตาราง 4-9 สถานีโทรมาตรในพื้นที่ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่างโดยกรมชลประทาน	4-32
ตาราง 4-10 สถานีโทรมาตรในพื้นที่ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่างโดยกรมทรัพยากรน้ำ	4-33
ตาราง 4-11 หลักเกณฑ์ในการบริหารจัดการอ่างเก็บน้ำด้วย Reservoir Operation	4-49
Rule Curves ของกรมชลประทาน	
ตาราง 4-12 ข้อมูลบ่งชี้การเกิดภาวะน้ำท่วม	4-53
ตาราง 4-13 สรุปผลตามเกณฑ์การจัดทำข้อกำหนดภาวะน้ำท่วมด้านข้อมูลปริมาณน้ำ	4-54
ตาราง 4-14 สรุปผลตามเกณฑ์การจัดทำข้อกำหนดภาวะน้ำท่วมด้านข้อมูลระดับน้ำ	4-55
ตาราง 4-15 สรุปผลตามเกณฑ์การจัดทำข้อกำหนดภาวะน้ำท่วมด้านข้อมูลแหล่งน้ำต้นทุน	4-59
ตาราง 4-16 การคาดการณ์ค่าระดับน้ำล่องหน้า โดยใช้ความสัมพันธ์ของข้อมูลระดับน้ำ	4-62
ตาราง 4-17 การคาดการณ์ค่าระดับน้ำล่องหน้า โดยใช้ความสัมพันธ์ของข้อมูลระดับน้ำและ	4-66
ระยะเวลาของสถานี X.40B และสถานี X.10A	
ตาราง 4-18 การคาดการณ์ค่าระดับน้ำล่องหน้า โดยใช้ความสัมพันธ์ของข้อมูลระดับน้ำและ	4-71
ระยะเวลาของสถานี X.184 และสถานี X.199	
ตาราง 4-19 การคาดการณ์ค่าระดับน้ำล่องหน้า โดยใช้ความสัมพันธ์ของข้อมูลระดับน้ำและ	4-74
ระยะเวลาของสถานี X.184 และสถานี X.273	
ตาราง 4-20 การคาดการณ์ค่าระดับน้ำล่องหน้า โดยใช้ความสัมพันธ์ของข้อมูลระดับน้ำและ	4-77
ระยะเวลาของสถานี X.184 และสถานี X.272	
ตาราง 4-21 การคาดการณ์ค่าระดับน้ำล่องหน้า โดยใช้ความสัมพันธ์ของข้อมูลระดับน้ำและ	4-80
ระยะเวลาของสถานี X.274 และสถานี X.119A	
ตาราง 4-22 โครงการพัฒนาแหล่งน้ำ ขนาดใหญ่ กลาง เล็ก ระบบสูบน้ำด้วยไฟฟ้า และแก้มลิง	4-94
ตาราง 5-1 หน้าที่และอำนาจตามกฎหมายที่สามารถบูรณาการร่วมกันได้เพื่อลดความเสี่ยง	5-12
จากภาวะน้ำท่วม	
ตาราง 5-2 แนวทางปฏิบัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในมาตรการรับมือฤดูฝน	5-18

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมา

ตามพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 มาตรา 35 (2) คณะกรรมการลุ่มน้ำมีหน้าที่และอำนาจ จัดทำแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง และแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม เสนอคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (คณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ) เพื่อให้ความเห็นชอบ มาตรา 61 ให้คณะกรรมการลุ่มน้ำจัดทำแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งขึ้นไว้เป็นการล่วงหน้า โดยให้จัดทำเป็นแผนเพื่อเตรียมการรองรับทั้งกรณีปกติซึ่งสามารถคาดหมายได้ว่าจะเกิดภาวะน้ำแล้งในระยะเวลาใดระยะเวลาหนึ่งเป็นประจำ และกรณีที่เกิดภาวะน้ำแล้งอย่างรุนแรง

แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง ตามวรรคหนึ่ง อย่างน้อยต้องมีรายการดังต่อไปนี้

- (1) หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักและหน่วยงานสนับสนุน
- (2) งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการ
- (3) การเตรียมข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ในการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง
- (4) การเผยแพร่ข้อมูลให้ประชาชนทราบ
- (5) วิธีการควบคุมการใช้น้ำในพื้นที่
- (6) การหาแหล่งน้ำทดแทนและการขนส่งน้ำจากแหล่งน้ำทดแทนมายังพื้นที่ซึ่งเกิดภาวะน้ำแล้ง
- (7) การประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากภาวะน้ำแล้ง

มาตรา 64 ให้คณะกรรมการลุ่มน้ำจัดทำแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมขึ้นไว้เป็นการล่วงหน้าโดยให้จัดทำเป็นแผนเพื่อเตรียมการรองรับทั้งกรณีปกติซึ่งสามารถคาดหมายได้ว่าจะเกิดภาวะน้ำท่วมในระยะเวลาใดระยะเวลาหนึ่งเป็นประจำ และกรณีฉุกเฉินที่มีน้ำท่วมเกิดขึ้นโดยฉับพลัน โดยในการจัดทำแผนต้องพิจารณาถึงสภาพแวดล้อม ฝั่งน้ำ ระบบนิเวศ และความหลากหลายทางชีวภาพของพื้นที่นั้นประกอบด้วย

แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม ตามวรรคหนึ่ง อย่างน้อยต้องมีรายการดังต่อไปนี้

- (1) หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักและหน่วยงานสนับสนุน
- (2) งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการ
- (3) การเตรียมข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ในการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
- (4) การบริหารจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากภาวะน้ำท่วม
- (5) การจัดทำระบบเตือนภัยน้ำท่วม
- (6) การเผยแพร่ข้อมูลให้ประชาชนทราบ

- (7) วิธีการระบายน้ำที่รวดเร็วและถูกต้องตามหลักวิชาการให้น้ำระบายไปตามแนวทางที่กำหนด
- (8) วิธีการกักเก็บน้ำเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป
- (9) การประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อช่วยเหลือประชาชนที่อาจได้รับภัยพิบัติจากน้ำท่วม

มาตรา 61 วรรคสอง และมาตรา 64 วรรคสอง กำหนดให้ในการจัดทำแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง และแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม ให้มีการบูรณาการร่วมกับแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติและแผนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งรับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง และประชาชนในเขตลุ่มน้ำตามความเหมาะสม

ซึ่งทางสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติภาค 4 ได้ว่าจ้างมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย คณะวิศวกรรมศาสตร์ ดำเนินการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง และแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม โดยนำข้อมูลจากเล่มรายงานโครงการจัดทำผังน้ำ ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง จึงจำเป็นต้องนำผลการศึกษาที่ได้จากรายงานฉบับดังกล่าวมาทำการทบทวนดำเนินการจัดทำแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง และแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม ให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้นและขอความคิดเห็นจากผู้ใช้งานจริง หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในพื้นที่ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง เพื่อให้ผู้ว่าราชการจังหวัด หน่วยงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องทราบและนำแผนดังกล่าวไปสู่การปฏิบัติ และเพื่อเป็นกรอบเบื้องต้นในการกำกับและติดตามของคณะกรรมการลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่างต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์

- (1) เพื่อทบทวนจัดทำแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง และแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมในเขตพื้นที่ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่างตามพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 มาตรา 61 และ มาตรา 64 ให้สอดคล้องกับบริบทลุ่มน้ำและองค์ประกอบในการบริหารจัดการน้ำ
- (2) เพื่อนำแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง และแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมในเขตพื้นที่ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่างให้ผู้ว่าราชการจังหวัด หน่วยงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องทราบและนำไปสู่การปฏิบัติ
- (3) เพื่อให้คณะกรรมการลุ่มน้ำใช้แผนดังกล่าวเป็นกรอบในการติดตามการดำเนินการให้เป็นไปตามแผน

1.3 พื้นที่ศึกษา

เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการศึกษา ขอบเขตพื้นที่ศึกษาต้องครอบคลุมพื้นที่ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง ตามพระราชกฤษฎีกากำหนดลุ่มน้ำ พ.ศ. 2564 (วันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2564) ดังแสดงในภาพประกอบ 1-1

1.4 ขอบเขตการดำเนินงาน

โดยการนำข้อมูลโครงการจัดทำผังน้ำ ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง มาศึกษาเพื่อทบทวน “แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง” และ “แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง” เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติในพื้นที่ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง

- (1) ศึกษาทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง ดังนี้
 - 1) ทบทวนรายงานการศึกษาในพื้นที่ที่เกี่ยวข้อง ต้องมีรายละเอียด (ร่าง) แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งปี 2563 เป็นอย่างน้อย
 - 2) รวบรวม/ทบทวนข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำเพื่อใช้จัดทำแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง อย่างน้อยต้องมีรายละเอียดดังนี้
 - ข้อมูลสภาพลุ่มน้ำ ได้แก่ ที่ตั้งและอาณาเขต ประชากร เขตการปกครอง ลักษณะภูมิประเทศ ลักษณะภูมิอากาศ ข้อมูลด้านต้นทุนน้ำ (น้ำฝน น้ำท่า น้ำบาดาล ฯลฯ) ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โครงการพัฒนาแหล่งน้ำ (แหล่งน้ำ/อ่างเก็บน้ำ อาคารบังคับน้ำที่สำคัญ) ความต้องการใช้น้ำ ฯลฯ
 - สถานการณ์สภาวะน้ำแล้งและปัญหาคุณภาพน้ำที่เกิดขึ้น สาเหตุของการเกิดสภาวะน้ำแล้ง สภาพความเสียหายจากสภาวะน้ำแล้ง สถิติการประสบสภาวะน้ำแล้งที่ผ่านมา พื้นที่เสี่ยงเกิดสภาวะน้ำแล้งหรือมีปัญหาคุณภาพน้ำ เป็นต้น
 - ปฏิทินการบริหารจัดการน้ำซึ่งเป็นแผนบริหารจัดการที่เชื่อมโยงจากแผนระดับประเทศถ่ายทอดลงสู่ระดับลุ่มน้ำ
 - 3) รวบรวมการบูรณาการตามหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อเชื่อมโยงกฎหมายพระราชบัญญัติ พระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ประกาศ ข้อกำหนด ข้อบัญญัติต่างๆ รวมถึงแนวทางการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งอย่างบูรณาการ อย่างน้อยต้องมีรายละเอียดดังนี้
 - ความหมายและประเภทของการเกิดภาวะน้ำแล้ง ได้แก่ ความหมายของภาวะน้ำแล้ง ประเภทหรือความรุนแรงของการเกิดภาวะน้ำแล้งตามสภาพของลุ่มน้ำ

- กฎหมาย ระเบียบ และนโยบายที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กฎหมายที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการจัดการปัญหาน้ำแล้งของไทย กฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการปัญหาน้ำแล้งของไทย
 - การบูรณาการการแก้ไขปัญหาน้ำแล้ง ได้แก่ การจัดตั้งองค์กรหรือคณะทำงานเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำแล้ง แนวทางการบูรณาการระหว่างหน่วยงานในการแก้ไขปัญหาด้านน้ำตาม พ.ร.บ. ทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 และแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยฯ พ.ศ. 2564-2570 แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติและแผนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง แนวทางปฏิบัติร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ภาคประชาสังคม เอกชนและองค์กรการกุศล และองค์กรระหว่างประเทศ (หากมี)
- 4) ทบทวน การจัดทำแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง องค์กรประกอบตามพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 โดยมีรายละเอียดดังนี้
- หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักและหน่วยงานสนับสนุน ดำเนินการเตรียมความพร้อมก่อนเกิด ระหว่างเกิด และหลังเกิดภาวะน้ำแล้ง
 - งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการ ระบุงบประมาณและแหล่งที่มาของงบประมาณที่สามารถนำมาใช้ดำเนินการในแผนป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำแล้ง
 - การจัดเตรียมข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำแล้ง ข้อมูลในระดับพื้นที่ (ลุ่มน้ำย่อย จังหวัด อำเภอ) เช่น ข้อมูลด้านต้นทุนน้ำ (น้ำฝน น้ำท่า น้ำบาดาล ฯลฯ) โครงการพัฒนาแหล่งน้ำ (แหล่งน้ำ/อ่างเก็บน้ำ อาคารบังคับน้ำที่สำคัญ) ความต้องการใช้น้ำ เป็นต้น
 - แนวทางการเผยแพร่ข้อมูลให้ประชาชนทราบ เช่น การแจ้งหรือเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารให้หน่วยงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง และประชาชนในพื้นที่เสี่ยงภัย ได้รับทราบข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับภาวะน้ำแล้งอย่างถูกต้อง เพียงพอ และเหมาะสม
 - การประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อช่วยเหลือประชาชนที่อาจได้รับภัยพิบัติจากน้ำแล้ง ตั้งแต่ก่อนเกิด ระหว่างเกิด และหลังเกิดภาวะน้ำแล้ง
- 5) ทบทวนแนวทางการขับเคลื่อนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง เพื่อให้สามารถขับเคลื่อนแผนฯ ดังกล่าวไปสู่การปฏิบัติได้ อย่างน้อยต้องมีรายละเอียดดังนี้
- กลไกการขับเคลื่อนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง ได้แก่ การจัดตั้งองค์กร ผู้อำนวยการ การปฏิบัติการ โครงสร้างองค์กรและองค์กรประกอบ

(ระดับนโยบาย ระดับบัญชาการ ระดับอำนวยการ ระดับปฏิบัติการ ระดับพื้นที่ลุ่มน้ำ)

- แนวทางการขับเคลื่อนแบบบูรณาการ ได้แก่ (การเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการสาธารณภัยด้านน้ำ ระดับการจัดการภาวะน้ำแล้ง ความเชื่อมโยง และการประสานการปฏิบัติ)
- การจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม ได้แก่ ลักษณะของแผนปฏิบัติการ การจัดทำแผนปฏิบัติการก่อนฤดูแล้ง การดำเนินการตามแผนปฏิบัติการ การดำเนินการหลังฤดูแล้ง

(2) แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง ดังนี้

- 1) ทบทวนรายงานการศึกษาในพื้นที่ที่เกี่ยวข้อง ต้องมีรายละเอียด (ร่าง) แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมปี 2563 เป็นอย่างน้อย
- 2) รวบรวม/ทบทวนข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำเพื่อใช้จัดทำแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม มีรายละเอียดดังนี้
 - ข้อมูลสภาพลุ่มน้ำ ได้แก่ ที่ตั้งและอาณาเขต ประชากร เขตการปกครอง ลักษณะภูมิประเทศ ลักษณะภูมิอากาศ ลักษณะทางอุตุ-อุทกวิทยา ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โครงการพัฒนาแหล่งน้ำ ฯลฯ
 - สถานการณ์อุทกภัยที่เกิดขึ้น เช่น สาเหตุของการเกิดอุทกภัย สภาพความเสียหายจากสภาวะน้ำท่วม สถิติการประสบอุทกภัยที่ผ่านมาและพื้นที่เสี่ยงอุทกภัย เป็นต้น
- 3) รวบรวมการบูรณาการตามหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเชื่อมโยงกฎหมายข้อกำหนด ข้อบัญญัติต่างๆ รวมถึงแนวทางการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมอย่างบูรณาการ อย่างน้อยต้องมีรายละเอียดดังนี้
 - ความหมายและประเภทของการเกิดภาวะน้ำท่วม ได้แก่ ความหมายของภาวะน้ำท่วม ประเภทหรือความรุนแรงของการเกิดภาวะน้ำท่วมตามสภาพของลุ่มน้ำ
 - กฎหมาย ระเบียบ และนโยบายที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กฎหมายที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการจัดการปัญหาน้ำท่วมของไทย กฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการปัญหาน้ำท่วมของไทย
 - การบูรณาการการแก้ไขปัญหาน้ำท่วม ได้แก่ การจัดตั้งองค์กรหรือคณะทำงานเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำท่วม (ศูนย์อำนวยการน้ำแห่งชาติ ศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจ กองอำนวยการน้ำแห่งชาติ ศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ ฯลฯ) แนวทางการบูรณาการระหว่างหน่วยงานในการแก้ไขปัญหาด้านน้ำตาม พ.ร.บ.ทรัพยากรน้ำฯ พ.ศ.

- 2561 และ พ.ร.บ. ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยฯ พ.ศ. 2558 แนวทางการบูรณาการต่อปัญหาด้านน้ำในบริบทด้านปริมาณและคุณภาพน้ำ แนวทางปฏิบัติงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดการปัญหาน้ำท่วม
- 4) ทบทวน จัดทำแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องครบถ้วนตามพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 โดยมีรายละเอียดดังนี้
- หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักและหน่วยงานสนับสนุน ดำเนินการเตรียมความพร้อมก่อนเกิด ระหว่างเกิด และหลังเกิดภาวะน้ำท่วม
 - งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการ ระบุงบประมาณ แหล่งที่มาของงบประมาณที่สามารถนำมาใช้ดำเนินการในแผนป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำท่วม
 - การจัดเตรียมข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำท่วม เช่น พื้นที่เสี่ยงน้ำท่วม พื้นที่ทางน้ำหลาก/พื้นที่น้ำนอง/พื้นที่ลุ่มต่ำ (กรณีมีการศึกษาจัดทำผังน้ำ) ข้อมูลบ่งชี้การเกิดภาวะน้ำท่วมและตำแหน่งสถานีตรวจวัดข้อมูล (น้ำฝน น้ำท่า น้ำในอ่างเก็บน้ำ)
 - การบริหารจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากภาวะน้ำท่วม เช่น ประสานและบูรณาการข้อมูล โดยร่วมกับกองอำนวยการน้ำแห่งชาติ คณะกรรมการลุ่มน้ำในเขตลุ่มน้ำ และหน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักและหน่วยงานสนับสนุนตามแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมในเขตลุ่มน้ำ การประเมินความเสี่ยง จัดทำมาตรการป้องกันและลดผลกระทบ เตรียมความพร้อมในการเผชิญสถานการณ์ และเยียวยาผู้ประสบภัยจากภาวะน้ำท่วม แนวทางส่งเสริม สนับสนุนและเปิดโอกาสให้ภาคเอกชน ประชาชน และชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากภาวะน้ำท่วม ทั้งนี้ที่ปรึกษาต้องกำหนดพื้นที่เสี่ยงสูงหรืออาจเกิดผลกระทบรุนแรงโดยต้องเสนอแนวทางและกระบวนการบริหารจัดการน้ำท่วมในกรณีฉุกเฉินที่มีน้ำท่วมเกิดขึ้นโดยฉับพลัน โดยคำนึงถึงผลกระทบของลุ่มน้ำข้างเคียง
 - แนวทางการเผยแพร่ข้อมูลให้ประชาชนทราบ เช่น การแจ้งหรือเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารให้หน่วยงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง และประชาชนในพื้นที่เสี่ยงภัย ได้รับทราบข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับภาวะน้ำท่วมอย่างถูกต้อง เพียงพอ และเหมาะสม
 - การประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อช่วยเหลือประชาชนที่อาจได้รับภัยพิบัติจากน้ำท่วม ตั้งแต่ก่อนเกิด ระหว่างเกิด และหลังเกิดภาวะน้ำท่วม

5) รวบรวม ทบทวนแนวทางการขับเคลื่อนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม เพื่อให้สามารถขับเคลื่อนแผนดังกล่าวไปสู่การปฏิบัติได้ อย่างน้อยต้องมีรายละเอียดดังนี้

- กลไกการขับเคลื่อนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม ได้แก่ การจัดตั้งองค์การ การอำนวยความสะดวก การปฏิบัติการ โครงสร้างองค์กรและองค์ประกอบ (ระดับนโยบายระดับบัญชาการ ระดับอำนาจการ ระดับปฏิบัติการ ระดับพื้นที่ลุ่มน้ำ)
- แนวทางการขับเคลื่อนแบบบูรณาการ ได้แก่ การเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการ สาธารณภัยด้านน้ำ ระดับการจัดการภาวะน้ำท่วม ความเชื่อมโยงและการประสานการปฏิบัติ
- การจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม ได้แก่ ลักษณะของ แผนปฏิบัติการ การจัดทำแผนปฏิบัติ การก่อนฤดูฝน การดำเนินการตาม แผนปฏิบัติการ การดำเนินการหลังฤดูฝน

(3) การมีส่วนร่วมและรับฟังความคิดเห็น โดยจัดประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงานของรัฐองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และประชาชนในเขตลุ่มน้ำ ให้จัดรับฟังความคิดเห็นโดยมีผู้เข้าร่วมอย่างน้อย 40 คน

บทที่ 2 สภาพทั่วไปของกลุ่มน้ำ

2.1 สภาพทั่วไปของกลุ่มน้ำ

2.1.1 ที่ตั้งและอาณาเขต

ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง ตั้งอยู่ระหว่างเส้นรุ้งที่ 5° 36' 47.95'' เหนือ ถึงเส้นรุ้งที่ 6° 56' 49.82'' เหนือและระหว่างเส้นแวงที่ 100° 58' 3.27'' ตะวันออก ถึงเส้นแวงที่ 102° 5' 53.36'' ตะวันออก ตามการกำหนดลุ่มน้ำใหม่ 22 ลุ่มน้ำ ในพระราชกฤษฎีกากำหนดลุ่มน้ำ พ.ศ.2564 มีขนาดพื้นที่ 10,605.45 ตารางกิโลเมตร หรือ 6,628,406 ไร่ ตั้งอยู่ตอนใต้ของประเทศ ไทย มีเทือกเขาสันกาลาศีรีเป็นสันปันน้ำด้านทิศตะวันตกและทิศใต้เป็นต้นน้ำของลำน้ำสำคัญ 4 สาย ได้แก่ แม่น้ำปัตตานี, แม่น้ำสายบุรี, แม่น้ำบางนราและแม่น้ำโก-ลก พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นป่าเขา ตอนปลายของแม่น้ำเป็นที่ราบ ตามภาพประกอบ 2-1

มีอาณาเขตติดต่อ ดังนี้

ทิศเหนือ ติดกับ อ่าวไทย

ทิศใต้ ติดกับ ประเทศมาเลเซีย

ทิศตะวันออก ติดกับ อ่าวไทยและประเทศมาเลเซีย

ทิศตะวันตก ติดกับ ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาและประเทศมาเลเซีย

2.1.2 เขตการปกครอง

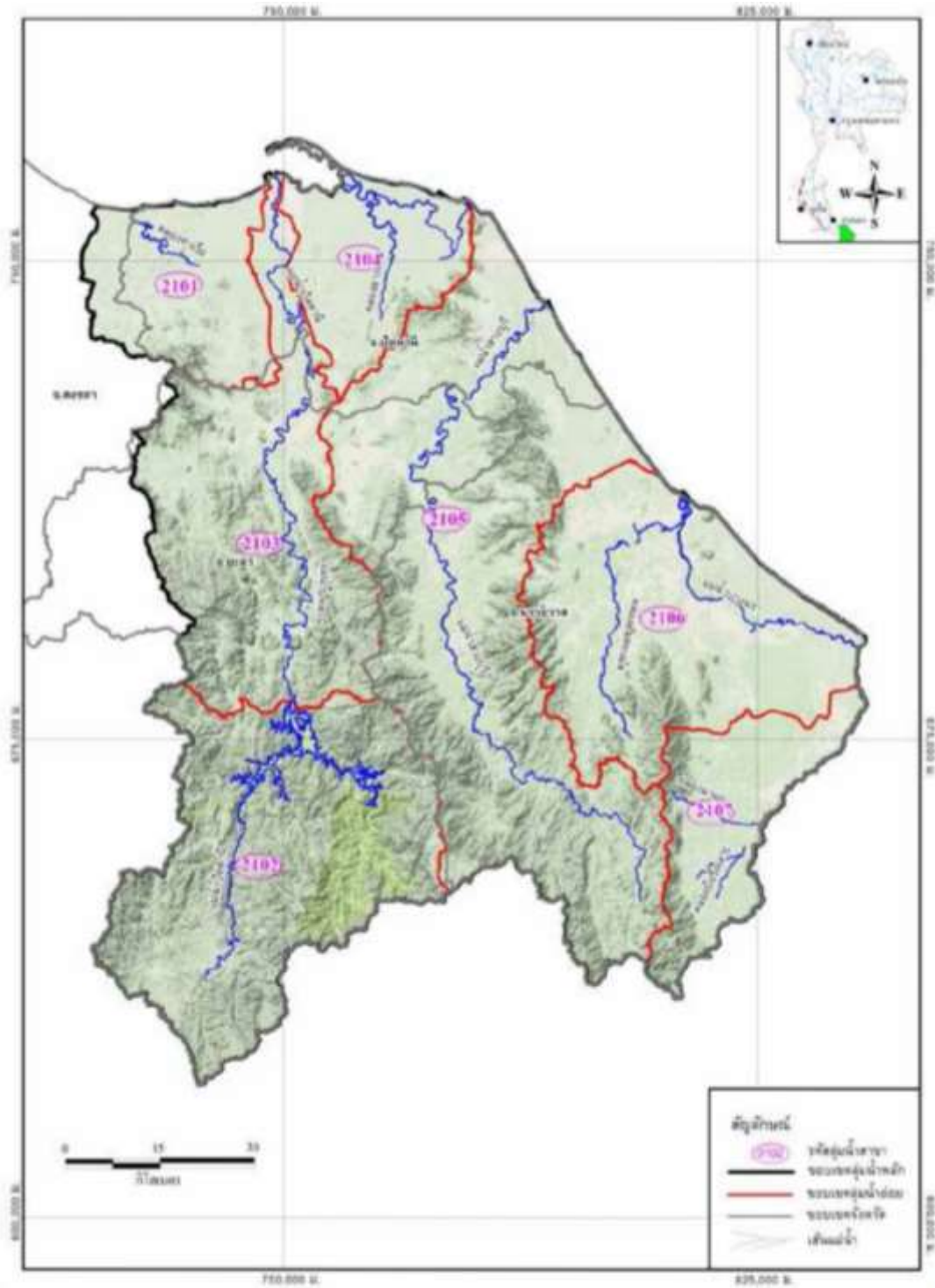
ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง มีพื้นที่ครอบคลุม 4 จังหวัด ได้แก่ ปัตตานี ยะลา นราธิวาส และสงขลา ดังแสดงในตาราง 2-1 และภาพประกอบ 2-2

ตาราง 2-1 รายละเอียดของจังหวัดในกลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง

จังหวัด	พื้นที่จังหวัด (ตร.กม.)	พื้นที่ในเขตลุ่มน้ำ		ร้อยละ ของพื้นที่ จังหวัด	ร้อยละ ของพื้นที่ ลุ่มน้ำ
		(ตร.กม.)	(ไร่)		
สงขลา	7,741.97	142.97	89,356.25	1.85	1.35
ปัตตานี	1,976.77	1,976.77	1,235,481.25	100.00	18.64
ยะลา	4,521.08	3,994.51	2,496,568.75	88.35	37.66
นราธิวาส	4,491.20	4,491.20	2,807,000.00	100.00	42.35
รวม		10,605.45	6,628,406.25		100.00

ที่มา: โครงการศึกษาการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์พื้นที่ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออก สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

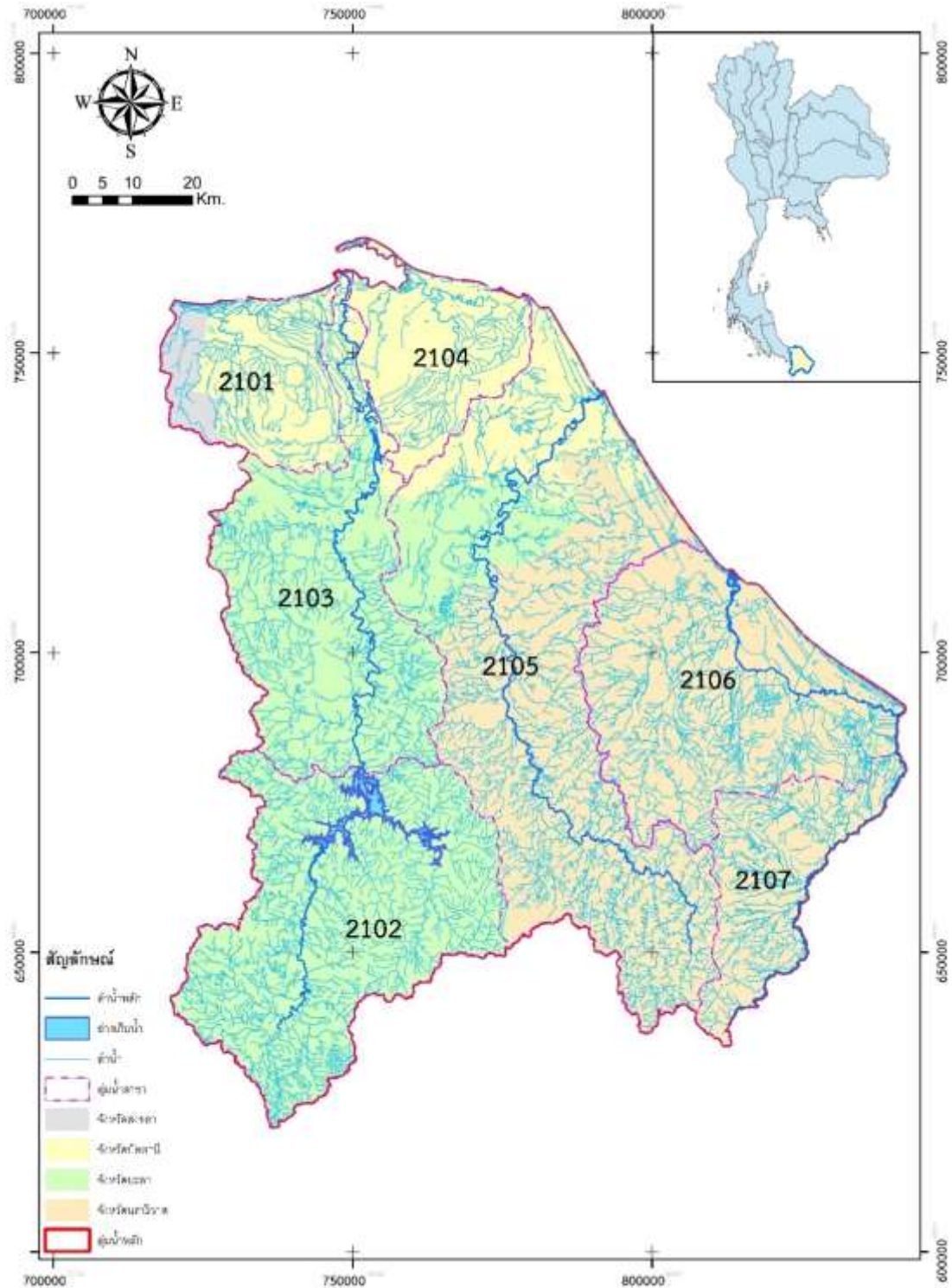
โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

ภาพประกอบ 2-1 ที่ตั้งและขอบเขตลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง

ที่มา: โครงการศึกษาการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์พื้นที่ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออก สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
 ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

ภาพประกอบ 2-2 ขอบเขตจังหวัดในพื้นที่ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง

ที่มา: โครงการศึกษาการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์พื้นที่ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออก สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

2.1.3 ลักษณะภูมิประเทศ

ลักษณะภูมิประเทศของลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง ด้านตะวันตกและด้านใต้ของลุ่มน้ำจะมีเทือกเขาสันกาลาศรีซึ่งเป็นแนวพรมแดนระหว่างไทยกับมาเลเซีย โดยแนวเทือกเขาเริ่มต้นจากเขาชีนา ซึ่งเป็นจุดบรรจบเทือกเขานครศรีธรรมราชบริเวณริมฝั่งทะเลอันดามัน จังหวัดสตูลและสิ้นสุดบริเวณต้นน้ำโก-ลก อำเภอเวียง จังหวัดนราธิวาส เป็นต้นน้ำที่สำคัญของลุ่มน้ำสาขาของลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่างได้แก่ มีลุ่มน้ำสาขาแบ่งเป็น 7 ลุ่มน้ำสาขา ได้แก่ ลุ่มน้ำสาขาภาคใต้ฝั่งตะวันออกส่วนที่ 2 (2101), ลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำปัตตานีตอนบน (2102), ลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำปัตตานีตอนล่าง (2103), ลุ่มน้ำสาขาภาคใต้ฝั่งตะวันออกส่วนที่ 3(2104), ลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำสายบุรี (2105) , ลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำบางนรา (2106) และลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำโก-ลก (2107) พื้นที่ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่างมีระดับความสูงอยู่ระหว่าง 0-1,535 เมตรจากระดับน้ำทะเลปานกลางตามภาพประกอบ 2-3

แม่น้ำและลำน้ำสาขาสำคัญในลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง ประกอบด้วย

(1) คลองตูลูหยง ลำน้ำหลักของลุ่มน้ำสาขาภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่างส่วนที่ 2 ต้นน้ำเกิดจากคลองชะเมา คลองท่าเรือจากนั้นมีคลองท่าसानมาบรรจบและเรียกว่าคลองสายโฮ ต่อจากนั้นเรียกคลองบารามิงและลงคลองตูลูหยงรวมความยาวจากต้นน้ำจนออกอ่าวไทยประมาณ 60 กิโลเมตร

(2) แม่น้ำปัตตานีเหนือเชื่อมบางกลาง มีต้นกำเนิดจากเทือกเขาแนวเขตชายแดนประเทศไทยกับมาเลเซียและแนวเทือกเขาสันปันน้ำกับลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำสายบุรีในเขต อ.เบตง จ.ยะลา ไหลขึ้นทิศเหนือผ่านพื้นที่ อ.เบตงและลงสู่เชื่อมบางกลางที่ อ.ธารโต จ.ยะลา ความยาวลำน้ำจากต้นน้ำประมาณ 65 กิโลเมตร ลำน้ำสาขาที่สำคัญได้แก่ คลองฮาลา คลองอัยยะปารังและคลองบ้านแหร เป็นต้น

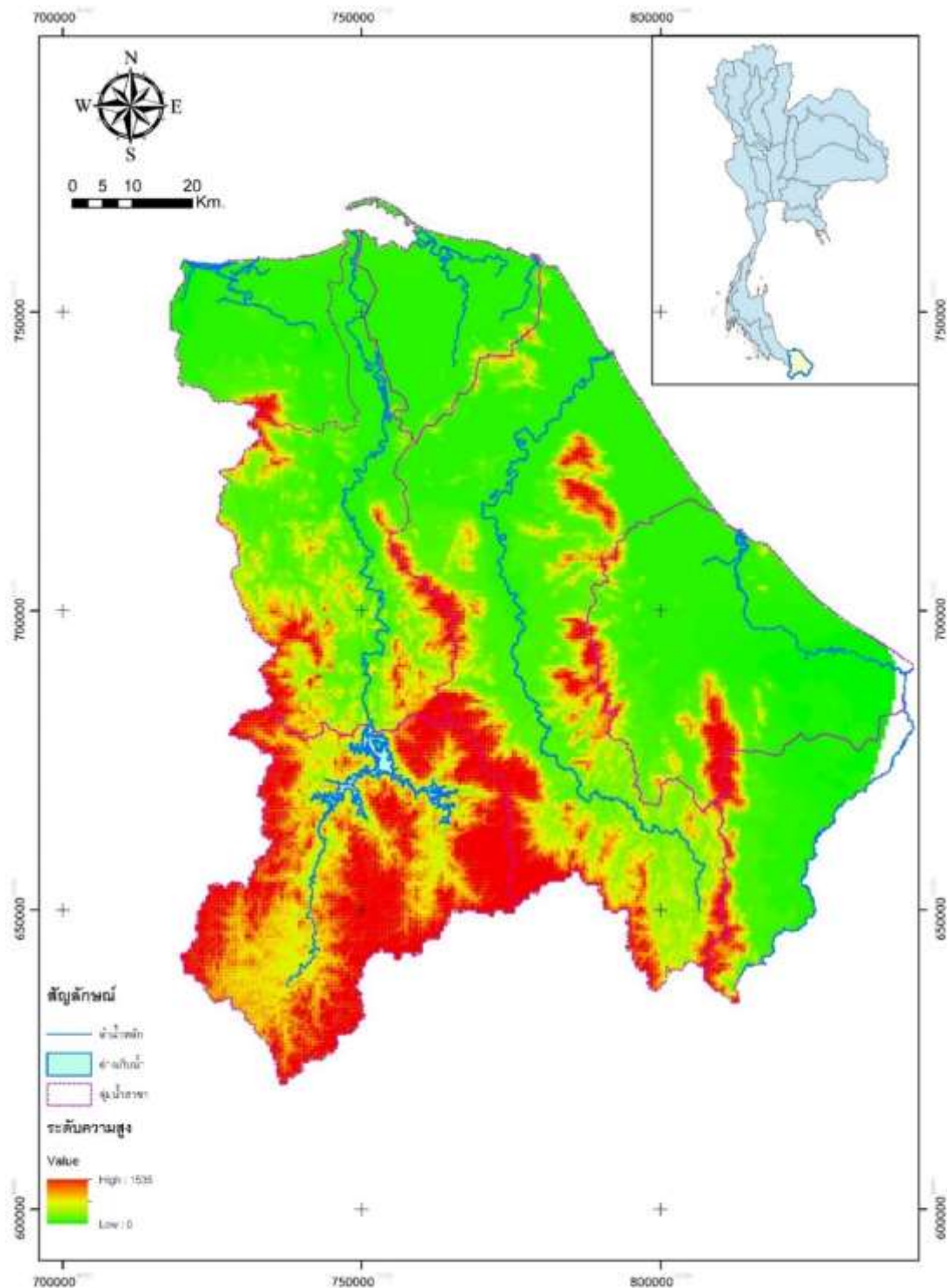
(3) แม่น้ำปัตตานีช่วงท้ายเชื่อมบางกลาง ไหลจากท้ายเชื่อมบางกลางขึ้นมาทางทิศเหนือไปตามขอบเขตลุ่มน้ำปัตตานี ผ่าน อ.บันนังสตา อ.กรงปินัง อ.เมืองยะลา เข้าเขตจังหวัดปัตตานี ผ่าน อ.แม่ลาน อ.เมืองปัตตานีและไหลออกสู่อ่าวไทยที่ อ.เมืองปัตตานี ความยาวรวมประมาณ 103 กิโลเมตร ลำน้ำสาขาที่สำคัญได้แก่ คลองเล็ก คลองปะแตและคลองลิจิง เป็นต้น

(4) คลองยะหริ่ง ลำน้ำหลักของลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง ส่วนที่ 3 มีต้นกำเนิดจากเทือกเขาทางด้านทิศตะวันออกเฉียงใต้ของลุ่มน้ำ ไหลขึ้นมาทางทิศเหนือสู่พื้นที่ราบในเขต อ.ยะหริ่ง ไหลผ่านตัว อ.ยะหริ่ง ออกสู่อ่าวบางปู หรืออ่าวปัตตานีที่บ้านบางปู อ.ยะหริ่ง จ.ปัตตานี คลองสาขาที่สำคัญได้แก่ คลองตันหยงและคลองกลางสาต

(5) แม่น้ำสายบุรี ต้นกำเนิดทางทิศใต้บริเวณเทือกเขาสันกาลาศรีพรมแดนระหว่างประเทศไทยและประเทศมาเลเซียที่ อ.สุคิริน จ.นราธิวาส ไหลจากทิศใต้ขึ้นไปทางทิศเหนือผ่าน อ.ศรีสาคร อ.รือเสาะ จังหวัดนราธิวาสและไหลลงอ่าวไทยที่ ต.ตะลุบัน อ.สายบุรี จังหวัดปัตตานี

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

ความยาวลำน้ำจากต้นน้ำประมาณ 195 กิโลเมตร ลำน้ำสาขาสำคัญได้แก่ คลองบีโฆ คลองไม้แก่น
คลองกอตอและคลองปะดอซา เป็นต้น

ภาพประกอบ 2-3 สภาพภูมิประเทศลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง

ที่มา: โครงการศึกษาการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์พื้นที่ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออก สำนักงานทรัพยากร
น้ำแห่งชาติ

(6) แม่น้ำบางนราเป็นลำน้ำหลักของกลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำบางนรา ทอดตัวขนานชายฝั่งทะเลความยาวประมาณ 60 กิโลเมตร มีคลองเชื่อมเพื่อระบายออกสู่ทะเลได้ 3 ทางได้แก่ 1) ปากน้ำบางนรา อ.เมืองนราธิวาส จ.นราธิวาส 2) ลงคลองน้ำแบ่งซึ่งไหลออกทะเลผ่าน ประตูระบายน้ำปากคลองน้ำแบ่ง ที่ ต.ไพรวัน อ.ตากใบ จ.นราธิวาส และ 3) ทำยจุดบรรจบแม่น้ำโก-ลก ที่บ้านตาบา อ.ตากใบ จ.นราธิวาส ความยาวรวมของแม่น้ำบางนราประมาณ 60 กิโลเมตร คลองสาขาที่สำคัญได้แก่ คลองสุโหงปาดี คลองตันหยงมัส แม่น้ำตากใบและคลองน้ำแบ่งซึ่งเป็นคลองขุดเพื่อระบายน้ำจากแม่น้ำบางนราออกสู่ทะเล

(7) แม่น้ำโก-ลก เป็นแม่น้ำสายหลักของกลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำโก-ลก เป็นเขตแบ่งแดนระหว่างประเทศไทยและมาเลเซีย ต้นกำเนิดจากเทือกเขาสันกาลาศีรีใน อ.แว้ง ไหลผ่านอ.สุโหงโก-ลก ไปบรรจบแม่น้ำบางนราที่ อ.ตากใบ ออกทะเลอ่าวไทยที่บ้านตาบา อ.ตากใบ จ.นราธิวาส ลำน้ำสาขาที่สำคัญในประเทศไทยได้แก่ คลองแว้ง คลองมาแย คลองโต๊ะแดง เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีคลองเชื่อมระหว่างแม่น้ำโก-ลก กับแม่น้ำบางนรา เช่น คลองชลประทาน คลองปยู เป็นต้น

2.1.4 ประชากรและเศรษฐกิจ

พื้นที่ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง มีประชากรตามทะเบียนราษฎร ในปี พ.ศ.2563 ตามสัดส่วนพื้นที่ในลุ่มน้ำ จำนวนประมาณ 1,935,475 คน 540,119 ครัวเรือน แยกเป็น ประชากรชาย 958,011 คนและประชากรหญิง 977,465 คน เฉลี่ยจำนวน 3.58 คน/ครัวเรือน ความหนาแน่น 182.50 คน/ตารางกิโลเมตร พื้นที่ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่างครอบคลุมพื้นที่ส่วนใหญ่ของจังหวัดปัตตานี, ยะลา และนราธิวาสและอีกเล็กน้อยของจังหวัดสงขลา (ร้อยละ 1.35 ของพื้นที่ลุ่มน้ำ) ในปี พ.ศ.2562 ผลิตภัณฑ์มวลรวมประเทศมีมูลค่า 16,898,086 ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 3.23 ผลิตภัณฑ์มวลรวมของภาคใต้อยู่ที่ 1,473,623 ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 4.71 ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดเรียงลำดับจากมากไปน้อยคือ ปัตตานี ยะลาและนราธิวาส โดยการขยายตัวของจังหวัดนราธิวาสลดลงจากปี พ.ศ.2561 มีรายละเอียดดังตาราง 2-2

ตาราง 2-2 มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดชายแดนใต้

จังหวัด	ปี พ.ศ.2561		ปี พ.ศ.2562	
	มูลค่า (ล้านบาท)	%	มูลค่า (ล้านบาท)	%
ปัตตานี	48,360	4.73	49,555	2.47
ยะลา	44,498	3.32	46,456	3.70
นราธิวาส	43,802	7.51	43,162	-1.46

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ปี พ.ศ.2562 ผลิตภัณฑ์มวลรวมเฉลี่ยต่อหัว (GPP Per Capita) ของประเทศมูลค่า 243,787 ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 2.92 ของภาคใต้มูลค่า 153,659 ล้านบาทขยายตัวร้อยละ 4.11 โดยมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมต่อหัวของเรียงลำดับได้แก่ จังหวัดยะลา จังหวัดปัตตานีและจังหวัดนราธิวาส ดังตาราง 2-3จังหวัดสงขลาซึ่งมีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมเฉลี่ยต่อหัวสูงมีพื้นที่อยู่ในลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่างเพียง ตำบลท่าม่วง, ตำบลปากบางในอำเภอเทพาและ ต.เปียน, ต.บ้านโหนดในอำเภอสะบ้าย้อยซึ่งมีสัดส่วนพื้นที่ในลุ่มน้ำเพียง 1.35 และไม่ใช้พื้นที่เศรษฐกิจสำคัญของสงขลาจึงไม่นำมาพิจารณา

ตาราง 2-3 มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมเฉลี่ยต่อหัวจังหวัดชายแดนใต้

จังหวัด	ปี พ.ศ.2561		ปี พ.ศ.2562	
	มูลค่า (ล้านบาท)	%	มูลค่า (ล้านบาท)	%
ยะลา	95,641	2.58	98,501	2.99
ปัตตานี	75,403	4.35	76,997	2.11
นราธิวาส	60,714	6.89	59,498	-2.00

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

โครงสร้างเศรษฐกิจของจังหวัดปัตตานีซึ่งพื้นที่อยู่ในลุ่มน้ำสาขาภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่างส่วนที่ 2, ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่างส่วนที่ 3 เป็นส่วนใหญ่และลุ่มน้ำสาขาปัตตานีตอนล่างและลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำสายบุรี แบ่งสัดส่วนโครงสร้างภาคการผลิตในปี พ.ศ.2562 คือ ภาคบริการร้อยละ 65 ภาคการเกษตรร้อยละ 25 และภาคอุตสาหกรรม ร้อยละ 10 โดยเครื่องชี้วัดเศรษฐกิจที่สำคัญ ได้แก่ รายได้จากการทำประมงทะเล, รายได้จากผลผลิตยางพาราและรายได้จากธุรกิจภาคบริการ

โครงสร้างเศรษฐกิจของจังหวัดยะลาซึ่งพื้นที่อยู่ในลุ่มน้ำสาขาปัตตานีตอนบนและลุ่มน้ำสาขาปัตตานีตอนล่างเป็นส่วนใหญ่ และลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำสายบุรีอีกบางส่วน โครงสร้างทางเศรษฐกิจของจังหวัดยะลาขึ้นกับภาคเกษตรกรรม, การพาณิชย์กรรม, การคมนาคมขนส่ง, การบริหารและการก่อสร้างตามลำดับ

โครงสร้างเศรษฐกิจของจังหวัดนราธิวาสซึ่งครอบคลุมพื้นที่ลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำโกลก, ลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำบางนราทั้งหมดและพื้นที่ส่วนใหญ่ของลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำสายบุรี โครงสร้างทางเศรษฐกิจของจังหวัดขึ้นกับสาขาเกษตรกรรม, สาขาการขนส่ง-ขายปลีกและการซ่อมแซม, สาขาการศึกษาและสาขาบริหารราชการและการป้องกันประเทศตามลำดับ

2.1.5 สภาพภูมิอากาศและอุทกวิทยาในพื้นที่ลักษณะภูมิอากาศ

สภาพภูมิอากาศโดยทั่วไปของลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่างอยู่ภายใต้อิทธิพลของลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้และลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ โดยลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดปกคลุมประเทศไทยระหว่างกลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคมมีแหล่งกำเนิดจากบริเวณความกดอากาศสูงในซีกโลกใต้บริเวณมหาสมุทรอินเดีย จะนำความชื้นจากมหาสมุทรอินเดียมาสู่ประเทศไทย ทำให้มีเมฆมากและฝนตกชุกทั่วไปโดยเฉพาะอย่างยิ่งตามบริเวณชายฝั่งทะเลและเทือกเขาด้านรับลม ส่วนมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ มีอิทธิพลในช่วงกลางเดือนตุลาคมถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ แหล่งกำเนิดจากบริเวณความกดอากาศสูงในซีกโลกเหนือแถบประเทศมองโกเลียและจีน พัดพามวลอากาศเย็นและแห้งจากอ่าวไทยเข้าปกคลุมพื้นที่ทำให้มีฝนตกชุก นอกจากนี้ช่วงเดือนกันยายนถึงธันวาคมมีพายุหมุนเขตร้อนเคลื่อนเข้าสู่พื้นที่มีกำลังแรงขนาดพายุโซนร้อน หรือไต้ฝุ่นจะมีผลกระทบเป็นอย่างมากจากคลื่นพายุซัดฝั่ง ลมที่พัดแรงจัด และฝนที่ตกหนักถึงหนักมากจนเกิดอุทกภัย รวมทั้งคลื่นลมแรงในอ่าวไทย สถานีตรวจอากาศของกรมอุตุนิยมวิทยาในพื้นที่ลุ่มน้ำมี 2 แห่ง ได้แก่ สถานีตรวจอากาศสนามบินปัตตานีและสถานีตรวจอากาศนราธิวาสดังแสดงที่ตั้งสถานีในตาราง 2-4

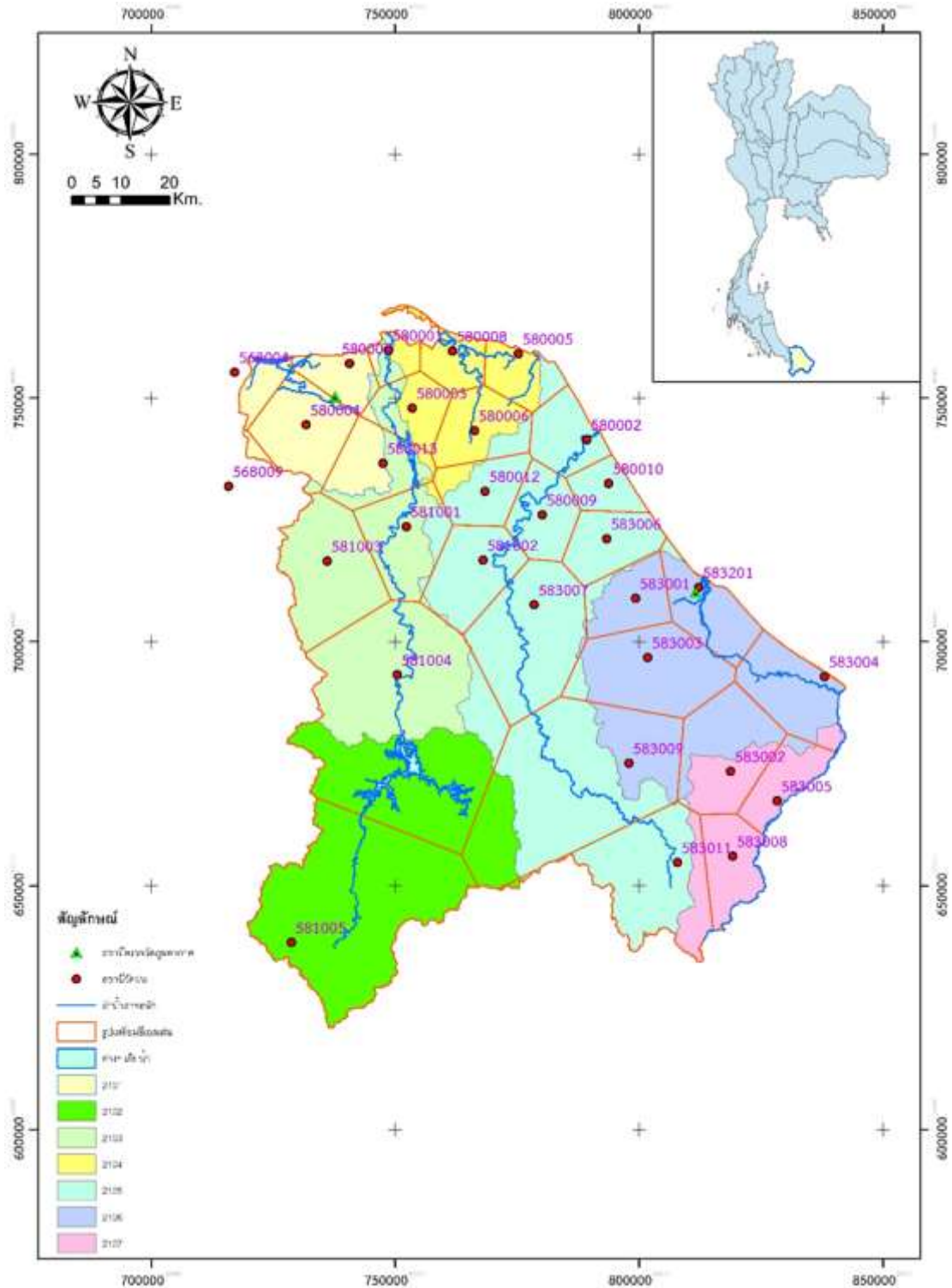
ตาราง 2-4 พิสัยค่าเฉลี่ยรายเดือนของตัวแปรภูมิอากาศในปี พ.ศ.2552-2561 ทั้ง 2 สถานี

ตัวแปรภูมิอากาศ	ค่าเฉลี่ยรายปี	ช่วงพิสัยของค่าเฉลี่ยรายเดือน
อุณหภูมิ (องศาเซลเซียส)	27.25	26.10 (ธ.ค., ม.ค.) - 28.40 (พ.ค.)
ความชื้นสัมพัทธ์ (ร้อยละ)	81.17	78 (มี.ค.) - 86 (พ.ย.)
ความเร็วลม (นอต)	1.83	1.3 (พ.ย.) - 2.7 (ธ.ค., ม.ค.)
ความครึ้มของเมฆ (0-10 อ็อกต้า)	7.21	5.7 (มี.ค., เม.ย.) - 8.3 (ต.ค.)
ปริมาณการระเหยจากผิวดิน (มม.)	1,504.45	86.4 (มี.ค.) - 153.8 (มี.ค.)
ศักยภาพการคายระเหยของพืชอ้างอิง	112.72	86.1 (พ.ย.) - 135.56 (มี.ค.)

(1) น้ำฝน

คัดเลือกสถานีตรวจวัดฝนประจำอำเภอต่างๆ ในลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่างและใกล้เคียงเพื่อสร้างรูปเหล็ยมีธีเอสเสน จำนวน 30 สถานี ดังได้รูปเหล็ยมีธีเอสเสนแสดงดังภาพประกอบ 2-4 ปริมาณฝนเฉลี่ยรายเดือนและรายปีของรายลุ่มน้ำสาขา ดังแสดงในตาราง 2-5

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
 ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

ภาพประกอบ 2-4 รูปเหลี่ยมธีเอสเส้นครอบคลุมพื้นที่ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง
 ที่มา: โครงการศึกษาการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์พื้นที่ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออก สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
 ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

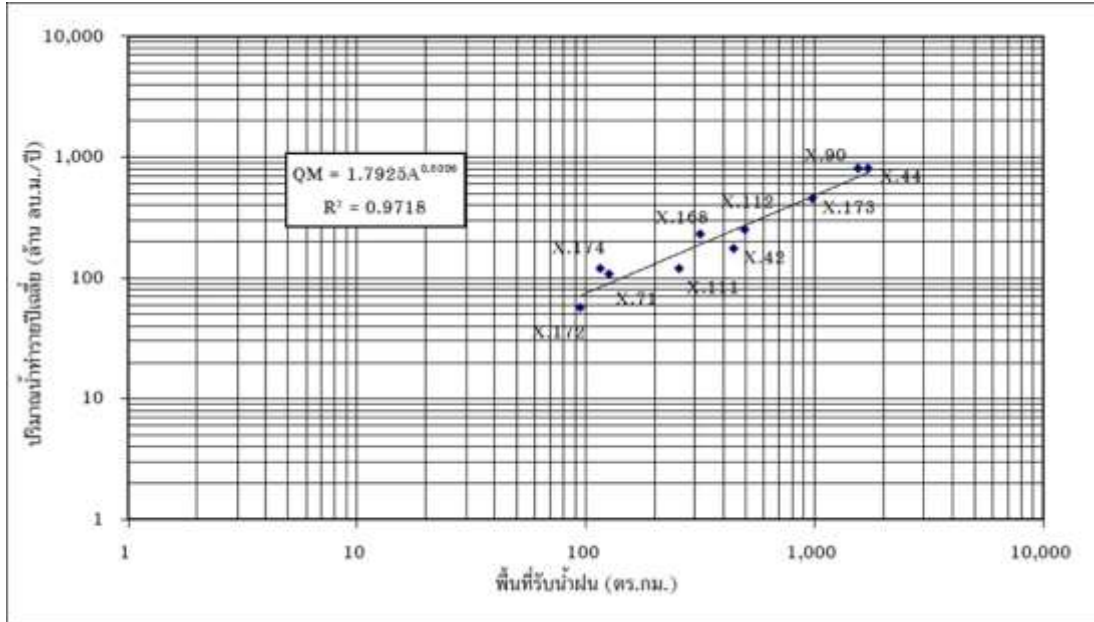
ตาราง 2-5 รายละเอียดสถานีตรวจวัดฝนที่พิจารณาคัดเลือกใช้

ลำดับ	รายละเอียดสถานีตรวจวัด		ที่ตั้งสถานี				ลุ่มน้ำสาขา		
	รหัส	ชื่อสถานี	UTM_E	UTM_N	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด	รหัส	ชื่อลุ่มน้ำสาขา
1	583001	ที่ว่าการอำเภอเมือง	799,312	708,918	เมือง	เมือง	นครศรีธรรมราช	2106	แม่น้ำบางนรา
2	583002	ที่ว่าการอำเภอสุโขทัย	818,768	673,454	ปะลุก	สุโขทัย	นครศรีธรรมราช	2107	แม่น้ำกลก
3	583003	ที่ว่าการอำเภอระแงะ	801,811	696,789	คันทอ	ระแงะ	นครศรีธรรมราช	2106	แม่น้ำบางนรา
4	583004	ที่ว่าการอำเภอตากใบ	838,045	692,870	เจ๊ะเห	ตากใบ	นครศรีธรรมราช	2106	แม่น้ำบางนรา
5	583005	ที่ว่าการอำเภอสุโขทัย	828,329	667,388	สุโขทัย	สุโขทัย	นครศรีธรรมราช	2107	แม่น้ำกลก
6	583006	ที่ว่าการอำเภอบางจะ	793,381	721,121	บางจะ	บางจะ	นครศรีธรรมราช	2105	แม่น้ำสายบุรี
7	583007	ที่ว่าการอำเภอวัง	778,509	707,613	วัง	วัง	นครศรีธรรมราช	2105	แม่น้ำสายบุรี
8	583008	ที่ว่าการอำเภอเมือง	819,193	656,055	เมือง	เมือง	นครศรีธรรมราช	2107	แม่น้ำกลก
9	583009	ที่ว่าการอำเภอจะนะ	797,935	675,130	จะนะ	จะนะ	นครศรีธรรมราช	2106	แม่น้ำบางนรา
10	583011	ที่ว่าการอำเภอสุคีริน	807,897	654,768	มาเือง	สุคีริน	นครศรีธรรมราช	2105	แม่น้ำสายบุรี
11	583201	สถานีวิทยุ*	812,251	711,171	บางนรา	เมืองนครศรีธรรมราช	นครศรีธรรมราช	2106	แม่น้ำบางนรา
12	580001	ที่ว่าการอำเภอเมืองปัตตานี	748,612	759,836	ปะนาเริง	เมืองปัตตานี	ปัตตานี	2103	แม่น้ำปัตตานีตอนล่าง
13	580002	ที่ว่าการอำเภอสายบุรี	789,290	741,447	สายบุรี	สายบุรี	ปัตตานี	2105	แม่น้ำสายบุรี
14	580003	ที่ว่าการอำเภอยะริ่ง	753,533	747,937	ยะริ่ง	ยะริ่ง	ปัตตานี	2104	ภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่างส่วนที่ 3
15	580004	ที่ว่าการอำเภอโคกโพธิ์	731,765	744,520	โคกโพธิ์	โคกโพธิ์	ปัตตานี	2101	ภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่างส่วนที่ 2
16	580005	ที่ว่าการอำเภอปะนาเริง	775,262	759,108	ปะนาเริง	ปะนาเริง	ปัตตานี	2104	ภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่างส่วนที่ 3
17	580006	ที่ว่าการอำเภอมาย	766,274	743,326	มาย	มาย	ปัตตานี	2104	ภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่างส่วนที่ 3
18	580007	ที่ว่าการอำเภอหนองจิก	740,665	757,095	หนองจิก	หนองจิก	ปัตตานี	2101	ภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่างส่วนที่ 2
19	580008	ที่ว่าการอำเภอยะหริ่ง	761,770	759,653	ยะหริ่ง	ยะหริ่ง	ปัตตานี	2104	ภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่างส่วนที่ 3
20	580009	ที่ว่าการอำเภอปะทิว	780,188	726,032	ปะทิว	ปะทิว	ปัตตานี	2105	แม่น้ำสายบุรี
21	580010	ที่ว่าการอำเภอไม้แก่น	793,764	732,465	โคกโพธิ์	ไม้แก่น	ปัตตานี	2105	แม่น้ำสายบุรี
22	580012	ที่ว่าการอำเภอทุ่งยางตะ	768,436	730,890	ตะโกละ	ทุ่งยางตะ	ปัตตานี	2105	แม่น้ำสายบุรี
23	580013	ที่ว่าการ กิ่ง อ.แม่ลาน	747,503	736,631	แม่ลาน	แม่ลาน	ปัตตานี	2101	ภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่างส่วนที่ 2
24	581001	สำนักงานจังหวัดยะลา	752,319	723,624	ยะลา	เมืองยะลา	ยะลา	2103	แม่น้ำปัตตานีตอนล่าง
25	581002	ที่ว่าการอำเภอรามัน	768,062	716,752	รามัน	รามัน	ยะลา	2105	แม่น้ำสายบุรี
26	581003	ที่ว่าการอำเภอเขวาสินรินทร์	736,087	716,578	เขวาสินรินทร์	เขวาสินรินทร์	ยะลา	2103	แม่น้ำปัตตานีตอนล่าง
27	581004	ที่ว่าการอำเภอบันนังสตา	750,461	693,255	บันนังสตา	บันนังสตา	ยะลา	2103	แม่น้ำปัตตานีตอนล่าง
28	581005	ที่ว่าการอำเภอเบตง	728,755	638,384	เบตง	เบตง	ยะลา	2102	แม่น้ำปัตตานีตอนบน
29	568004	ที่ว่าการอำเภอเทพา	717,126	755,304	เทพา	เทพา	สงขลา	2006	คลองเทพา
30	568009	ที่ว่าการอำเภอสะบ้าย้อย	715,893	731,889	สะบ้าย้อย	สะบ้าย้อย	สงขลา	2006	คลองเทพา

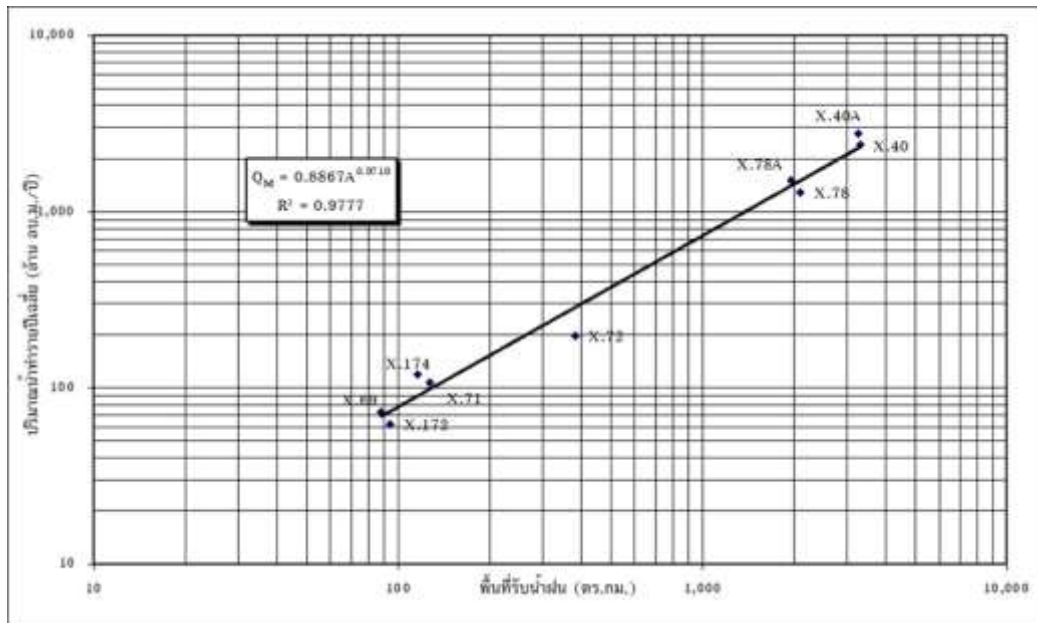
(2) น้ำท่า

เลือกสถานีวัดน้ำท่าในลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่างและใกล้เคียงเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่รับน้ำและน้ำท่าเฉลี่ยรายปีเพื่อใช้ในการหาน้ำท่าของลุ่มน้ำ จำนวน 23 สถานี หากความสัมพันธ์แยกพื้นที่ลุ่มน้ำออกเป็น 3 กลุ่มลุ่มน้ำสาขาได้แก่ 1. ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่างส่วนที่ 2 และภาคใต้ฝั่งตะวันออกส่วนที่ 3 เนื่องจากเป็นพื้นที่ติดชายทะเล ถ้าน้ำเป็นลุ่มน้ำสายสั้นๆ 2. ลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำปัตตานีตอนบนและแม่น้ำปัตตานีตอนล่าง เนื่องจากเป็นลุ่มน้ำซึ่งมีแม่น้ำปัตตานีเป็นลุ่มน้ำสายหลักและ 3. ลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำสายบุรี, ลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำบางนราและลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำกลก กราฟความสัมพันธ์แสดงภาพประกอบ 2-5 - ภาพประกอบ 2-7

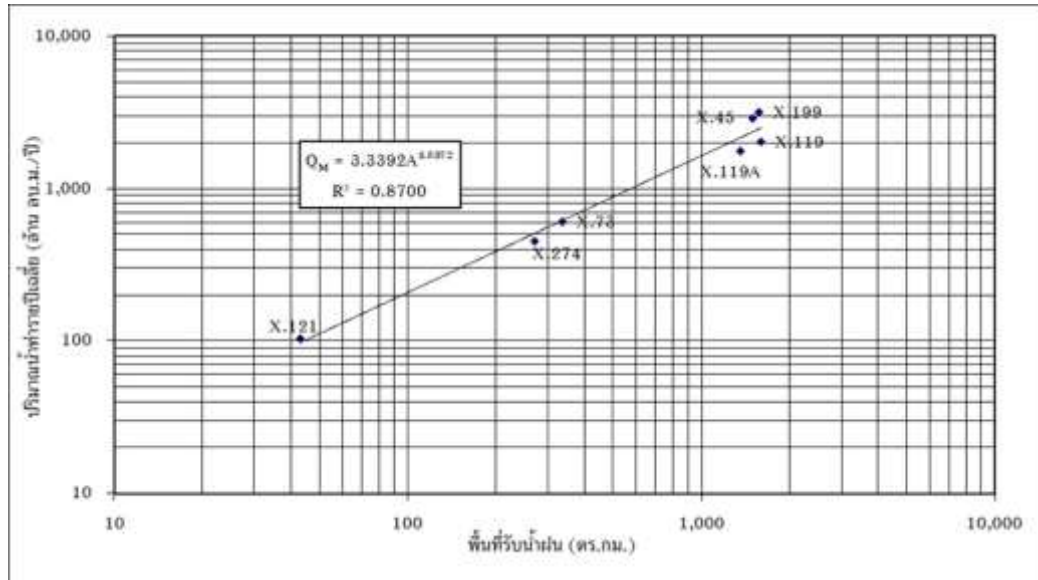
โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
 ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

ภาพประกอบ 2-5 ความสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่รับน้ำกับปริมาณน้ำท่าลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่างส่วนที่ 2 และภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่างส่วนที่ 3

ภาพประกอบ 2-6 ความสัมพันธ์พื้นที่รับน้ำกับปริมาณน้ำท่าแม่น้ำปัตตานีตอนบนและล่าง

ภาพประกอบ 2-7 ความสัมพันธ์พื้นที่รับน้ำกับปริมาณน้ำท่าเฉลี่ยแม่น้ำสายบุรี บางนรา โกลก

2.1.6 อุทกวิทยาน้ำบาดาล

แหล่งน้ำบาดาลในกลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง แบ่งเป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ คือ แหล่งน้ำบาดาลในตะกอนหินร่วนและแหล่งน้ำบาดาลในหินแข็งรวม 11 ชั้นหินให้น้ำบาดาล จำแนกเป็นแหล่งน้ำบาดาลในหินร่วน 4 ชั้นหินให้น้ำบาดาล และแหล่งน้ำบาดาลในหินแข็ง 7 ชั้นหินให้น้ำบาดาล ภาพประกอบ 2-8สรุปได้ดังนี้

(1) แหล่งน้ำบาดาลในหินร่วน(Unconsolidated Aquifers)

แหล่งน้ำบาดาลในหินร่วนคือน้ำบาดาลที่ ถูกเก็บอยู่ภายในช่องว่างภายในชั้นกรวดทราย และเศษหินของบริเวณที่เป็นดินเหนียวชายทะเล สันทรายชายหาด ตะกอนน้ำพา และตะกอนเศษหินเชิงเขา หินร่วนที่สำคัญในกลุ่มน้ำเกือบทั้งหมดอยู่บริเวณที่ราบชายฝั่งทะเลด้านตะวันออก หินร่วนเกือบทั้งหมดประกอบด้วยตะกอนตะพักกลุ่มน้ำ (Terrace Deposits) หรือตะกอนน้ำพายุเก่า (Old Alluvium) ส่วนตะกอนน้ำพายุใหม่ (Recent Alluvium) มีน้อย เพราะแม่น้ำส่วนใหญ่เป็นแม่น้ำขนาดเล็ก

ชั้นให้น้ำตะกอนตะพักน้ำยุคเก่า อายุควอเทอร์นารี (Quaternary older terrace deposits aquifer; Qot) เป็นตะกอนมีขนาดตั้งแต่ 2-500 มิลลิเมตร มีความกลมมนปานกลางถึงค่อนข้างสูง การคัดขนาดไม่ดี ความลึกถึงชั้นหินให้น้ำบาดาลประมาณ 20-60 เมตรจากผิวดิน ปริมาณน้ำอยู่ในช่วง 2-20 ลูกบาศก์เมตรต่อชั่วโมง

ชั้นให้น้ำตะกอนน้ำพา อายุควอเทอร์นารี (Quaternary flood plain deposits aquifer; Qfd) น้ำบาดาลจะถูกกักเก็บอยู่ในช่องว่างระหว่างเม็ดกรวด ซึ่งเป็นตะกอนทรายที่สะสมตัวอยู่บริเวณที่ราบลุ่มน้ำหลากบริเวณแนวคดโค้งของทางน้ำ (Meandering belt) ปริมาณน้ำบาดาลที่

ได้ผันแปรตามพื้นที่ ความลึกถึงชั้นให้น้ำบาดาลประมาณ 30-60 เมตร โดยทั่วไปให้น้ำได้ในเกณฑ์ 2-10 ลูกบาศก์เมตรต่อชั่วโมง หรือบางแห่งอาจให้น้ำบาดาลสูงกว่า 20 ลูกบาศก์เมตรต่อชั่วโมง

ชั้นให้น้ำตะกอนเศษหินเชิงเขา อายุควอเทอร์นารี (Quaternary colluvial deposits aquifers; Qcl) เป็นตะกอนเศษหินเชิงเขาชั้นหนาที่ไม่มีการคัดขนาดของเม็ดตะกอน น้ำบาดาลถูกกักเก็บอยู่ภายในช่องว่างระหว่างเม็ดตะกอนและเศษหิน พบทั่วไปในบริเวณที่ราบระหว่างภูเขาและ บริเวณเชิงเขา ความลึกถึงชั้นให้น้ำบาดาลประมาณ 10-40 เมตร สามารถให้ปริมาณน้ำอยู่ในเกณฑ์ 2-10 ลูกบาศก์เมตรต่อชั่วโมง

(2) แหล่งน้ำบาดาลในหินแข็ง(Consolidated Aquifers)

แหล่งน้ำบาดาลในหินแข็ง คือแหล่งน้ำบาดาลในหินแข็งส่วนใหญ่ น้ำบาดาลจะถูกกักเก็บอยู่ในช่องว่างของโครงสร้างต่างๆ ได้แก่ รอยแตก รอยแยก รอยเลื่อน รอยต่อระหว่างชั้นหิน โพรงหรือถ้ำในชั้นหิน และช่องว่างของชั้นหินผุ ปริมาณน้ำบาดาลจะมีมากหรือน้อย ขึ้นอยู่กับขนาดและความต่อเนื่องกันของโครงสร้างที่มีอยู่ในชั้นหินนั้นๆ กล่าวคือ ถ้าโครงสร้างมีขนาดใหญ่และต่อเนื่องถึงกันได้ดี จะมีน้ำบาดาลกักเก็บอยู่มาก ในทางตรงกันข้าม ถ้าโครงสร้างมีขนาดเล็กและไม่ค่อยต่อเนื่องถึงกัน จะมีน้ำบาดาลกักเก็บอยู่น้อย เป็นต้น มีรายละเอียดดังนี้

ชั้นหินให้น้ำหินปูน อายุออร์โดวิเซียน (Ordovician limestone aquifer; Ols) น้ำบาดาลถูกกักเก็บอยู่ในโพรงของหินปูนเนื้อดินและหินปูนเนื้อโดโลไมต์ ความลึกถึงชั้นกักเก็บน้ำบาดาลประมาณ 20-40 เมตรจากผิวดิน ปริมาณน้ำบาดาลที่ได้อยู่ในช่วง 2-10 ลูกบาศก์เมตรต่อชั่วโมง ชั้นหินให้น้ำหินแปร อายุไซลูเรียน-ดีโวเนียน (Silurian-Devonian metamorphic aquifer; SDmm) ชั้นหินให้น้ำบาดาลนี้ น้ำบาดาลถูกกักเก็บอยู่ในรอยแตก รอยแยก และบริเวณหินผุของหินควอร์ตไซต์ หินควอร์ตซีสต์ หินไมกาซีสต์ หินฟิลไลต์ หินไนส์ และโพรงในหินอ่อน ความลึกถึงชั้นให้น้ำบาดาลประมาณ 20-50 เมตรจากผิวดิน บางบริเวณอาจมีความลึกถึง 60-70 เมตรจากผิวดิน ปริมาณน้ำบาดาลที่ได้อยู่ในช่วง 2-10 ลูกบาศก์เมตรต่อชั่วโมง

ชั้นหินให้น้ำชั้นกึ่งแปร อายุคาร์บอนิเฟอรัส (Carboniferous meta-sediments aquifer; Cms) น้ำบาดาลถูกกักเก็บในรอยแยกหรือชั้นหินที่มีสภาพผุของหินทรายกึ่งควอร์ตไซต์ หินดินดานกึ่งฟิลไลต์ หินดินดานกึ่งชนวน และหินแกรนิต ความลึกถึงชั้นกักเก็บน้ำบาดาลประมาณ 20-40 เมตรจากผิวดิน ปริมาณน้ำบาดาลส่วนใหญ่อยู่ในช่วง 2-10 ลูกบาศก์เมตรต่อชั่วโมง

ชั้นหินให้น้ำหินคาร์บอเนต อายุเพอร์เมียน (Permian carbonate aquifer; Pc) พบน้ำบาดาลในถ้ำ โพรงของหินปูนและหินปูนเนื้อโดโลไมต์ ความลึกถึงระดับกักเก็บน้ำบาดาลประมาณ 20-30 เมตรจากผิวดิน และให้ปริมาณน้ำบาดาลอยู่ในช่วง 10-20 ลูกบาศก์เมตรต่อชั่วโมง

ชั้นหินให้น้ำหินชุดลำปาง อายุไทรแอสซิก (Triassic Lamang aquifer; TRlp) น้ำบาดาลถูกกักเก็บอยู่ภายในรอยแตก รอยแยก ระบายรอยเลื่อน และรอยต่อระหว่างชั้นหินของหินทราย หินทรายแป้ง หินดินดาน หินกรวดมนภูเขาไฟ และโพรงในหินปูน ความลึกถึงชั้นกักเก็บน้ำ

บาดาลประมาณ 20-40 เมตรจากผิวดิน ปริมาณน้ำที่พัฒนาได้จากชั้นหินให้น้ำนี้อยู่ในช่วง 2-10 ลูกบาศก์เมตรต่อชั่วโมง

ชั้นหินให้น้ำหินชุดโคราชตอนล่าง อายุไทรแอสซิก-จูแรสซิก (Triassic lower Khorat aquifer; TRJk) ซึ่งน้ำบาดาลถูกกักเก็บอยู่ภายในรอยแตก รอยแยก รอยเลื่อน รอยต่อระหว่างชั้น และบริเวณที่หินผุของหินทราย หินทรายแป้งสีน้ำตาลแดง หินดินดานสีเทาปนน้ำตาล และสีเทาถึงสีขาว หินกรวดมน และโพรงของหินปูน ซึ่งความลึกถึงชั้นกักเก็บน้ำบาดาลประมาณ 20-40 เมตรจากผิวดิน สามารถให้ปริมาณน้ำบาดาลในช่วง 2-10 ลูกบาศก์เมตรต่อชั่วโมง

ชั้นหินให้น้ำหินแกรนิต(Granitic aquifers; Gr) น้ำบาดาลกักเก็บในรอยแตก รอยแยก ของหินแกรนิตซึ่งส่วนใหญ่เป็นพวกทิวร์มาลีนแกรนิตและไบโอไทต์แกรนิตหินแกรนิตบนผิวดินจะพบในลักษณะที่เป็นเนินเตี้ย ๆ และเขาลูกโดด มีความลึกถึงชั้นกักเก็บน้ำบาดาลประมาณ 10-45 เมตรจากผิวดิน โดยมีศักยภาพในการให้น้ำบาดาลต่ำ คือน้อยกว่า 2 ลูกบาศก์เมตรต่อชั่วโมง

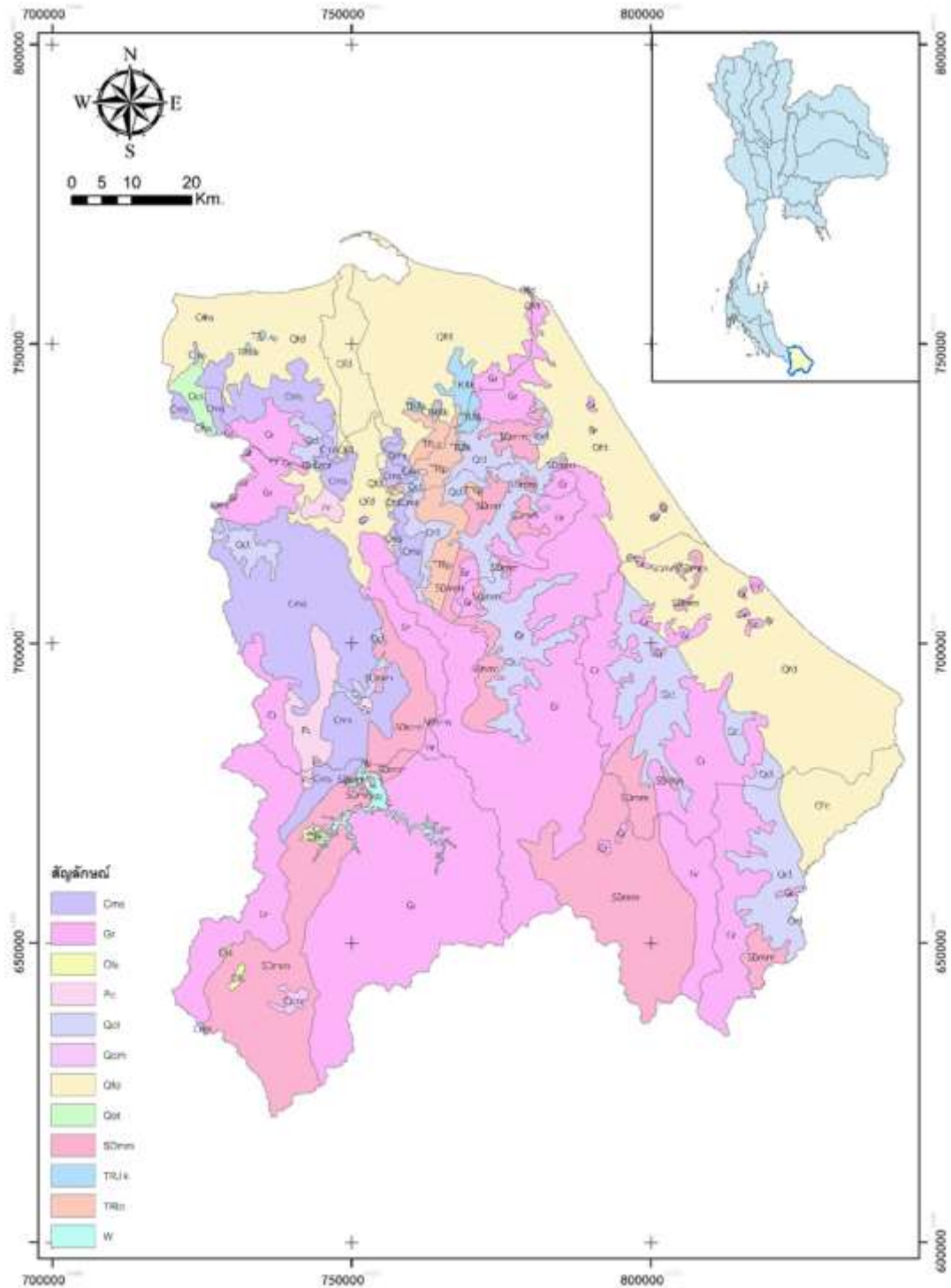
2.1.7 ทรัพยากรป่าไม้

พื้นที่ป่าไม้ตามเขตป่าไม้ของกรมป่าไม้ในลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่างมีทั้งสิ้นจำนวน 46 แห่ง พื้นที่รวม 1,200,506 ไร่ กระจายอยู่ตามลุ่มน้ำสาขาดังแสดงในตาราง 2-6 และภาพประกอบ 2-9

2.1.8 คุณภาพน้ำ

จากข้อมูลตรวจวัดคุณภาพน้ำผิวดินของกรมควบคุมมลพิษ พบว่ามีการตรวจวัดคุณภาพน้ำผิวดินในแหล่งน้ำสำคัญของลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง ประกอบด้วย แม่น้ำสายบุรี แม่น้ำบางนรา แม่น้ำโก-ลก และ แม่น้ำปัตตานี โดยในปี พ.ศ.2564 พบว่าแม่น้ำสายบุรีมีคุณภาพเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์พอใช้ แม่น้ำบางนรา มีคุณภาพเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์พอใช้ แม่น้ำโก-ลก มีคุณภาพเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ดี และแม่น้ำปัตตานีมีคุณภาพเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์พอใช้ โดยมีรายละเอียดพารามิเตอร์แต่ละสถานีตรวจวัดแสดงดังตาราง 2-7

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
 ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

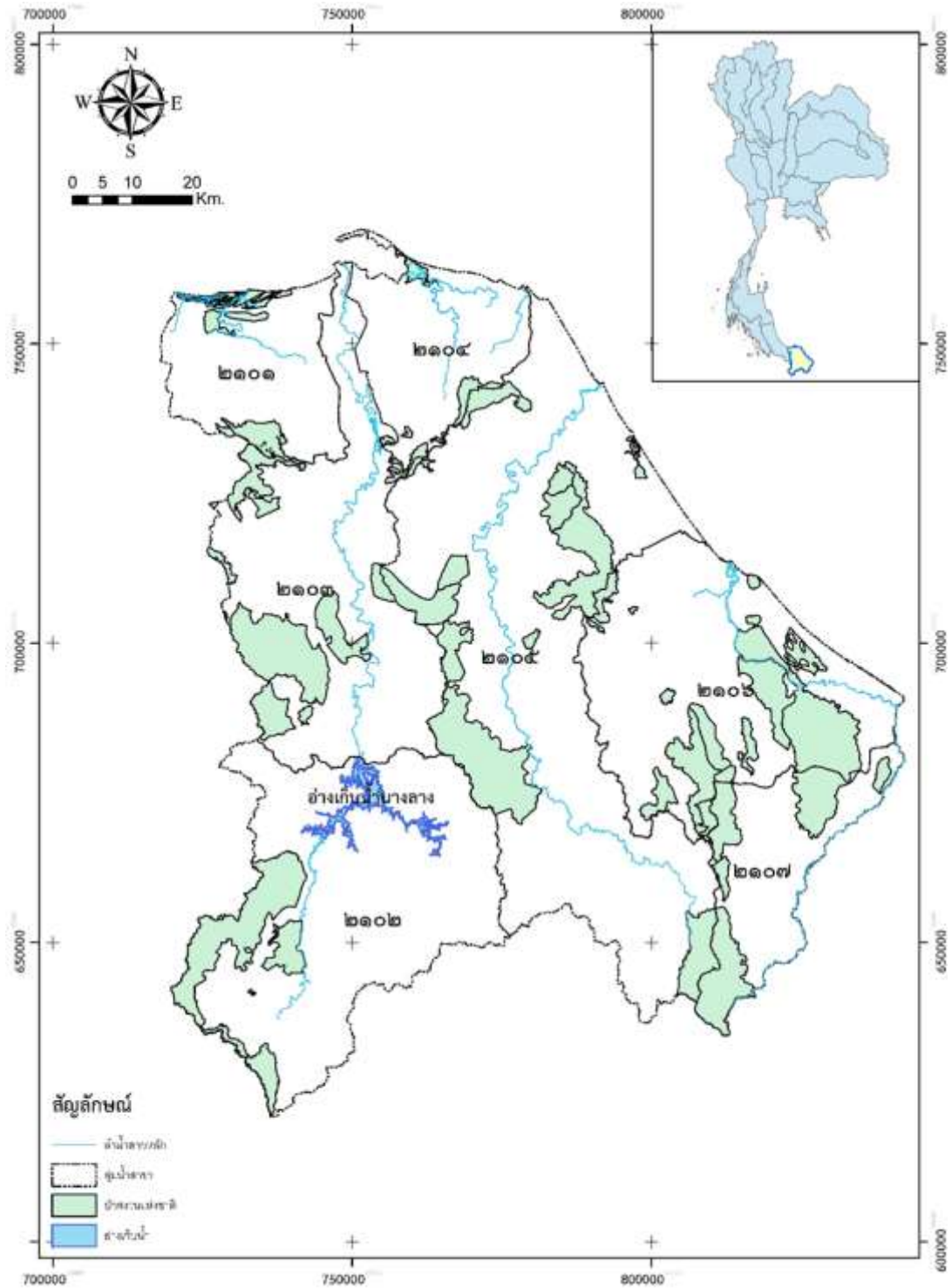
ภาพประกอบ 2-8 แสดงชั้นหินให้น้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง
 ที่มา: โครงการศึกษาการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์พื้นที่ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออก สำนักงานทรัพยากร
 น้ำแห่งชาติ

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

ตาราง 2-6 รายละเอียดป่าไม้ในพื้นที่ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง

ลำดับ	รายชื่อป่าสงวนแห่งชาติ	ลุ่มน้ำสาขา						รวมพื้นที่ (ไร่)
		๒๕๐๓	๒๕๐๒	๒๕๐๓	๒๕๐๔	๒๕๐๕	๒๕๐๖	
1	ป่ากระบุรี					8,715.56		8,715.56
2	ป่ากะลุบี่						2,600.00	2,600.00
3	ป่ากาไสย			2,877.88				2,877.88
4	ป่าเกาะเหลาะหนึ่ง	2,237.94						2,237.94
5	ป่าเขาคันทรง						2,375.75	2,375.75
6	ป่าเขาคูม			1,479.75	340.56			1,820.31
7	ป่าเขายี่เต๊ะ				10,175.75	19,287.31		29,463.06
8	ป่าเขาสำนึก						1,883.81	1,883.81
9	ป่าเขาใหญ่	22,769.25		25,792.69				48,561.94
10	ป่าโคกชะโงก						6,305.25	6,305.25
11	ป่าโคกไม้เรือ						12,790.88	12,790.88
12	ป่าจะกระ					17,237.88		17,237.88
13	ป่าตอหนา	4,754.25						4,754.25
14	ป่าต้นหมยกาลอ			6,695.19				6,695.19
15	ป่าเทือกเขากว๊อ					368.00	6,649.75	7,017.75
16	ป่าเทือกเขากาลอ			8,392.75		33,367.44		41,760.19
17	ป่าเทือกเขาบาลา					37,836.13	61,934.31	99,770.44
18	ป่าเทือกเขาปะยางนิ			3,329.31	4,490.31	2,308.25		10,127.88
19	ป่าเทือกเขารือเสาะ ป่ายี่งอ และป่าบางจะ					75,007.38	11,465.00	86,472.38
20	ป่าเทือกเขาสันกาลาคีรี	1,931.75		569.25				2,501.00
21	ป่าบ่อจ						40,068.31	40,068.31
22	ป่าบึงจะล				1,085.50			1,085.50
23	ป่าภูเก็ดคำมะขูและป่าภูเก็ดก้อแล		273.19					273.19
24	ป่าภูเก็ดกั้ง				1,125.06	278.56		1,403.63
25	ป่าภูเก็ดคางอ					1,123.25		1,123.25
26	ป่าภูเก็ดตามง						8,143.88	8,143.88
27	ป่าภูเก็ดดาว แปลงที่สอง						17,278.19	17,278.19
28	ป่าภูเก็ดดาว แปลงที่หนึ่ง					80.56	4,660.81	4,741.37
29	ป่าบูงอ						612.75	612.75
30	ป่าเบตง		163,076.19					163,076.19
31	ป่าบริเวณฝั้งท้ายแม่น้ำสายบุรี แปลงที่หนึ่ง		70.19	177.94		136,250.38		136,498.50
32	ป่าฝั้งขวามือแม่น้ำสายบุรี					820.06	7,067.81	7,887.87
33	ป่าไม้แก่น					3,940.81		3,940.81
34	ป่าลาภิ					11,849.94		11,849.94
35	ป่าลาบูและป่าถ้ำทะเล			144,789.38				144,789.38
36	ป่าลุ่มน้ำบางนรา แปลงที่สอง						106,943.69	106,943.69
37	ป่าลุ่มน้ำบางนรา แปลงที่หนึ่ง						37,754.69	37,754.69
38	ป่าลูโบ๊ะลาเกาะ						13,030.44	13,030.44
39	ป่าเลนยะหริ่ง				5,883.75			5,883.75
40	ป่าเลนยะหริ่ง แปลงที่สอง				819.94			819.94
41	ป่าเลนยะหริ่ง แปลงที่สาม				364.19			364.19
42	ป่าเลนหนองจิก	12,644.00						12,644.00
43	ป่าสกายอูว์ริง			4,751.38				4,751.38
44	ป่าสายโศ	6,250.25						6,250.25
45	ป่าอูแตแค					2,991.06		2,991.06
46	ป่าโอยสะเคียร						561.06	561.06
รวมพื้นที่		50,587.44	163,419.56	198,855.50	24,285.06	351,462.56	267,237.06	1,405,852.61

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

ภาพประกอบ 2-9 แสดงเขตป่าสงวนแห่งชาติในลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง
ที่มา: โครงการศึกษาการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์พื้นที่ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออก สำนักงานทรัพยากร
น้ำแห่งชาติ

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

ตาราง 2-7 คุณภาพน้ำผิวดินของลำน้ำสายสำคัญในกลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง

สถานี	แหล่งน้ำ	พารามิเตอร์						วัน/เดือน/ปี ที่ตรวจวัด
		DO	BOD	TCB	FCB	NH3-N	WQI	
แม่น้ำสายบุรี		เฉลี่ย WQI 62 อยู่ในเกณฑ์พอใช้						
S801	ปากน้ำเทศบาลตำบลตะลุบัน	5	1.4	5400	1300	0.14	62	7-มิ.ย.-64
S802	หมู่ 1 ต.กาญจนาภิเษก อ.รามัน จ.ยะลา	5.2	0.8	2400	2400	0.12	68	7-มิ.ย.-64
S803	โรงสูบน้ำแรงดันต่ำการประปารือเสาะ	5.8	0.6	5400	5400	0.1	60	7-มิ.ย.-64
S804	สุขาภิบาลศรีสาคร	5.6	1.7	16000	5400	0.11	59	7-มิ.ย.-64
แม่น้ำบางนรา		เฉลี่ย WQI 70 อยู่ในเกณฑ์พอใช้						
BN1	เทศบาลเมืองนราธิวาส ต.บางนาค อ.เมือง จ.นราธิวาส	4.8	1.1	3500	1300	0.11	66	6-มิ.ย.-64
BN2	บ้านปืเหล้ง ต.มะริอูโบออก อ.เจาะไอร้อง จ.นราธิวาส	3.6	1	490	40	0.13	73	6-มิ.ย.-64
แม่น้ำโก-ลก		เฉลี่ย WQI 73 อยู่ในเกณฑ์ดี						
KL01	หมู่บ้านบุโงะตา	7	0.4	430	150	0.09	82	12-พ.ค.-64
KL02	หมู่บ้านบุโงะ	5.1	0.9	930	90	0.05	87	12-พ.ค.-64
KL03	บ้านบือแมะเจ๊ะสะแลแม	7.4	2.2	2400	2400	0.83	60	12-พ.ค.-64
KL04	สะพานไทย-มาเลเซีย	6.5	2.8	930	930	0.03	63	12-พ.ค.-64
แม่น้ำปัตตานี		เฉลี่ย WQI 68 อยู่ในเกณฑ์พอใช้						
PT01	ปากน้ำปัตตานี ท่าเทียบเรือชายฝั่งปัตตานี	3.4	1.2	9200	3500	0.36	65	4-ส.ค.-64
PT02	บ้านอาเนาะปูเมาะ	4.2	1.6	1100	490	0.15	68	4-ส.ค.-64
PT03	จุดสูบน้ำประปาโรงสูบน้ำแรงดันต่ำ	4.6	1	3500	1100	0.17	65	4-ส.ค.-64
PT04	สะพานบาเจาะ	3.2	1.7	1300	170	0.11	68	4-ส.ค.-64
PT05	ท้ายเขื่อนบางลาง	5.4	0.9	330	78	0.31	73	4-ส.ค.-64

ที่มา: เว็บไซต์กรมควบคุมมลพิษ <http://iwis.pcd.go.th/index.php>

2.1.9 โครงการพัฒนาแหล่งน้ำ

โครงการพัฒนาแหล่งน้ำที่ก่อสร้างแล้วเสร็จในพื้นที่ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง ประกอบด้วย โครงการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดใหญ่ ขนาดกลาง ขนาดเล็ก และโครงการสูบน้ำด้วยไฟฟ้า ซึ่งมีหน่วยงานที่รับผิดชอบ ได้แก่ กรมชลประทาน การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย กรมพัฒนาที่ดิน กรมทรัพยากรน้ำ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำแนกเป็น

(1) โครงการขนาดใหญ่ หมายถึง โครงการชลประทานเอนกประสงค์ที่สามารถก่อให้เกิดประโยชน์ทางการเกษตร การอุปโภค-บริโภค การบรรเทาอุทกภัย การอุตสาหกรรม การผลิตกระแสไฟฟ้าจากพลังน้ำ การคมนาคม แหล่งเพาะพันธุ์ประมงน้ำจืด แหล่งท่องเที่ยวพักผ่อนหย่อนใจ และอื่น ๆ ประกอบด้วยงานก่อสร้างหลายประเภท เช่น เขื่อนเก็บกักน้ำ เขื่อนทดน้ำหรือฝายทดน้ำ การสูบน้ำ ระบบส่งน้ำ ระบบระบายน้ำชลประทานในแปลงนา ถ้าเป็นการก่อสร้างประเภทเขื่อนเก็บกักน้ำ สามารถเก็บน้ำได้มากกว่า 100 ล้านลูกบาศก์เมตร หรือมีพื้นที่อ่างเก็บน้ำตั้งแต่ 15 ตารางกิโลเมตร หรือมีพื้นที่ชลประทานมากกว่า 80,000 ไร่ ในลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่างมีโครงการขนาดใหญ่จำนวน 4 โครงการได้แก่ 1.เขื่อนบางลาง ซึ่งอยู่ในความดูแลของการไฟฟ้าฝ่ายผลิต ใช้ประโยชน์ในการผลิตกระแสไฟฟ้าและเป็นแหล่งน้ำต้นทุนให้แก่เขื่อนทดน้ำปัตตานี 2.โครงการส่ง

น้ำและบำรุงรักษาบางนรา ซึ่งมีองค์ประกอบโครงการได้แก่ ปตร.บางนราตอนล่างและ ปตร.บางนรา
ตอนบน 3.โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาโก-ลก มีองค์ประกอบได้แก่ คลองระบายน้ำมูโน๊ะ
ปตร.กลางคลองมูโน๊ะและปตร.ปลายคลองมูโน๊ะ (ปตร.ปยู) และ 4.โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา
ปัตตานีมีหัวงานได้แก่ เขื่อนทดน้ำปัตตานี รวมความจุเก็บกักน้ำได้ 1,470.16 ล้านลูกบาศก์เมตร
พื้นที่ชลประทาน 653,566 ไร่และพื้นที่รับประโยชน์ 139,285 ไร่

(2) โครงการขนาดกลาง หมายถึงชลประทานที่มีขนาดเล็กกว่าโครงการชลประทาน
ขนาดใหญ่ที่มีปริมาตรเก็บกักน้อยกว่า 100 ล้านลูกบาศก์เมตร หรือพื้นที่เก็บกักน้ำน้อยกว่า 15
ตารางกิโลเมตร หรือพื้นที่ชลประทานน้อยกว่า 80,000 ไร่ โครงการดังกล่าวมีการจัดหาที่ดินและมี
ระยะเวลาดำเนินโครงการเกิน 1 ปี ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่างมีโครงการขนาดกลางจำนวน
12 โครงการได้แก่

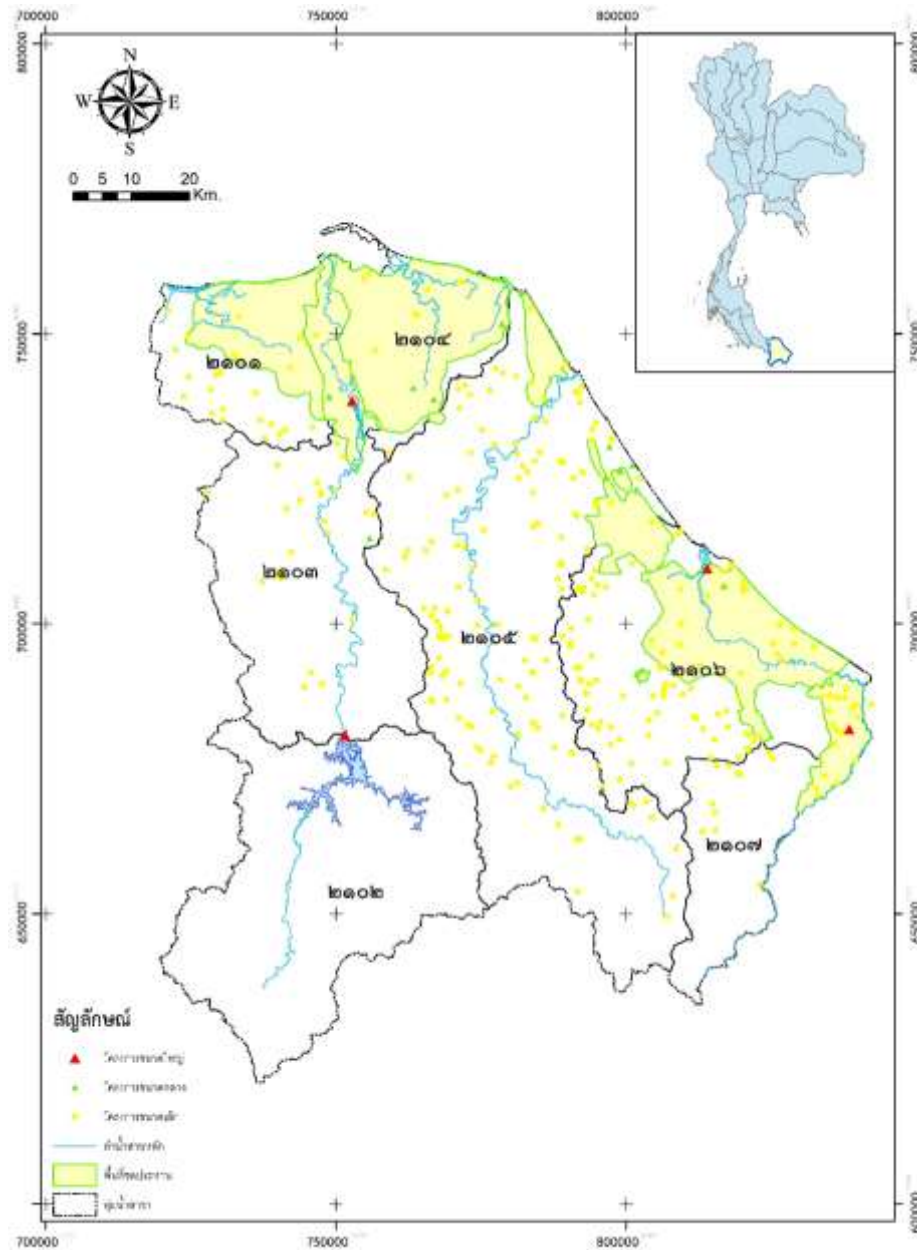
- 1) ปตร.ปลายคลองระบายพรุบาเจาะสายใหญ่
- 2) ปตร.ปากคลองระบายพรุบาเจาะสายใหญ่
- 3) โครงการพรุบาเจาะ-ไม้แก่น
- 4) ปตร.ไม้แก่น
- 5) อ่างฯ ไกล่บ้านอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
- 6) ปตร.กลางคลองระบายน้ำพรุบาเจาะสายที่ 1 (บาเราะ)
- 7) โครงการจุฬารณพัฒนา 5 อันเนื่องมาจากพระราชดำริ
- 8) ทำนบดินหัวงานและอาคารประกอบ โครงการอ่างเก็บน้ำบ้านไ้ก
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ
- 9) โครงการพัฒนาพื้นที่พรุแมแม อันเนื่องมาจากพระราชดำริ
- 10) โครงการชลประทานลิปะสะโง
- 11) อาคารบังคับน้ำกลางคลองโครงการพัฒนาพื้นที่พรุแมแม
- 12) โครงการพัฒนาแม่น้ำสายบุรี

รวมความจุเก็บกักน้ำโครงการขนาดกลางทั้งสิ้น 4.76 ล้านลูกบาศก์เมตรพื้นที่
ชลประทาน 56,752 ไร่ และพื้นที่รับประโยชน์ 426,812 ไร่

(3) โครงการขนาดเล็ก หมายถึง งานพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กที่กรมชลประทานได้เริ่ม
ก่อสร้างมาตั้งแต่ พ.ศ.2520 เพื่อแก้ปัญหาหรือบรรเทาความเดือดร้อนเกี่ยวกับเรื่องน้ำ โดยการ
ก่อสร้างอาคารชลประทานขนาดเล็กประเภทต่างๆ ให้สอดคล้องกับสภาพภูมิประเทศโดยราษฎร
ยินยอมสละที่ดินในการก่อสร้างโครงการโดยไม่มีเงื่อนไข และมีระยะเวลาดำเนินโครงการประมาณ 1
ปี ประกอบด้วย อ่างฯ, ฝาย, แก้มลิง, โครงการขุดลอก, โครงการสูบน้ำด้วยไฟฟ้า, ปตร. ฯลฯ โดย
โครงการขนาดเล็กส่วนใหญ่จะไม่มีระบบส่งน้ำดังนั้นพื้นที่รับน้ำจะเป็นพื้นที่รับประโยชน์ซึ่งรับน้ำได้ไม่
เต็มศักยภาพน้ำต้นทุนัก ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่างมีโครงการขนาดเล็กจำนวนทั้งสิ้น 858

โครงการ ความจุเก็บกักน้ำรวม 18.86 ล้านลูกบาศก์เมตร พื้นที่ชลประทานรวม 838,234 ไร่ พื้นที่รับประโยชน์ 1,689,202 ไร่

รวมโครงการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดใหญ่ ขนาดกลางและขนาดเล็กในลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่างทั้งสิ้น 873 โครงการ ความจุเก็บกักน้ำรวม 1493.828 ล้านลูกบาศก์เมตรพื้นที่ชลประทาน 838,234 ไร่ พื้นที่รับประโยชน์ 1,689,202 ไร่ แสดงตำแหน่งโครงการพัฒนาแหล่งน้ำในปัจจุบันในภาพประกอบ 2-10

ภาพประกอบ 2-10 แสดงโครงการชลประทานปัจจุบันในลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง
ที่มา: โครงการศึกษาการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์พื้นที่ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออก สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

2.1.10 ความต้องการใช้น้ำ

ความต้องการน้ำของพื้นที่ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง ประเมินจาก 7 กิจกรรมหลัก ประกอบด้วย

(1) ความต้องการน้ำเพื่อการอุปโภค-บริโภค เป็นความต้องการน้ำพื้นฐานของประชากรในพื้นที่ เพื่อการดำรงชีวิตและการใช้ในกิจกรรมประจำวัน ความต้องการน้ำและการเปลี่ยนแปลงขึ้นอยู่กับ การเปลี่ยนแปลงจำนวนประชากรในพื้นที่

(2) ความต้องการน้ำเพื่อการเกษตร เป็นความต้องการน้ำเพื่อการผลิตและประกอบอาชีพเกษตรกรรม ความต้องการน้ำและการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินด้านเกษตรกรรม ทั้งนี้ การเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดินสะท้อนความต้องการออกมาในเชิงจำนวนพื้นที่การเกษตร ชนิดพืชเพาะปลูก และประสิทธิภาพการใช้น้ำ โดยความต้องการน้ำเพื่อการเกษตรจะแบ่งออกเป็นในเขตพื้นที่ชลประทานและนอกเขตชลประทาน (เกษตรน้ำฝน)

(3) ความต้องการน้ำเพื่อการผลิตภาคอุตสาหกรรม เป็นความต้องการน้ำเพื่อการผลิตและประกอบอาชีพการผลิตด้านอุตสาหกรรม ความต้องการน้ำและการเปลี่ยนแปลงขึ้นอยู่กับ การเปลี่ยนแปลงกำลังการผลิต (แรงม้า) ประเภทอุตสาหกรรมการผลิต และนโยบายการส่งเสริมการลงทุนการผลิตอุตสาหกรรมในพื้นที่

(4) ความต้องการน้ำเพื่อการท่องเที่ยวและนันทนาการ เป็นความต้องการน้ำเพื่อการจัดกิจกรรมเชิงสันทนาการ การพักผ่อน และการกีฬา (recreation or leisure or relaxation or sports) ซึ่งการเยี่ยมชมมี 2 ลักษณะ คือ การเยี่ยมชมพื้นที่แบบไม่ค้างคืน หรือเป็นการเดินทางไปเช้า-เย็นกลับ เรียกว่าการทัศนจร (excursion) และการเยี่ยมชมแบบพักค้างแรม หรือเป็นการเดินทางในพื้นที่มากกว่า 1 วัน เรียกว่าการท่องเที่ยว (tourism) ทั้งนี้ ความต้องการน้ำและการเปลี่ยนแปลงขึ้นอยู่กับจำนวนผู้เยี่ยมชมพื้นที่ โดยเฉพาะการเดินทางเพื่อการท่องเที่ยวจะมีความต้องการน้ำมากกว่าการเดินทางแบบทัศนจร

(5) ความต้องการน้ำเพื่อการปศุสัตว์ เป็นปริมาณน้ำเพื่อการเลี้ยงสัตว์ เช่น สุกร โค กระบือ เป็ด ไก่ แพะ และสัตว์อื่นๆ

(6) ความต้องการน้ำเพื่อการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ปริมาณน้ำส่วนนี้เพื่อการเปลี่ยนถ่ายน้ำในการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ

(7) ความต้องการใช้น้ำเพื่อการรักษาสมดุลระบบนิเวศและผลักดันน้ำเค็ม เป็นความต้องการน้ำเพื่อการอนุรักษ์และรักษาสมดุลของระบบนิเวศลำนน้ำและการผลักดันการรุกเข้ามาของน้ำเค็มบริเวณปากแม่น้ำ ซึ่งความต้องการน้ำในส่วนนี้จะช่วยลดความสูญเสียและความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงของระบบนิเวศและปัญหาการรุกรานของน้ำเค็มในระบบลำน้ำ

สรุปความต้องการน้ำด้านต่างๆ ในปัจจุบันและอนาคตรายลุ่มน้ำสาขาแสดงดังตาราง 2-8 ถึง ตาราง 2-11

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

ตาราง 2-8 ความต้องการน้ำปี พ.ศ.2562

ลุ่มน้ำสาขา	ความต้องการน้ำ (ล้าน ลบ.ม./ปี)								รวมทั้งหมด
	อุปโภค-บริโภค	ท่องเที่ยว	ปศุสัตว์	อุตสาหกรรม	รักษานิเวศ	เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	พท.ขป.	พท.เกษตรน้ำฝน	
ภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่างส่วนที่ 2	5.77	0.33	1.02	0.95	51.05	19.16	523.08	496.62	1,097.98
แม่น้ำปัตตานีตอนบน	4.74	1.10	0.48	0.78	626.37	0.92	0.00	1,329.39	1,963.78
แม่น้ำปัตตานีตอนล่าง	14.22	1.01	2.18	3.13	69.60	1.59	286.26	1,680.85	2,058.85
ภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่างส่วนที่ 3	5.54	0.32	0.98	0.90	49.03	18.41	941.34	169.79	1,186.31
แม่น้ำสายบุรี	11.49	0.54	4.01	0.81	1,866.20	1.40	200.77	2,785.35	4,870.58
แม่น้ำบางนรา	11.58	0.16	1.84	1.27	1,032.29	2.85	718.50	494.72	2,263.20
แม่น้ำโกลก	6.72	0.41	0.57	0.30	511.62	0.08	74.92	148.31	742.93
รวม	60.06	3.87	11.08	8.15	4,206.16	44.40	2,744.88	7,105.04	14,183.64

ที่มา: ปรับปรุงจากโครงการศึกษาการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์พื้นที่ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออก (2563)

ตาราง 2-9 ความต้องการน้ำปี พ.ศ.2565

ลุ่มน้ำสาขา	ความต้องการน้ำ (ล้าน ลบ.ม./ปี)								รวมทั้งหมด
	อุปโภค-บริโภค	ท่องเที่ยว	ปศุสัตว์	อุตสาหกรรม	รักษานิเวศ	เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	พท.ขป.	พท.เกษตรน้ำฝน	
ภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่างส่วนที่ 2	5.97	0.39	1.09	0.98	49.10	18.14	523.08	496.62	1,095.37
แม่น้ำปัตตานีตอนบน	4.79	1.11	0.48	0.88	69.60	0.93	0.00	1,329.39	1,407.10
แม่น้ำปัตตานีตอนล่าง	14.38	1.02	2.21	3.21	49.03	1.60	286.26	1,680.85	2,038.56
ภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่างส่วนที่ 3	5.73	0.37	1.04	0.95	47.16	17.42	941.34	169.79	1,183.80
แม่น้ำสายบุรี	12.54	0.63	4.27	0.85	1,862.55	1.34	200.77	2,785.35	4,868.29
แม่น้ำบางนรา	12.17	0.18	1.95	1.30	1,028.75	2.63	718.50	494.72	2,260.21
แม่น้ำโกลก	7.10	0.47	0.61	0.31	509.74	0.07	74.92	148.31	741.53
รวม	62.67	4.17	11.65	8.40	3,615.92	42.12	2,744.88	7,105.04	13,594.87

ที่มา: ปรับปรุงจากโครงการศึกษาการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์พื้นที่ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออก (2563)

ตาราง 2-10 ความต้องการใช้น้ำในอนาคตปี พ.ศ.2570

ลุ่มน้ำสาขา	ความต้องการน้ำ (ล้าน ลบ.ม./ปี)								รวมทั้งหมด
	อุปโภค-บริโภค	ท่องเที่ยว	ปศุสัตว์	อุตสาหกรรม	รักษานิเวศ	เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	พท.ขป.	พท.เกษตรน้ำฝน	
ภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่างส่วนที่ 2	7.13	0.51	1.20	1.07	48.72	17.11	523.08	496.62	1,095.44
แม่น้ำปัตตานีตอนบน	5.08	1.17	0.54	0.90	69.60	0.94	0.00	1,329.39	1,407.62
แม่น้ำปัตตานีตอนล่าง	15.24	1.08	2.46	3.60	49.03	1.61	286.26	1,680.85	2,040.14
ภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่างส่วนที่ 3	6.84	0.49	1.16	1.03	46.80	16.44	941.34	169.79	1,183.89
แม่น้ำสายบุรี	14.04	0.82	4.73	0.92	1,862.06	1.27	200.77	2,785.35	4,869.97
แม่น้ำบางนรา	14.12	0.24	2.17	1.42	1,028.18	2.41	718.50	494.72	2,261.75
แม่น้ำโกลก	8.37	0.62	0.67	0.34	509.40	0.06	74.92	148.31	742.71
รวม	70.82	4.94	12.93	9.28	3,613.79	39.85	2,744.88	7,105.04	13,601.52

ที่มา: ปรับปรุงจากโครงการศึกษาการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์พื้นที่ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออก (2563)

ตาราง 2-11 ความต้องการใช้น้ำในอนาคตปี พ.ศ.2580

ลุ่มน้ำสาขา	ความต้องการน้ำ (ล้าน ลบ.ม./ปี)								รวมทั้งหมด
	อุปโภค-บริโภค	ท่องเที่ยว	ปศุสัตว์	อุตสาหกรรม	รักษานิเวศ	เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	พท.ขป.	พท.เกษตรน้ำฝน	
ภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่างส่วนที่ 2	10.71	1.22	1.48	1.45	47.36	15.06	523.08	496.62	1,096.98
แม่น้ำปัตตานีตอนบน	5.72	1.32	0.58	1.13	69.60	0.95	0.00	1,329.39	1,408.69
แม่น้ำปัตตานีตอนล่าง	17.16	1.22	2.64	4.53	49.03	1.63	286.26	1,680.85	2,043.32
ภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่างส่วนที่ 3	10.28	1.18	1.42	1.39	45.49	14.47	941.34	169.79	1,185.36
แม่น้ำสายบุรี	19.98	1.85	5.81	1.25	1,860.00	1.15	200.77	2,785.35	4,876.17
แม่น้ำบางนรา	16.77	0.54	2.66	1.92	1,027.13	1.97	718.50	494.72	2,264.21
แม่น้ำโกลก	11.92	1.40	0.83	0.46	508.44	0.05	74.92	148.31	746.32
รวม	92.53	8.72	15.42	12.14	3,607.06	35.28	2,744.88	7,105.04	13,621.06

ที่มา: ปรับปรุงจากโครงการศึกษาการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์พื้นที่ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออก (2563)

2.2 สถานการณ์การเกิดภาวะน้ำท่วมในพื้นที่ลุ่มน้ำ

2.2.1 สภาพอุทกภัยในพื้นที่

อุทกภัยที่เกิดขึ้นในพื้นที่ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่างเกิดจากปริมาณฝนมากเกินกว่าความสามารถในการดูดซับของพื้นที่ต้นน้ำเกิดเป็นน้ำป่าบนผิวดินก่อนไหลรวมลงสู่ลำน้ำและไหลลงสู่พื้นที่ราบลุ่มปลายน้ำ ลักษณะอุทกภัยที่เกิดขึ้นในพื้นที่ลุ่มน้ำแบ่งออกเป็น

(1) น้ำป่าไหลหลากหรือน้ำท่วมฉับพลัน มักเกิดในที่ราบต่ำหรือที่ราบลุ่มบริเวณใกล้ภูเขาต้นน้ำ เกิดจากฝนตกหนักบนภูเขาต้นน้ำต่อเนื่องเป็นระยะเวลานานปริมาณฝนสะสมมีมากกว่าความสามารถที่สภาพพื้นที่และป่าไม้ต้นน้ำจะดูดซับได้ไหลบ่าบนผิวดินลงสู่พื้นที่ราบต่ำเบื้องล่างอย่างรวดเร็ว น้ำท่วมในลักษณะนี้จะมี ความรุนแรงสร้างความเสียหายให้กับพื้นที่ที่น้ำท่วมหลากไหลผ่านเนื่องจากมีความเร็วของน้ำสูง เมื่อมวลน้ำไหลลงสู่ลำน้ำแล้ว บริเวณใดที่ความจุลำน้ำน้อยกว่ามวลน้ำก็จะเกิดน้ำล้นตลิ่งและไหลไปตามสภาพภูมิประเทศที่ลุ่มต่ำ หรือบริเวณจุดตัดลำน้ำที่มีสิ่งกีดขวางทำให้มวลน้ำระบายได้น้อยก็จะทำให้ระดับน้ำยกตัวสูงและไหลล้นตลิ่งได้ หรือหากมวลน้ำมีพลังมากพอจะสร้างความเสียหายกับสิ่งกีดขวาง เช่น ถนน สะพาน อาคารท่อลอดถนน เช่น Box culvert, ท่อกลม ฯลฯ

(2) น้ำท่วมขัง มักเกิดในพื้นที่ตอนปลายของลุ่มน้ำซึ่งเป็นที่ลุ่มต่ำซึ่งระบบระบายน้ำไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ หรือจุดบรรจบกับลำน้ำสายหลักหรือทะเลเนื่องจากระดับน้ำในทะเลหรือลำน้ำที่จุดบรรจบสูงทำให้ไม่สามารถระบายลงได้เกิดเป็นน้ำท่วมพื้นที่ปลายน้ำ

ปริมาณฝนที่สูงมากนอกจากจะก่อให้เกิดน้ำป่าไหลหลากแล้วยังส่งผลให้เกิดภัยในอีกประเภทได้แก่ดินถล่มเนื่องจากปริมาณน้ำในดินมากแรงยึดเหนี่ยวของอนุภาคดินไม่เพียงพอเกิดการพังทลายซึ่งมักเกิดหลังจากมีน้ำป่าไหลหลาก

ช่วงที่เกิดอุทกภัยในพื้นที่ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่างจะอยู่ระหว่างเดือนตุลาคมถึงเดือนมกราคมซึ่งเป็นช่วงที่ปริมาณน้ำท่าสูงโดยเฉลี่ยในช่วง 4 เดือนนี้ปริมาณน้ำท่าสูงกว่าร้อยละ 10 ของปริมาณน้ำท่าทั้งปีทั้งนี้เกิดจากปริมาณฝนตามฤดูกาลและอิทธิพลของพายุที่พัดผ่านพื้นที่ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่างจากสถิติย้อนหลัง 69 ปี (พ.ศ.2494-พ.ศ.2562) พบว่ามีพายุหมุนเขตร้อนที่เคลื่อนผ่านภาคใต้จำนวน 60 ลูก ดังแสดงในตาราง 2-12 และรูปที่ 2-12

ตาราง 2-12 สถิติพายุหมุนเขตร้อนที่เคลื่อนผ่านภาคใต้ พ.ศ.2494-พ.ศ.2562

วันที่	เดือน	จำนวนพายุ(ลูก)
1-30	มกราคม	1
1-30	เมษายน	1
11-20	ตุลาคม	18
1-10	พฤศจิกายน	12

วันที่	เดือน	จำนวนพายุ(ลูก)
11-20	พฤศจิกายน	12
21-30	พฤศจิกายน	7
1-30	ธันวาคม	9
รวม		60

2.2.2 พื้นที่เสี่ยงภัย

(1) พื้นที่เสี่ยงอุทกภัยจากน้ำป่าไหลหลากหรือน้ำท่วมฉับพลัน

พื้นที่เสี่ยงอุทกภัยจากน้ำป่าไหลหลากจะเกิดในพื้นที่ต้นน้ำซึ่งมีความลาดชันสูงกลุ่มชุดดินเป็นที่ลาดชันเชิงซ้อนมีความชันสูงเมื่อฝนตกหนักจะไหลป่าตามสภาพภูมิประเทศลงสู่ร่องน้ำส่งผลให้เกิดความเสียหายต่อสิ่งปลูกสร้างตามเส้นทางน้ำผ่าน จากข้อมูลของกรมทรัพยากรธรณีพบว่าหมู่บ้านอยู่ในพื้นที่เสี่ยงอุทกภัยน้ำป่าไหลหลากจำนวน 66 หมู่บ้าน สรุปได้ดังตาราง 2-13

(2) พื้นที่เสี่ยงอุทกภัยน้ำท่วมขัง

พื้นที่เสี่ยงอุทกภัยในลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกโดยพิจารณาข้อมูลพื้นที่น้ำท่วมย้อนหลัง 12 ปี (พ.ศ. 2552 - พ.ศ. 2563) จากภาพถ่ายดาวเทียมพื้นที่น้ำท่วมในลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง จัดเกณฑ์ความเสี่ยงอุทกภัยดังนี้

- กรณีเกิดน้ำท่วมมากกว่า 8 ครั้งใน 12 ปี จัดเป็นพื้นที่เสี่ยงอุทกภัยสูง
- กรณีเกิดน้ำท่วมระหว่าง 4-7 ครั้งในรอบ 12 ปี จัดเป็นพื้นที่เสี่ยงอุทกภัยปานกลาง และเกิดน้ำท่วม 1-3 ครั้งในรอบ 12 ปี จัดอยู่ในพื้นที่เสี่ยงอุทกภัยต่ำ
- ไม่เกิดน้ำท่วมเลยสักปี ถือว่าไม่เสี่ยง

ผลการวิเคราะห์พื้นที่เสี่ยงอุทกภัยน้ำท่วมขังแสดง ดังตาราง 2-14 พบว่ามีพื้นที่ไม่เสี่ยงอุทกภัย 5,932,418.89 ไร่ พื้นที่เสี่ยงอุทกภัยต่ำ 159,312.81 ไร่ พื้นที่เสี่ยงอุทกภัยปานกลาง 526,958.73 ไร่ และพื้นที่เสี่ยงอุทกภัยสูง 9,751.82 ไร่

(3) พื้นที่เสี่ยงภัยดินถล่ม

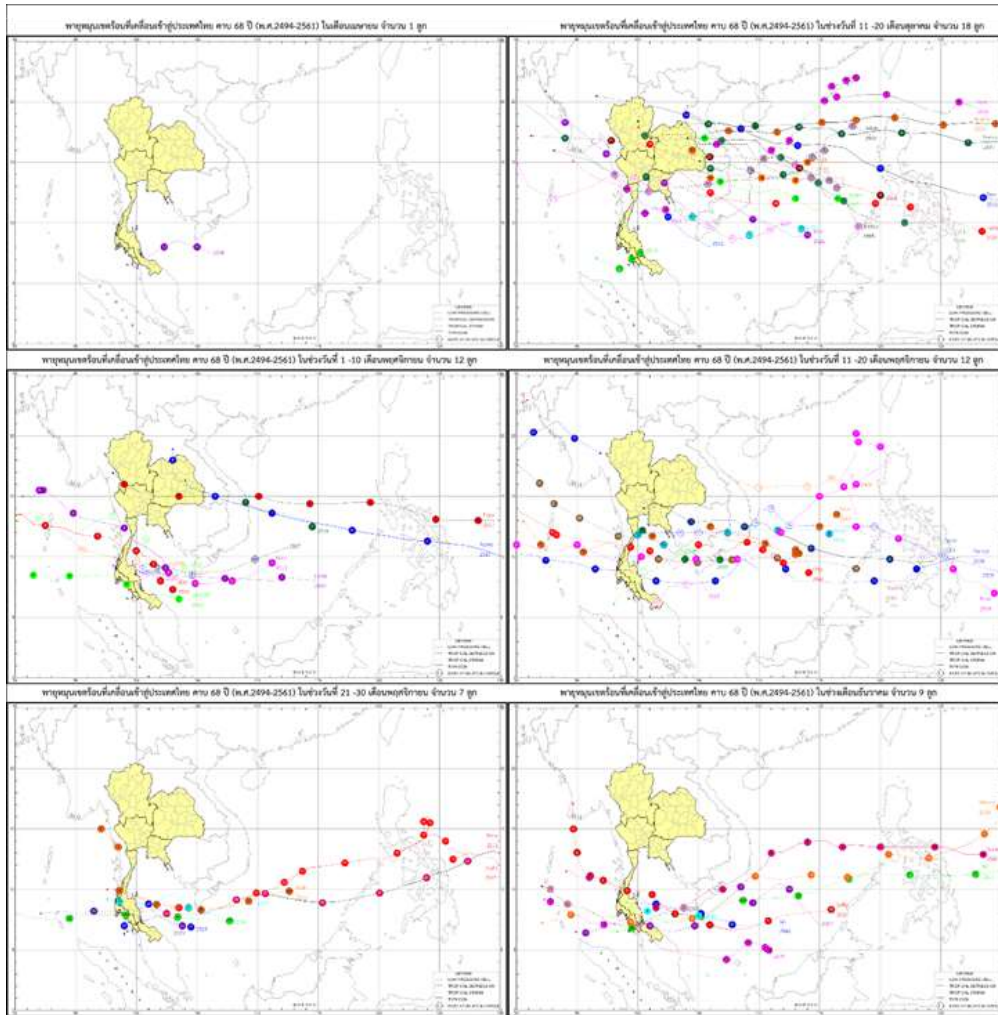
พื้นที่เสี่ยงภัยดินถล่มพิจารณาข้อมูลจากกรมทรัพยากรธรณีร่วมกับกลุ่มชุดดินและความลาดชันของพื้นที่รวมทั้งปริมาณฝนสะสม พบว่าพื้นที่เสี่ยงต่อภัยพิบัติดินถล่มระดับคิดเป็นเป็นร้อยละ 41.45 ของลุ่มน้ำเนื่องจากพื้นที่ที่มีความลาดชันสูง แบ่งเป็นพื้นที่เสี่ยงต่อภัยพิบัติดินถล่มระดับสูงมี 2,229,490.67 ไร่ พื้นที่เสี่ยงต่อภัยพิบัติดินถล่มระดับปานกลางมี 298,075.95 ไร่ พื้นที่เสี่ยงต่อภัยพิบัติดินถล่มต่ำมี 219,075.95 ไร่ รายละเอียดแสดงดังตาราง 2-15 และ Error! Reference source not found.

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

ตาราง 2-13 สรุปจำนวนหมู่บ้านเสี่ยงอุทกภัยจากน้ำป่าไหลหลากหรือน้ำท่วมฉับพลัน

ลุ่มน้ำ	รหัส	จำนวนหมู่บ้านในเขตจังหวัด			รวมหมู่บ้าน
		ปัตตานี	นราธิวาส	ยะลา	
แม่น้ำปัตตานีตอนบน	2102	-	-	16	16
แม่น้ำปัตตานีตอนล่าง	2103	-	-	20	20
แม่น้ำสายบุรี	2105	13	6	-	19
แม่น้ำบางนรา	2106	-	10	-	10
แม่น้ำโกลก	2107	-	1	-	1
รวม		13	17	36	66

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
 ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

ภาพประกอบ 2-11 จำนวนพายุที่เข้าสู่พื้นที่ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง
 ที่มา: โครงการศึกษาการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์พื้นที่ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออก สำนักงานทรัพยากรน้ำ
 แห่งชาติ

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
 ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

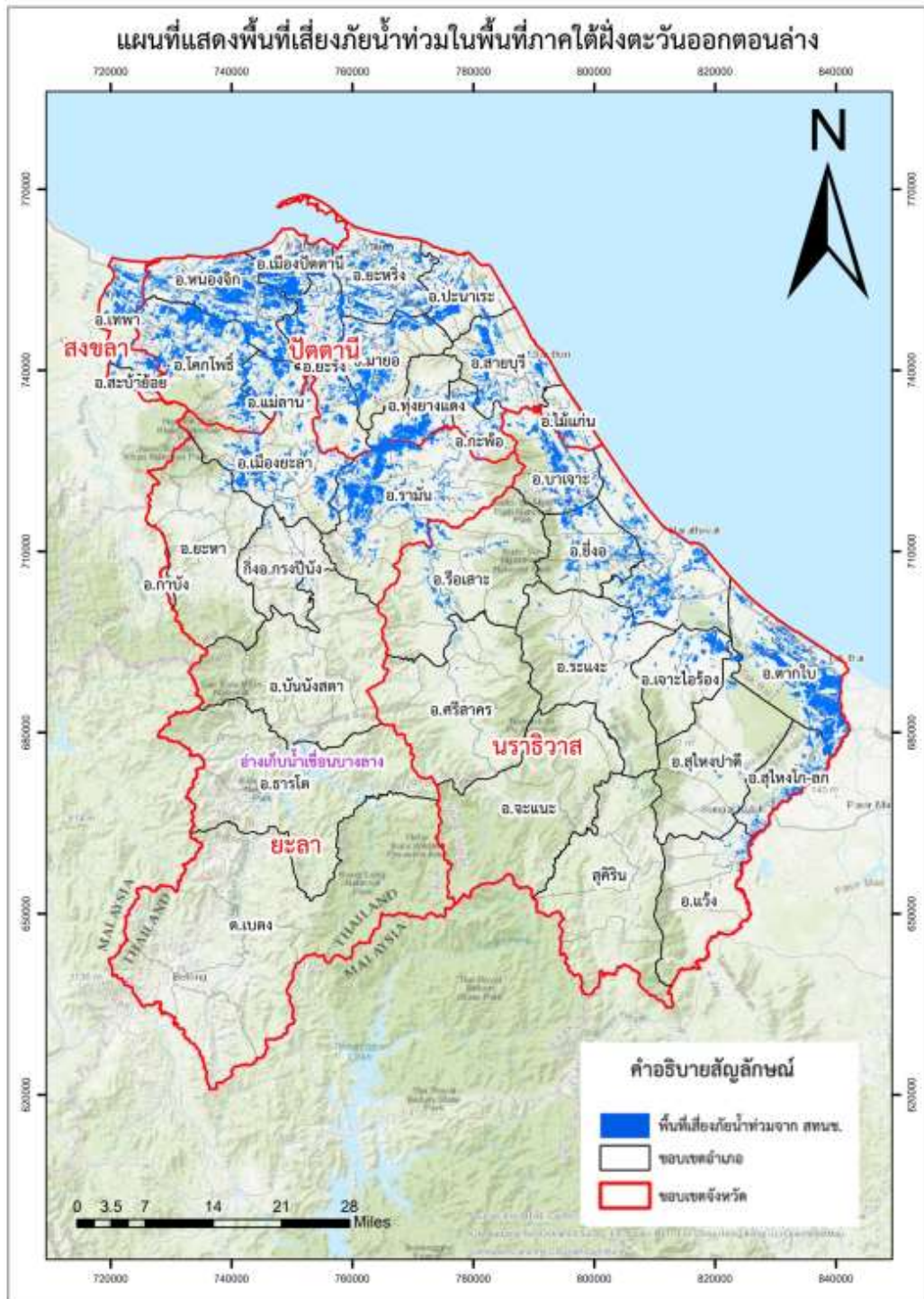
ตาราง 2-14 พื้นที่เสี่ยงอุทกภัยน้ำท่วมขังในพื้นที่ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง

ลุ่มน้ำสาขา	รหัส	จ.นราธิวาส				จ.ปัตตานี				จ.ยะลา				จ.สงขลา			รวม	
		เสี่ยงสูง	เสี่ยงปานกลาง	เสี่ยงต่ำ	รวม	เสี่ยงสูง	เสี่ยงปานกลาง	เสี่ยงต่ำ	รวม	เสี่ยงสูง	เสี่ยงปานกลาง	เสี่ยงต่ำ	รวม	เสี่ยงปานกลาง	เสี่ยงต่ำ	รวม		
ภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่างส่วนที่ ๒	๒๕๐๐๓					838.92	78,204.46	22,949.11	101,992.49									118,899.87
แม่น้ำปัตตานีตอนบน	๒๕๐๐๒																	0.00
แม่น้ำปัตตานีตอนล่าง	๒๕๐๐๑					106.82	26,081.29	11,682.07	37,870.18	0.21	26,133.19	3,096.33	29,229.73					67,099.91
ภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่างส่วนที่ ๓	๒๕๐๐๔					113.83	113,880.72	27,005.32	140,999.87									140,999.87
แม่น้ำสายบุรี	๒๕๐๐๕	351.12	60,117.64	10,634.88	71,103.64	2,450.89	60,968.55	17,424.21	80,843.65	1,192.46	74,548.93	15,795.52	91,536.91					243,484.20
แม่น้ำบางนรา	๒๕๐๐๖	4,095.77	67,430.61	30,617.10	102,143.48													102,143.48
แม่น้ำโกลก	๒๕๐๐๗	565.80	16,517.92	6,276.31	23,360.03													23,360.03
รวม	๒๕	5,012.69	144,066.17	47,528.29	196,607.15	3,510.46	279,135.02	79,060.71	361,706.19	1,192.67	101,425.98	18,938.38	121,557.03	2,331.56	13,785.43	16,116.99		695,987.36

ตาราง 2-15 พื้นที่เสี่ยงภัยดินถล่ม

ลุ่มน้ำสาขา	รหัส	จ.นราธิวาส				จ.ปัตตานี				จ.ยะลา				จ.สงขลา				รวม
		เสี่ยงสูง	เสี่ยงปานกลาง	เสี่ยงต่ำ	รวม	เสี่ยงสูง	เสี่ยงปานกลาง	เสี่ยงต่ำ	รวม	เสี่ยงสูง	เสี่ยงปานกลาง	เสี่ยงต่ำ	รวม	เสี่ยงสูง	เสี่ยงปานกลาง	เสี่ยงต่ำ	รวม	
ภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่างส่วนที่ 2	๒๕๐๐๓					8,878.57	3,250.98	9,061.43	21,190.98	64.16			64.16	41.25	288.05	207.44	536.74	21,791.88
แม่น้ำปัตตานีตอนบน	๒๕๐๐๒	746.87			746.87					1,016,724.69	40,798.64	21,067.90	1,078,591.23					1,079,338.10
แม่น้ำปัตตานีตอนล่าง	๒๕๐๐๑	440.40			440.40	420.26	35.27	455.53	219,016.57	194,374.25	128,450.09	541,840.91						542,736.84
แม่น้ำสายบุรี	๒๕๐๐๕	722,754.19	34,834.63	21,976.83	779,565.65		3,933.41	4,320.93	8,258.34	30,683.23	7,168.36	15,204.73	53,056.32					840,880.31
แม่น้ำบางนรา	๒๕๐๐๖	132,688.39	12,937.41	14,313.18	159,938.98													159,938.98
แม่น้ำโกลก	๒๕๐๐๗	97,032.09	981.67	4,469.42	102,483.18													102,483.18
รวม	๒๕	953,661.94	48,753.71	40,759.43	1,043,175.08	9,298.83	7,219.66	13,386.36	29,904.85	1,266,488.65	242,341.25	164,722.72	1,673,552.62	41.25	288.05	207.44	536.74	2,747,169.29

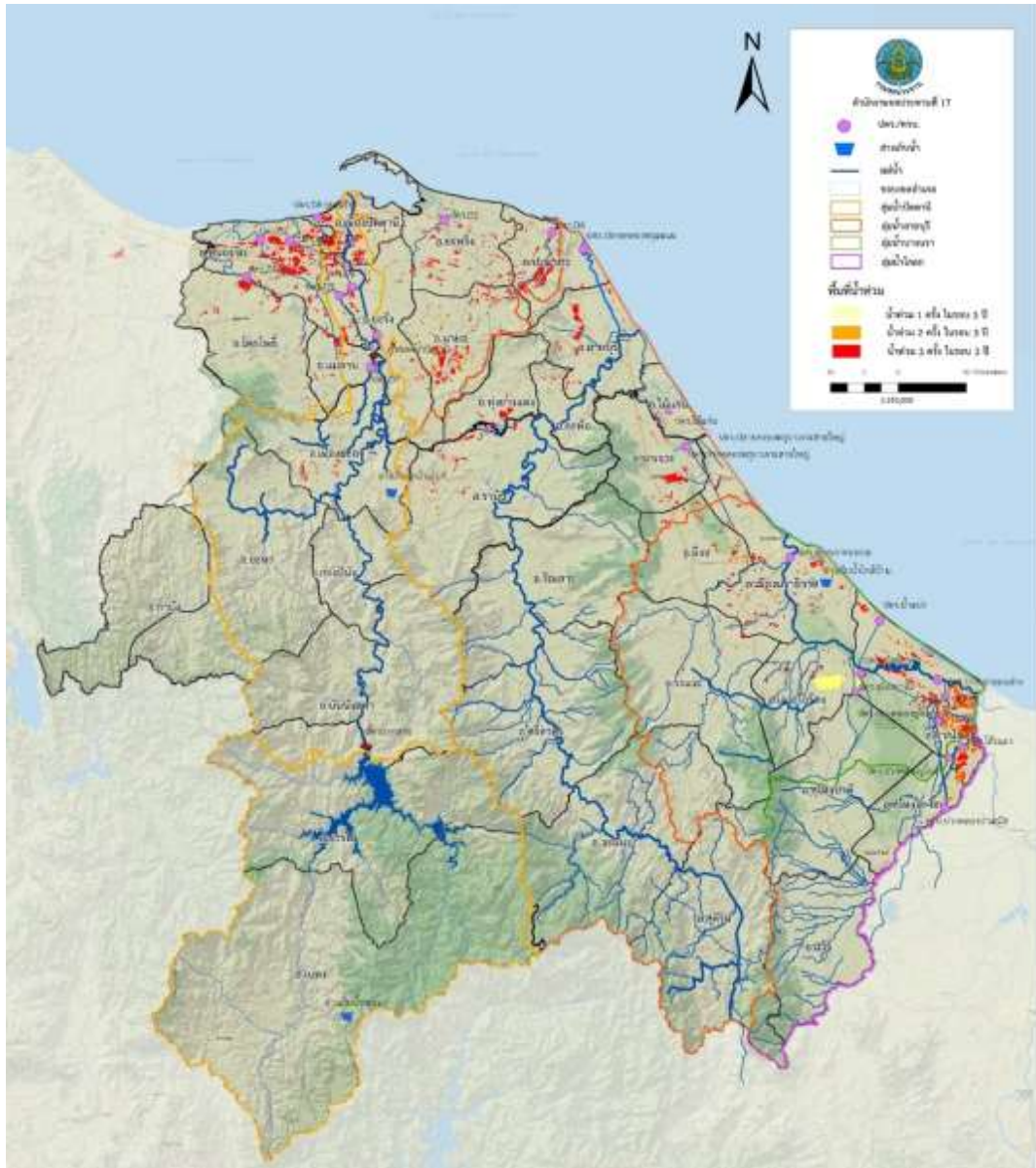
โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
 กลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

ภาพประกอบ 2-12 พื้นที่เสี่ยงอุทกภัยในกลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่างจากสำนักงาน
 ทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

ที่มา: สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

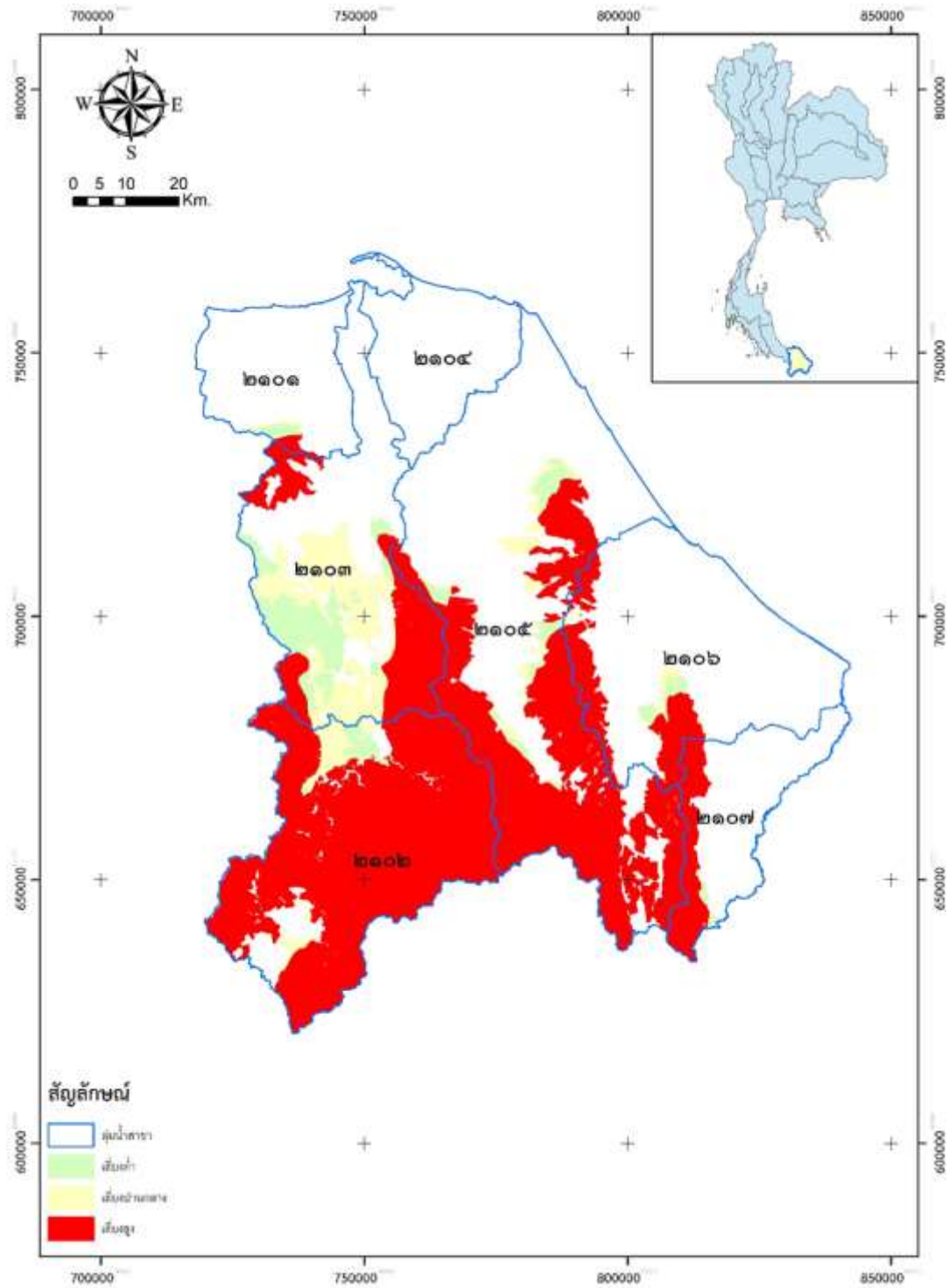
โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

ภาพประกอบ 2-13 พื้นที่เสี่ยงน้ำท่วมจากสำนักงานชลประทานที่ 17

ที่มา : สำนักงานชลประทานที่ 17

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

ภาพประกอบ 2-14 พื้นที่เสี่ยงภัยดินถล่มในลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง

ที่มา: โครงการศึกษาการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์พื้นที่ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออก สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

บทที่ 3

การบูรณาการและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

3.1 ความหมายและประเภทของการเกิดภาวะน้ำท่วม

3.1.1 ความหมายของภาวะน้ำท่วม

พระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ.2561 ได้มีบทนิยามคำว่า “ภาวะน้ำท่วม” หมายความว่า สภาวะที่ปริมาณน้ำ ปริมาณการไหลของน้ำหรือระดับน้ำเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง หรือไหลหลาก หรือฉับพลันจนอาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อ การดำรงชีวิตของคน สัตว์ และพืชที่อยู่ในพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่งแต่ ไม่รวมถึงภาวะน้ำขึ้นและน้ำลงซึ่งเป็นปรากฏการณ์ปกติตามธรรมชาติ (มาตรา 4)

3.1.2 ประเภทหรือความรุนแรงของการเกิดภาวะน้ำท่วมตามสภาพของลุ่มน้ำ

จากนิยามจะเห็นว่า ภาวะน้ำท่วมจะครอบคลุมทั้งกรณีฝนตกและเกิดน้ำไหลหลากมาบนพื้นที่ กรณีน้ำไหลมาในลำน้ำแล้วล้นตลิ่งขึ้นมาบนพื้นที่ ซึ่งบางครั้งอาจเกิดร่วมกันทั้ง 2 กรณี ดังนั้นในเชิงของการบริหารจัดการซึ่งเกี่ยวข้องกับการบัญชาการและการบริหารจัดการแบบบูรณาการระหว่างหน่วยงานต่างๆ จะพิจารณาประเภทของภาวะน้ำท่วมตามความรุนแรงเป็นหลัก โดยภาวะน้ำท่วมที่มีความรุนแรงมากก็อาจต้องการการบูรณาการระหว่างหน่วยงานหรือผู้มีอำนาจบัญชาการในระดับที่สูงกว่าภาวะน้ำท่วมที่มีความรุนแรงน้อย โดยในส่วนของภัยด้านน้ำ สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติได้แบ่งระดับภัยออกเป็น 3 ระดับคือ

- (1) ระดับ 1 : ปกติ ติดตามเฝ้าระวังสถานการณ์
- (2) ระดับ 2 : รุนแรง (หรือคาดว่าจะรุนแรง)
- (3) ระดับ 3 : วิกฤติ (หรือคาดว่าจะวิกฤติ)

ข้อมูลบ่งชี้ภาวะน้ำท่วม ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ 4 ตัว ได้แก่ (1) ข้อมูลปริมาณฝน (2) ข้อมูลปริมาณน้ำท่าในลำน้ำ (3) ข้อมูลระดับน้ำในลำน้ำ และ (4) ข้อมูลปริมาณน้ำใช้การในอ่างเก็บน้ำขนาดกลางและขนาดใหญ่ของหน่วยงานต่าง ๆ โดยรายละเอียดต่างๆจะอธิบายในบทที่ 4

3.2 กฎหมาย ระเบียบ และนโยบายที่เกี่ยวข้อง

3.2.1 กฎหมายที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการจัดการปัญหาน้ำท่วมของไทย

- (1) พระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561

- 1) บทนิยามคำว่า “ภาวะน้ำท่วม” หมายความว่า สภาวะที่ปริมาณน้ำ ปริมาณการไหลของน้ำหรือระดับน้ำเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง หรือไหลหลาก หรือฉับพลันจนอาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อ การดำรงชีวิตของคน สัตว์ และพืชที่อยู่ในพื้นที่

ใดพื้นที่หนึ่งแต่ไม่รวมถึงภาวะน้ำขึ้นและน้ำลงซึ่งเป็น ปรากฏการณ์ปกติตาม
ธรรมชาติ (มาตรา 4)

- 2) นายกรัฐมนตรีมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติการตามหมวด 5
ภาวะน้ำแล้งและภาวะน้ำท่วม (มาตรา 5 วรรคสอง) ในการปฏิบัติการตามหน้าที่
ของพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อป้องกันและแก้ไขภาวะ น้ำท่วมตามพระราชบัญญัติ
นี้ หากได้ดำเนินการไปตามหน้าที่และอำนาจ และได้กระทำไปพอสมควรแก่
เหตุและมีได้ประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้กระทำการ
นั้นพ้นจากความผิดและความรับผิด ทั้งปวง (มาตรา 72)
- 3) มาตรา 6 บัญญัติให้ รัฐมีอำนาจใช้ พัฒนา บริหารจัดการ บำรุงรักษา พื้นฟู
และอนุรักษ์ ทรัพยากรน้ำให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวมอย่างสมดุลและยั่งยืน
ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ใน พระราชบัญญัตินี้โดยอาจเปลี่ยนแปลง
รูปร่างของแหล่งน้ำหรือขยายพื้นที่ของแหล่งน้ำก็ได้ แต่ถ้าเป็นการลด พื้นที่หรือ
ให้เลิกใช้เพื่อประโยชน์สาธารณะต้องดำเนินการถอนสภาพตามประมวล
กฎหมายที่ดิน เพื่อประโยชน์ในการบริหารทรัพยากรน้ำสาธารณะที่มีใช้ทางน้ำ
ชลประทาน ตามกฎหมายว่าด้วยการชลประทาน และน้ำบาดาลตามกฎหมาย
ว่าด้วยน้ำบาดาล นายกรัฐมนตรีอาจประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา กำหนดให้
หน่วยงานของรัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดเป็นผู้รับผิดชอบ
ควบคุมดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรน้ำสาธารณะแห่งใดก็ได้ ให้หน่วยงาน
ของรัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่รับผิดชอบตามวรรคสอง มีอำนาจออก
ระเบียบหรือข้อบัญญัติท้องถิ่น แล้วแต่กรณี เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์การเข้าใช้
สอยทรัพยากรน้ำ สาธารณะนั้นตามกรอบแนวทางที่คณะกรรมการทรัพยากร
น้ำแห่งชาติกำหนด โดยหลักเกณฑ์ดังกล่าวต้องมีใช้ หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการ
จัดสรรน้ำและการใช้น้ำตามที่กำหนดไว้ในหมวด 4 การจัดสรรน้ำและการใช้น้ำ
ระเบียบหรือข้อบัญญัติ ท้องถิ่นตามวรรคสาม เมื่อได้ ประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้”
- 4) คณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (กนช.) มีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวกับการ
บริหารทรัพยากรน้ำเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการบูรณาการเกี่ยวกับการใช้
การพัฒนา การบริหารจัดการ การบำรุงรักษา การฟื้นฟู และการอนุรักษ์
ทรัพยากรน้ำให้เกิดความเป็นเอกภาพ รวมทั้งให้มีหน้าที่และอำนาจพิจารณา
และให้ความเห็นชอบแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมของคณะกรรมการลุ่ม
น้ำต่างๆ (มาตรา 17(10)) คณะกรรมการลุ่มน้ำมีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวกับการ
บริหารทรัพยากรน้ำในเขตลุ่มน้ำ รวมทั้งให้มีหน้าที่และอำนาจจัดทำแผน

ป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม เสนอ กนช. เพื่อให้ ความเห็นชอบ (มาตรา 35(2) รวมถึงพิจารณาและเสนอความเห็นเกี่ยวกับการผันน้ำระหว่างลุ่มน้ำต่อกนช. (มาตรา 35(6))

- 5) ในการขอรับใบอนุญาตการใช้น้ำตามมาตรา 43 และมาตรา 44 ผู้ขอรับใบอนุญาตต้องยื่นแผนการบริหารจัดการน้ำมาพร้อมกับคำขอด้วย ทั้งนี้ แบบคำขอรับใบอนุญาตการใช้น้ำและ แผนการบริหารจัดการน้ำให้เป็นไปตามที่อธิบดีกรมชลประทาน อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ หรืออธิบดีกรม ทรัพยากรน้ำบาดาลแล้วแต่กรณีประกาศกำหนด โดยในแผนการบริหารจัดการน้ำต้องมีรายการเกี่ยวกับแผนจัดการน้ำที่กักเก็บไว้เมื่อเกิดภาวะน้ำท่วมด้วย และแผนจัดการน้ำที่กักเก็บไว้เมื่อเกิดภาวะน้ำท่วมนั้น อย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญเกี่ยวกับการป้องกันมิให้น้ำที่กักเก็บไว้ล้นออกไปนอกสถานที่กักเก็บน้ำจนอาจ ก่อให้เกิดน้ำท่วม หรือไปเพิ่มปริมาณน้ำที่ท่วมอยู่แล้วให้มากขึ้นไปอีก (มาตรา 47)
- 6) เมื่อมีการประกาศผังน้ำในราชกิจจานุเบกษาตามมาตรา 17(5) แล้ว การใช้ประโยชน์ที่ดินที่อยู่ในระบบทางน้ำตามผังน้ำจะต้องไม่ก่อให้เกิดการเบี่ยงเบนทางน้ำหรือกระแสน้ำหรือกีดขวาง การไหลของน้ำในระบบทางน้ำ อันเป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติตามแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม (มาตรา 56)
- 7) ให้คณะกรรมการลุ่มน้ำจัดทำแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมขึ้นไว้เป็นการล่วงหน้า โดยให้จัดทำเป็นแผนเพื่อเตรียมการรองรับทั้งกรณีปกติซึ่งสามารถคาดหมายได้ว่าจะเกิดภาวะน้ำท่วม ในระยะเวลาใดระยะเวลาหนึ่งเป็นประจำ และกรณีฉุกเฉินที่มีน้ำท่วมเกิดขึ้นโดยฉับพลัน โดยในการจัดทำแผน ต้องพิจารณาถึงสภาพแวดล้อม ผังน้ำ ระบบนิเวศ และความหลากหลายทางชีวภาพของพื้นที่นั้นประกอบด้วยแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมตามวรรคหนึ่ง อย่างน้อยต้องมีรายการ ดังต่อไปนี้
 - หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักและหน่วยงานสนับสนุน
 - งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการ
 - การจัดเตรียมข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ในการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
 - การบริหารจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากภาวะน้ำท่วม
 - การจัดทำระบบเตือนภัยน้ำท่วม
 - การเผยแพร่ข้อมูลให้ประชาชนทราบ
 - วิธีการระบายน้ำที่รวดเร็วและถูกต้องตามหลักวิชาการให้น้ำระบายไปตามแนวทางที่กำหนด

- วิธีการกักเก็บน้ำเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป
- การประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อช่วยเหลือประชาชนที่อาจได้รับภัยพิบัติจากน้ำท่วม

ในการจัดทำแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม ให้มีการบูรณาการร่วมกับแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติและแผนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งรับฟังความคิดเห็นจาก หน่วยงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง และประชาชนในเขตลุ่มน้ำตามความเหมาะสม

การบริหารจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากภาวะน้ำท่วมและการจัดทำระบบเตือนภัยน้ำท่วมตามวรรคสอง (4) และ (5) ให้เป็นไปตามแนวทางที่ กนช. ประกาศกำหนด (มาตรา 64)

- 8) ในกรณีมีความจำเป็นต้องผันน้ำจากลุ่มน้ำหนึ่งไปยังอีกลุ่มน้ำหนึ่งเพื่อบรรเทาภาวะน้ำท่วม นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของ กนช. มีอำนาจสั่งให้ดำเนินการดังกล่าวได้เท่าที่จำเป็นใน การบรรเทาภาวะน้ำท่วมนั้น (มาตรา 65 ประกอบมาตรา 59) นอกจากนี้ กนช. ยังมีหน้าที่และอำนาจพิจารณาและให้ความเห็นชอบการผันน้ำระหว่างลุ่มน้ำและการผันน้ำจากแหล่งน้ำระหว่างประเทศหรือแหล่งน้ำต่างประเทศ (มาตรา 17(12))

- 9) เมื่อคณะกรรมการลุ่มน้ำได้จัดทำแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมขึ้นแล้วให้เสนอต่อ กนช. เพื่อให้ความเห็นชอบ และจัดส่งแผนดังกล่าวไปยังผู้ว่าราชการจังหวัด หน่วยงานของรัฐและ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องเพื่อทราบและดำเนินการ ในการนี้ให้หน่วยงานของรัฐและองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องจัดสร้างหรือเตรียมอุปกรณ์ที่จะต้องใช้ในการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม รวมทั้งบำรุงรักษาสิ่งก่อสร้างหรืออุปกรณ์นั้น หรือดำเนินการใดๆ เพื่อให้เป็นไปตามแผนดังกล่าว

กรณีที่หน่วยงานของรัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดไม่อาจดำเนินการให้เป็นไปตามแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมได้ ให้คณะกรรมการลุ่มน้ำเสนอเรื่องต่อ กนช. เพื่อพิจารณาหาแนวทางแก้ไขต่อไป (มาตรา 65 ประกอบมาตรา 62)

- 10) ให้คณะกรรมการลุ่มน้ำติดตามการดำเนินการให้เป็นไปตามแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมที่ กนช. ให้ความเห็นชอบ และทบทวนแผนให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับ สภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่อให้อยู่ในสภาพที่พร้อมจะดำเนินการได้เมื่อเกิดภาวะน้ำท่วม (มาตรา 65 ประกอบมาตรา 63)

- 11) ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจเข้าไปในที่ดินหรือสิ่งก่อสร้างของบุคคลใดๆ เพื่อทำการสำรวจ ตรวจสอบ หรือเก็บรวบรวมข้อเท็จจริงต่างๆ เพื่อการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและภาวะ น้ำท่วม ทั้งนี้ การดำเนินการดังกล่าวต้องอยู่ภายในกรอบของแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งตามมาตรา 61 หรือแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมตามมาตรา 64 หรือทั้งสองแผนควบคู่กัน แล้วแต่กรณี ในการดำเนินการเพื่อป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจทำลายสิ่งกีดขวาง ตัดฟันต้นไม้ ขุดดิน ปิดกั้นแนวเขตที่ดิน รื้อถอนสิ่งก่อสร้างซึ่งมิใช่เป็นบ้านเรือนที่อยู่อาศัยของบุคคลใดๆ หรือดำเนินการอื่นใดเท่าที่จำเป็นแก่การป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมได้ แต่ต้องชดเชยความเสียหายแก่บุคคลนั้นด้วย (มาตรา 66 วรรคหนึ่ง และวรรคสอง)
- 12) ในกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม พนักงานเจ้าหน้าที่อาจใช้ที่ดินหรือสิ่งก่อสร้างของบุคคลใดๆ เพื่อก่อสร้าง วางสิ่งของ สูบน้ำหรือระบายน้ำผ่าน หรือเข้าไปในที่ดิน หรือติดตั้งอุปกรณ์ใดๆ โดยแจ้งเป็นหนังสือให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดินหรือสิ่งก่อสร้าง ทราบล่วงหน้า ไม่น้อยกว่าสามวันก่อนวันที่จะมีการดำเนินการ ทั้งนี้ ต้องแสดงวัตถุประสงค์ และลักษณะของการใช้ที่ดินหรือสิ่งก่อสร้างและวันเวลาที่จะใช้ประโยชน์ในที่ดินหรือสิ่งก่อสร้างด้วย แต่ถ้าเป็นกรณีฉุกเฉินเพื่อแก้ไขภาวะน้ำท่วม พนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจเข้าใช้ที่ดินหรือสิ่งก่อสร้างเพื่อดำเนินการดังกล่าวได้ทันทีโดยไม่ต้องแจ้งให้ทราบล่วงหน้า แต่ต้องแจ้งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดินหรือสิ่งก่อสร้างทราบในโอกาสแรกที่สามารถกระทำได้ (มาตรา 67 วรรคหนึ่ง และวรรคสอง)
- 13) ห้ามมิให้บุคคลใดเอาไป ยักย้าย ทำอันตราย หรือทำให้เสียหายแก่สิ่งก่อสร้าง สิ่งของหรืออุปกรณ์ใดๆ หรือละเมิดมาตรการใดๆ ที่พนักงานเจ้าหน้าที่จัดให้มีขึ้นเพื่อป้องกันและแก้ไขภาวะ น้ำท่วม (มาตรา 71 วรรคหนึ่ง)
นอกจากนี้ ในกรณีเกิดปัญหาวิกฤติน้ำจมนอกก่อให้เกิดผลกระทบต่อ การดำรงชีวิต ของคน สัตว์ หรือพืช หรืออาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สิน ของประชาชนหรือของรัฐอย่างรุนแรง นายกรัฐมนตรีมีอำนาจจัดตั้งศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ โดยนายกรัฐมนตรีเป็นผู้บัญชาการ อำนวยการแก้ไข ปัญหาวิกฤติน้ำเป็นการชั่วคราว จนกว่าปัญหาวิกฤติน้ำจะผ่านพ้นไป และมีอำนาจออกคำสั่งให้หน่วยงานของ รัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ข้าราชการ ฝ่ายพลเรือน เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง หรือตำรวจ เจ้าหน้าที่ฝ่ายทหาร พนักงานส่วนท้องถิ่น หรือบุคคลใดๆ ร่วมกันกระทำหรือ

ห้ามกระทำการใดๆ เพื่อการป้องกัน แก้ไข ควบคุม ระบาย หรือบรรเทาผลร้าย
จากความเสียหายที่เกิดขึ้นได้อย่างทันที่ (มาตรา 24)

(2) พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550

- 1) บทนิยามคำว่า “สาธารณภัย” หมายความว่า อัคคีภัย วาตภัย อุทกภัย ภัยแล้ง
โรคระบาดในมนุษย์ โรคระบาดสัตว์ โรคระบาดสัตว์น้ำ การระบาดของศัตรูพืช
ตลอดจนภัยอื่นๆ อันมีผลกระทบต่อสาธารณชนไม่ว่าเกิดจากธรรมชาติ มีผู้ทำ
ให้เกิดขึ้น อุบัติเหตุ หรือเหตุอื่นใด ซึ่งก่อให้เกิด อันตรายแก่ชีวิต ร่างกายของ
ประชาชน หรือความเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชน หรือของรัฐ และให้
หมายความรวมถึงภัยทางอากาศ และการก่อวินาศกรรมด้วย (มาตรา 4)
- 2) คณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (กปภ.ช.) มีอำนาจ
หน้าที่กำหนดนโยบายในการจัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
แห่งชาติ พิจารณาให้ความเห็นชอบ แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
แห่งชาติตามที่กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจัดทำขึ้นตามมาตรา 11(1)
ก่อนเสนอคณะรัฐมนตรี บูรณาการพัฒนาระบบการป้องกันและบรรเทาสา
ธารณภัยระหว่างหน่วยงาน ของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงาน
ภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องให้มีประสิทธิภาพ รวมถึงให้คำแนะนำ ปกป้องและ
สนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (มาตรา 7)
- 3) กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเป็นหน่วยงานกลางของรัฐ ในการ
ดำเนินการ เกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของประเทศ โดยมี
หน้าที่ และอำนาจในการจัดทำแผนการป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัย
แห่งชาติเสนอ กปภ.ช. เพื่อขออนุมัติต่อคณะรัฐมนตรี จัดให้มีการศึกษาวิจัยเพื่อ
หามาตรการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้มีประสิทธิภาพ
ปฏิบัติการ ประสานการปฏิบัติให้การสนับสนุน และช่วยเหลือหน่วยงานของรัฐ
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานภาคเอกชน ในการป้องกันและ
บรรเทาสาธารณภัย และให้การสงเคราะห์เบื้องต้นแก่ผู้ประสบภัย ผู้ได้รับ
ภัยอันตราย หรือผู้ได้รับความเสียหายจากสาธารณภัย แนะนำ ให้คำปรึกษา และ
อบรมเกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแก่หน่วยงานของรัฐ องค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานภาคเอกชน รวมถึงติดตาม ตรวจสอบ และ
ประเมินผลการดำเนินการตามแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในแต่ละ
ระดับ (มาตรา 11)
- 4) แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ อย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญ
ดังต่อไปนี้

- แนวทาง มาตรการ และงบประมาณที่จำเป็นต้องใช้ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง
- แนวทางและวิธีการในการให้ความช่วยเหลือและบรรเทาความเดือดร้อนที่เกิดขึ้นเฉพาะหน้าและระยะยาวเมื่อเกิดสาธารณภัย รวมถึงการอพยพประชาชน หน่วยงานของรัฐ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การสงเคราะห์ผู้ประสบภัย การดูแลเกี่ยวกับการสาธารณสุข และการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการสื่อสารและการสาธารณสุขโรค
- หน่วยงานของรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่รับผิดชอบในการดำเนินการตาม 1) และ 2) และวิธีการให้ได้มาซึ่งงบประมาณเพื่อการดำเนินการดังกล่าว
- แนวทางในการเตรียมพร้อมด้านบุคลากร อุปกรณ์ และเครื่องมือ เครื่องใช้ และจัดระบบการปฏิบัติการในการดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย รวมถึงการฝึกบุคลากร และประชาชน
- แนวทางในการซ่อมแซม บูรณะ ฟื้นฟู และให้ความช่วยเหลือประชาชนภายหลังที่สาธารณภัยสิ้นสุด

การกำหนดเรื่องดังกล่าวข้างต้น จะต้องกำหนดให้สอดคล้องและครอบคลุมถึงสาธารณภัยต่างๆ โดยอาจกำหนดตามความจำเป็นแห่งความรุนแรงและความเสี่ยงในสาธารณภัยด้านนั้น และ ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องมีการแก้ไขหรือปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือมติของคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องให้ระบุไว้ในแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติด้วย (มาตรา 12)

- 5) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติมีอำนาจควบคุมและกำกับกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยทั่วราชอาณาจักรให้เป็นไป ตามแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ โดยมีปลัดกระทรวงมหาดไทยเป็นรองผู้บัญชาการ มีหน้าที่ช่วยเหลือผู้บัญชาการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (มาตรา 13)
- 6) อธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเป็นผู้อำนวยการกลางมีหน้าที่ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยทั่วราชอาณาจักร และมีอำนาจควบคุมและกำกับกับการปฏิบัติหน้าที่ของ ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ เจ้าพนักงาน และอาสาสมัคร ได้ทั่วราชอาณาจักร (มาตรา 14) และมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้อำนวยการจังหวัด รับผิดชอบในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขต จังหวัด (มาตรา 15)

- 7) ในกรณีที่เกิดสาธารณภัยร้ายแรงอย่างยิ่ง นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรี ซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายมีอำนาจสั่งการผู้บัญชาการ ผู้อำนวยการ หน่วยงานของรัฐ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย รวมตลอดทั้งให้ความช่วยเหลือ แก่ประชาชนในพื้นที่ที่กำหนดก็ได้ โดยให้มีอำนาจเช่นเดียวกับผู้บัญชาการตามมาตรา 13 และผู้อำนวยการตามมาตรา 21 และมีอำนาจกำกับและควบคุมการปฏิบัติหน้าที่ของผู้บัญชาการ รองผู้บัญชาการ ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ และเจ้าพนักงานในการดำเนินการตามมาตรา 25 มาตรา 28 และมาตรา 29 ด้วย หากเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของนายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีให้ถือว่า เป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยไม่ชอบหรือเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง แล้วแต่กรณี (มาตรา 31)
- (3) พระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พ.ศ. 2485 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
- 1) บทนิยามคำว่า “การชลประทาน” หมายความว่า กิจการที่กรมชลประทานจัดทำขึ้นเพื่อให้ได้มาซึ่งน้ำหรือเพื่อกัก เก็บ รักษา ควบคุม ส่ง ระบายหรือแบ่งน้ำเพื่อเกษตรกรรม การพลังงาน การสาธารณสุขปิโตรเคมี หรือการอุตสาหกรรม และหมายความรวมถึงการป้องกันความเสียหายอันเกิดจากน้ำกับ รวมถึงการคมนาคมทางน้ำซึ่งอยู่ในเขตชลประทานด้วย คำว่า “ทางน้ำชลประทาน” หมายความว่า ทางน้ำที่ รัฐมนตรีได้ประกาศตามความในมาตรา 5 ว่าเป็นทางน้ำชลประทาน และคำว่า “เขตชลประทาน” หมายความว่า เขตที่ดินที่ทำการเพาะปลูกซึ่งจะได้รับประโยชน์จากการชลประทาน (มาตรา 4)
- 2) ทางน้ำชลประทานแบ่งออกเป็น 4 ประเภท คือ
- ประเภท 1 ทางน้ำที่ใช้ในการส่ง ระบาย กัก หรือกั้นน้ำเพื่อการชลประทาน
 - ประเภท 2 ทางน้ำที่ใช้ในการคมนาคมแต่มีการชลประทานร่วมอยู่ด้วย เฉพาะ ภายในเขตที่ได้รับประโยชน์จากการชลประทาน
 - ประเภท 3 ทางน้ำที่สงวนไว้ใช้ในการชลประทาน
 - ประเภท 4 ทางน้ำอันเป็นอุปกรณ์แก่การชลประทาน
- ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ว่าทางน้ำใดเป็นทางน้ำชลประทาน และเป็นประเภทใด (มาตรา 5)
- 8) นายช่างชลประทานมีอำนาจใช้พื้นที่ดินที่ปราศจากสิ่งปลูกสร้างซึ่งอยู่ในเขตการชลประทานได้เป็นครั้งคราวตามระยะเวลาที่จำเป็นแก่การชลประทาน โดย

- แจ้งเป็นหนังสือให้เจ้าของหรือ ผู้ครอบครองที่ดินนั้นทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน แต่ถ้ามีการเสียหายเกิดขึ้นต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทน (มาตรา 6)
- 9) ในกรณีฉุกเฉินเพื่อป้องกันอันตรายอันอาจเกิดแก่การชลประทาน นายช่างชลประทานมีอำนาจที่จะใช้ที่ดินหรือสิ่งของของบุคคลใดๆ ในที่ใกล้เคียงหรือในบริเวณที่อาจเกิดอันตรายได้ เท่าที่จำเป็น แต่ถ้ามีการเสียหายเกิดขึ้นต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทน (มาตรา 7)
- 10) เพื่อให้ได้รับประโยชน์จากการชลประทาน ถ้าไม่สามารถจะทำได้โดยวิธีอื่น ให้เจ้าของที่ดินที่อยู่ห่างทางน้ำหรือแหล่งน้ำใดมีสิทธิทำทางน้ำผ่านที่ดินของผู้อื่นได้ ในเมื่อนายช่างชลประทาน ผู้ว่าราชการจังหวัด หรือนายอำเภอได้อนุญาตและกำหนดให้โดยกว้างรวมทั้งที่ที่ดินด้วยไม่เกินสิบเมตร แต่ต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่เจ้าของและผู้ครอบครองที่ดินที่ทางน้ำนั้นผ่าน ในการที่จะให้อนุญาตและ กำหนดทางน้ำนั้นให้คำนึงถึงประโยชน์ของเจ้าของและผู้ครอบครองที่ดินที่ทางน้ำผ่าน และให้กำหนดให้ทำ ตรงที่ที่จะเสียหายแก่เจ้าของและผู้ครอบครองที่ดินนั้นน้อยที่สุด (มาตรา 9)
- 11) เจ้าพนักงานมีอำนาจที่จะเข้าไปในที่ดินของบุคคลใดๆ เพื่อทำงานสำรวจตรวจสอบอันเกี่ยวกับการชลประทานได้ ในเมื่อได้แจ้งเป็นหนังสือให้ทราบล่วงหน้าตามสมควร แต่ถ้ามีการเสียหายเกิดขึ้นต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทน (มาตรา 10)
- 12) เมื่อมีความจำเป็นที่จะต้องได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์เพื่อประโยชน์แก่การชลประทาน ถ้ามิได้ตกลงในเรื่องการโอนไว้เป็นอย่างอื่น ให้ดำเนินการเวนคืนตามกฎหมายว่าด้วยการเวนคืน อสังหาริมทรัพย์ (มาตรา 11 วรรคหนึ่ง)
- 13) อธิบดีกรมชลประทานมีอำนาจแต่งตั้งบุคคลซึ่งมิใช่เจ้าหน้าที่ของกรมชลประทาน ให้เป็นเจ้าพนักงานมีหน้าที่ดูแลรักษาทางน้ำชลประทาน คันคลอง ขานคลอง ทำนบ พนัง หมู่ระดับหลักฐาน หรือสิ่งก่อสร้างที่ใช้ในการชลประทานตามที่อธิบดีกำหนด การแต่งตั้งดังกล่าวให้ปิดประกาศไว้ ณ ที่ทำการชลประทานในเขตนั้นด้วย (มาตรา 13)
- 14) เพื่อประโยชน์แก่การชลประทาน อธิบดีกรมชลประทานมีอำนาจปิด กั้น หรือเปิดน้ำในทางน้ำชลประทาน ขุดลอก ซ่อม หรือตัดแปลงแก้ไขทางน้ำชลประทาน หรือจัดให้มีสิ่งก่อสร้างขึ้น ในทางน้ำชลประทาน รวมถึงการห้ามจำกัด หรือกำหนดเงื่อนไขในการนำเรือ แพ ผ่านทางน้ำชลประทาน ดังกล่าว การใช้อำนาจข้างต้นให้ปิดประกาศไว้ ณ ที่ชุมนุมชนในท้องถิ่นล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน เว้นแต่กรณี ฉุกเฉิน อธิบดีมีอำนาจดำเนินการไปก่อนได้ (มาตรา 15)

- 15) อธิบดีกรมชลประทานมีอำนาจห้าม จำกัดหรือกำหนดเงื่อนไขในการใช้เรือ แพ การใช้น้ำ การระบายน้ำหรือการอื่นในทางน้ำชลประทานประเภท 4 โดยประกาศไว้ ณ ที่ชุมนุมชนในท้องถิ่น ล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน (มาตรา 16)
- 16) กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หรือเทศมนตรีในท้องที่ซึ่งอยู่ในเขตชลประทานมีหน้าที่ดูแลรักษาคันคลองและทางน้ำชลประทานอันอยู่ในเขตท้องที่หรือเขตเทศบาลนั้น (มาตรา 17)
- 17) ในการขุดซ่อมทางน้ำชลประทาน ถ้าไม่มีที่เททิ้งมูลดิน ก็ให้มีอำนาจเททิ้งมูลดินในที่ดินที่ใกล้เคียงได้ตามความจำเป็น แต่ทั้งนี้ถ้าทำให้เสียหายแก่พืชผลหรือสิ่งปลูกสร้างซึ่งมีอยู่ในขณะนั้นแล้วต้องใช้ค่าสินไหมทดแทน (มาตรา 19)
- 18) เมื่อเจ้าพนักงานได้ส่งน้ำ ระบายน้ำ หรือสูบน้ำเข้าไปในที่ดินแห่งใดเพื่อประโยชน์ในการเพาะปลูก ห้ามมิให้ผู้ใดปิดกั้นน้ำไว้ด้วยวิธีใดๆ จนเป็นเหตุไม่ให้น้ำไหลไปสู่ที่ดินใกล้เคียงหรือ ปลายทาง ถ้าเห็นสมควร เจ้าพนักงานหรือนายอำเภอหรือผู้ทำการแทนนายอำเภอมีอำนาจที่จะสั่งเป็นหนังสือ ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดินหรือผู้ทำการเพาะปลูก ให้เปิดสิ่งที่ปิดกั้นน้ำไว้ตามที่จะกำหนดให้หรือจัดการ เปิดเสียเองก็ได้ ในการนี้ เจ้าพนักงานหรือนายอำเภอหรือผู้ทำการแทนนายอำเภอมีอำนาจเข้าไปในที่ดินแห่ง หนึ่งแห่งใด เพื่อตรวจและจัดการดังกล่าวแล้ว (มาตรา 20)
- 19) เมื่อเจ้าพนักงานได้ส่งน้ำหรือสูบน้ำเข้าไปในที่ดินแห่งใดเพื่อประโยชน์ในการเพาะปลูก เจ้าพนักงานหรือนายอำเภอหรือผู้ทำการแทนนายอำเภอมีอำนาจสั่งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดิน หรือผู้ทำการเพาะปลูกบนพื้นที่ดินภายในบริเวณที่จะได้รับน้ำนั้นกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดภายในระยะเวลาที่จะได้กำหนดให้ เพื่อกักน้ำไว้ไม่ให้ไหลไปเสียเปล่าจนเป็นเหตุให้ที่ดินข้างเคียงไม่ได้รับน้ำตามที่ควร (มาตรา 21)
- 20) ห้ามมิให้ผู้ใดปลูกสร้าง แก้วไข หรือต่อเติมสิ่งก่อสร้าง หรือปลูกปักสิ่งใด หรือทำการเพาะปลูก รุกกล้าทางน้ำชลประทาน ชานคลอง เขตคันคลอง หรือเขต พนัง เว้นแต่จะได้รับอนุญาตเป็น หนังสือจากนายช่างชลประทาน ในกรณีฉุกเฉินเพื่อป้องกันภัยอันตรายอันอาจเกิดขึ้นแก่การชลประทาน นายช่างชลประทานมีอำนาจดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อให้สิ่งรุกกล้าพ้นไปจากทางน้ำชลประทาน ชานคลอง เขตคันคลองหรือเขตพนังได้ (มาตรา 23)
- 21) ถ้ามีต้นไม้ในที่ดินของผู้ใดรุกกล้าทางน้ำชลประทานหรือทำให้เสียหายแก่ทางน้ำชลประทาน ให้เจ้าพนักงานมีอำนาจสั่งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดินนั้นตัดหรือนำต้นไม้ขึ้นไปให้พ้นเสียได้ (มาตรา 24)

- 22) ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำการอันเป็นการกีดขวางทางน้ำชลประทาน เว้นแต่จะได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากนายช่างชลประทาน ในกรณีฉุกเฉินเพื่อป้องกันอันตรายอันอาจเกิดขึ้นแก่การ ชลประทาน นายช่างชลประทานมีอำนาจดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดให้สิ่งกีดขวางพ้นไปจากทางน้ำ ชลประทานได้ (มาตรา 25)
- 23) ห้ามมิให้ผู้ใดขุดคลองหรือทางน้ำมาเชื่อมกับทางน้ำชลประทาน หรือมาเชื่อมกับทางน้ำอื่นที่เชื่อมกับทางน้ำชลประทาน หรือกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดให้น้ำในทางน้ำชลประทานรั่วไหล อันอาจก่อให้เกิดการเสียหายแก่การชลประทาน เว้นแต่จะได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากอธิบดีกรมชลประทาน หรือผู้ที่อธิบดีมอบหมาย และอธิบดีมีอำนาจสั่งให้ผู้กระทำการดังกล่าวปิดกั้นทางน้ำนั้นหรือกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อมิให้น้ำรั่วไหลได้ต่อไป เพื่อป้องกันอันตรายอันอาจเกิดแก่การชลประทาน หากไม่ปฏิบัติตาม คำสั่ง อธิบดีมีอำนาจสั่งให้เจ้าพนักงานจัดการได้ทันที และถ้าจำเป็นจะต้องใช้ที่ดินเพื่อการนี้ก็ให้มีอำนาจใช้ที่ดินริมคลองหรือริมทางน้ำนั้นได้เท่าที่จำเป็น ค่าใช้จ่ายในการนี้รวมทั้งค่าเสียหายที่จะต้องชดใช้ให้แก่เจ้าของ ที่ดินให้คิดเอาจากผู้ฝ่าฝืนทั้งสิ้น (มาตรา 26)
- 24) ห้ามมิให้ผู้ใดทิ้งมูลฝอย ซากสัตว์ ซากพืช เศษถ่าน หรือสิ่งปฏิกูลลงในทางน้ำชลประทานหรือทำให้น้ำเป็นอันตรายแก่การเพาะปลูกหรือการบริโภค (มาตรา 28 วรรคหนึ่ง)
- 25) ห้ามมิให้ผู้ใดปล่อยน้ำซึ่งทำให้เกิดเป็นพิษแก่น้ำตามธรรมชาติ หรือสารเคมี เป็นพิษลงในทางน้ำชลประทานจนอาจทำให้น้ำในทางน้ำชลประทานเป็นอันตรายแก่เกษตรกรรม การบริโภค อุปโภค หรือสุขภาพอนามัย (มาตรา 28 วรรคสอง)
- 26) ห้ามมิให้ผู้ใดทำให้ประตูน้ำ ฝาย เขื่อนระบาย ประตูระบาย ท่อน้ำ ท่อเชื่อมสะพานทางน้ำ ปูม เส้า หรือสายโทรศัพท์ ที่ใช้ในการชลประทานเสียหายจนอาจเกิดอันตรายหรือขัดข้องแก่การใช้สิ่งทีกล่าวนั้น (มาตรา 29)
- 27) ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดอันจะทำให้เสียหายแก่คันคลอง ซาน คลอง ทำนบ พนัง หรือหมู่ระดับหลักฐานที่ใช้ในการชลประทาน (มาตรา 30)
- 28) ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดอันจะเป็นการกีดขวางแก่แนวทางที่ได้สำรวจไว้ หรือเขตงาน หรือทำให้แนวทางที่ได้สำรวจไว้ หรือหมู่ตมหายแสดงเขตงานคลาดเคลื่อนหรือสูญหาย (มาตรา 31)

- 29) ห้ามมิให้ผู้ใดนอกจากเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่ปิดหรือเปิดประตูน้ำ เชื้อนระบาย
ประตูระบาย ท่อน้ำ ท่อเชื่อม สะพานทางน้ำ ปูม หรือลากเข็นสาส์ในบริเวณ
ทำนบหรือประตูระบาย (มาตรา 32)
- 30) ห้ามมิให้ผู้ใดนอกจากนายช่างชลประทานหรือผู้ที่ได้รับอนุมัติจากอธิบดีกรม
ชลประทาน ทำการแก้ไข เปลี่ยนแปลง หรือรื้อถอนบรรดาสสิ่งก่อสร้างอัน
เกี่ยวกับการชลประทาน (มาตรา 33)
- 31) ห้ามมิให้ผู้ใดขุด ลอก ทางน้ำชลประทานอันจะทำให้เสียหายแก่การ
ชลประทานหรือปิดกั้นทางน้ำชลประทาน เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากอธิบดี
กรมชลประทาน (มาตรา 34)
- 32) เจ้าพนักงานมีอำนาจสั่งห้ามมิให้ผู้ใดชักหรือใช้น้ำในทางน้ำชลประทานในเมื่อ
เห็นว่าจะจะเป็นเหตุที่จะก่อให้เกิดการเสียหายแก่ผู้อื่น (มาตรา 35)
- หมายเหตุ : (3) ถึง (27) เป็นหน้าที่และอำนาจของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐใน
การ บริหารจัดการปัญหาน้ำท่วม หรือข้อห้ามตามกฎหมายเพื่อป้องกันมิให้มี
การกระทำซึ่งส่งผลกระทบต่อคุณภาพ น้ำในเวลาที่ต้องมีการระบายน้ำท่วม
- (4) พระราชบัญญัติน้ำบาดาล พ.ศ. 2520 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
- 1) มาตรา 3 กำหนดบทนิยามที่สำคัญ ดังนี้
- “น้ำบาดาล” หมายความว่า น้ำใต้ดินที่เกิดอยู่ในชั้นดิน กรวด ทราย หรือ
หิน ซึ่งอยู่ลึกจากผิวดินเกินความลึกที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราช
กิจจานุเบกษา แต่จะกำหนดความลึกน้อยกว่าสิบเมตรมิได้
 - “เจาะน้ำบาดาล” หมายความว่า กระทำแก่ชั้นดิน กรวด ทราย หรือหิน
เพื่อให้ได้มาซึ่งน้ำบาดาล หรือเพื่อระบายน้ำลงบ่อน้ำบาดาล
 - “บ่อน้ำบาดาล” หมายความว่า บ่อน้ำที่เกิดจากการเจาะน้ำบาดาล
 - “เขตน้ำบาดาล” หมายความว่า เขตท้องที่ที่รัฐมนตรีกำหนดให้เป็นเขต น้ำ
บาดาลโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา
 - “กิจการน้ำบาดาล” หมายความว่า การเจาะน้ำบาดาล การใช้น้ำบาดาล
หรือ การระบายน้ำลงบ่อน้ำบาดาล
 - “ใช้น้ำบาดาล” หมายความว่า นำน้ำจากบ่อน้ำบาดาลขึ้นมาใช้
 - “ระบายน้ำลงบ่อน้ำบาดาล” หมายความว่า กระทำการใดๆ เพื่อถ่ายเทน้ำ
หรือของเหลวอื่นใดลงบ่อน้ำบาดาล

- 33) พระราชบัญญัตินี้ไม่ใช้บังคับแก่กระทรวง ทบวง กรม หรือองค์การของรัฐที่มีหน้าที่เกี่ยวกับการจัดหาน้ำเพื่ออุปโภคบริโภค หรือเพื่อเกษตรกรรมในส่วนที่เกี่ยวกับการเจาะน้ำบาดาลและ การใช้น้ำบาดาล เว้นแต่ในเขตท้องที่ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดย คำแนะนำของคณะกรรมการน้ำบาดาลประกาศกำหนดให้เป็นเขตวิฤติการณ์น้ำบาดาลที่ต้องปฏิบัติตาม พระราชบัญญัตินี้
- แต่อย่างไรก็ตาม กระทรวง ทบวง กรม หรือองค์การของรัฐดังกล่าวข้างต้น ต้องปฏิบัติตามประกาศที่ออกตามมาตรา 6 เกี่ยวกับการกำหนดหลักเกณฑ์และมาตรการในทางวิชาการสำหรับ การเจาะน้ำบาดาล การเลิกเจาะน้ำบาดาล การใช้น้ำบาดาลแบบอนุรักษ์ การระบายน้ำลงบ่อน้ำบาดาล การเลิกใช้ บ่อน้ำบาดาล การป้องกันด้านสาธารณสุข และการป้องกันในเรื่องสิ่งแวดล้อมเป็นพิษ ด้วย (มาตรา 4)
- 34) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยคำแนะนำ ของคณะกรรมการน้ำบาดาลมีอำนาจกำหนดเขตท้องที่ได้ให้เป็นเขตน้ำบาดาลการเปลี่ยนแปลงเขตน้ำบาดาล หรือเขตห้ามสูบน้ำบาดาล หรือการยกเลิก เขตน้ำบาดาล หรือเขตห้ามสูบน้ำบาดาลที่ได้ประกาศกำหนดไว้ ให้รัฐมนตรีโดย คำแนะนำของคณะกรรมการ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา (มาตรา 5 วรรคหนึ่งและวรรคสาม)
- 35) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยคำแนะนำ ของคณะกรรมการน้ำบาดาลมีอำนาจประกาศกำหนดหลักเกณฑ์และมาตรการในทางวิชาการสำหรับการเจาะ น้ำบาดาล การเลิกเจาะน้ำบาดาล การใช้น้ำบาดาลแบบอนุรักษ์ การระบายน้ำลงบ่อน้ำบาดาล การเลิกใช้ บ่อน้ำบาดาล การป้องกันด้านสาธารณสุข และการป้องกันในเรื่องสิ่งแวดล้อมเป็นพิษ (มาตรา 6(1))
- 36) คณะกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาน้ำบาดาล (คณะกรรมการบริหาร กพนม) มีอำนาจหน้าที่เสนอแผนแม่บทเพื่อการพัฒนาและอนุรักษ์แหล่งน้ำบาดาลและสิ่งแวดล้อมเพื่อขอความเห็นชอบ จากคณะกรรมการน้ำบาดาล (มาตรา 7 สัตต (2))
- 37) คณะกรรมการน้ำบาดาลมีหน้าที่ให้ความเห็นหรือคำแนะนำแก่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในเรื่องการออกกฎกระทรวง หรือประกาศที่ต้องประกาศในราชกิจจานุเบกษา หรือในเรื่องอื่นที่ต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ และให้ความเห็นหรือคำแนะนำ แก่อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำบาดาลเกี่ยวกับการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา 14)

- 38) ห้ามมิให้ผู้ใดประกอบกิจการน้ำบาดาลในเขตน้ำบาดาลใดๆ ไม่ว่าจะเป็นผู้มีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองที่ดินในเขตน้ำบาดาลนั้นหรือไม่ เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากอธิบดีกรมทรัพยากรน้ำบาดาลหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมาย และผู้รับใบอนุญาตต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในใบอนุญาต และต้องปฏิบัติตามประกาศของรัฐมนตรีที่ออกตามมาตรา 6 (มาตรา 16 วรรคหนึ่ง และมาตรา 22)
- 39) ผู้ใดประสงค์จะขอรับใบอนุญาตเพื่อประกอบกิจการน้ำบาดาลในเขตน้ำบาดาลใด ให้ยื่นคำขอต่อพนักงานน้ำบาดาลประจำท้องที่ในเขตน้ำบาดาลนั้น (มาตรา 17)
- 40) ใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้มี 3 ประเภท ดังนี้
- ใบอนุญาตเจาะน้ำบาดาล
 - ใบอนุญาตใช้น้ำบาดาล
 - ใบอนุญาตระบายน้ำลงบ่อน้ำบาดาล (มาตรา 18)
- 41) พนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจเข้าไปตรวจการเจาะน้ำบาดาล การใช้น้ำบาดาล หรือการระบายน้ำลงบ่อน้ำบาดาล และให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจสั่งเป็นหนังสือแก่ผู้รับใบอนุญาตหรือ ตัวแทน ให้จัดการป้องกันความเสียหายอันอาจเกิดจากการเจาะน้ำบาดาล ใช้น้ำบาดาล หรือการระบายน้ำลง บ่อน้ำบาดาลนั้นได้ (มาตรา 28)
- 42) ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่เห็นว่า การเจาะน้ำบาดาล การใช้น้ำบาดาล หรือการระบายน้ำลงบ่อน้ำบาดาลอาจก่อหรือได้ก่อให้เกิดความเสียหายต่อแหล่งน้ำบาดาล ให้มีอำนาจสั่ง เป็นหนังสือแก่ผู้รับใบอนุญาตให้เปลี่ยนแปลง แก่ไข หรือหยุดการเจาะน้ำบาดาล การใช้น้ำบาดาล หรือการระบายน้ำลงบ่อน้ำบาดาลแล้วแต่กรณี ตามที่เห็นว่าจำเป็นเพื่อป้องกันหรือระงับความเสียหายนั้นได้ (มาตรา 29)
- 43) เมื่อปรากฏว่าการประกอบกิจการน้ำบาดาลของผู้รับใบอนุญาตผู้ใดจะก่อให้เกิดความเสียหายต่อสิ่งแวดล้อมในเขตน้ำบาดาล อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำบาดาลมีอำนาจสั่ง และกำหนด วิธีการให้ผู้รับใบอนุญาตแก้ไขเพื่อป้องกันความเสียหายนั้นได้ตามที่เห็นสมควร (มาตรา 34)

3.2.2 กฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการปัญหาน้ำท่วมของไทย

- (1) พระราชบัญญัติจัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2558
- (2) มาตรา 4 กำหนดบทนิยามที่สำคัญ ดังนี้

“การจัดรูปที่ดิน” หมายความว่า การดำเนินงานพัฒนาที่ดินที่ใช้เพื่อเกษตรกรรมให้สมบูรณ์ทั่วถึงที่ดินทุกแปลง เพื่อเพิ่มผลผลิตและลดต้นทุนการผลิต โดยทำการรวบรวมที่ดิน หลายแปลงในบริเวณเดียวกันเพื่อวางแผนจัดรูปที่ดินเสียใหม่ การจัดระบบชลประทาน การจัดสร้างถนนหรือทางลำเลียงในไร่นา การปรับระดับพื้นที่ดิน การบำรุงดิน การวางแผนการผลิตและการจำหน่ายผลิตผลการเกษตร รวมถึงการแลกเปลี่ยน การโอน การรับโอนสิทธิในที่ดิน การให้เช่าซื้อที่ดิน และการอื่นๆ ที่เกี่ยวกับการจัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

“การจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรม” หมายความว่า การจัดระบบชลประทานจากทางน้ำชลประทานหรือแหล่งน้ำอื่นใดไปใช้ประโยชน์ในพื้นที่ที่เหมาะสมแก่การทำเกษตรกรรมได้อย่าง ทั่วถึง รวมทั้งการจัดสร้างถนนหรือทางลำเลียงในไร่นา “เขตการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรม” หมายความว่า เขตที่ดินที่มีประกาศกำหนดให้เป็นเขตการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรม

“เขตโครงการจัดรูปที่ดิน” หมายความว่า เขตที่ดินที่มีประกาศกำหนดให้เป็นเขตโครงการจัดรูปที่ดิน

“ระบบชลประทาน” หมายความว่า คัน คูน้ำ ทางระบายน้ำ ประตูน้ำ รวมทั้งสิ่งก่อสร้างหรืออุปกรณ์อื่นใดที่จัดทำขึ้นเพื่อกัก เก็บ รักษา ควบคุม ส่ง ระบาย หรือจัดสรรน้ำในเขตการ จัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรมหรือเขตโครงการจัดรูปที่ดิน “ผู้บริหารท้องถิ่น” หมายความว่า นายกองค์การบริหารส่วนตำบล นายกเทศมนตรี หรือผู้บริหารท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้งขึ้น แต่ไม่รวมถึงนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมชลประทาน

44) คณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลาง มีอำนาจหน้าที่

- พิจารณาเสนอแผนแม่บทการจัดรูปที่ดินต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบ
- กำหนดนโยบายและพิจารณาให้ความเห็นชอบแผนการดำเนินงานและงบประมาณของโครงการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรม และโครงการจัดรูปที่ดินในท้องที่ต่างๆ
- พิจารณาเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เพื่อกำหนดประกาศกำหนดแนวเขตสำรวจการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรม
- พิจารณาเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในการตราพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตสำรวจการจัดรูปที่ดิน

- วางระเบียบหรือข้อบังคับเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน และกิจการที่เกี่ยวกับการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรม และการจัดรูปที่ดินของสำนักงานจัดรูปที่ดินกลางหรือสำนักงานจัดรูปที่ดิน จังหวัด
- กำหนดแนวทางในการส่งเสริมและช่วยเหลือการทำเกษตรกรรมในเขตโครงการจัดรูปที่ดิน
- ดำเนินกิจการอื่นที่เกี่ยวกับการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรมและการจัดรูปที่ดินเพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา 11)

45) สำนักงานจัดรูปที่ดินกลางมีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรม การจัดรูปที่ดิน รับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลาง ควบคุมสำนักงานจัดรูปที่ดินจังหวัดเพื่อดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจหน้าที่

- จัดทำแผนแม่บทการจัดรูปที่ดิน
- จัดทำแผนการดำเนินงานและงบประมาณของโครงการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรมและโครงการจัดรูปที่ดิน
- จัดทำแผนผังการจัดแปลงที่ดิน ระบบชลประทาน การสร้างถนนหรือทางลำเลียงในไร่นา การปรับระดับพื้นที่ดิน และกิจการอื่นๆ ที่เกี่ยวกับการจัดรูปที่ดินในเขตโครงการจัดรูปที่ดิน
- ประสานงานกับหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้องในการส่งเสริม และช่วยเหลือการทำเกษตรกรรม
- ปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวกับการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรมและการจัดรูปที่ดินตามที่คณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลางกำหนด (มาตรา 14)

46) ให้สำนักงานจัดรูปที่ดินกลางจัดทำแผนแม่บทการจัดรูปที่ดิน ประกอบด้วยแผนการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรม และแผนการจัดรูปที่ดิน โดยแสดงภาพรวมการพัฒนาพื้นที่ที่เหมาะสมแก่การจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรมและการจัดรูปที่ดิน ระยะเวลาในการดำเนินการตามแผน กรอบงบประมาณ รวมทั้งกำหนดหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบตามแผน แนวทางการประสานความร่วมมือของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบชลประทาน การบริหารและพัฒนาที่ดิน และการอื่นที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการทำเกษตรกรรม

ในการดำเนินการจัดทำแผนแม่บทการจัดรูปที่ดินให้สำนักงานจัดรูปที่ดินกลาง
คำนึงถึงความสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนา
การเกษตรของกระทรวง เกษตรและสหกรณ์ หรือแผนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง และจัด
ให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ตลอดจน ประสานงานกับหน่วยงาน
ที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการจัดทำแผนด้วย

ให้สำนักงานจัดรูปที่ดินกลางเสนอแผนแม่บทการจัดรูปที่ดินต่อคณะกรรมการ
จัดรูปที่ดินกลางเพื่อพิจารณาก่อนเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อความเห็นชอบ ใน
กรณีที่คณะรัฐมนตรีเห็นชอบแผน แม่บทการจัดรูปที่ดิน ให้สำนักงานจัดรูป
ที่ดินกลางประกาศให้ทราบเป็นการทั่วไป และให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีหน้าที่
ดำเนินการให้เป็นไปตามแผนนั้น (มาตรา 17)

- 47) ห้ามมิให้ผู้ใดทำทางระบายน้ำมาเชื่อมต่อกับระบบชลประทานหรือกระทำการ
ใดๆ เพื่อส่ง กัก หรือระบายน้ำจากระบบชลประทาน เว้นแต่จะดำเนินการตาม
หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนดตามมาตรา 25 หรือได้รับ
อนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ (มาตรา 27)
- 48) ห้ามมิให้ผู้ใดกักน้ำไว้ใช้เกินกว่าความจำเป็นแก่ที่ดินของตน หรือกระทำการอื่น
ใดอันเป็นการขัดขวางต่อการส่ง กัก หรือระบายน้ำ จนเป็นเหตุให้ผู้อื่นไม่
สามารถได้รับน้ำจากระบบชลประทาน (มาตรา 29)
- 49) การจัดรูปที่ดิน เป็นไปตามบทบัญญัติในหมวด 4 การจัดรูปที่ดิน โดยในกรณีที่
สำนักงานจัดรูปที่ดินกลางหรือเจ้าของที่ดินในพื้นที่ที่ทำเกษตรกรรมมีความ
ประสงค์ให้มีการจัดรูปที่ดินในพื้นที่ ที่ทำเกษตรกรรมหรือพื้นที่ในเขตการ
จัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรม ให้สำนักงานจัดรูปที่ดินกลางจัดทำโครงการ เสนอ
ต่อคณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลาง ทั้งนี้ การเสนอโครงการดังกล่าวต้องแสดง
แนวเขตพื้นที่ที่ประสงค์จะจัดรูปที่ดิน ความเป็นไปได้และความคุ้มค่าในการ
ดำเนินการ และประโยชน์ที่ชุมชนจะได้รับ (มาตรา 31)
- 50) ในเขตโครงการจัดรูปที่ดิน ให้คณะกรรมการจัดรูปที่ดินจังหวัดกำหนดแนวเขต
ในการจัดสร้างระบบชลประทาน ถนนหรือทางลำเลียงในไร่นา และ
สาธารณูปโภคอย่างอื่นเพื่อให้เจ้าของที่ดิน ทุกแปลงได้ใช้ประโยชน์ร่วมกัน
(มาตรา 47)
- 51) ในเขตโครงการจัดรูปที่ดิน ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำการดังต่อไปนี้

- เทหรือทิ้งสิ่งใดๆ หรือปลูกพืชพันธุ์ใดๆ ในบริเวณที่มีการจัดระบบชลประทาน ถนนหรือทางลำเลียงในไร่นา อันก่อให้เกิดความเสียหายแก่งานจัดรูปที่ดิน
- ทำทางระบายน้ำมาเชื่อมต่อกับระบบชลประทาน หรือกระทำการใดๆ ต่อระบบชลประทานเพื่อส่ง กัก หรือระบายน้ำจากระบบชลประทาน เว้นแต่จะดำเนินการตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนดหรือได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่

(2) พระราชบัญญัติพัฒนาที่ดิน พ.ศ. 2551

3) มาตรา 4 กำหนดบทนิยามที่สำคัญ ดังนี้

- “การพัฒนาที่ดิน” หมายความว่า การกระทำใดๆ ต่อดินหรือที่ดินเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและคุณภาพของดินหรือที่ดิน หรือเพื่อเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรให้สูงขึ้น และหมายความรวมถึง การปรับปรุงดินหรือที่ดินที่ขาดความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติหรือขาดความอุดมสมบูรณ์เพราะการใช้ประโยชน์ และการอนุรักษ์ดินและน้ำเพื่อรักษาคุณลักษณะหรือเพื่อความเหมาะสมในการใช้ที่ดินเพื่อ เกษตรกรรม
- “การวางนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน” หมายความว่า การวางนโยบายและ แผนการใช้ที่ดินให้เหมาะสมกับสภาพของดิน และสอดคล้องกับประเภทของที่ดินที่ได้จำแนกไว้
- “ดิน” หมายความว่า รวมถึง หิน กรวด ทราย แร่ธาตุ น้ำ และอินทรีย์วัตถุต่างๆ ที่เจือปนกับเนื้อดินด้วย
- “การอนุรักษ์ดินและน้ำ” หมายความว่า การกระทำใดๆ ที่มุ่งให้เกิดการระวัง ป้องกันรักษาดินและที่ดิน ไม่ให้เกิดความเสื่อมโทรม สูญเสีย รวมถึง การรักษา ปรับปรุง ความอุดมสมบูรณ์ของ ดินและการรักษาน้ำในดินหรือบนผิวดินให้คงอยู่เพื่อรักษาคุณลักษณะให้เหมาะสมในการใช้ประโยชน์ที่ดิน ในทางเกษตรกรรม

52) คณะกรรมการพัฒนาที่ดิน มีอำนาจและหน้าที่

- กำหนดการจำแนกประเภทที่ดิน และเสนอขอรับความเห็นชอบต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อให้หน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องรับไปปฏิบัติ
- วางแผนการใช้ที่ดิน การพัฒนาที่ดิน การกำหนดบริเวณการใช้ที่ดินและการกำหนดเขตการอนุรักษ์ดินและน้ำ

- ประกาศกำหนดเขตสำรวจที่ดิน และประกาศกำหนดเขตสำรวจการอนุรักษ์ดินและน้ำ
- กำหนดมาตรการเพื่อการปรับปรุงดินหรือที่ดิน หรือกำหนดมาตรการ เพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ (มาตรา 9)
- รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์โดยคำแนะนำของคณะกรรมการ พัฒนาที่ดินมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษา กำหนดบริเวณการใช้ที่ดิน และให้มีแผนที่แนบท้ายประกาศ ด้วยโดยแผนที่ดังกล่าวให้ถือเป็นส่วนหนึ่งแห่งประกาศ (มาตรา 12)

(3) พระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562

4) มาตรา 4 กำหนดบทนิยามที่สำคัญ ดังนี้

- “การผังเมือง” หมายความว่า การวาง จัดทำ และการดำเนินการให้เป็นไปตามผังเมืองในระดับต่างๆ สำหรับเป็นกรอบชี้้นำการพัฒนาทางด้านกายภาพในระดับประเทศ ระดับภาค ระดับ จังหวัด ระดับเมือง ระดับชนบท และพื้นที่เฉพาะควบคู่กับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพื่อการพัฒนาเมือง บริเวณที่เกี่ยวข้อง หรือชนบท ให้มีหรือทำให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งสุลักษณะ ความสะดวกสบาย ความเป็นระเบียบ ความสวยงาม การใช้ประโยชน์ในทรัพย์สิน การคมนาคมและการขนส่ง ความปลอดภัยของประชาชน สวัสดิภาพของสังคม การป้องกันภัยพิบัติ และการป้องกันความขัดแย้งในการใช้ประโยชน์ที่ดิน เพื่อส่งเสริมการเศรษฐกิจ สังคม และสภาพแวดล้อม เพื่อดำรงรักษาหรือบูรณะสถานที่และวัตถุที่มีประโยชน์หรือคุณค่าในทางศิลปกรรม สถาปัตยกรรม ประวัติศาสตร์หรือโบราณคดี หรือบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ภูมิประเทศที่งดงาม หรือมีคุณค่าในทางธรรมชาติ
- “ผังเมืองรวม” หมายความว่า แผนผัง นโยบาย และโครงการ รวมทั้งมาตรการ ควบคุมโดยทั่วไปในพื้นที่หนึ่งพื้นที่ใด เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาเมืองและการดำรงรักษาเมือง บริเวณที่ เกี่ยวข้อง หรือชนบท ในด้านการใช้ประโยชน์ในทรัพย์สิน การคมนาคมและการขนส่ง การ

สาธารณูปโภค สาธารณูปการ บริการสาธารณะ และสภาพแวดล้อม เพื่อ
บรรลุวัตถุประสงค์ของการผังเมือง

- “ผังเมืองเฉพาะ” หมายความว่า แผนผังและโครงการดำเนินการเพื่อพัฒนาหรือดำรงรักษาบริเวณเฉพาะแห่งหรือกิจการที่เกี่ยวข้องในเมือง บริเวณที่เกี่ยวข้อง หรือชนบท เพื่อประโยชน์ ในการสร้างเมืองใหม่ การพัฒนาเมือง การอนุรักษ์เมือง หรือการฟื้นฟูเมือง
- “ผังน้ำ” หมายความว่า ผังน้ำตามกฎหมายว่าด้วยทรัพยากรน้ำ หรือผังแสดง เขตการพัฒนาแหล่งน้ำและพื้นที่น้ำหลาก

53) บทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้มุ่งหมายเพื่อกำหนดรูปแบบการวางและจัดทำผังเมืองทุกระดับ พร้อมทั้งบริหารจัดการผังเมืองให้มีรูปแบบการดำเนินการและการบริหารจัดการที่เหมาะสม สอดคล้องกับแนวนโยบายแห่งรัฐ ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนและขั้นตอน การดำเนินการปฏิรูปประเทศ สภาพเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยการวางกรอบและนโยบายด้านการพัฒนาพื้นที่และการใช้ประโยชน์ที่ดินระดับประเทศ ระดับภาค ระดับจังหวัด ระดับเมือง และระดับชนบท ตลอดจนกระจายอำนาจในการวางและจัดทำผังเมืองให้แก่องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น โดยคำนึงถึงความสามารถในการรองรับการเปลี่ยนแปลงหรือการพัฒนาของพื้นที่ ทั้งนี้ ภายใต้ วัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

- วางและจัดทำผังเมืองในแต่ละระดับให้สอดคล้องกัน
- วางกรอบและนโยบายการพัฒนาเมือง บริเวณที่เกี่ยวข้อง และชนบท อย่างสมดุลและยั่งยืน
- วางกรอบและนโยบายด้านการพัฒนา และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- วางกรอบในการอนุรักษ์และรักษาคุณค่าทางศิลปวัฒนธรรม
- วางแนวทางเพื่อให้หน่วยงานของรัฐนำไปใช้ในการกำหนดนโยบายและโครงการพัฒนาภายใต้หน้าที่และอำนาจของตนให้สอดคล้องกับผังเมืองแต่ละระดับ

- แก้ไขปัญหาผลกระทบจากการใช้ประโยชน์ที่ดินที่ไม่สอดคล้องกันให้มีการใช้ประโยชน์อย่างมีประสิทธิภาพ อันจะเป็นการป้องกัน แก้ไข หรือบรรเทาภัยพิบัติที่อาจเกิดขึ้น (มาตรา 6)
- 54) เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการผังเมือง ให้กรมโยธาธิการและผังเมืองวางและจัดทำผังนโยบายระดับประเทศเพื่อใช้เป็นกรอบนโยบายและยุทธศาสตร์ของการพัฒนาประเทศในด้านการใช้พื้นที่ การพัฒนาเมือง บริเวณที่เกี่ยวข้องและชนบท โครงสร้างพื้นฐานหลัก การพัฒนาพื้นที่พิเศษ การรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และการอื่นๆ ที่จำเป็น เสนอต่อคณะกรรมการนโยบายการผังเมือง แห่งชาติเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบและประกาศในราชกิจจานุเบกษา (มาตรา 13)
- 55) ผังนโยบายระดับประเทศตามมาตรา 13 ประกอบด้วย
 - วัตถุประสงค์ในการวางและจัดทำผังนโยบายระดับประเทศ
 - กรอบนโยบาย เป้าหมาย แผนและแผนผังทางด้านกายภาพ เพื่อการพัฒนาหรือการอนุรักษ์ของประเทศ ดังต่อไปนี้
 - ก. การใช้ประโยชน์พื้นที่
 - ข. การตั้งถิ่นฐานและระบบชุมชน
 - ค. โครงสร้างพื้นฐานด้านต่างๆ ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วย การจัดการน้ำ การสาธารณสุข การศึกษา การพลังงาน การท่องเที่ยว การคมนาคมและการขนส่ง รวมทั้งระบบ เทคโนโลยีสารสนเทศ
 - ง. พื้นที่พัฒนาพิเศษซึ่งเป็นพื้นที่เพื่อดำเนินการพัฒนาตามนโยบายรัฐบาลหรือกิจการเฉพาะที่รัฐจัดให้มีขึ้น
 - จ. ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และระบบนิเวศ
 - ฉ. ศิลปวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ท้องถิ่น
 - ช. การพัฒนาเมืองและชนบท
 - ซ. การเชื่อมโยงกับประเทศในภูมิภาค
 - ฌ. การอื่นๆ ที่จำเป็น
 - มาตรการและวิธีดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของผังนโยบายระดับประเทศ
 - การบริหารและพัฒนาการผังเมือง วิธีปฏิบัติ และความร่วมมือของ หน่วยงานและภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งกรอบระยะเวลาในการดำเนินการ (มาตรา 14)

56) เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการผังเมือง ให้กรมโยธาธิการและผังเมืองวาง และจัดทำผังนโยบายระดับภาคเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาและการดำรง รักษาพื้นที่ที่มีขอบเขตเกินหนึ่ง จังหวัด ในด้านการใช้ประโยชน์ที่ดิน การพัฒนา เมืองและชนบท การคมนาคมและการขนส่ง การสาธารณสุขปโภค สาธารณูปการ และบริการสาธารณะ รวมทั้งการบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม เสนอต่ คณะกรรมการนโยบายการผังเมืองแห่งชาติเพื่อพิจารณา ให้ความเห็นชอบ และประกาศในราชกิจจานุเบกษา (มาตรา 15)

57) ผังนโยบายระดับภาคตามมาตรา 15 ประกอบด้วย

- วัตถุประสงค์ในการวางและจัดทำผังนโยบายระดับภาค
- แผนที่แสดงเขตผังนโยบายระดับภาค
- แผนผังที่ทำขึ้นเป็นฉบับเดียวหรือหลายฉบับ โดยมีสาระสำคัญ ซึ่งประกอบ ไปด้วย แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน แผนที่แสดงระบบ สาธารณูปโภค สาธารณูปการ และบริการสาธารณะ ตามโครงสร้างพื้นฐาน แผนที่แสดงแหล่งทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม และระบบนิเวศ แผนที่แสดงผังน้ำ เป็นต้น
- นโยบาย มาตรการ และวิธีดำเนินการเพื่อปฏิบัติตามวัตถุประสงค์ของผัง นโยบายระดับภาค
- การบริหารและพัฒนาการผังเมือง วิธีปฏิบัติ และความร่วมมือของ หน่วยงานและภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งกรอบระยะเวลาในการ ดำเนินการ (มาตรา 16)

58) เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการผังเมือง ให้กรมโยธาธิการและผังเมืองวาง และจัดทำผังนโยบายระดับจังหวัดเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาและ การ ดำรงรักษาพื้นที่ระดับจังหวัดในด้านการใช้ประโยชน์ที่ดิน การพัฒนาเมืองและ ชนบท การคมนาคมและการขนส่ง การสาธารณสุขปโภค สาธารณูปการ และ บริการสาธารณะ รวมทั้งการบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม เสนอต่ คณะกรรมการผังเมือง เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ และประกาศใน ราชกิจจานุเบกษา (มาตรา 17)

59) ผังนโยบายระดับจังหวัดตามมาตรา 17 ประกอบด้วย

- วัตถุประสงค์ในการวางและจัดทำผังนโยบายระดับจังหวัด
- แผนที่แสดงเขตผังนโยบายระดับจังหวัด

- แผนผังที่ทำขึ้นเป็นฉบับเดียวหรือหลายฉบับ โดยมีสาระสำคัญ ซึ่งประกอบไปด้วยแผนผังแสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน แผนผังแสดงระบบสาธารณสุขปศุสัตว์ สาธารณูปการ และบริการสาธารณะ ตามโครงสร้างพื้นฐาน แผนผังแสดงสภาพของทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และระบบนิเวศ แผนผังแสดงผังน้ำ เป็นต้น
- รายการประกอบแผนผังตามความจำเป็น
- นโยบาย มาตรการ และวิธีดำเนินการเพื่อปฏิบัติตามวัตถุประสงค์ของ ผังนโยบายระดับจังหวัด
- การบริหารและพัฒนาการผังเมือง วิธีปฏิบัติ และความร่วมมือของหน่วยงานและภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งกรอบระยะเวลาในการดำเนินการ (มาตรา 18)

60) ผังเมืองรวม ประกอบด้วย

- วัตถุประสงค์ในการวางและจัดทำผังเมืองรวม
- แผนที่แสดงเขตของผังเมืองรวมโดยแสดงข้อมูลภูมิประเทศ ระดับชั้น ความสูง และพิกัดภูมิศาสตร์
- แผนผังที่ทำขึ้นเป็นฉบับเดียวหรือหลายฉบับ โดยใช้มาตราส่วนตาม ความเหมาะสมที่มีความละเอียดเพียงพอให้ประชาชนเข้าถึงได้โดยสะดวกและสามารถเข้าใจได้ง่าย สามารถ เชื่อมโยงกับแผนที่ดิจิทัลที่เป็นมาตรฐานสากลตามเทคโนโลยีที่ทันสมัย โดยมีสาระสำคัญ ซึ่งประกอบไปด้วย แผนผังกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินตามที่ได้จำแนกประเภท แผนผังแสดงโครงการการคมนาคมและการขนส่ง โดยแสดงการเชื่อมต่อโครงข่ายการคมนาคมและการขนส่งไว้ด้วย แผนผังแสดงโครงการกิจการสาธารณสุขปศุสัตว์ สาธารณูปการ และบริการสาธารณะ แผนผังแสดงแหล่งทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แผนผังแสดงผังน้ำ เป็นต้น
- รายการประกอบแผนผัง
- ข้อกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินที่จะให้ปฏิบัติหรือไม่ให้ปฏิบัติเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของผังเมืองรวมและแผนผังตาม 3) ทุกประการดังต่อไปนี้

- ก. ประเภทและขนาดกิจการ
 - ข. ประเภท ชนิด ขนาด ความสูง และลักษณะของอาคาร
 - ค. อัตราส่วนพื้นที่อาคารรวมกันทุกชั้นของอาคารทุกหลังต่อพื้นที่ แปลงที่ดินที่ใช้เป็นที่ตั้งอาคาร
 - ง. อัตราส่วนพื้นที่อาคารปกคลุมดินต่อพื้นที่แปลงที่ดินที่ใช้เป็นที่ตั้งอาคาร หรืออัตราส่วนพื้นที่ว่างอันปราศจากสิ่งปกคลุมดินของแปลงที่ดินที่อาคารตั้งอยู่ต่อพื้นที่ใช้สอยรวมของอาคาร
 - จ. ระยะถอยร่นจากแนวธรรมชาติ ถนน แนวเขตที่ดิน อาคาร แหล่งทรัพยากรน้ำสาธารณะ และสถานที่อื่นๆ ที่จำเป็น รวมทั้งพื้นที่แนวกันชนด้วย
 - ฉ. ขนาดของแปลงที่ดินที่จะอนุญาตให้ก่อสร้างอาคาร
 - ช. ข้อกำหนดอื่นที่จำเป็นโดยรัฐมนตรีประกาศกำหนดตามคำแนะนำของคณะกรรมการผังเมือง (มาตรา 22)
- (4) พระราชบัญญัติจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ พ.ศ. 2547
- 5) มาตรา 3 กำหนดบทนิยามที่สำคัญ ดังนี้
- “การจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่” หมายความว่า การดำเนินการพัฒนาที่ดิน หลายแปลงโดยการวางผังจัดรูปที่ดินใหม่ ปรับปรุงหรือจัดสร้างโครงสร้างพื้นฐาน และการร่วมรับภาระและ กระจายผลตอบแทนอย่างเป็นธรรม ทั้งนี้ โดยความร่วมมือระหว่างเอกชนกับเอกชนหรือเอกชนกับรัฐ เพื่อให้ เกิดการใช้ประโยชน์ในที่ดินที่เหมาะสมยิ่งขึ้นในด้านการคมนาคม เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อมและชุมชน และ เป็นการสอดคล้องกับการผังเมือง
 - “โครงการจัดรูปที่ดิน” หมายความว่า โครงการที่จัดทำขึ้นสำหรับการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่
 - “เจ้าของที่ดิน” หมายความว่า ผู้มีสิทธิในที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดิน และให้หมายความรวมถึงเจ้าของห้องชุดตามกฎหมายว่าด้วยอาคารชุดด้วย
 - “คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่
 - “คณะกรรมการส่วนจังหวัด” หมายความว่า คณะกรรมการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ส่วนจังหวัดและให้หมายความรวมถึงคณะกรรมการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่กรุงเทพมหานครด้วย

- 61) ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงและประกาศเพื่อปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา 4 วรรคหนึ่ง)
- 62) คณะกรรมการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ มีอำนาจหน้าที่
 - กำหนดนโยบาย เป้าหมาย และมาตรการสำคัญเกี่ยวกับการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่
 - ให้ความเห็นชอบแผนแม่บทและพื้นที่เป้าหมายการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ตามที่คณะกรรมการส่วนจังหวัดเสนอ
 - กำหนดมาตรฐานการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่
 - ออกระเบียบเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการในการขอจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ และการอนุมัติโครงการของคณะกรรมการส่วนจังหวัด
 - ให้ความเห็นหรือคำปรึกษาแก่คณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่
 - ดำเนินกิจการอื่นที่เกี่ยวกับการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ในการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวข้างต้น คณะกรรมการอาจมอบหมายให้กรมโยธาธิการและผังเมือง เป็นผู้ปฏิบัติการหรือเตรียมข้อเสนอไปยังคณะกรรมการเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไปได้ (มาตรา 6)
- 63) ให้มีคณะกรรมการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ส่วนจังหวัด (มาตรา 11) หรือคณะกรรมการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่กรุงเทพมหานคร (มาตรา 12) มีอำนาจหน้าที่
 - กำหนดมาตรการและแนวทางการส่งเสริมสนับสนุนการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่
 - เสนอแผนแม่บทและพื้นที่เป้าหมายการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ของจังหวัดต่อคณะกรรมการ เพื่อขอความเห็นชอบ
 - ประสานโครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่กับโครงการหลักของ ท้องถิ่น
 - อนุมัติโครงการจัดรูปที่ดินที่ดำเนินการภายในเขตจังหวัด
 - เสนอความเห็นต่อคณะกรรมการเกี่ยวกับการนำที่ดินของรัฐมาใช้ การจัดหาที่ดินทดแทนที่ดินของรัฐและการเวนคืนที่ดินในเขตโครงการจัดรูปที่ดิน

- ดำเนินกิจการอื่นที่เกี่ยวกับการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา 13)
- 64) ในบริเวณโครงการจัดรูปที่ดินที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการส่วนจังหวัดแล้วผู้ดำเนินโครงการจัดรูปที่ดินหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายมีสิทธิที่จะดำเนินการดังต่อไปนี้ โดยไม่ต้องขอ ความยินยอมจากเจ้าของที่ดิน
- เข้าไปรื้อถอน เคลื่อนย้าย หรือดัดแปลงอาคาร ตลอดจนทำการอันจำเป็นอย่างอื่นในที่ดินของผู้สมัครใจเข้าร่วมโครงการจัดรูปที่ดิน
 - เข้าไปสำรวจ รั้ววัด จัดสร้างถนน ระบบระบายน้ำ ระบบบำบัดน้ำเสีย และการอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับการจัดรูปที่ดิน
 - ทำเครื่องหมายระดับ ขอบเขต และแนวเขต
 - ดำเนินการเพื่อแบ่งแยกแปลงที่ดิน รวมแปลงที่ดิน และทำนิติกรรมใดๆ เกี่ยวกับทรัพย์สินหรือสิทธิการเช่าแทนเจ้าของที่ดินในบริเวณโครงการจัดรูปที่ดินได้ ทั้งนี้ ภายใต้วัตถุประสงค์ ของโครงการจัดรูปที่ดินนั้น การดำเนินการในอาคารหรือที่ดินที่มีผู้อาศัยอยู่ จะต้องมีการแจ้งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองทราบล่วงหน้าตามระยะเวลาที่สมควรแต่ต้องไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน เว้นแต่จะได้รับความยินยอม จากผู้นั้น ส่วนการเข้าดำเนินการรื้อถอน เคลื่อนย้าย หรือดัดแปลงสิ่งสาธารณูปโภคที่หน่วยงานของรัฐควบคุมดูแลอยู่ จะต้องมีการประสานงานกับหน่วยงานนั้นก่อน โดยกำหนดเวลาให้เจ้าของหรือผู้ครอบครอง ที่ดินหรือสังหาริมทรัพย์หรือหน่วยงานของรัฐที่ควบคุมดูแลสิ่งสาธารณูปโภคนั้นแจ้งกลับว่าประสงค์จะดำเนินการเองหรือไม่ (มาตรา 58)
- (5) ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 58 ลงวันที่ 26 มกราคม พุทธศักราช 2515
- 6) กำหนดให้การประปาเป็นกิจการค้าขายอันเป็นสาธารณูปโภค (ข้อ 3 (5))
 - 7) ห้ามมิให้บุคคลใดประกอบกิจการค้าขายอันเป็นสาธารณูปโภค เว้นแต่จะได้รับอนุญาตหรือได้รับสัมปทานจากรัฐมนตรี (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เฉพาะ ในส่วนที่เกี่ยวกับกิจการประปา) (ข้อ 4)
 - 8) ในกรณีที่มีกฎหมายเฉพาะว่าด้วยกิจการตามที่ระบุไว้ในข้อ 3 การประกอบกิจการดังกล่าว ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยกิจการนั้น (ข้อ 6)

- 9) ในการอนุญาตหรือให้สัมปทานตามข้อ 4 (กิจการประปา) รัฐมนตรี (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม) จะกำหนดเงื่อนไขใดๆ ตามที่เห็นว่าจำเป็น เพื่อความปลอดภัยหรือผลดีของประชาชนไว้ด้วยก็ได้ (ข้อ 7)
 - 10) ให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีอำนาจและหน้าที่เกี่ยวกับกิจการประปา (ข้อ 11)
 - 11) ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย (แก้ไขคำว่า “กระทรวงมหาดไทย” เป็น “กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม” เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกิจการประปา) และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจ รักษาการตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ (ข้อ 23) อนึ่ง ปัจจุบันมีประกาศซึ่งออกโดยอาศัยอำนาจตามความในประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 58 ลงวันที่ 26 มกราคม พ.ศ. 2515 เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกิจการประปา ที่ยังมีผลใช้บังคับอยู่จำนวน 2 ฉบับ ได้แก่ ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง หลักเกณฑ์การดำเนินการเกี่ยวกับสัมปทานประกอบกิจการประปาเพื่อความปลอดภัยหรือผลดีของประชาชน พ.ศ. 2554 และประกาศกระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติกิจการตามประกาศของคณะ ปฏิวัติ ฉบับที่ 58 ลงวันที่ 26 มกราคม พ.ศ. 2515 เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกิจการประปา ลงวันที่ 30 เมษายน 2553
- (6) พระราชบัญญัติรักษาลอง ศก 121 (พ.ศ. 2445) และที่แก้ไขเพิ่มเติม
- 12) ถ้าหากว่าสามารถจะทำได้เป็นอย่างอื่นแล้ว ห้ามมิให้ผู้หนึ่งผู้ใดเอาหยากเยื่อ ฝุ่น ผอยหรือสิ่งโสโครกเททิ้งในคลอง และห้ามมิให้เททิ้งสิ่งของดังกล่าวมาแล้วลงในทางน้ำลำคู ซึ่งเลื่อนไหลมา ลงคลองได้ ถ้าผู้ใดกระทำความผิดจะมีโทษทั้งจำคุกและปรับ (มาตรา 6)
 - 13) การที่จะพาสัตว์พาหนะ คือ ช้าง, ม้า, โค, กระบือ, ช้างคลอนั้น ให้ขึ้นลงได้ที่ทำซึ่งกำหนดไว้ให้เป็นที่สำหรับข้ามสัตว์พาหนะ ห้ามมิให้ผู้หนึ่งผู้ใดพาสัตว์พาหนะขึ้นลงในคลองนอกจากทำข้ามเป็นอันขาด ถ้าผู้ใดกระทำความผิดจะมีโทษปรับเป็นรายตัวสัตว์พาหนะ (มาตรา 7)
 - 14) ห้ามมิให้ผู้หนึ่งผู้ใดกระทำให้คลองและฝั้งคลอง หรือถนนหลวงเสียไปด้วยประการใดๆ ถ้าผู้ใดกระทำความผิดจะมีโทษทั้งจำคุกและปรับ และต้องทำสิ่งซึ่งเสียหายให้คืนดีด้วย (มาตรา 9)

พระราชบัญญัติรักษาคล่อง ศก 121 เป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายฉบับหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมการใช้ประโยชน์และการรักษาคุณภาพน้ำในคล่องสาธารณะ

(7) พระราชบัญญัติรักษาคล่องประปา พ.ศ. 2526

1) มาตรา 4 กำหนดบทนิยามที่สำคัญ ดังนี้

- “คล่องประปา” หมายความว่า คล่องที่การประปาใช้เก็บน้ำและส่งน้ำที่ได้มาจากแหล่งน้ำดิบ คล่องรับน้ำ หรือคล่องขังน้ำ เพื่อใช้ในการผลิตน้ำประปาตามที่รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงมหาดไทยประกาศกำหนดให้เป็นคล่องประปา
- “แหล่งน้ำดิบ” หมายความว่า แหล่งน้ำที่นำมาใช้ในการผลิตน้ำประปาของการประปา
- “คล่องรับน้ำ” หมายความว่า คล่องที่ใช้รับน้ำดิบจากแหล่งน้ำดิบเข้าสู่คล่อง ขังน้ำหรือคล่องประปา
- “คล่องขังน้ำ” หมายความว่า คล่องหรือที่ที่ใช้เก็บน้ำดิบสำหรับส่งเข้าคล่องประปา
- “เขตหวงห้าม” หมายความว่า เขตของคล่องขังน้ำที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด เป็นเขตหวงห้าม
- “ท่อส่งน้ำดิบ” หมายความว่า ท่อส่งน้ำดิบที่ใช้ในการผลิตน้ำประปาของการ ประปา รวมทั้งท่ออื่นใดซึ่งส่งน้ำดิบจากคล่องประปาตลอดไ้คล่องอื่นที่มีไ้คล่องประปา
- “ท่อผ่านคล่อง” หมายความว่า ท่อส่งน้ำจากคล่องอื่นหรือแหล่งน้ำอื่นที่ฝงตลอดไ้คล่องประปา
- “การประปา” หมายความว่า การประปานครหลวงตามกฎหมายว่าด้วยการ ประปานครหลวงหรือการประปาส่วนภูมิภาคตามกฎหมายว่าด้วยการ ประปาส่วนภูมิภาค หรือหน่วยงานอื่นของรัฐที่ดำเนินกิจการการประปาแล้วแต่กรณี

2) ห้ามมิให้ผู้ใดขุดหรือขยายคล่องประปา คล่องรับน้ำ หรือคล่องขังน้ำ สร้างทำนบหรือปลูกสร้างสิ่งก่อสร้างอื่นใดลงในเขตคล่องดังกล่าว เว้นแต่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากการประปา ตามมาตรา 7 และต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่

- กำหนดในใบอนุญาตนั้น ในกรณีที่ได้รับอนุญาตจากการประปาตามมาตรา 7 ให้ปลูกสร้างสิ่งก่อสร้างใน บริเวณคลองประปา คลองรับน้ำ หรือคลองขังน้ำ และให้สิ่งก่อสร้างดังกล่าวตกเป็นกรรมสิทธิ์ของการประปา (มาตรา 9)
- 3) ห้ามมิให้ผู้ใดทำลายหรือทำให้เสียหายแก่คันคลอง ประตูน้ำ ท่อบหรือเขื่อนของการประปา ท่อส่งน้ำดิบ หรือท่อผ่านคลอง สะพานข้ามคลองประปา สะพานข้ามคลองรับน้ำ หรือสะพาน ข้ามคลองขังน้ำ (มาตรา 12)
- 4) ห้ามมิให้ผู้ใดเทหรือทิ้งสิ่งใดๆ หรือระบายหรือทำให้น้ำโสโครกลงไปในคลองประปา คลองรับน้ำ หรือคลองขังน้ำ ห้ามมิให้ผู้ใดทิ้งซากสัตว์ ขยะมูลฝอย หรือสิ่งปฏิกูลลงในเขตคลองประปา คลองรับน้ำ หรือคลองขังน้ำ ห้ามมิให้ผู้ใดชักผ้าล้างสิ่งหนึ่งสิ่งใดหรืออาบน้ำในเขตคลองประปา (มาตรา 14 และมาตรา 15)
- (8) พระราชบัญญัติการประปานครหลวง พ.ศ. 2510 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
- 1) การประปานครหลวง มีฐานะเป็นนิติบุคคล และมีวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้
- สำรวจ จัดหาแหล่งน้ำดิบ และจัดให้ได้มาซึ่งน้ำดิบเพื่อใช้ในการประปา
 - ผลิต จัดส่ง และจำหน่ายน้ำประปาในเขตท้องที่กรุงเทพมหานคร จังหวัดนนทบุรี และจังหวัดสมุทรปราการ และควบคุมมาตรฐานเกี่ยวกับระบบประปาเอกชนในเขตท้องที่ ดังกล่าว
 - ดำเนินธุรกิจอื่นที่เกี่ยวข้องหรือเป็นประโยชน์แก่การประปา (มาตรา 6 และมาตรา 8)
- 2) การผลิต จัดส่ง และจำหน่ายน้ำประปา และการจัดให้ได้มาซึ่งน้ำดิบโดยการประปานครหลวง เป็นกิจการสาธารณูปโภค และให้อยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายอันว่าด้วยการนั้น (มาตรา 7)
- 3) การประปานครหลวงมีอำนาจกระทำการต่างๆ ภายในขอบเขตแห่งวัตถุประสงค์ ตามที่ระบุไว้ในมาตรา 6 อำนาจเช่นว่านี้ให้รวมถึง
- สร้าง ซ่อม จัดหา จำหน่าย เช่า ให้เช่า ให้เช่าซื้อ ยืม ให้ยืม และ ดำเนินงานเกี่ยวกับเครื่องใช้ บริการ และความสะอาดต่างๆ ของการประปานครหลวง
 - ซ่อม จัดหา เช่า ให้เช่า ให้เช่าซื้อ แลกเปลี่ยน ถูกรวมสิทธิ์ ครอบครอง จำหน่าย หรือดำเนินงานเกี่ยวกับทรัพย์สินใดๆ
 - สำรวจและวางแผนจำหน่ายน้ำที่จะทำใหม่ หรือขยายเพิ่มเติมภายใน เขตท้องที่ตามมาตรา 6(2)
 - กำหนดอัตราราคาขายน้ำ ค่าบริการ และความสะอาดต่างๆ ของการประปานครหลวง และจัดระเบียบเกี่ยวกับวิธีชำระราคาและค่าบริการ

- กำหนดมาตรฐานเกี่ยวกับระบบประปาเอกชนในเขตท้องที่ตามมาตรา 6(2)
 - จัดระเบียบเกี่ยวกับความปลอดภัยในการใช้ และรักษาทรัพย์สินของ การประปานครหลวง
 - จัดตั้งบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดเพื่อประกอบกิจการประปา
 - เข้าร่วมกิจการกับบุคคลอื่น หรือถือหุ้นในบริษัทจำกัดหรือบริษัท มหาชน จำกัด เพื่อประโยชน์แก่กิจการของการประปานครหลวง
 - ว่าจ้างหรือรับจ้างประกอบกิจการประปา
 - ตั้งหรือรับเป็นตัวแทน ตัวแทนค้าต่าง และนายหน้าในกิจการตาม วัตถุประสงค์ของการประปานครหลวง
 - ทำการค้าและให้บริการต่างๆ เกี่ยวกับอุปกรณ์และเครื่องใช้เกี่ยวกับ กิจการ ประปา
 - กระทำการอย่างอื่นบรรดาที่เกี่ยวกับหรือเนื่องในการจัดให้สำเร็จตาม วัตถุประสงค์ของการประปานครหลวง (มาตรา 13)
- 4) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีอำนาจหน้าที่กำกับโดยทั่วไป ซึ่งกิจการ ของการประปานครหลวง (มาตรา 19)
- 5) คณะกรรมการการประปานครหลวง มีอำนาจหน้าที่วางนโยบายและ ควบคุมดูแลทั่วไปซึ่งกิจการของการประปานครหลวง รวมถึงวางข้อบังคับ เกี่ยวกับการดำเนินกิจการตามมาตรา 13 (มาตรา 24)
- 6) เพื่อประโยชน์ในการสร้าง และบำรุงรักษาระบบการส่ง และการจำหน่ายน้ำ เช่น ท่อน้ำ ประตูน้ำ โรงสูบน้ำ เครื่องวัดจำนวนน้ำ ถังพักน้ำ และอุปกรณ์ต่างๆ ให้พนักงานมีอำนาจที่จะใช้ สอย หรือเข้าครอบครองอสังหาริมทรัพย์ในความ ครอบครองของบุคคลใดๆ ซึ่งมีใช้โรงเรือนที่คนอยู่อาศัยเป็น การชั่วคราวภายใต้ เงื่อนไข ดังต่อไปนี้
- การใช้สอย หรือเข้าครอบครองนั้นเป็นการจำเป็นสำหรับการสำรวจ สร้าง หรือบำรุงรักษาระบบการส่ง และการจำหน่ายน้ำ หรือการป้องกันความ เสียหายที่จะเกิดแก่ระบบการส่ง และการจำหน่ายน้ำ
 - ได้แจ้งเป็นหนังสือให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอสังหาริมทรัพย์ทราบ ล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวันก่อนวันที่จะใช้สอย หรือเข้าครอบครอง

- ถ้ามีความเสียหายเกิดขึ้นแก่เจ้าของหรือผู้ครอบครองอสังหาริมทรัพย์ หรือ ผู้ทรงสิทธิอื่นเนื่องจากการกระทำของพนักงานดังกล่าวข้างต้น บุคคลเช่น ว่านั้ย่อมเรียกค่าทดแทนจากการประปานครหลวงได้ และถ้าไม่สามารถ ตกลงกันในจำนวนค่าทดแทน ให้มอบข้อพิพาทให้อนุญาตตุลาการ วินิจฉัย โดยให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับ (มาตรา 36)

(9) พระราชบัญญัติการประปาส่วนภูมิภาค พ.ศ. 2522 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

- 1) การประปาส่วนภูมิภาค (กปภ.) เป็นนิติบุคคล มีวัตถุประสงค์ในการประกอบ และส่งเสริมธุรกิจการประปาโดยการสำรวจ จัดหาแหล่งน้ำดิบ และจัดให้ได้มา ซึ่งน้ำดิบ เพื่อใช้ในการผลิต จัดส่ง และจำหน่ายน้ำประปา รวมทั้งการดำเนิน ธุรกิจอื่นที่เกี่ยวข้องหรือต่อเนื่องกับธุรกิจการประปา เพื่อให้เกิด ประโยชน์แก่ การให้บริการสาธารณสุขปโภค โดยคำนึงถึงประโยชน์ของรัฐ และสุขภาพอนามัย ของประชาชนเป็น สำคัญ (มาตรา 5)
- 2) กปภ. มีอำนาจกระทำกิจการต่างๆ ภายในขอบแห่งวัตถุประสงค์ตามมาตรา 5 และอำนาจเช่นว่านี้ให้รวมถึง
 - ถือกรรมสิทธิ์ หรือมีสิทธิครอบครองหรือทรัพย์สินต่างๆ สร้าง ซ่อม จัดหา ขาย จำหน่าย เช่า ให้เช่า เช่าซื้อ ให้เช่าซื้อ ยืม ให้ยืม รับจํานำ รับจํานอง แลกเปลี่ยน โอน รับโอน หรือ ดำเนินการใดๆ เกี่ยวกับทรัพย์สิน ทั้งในและ นอกราชอาณาจักร ตลอดจนรับทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้
 - สำรวจ วางแผน และพัฒนาแหล่งน้ำดิบ ตลอดจนจัดให้ได้มาซึ่งน้ำดิบ
 - สำรวจ วางแผน และสร้างระบบการผลิต การส่ง และการจำหน่าย น้ำประปา
 - กำหนดราคาจำหน่ายน้ำประปา อัตราค่าบริการ ค่าเครื่องอุปกรณ์ และ ค่า สิ่งอำนวยความสะดวก ตลอดจนวิธีการและเงื่อนไขในการชำระราคาและ ค่าตอบแทนดังกล่าว
 - กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการใช้น้ำประปา เพื่อ ประโยชน์ ในการให้บริการสาธารณสุขปโภค
 - กำหนดระเบียบเกี่ยวกับการใช้ และบำรุงรักษาทรัพย์สินของ กปภ.

- ถือหุ่น หรือเข้าเป็นหุ้นส่วน หรือร่วมกิจการกับบุคคลอื่นเพื่อประโยชน์ แก่ การประกอบและส่งเสริมธุรกิจของ กปภ. (มาตรา 7)
- 3) กปภ. มีอำนาจดำเนินการเพื่อจำหน่ายน้ำประปาในเขตท้องที่ซึ่งอยู่นอกเขตที่ การประปานครหลวงมีอำนาจดำเนินการ แต่ กปภ. อาจดำเนินการจำหน่าย น้ำประปาในเขตที่การประปานคร หลวงมีอำนาจดำเนินการได้ เมื่อได้รับความ เห็นชอบจากการประปานครหลวงแล้ว (มาตรา 8)
- 4) คณะกรรมการการประปาส่วนภูมิภาคมีอำนาจหน้าที่วางนโยบายและ ควบคุมดูแลทั่วไปซึ่งกิจการของ กปภ. อำนาจหน้าที่เช่นนี้ให้รวมถึง วาง ข้อบังคับเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตาม มาตรา 5 และมาตรา 7 วางข้อบังคับ เกี่ยวกับความปลอดภัยในการใช้ และรักษาทรัพย์สินของ กปภ. (มาตรา 17)
- 5) เพื่อประโยชน์ในการสร้างและบำรุงรักษาระบบการผลิต การส่ง และการ จำหน่ายน้ำประปา เช่น แหล่งน้ำดิบ ท่อน้ำ โรงสูบน้ำ เครื่องวัดปริมาณน้ำ ถัง พักน้ำ โรงกรองน้ำ ถังตกตะกอน และอุปกรณ์ต่างๆ ให้พนักงานและลูกจ้างมี อำนาจใช้สอย หรือเข้าครอบครองอสังหาริมทรัพย์ซึ่งมีใช้ที่อยู่อาศัย ของบุคคล ใดๆ เป็นการชั่วคราวภายใต้เงื่อนไข ดังต่อไปนี้
 - การใช้สอยหรือครอบครองนั้นเป็นการจำเป็นสำหรับการสำรวจเพื่อสร้าง หรือบำรุงรักษาระบบการผลิต การส่ง และการจำหน่ายน้ำประปา หรือเป็น การจำเป็นสำหรับการป้องกัน อันตรายหรือความเสียหายที่จะเกิดแก่ระบบ การผลิต การส่ง และการจำหน่ายน้ำประปา
 - กปภ. ได้บอกกล่าวให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอสังหาริมทรัพย์ทราบ ล่วงหน้าแล้วโดยแจ้งเป็นหนังสือให้เจ้าของหรือผู้ ครอบครอง อสังหาริมทรัพย์ทราบภายในเวลาอันสมควรแต่ต้องไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน ถ้าไม่ อาจติดต่อกับเจ้าของหรือผู้ครอบครองอสังหาริมทรัพย์ได้ ให้ประกาศให้ เจ้าของหรือผู้ครอบครองอสังหาริมทรัพย์นั้นทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่า สามสิบวัน การประกาศให้ทำเป็นหนังสือปิดไว้ ณ ที่ซึ่งอสังหาริมทรัพย์นั้น ตั้งอยู่และ ณ ที่ว่าการเขตหรือที่ว่าการอำเภอ ที่ทำการกำนัน และที่ทำการ ผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งอสังหาริมทรัพย์นั้นตั้งอยู่ ทั้งนี้ให้แจ้งกำหนดวัน เวลา และ การที่จะกระทำนั้นไว้ด้วย (มาตรา 29 วรรคหนึ่ง)
- 6) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีอำนาจหน้าที่กำกับโดยทั่วไปซึ่งกิจการ ของ กปภ. เพื่อการนี้จะสั่งให้ กปภ. ชี้แจงข้อเท็จจริง แสดงความคิดเห็น ทำ

รายงาน หรือยับยั้งการกระทำของ กปภ. ที่ขัดต่อนโยบายของรัฐบาล หรือมติของคณะรัฐมนตรี ตลอดจนมีอำนาจที่จะสั่งให้ปฏิบัติการตาม นโยบายของรัฐบาล หรือมติของคณะรัฐมนตรี และสั่งสอบสวนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการดำเนินกิจการได้ (มาตรา 46)

(10) พระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2511 และที่แก้ไข

เพิ่มเติม

- 1) ให้จัดตั้งการไฟฟ้าขึ้น เรียกว่า “การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย” เรียกโดยย่อว่า “กฟผ.” และให้เป็นนิติบุคคล มีวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้
 - ผลิต จัดให้ได้มา จัดส่งหรือจำหน่ายซึ่งพลังงานไฟฟ้าให้แก่
 - ก. การไฟฟ้านครหลวง การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค หรือการไฟฟ้าอื่นตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น
 - ข. ผู้ใช้พลังงานไฟฟ้าตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา
 - ค. ประเทศใกล้เคียง
 - ดำเนินงานต่างๆ ที่เกี่ยวกับพลังงานไฟฟ้า แหล่งพลังงานอันได้มาจากธรรมชาติ เช่น น้ำ ลม ความร้อนธรรมชาติ แสงแดด แร่ธาตุ หรือเชื้อเพลิง เป็นต้นว่า น้ำมัน ถ่านหิน หรือก๊าซ รวมทั้งพลังงานปรมาณู เพื่อการผลิตพลังงานไฟฟ้า และงานอื่นที่ส่งเสริมกิจการของ กฟผ. (มาตรา 6)
- 2) ให้ กฟผ. มีอำนาจกระทำกิจการภายในขอบแห่งวัตถุประสงค์ตามมาตรา 6 อำนาจเช่นนี้ให้รวมถึงการสร้างเขื่อนกั้นน้ำ เขื่อนระบายน้ำ เขื่อนกักเก็บน้ำ อ่างเก็บน้ำ หรือสิ่งอื่นอันเป็น อุปกรณ์ของเขื่อนหรืออ่างนั้นเพื่อการผลิตพลังงานไฟฟ้า หรือเพื่อการพัฒนาการไฟฟ้าพลังน้ำหรือเพื่อประโยชน์ เกี่ยวกับการไฟฟ้า สร้างโรงไฟฟ้าพลังความร้อน โรงไฟฟ้าพลังน้ำ โรงไฟฟ้าพลังปรมาณู หรือโรงไฟฟ้าพลังอื่น รวมทั้งลานไถไฟฟ้าและสิ่งอื่นอันเป็นอุปกรณ์ของโรงไฟฟ้านั้นๆ หรือสร้างระบบไฟฟ้า (มาตรา 9)
- 3) ให้คณะกรรมการการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยมีอำนาจหน้าที่วางนโยบายและควบคุมดูแลทั่วไปซึ่งกิจการของ กฟผ. อำนาจหน้าที่เช่นนี้ให้รวมถึงการออกระเบียบหรือ ข้อบังคับเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ (มาตรา 18)
- 4) ให้ กฟผ. รับผิดชอบในการดำเนินกิจการและการบำรุงรักษาเขื่อนกั้นน้ำ เขื่อนระบายน้ำ เขื่อนกักเก็บน้ำ อ่างเก็บน้ำ และสิ่งอื่นอันเป็นอุปกรณ์ของเขื่อนหรืออ่างนั้นภายในขอบแห่ง วัตถุประสงค์ตามมาตรา 6 รวมทั้งการควบคุมปริมาณ

น้ำที่กักเก็บหรือระบายจากอ่างเก็บน้ำ โดยให้คำนึงถึง ประโยชน์มากที่สุดจาก การควบคุมลุ่มแม่น้ำที่มีการสร้างเขื่อนดังกล่าวขึ้น และแคว ลำน้ำ ทางน้ำ คลอง หรือ คลองส่งน้ำที่มีต่อเนื่องกับลุ่มแม่น้ำนั้นให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ให้ กพผ. และกรมชลประทานร่วมกันออกข้อบังคับเพื่อกำหนดปริมาณน้ำที่จะ กักเก็บหรือระบายจากอ่างเก็บน้ำ ถ้าไม่สามารถตกลงกันได้เกี่ยวกับการออก ข้อบังคับ หรือการปฏิบัติตาม ข้อบังคับให้รายงานต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวง พลังงานเพื่อพิจารณาวินิจฉัย คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สิ้นสุด (มาตรา 38)

(11) พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กร ปกครอง ส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

- 1) กำหนดบทนิยามคำว่า “องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า องค์กร บริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์กรบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร เมือง พัทยา และองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง
 - “คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (มาตรา 4)
- 2) กำหนดให้มีคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นมีอำนาจและหน้าที่
 - จัดทำแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและ แผนปฏิบัติการเพื่อขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีและรายงานต่อ รัฐสภา
 - กำหนดการจัดระบบการบริการสาธารณะตามอำนาจและหน้าที่ ระหว่างรัฐ กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้วยกันเอง
 - กำหนดหลักเกณฑ์และขั้นตอนการถ่ายโอนภารกิจจากราชการ ส่วนกลาง และราชการส่วนภูมิภาคให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
 - เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีให้มีการกระจายอำนาจการอนุมัติหรือการ อนุญาตตามที่มีกฎหมายบัญญัติให้ต้องขออนุมัติหรือขออนุญาตไปให้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยคำนึงถึง ความสะดวก รวดเร็วในการ ให้บริการประชาชน และการกำกับดูแลให้เป็นไปตามกฎหมายนั้นๆ เป็น สำคัญ

- เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีในการจัดสรรเงินงบประมาณที่จัดสรร เพิ่มขึ้น ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เนื่องจากการถ่ายโอนภารกิจจาก ส่วนกลาง (มาตรา 12)
- 3) ให้มีสำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นในสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โดยมีอำนาจและหน้าที่
- รับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการ
 - รวบรวมข้อมูล ศึกษา และวิเคราะห์เกี่ยวกับการกระจายอำนาจให้แก ่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และข้อมูลต่างๆ เกี่ยวกับงานของ คณะกรรมการ
 - ร่วมมือและประสานงานกับราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น และรัฐวิสาหกิจ เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตาม พระราชบัญญัตินี้
 - ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติตามแผนที่คณะกรรมการ มอบหมาย (มาตรา 15)
- 4) ให้เทศบาล เมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจและหน้าที่ใน การจัดระบบการบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของ ตนเอง เช่น การจัดทำแผนพัฒนา ท้องถิ่นของตนเอง การจัดให้มีและบำรุงรักษา ทางบก ทางน้ำ และทางระบายน้ำ การสาธารณสุข โภคและการ ก่อสร้างอื่นๆ การกำจัดมูลฝอย สิ่งปฏิกูล และน้ำเสีย การจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ ประโยชน์จากป่าไม้ ที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัย การผังเมือง (มาตรา 16)
- 5) ภายใต้บังคับมาตรา 16 ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจและหน้าที่ใน การจัดระบบบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง เช่น การจัดทำแผนพัฒนา ท้องถิ่นของตนเอง และประสานการจัดทำ แผนพัฒนาจังหวัดตามระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนด การสนับสนุน องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นในการพัฒนาท้องถิ่น การประสานและให้ความร่วมมือ ในการปฏิบัติหน้าที่ของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น การคุ้มครอง ดูแล และ บำรุงรักษาป่าไม้ ที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม การจัดตั้งและดูแล ระบบบำบัดน้ำเสียรวม การกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลรวม การจัดการ สิ่งแวดล้อมและมลพิษต่างๆ การสร้างและบำรุงรักษาทางบกและทางน้ำที่

เชื่อมต่อระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จัดทำกิจการใดอันเป็นอำนาจและหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่อยู่ในเขต และกิจการนั้นเป็นการสมควรให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นร่วมกัน ดำเนินการหรือให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดทำ ทั้งนี้ตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด สนับสนุนหรือช่วยเหลือส่วนราชการหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นในการพัฒนาท้องถิ่น การให้บริการแก่เอกชน ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น (มาตรา 17)

- 6) ให้กรุงเทพมหานครมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะ เพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเองตามมาตรา 16 และมาตรา 17 (มาตรา 18)
 - 7) ในกรณีที่กฎหมายบัญญัติให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจและหน้าที่เกี่ยวกับการให้บริการสาธารณะอย่างเดียวกันหรือคล้ายคลึงกันให้คณะกรรมการมีอำนาจกำหนดว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจและหน้าที่รับผิดชอบในส่วนใด (มาตรา 20)
 - 8) บรรดาอำนาจและหน้าที่ที่อยู่ในความรับผิดชอบของรัฐตามกฎหมาย รัฐอาจมอบอำนาจและหน้าที่ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการแทนได้ ในการดำเนินงานตามอำนาจ และหน้าที่ที่ระบุไว้ในมาตรา 16 มาตรา 17 มาตรา 18 และมาตรา 19 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจร่วมมือกันดำเนินการหรืออาจร้องขอให้ รัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น แล้วแต่กรณี ดำเนินการแทนได้ (มาตรา 21)
- (12) พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
- 1) มาตรา 5 กำหนดบทนิยามขึ้นใช้บังคับ ดังต่อไปนี้
 - “จังหวัด” หมายความว่า จังหวัดตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน
 - “อำเภอ” หมายความว่า อำเภอตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน และให้หมายความรวมถึงกิ่งอำเภอด้วย
 - “ข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด” หมายความว่า ข้าราชการที่ปฏิบัติกิจการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดและได้รับเงินเดือนโดยมีอัตราเงินเดือนและตำแหน่งในงบประมาณที่ องค์การบริหารส่วนจังหวัดกำหนดขึ้น

- “ราชการส่วนท้องถิ่นอื่น” หมายความว่า เทศบาล สุขาภิบาล องค์การบริหารส่วนตำบล เมืองพัทยา กรุงเทพมหานคร และราชการส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้งขึ้น นอกจาก องค์การบริหารส่วนจังหวัด
 - “ข้อบัญญัติ” หมายความว่า ข้อบัญญัติขององค์การบริหารส่วนจังหวัด
- 2) ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวง ประกาศและระเบียบเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา 6)
- 3) ในจังหวัดหนึ่งให้มืองค์การบริหารส่วนจังหวัดประกอบด้วยสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดและนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด และมีอำนาจหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ หรือตามกฎหมายอื่น และกำหนดให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นนิติบุคคลและเป็นราชการส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้ เขตขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ได้แก่ เขตจังหวัด (มาตรา 7 และมาตรา 8)
- 4) สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดประกอบด้วยสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดซึ่งมาจากการเลือกตั้งของประชาชนตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือ ผู้บริหารท้องถิ่น โดยในอำเภอหนึ่งให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้หนึ่งคน (มาตรา 9)
- 5) นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด มีอำนาจหน้าที่
- กำหนดนโยบายโดยไม่ขัดต่อกฎหมาย และรับผิดชอบในการบริหารราชการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อบัญญัติ และนโยบาย
 - สั่ง อนุญาต และอนุมัติเกี่ยวกับราชการขององค์การบริหารส่วนจังหวัด
 - วางระเบียบเพื่อให้งานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นไปด้วยความเรียบร้อย
 - รักษาการให้เป็นไปตามข้อบัญญัติขององค์การบริหารส่วนจังหวัด
 - ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ และกฎหมายอื่น (มาตรา 35/5)
- 6) องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ดำเนินกิจการภายในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัด ดังต่อไปนี้
- ตราข้อบัญญัติโดยไม่ขัดหรือแย้งต่อกฎหมาย

- จัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัด และประสานการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดตามระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนด
 - สนับสนุนสภาตำบลและราชการส่วนท้องถิ่นอื่นในการพัฒนาท้องถิ่น
 - ประสานและให้ความร่วมมือในการปฏิบัติหน้าที่ของสภาตำบลและราชการส่วนท้องถิ่นอื่น
 - แบ่งสรรเงินซึ่งตามกฎหมายจะต้องแบ่งให้แก่สภาตำบลและราชการส่วนท้องถิ่นอื่น
 - ให้ความช่วยเหลือ ส่งเสริม และสนับสนุนในการดูแลการจราจรและการรักษาความสงบเรียบร้อย
 - คຸ້ມครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
 - บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น
 - จัดทำกิจการใดๆ อันเป็นอำนาจหน้าที่ของราชการส่วนท้องถิ่นอื่นที่อยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัด และกิจการนั้นเป็นการสมควรให้ราชการส่วนท้องถิ่นอื่นร่วมกันดำเนินการ หรือให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดทำ ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง
 - จัดทำกิจการอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่น กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด บรรดาอำนาจหน้าที่ใดซึ่งเป็นของราชการส่วนกลางหรือราชการส่วนภูมิภาค อาจมอบให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดปฏิบัติได้ ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง (มาตรา 45)
- 7) การปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน โดยใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และให้คำนึงถึงการมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัด การจัดทำงบประมาณ การจัดซื้อจัดจ้าง การตรวจสอบ การประเมินผลการปฏิบัติงาน และการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ทั้งนี้ให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับว่าด้วยการนั้น และหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด (มาตรา 45/1)

- 8) องค์การบริหารส่วนจังหวัดอาจจัดทำกิจการใดๆ อันเป็นอำนาจหน้าที่ของราชการส่วนท้องถิ่นหรือองค์การบริหารส่วนจังหวัดอื่นที่อยู่นอกเขตจังหวัดได้ เมื่อได้รับความยินยอมจาก ราชการส่วนท้องถิ่นหรือองค์การบริหารส่วนจังหวัดอื่นที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ที่กำหนดในกฎกระทรวง (มาตรา 46)
 - 9) กิจการใดเป็นกิจการที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดพึงจัดทำตามอำนาจหน้าที่ ถ้าองค์การบริหารส่วนจังหวัดไม่จัดทำ รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีอาจมีคำสั่งให้ราชการ ส่วนกลางหรือราชการส่วนภูมิภาคจัดทำกิจการนั้นได้ ในกรณีที่ราชการส่วนกลางหรือราชการส่วนภูมิภาคจัดทำกิจการดังกล่าว ให้คิดค่าใช้จ่ายและค่าภาระต่างๆ ตามความเป็นจริงได้ตามอัตราและระยะเวลาที่เหมาะสม (มาตรา 47)
 - 10) องค์การบริหารส่วนจังหวัดอาจให้บริการแก่เอกชน ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่นอื่น โดยเรียกค่าบริการได้โดยตราเป็นข้อบัญญัติ (มาตรา 48)
 - 11) องค์การบริหารส่วนจังหวัดอาจมอบให้เอกชนกระทำการซึ่งอยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดและเรียกเก็บค่าธรรมเนียม ค่าบริการหรือค่าตอบแทนที่เกี่ยวข้องแทน องค์การบริหารส่วนจังหวัดได้ แต่ต้องได้รับความเห็นชอบจากสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด และผู้ว่าราชการ จังหวัดเสียก่อน (มาตรา 49 วรรคหนึ่ง)
 - 12) องค์การบริหารส่วนจังหวัดอาจออกข้อบัญญัติเพื่อเก็บค่าธรรมเนียมใดๆ จากผู้ซึ่งใช้หรือได้รับประโยชน์จากบริการสาธารณะที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดให้มีขึ้นได้ ทั้งนี้ตาม ระเบียบที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด (มาตรา 69)
 - 13) ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจกำกับดูแลการปฏิบัติราชการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ และระเบียบข้อบังคับของทางราชการ เพื่อการนี้ให้ผู้ว่าราชการ จังหวัดมีอำนาจสั่งสอบสวนข้อเท็จจริงหรือสั่งให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดชี้แจงแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดได้ (มาตรา 77 วรรคหนึ่ง)
- (13) พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
- 1) การจัดตั้งเทศบาล ได้กำหนดให้ท้องถิ่นที่มีสภาพอันสมควรยกฐานะเป็นเทศบาลให้จัดตั้งท้องถิ่นนั้นๆ เป็นเทศบาลตำบล เทศบาลเมือง หรือเทศบาลนคร ตามพระราชบัญญัตินี้ และให้ เทศบาลเป็นทบวงการเมือง มีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้และกฎหมายอื่น (มาตรา 7)

- 2) เมื่อมีการจัดตั้งเทศบาลตามพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายว่าด้วยสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล ให้เลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลและนายกเทศมนตรีตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่ได้จัดตั้งเป็นเทศบาลในระหว่างที่ไม่มีนายกเทศมนตรีให้ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ก่อนวันที่จัดตั้งเทศบาลปฏิบัติหน้าที่ ปลัดเทศบาล และให้ปฏิบัติหน้าที่นายกเทศมนตรีเท่าที่จำเป็นได้เป็นการชั่วคราว จนถึงวันประกาศผลการเลือกตั้งนายกเทศมนตรี (มาตรา 8)
- 3) เทศบาลตำบล ได้แก่ ท้องถิ่นซึ่งมีประกาศกระทรวงมหาดไทยยกฐานะขึ้นเป็นเทศบาลตำบล ประกาศกระทรวงมหาดไทยนั้นให้ระบุชื่อและเขตเทศบาลไว้ด้วย (มาตรา 9)
- 4) เทศบาลเมือง ได้แก่ ท้องถิ่นอันเป็นที่ตั้งศาลากลางจังหวัด หรือท้องถิ่น ชุมชนที่มีราษฎรตั้งแต่หนึ่งหมื่นคนขึ้นไป ทั้งมีรายได้พอควรแก่การที่จะปฏิบัติหน้าที่อันต้องทำตาม พระราชบัญญัตินี้ และซึ่งมีประกาศกระทรวงมหาดไทยยกฐานะเป็นเทศบาลเมือง ประกาศกระทรวงมหาดไทย นั้นให้ระบุชื่อและเขตของเทศบาลไว้ด้วย (มาตรา 10)
- 5) เทศบาลนคร ได้แก่ ท้องถิ่นชุมชนที่มีราษฎรตั้งแต่ห้าหมื่นคนขึ้นไป ทั้งมีรายได้พอควรแก่การที่จะปฏิบัติหน้าที่อันต้องทำตามพระราชบัญญัตินี้ และซึ่งมีประกาศกระทรวงมหาดไทยยก ฐานะเป็นเทศบาลนคร ประกาศกระทรวงมหาดไทยนั้นให้ระบุชื่อและเขตของเทศบาลไว้ด้วย (มาตรา 11)
- 6) องค์การเทศบาลประกอบด้วยสภาเทศบาล และนายกเทศมนตรี (มาตรา 14)
- 7) สภาเทศบาลประกอบด้วยสมาชิกสภาเทศบาลซึ่งมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นตามจำนวน ดังต่อไปนี้
 - สภาเทศบาลตำบล ประกอบด้วยสมาชิกจำนวนสิบสองคน
 - สภาเทศบาลเมือง ประกอบด้วยสมาชิกจำนวนสิบแปดคน
 - สภาเทศบาลนคร ประกอบด้วยสมาชิกจำนวนยี่สิบสี่คนผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาเทศบาลต้องมีคุณสมบัติและไม่มี ลักษณะต้องห้ามตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น (มาตรา 15)

- 8) สมาชิกสภาเทศบาลย่อมเป็นผู้แทนของปวงชนในเขตเทศบาลนั้น และต้องปฏิบัติหน้าที่ตามความเห็นของตนโดยบริสุทธิ์ใจ ไม่อยู่ในความผูกมัดแห่งอาณัติมอบหมายใดๆ (มาตรา 18)
- 9) สภาเทศบาลมีประธานสภาคนหนึ่ง และรองประธานสภาคนหนึ่ง ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งจากสมาชิกสภาเทศบาลตามมติของสภาเทศบาล ประธานสภาเทศบาลและ รองประธานสภาเทศบาลดำรงตำแหน่งจนครบอายุของสภาเทศบาล (มาตรา 20)
- 10) ประธานสภาเทศบาล มีหน้าที่ดำเนินกิจการของสภาเทศบาลให้เป็นไปตามระเบียบข้อบังคับการประชุมสภาเทศบาล รองประธานสภาเทศบาล มีหน้าที่กระทำการแทนประธานสภาเทศบาลในเมื่อประธานสภาเทศบาลไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ (มาตรา 21)
- 11) ให้กระทรวงมหาดไทยวางระเบียบข้อบังคับการประชุมสภาเทศบาลไว้ (มาตรา 23)
- 12) ให้เทศบาลมีนายกเทศมนตรีคนหนึ่งซึ่งมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น (มาตรา 48 ทวิ)
- 13) นายกเทศมนตรีมีอำนาจหน้าที่
 - กำหนดนโยบายโดยไม่ขัดต่อกฎหมาย และรับผิดชอบในการบริหารราชการของเทศบาลให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ เทศบัญญัติ และนโยบาย
 - สั่ง อนุญาต และอนุมัติเกี่ยวกับราชการของเทศบาล
 - วางระเบียบเพื่อให้งานของเทศบาลเป็นไปด้วยความเรียบร้อย
 - รักษาการให้เป็นไปตามเทศบัญญัติ
 - ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้และ กฎหมายอื่น (มาตรา 48 เตรส)
- 14) ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย เทศบาลตำบลมีหน้าที่ต้องทำในเขตเทศบาล เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน ให้มีและบำรุงทางบกและทางน้ำ รักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อย การดูแลการจราจร และส่งเสริม สนับสนุนหน่วยงานอื่นในการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว รักษาความสะอาดของ ถนน หรือทางเดินและที่สาธารณะ รวมทั้งการกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล บำรุงศิลปประจักษ์ประเพณีภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น เป็นต้น

การปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของเทศบาลต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สุข ของประชาชนโดยใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และให้คำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำ แผนพัฒนาเทศบาล การจัดทำงบประมาณ การจัดซื้อจัดจ้าง การตรวจสอบ การประเมินผลการปฏิบัติงาน และการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับว่าด้วยการนั้น และหลักเกณฑ์และ วิธีการที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด (มาตรา 50)

- 15) ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย เทศบาลตำบลอาจจัดทำกิจการใดๆ ในเขต เทศบาล เพื่อให้มีน้ำสะอาดหรือการประปา ให้มีตลาด ท่าเทียบเรือและท่าข้าม ให้มีและบำรุงทางระบายน้ำ เป็นต้น (มาตรา 51)
- 16) ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย เทศบาลเมืองมีหน้าที่ต้องทำในเขตเทศบาล เพื่อ กิจการตามที่ระบุไว้ในมาตรา 50 ให้มีน้ำสะอาดหรือการประปา ให้มีและบำรุงทางระบายน้ำ เป็นต้น (มาตรา 53)
- 17) ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย เทศบาลนครมีหน้าที่ต้องทำในเขตเทศบาล เพื่อ กิจการตามที่ระบุไว้ในมาตรา 53 กิจการอย่างอื่นซึ่งจำเป็นเพื่อการ สาธารณสุข จัดให้มีและควบคุมตลาด ท่าเทียบเรือ ท่าข้าม และที่จอดรถ การ วางผังเมือง และการควบคุมการก่อสร้าง การส่งเสริม กิจการ การท่องเที่ยว เป็นต้น (มาตรา 56)

(14) พระราชบัญญัติสภาพัฒนาการและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และที่ แก้ไข

เพิ่มเติม

- 1) มาตรา 4 กำหนดบทนิยามขึ้นใช้บังคับ ดังต่อไปนี้
 - “หน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า เทศบาล สุขาภิบาล และราชการส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้งขึ้น แต่ไม่รวมถึงองค์การ บริหารส่วนจังหวัด
 - “นายอำเภอ” หมายความว่ารวมถึงปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ ด้วย
 - “ตำบล” หมายความว่า ตำบลตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่ ที่อยู่นอกเขตหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น และในกรณีที่ตำบลใด มีพื้นที่อยู่ทั้งในและนอกเขตหน่วยการ บริหารราชการส่วนท้องถิ่น ให้

หมายความถึงเฉพาะพื้นที่ที่อยู่นอกเขตหน่วยการบริหารราชการส่วน
ท้องถิ่น

- 2) ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และ ให้มี
อำนาจออกกฎกระทรวง ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ และแต่งตั้งเจ้าหน้าที่เพื่อ
ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา 5 วรรคหนึ่ง)
- 3) ในตำบลหนึ่งให้มีสภาตำบลสภาหนึ่งมีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ และ
ให้สภาตำบลมีฐานะเป็นนิติบุคคล โดยสภาตำบลประกอบด้วยสมาชิกโดย
ตำแหน่ง ได้แก่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ของทุกหมู่บ้านในตำบล และแพทย์ประจำ
ตำบล และสมาชิกซึ่งได้รับเลือกตั้งจากราษฎรในแต่ละหมู่บ้านใน ตำบลนั้นเป็น
สมาชิกสภาตำบลหมู่บ้านละหนึ่งคน (มาตรา 6 และมาตรา 7)
สภาตำบลมีกำนันเป็นประธานสภาตำบล และมีรองประธานสภาตำบลคน หนึ่ง
ซึ่งนายอำเภอแต่งตั้งจากสมาชิกสภาตำบลตามมติของสภาตำบล (มาตรา 16)
- 4) สภาตำบลมีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาตำบลตามแผนงานโครงการ และ
งบประมาณของสภาตำบล เสนอแนะส่วนราชการในการบริหารราชการและ
พัฒนาตำบล ปฏิบัติหน้าที่ของ คณะกรรมการตำบลตามกฎหมายว่าด้วย
ลักษณะปกครองท้องที่ และหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายกำหนด (มาตรา 22)
- 5) ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย สภาตำบลอาจดำเนินกิจการภายในตำบล เกี่ยวกับการจัดให้มี
น้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค และการเกษตร จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก จัดให้
มีและรักษาทางระบายน้ำ และรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางดิน และที่สาธารณะ
รวมทั้งการกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล รวมถึงคุ้มครองดูแลและบำรุงรักษา
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (มาตรา 23)
- 6) ในการจัดทำโครงการหรือแผนงานของส่วนราชการหรือหน่วยงานใด ในพื้นที่
ตำบลใด ให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานนั้นคำนึงถึงแผนพัฒนาตำบลนั้นด้วย
(มาตรา 26)
- 7) ในการปฏิบัติหน้าที่ของสภาตำบล ให้ประธานสภาตำบลเป็นผู้รับผิดชอบ
ดำเนินกิจการตามมติของสภาตำบล (มาตรา 27)
- 8) เมื่อได้รับความเห็นชอบจากผู้ว่าราชการจังหวัด สภาตำบลอาจทำกิจการ นอก
เขตสภาตำบล หรือร่วมกับสภาตำบล องค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหาร
ส่วนจังหวัด หรือหน่วย การบริหารราชการส่วนท้องถิ่นอื่นเพื่อทำกิจการร่วมกัน
ได้เมื่อได้รับความยินยอมจากสภาตำบล องค์การบริหาร ส่วนตำบล องค์การ
บริหารส่วนจังหวัด หรือหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง และ

- กิจการนั้นเป็น กิจการที่จำเป็นต้องทำและเป็นการเกี่ยวเนื่องกับกิจการที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของตน (มาตรา 28)
- 9) การกำกับดูแลสภาตำบลให้นายอำเภอมีอำนาจกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของสภาตำบลให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบข้อบังคับของทางราชการ หากปรากฏว่าสภาตำบลกระทำการฝ่าฝืนต่อความสงบเรียบร้อยหรือสวัสดิภาพของประชาชน หรือละเลยไม่ปฏิบัติตามหรือปฏิบัติการณ์ไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่ผู้ว่าราชการจังหวัดอาจสั่งยุบสภาตำบลได้ตามคำแนะนำของนายอำเภอ (มาตรา 38 วรรคหนึ่ง และ มาตรา 39 วรรคหนึ่ง)
- 10) สภาตำบลที่มีรายได้โดยไม่รวมเงินอุดหนุนในปีงบประมาณที่ล่วงมา ติดต่อกันสามปีเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าปีละหนึ่งแสนห้าหมื่นบาท หรือตามเกณฑ์รายได้เฉลี่ยในวรรคสอง อาจจัดตั้งเป็น องค์การบริหารส่วนตำบลได้ โดยทำเป็นประกาศของกระทรวงมหาดไทยและให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาในประกาศนั้นให้ระบุชื่อและเขตขององค์การบริหารส่วนตำบลไว้ด้วย ทั้งนี้ สภาตำบลหรือองค์การบริหารส่วนตำบลอาจรวมกับองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีเขตติดต่อกันภายในเขตอำเภอเดียวกันได้ตามเจตนารมณ์ ของประชาชนในเขตตำบลนั้น (มาตรา 40 วรรคหนึ่ง และมาตรา 41 ทวิ)
- 11) สภาตำบลหรือองค์การบริหารส่วนตำบลอาจรวมกับหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีเขตติดต่อกันภายในเขตอำเภอเดียวกันได้ตามเจตนารมณ์ของประชาชนในเขตตำบล นั้น โดยทำเป็นประกาศของกระทรวงมหาดไทยและให้กำหนดเขตใหม่ของหน่วยการบริหารราชการส่วน ท้องถิ่นไว้ในประกาศกระทรวงมหาดไทยด้วย (มาตรา 41 ตริ)
- 12) ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการเทศบาล อาจจัดตั้งองค์การบริหาร ส่วนตำบลขึ้นเป็นเทศบาลได้โดยทำเป็นประกาศของกระทรวงมหาดไทย (มาตรา 42 วรรคหนึ่ง)
- 13) องค์การบริหารส่วนตำบลมีฐานะเป็นนิติบุคคลและเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่นโดยองค์การบริหารส่วนตำบลประกอบด้วยสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและนายกองค์การบริหาร ส่วนตำบล (มาตรา 43 และมาตรา 44)
- 14) สภาองค์การบริหารส่วนตำบลประกอบด้วยสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวนเขตเลือกตั้งละหนึ่งคน ซึ่งเลือกตั้งขึ้นโดยราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในแต่ละเขตเลือกตั้งในเขต องค์การบริหารส่วนตำบลนั้น (มาตรา 45 วรรคหนึ่ง)
- 15) สภาองค์การบริหารส่วนตำบล มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- ให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบล
 - พิจารณาและให้ความเห็นชอบร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล ร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี และร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม
 - ควบคุมการปฏิบัติงานของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามกฎหมาย นโยบาย แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ข้อบัญญัติระเบียบ และข้อบังคับของทางราชการ (มาตรา 46)
- 16) ให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีนายกองค์การบริหารส่วนตำบลคนหนึ่งซึ่งมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น (มาตรา 58)นายกองค์การบริหารส่วนตำบล มีอำนาจหน้าที่
- กำหนดนโยบายโดยไม่ขัดต่อกฎหมาย และรับผิดชอบในการบริหารราชการขององค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามกฎหมาย นโยบาย แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ข้อบัญญัติ ระเบียบ และข้อบังคับของทางราชการ
 - สั่ง อนุญาต และอนุมัติเกี่ยวกับราชการขององค์การบริหารส่วนตำบล
 - วางระเบียบเพื่อให้งานขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นไปด้วยความเรียบร้อย
 - รักษาการให้เป็นไปตามข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล (มาตรา 59)
- 17) องค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาตำบลทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม (มาตรา 66)
- ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย องค์การบริหารส่วนตำบล มีหน้าที่ต้องทำในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับปัญหาน้ำท่วม ดังนี้
- จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก
 - รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะ รวมทั้ง กำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
 - ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
 - คุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรม อันดีของท้องถิ่น (มาตรา 67)
- 18) ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย องค์การบริหารส่วนตำบลอาจจัดทำกิจการใน เขตองค์การบริหารส่วนตำบลในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับปัญหาน้ำท่วม ดังนี้
- ให้มีน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค และการเกษตร
 - ให้มีและบำรุงรักษาทางระบายน้ำ
 - การผังเมือง (มาตรา 68)
- 19) อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลตามมาตรา 66 มาตรา 67 และมาตรา 68 นั้น ไม่เป็นการตัดอำนาจหน้าที่ของกระทรวง ทบวง กรม หรือองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ ในอันที่จะดำเนินกิจการใดๆ เพื่อประโยชน์ของประชาชนในตำบล แต่ต้องแจ้งให้องค์การบริหารส่วนตำบลทราบ ล่วงหน้าตามสมควร ในกรณีนี้หากองค์การบริหารส่วนตำบลมีความเห็นเกี่ยวกับการดำเนินกิจการดังกล่าวให้ กระทรวง ทบวง กรม หรือองค์การ หรือหน่วยงานของรัฐ นำความเห็นขององค์การบริหารส่วนตำบลไป ประกอบการพิจารณาดำเนินกิจการนั้นด้วย (มาตรา 69)
- 20) เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ให้องค์การบริหาร ส่วนตำบลมีสิทธิได้รับทราบข้อมูลและข่าวสารจากทางราชการในเรื่องที่เกี่ยวกับการดำเนินกิจการของทาง ราชการในตำบล เว้นแต่ข้อมูลหรือข่าวสารที่ทางราชการถือว่าเป็นความลับเกี่ยวกับการรักษาความมั่นคง แห่งชาติ (มาตรา 70)
- 21) องค์การบริหารส่วนตำบลอาจออกข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อ ใช้บังคับในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลได้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งต่อกฎหมายเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามอำนาจ หน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล หรือเมื่อมีกฎหมายบัญญัติให้องค์การบริหารส่วนตำบลออกข้อบัญญัติหรือให้มีอำนาจออกข้อบัญญัติ (มาตรา 71)
- 22) ให้นายอำเภอมีอำนาจกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบข้อบังคับของทางราชการ (มาตรา 90)
- (15) พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
- 1) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ สาธารณสุขมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และมาตรการในการควบคุมหรือกำกับดูแลสำหรับกิจการหรือการดำเนินการในเรื่องต่างๆ รวมถึงกำหนดมาตรฐานสภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการ ดำรงชีพของประชาชน และวิธีดำเนินการเพื่อตรวจสอบควบคุมหรือ

กำกับดูแล หรือแก้ไขสิ่งที่จะมีผลกระทบต่อ สภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของประชาชน โดยกฎกระทรวงดังกล่าวจะกำหนดให้ใช้บังคับ เป็นการทั่วไปทุกท้องถิ่น หรือให้ใช้บังคับเฉพาะท้องถิ่นใดท้องถิ่นหนึ่งก็ได้ และในกรณีที่กฎกระทรวงดังกล่าวจะสมควรกำหนดให้เรื่องที่เป็นรายละเอียดทางด้านเทคนิควิชาการหรือเป็นเรื่องที่ต้องมีการเปลี่ยนแปลงรวดเร็ว ตามสภาพสังคมให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขประกาศกำหนดโดยคำแนะนำ ของคณะกรรมการสาธารณสุข และประกาศในราชกิจจานุเบกษา (มาตรา 6)

- 2) ในกรณีที่เกิดหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าจะเกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อ สภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของประชาชนซึ่งจำเป็นต้องมีการแก้ไขโดยเร่งด่วน อธิบดี กรมอนามัยมีอำนาจออกคำสั่งให้เจ้าของวัตถุหรือบุคคลซึ่งเกี่ยวข้องกับการก่อให้เกิดหรืออาจเกิดความเสียหายดังกล่าวระงับการกระทำหรือให้กระทำการใดๆ เพื่อแก้ไขหรือป้องกันความเสียหายเช่นว่านั้นได้ตามที่ เห็นสมควรถ้าบุคคลซึ่งได้รับคำสั่งไม่ปฏิบัติตามคำสั่งภายในระยะเวลา ตามสมควร อธิบดีกรมอนามัยจะสั่งให้ เจ้าพนักงานสาธารณสุขปฏิบัติการใดๆ เพื่อแก้ไขหรือป้องกันความเสียหายดังกล่าวนั้นแทนก็ได้ (มาตรา 8)
- 3) คณะกรรมการสาธารณสุข มีอำนาจหน้าที่เสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีในการ กำหนดนโยบาย แผนงานและมาตรการเกี่ยวกับการสาธารณสุข และพิจารณาให้ความเห็นในเรื่องใดๆ เกี่ยวกับ การสาธารณสุขตามที่รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงสาธารณสุขมอบหมาย ให้คำแนะนำต่อรัฐมนตรีในการ ออกกฎกระทรวง และต่อราชการส่วนท้องถิ่นในการออกข้อบัญญัติท้องถิ่น กำหนดโครงการและประสานงาน ระหว่างส่วนราชการและราชการส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ เป็นต้น (มาตรา 10)
- 4) กำหนดให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจห้ามผู้หนึ่งผู้ใดมิให้ก่อเหตุรำคาญในที่ หรือทางสาธารณะหรือสถานที่เอกชนรวมทั้งการระงับเหตุรำคาญด้วย ตลอดทั้ง การดูแล ปรับปรุง บำรุงรักษา บรรดาถนน ทางบก ทางน้ำ รางระบายน้ำ คู คลอง และสถานที่ต่างๆ ในเขตของตนให้ปราศจากเหตุรำคาญ ในการนี้ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือเพื่อระงับ กำจัดและควบคุมเหตุรำคาญต่างๆ ได้ (มาตรา 26)
- 5) เพื่อประโยชน์ในการกำกับดูแลตลาด ให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจออก ข้อบัญญัติท้องถิ่นกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเพื่อให้ผู้รับใบอนุญาตให้จัดตั้ง ตลาดปฏิบัติเกี่ยวกับการดูแล รักษาความสะอาดเรียบร้อยภายในตลาดให้ ถูกต้องตามสุขลักษณะและอนามัย การจัดให้มีที่รวบรวมหรือกำจัด สิ่งปฏิกูล

หรือมูลฝอย การระบายน้ำทิ้ง การระบายอากาศ การจัดให้มีการป้องกันมิให้
เกิดเหตุรำคาญและการ ป้องกันการระบาดของโรคติดต่อ (มาตรา 35)

(16) พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของ บ้านเมือง
พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

- 1) มาตรา 4 กำหนดบทนิยามที่สำคัญ ดังนี้
 - “ที่สาธารณะ” หมายความว่า สาธารณสมบัติของแผ่นดินนอกจากที่รกร้าง
ว่างเปล่า และหมายความรวมถึงถนนและทางน้ำด้วย
 - “สถานสาธารณะ” หมายความว่า สถานที่ที่จัดไว้เป็นสาธารณะสำหรับ
ประชาชนใช้เพื่อการบันเทิง การพักผ่อนหย่อนใจ หรือการชุมนุม
 - “ทางน้ำ” หมายความว่า ทะเล ทะเลสาบ หาดทรายชายทะเล อ่างเก็บน้ำ
แม่น้ำ ห้วย หนอง คลอง คับคลอง บึง คลำราง และหมายความรวมถึงท่อ
ระบายน้ำด้วย
- 2) กำหนดห้ามมิให้ผู้ใดเทหรือทิ้งกรวด หิน ดิน เลน ทราย หรือเศษวัตถุ ก่อสร้าง
ลงในทางน้ำ หรือกองไว้ หรือกระทำด้วยประการใดๆ ให้วัตถุดังกล่าวไหลหรือ
ตกลงในทางน้ำ เจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งให้
ผู้กระทำการดังกล่าวจัดการขนย้ายวัตถุดังกล่าวออกไปให้ห่างจากทางน้ำภายใน
ระยะเวลาที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือพนักงานเจ้าหน้าที่กำหนดและถ้าการ
กระทำผิดดังกล่าวเป็นอุปสรรคต่อการระบายน้ำหรือทำให้ท่อระบายน้ำ คู
คลอง ตื้นเขิน ให้มีอำนาจสั่งให้ ผู้กระทำการดังกล่าวแก้ไขให้ทางน้ำดังกล่าวคืน
สู่สภาพเดิม (มาตรา 23)
- 3) กำหนดห้ามมิให้ผู้ใดเท ปล่อยหรือระบายอุจจาระหรือปัสสาวะจากอาคาร หรือ
ยานพาหนะลงในทางน้ำ (มาตรา 30)
- 4) กำหนดห้ามมิให้ผู้ใดเท หรือทิ้งสิ่งปฏิกูล มูลฝอย น้ำโสโครกหรือสิ่งอื่นใดลง บน
ถนนหรือในทางน้ำ (มาตรา 33)

(17) พระราชกำหนดการประมง พ.ศ. 2558 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

- 1) มาตรา 5 กำหนดบทนิยามที่สำคัญ ดังนี้
 - “การประมง” หมายความว่า การทำการประมง การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ การ
ดูแลรักษาสัตว์น้ำ การแปรรูปสัตว์น้ำ และหมายความรวมถึงการกระทำ
ใดๆ ที่เป็นการสนับสนุนการทำการ ประมง

- “ทำการประมง” หมายความว่า คั้นหา ล่อ จับ ได้มา หรือเก็บสัตว์น้ำ หรือการกระทำใดๆ ที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อล่อ จับ ได้มา หรือเก็บสัตว์น้ำในที่จับสัตว์น้ำ
 - “ประมงน้ำจืด” หมายความว่า การทำการประมงในที่จับสัตว์น้ำที่อยู่ในน่านน้ำภายใน
 - “การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ” หมายความว่า การเลี้ยงสัตว์น้ำหรือการเพาะพันธุ์สัตว์น้ำทั้งโดยวิธีธรรมชาติ วิธีผสมเทียม หรือวิธีอื่นใดในที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ทั้งนี้ ไม่ว่าจะเป็นการกระทำในช่วง ใดของวงจรชีวิตสัตว์น้ำนั้น
 - “ที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ” หมายความว่า บ่อ คอก กระชัง หรือที่ที่ใช้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำลักษณะอื่นใด ไม่ว่าจะอยู่ในที่ดินของเอกชน หรือในที่สาธารณสมบัติของแผ่นดิน หรือในที่จับสัตว์น้ำ ใดๆ ที่ผู้ขุด ผู้สร้าง ผู้จัดทำ เจ้าของ หรือผู้ครอบครองมีความมุ่งหมายโดยตรงที่จะใช้ทำการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ
 - “การทำการประมงโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย” หมายความว่า การทำการประมงโดยฝ่าฝืนกฎหมาย การทำการประมงที่ไม่ได้รายงาน และการทำการประมงโดยไร้ใบอนุญาต
- 2) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รักษาการมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดกิจการอื่นเพื่อปฏิบัติการตามพระราชกำหนดนี้ (มาตรา 6)
 - 3) คณะกรรมการนโยบายการประมงแห่งชาติ มีอำนาจหน้าที่กำหนดนโยบาย และกำกับการบริหารจัดการการประมง เช่น กำหนดนโยบายการพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำของประเทศ กำหนดแนวทางและเป้าหมายในการพัฒนาการประมงของประเทศให้สอดคล้องกับการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์ น้ำและสิ่งแวดล้อม กำหนดแนวทางในการบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำให้อยู่ในภาวะที่เหมาะสมและ สามารถทำการประมงได้อย่างยั่งยืน (มาตรา 19)
 - 4) ห้ามมิให้ผู้ใดปล่อย เท ทิ้ง ระบาย หรือทำให้วัตถุอันตรายตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ประกาศกำหนดลงสู่ที่จับสัตว์น้ำ หรือปล่อย เท ทิ้ง ระบาย หรือทำให้สิ่งใดลงสู่ ที่จับสัตว์น้ำในลักษณะที่เป็นอันตรายแก่สัตว์น้ำ หรือทำให้ที่จับสัตว์น้ำเกิดมลพิษในลักษณะที่เป็นอันตราย แก่สัตว์น้ำ (มาตรา 58)
 - 5) กำหนดให้ผู้ที่ทำให้กระทำโดยเจตนาหรือโดยประมาททำให้ที่จับสัตว์น้ำเกิด มลพิษในลักษณะที่น่าจะเป็นอันตรายแก่สัตว์น้ำ ต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายทั้งปวงในการ

ช่วยเหลือหรือป้องกันชีวิต สัตว์น้ำและทำให้ที่จับสัตว์น้ำฟื้นฟูกลับสู่สภาพตามธรรมชาติ ทั้งนี้ ตามที่อธิบดีกรมประมงกำหนด (มาตรา 59)

- 6) ในกรณีที่น่าปรากฏว่าในที่จับสัตว์น้ำแห่งใดเกิดสภาวะมลพิษ หรือมีการปนเปื้อนของสารพิษหรือสิ่งอื่นใดที่อาจเป็นอันตรายต่อมนุษย์หรือต่อสัตว์น้ำเกินมาตรฐานที่อธิบดีกรมประมง ประกาศกำหนด อธิบดีมีอำนาจประกาศห้ามทำการประมงในที่จับสัตว์น้ำแห่งนั้นภายในเวลาที่กำหนดได้ (มาตรา 100)

(18) พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช 2456 และที่แก้ไข

เพิ่มเติม

- 1) มาตรา 3 กำหนดบทนิยามที่สำคัญ ดังนี้
 - “เรือ” หมายความว่า ยานพาหนะทางน้ำทุกชนิด ไม่ว่าจะใช้เพื่อบรรทุกลำเลียง โดยสาร ลาก จูง ดัน ยก ชุดหรือลอก รวมทั้งยานพาหนะอย่างอื่นที่สามารถใช้น้ำได้ทำนองเดียวกัน
 - “เจ้าท่า” หมายความว่า อธิบดีกรมเจ้าท่าหรือผู้ซึ่งอธิบดีกรมเจ้าท่ามอบหมาย
- 2) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมมีอำนาจออกกฎกระทรวง ดังต่อไปนี้
 - กำหนดแนวแม่น้ำลำคลองหรือทะเลอาณาเขตแห่งใดเป็นเขตท่าเรือและเขตจอดเรือ
 - กำหนดทางเดินเรือทั่วไปและทางเดินเรือในเขตท่าเรือนอกจากทางเดินเรือในเขตท่าเรือกรุงเทพฯ
 - กำหนดแนวทะเลแห่งใดภายในน่านน้ำไทยเป็นเขตควบคุมการเดินเรือ (มาตรา 12)
- 3) ให้เจ้าท่าโดยคำแนะนำของผู้ว่าราชการจังหวัดหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจประกาศกำหนดแนวแม่น้ำ ลำคลอง ทะเลสาบ หรือทะเลอาณาเขตเป็นเขตห้ามจอดเรือหรือ แพร (มาตรา 45/1 วรรคหนึ่ง)
- 4) ให้เจ้าท่ามีอำนาจสั่งห้ามใช้และให้แก้ไขท่ารับส่งคนโดยสาร ท่ารับส่งสินค้า ท่าเทียบเรือ และแพในแม่น้ำ ลำคลอง บึง อ่างเก็บน้ำ ทะเลสาบ อันเป็นทางสัญจรของประชาชนหรือที่ ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน หรือทะเลภายในน่านน้ำไทย ซึ่งมีสภาพไม่ปลอดภัยในการใช้ หรืออาจเกิดอันตรายแก่ประชาชนหรือแก่การเดินเรือ โดยแจ้งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองทราบเป็นหนังสือ ในกรณีที่ ไม่ปรากฏตัวเจ้าของหรือผู้ครอบครองให้ปิดคำสั่งไว้ ณ ท่ารับส่งคนโดยสาร ท่า

รับส่งสินค้า ท่าเทียบเรือ หรือ แพนนิ่ง และให้ถือว่าเจ้าของหรือผู้ครอบครอง
ได้รับคำสั่งนั้นแล้ว (มาตรา 46 ทวิ)

- 5) ห้ามมิให้ผู้ใดปลูกสร้างอาคารหรือสิ่งอื่นใดล่วงล้ำเข้าไปเหนือน้ำ ในน้ำ และ ใต้
น้ำของแม่น้ำ ลำคลอง บึง อ่างเก็บน้ำ ทะเลสาบ อันเป็นทางสัญจรของ
ประชาชนหรือที่ประชาชนใช้ ประโยชน์ร่วมกัน หรือทะเลภายในน่านน้ำไทย
หรือบนชายหาดของทะเลดังกล่าว เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจาก เจ้าท่า (มาตรา
117 วรรคหนึ่ง)
- 6) ห้ามมิให้ผู้ใดเท ทิ้ง หรือทำด้วยประการใดๆ ให้หิน กรวด ทราย ดิน โคลน
อับเฉา สิ่งของหรือสิ่งปฏิกูลใดๆ ยกเว้นน้ำมันและเคมีภัณฑ์ลงในแม่น้ำ ลำ
คลอง บึง อ่างเก็บน้ำ หรือทะเลสาบ อันเป็นทางสัญจรของประชาชนหรือที่
ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกันหรือทะเลภายในน่านน้ำไทย อันจะเป็นเหตุ ให้
เกิดการตื่นเงิน ตกตะกอนหรือสกปรก เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากเจ้าท่า ผู้ใด
ฝ่าฝืนต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือ
ทั้งจำทั้งปรับ และต้องชดใช้เงินค่าใช้จ่ายที่ต้องเสียในการ ขจัดสิ่งเหล่านั้นด้วย
(มาตรา 119)
- 7) ห้ามมิให้ผู้ใดเท ทิ้ง หรือทำด้วยประการใดๆ ให้น้ำมันและเคมีภัณฑ์หรือ สิ่งใดๆ
ลงในแม่น้ำ ลำคลอง บึง อ่างเก็บน้ำ หรือทะเลสาบอันเป็นทางสัญจรของ
ประชาชนหรือที่ประชาชนใช้ ประโยชน์ร่วมกัน หรือทะเลภายในน่านน้ำไทยอัน
อาจจะเป็นเหตุให้เกิดเป็นพิษต่อสิ่งมีชีวิตหรือต่อสิ่งแวดล้อม หรือเป็นอันตราย
ต่อการเดินเรือในแม่น้ำ ลำคลอง บึง อ่างเก็บน้ำ หรือทะเลสาบดังกล่าว ผู้ใดฝ่า
ฝืนต้องระวาง โทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำ
ทั้งปรับ และต้องชดใช้เงินค่าใช้จ่ายที่ต้องเสียไป ในการแก้ไขสิ่งเป็นพิษหรือ
ชดใช้ค่าเสียหายเหล่านั้นด้วย (มาตรา 119 ทวิ)
- 8) ให้เจ้าท่ามีหน้าที่ดูแล รักษาและขุดลอกร่องน้ำ ทางเรือเดิน แม่น้ำ ลำคลอง
ทะเลสาบและทะเลภายในน่านน้ำไทย
ห้ามมิให้ผู้ใดขุดลอก แก้ไข หรือทำด้วยประการใด ๆ อันเป็นการเปลี่ยนแปลง
ร่องน้ำ ทางเรือเดิน แม่น้ำ ลำคลอง ทะเลสาบหรือทะเลภายในน่านน้ำไทย เว้น
แต่จะได้รับอนุญาตจากเจ้าท่า ผู้ใดฝ่าฝืนต้องระวางโทษปรับตั้งแต่ห้าพันบาทถึง
ห้าหมื่นบาทและให้เจ้าท่าสั่งให้หยุดกระทำการดังกล่าว (มาตรา 120)

(19) พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 และ ที่
แก้ไขเพิ่มเติม

- 1) มาตรา 4 กำหนดบทนิยามที่สำคัญ ดังนี้
 - “สิ่งแวดล้อม” หมายความว่า สิ่งต่างๆ ที่มีลักษณะทางกายภาพและชีวภาพ ที่อยู่รอบตัวมนุษย์ซึ่งเกิดขึ้นโดยธรรมชาติและสิ่งที่มีมนุษย์ได้ทำขึ้น
 - “คุณภาพสิ่งแวดล้อม” หมายความว่า คุณภาพของธรรมชาติ อันได้แก่ สัตว์ พืช และทรัพยากรธรรมชาติต่างๆ และสิ่งที่มีมนุษย์ได้ทำขึ้น ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ต่อการดำรงชีพของ ประชาชน และความสมบูรณ์สืบไปของ มนุษยชาติ
 - “มาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อม” หมายความว่า ค่ามาตรฐานคุณภาพน้ำ อากาศ เสียง และสภาวะอื่นๆ ของสิ่งแวดล้อม ซึ่งกำหนดเป็นเกณฑ์ทั่วไป สำหรับการส่งเสริมและรักษาคุณภาพ สิ่งแวดล้อม
 - “เขตอนุรักษ์” หมายความว่า เขตอุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เขตสงวนเพื่อการท่องเที่ยว และเขตพื้นที่คุ้มครองอย่างอื่นเพื่อสงวนและ รักษาสภาพธรรมชาติตามที่มีกฎหมาย กำหนด
 - “หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การ มหาชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานอื่นของรัฐที่มีกฎหมาย จัดตั้ง
- 2) ให้นายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ ของตน (มาตรา 11 วรรคหนึ่ง)
- 3) คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ มีอำนาจและหน้าที่
 - เสนอนโยบายและแผนการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม แห่งชาติ เพื่อขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี
 - กำหนดมาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อม
 - พิจารณาให้ความเห็นชอบในแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอ
 - พิจารณาให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพ สิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด
 - เสนอแนะมาตรการด้านการเงิน การคลัง การภาษีอากร และการ ส่งเสริม การลงทุนเพื่อปฏิบัติตามนโยบายและแผนการส่งเสริมและรักษาคุณภาพ สิ่งแวดล้อมแห่งชาติต่อ คณะรัฐมนตรี
 - เสนอแนะให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมหรือปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับการ ส่งเสริม และรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมต่อคณะรัฐมนตรี (มาตรา 13)

- 4) ให้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติมีอำนาจเรียกให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และบุคคลอื่น ส่งเอกสารการสำรวจผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม และเอกสารหรือข้อมูล ที่เกี่ยวข้องของโครงการและแผนงานของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือบุคคลนั้นมาพิจารณา ในการนี้อาจเรียกบุคคลที่เกี่ยวข้องมาชี้แจงด้วย หากเห็นว่าโครงการและแผนงานโดยอาจจะทำให้เกิดผลเสียหายร้ายแรงต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม ให้เสนอมาตรการแก้ไขต่อคณะรัฐมนตรีต่อไป (มาตรา 19 วรรคหนึ่ง)
- 5) ในการปฏิบัติการตามหน้าที่ คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ คณะกรรมการผู้ชำนาญการ หรือคณะอนุกรรมการ อาจเชิญบุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริง คำอธิบาย ความเห็น หรือคำแนะนำทางวิชาการได้เมื่อเห็นสมควร และอาจขอความร่วมมือจากบุคคลใดเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริง หรือเพื่อสำรวจกิจกรรมใด ๆ ที่อาจมีผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม (มาตรา 20)
- 6) ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ คณะกรรมการสิ่งแวดล้อม แห่งชาติ อาจมอบหมายให้สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กรมควบคุมมลพิษ หรือกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นผู้ปฏิบัติการหรือเตรียม ข้อเสนอไปยัง คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไปได้ (มาตรา 21)
- 7) เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ให้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษา กำหนดมาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อมในเรื่องต่อไปนี้
 - มาตรฐานคุณภาพน้ำในแม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง ทะเลสาบ อ่างเก็บ น้ำ และแหล่งน้ำสาธารณะอื่นๆ ที่อยู่ภายในผืนแผ่นดิน โดยจำแนกตามลักษณะการใช้ประโยชน์บริเวณพื้นที่ลุ่ม น้ำในแต่ละพื้นที่
 - มาตรฐานคุณภาพน้ำทะเลชายฝั่งรวมทั้งบริเวณพื้นที่ปากแม่น้ำ 3) มาตรฐานคุณภาพน้ำบาดาล
 - การกำหนดมาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อมดังกล่าวข้างต้น จะต้องอาศัยหลักวิชาการ กฎเกณฑ์ และหลักฐานทางวิทยาศาสตร์เป็นพื้นฐาน และจะต้องคำนึงถึงความเป็นไปได้ในเชิง เศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องด้วย (มาตรา 32)
- 8) ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติจัดทำแผนปฏิบัติการเรียกว่า

“แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม” เพื่อปฏิบัติตามนโยบายและแผนการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ทั้งนี้ ให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง มีหน้าที่ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม และเพื่อให้การดำเนินการเป็นไปโดยบรรลุวัตถุประสงค์ และเป้าหมายที่กำหนดให้กระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีหน้าที่ให้คำแนะนำแก่ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้อง เพื่อจัดทำแผนงานหรือดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งตามแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมนั้น (มาตรา 35)

- 9) แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม อาจจัดทำเป็นแผนระยะสั้น ระยะกลาง หรือระยะยาวได้ตามความเหมาะสม และควรจะต้องประกอบด้วยแผนงาน และแนวทางการดำเนินงานในเรื่อง ดังต่อไปนี้
- การจัดการคุณภาพอากาศ น้ำ และคุณภาพสิ่งแวดล้อมในเรื่องอื่นๆ
 - การควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิด
 - การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติ ทรัพยากรธรรมชาติ หรือ สิ่งแวดล้อมศิลปกรรม
 - การประมาณการเงินงบประมาณแผ่นดิน และเงินกองทุนที่จำเป็น สำหรับการดำเนินงานตามแผน
 - การจัดองค์กรและระเบียบการบริหารงานเพื่อเสริมสร้างความร่วมมือ และประสานงานระหว่างส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง และระหว่างส่วนราชการกับเอกชน รวมทั้งการกำหนด อัตราค่าจ้างพนักงานเจ้าหน้าที่ที่จำเป็นสำหรับการดำเนินงานตามแผน
 - การตรากฎหมายและออกกฎข้อบังคับ ข้อบัญญัติท้องถิ่น ระเบียบ คำสั่ง และประกาศที่จำเป็นสำหรับการดำเนินงานตามแผน
 - การตรวจสอบ ติดตาม และวิเคราะห์คุณภาพสิ่งแวดล้อม เพื่อ ประโยชน์ในการประเมินผลการดำเนินงานตามแผน และการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้อง (มาตรา 36)

(20) พระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

- 1) มาตรา 4 กำหนดบทนิยามคำว่า “ป่า” หมายความว่า ที่ดินที่ยังมิได้มีบุคคลได้มาตามกฎหมายที่ดิน
- 2) ในกรณีที่รัฐมนตรีเห็นสมควร รัฐมนตรีจะลดหรือยกเว้นค่าภาคหลวงให้บุคคลซึ่งประสบภัยพิบัติสาธารณะตามความจำเป็นเฉพาะรายก็ได้ (มาตรา 9 ทวิ 11)

- 3) เพื่อบำบัดปิดป้องภัยอันตรายซึ่งมีมาเป็นสาธารณะโดยฉุกเฉินแก่ไม้หรือของ ป่า ในป่าไผ่ พนังงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งผู้รับอนุญาตหรือผู้รับสัมปทานในป่านั้น หรือป่าที่ใกล้เคียง รวมทั้ง คนงานหรือผู้รับจ้างของผู้รับอนุญาตหรือผู้รับสัมปทานให้ให้ความช่วยเหลือด้วยแรงงานหรือสิ่งของตามที่ จำเป็นแก่การนั้น ได้ (มาตรา 65)
 - 4) ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องใช้พื้นที่ใดในเขตสัมปทานเพื่อประโยชน์ในการ สร้าง เชื้อนชลประทานหรือเขื่อนพลังน้ำ หรือเพื่อการป้องกันภัยพิบัติสาธารณะ หรือ ความมั่นคงของชาติ หรือ เพื่อรักษาความสมดุลของสภาพแวดล้อมหรือเพื่อ ประโยชน์สาธารณะอย่างอื่น ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีมีอำนาจสั่งการ ดังต่อไปนี้
 - ให้สัมปทานที่มีพื้นที่สัมปทานทับพื้นที่ดังกล่าวสิ้นสุดลงทั้งแปลง
 - ให้ผู้รับสัมปทานหยุดการทำกิจการที่ได้รับสัมปทานเป็นการชั่วคราว ใน พื้นที่ดังกล่าวตามระยะเวลาที่เห็นสมควร
 - ตัดเขตพื้นที่ดังกล่าวออกจากพื้นที่ในสัมปทาน (มาตรา 68 ทวิ)
 - 5) นอกจากการสิ้นสุดลงตามอายุของสัมปทาน หรือตามข้อกำหนดหรือเงื่อนไข ที่ กำหนดไว้ในสัมปทาน หรือตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายอื่น สิทธิการทำกิจการที่ ได้รับสัมปทานในเขตพื้นที่ สัมปทานทั้งแปลงหรือบางส่วน ย่อมสิ้นสุดลงเมื่อ พื้นที่ดังกล่าวอยู่ในเขตที่กำหนดให้เป็น
 - อุทยานแห่งชาติตามกฎหมายว่าด้วยอุทยานแห่งชาติ หรือ
 - เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าตามกฎหมายว่าด้วยการสงวนและคุ้มครอง สัตว์ป่า (มาตรา 68 ตริ)
- (21) พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
- 1) มาตรา 4 กำหนดบทนิยามที่สำคัญ ดังนี้
 - “ป่า” หมายความว่า ที่ดิน รวมตลอดถึง ภูเขา ห้วย หนอง คลอง บึง บาง ลำน้ำ ทะเลสาบ เกาะ และที่ชายทะเลที่ยังมิได้มีบุคคลได้มาตามกฎหมาย
 - “ป่าสงวนแห่งชาติ” หมายความว่า ป่าที่ได้กำหนดให้เป็นป่าสงวนแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัตินี้
 - “อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมป่าไม้
 - 2) ในจังหวัดใดที่มีป่าสงวนแห่งชาติ ให้มี “คณะกรรมการควบคุมและรักษา ป่า สงวนแห่งชาติประจำจังหวัด” มีอำนาจหน้าที่ กำหนดมาตรการในการ ควบคุมดูแล และการส่งเสริม การปลูกป่า รวมทั้งการฟื้นฟูสภาพป่าสงวน

แห่งชาติ ให้สอดคล้องกับแนวทางที่อธิบดีกำหนด ทั้งนี้ แนวทาง ดังกล่าวต้องกำหนดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนและชุมชนในพื้นที่ด้วย (มาตรา 11)

- 3) ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ห้ามมิให้บุคคลใดยึดถือครอบครองทำประโยชน์ หรืออยู่อาศัยในที่ดิน ก่อสร้าง แผ้วถาง เผาป่า ทำไม้ เก็บหาของป่า หรือกระทำด้วยประการใดๆ อันเป็นการ เสื่อมเสียแก่สภาพป่าสงวนแห่งชาติ เว้นแต่เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด (มาตรา 14)
- 4) ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 14 ถ้าได้กระทำเป็นเหตุที่เกิณยี่สิบห้าไร่ หรือก่อให้เกิด ความเสียหายแก่ต้นน้ำลำธาร หรือพื้นที่ชายฝั่ง ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สี่ปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่ สองแสนบาทถึงสองล้านบาท (มาตรา 31)

(22) พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2562

- 1) มาตรา 4 กำหนดบทนิยามที่สำคัญ ดังนี้
 - “สัตว์ป่า” หมายความว่า สัตว์ทุกชนิดซึ่งโดยทั่วไปย่อมเกิดและดำรงชีวิตอยู่ในธรรมชาติอย่างเป็นอิสระ และให้หมายความรวมถึงไข่และตัวอ่อนของสัตว์เหล่านั้นด้วย แต่ไม่หมายความรวมถึงสัตว์พาหนะตามกฎหมายว่าด้วยสัตว์พาหนะ สัตว์ซึ่งได้รับการยอมรับในทางวิชาการว่าสายพันธุ์นั้นเป็นสัตว์บ้านไม่ใช่สัตว์ป่า และสัตว์ที่ได้มาจากการสืบพันธุ์ของสัตว์ดังกล่าว
- 2) ผู้ใดจะจัดตั้งและประกอบกิจการสวนสัตว์ต้องได้รับใบอนุญาตจากอธิบดี โดยยื่นเอกสารโครงการจัดตั้งและประกอบกิจการสวนสัตว์ บัญชีรายการชนิดและจำนวนสัตว์ป่าหรือซากสัตว์ ป่าที่มีหรือจะมีไว้ในครอบครองโดยต้องแสดงหลักฐานการได้มา พร้อมด้วยแผนที่แสดงที่ตั้ง แบบแปลน และ แผนผังของสวนสัตว์โครงการจัดตั้งและประกอบกิจการสวนสัตว์ และแบบแปลนและแผนผังของ สวนสัตว์ตามวรรคหนึ่ง ต้องเป็นไปตามมาตรฐานการจัดการสวนสัตว์ที่อธิบดีประกาศกำหนดโดยความเห็นชอบ ของคณะกรรมการ ซึ่งอย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญ ดังต่อไปนี้
 - การจัดการพื้นที่เลี้ยงและจัดแสดงสัตว์
 - การสุขาภิบาล การบำบัดน้ำเสีย การกำจัดของเสีย และการควบคุมโรค
 - การปฏิบัติการและมาตรการฉุกเฉินต่างๆ (มาตรา 33)
- 3) คณะกรรมการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่าแห่งชาติ มีหน้าที่และอำนาจ

- พิจารณาให้ความเห็นชอบการกำหนดพื้นที่เป็นเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า หรือ เขตห้ามล่าสัตว์ป่า และการขยายหรือการเพิกถอนเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า หรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่า
 - เสนอแนะนโยบายและมาตรการที่จำเป็นเพื่อการคุ้มครองและดูแล รักษา สภาพธรรมชาติ ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ ป่า เขตห้ามล่าสัตว์ป่า และ พื้นที่ควบคุมเพื่อการจัดการสัตว์ป่า
 - ให้ความเห็นชอบแผนแม่บทการบริหารจัดการการอนุรักษ์สัตว์ป่า เขต รักษาพันธุ์สัตว์ป่า และเขตห้ามล่าสัตว์ป่า
 - กำหนดมาตรการเพิ่มเติมเพื่อการอนุรักษ์และเพาะพันธุ์สัตว์ป่า การค้าสัตว์ ป่า ซากสัตว์ป่า และผลิตภัณฑ์จากซากสัตว์ป่า และการประกอบกิจการ สวนสัตว์
 - พิจารณาให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับการออกกฎกระทรวง ระเบียบ หรือ ประกาศที่พระราชบัญญัตินี้กำหนดให้ต้องได้รับความเห็นชอบจาก คณะกรรมการ (มาตรา 45)
- 4) เมื่อปรากฏว่าบริเวณพื้นที่ใดมีสภาพธรรมชาติสมควรต้องอนุรักษ์ไว้ให้เป็น แหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่าอย่างปลอดภัย และรักษาไว้ซึ่งพันธุ์สัตว์ป่า ตลอดจนคุ้มครองทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม หรือระบบนิเวศให้คง เดิม เพื่อประโยชน์ในการอนุรักษ์และคุ้มครองสัตว์ป่า และความ หลากหลาย ทางชีวภาพ ให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชโดยความเห็นชอบของ คณะกรรมการเสนอ คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบโดยตราเป็นพระ ราชกฤษฎีกาและให้มีแผนที่แสดงแนวเขตนั้นด้วย บริเวณที่กำหนดนี้เรียกว่า “เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า” (มาตรา 47)
- 5) ภายในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำการยึดถือหรือครอบครอง ที่ดิน ก่อสร้าง แผ้วถาง เผาป่า หรือทำด้วยประการใดให้เสื่อมสภาพหรือ เปลี่ยนแปลงสภาพธรรมชาติเดิม เปลี่ยนแปลงทางน้ำหรือทำให้น้ำในลำน้ำ ลำ ห้วย หนอง บึง ท่วมทัน เตือดแห้ง เน่าเสีย หรือเป็นพิษ หรือ ปิดกั้นหรือทำให้ กีดขวางแก่ทางน้ำหรือทางบก (มาตรา 55)
- 6) ห้ามมิให้ผู้ใดเข้าไปในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เว้นแต่ได้รับอนุญาตจาก พนักงาน เจ้าหน้าที่ หรือเป็นกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่หรือเจ้าพนักงานอื่นใดซึ่งต้องเข้า ไปปฏิบัติการตามหน้าที่ (มาตรา 53)

- 7) ความในมาตรา 53 หรือมาตรา 55 มิให้ใช้บังคับแก่การกระทำของพนักงานเจ้าหน้าที่ในกรณีดังต่อไปนี้
 - 8) มีความจำเป็นเร่งด่วนหรือมีเหตุฉุกเฉินเพื่อการป้องกันอันตรายแก่บุคคลหรือชุมชน หรือเพื่อรักษาสภาพธรรมชาติ ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม หรือเพื่อป้องกันภัยพิบัติ อันเป็นสาธารณะ เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่กระทำการใดแล้ว ให้รายงานต่ออธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชเพื่อทราบโดยมิชักช้า
 - 9) เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครอง ดูแลรักษา หรือบำรุงเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า หรือการสำรวจการศึกษา การวิจัย หรือการทดลองทางวิชาการ หรือเพื่ออำนวยความสะดวกใน การศึกษาธรรมชาติ หรือเพื่ออำนวยความสะดวก หรือให้ความรู้แก่ประชาชนโดยทั่วไป ในการดำเนินการของพนักงานเจ้าหน้าที่กรณีมีความจำเป็นเร่งด่วนหรือมี เหตุฉุกเฉินเพื่อการป้องกันอันตรายแก่บุคคลหรือชุมชน หรือเพื่อรักษาสภาพธรรมชาติ ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม หรือเพื่อป้องกันภัยพิบัติอันเป็นสาธารณะ พนักงานเจ้าหน้าที่อาจร้องขอให้เจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ หรือบุคคลอื่นช่วยเหลือในการกระทำดังกล่าวก็ได้ และให้รายงานการกระทำต่ออธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชเพื่อทราบ และให้ถือว่าการกระทำของเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐหรือบุคคลอื่นเป็นการกระทำ ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา 56)
 - 10) เมื่อได้มีประกาศของรัฐมนตรีกำหนดเขตห้ามล่าสัตว์ป่าชนิดหรือประเภทใดแล้ว ห้ามมิให้ผู้ใดตัด โคน แผ้วถาง เผา ทำลาย ตัดไม้หรือพฤษชาติอื่น หรือทำลาย ทำให้เสื่อมสภาพชุด เก็บ ซึ่งแร่ ดิน หิน กรวด ทราย ลูกรัง ของป่า หรือทรัพยากรธรรมชาติใดๆ หรือเลี้ยงสัตว์หรือปล่อยสัตว์หรือสัตว์ป่า หรือเปลี่ยนแปลงทางน้ำ หรือทำให้น้ำในลำน้ำ ลำห้วย หนอง บึง ท่วมทัน หรือเดือดแห้ง เป็นพิษหรือเป็น อันตรายต่อสัตว์ป่า เว้นแต่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช หรือ เมื่ออธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชได้ประกาศอนุญาตไว้เป็นคราวๆ ในเขตห้ามล่าสัตว์ป่า แห่งหนึ่งแห่งใดโดยเฉพาะ ความที่กล่าวข้างต้นมิให้ใช้บังคับแก่การกระทำของพนักงานเจ้าหน้าที่หรือ เจ้าพนักงานอื่นใดที่มีความจำเป็นต้องปฏิบัติการเพื่อประโยชน์ในการสำรวจ การศึกษา การวิจัย หรือการ ทดลองทางวิชาการ หรือการคุ้มครอง รักษาหรือช่วยเหลือสัตว์ป่า (มาตรา 67)
- (23) พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2562
- 1) มาตรา 4 กำหนดบทนิยามที่สำคัญ ดังนี้

- “อุทยานแห่งชาติ” หมายความว่า พื้นที่ที่มีความโดดเด่นสวยงามทางธรรมชาติเป็นพิเศษหรือมีความหลากหลายทางชีวภาพ ระบบนิเวศ ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และสัตว์ ป่าหรือพืชป่าประจำถิ่นที่หายาก หรือใกล้สูญพันธุ์ หรือโดดเด่นด้านธรณีวิทยา หรือมรดกทางวัฒนธรรมที่สมควรสงวนหรืออนุรักษ์ไว้เพื่อประโยชน์ของคนในชาติหรือเพื่อเป็นแหล่งศึกษาเรียนรู้ทางธรรมชาติหรือ นันทนาการของประชาชนอย่างยั่งยืน
- “วนอุทยาน” หมายความว่า พื้นที่ที่มีสภาพธรรมชาติสวยงามเหมาะแก่การสงวนรักษาไว้ให้เป็นแหล่งคุ้มครองทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หรือเพื่อเป็นแหล่งศึกษาเรียนรู้ทาง ธรรมชาติหรือนันทนาการของประชาชนโดยส่วนรวม

2) คณะกรรมการอุทยานแห่งชาติ มีหน้าที่และอำนาจ

- กำหนดนโยบายการจัดการอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ และสวนรุกขชาติ
- เสนอแนะการกำหนดพื้นที่ใดเป็นอุทยานแห่งชาติ การขยายหรือการเพิกถอนอุทยานแห่งชาติ เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของ ประเทศ
- พิจารณาให้ความเห็นชอบการกำหนดพื้นที่ใดเป็นวนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ และสวนรุกขชาติ รวมทั้งการขยายหรือการเพิกถอนวนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ และสวน รุกขชาติเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ
- พิจารณาให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับการออกกฎกระทรวง ประกาศ หรือระเบียบที่พระราชบัญญัตินี้กำหนดให้ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ (มาตรา 16)

3) ภายในอุทยานแห่งชาติ ห้ามมิให้บุคคลใดกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดที่เป็น การเปลี่ยนแปลงทางน้ำหรือทำให้น้ำในลำน้ำ ลำห้วย หนอง บึง ทะเล ท่วมทัน เตือดแห้ง เน่าเสีย หรือเป็นพิษ หรือปิดกั้นหรือทำให้กีดขวางแก่ทางน้ำหรือทางบก (มาตรา 19)

- 4) ในกรณีที่มีความจำเป็นเร่งด่วนหรือมีเหตุฉุกเฉินที่จะต้องกระทำการหรืองดเว้นการกระทำใดๆ ในอุทยานแห่งชาติเพื่อช่วยเหลือหรือป้องกันอันตรายแก่บุคคลหรือชุมชน เพื่อรักษา สภาพธรรมชาติ ระบบนิเวศ ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม หรือเพื่อป้องกันภัยพิบัติอันเป็นสาธารณะให้ พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจกระทำการตามมาตรา 19 ในกรณีนี้ พนักงานเจ้าหน้าที่อาจร้องขอให้เจ้าหน้าที่อื่น ของรัฐหรือบุคคลอื่นช่วยเหลือในการกระทำดังกล่าวก็ได้ และให้รายงานการกระทำต่ออธิบดีเพื่อทราบ (มาตรา 25)
 - 5) ผู้ใดยึดถือหรือครอบครองที่ดิน ก่อสร้าง แผ้วถาง เผาป่า หรือกระทำด้วยประการใดๆ ให้เสื่อมสภาพหรือเปลี่ยนแปลงสภาพพื้นที่ไปจากเดิมในอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ หรือสวนรุกขชาติ ถ้าได้กระทำในพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 1 หรือพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 2 ตามที่คณะรัฐมนตรี กำหนด หรือพื้นที่เปราะบางของระบบนิเวศหรือความหลากหลายทางชีวภาพ ผู้กระทำต้องรับโทษทางอาญา (มาตรา 41)
- (24) พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
- 1) กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดให้โรงงานตามประเภทชนิดหรือขนาดใดเป็นโรงงานจำพวกที่ 1 โรงงานจำพวกที่ 2 หรือโรงงานจำพวก ที่ 3 แล้วแต่กรณี โดยคำนึงถึงความจำเป็นในการควบคุมดูแล การป้องกันเหตุเดือดร้อนรำคาญ การป้องกัน ความเสียหาย และการป้องกันอันตรายตามระดับความรุนแรงของผลกระทบที่จะมีต่อประชาชนหรือ สิ่งแวดล้อม (มาตรา 7)
เพื่อประโยชน์ในการควบคุมการประกอบกิจการโรงงานให้รัฐมนตรีมีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อให้โรงงานจำพวกใดจำพวกหนึ่งหรือทุกจำพวกต้องปฏิบัติตามในเรื่องการกำหนดมาตรฐาน และวิธีการควบคุมการปล่อยของเสีย มลพิษหรือสิ่งใดๆ ที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมซึ่งเกิดขึ้นจากการประกอบ กิจการโรงงาน (มาตรา 8)
 - 2) ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่พบว่าผู้ประกอบการโรงงานผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ หรือการประกอบกิจการโรงงานมีสภาพที่อาจก่อให้เกิดอันตราย ความเสียหาย หรือความเดือดร้อนแก่บุคคลหรือทรัพย์สินที่อยู่ในโรงงานหรือที่อยู่ใกล้เคียงกับโรงงาน ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มี อำนาจสั่งให้ผู้นั้นระงับการกระทำที่ฝ่าฝืนหรือแก้ไขหรือปรับปรุงหรือปฏิบัติให้ถูกต้องหรือเหมาะสมภายใน ระยะเวลาที่กำหนดได้ (มาตรา 37)

ในกรณีที่ผู้ประกอบการโรงงานไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ ดังกล่าวข้างต้น ถ้ามีเหตุที่ทางราชการสมควรเข้าไปดำเนินการแทน ให้ ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรมหรือผู้ซึ่ง ปลัดกระทรวงมอบหมายมีอำนาจสั่งการให้ พนักงานเจ้าหน้าที่หรือมอบหมายให้บุคคลใดๆ เข้าจัดการแก้ไข เพื่อให้เป็นไปตามคำสั่งนั้นได้ ในกรณีเช่นนี้ผู้ประกอบการโรงงานต้องเป็นผู้เสียค่าใช้จ่าย ในการเข้าจัดการนั้น ตามจำนวนที่จ่ายจริงรวมกับเบี้ยปรับในอัตราร้อยละ สามสิบต่อปีของเงินจำนวนดังกล่าว

ถ้าทางราชการได้เข้าไปจัดการแก้ไขปัญหามลพิษหรือผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ที่เกิดจากโรงงาน ให้ขอรับเงินช่วยเหลือจากกองทุนสิ่งแวดล้อมตามกฎหมายว่า ด้วยการส่งเสริมและ รักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติเพื่อใช้จ่ายในการ ดำเนินการได้ และเมื่อได้รับเงินตามวรรคหนึ่งจากผู้ ประกอบกิจการโรงงาน แล้วให้ชดใช้เงินช่วยเหลือที่ได้รับมาคืนแก่กองทุนสิ่งแวดล้อมดังกล่าวต่อไป (มาตรา 42)

(25) พระราชบัญญัติการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2522 และที่แก้ไข

เพิ่มเติม

- 1) ให้จัดตั้งการนิคมอุตสาหกรรมขึ้น เรียกว่า “การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย” เรียกโดยย่อว่า “กนอ.” และให้เป็นนิติบุคคล มีวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้
 - การจัดให้ได้มาซึ่งที่ดินที่เหมาะสมเพื่อจัดตั้งหรือขยายนิคมอุตสาหกรรม หรือเพื่อดำเนินธุรกิจอื่นที่เป็นประโยชน์ หรือเกี่ยวเนื่องกับ กนอ.
 - การปรับปรุงที่ดินที่ กนอ. ได้มา รวมทั้งจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวก ที่จำเป็นในการดำเนินงานและการดำรงชีวิตที่มีคุณภาพเพื่อให้บริการแก่ผู้ ประกอบอุตสาหกรรม ผู้ประกอบ พาณิชยกรรม และผู้ประกอบการอื่น ที่เป็นประโยชน์หรือเกี่ยวเนื่องกับการประกอบอุตสาหกรรมหรือการ ประกอบพาณิชยกรรม รวมตลอดทั้งการจัดให้มีและบริหารจัดการกิจการ อันเป็นสาธารณูปโภค ที่พักอาศัย การขนส่งทางบกและทางน้ำ ท่าเรือ การ สื่อสารโทรคมนาคม หรือกิจการอื่นใด ทั้งนี้ ที่จำเป็นหรือเป็นประโยชน์แก่ กิจการของนิคมอุตสาหกรรม หรือผู้ประกอบการหรือผู้อยู่อาศัยในนิคม อุตสาหกรรม
 - การดำเนินกิจการท่าเรือ
 - การพัฒนาชุมชนที่อยู่ใกล้เคียงหรือการมีส่วนร่วมกับองค์กรปกครอง ส่วน ท้องถิ่นในการจัดทำบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะแก่ชุมชนที่อยู่ ใกล้เคียง (มาตรา 6)

- 2) ให้ กนอ. มีอำนาจกระทำกิจการภายในขอบแห่งวัตถุประสงค์ตามมาตรา 6
อำนาจเช่นว่านี้ให้รวมถึง
- การควบคุมการดำเนินงานของผู้ประกอบอุตสาหกรรม ผู้ประกอบพาณิชย์กรรม ผู้ประกอบกิจการอื่นที่เป็นประโยชน์หรือเกี่ยวเนื่องกับการประกอบอุตสาหกรรมหรือการ ประกอบพาณิชย์กรรม และผู้ใช้ที่ดินในนิคมอุตสาหกรรมให้เป็นไปตามระเบียบ ข้อบังคับ และกฎหมายรวมทั้งการดำเนินงานที่เกี่ยวกับการสาธารณสุขหรือที่กระทบกระเทือนต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม
 - การกำกับหรือจัดให้มีระบบป้องกันอุบัติเหตุ ระบบรักษาความปลอดภัย และระบบบำรุงรักษาสิ่งแวดล้อม รวมตลอดถึงการควบคุมและจัดการน้ำเสีย การจัดการขยะมูลฝอย และการจัดการมลภาวะอื่นใดในนิคมอุตสาหกรรม (มาตรา 10)
 - ให้คณะกรรมการการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยมีอำนาจวางนโยบายและควบคุมดูแลโดยทั่วไปซึ่งกิจการของ กนอ. อำนาจเช่นว่านี้ให้รวมถึงการออกระเบียบหรือข้อบังคับ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามมาตรา 6 และมาตรา 10 (มาตรา 23)

(26) พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ (องค์การมหาชน) พ.ศ.

2562

- 1) มาตรา 4 กำหนดบทนิยามที่สำคัญ ดังนี้
- “สารสนเทศทรัพยากรน้ำ” หมายความว่า กระบวนการในการนำข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากรน้ำมาผ่านกระบวนการจัดการสารสนเทศจนได้เป็นข่าวสารด้านทรัพยากรน้ำ ซึ่งอาจอยู่ใน รูปข้อความ ตาราง กราฟ หรือภูมิสารสนเทศที่พร้อมนำมาใช้ปฏิบัติงาน ประกอบการตัดสินใจ ประกอบการวางแผนจัดการ และนำมาสรุปเป็นความรู้ได้
 - “การจัดการสารสนเทศ” หมายความว่า การจัดข้อมูลให้เป็นกลุ่มเชื่อมโยงกัน เพื่อการวิเคราะห์และประมวลผลจนได้เป็นข่าวสารพร้อมใช้งาน ซึ่งจำเป็นต้องมีการวิจัยและพัฒนา เทคโนโลยี กระบวนการประมวลผลวิเคราะห์ข้อมูล และแสดงผล เพื่อให้เกิดเป็นระบบบริหารจัดการสารสนเทศ
 - “สถาบัน” หมายความว่า สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ (องค์การมหาชน)

- 2) กำหนดให้สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ (องค์การมหาชน) เรียกโดยย่อว่า “สสน.” และให้ใช้ชื่อเป็นภาษาอังกฤษว่า “Hydro-Informatics Institute (Public Organization)” เรียก โดยย่อว่า “HI” มีวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้
- รวบรวม เชื่อมโยง บูรณาการ และวิเคราะห์ข้อมูลน้ำและภูมิอากาศที่มีผลกระทบต่อน้ำจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนาให้เป็นระบบคลังข้อมูลน้ำแห่งชาติ รวมทั้งให้บริการ ข้อมูลเพื่อสนับสนุนการพัฒนาและบริหารจัดการน้ำของประเทศ
 - วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการจัดการสารสนเทศทรัพยากรน้ำและระบบบริหารจัดการน้ำ
 - ส่งเสริมความร่วมมือทั้งในประเทศและต่างประเทศในการวิจัยและ พัฒนา เทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการจัดการสารสนเทศทรัพยากรน้ำ
 - นำเสนอและถ่ายทอดผลการวิจัยและพัฒนาเพื่อให้หน่วยงานต่างๆ นำไปใช้ ประโยชน์ในการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ และ ให้บริการถ่ายทอดเทคโนโลยีที่ เป็นผลการวิจัยและพัฒนาของสถาบันให้ ภาครัฐ ภาคเอกชน ชุมชน และประชาชน ทั้งในประเทศและ ต่างประเทศ นำไปใช้ประโยชน์ได้โดยสะดวกและเกิดประสิทธิผล โดยเรียกเก็บ ค่าธรรมเนียมหรือไม่ก็ได้
 - ดำเนินการอื่นเพื่อพัฒนาระบบคลังข้อมูลน้ำแห่งชาติตามที่กฎหมาย กำหนดหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาระบบคลังข้อมูลน้ำแห่งชาติให้มีแนวทางที่ สอดคล้องกันและเป็นระบบ เดียวกัน สถาบันอาจเสนอคณะรัฐมนตรีให้มีมติให้หน่วยงานของรัฐสนับสนุนการ ดำเนินงานของ สถาบันหรือร่วมดำเนินการกับสถาบันตามวัตถุประสงค์ของสถาบันได้ (มาตรา 6 และมาตรา 8)

- 3) เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา 8 ให้สถาบันมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้
- ถือกรรมสิทธิ์ มีสิทธิครอบครอง และมีทรัพย์สินต่างๆ
 - ก่อตั้งสิทธิหรือทำนิติกรรมทุกประเภท เพื่อประโยชน์ในการดำเนิน กิจการ ของสถาบัน
 - ทำความตกลงและร่วมมือกับองค์การหรือหน่วยงานอื่นทั้งภาครัฐและ ภาคเอกชนทั้งในประเทศและต่างประเทศ ในกิจการที่เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ ของสถาบัน
 - จัดให้มีหรือให้ทุนเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของสถาบัน
 - เข้าร่วมทุนกับนิติบุคคลอื่นในกิจการที่เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของ สถาบัน ตามหลักเกณฑ์ที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

- กู้ยืมเงินเพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ของสถาบัน ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด
 - เรียกเก็บค่าธรรมเนียม ค่าบำรุง ค่าตอบแทน หรือค่าบริการในการ ดำเนินกิจการต่างๆ ตามวัตถุประสงค์ของสถาบัน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และอัตราที่คณะกรรมการสถาบัน สารสนเทศทรัพยากรน้ำกำหนด
 - เป็นตัวแทนหรือมอบหมายหรือว่าจ้างให้บุคคลหรือนิติบุคคลอื่น ประกอบกิจการต่างๆ ตามวัตถุประสงค์ของสถาบัน
 - ดำเนินการอื่นใดที่จำเป็นหรือต่อเนื่องเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของ สถาบัน (มาตรา 9)
- 4) กำหนดให้มีคณะกรรมการสถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ มีหน้าที่และ อำนาจควบคุมดูแลโดยทั่วไปซึ่งกิจการและการดำเนินงานของสถาบันเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ หน้าที่และอำนาจเช่นว่านี้ให้รวมถึง
- กำหนดนโยบายการบริหารงาน และให้ความเห็นชอบแผนการดำเนินงานของสถาบัน
 - อนุมัติงบประมาณประจำปี งบการเงิน แผนการลงทุน และการ ดำเนินโครงการตามที่คณะกรรมการสถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำกำหนด
 - ให้ความเห็นชอบในการกำหนดค่าธรรมเนียม ค่าบำรุง ค่าตอบแทน และค่าบริการในการดำเนินกิจการของสถาบัน
 - กระทำการอื่นใดที่จำเป็นหรือต่อเนื่องเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของสถาบัน
 - ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชกฤษฎีกานี้ หรือตามที่คณะกรรมการมอบหมาย
- เพื่อประโยชน์ในการบูรณาการสารสนเทศทรัพยากรน้ำและพัฒนาระบบคลังข้อมูล น้ำแห่งชาติ คณะกรรมการสถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำมีอำนาจเสนอแนะการแก้ไขปัญหาหรืออุปสรรค เกี่ยวกับการประสานงานในการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ หรือหน้าที่และอำนาจของสถาบันต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เพื่อเสนอให้คณะรัฐมนตรีมีมติสั่งการ ตามที่เห็นสมควร (มาตรา 19)
- 5) ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม มีหน้าที่และอำนาจกำกับดูแลการดำเนินกิจการของสถาบันให้เป็นไปตามกฎหมายและให้สอดคล้องกับ วัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสถาบัน ยุทธศาสตร์ชาติ นโยบายของรัฐบาล มติของคณะรัฐมนตรี และแผนต่างๆ ที่ เกี่ยวข้อง

สถาบัน เพื่อการนี้ให้รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งให้สถาบันชี้แจง แสดงความคิดเห็น ทำ รายงาน หรือยับยั้งการ กระทำของสถาบันที่ขัดต่อกฎหมาย วัตถุประสงค์ของ การจัดตั้งสถาบัน ยุทธศาสตร์ชาติ นโยบายของรัฐบาล มติของคณะรัฐมนตรี หรือแผนต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับสถาบัน ตลอดจนสั่งสอบสวนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับ การ ดำเนินงานของสถาบันได้ (มาตรา 43)

(27) พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) พ.ศ. 2543

- 1) กำหนดบทนิยาม คำว่า “คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการ บริหาร สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ และคำว่า “สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงาน พัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การ มหาชน) (มาตรา 3)
- 2) กำหนดให้จัดตั้งสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การ มหาชน) เรียกโดยย่อว่า “สทอภ.” และให้ใช้ชื่อเป็นภาษาอังกฤษว่า “Geo- Informatics and Space Technology Development Agency (Public Organization)” เรียกโดยย่อว่า “GISTDA” (มาตรา 5)
- 3) สำนักงานมีวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้
 - พัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศให้เป็นความรู้ที่ไร้พรมแดนและ เกิดประโยชน์แก่ส่วนรวม
 - ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลจากภาพถ่ายดาวเทียม และเป็นศูนย์ข้อมูลด้าน ทรัพยากรธรรมชาติจากข้อมูลดาวเทียม
 - ให้บริการข้อมูลที่ได้จากเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ ซึ่งรวมทั้ง บริการอื่นที่เกี่ยวข้อง
 - ให้บริการให้คำปรึกษาและพัฒนาบุคลากรในด้านสำรวจข้อมูลจาก ระยะไกลด้วยดาวเทียมและภูมิสารสนเทศ
 - ศึกษา ค้นคว้า วิจัย พัฒนา และดำเนินการอื่นที่เกี่ยวข้องหรือต่อเนื่อง กับ เทคโนโลยีอวกาศ ซึ่งรวมทั้งการพัฒนาและสร้างดาวเทียมสำรวจ ทรัพยากรธรรมชาติขนาดเล็กเองได้
 - เป็นหน่วยงานหลักกำหนดมาตรฐานกลางสำหรับระบบสำรวจข้อมูล ระยะไกลและระบบภูมิสารสนเทศที่เหมาะสม (มาตรา 7)
- 4) เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา 7 ให้สำนักงานมีอำนาจหน้าที่กระทำ กิจการดังต่อไปนี้ด้วย
 - ถือกรรมสิทธิ์ มีสิทธิครอบครอง หรือมีทรัพย์สินต่างๆ

- ก่อตั้งสิทธิ หรือทำนิติกรรมใดๆ เกี่ยวกับทรัพย์สิน
 - เข้าร่วมทุนกับนิติบุคคลอื่นในกิจการที่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์ของ สำนักงาน ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด
 - กู้ยืมเงินเพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ตาม หลักเกณฑ์ที่ คณะกรรมการกำหนด
 - เรียกเก็บค่าธรรมเนียม ค่าบำรุง ค่าตอบแทน หรือค่าบริการในการ ดำเนิน กิจการ
 - จัดให้มีและให้ทุนเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของสำนักงาน
 - ติดต่อประสานงานและทำความตกลงร่วมมือในโครงการแลกเปลี่ยน หรือ ช่วยเหลือทางวิชาการกับหน่วยงานหรือองค์การต่างๆ ทั้งในและ ต่างประเทศในกิจการอันเกี่ยวกับ วัตถุประสงค์ของสำนักงาน
 - ปฏิบัติหน้าที่เป็นหน่วยงานเลขานุการของคณะกรรมการที่มีอำนาจ หน้าที่ เกี่ยวกับเทคโนโลยีอวกาศและระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ตามที่ได้รับ มอบหมาย
 - กระทำการอื่นใดที่จำเป็นหรือต่อเนื่องเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของ สำนักงาน (มาตรา 8)
- 5) กำหนดให้มีคณะกรรมการบริหารสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและ ภูมิสารสนเทศ มีอำนาจหน้าที่ควบคุมดูแลสำนักงานให้ดำเนินกิจการให้เป็นไป ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ อำนาจหน้าที่เช่นว่านี้ให้รวมถึง
- กำหนดนโยบายการบริหารงาน และให้ความเห็นชอบแผนการ ดำเนินงาน ของสำนักงาน
 - อนุมัติแผนการลงทุน แผนการเงิน และงบประมาณของปีถัดไปของ สำนักงาน
 - ควบคุมดูแลการดำเนินงานและการบริหารงานทั่วไป ตลอดจนออก ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือข้อกำหนดเกี่ยวกับสำนักงานในเรื่องการ ให้บริการข้อมูล การเผยแพร่ หรือการ นำข้อมูลไปใช้
 - กระทำการอื่นใดที่จำเป็นหรือต่อเนื่องเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของ สำนักงาน (มาตรา 19)
- 6) ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม มี อำนาจหน้าที่กำกับดูแลการดำเนินกิจการของสำนักงานให้เป็นไปตามกฎหมาย และให้สอดคล้องกับ วัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสำนักงาน นโยบายของรัฐบาล และมติคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องกับสำนักงาน เพื่อการนี้ให้รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งให้

สำนักงานชี้แจงแสดงความคิดเห็น ทำรายงาน หรือยับยั้งการกระทำของ
สำนักงานที่ขัดต่อวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสำนักงาน นโยบายของรัฐบาล
หรือมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับสำนักงาน ตลอดจนสั่งสอบสวนข้อเท็จจริง
เกี่ยวกับการดำเนินการของสำนักงานได้ (มาตรา 41)

(28) พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การบริหารน้ำเสีย พ.ศ. 2538 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

1) มาตรา 3 กำหนดบทนิยามที่สำคัญ ดังนี้

- “น้ำเสีย” หมายความว่า น้ำเสียตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษา
คุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ
- “เขตพื้นที่จัดการน้ำเสีย” หมายความว่า พื้นที่ในเขตกรุงเทพมหานคร
จังหวัดนครปฐม จังหวัดนนทบุรี จังหวัดปทุมธานี จังหวัดสมุทรปราการ
และจังหวัดสมุทรสาคร และพื้นที่อื่น ตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนดโดย
ประกาศในราชกิจจานุเบกษา
- “ระบบบำบัดน้ำเสีย” หมายความว่า ระบบท่อ สิ่งปลูกสร้าง เครื่องมือ
เครื่องใช้ และอุปกรณ์ต่างๆ ที่ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น
ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง หรือบุคคลใดที่มีชื่อองค์การบริหารน้ำเสียจัดให้มีขึ้น
เพื่อรับและบำบัดน้ำเสีย
- “ระบบบำบัดน้ำเสียรวม” หมายความว่า ระบบท่อ สิ่งปลูกสร้าง เครื่องมือ
เครื่องใช้ และอุปกรณ์ต่างๆ ที่องค์การบริหารน้ำเสียได้จัดให้มีขึ้นเพื่อรับ
และบำบัดน้ำเสีย
- “ระบบระบายน้ำ” หมายความว่า ระบบทางหรือท่อระบายน้ำที่ราชการ
ส่วนท้องถิ่นได้จัดให้มีขึ้นในเขตพื้นที่จัดการน้ำเสีย
- “ท่อรวบรวมน้ำเสียแยก” หมายความว่า ท่อรวบรวมน้ำเสียที่องค์การ
จัดการน้ำเสียได้จัดให้มีขึ้นที่แยกต่างหากออกจากระบบระบายน้ำ
- “แผนปฏิบัติการ” หมายความว่า แผนการดำเนินการจัดให้มีระบบบำบัด
น้ำรับจัดการน้ำเสียทั้งในและนอกเขตพื้นที่จัดการน้ำเสีย
- “ราชการส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า กรุงเทพมหานคร เทศบาล
สุขาภิบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล หรือ
องค์การปกครองท้องถิ่นอื่นที่กฎหมายกำหนดให้เป็นราชการส่วนท้องถิ่น
- “ราชการส่วนภูมิภาค” หมายความว่า จังหวัดตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบ
บริหารราชการแผ่นดิน

- “ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง” หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน ที่มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายเกี่ยวกับการจัดการน้ำเสีย
 - “ข้อตกลงร่วม” หมายความว่า ข้อตกลงระหว่างองค์การจัดการน้ำเสียกับราชการส่วนท้องถิ่น ราชการส่วนภูมิภาค หรือส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง เพื่อดำเนินการตามแผนปฏิบัติการ
 - “ข้อตกลงจัดการน้ำเสีย” หมายความว่า ข้อตกลงระหว่างองค์การจัดการน้ำเสียกับผู้ให้บริการระบบบำบัดน้ำเสียรวมในเขตพื้นที่จัดการน้ำเสีย
- 2) กำหนดให้จัดตั้งองค์การจัดการน้ำเสีย เรียกโดยย่อว่า “อจน.” มีวัตถุประสงค์ในการจัดให้มีระบบบำบัดน้ำเสียรวมสำหรับการบำบัดน้ำเสียภายในเขตพื้นที่จัดการน้ำเสีย และการให้บริการ รับบริหารหรือจัดการระบบบำบัดน้ำเสีย ทั้งในและนอกเขตพื้นที่จัดการน้ำเสีย รวมทั้งบริการหรือกิจการ ต่อเนื่องที่เกี่ยวกับการจัดการน้ำเสียอย่างมีประสิทธิภาพในเชิงเศรษฐกิจ (มาตรา 4 และมาตรา 6)
- 3) องค์การจัดการน้ำเสียมีอำนาจกระทำการต่างๆ ภายในขอบวัตถุประสงค์ตามมาตรา 6 และอำนาจเช่นว่านี้ให้รวมถึง
- ให้คำเสนอแนะหรือเสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา เกี่ยวกับการประกาศกำหนดเขตพื้นที่จัดการน้ำเสีย
 - สำรวจ วางแผนปฏิบัติการ ออกแบบ ก่อสร้าง ดำเนินการ จัดการ และบำรุงรักษาระบบบำบัดน้ำเสียและระบบบำบัดน้ำเสียรวม รวมทั้งติดตามตรวจสอบผลการดำเนินการของ ระบบบำบัดน้ำเสียทั้งในและนอกเขตพื้นที่จัดการน้ำเสีย และระบบบำบัดน้ำเสียรวมในเขตพื้นที่จัดการน้ำเสีย
 - ดำเนินการเกี่ยวกับการนำน้ำเสียกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่และการผลิตพลังงานจากน้ำเสีย เพื่อให้เป็นไปตามแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและ รักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติและตามข้อตกลงร่วม
 - ทำข้อตกลงร่วม เพื่อให้การจัดการน้ำเสียในเขตพื้นที่จัดการน้ำเสีย บรรลุเป้าหมายและมีประสิทธิภาพ
 - เข้าร่วมกิจการกับหน่วยงานอื่นไม่ว่าจะเป็นของเอกชนหรือของรัฐ ทั้งในและนอกราชอาณาจักร หรือกับองค์การระหว่างประเทศ หรือถือหุ้นในบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัด ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์แก่กิจการอันอยู่ในวัตถุประสงค์ขององค์การจัดการน้ำเสีย

- ประสานงานกับราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น หรือ ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องกับการจัดการน้ำเสีย (มาตรา 7)
- 4) กำหนดให้มีคณะกรรมการองค์การจัดการน้ำเสีย มีอำนาจหน้าที่วางนโยบาย และควบคุมดูแลโดยทั่วไปซึ่งกิจการขององค์การจัดการน้ำเสีย อำนาจหน้าที่ เช่นว่านี้ให้รวมถึง
 - พิจารณาให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการ
 - ออกระเบียบหรือข้อบังคับเพื่อกำหนดดำเนินการตามแผนปฏิบัติการ โดยให้สอดคล้องกับข้อตกลงร่วม
 - ออกระเบียบหรือข้อบังคับกำหนดเงื่อนไขของข้อตกลงจัดการน้ำเสีย
 - ออกระเบียบหรือข้อบังคับเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามมาตรา 6 และมาตรา 7 (มาตรา 18)
- 5) ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีอำนาจหน้าที่กำกับโดยทั่วไปซึ่งกิจการขององค์การจัดการน้ำเสีย เพื่อการนี้จะสั่งให้องค์การจัดการน้ำเสียชี้แจง ข้อเท็จจริง แสดงความคิดเห็น ทำรายงานหรือยับยั้งการกระทำที่ขัดต่อนโยบายของรัฐบาล มติของ คณะรัฐมนตรี หรือมติหรือคำสั่งของ คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและ รักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติตลอดจนมีอำนาจที่จะสั่งให้ปฏิบัติการตามนโยบายของรัฐบาลหรือมติของ คณะรัฐมนตรี และสั่งสอบสวนข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับการดำเนินการได้ (มาตรา 28)
- 6) ในกรณีที่องค์การจัดการน้ำเสียจะต้องเสนอเรื่องใดๆ ไปยังคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ หรือคณะรัฐมนตรี ให้องค์การจัดการน้ำเสียนำเรื่องเสนอรัฐมนตรีเพื่อเสนอต่อไปยัง คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ หรือคณะรัฐมนตรี แล้วแต่กรณี (มาตรา 29)

3.3 การบูรณาการแก้ไขปัญหาวิกฤตน้ำ

3.3.1 โครงสร้างองค์กรบัญชาการ อำนวยการ และปฏิบัติการ

การบูรณาการแก้ไขปัญหาน้ำท่วมจะมีการจัดโครงสร้างองค์กรตามระดับภัยตามที่ ตาราง 3-1 ภายใต้โครงสร้างองค์กรที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติหลัก 2 ฉบับคือ พ.ร.บ. ทรัพยากรน้ำ พ.ศ.2561 และแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ.2564-2570 โดยสรุปได้ตาม Error! Reference source not found. และ Error! Reference source not found. และ REF_Ref141341179 \h * MERGEFORMAT Error! Reference source not found.

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

ตาราง 3-1 การยกระดับศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ ตามพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ.2561 และ
แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ.2564-2570

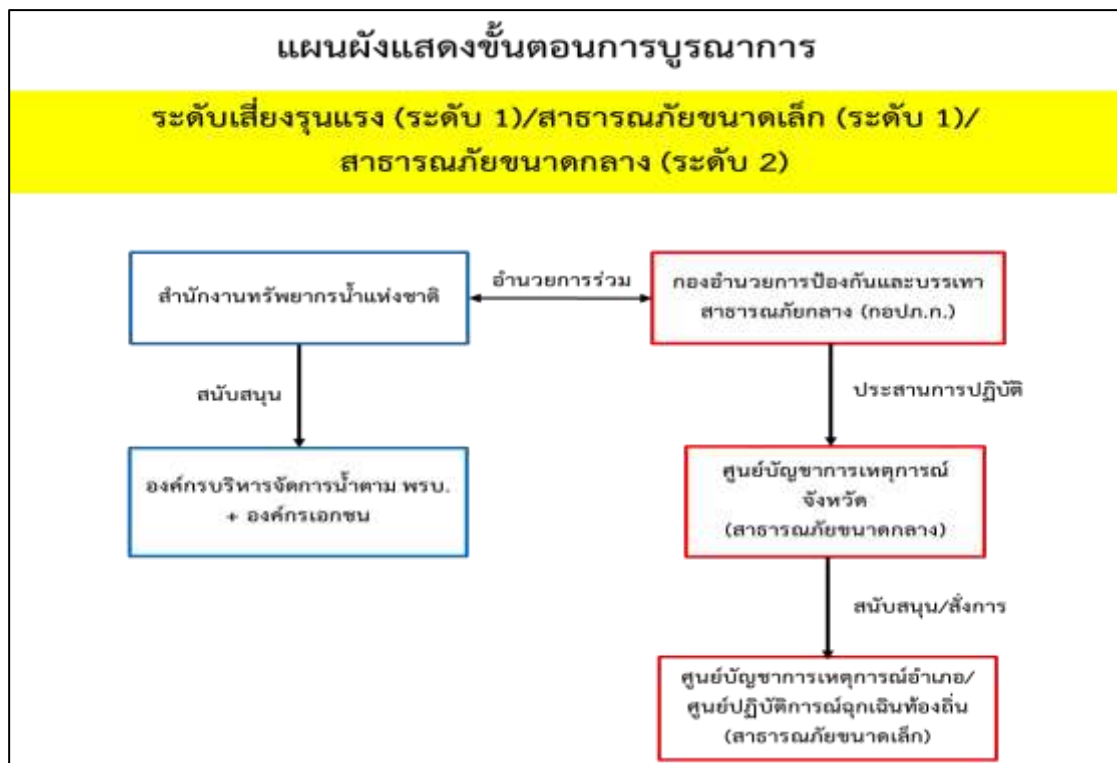
พระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ.2561			แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ.2564-2570		
ระดับ	สถานการณ์/ แนวโน้ม	ผู้บัญชาการ/ อำนวยการวิฤติน้ำ	ระดับ	การจัดการ	ผู้บัญชาการ/ อำนวยการสาธารณภัย
1	ระดับเสี่ยงรุนแรง	เลขาธิการ สททช.	1	สาธารณภัย ขนาดเล็ก	นายอำเภอ (ผู้อำนวยการ อำเภอ), ผู้บริหารท้องถิ่น (ผู้อำนวยการท้องถิ่น)
2	ระดับรุนแรง	รองนายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีที่ นายกรัฐมนตรี มอบหมาย	2	สาธารณภัย ขนาดกลาง	ผู้ว่าราชการจังหวัด (ผู้อำนวยการจังหวัด)
3	ระดับวิกฤต	นายกรัฐมนตรี	3	สาธารณภัย ขนาดใหญ่	รมว.มหาดไทย (ผู้บัญชาการป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัย แห่งชาติ)
			4	สาธารณภัย ร้ายแรงอย่าง ยิ่ง	นายกรัฐมนตรี หรือรอง นายกรัฐมนตรีที่ นายกรัฐมนตรีมอบหมาย

ตาราง 3-2 โครงสร้างองค์กรในการบัญชาการตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

การบูรณาการแก้ไขปัญหาวิกฤติน้ำ			
ระดับวิฤติน้ำ	โครงสร้างของพระราชบัญญัติ ทรัพยากรน้ำแห่งชาติ	โครงสร้างของพระราชบัญญัติ ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550	ขนาดของ สาธารณภัย
วิฤติน้ำ (หรือคาดว่าจะเกิด วิฤติน้ำ) (ระดับ 3)	ศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ	กองบัญชาการป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (บกปท.ช.)	สาธารณภัย ร้ายแรงอย่างยิ่ง (ระดับ 4)
รุนแรง (หรือคาดว่าจะ รุนแรง) (ระดับ 2)	กองอำนวยการน้ำแห่งชาติ	กองบัญชาการป้องกันและ บรรเทา สาธารณภัยแห่งชาติ (บกปท.ช.)	สาธารณภัยขนาด ใหญ่ (ระดับ 3)

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
 กลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

การบูรณาการแก้ไขปัญหาวิกฤติน้ำ			
ระดับวิกฤติ	โครงสร้างของพระราชบัญญัติ ทรัพยากรน้ำแห่งชาติ	โครงสร้างของพระราชบัญญัติ ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550	ขนาดของ สาธารณภัย
ปกติ ติดตาม สถานการณ์ และเฝ้าระวัง (ระดับ 1)	สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ	ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์จังหวัด	สาธารณภัยขนาด กลาง (ระดับ 2)
		ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์อำเภอ/ ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ฉุกเฉิน ท้องถิ่น	สาธารณภัยขนาด เล็ก (ระดับ 1)

ภาพประกอบ 3-1 แผนผังแสดงขั้นตอนการบูรณาการที่ระดับภัย 1 : ระดับเสี่ยงรุนแรง

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

ภาพประกอบ 3-2 แผนผังแสดงขั้นตอนการบูรณาการที่ระดับภัย 2: ระดับรุนแรง

ภาพประกอบ 3-3 แผนผังแสดงขั้นตอนการบูรณาการที่ระดับภัย 3: ระดับวิกฤต

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
 กลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

จากโครงสร้างและขั้นตอนการบูรณาการตามรูปที่ 3-1 และ 3-2 จะพบว่า ในกรณีของระดับภัย 1 : ปกติและระดับภัย 2 : รุนแรง หรือคาดว่าจะรุนแรง จะใช้องค์กรถาวร ได้แก่ กองอำนวยการน้ำแห่งชาติ สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค และ ศูนย์อำนวยการน้ำแห่งชาติ เป็นหน่วยงานอำนวยการและ ปฏิบัติการร่วม

ส่วนระดับภัย 3 : วิกฤติ จะมีการตั้งองค์กรในระดับบัญชาการชั่วคราวขึ้น ได้แก่ “ศูนย์บัญชาการ เฉพาะกิจ” โดยนายกรัฐมนตรีเป็นผู้บัญชาการ อำนวยการแก้ไขปัญหาวิกฤติน้ำเป็นการชั่วคราวจนกว่าวิกฤติน้ำ จะผ่านพ้นไป

โดยสามารถสรุปความเชื่อมโยงและการประสานงานของหน่วยงานในระดับบัญชาการระดับ อำนวยการ โดยใน 2 ส่วนนี้ถือเป็นองค์กรระดับนโยบาย และระดับปฏิบัติการ แยกตามระดับภัย 1 ถึง 3 ได้ ตามภาพประกอบ 3-4

จากError! Reference source not found. ถึง ภาพประกอบ 3-4 จะมีองค์กรตาม พ.ร.บ.ทรัพยากรน้ำฯ ที่มีบทบาทในการบริหาร จัดการน้ำได้แก่

- (1) ศูนย์อำนวยการน้ำแห่งชาติ
- (2) กองอำนวยการน้ำแห่งชาติ
- (3) ศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ

ภาพประกอบ 3-4 ความเชื่อมโยงและการประสานงานของหน่วยงานในระดับบัญชาการ ระดับ อำนวยการ และระดับปฏิบัติการ

3.3.2 ศูนย์อำนวยการน้ำแห่งชาติ

ศูนย์อำนวยการน้ำแห่งชาติ เป็นองค์กรระดับปฏิบัติการ ซึ่งเป็นส่วนราชการภายในของ “สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ” มีหน้าที่ในการบูรณาการและปฏิบัติงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะการสนับสนุนข้อมูลน้ำและภูมิอากาศซึ่งศูนย์อำนวยการน้ำแห่งชาติปฏิบัติงานร่วมกับ คลังข้อมูลน้ำ และภูมิอากาศแห่งชาติ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อบูรณาการข้อมูล ติดตาม ประเมิน วิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์คาดการณ์สถานการณ์น้ำ ทั้งในภาวะปกติและในภาวะวิกฤติเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานกอง อำนวยการน้ำแห่งชาติ และศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ ตั้งแต่ก่อนเกิดภัย จนกว่าสถานการณ์จะคลี่คลาย โดยมี หน้าที่และอำนาจ ดังนี้

- (1) ศึกษา วิจัย วิเคราะห์ และคาดการณ์ข้อมูลอากาศ รวมทั้งพยากรณ์สถานการณ์น้ำ เพื่อสนับสนุนการวางแผนบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ
- (2) ศึกษา วิจัย วิเคราะห์ ออกแบบ และพัฒนาระบบคลังข้อมูลบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ กำหนดมาตรฐานข้อมูลสารสนเทศทรัพยากรน้ำและเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนข้อมูลสารสนเทศทรัพยากรน้ำกับ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อสนับสนุนการบริหาร ทรัพยากรน้ำและการตัดสินใจของคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (กนช.) และคณะกรรมการลุ่มน้ำ
- (3) เป็นศูนย์อำนวยการข้อมูลสารสนเทศทรัพยากรน้ำแห่งชาติ เพื่อติดตาม เฝ้าระวัง ป้องกัน และเตือนภัยสถานการณ์น้ำ
- (4) ติดตามและจัดทำรายงานสถานการณ์น้ำของประเทศ
- (5) ดำเนินการเกี่ยวกับการให้บริการและพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงาน ทรัพยากรน้ำแห่งชาติ
- (6) จัดทำผังน้ำ และฐานข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับภูมิสารสนเทศผังน้ำ
- (7) ให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ที่ดินตามผังน้ำแก่หน่วยงานของ รัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- (8) ศึกษา วิเคราะห์ และจัดทำข้อมูลภูมิสารสนเทศทรัพยากรน้ำ เพื่อใช้ในการสื่อสาร การนำเสนอข้อมูล และสนับสนุนการบริหารทรัพยากรน้ำ
- (9) ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และออกแบบการจัดทำฐานข้อมูลทะเบียนแหล่งน้ำ ทะเบียน ผู้ใช้น้ำประเภทต่างๆ และทะเบียนองค์กรผู้ใช้น้ำ
- (10) ศึกษา วิจัย และพัฒนาการถ่ายทอดเทคโนโลยีสารสนเทศทรัพยากรน้ำ เพื่อให้ หน่วยงานของรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับการบริหารทรัพยากรน้ำดำเนินงานให้ เป็นไปตามมาตรฐานและข้อมูลสารสนเทศทรัพยากรน้ำเดียวกัน

จึงเห็นได้ว่าองค์กรในระดับอำนวยการและระดับปฏิบัติการที่กล่าวมาข้างต้น จะทำ หน้าที่ในการบูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาทรัพยากรน้ำในแต่ละขั้นตอน

การดำเนินการตั้งแต่ก่อนเกิดเหตุ ขณะเกิดเหตุ และภายหลังเกิดเหตุ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยพิจารณาแนวทางการปฏิบัติงานอ้างอิงตามระดับความร้ายแรงของภัยจากภาวะวิกฤติน้ำให้ความสอดคล้องกับระดับการจัดการสาธารณสุข ตามแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. 2564-2570 ทั้ง 4 ระดับ ที่พิจารณาระดับสาธารณสุขจากขนาดพื้นที่ประสบภัย จำนวนประชากร ที่ได้รับความเดือดร้อน หรือความสามารถในการรับมือ เผชิญเหตุด้วยทรัพยากรที่แต่ละพื้นที่มีอยู่เป็นหลัก แต่เนื่องจากการจัดการวิกฤติน้ำหรือสาธารณสุขด้านทรัพยากรน้ำนั้น มีปัจจัยสาเหตุมาจากสภาวะอากาศเป็นหลักและในปัจจุบันระบบข้อมูลตรวจวัด ระบบสารสนเทศและเทคโนโลยีคาดการณ์สถานการณ์น้ำมีความก้าวหน้าไปมาก สามารถประเมินแนวโน้มของวิกฤติน้ำได้แม่นยำกว่าในอดีต และแจ้งเตือนหน่วยปฏิบัติได้ดี จึงกำหนดระดับสถานการณ์ภัยเพื่อการบริหารจัดการโดยคำนึงถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

- (1) สภาพอากาศ เป็นการประเมินจากการคาดการณ์สภาพอากาศในระยะสั้น กลาง ยาว และนาน รวมถึงสภาพอากาศปัจจุบัน เพื่อพิจารณาถึงปรากฏการณ์หรือสภาวะที่ส่งผลให้มีแนวโน้มผิดปกติ
- (2) สถานการณ์น้ำในปัจจุบัน เป็นการประเมินสถานการณ์น้ำท่า ระดับน้ำ ปริมาณน้ำไหลผ่านและคุณภาพน้ำจากสถานีหลัก รวมถึงปริมาณน้ำในเขื่อนที่มีแนวโน้มเกิดอุทกภัย ภัยแล้ง และปัญหาคุณภาพน้ำ ซึ่งในอนาคตจะมีการกำหนด “สถานีอุทกวิทยาหลักแห่งชาติ” เพื่อเป็นจุดเฝ้าระวังสำคัญ
- (3) ความซับซ้อนของสถานการณ์ ประเมินความรุนแรงของสถานการณ์ ความเสียหายที่เกิดขึ้นต่อสาธารณูปโภคพื้นฐาน สถานที่สำคัญ และการให้ความช่วยเหลือ การคาดการณ์การขยายตัวของภัย พื้นที่ที่จะเสียหายต่อไป ระยะเวลาที่ให้ความช่วยเหลือ
- (4) ผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในพื้นที่ เป็นการประเมินความรุนแรงของสถานการณ์ที่ คาดว่าจะส่งผลกระทบต่อทรัพย์สิน ชีวิตอยู่ในระดับรุนแรง ศักยภาพในการรับมือ
- (5) ดุลยพินิจของผู้บัญชาการ พิจารณาผลจากทุกปัจจัยดังกล่าวข้างต้นมาประเมินพิจารณา ตัดสินใจ

ทั้งนี้ จากแผนผังใน **Error! Reference source not found.** ถึง ภาพประกอบ 3- และหน้าที่รับผิดชอบที่กล่าวมาข้างต้นนี้ จะเห็นว่าศูนย์อำนวยการน้ำแห่งชาติ จะเป็นหน่วยงานระดับปฏิบัติการที่มีการทำงานต่อเนื่อง ไม่ว่าจะเป็นภาวะปกติ หรือในช่วงที่มีภัยน้ำท่วมในทุกระดับภัย

3.3.3 กองอำนวยการน้ำแห่งชาติ

กองอำนวยการน้ำแห่งชาติ เป็นองค์กรในระดับบัญชาการที่จัดตั้งขึ้นตามที่คณะกรรมการน้ำแห่งชาติเสนอต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ ตามมาตรา 17(7)

ของ พ.ร.บ.ทรัพยากรน้ำฯ โดยจัดตั้งขึ้นเพื่อปฏิบัติการฉุกเฉินจากสาธารณภัยที่เกี่ยวข้องวิกฤตน้ำ โดยสามารถบูรณาการร่วมกับองค์กร หรือหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการสาธารณภัย ได้อย่างทันที่และมีผลต่อเนื่อง

“กองอำนวยการน้ำแห่งชาติ” จะมี รองนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นผู้บัญชาการ

เลขาธิการสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติเป็นรองผู้บัญชาการ และหัวหน้าส่วนราชการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องร่วมเป็นองค์ประกอบ และกำหนดให้ข้าราชการในสังกัดสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติทำหน้าที่ เลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการ

กองอำนวยการน้ำแห่งชาติมีบทบาทหน้าที่ต่อการปฏิบัติการฉุกเฉินจากสาธารณภัยที่เกี่ยวข้องวิกฤตน้ำ โดยบูรณาการเพื่อแก้ไขปัญหาในกรอบเวลาสองช่วง ดังนี้

(1) บทบาทหน้าที่เกี่ยวกับการป้องกัน (ก่อนเกิดเหตุ)

- 1) การเตรียมความพร้อมรับมือ การแก้ไขปัญหา การฟื้นฟู และการบูรณาการปฏิบัติการร่วมกับหน่วยงานทุกภาคส่วน เพื่อบริหารจัดการให้เป็นระบบและเกิดประสิทธิภาพ
- 2) เชื่อมโยงแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) แผนปฏิบัติการของหน่วยงานของรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรน้ำ แผนงบประมาณ การบริหารทรัพยากรน้ำแบบบูรณาการ และแผนต่างๆ ภายใต้พระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำฯ ให้ทำงานร่วมกับ แผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติและแผนปฏิบัติการอื่นๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกัน
- 3) การสร้างการรับรู้ให้แก่สาธารณชน

(2) บทบาทหน้าที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการ (ขณะเกิดเหตุ)

- 1) ติดตาม วิเคราะห์แนวโน้ม ควบคุม กำกับดูแลสถานการณ์น้ำที่เกิดขึ้น
- 2) ประสานการปฏิบัติงานกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องเพื่อบริหารจัดการน้ำในสถานการณ์น้ำที่เกิดขึ้น โดยอำนวยการและบูรณาการร่วมกันกับกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกลาง (กอปภ.ก.)” และ “กองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (บกปภ.ช.)
- 3) ประกาศแจ้งเตือนสถานการณ์น้ำต่อ “กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกลาง (กอปภ.ก.)”
- 4) พิจารณาระดับความรุนแรงของสถานการณ์ ก่อนนำเสนอต่อนายกรัฐมนตรี เพื่อพิจารณากระดับสถานการณ์เป็นวิกฤตน้ำและการจัดตั้งศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจตามมาตรา 24 แห่ง พระราชบัญญัติน้ำฯ

- 5) ออกคำสั่งเป็นหนังสือเพื่อเรียกบุคคลใดมาให้ข้อมูลหรือเอกสาร หลักฐานหรือวัตถุใด ๆ มาเพื่อประกอบการพิจารณาเพื่อบริหารจัดการสถานการณ์น้ำได้อย่างทัน่วงทีและมีประสิทธิภาพ

โดยมีสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ เป็นองค์กรในระดับอำนวยการเพื่อรับผิดชอบดำเนินการเกี่ยวกับการเสนอแนะนโยบายและจัดทำแผนยุทธศาสตร์ แผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ และมาตรการในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศและขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติ รวมทั้งบูรณาการข้อมูลสารสนเทศ แผนงานโครงการ งบประมาณ บริหารจัดการ การติดตามและประเมินผลการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ โดยให้มีหน้าที่และอำนาจดังต่อไปนี้

- (1) เป็นหน่วยงานหลักในการศึกษาและวิเคราะห์สถานการณ์น้ำ เพื่อเสนอแนะนโยบาย และจัดทำแผนยุทธศาสตร์ แผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ และมาตรการในการบริหารจัดการ ทรัพยากรน้ำและประสานให้เกิดการนำไปสู่การปฏิบัติ

- (2) จัดทำข้อเสนอเกี่ยวกับการบริหารทรัพยากรน้ำและกรอบงบประมาณของประเทศแบบบูรณาการ และเสนอแนะแนวทางการวางแผนเพื่อการบริหารทรัพยากรน้ำต่อคณะ กรรมการ ทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

- (3) ติดตามประเมินผลการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำตามนโยบาย แผนยุทธศาสตร์ แผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ และมาตรการที่ได้กำหนดไว้

- (4) บูรณาการข้อมูลสารสนเทศทรัพยากรน้ำทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ ประเมินความต้องการในการใช้น้ำเพื่อการต่างๆ ความสามารถในการสนองความต้องการดังกล่าว และผลกระทบที่จะเกิดขึ้นในปัจจุบันและอนาคต รวมทั้งปฏิบัติหน้าที่เป็นศูนย์อำนวยการข้อมูลสารสนเทศทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

- (5) ปฏิบัติหน้าที่ในฐานะฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

- (6) ดำเนินการให้มีศูนย์เฉพาะกิจชั่วคราวในกรณีจำเป็นฉุกเฉิน เพื่อแก้ไขปัญหาในภาวะวิกฤตน้ำ

- (7) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของสำนักงานหรือตามที่นายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

ทั้งนี้ กองอำนวยการน้ำแห่งชาติ (กอนช.) จะมีบทบาทสำคัญในการบูรณาการแก้ไขปัญหาด้านน้ำตั้งแต่ระดับ 2 : รุนแรง หรือ คาดว่าจะรุนแรงขึ้นไป

3.3.4 ศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ

เป็นองค์กรชั่วคราวที่จัดตั้งขึ้นตาม พ.ร.บ. ทรัพยากรน้ำฯ เมื่อเกิดภัยจากน้ำในระดับที่ 3 : วิกฤตน้ำ เท่านั้น โดยมีรายละเอียดการจัดตั้งและอำนาจหน้าที่ดังนี้

- (1) การจัดตั้งศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจตามพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561

พระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 ถือเป็นกฎหมายกลางซึ่งมีบทบัญญัติ เกี่ยวกับการบริหารจัดการน้ำของประเทศในภาพรวม ทั้งในมิติด้านการจัดสรร การใช้ การพัฒนา การบริหารจัดการ การบำรุงรักษา การฟื้นฟู การอนุรักษ์ และสิทธิในน้ำมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล อันจะเป็น ประโยชน์แก่การบริการสาธารณสุขบุคคลและประโยชน์สาธารณะทั้งในภาวะปกติและภาวะที่เกิด วิกฤตด้าน ทรัพยากรน้ำ

ในการแก้ไขปัญหาวิกฤตน้ำ พระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำฯ จึงได้กำหนดกลไกทาง กฎหมายในลักษณะของการจัดตั้งองค์กรเพื่อแก้ไขปัญหาวิกฤตน้ำเป็นกรณีเร่งด่วนเรียกว่า “ศูนย์ บัญชาการ เฉพาะกิจ” ซึ่งบัญญัติไว้ในส่วนที่ 2 ศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ มาตรา 24 แห่ง พระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำฯ มีหลักการและสาระสำคัญดังนี้

- 1) **วัตถุประสงค์** เพื่อให้การบริหารจัดการและแก้ไขปัญหาในกรณีเกิดปัญหาวิกฤต น้ำ เกิดเอกภาพใน การบูรณาการ การประสานงานและการบัญชาการ สถานการณ์ เพื่อลดความรุนแรงและบรรเทาผลกระทบที่เกิด จากวิกฤตน้ำที่ เกิดขึ้นได้อย่างทันท่วงที มีความรวดเร็วต่อสถานการณ์ และมีประสิทธิภาพ สูงสุด
- 2) **อำนาจในการจัดตั้งศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ** ให้นายกรัฐมนตรีมีอำนาจจัดตั้ง ศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ โดยนายกรัฐมนตรีมีฐานะ เป็นผู้บัญชาการ อำนาจการแก้ไขปัญหาวิกฤตน้ำเป็นการชั่วคราวจนกว่าปัญหาวิกฤตน้ำจะผ่าน พ้นไป
- 3) **ผู้บัญชาการศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ** นายกรัฐมนตรีมีฐานะเป็นผู้บัญชาการ ศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ มีอำนาจออกคำสั่งให้ หน่วยงานของรัฐองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น ข้าราชการฝ่ายพลเรือน เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ ฝ่ายปกครองหรือตำรวจ เจ้าหน้าที่ฝ่ายทหาร พนักงานส่วนท้องถิ่น หรือบุคคลใดๆ ร่วมกันกระทำหรือ ห้ามกระทำการใดๆ เพื่อการป้องกัน แก้ไข ควบคุม ระงับ หรือบรรเทาผลร้ายจากความเสียหายที่เกิดขึ้นได้ อย่างทันท่วงที โดยคำสั่งดังกล่าว มาตรา 24 แห่งพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำฯ รองรับให้มี สภาพ อย่างกฎหมายเพื่อให้มีผลเป็นการทั่วไปต่อประชาชนที่เกี่ยวข้อง โดยให้ ประกาศคำสั่งดังกล่าวในราชกิจจานุเบกษา โดยไม่ชักช้า
- 4) **หน่วยงานขับเคลื่อนการดำเนินงานของศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ** กอง อำนาจการน้ำแห่งชาติ
- 5) **การสนับสนุนด้านงบประมาณ** กำหนดให้สำนักงบประมาณ สำนัก นายกรัฐมนตรี พิจารณาจัดสรรงบประมาณให้กับ ศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ เพื่อ เป็นค่าใช้จ่ายและสนับสนุนการปฏิบัติงานทั้งหมด

- 6) การคุ้มครองการปฏิบัติการตามหน้าที่ ในการปฏิบัติการใดๆ ของเจ้าหน้าที่ ของศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ ข้าราชการฝ่ายพลเรือน เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองหรือตำรวจ เจ้าหน้าที่ฝ่ายทหาร พนักงานส่วนท้องถิ่น หรือบุคคลใด ที่ได้ดำเนินการไปตามหน้าที่และอำนาจ หรือการปฏิบัติตามคำสั่งของนายกรัฐมนตรีในฐานะผู้บัญชาการศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ หากอยู่ภายใต้เงื่อนไขสองประการ กล่าวคือ ได้กระทำไปพอสมควร แก่เหตุและมีได้ประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง ผลของการปฏิบัติการดังกล่าวกำหนดบทสันนิษฐานเบื้องต้นว่า ให้ผู้นั้นพ้นจากความผิดและความรับผิดชอบ
- 7) การฝ่าฝืนคำสั่งของนายกรัฐมนตรีในฐานะผู้บัญชาการศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ มาตรา 24 แห่งพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำฯ มิได้บัญญัติไว้ชัดเจนว่าเมื่อเจ้าหน้าที่ ของศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ ข้าราชการฝ่ายพลเรือน เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง หรือตำรวจ เจ้าหน้าที่ฝ่ายทหาร พนักงานส่วนท้องถิ่น หรือบุคคลใด ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของนายกรัฐมนตรีจะมีสภาพบังคับเช่นไร แต่เมื่อพิจารณาสถานะของคำสั่งดังกล่าวแล้ว มาตรา 24 บัญญัติรองรับ ให้คำสั่งดังกล่าวมีสภาพอย่างกฎและมีผลบังคับเป็นการทั่วไป การฝ่าฝืนคำสั่งดังกล่าวในทางบริหารราชการแผ่นดินย่อมถือว่าเป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยไม่ชอบหรือเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงแล้วแต่กรณี โดยมาตรา 88 ได้กำหนดโทษอาญากรณีที่ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งดังกล่าว ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือ ปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือ ทั้งจำทั้งปรับ ด้วยในขณะเดียวกัน
- 8) ความโปร่งใสในการดำเนินงานของศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ เมื่อการดำเนินการแก้ไขปัญหาวิกฤตน้ำของศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจแล้วเสร็จ สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติต้องจัดทำรายงานและสรุปผลการดำเนินการแก้ไขปัญหาวิกฤตน้ำเสนอต่อ รัฐสภาเพื่อทราบโดยไม่ชักช้า

ในการปฏิบัติการเพื่อแก้ไขปัญหาวิกฤตน้ำของศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจนั้นถือเป็น การปฏิบัติการโดยองค์กรตามกฎหมายซึ่งมีโครงสร้างขององค์กรขนาดใหญ่ หรือมีภารกิจในระดับชาติเพื่อแก้ไข ปัญหาในขณะเกิดวิกฤตน้ำหรือเทียบเท่าสาธารณภัยขนาดใหญ่หรือขนาดร้ายแรงอย่างยิ่ง (ระดับ 3 หรือระดับ 4 ตามแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ) ดังนั้น ในการปฏิบัติการของศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ ร่วมกับหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องจึงมีลักษณะเป็นการสั่งการผ่านนายกรัฐมนตรีในฐานะผู้บัญชาการศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ โดยจะมีการบูรณาการในระดับนโยบายหรือการกำหนดแผนงานให้ความช่วยเหลือและ แก้ไขปัญหาร่วมกับองค์กรที่มีโครงสร้างใกล้เคียงกัน

ได้แก่ กองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (บกปภ.ช.) ซึ่งมีนายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้บัญชาการฯ

(2) แนวทางการพิจารณากระดับวิกฤติน้ำ

ในการพิจารณากระดับวิกฤติน้ำ ตั้งแต่ระดับที่ 1 (ปกติ ติดตามสถานการณ์ และ ฝ้าระวัง) ไปจนกระทั่งถึงระดับที่ 3 (วิกฤติน้ำ) สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติหรือกองอำนวยการน้ำแห่งชาติ แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ในส่วนของเกณฑ์การพิจารณาระดับภัย 1 และ 2 ตามที่นำเสนอไว้ในหัวข้อ 3.1 นั้น ในส่วน ของน้ำท่วมจะมีการวิเคราะห์และนำเสนอค่าเกณฑ์ที่พิจารณาจากตัวชี้วัดต่างๆ เช่น ปริมาณน้ำฝนและระดับน้ำ ไว้แล้วตามรายละเอียดในบทที่ 4 ส่วนการยกระดับภัยจากระดับ 2 ไปเป็นระดับ 3 : วิกฤติ ซึ่งเป็นระดับที่จะมี การบัญชาการผ่าน “ศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ” นั้นจะต้องอาศัยเกณฑ์ในการพิจารณาเช่นเดียวกับกรณีของ ผู้อำนวยการหรือผู้บัญชาการที่จะพิจารณาตัดสินใจยกระดับการจัดการสาธารณภัยตามกฎหมายว่าด้วยการ ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ทั้งนี้ เพื่อให้วิกฤติน้ำที่เกิดขึ้นในขณะนั้นมีระดับของภัยที่สอดคล้องกัน อันจะ เป็นประโยชน์ต่อการบูรณาการร่วมกันระหว่างหน่วยงานให้สามารถดำเนินการคู่ขนานไปได้และเป็นไปใน ทิศทางอย่างเดียวกัน โดยใช้เกณฑ์หรือเงื่อนไขดังต่อไปนี้ประกอบการพิจารณากระดับการจัดการวิกฤติน้ำ

เกณฑ์/เงื่อนไข	ข้อมูลที่ใช้ระบุเงื่อนไข
พื้นที่	พื้นที่ใช้สอยในลักษณะต่างๆ ที่ได้รับผลกระทบและได้รับความเสียหาย (1) พื้นที่ทางการเกษตรและปศุสัตว์ (2) พื้นที่ธุรกิจ อุตสาหกรรม และการประกอบการ (3) พื้นที่อยู่อาศัย (จำนวนหลังคาเรือน) (4) พื้นที่ทางธรรมชาติ
ประชากร	จำนวนและลักษณะของประชากรในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบ (1) จำนวนผู้ได้รับผลกระทบ (2) จำนวนประชากรที่ต้องอพยพ (3) จำนวนผู้ได้รับบาดเจ็บและเสียชีวิต
ความยุ่งยาก/ซับซ้อนของสถานการณ์	ความยากง่าย สถานการณ์แทรกซ้อน และเงื่อนไขทางเทคนิคของสถานการณ์ (1) ความรุนแรงของภัย ความเฉพาะเจาะจงทางเทคนิคของภัย การเกิดภัยต่อเนื่อง (2) ความเสียหายที่เกิดขึ้นต่อสาธารณูปโภคพื้นฐาน สถานที่สำคัญและเส้นทางการให้ความช่วยเหลือ (3) การคาดการณ์การขยายตัวของภัย พื้นที่ที่จะเสียหายต่อไป ระยะเวลาที่ก้าดำเนินกิจกรรมปกติที่ต้องหยุดชะงัก ระยะเวลาที่ต้องใช้ในการตอบสนองต่อสถานการณ์ และระยะเวลาที่ต้องช่วยฟื้นฟูเบื้องต้น
ศักยภาพด้านทรัพยากร	ความสามารถในการปฏิบัติงานจากทรัพยากรที่มีอยู่ (1) กำลังคน ทั้งของหน่วยงานหลักและหน่วยงานสนับสนุน พร้อมทั้งอาสาสมัครหน่วยต่างๆ

เกณฑ์/เงื่อนไข	ข้อมูลที่ใช้ระบุเงื่อนไข
	(2) เครื่องมือ อุปกรณ์ ยานพาหนะ และอุปกรณ์พิเศษต่างๆ ที่ต้องใช้ตามแต่ลักษณะทางเทคนิคของภัย (3) ปัจจัยยังชีพสำหรับแจกจ่ายแก่ผู้ได้รับผลกระทบของหน่วยงานหลักและจากการสนับสนุนจากหน่วยงานอื่นๆ หรือหน่วยงานภาคี (4) แหล่งที่มาและจำนวนเงินงบประมาณจากหน่วยงานในพื้นที่
เงื่อนไขอื่นๆ	ดุลยพินิจจากการประเมินสถานการณ์จากเงื่อนไขต่างๆ (1) ขอบเขตการปกครอง (2) การประเมินศักยภาพในการจัดการสาธารณภัย

3.3.5 แนวทางการบูรณาการระหว่างหน่วยงานในการแก้ไขปัญหาด้านน้ำตาม พ.ร.บ.

ทรัพยากรน้ำ และ พ.ร.บ.ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

จากแผนผังแสดงขั้นตอนการบูรณาการที่ระดับภัยด้านน้ำในระดับ 1, 2 และ 3 ตาม Error! Reference source not found. และ Error! Reference source not found. จะเห็นว่า จะมีการทำงานร่วมกันระหว่างองค์กรตาม พ.ร.บ.ทรัพยากรน้ำ (เช่น ศูนย์อำนวยการน้ำแห่งชาติ กองอำนวยการน้ำแห่งชาติ และศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ ตามที่ได้นำเสนอ รายละเอียดไว้ในหัวข้อที่ผ่านมา) กับองค์กรตาม แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยฯ โดยในเชิงของ ประเภทของภัยด้านน้ำ แบ่งออกได้เป็น 2 บริบท คือ

- (1) บริบทด้านปริมาณน้ำ ได้แก่ น้ำแล้ง และ น้ำท่วม
- (2) บริบทด้านคุณภาพน้ำ ได้แก่ ภัยจากภาวะมลพิษ กรณีมีสารเคมี และ วัตถุอันตราย

ปนเปื้อนสู่ทรัพยากรน้ำ

สำหรับในเชิงของแนวทางการบูรณาการระหว่างหน่วยงานตามระดับภัยนั้นอาจแบ่งได้เป็น 2 แนวทาง คือ

- (1) แนวทางที่ 1 ภัยระดับ 3 : วิกฤติ ที่ต้องมีผู้บัญชาการ โดย “ศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ”
- (2) แนวทางที่ 2 ภัยต่ำกว่าระดับ 3 ที่ไม่ต้องบัญชาการ โดย “ศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ”

โดยในเอกสารฉบับนี้ จะนำเสนอแนวทางบูรณาการทั้ง 2 บริบทของภัย เนื่องจากมีความ เป็นไปได้ว่า อาจเกิดทั้งปัญหาน้ำแล้ง น้ำท่วม และคุณภาพน้ำขึ้นในช่วงเวลาเดียวกัน โดยมีรายละเอียดดังนี้

(1) แนวทางการบูรณาการต่อปัญหาด้านน้ำในบริบทด้านปริมาณน้ำ (น้ำแล้ง และ น้ำท่วม) ตามรายละเอียดในหัวข้อ 3.3.6

(2) แนวทางการบูรณาการต่อปัญหาด้านน้ำในบริบทด้านคุณภาพน้ำ ตามรายละเอียดใน หัวข้อ 3.3.7

3.3.6 แนวทางการบูรณาการต่อปัญหาด้านน้ำในบริบทด้านปริมาณน้ำ

ปัญหาด้านน้ำในบริบทนี้หมายถึงผลกระทบที่เกิดจาก

(1) น้ำแล้ง (ภัยแล้ง) ซึ่งส่งผลกระทบต่อปริมาณน้ำตามธรรมชาติหรือที่มีการกักเก็บไว้ไม่เพียงพอ ซึ่งเป็นสภาวะขาดแคลนน้ำต่อการอุปโภคบริโภค เช่น การใช้น้ำในภาคเกษตรกรรม ภาคอุตสาหกรรม ภาคพาณิชย์กรรม หรือการใช้น้ำในภาคอื่นๆ ในพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่งเป็นเวลานานจนก่อให้เกิด ความเสียหาย และ ส่งผลกระทบอย่างกว้างขวางต่อชุมชน สังคม และระบบเศรษฐกิจโดยรวม

(2) น้ำท่วม (อุทกภัย) ซึ่งเกิดจากปริมาณน้ำท่วมขังเกินกว่าระดับผิวดินตามสภาพปกติ หรือมีปริมาณเกินกว่าขีดความสามารถในการกักเก็บหรือแม้กระทั่งปัญหาจากการบริหารจัดการ ปริมาณน้ำหรือการระบายน้ำให้มีปริมาณที่เหมาะสมต่อพื้นที่ไม่ว่าจะมีสาเหตุอันเนื่องมาจากธรรมชาติ การกระทำของมนุษย์ หรือ เหตุอื่นใดก็ตาม

เดิมการป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำแล้ง ภัยแล้ง) และปัญหาน้ำท่วม (อุทกภัย) ประกอบด้วย แผนการบูรณาการระหว่างองค์กรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามกฎหมายหลายฉบับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการบูรณาการตามแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยตามพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550 เมื่อมี พ.ร.บ. ทรัพยากรน้ำ จะต้องมีการบูรณาการกับองค์กรด้านน้ำตามหัวข้อ 3.3.1 ถึง 3.3.4 ซึ่งการบูรณาการในด้านต่างๆ ของปัญหาน้ำแล้ง ภัยแล้ง) และปัญหาน้ำท่วม (อุทกภัย) ในระดับความร้ายแรง ของภัยสาธารณะขนาดเล็ก (ระดับ 1) ขนาดกลาง (ระดับ 2) และขนาดใหญ่ (ระดับ 3) จะเทียบเท่ากับระดับภัย จากน้ำ ระดับที่ 1 และ 2 ของ สททช. ซึ่งเป็นขั้นที่ยังไม่ต้องมีการบัญชาการผ่านศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ จะมีแนวทางการบูรณาการ ส่วนกรณีภัยจากน้ำระดับที่ 3 : วิกฤติ จะมีการ บัญชาการจากศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจตามแนวทางขึ้นมา

(1) การบูรณาการร่วมกับกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย ตามแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ

ในภาวะฉุกเฉินหรือสาธารณภัยต่างๆ พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550 ถือเป็นกฎหมายหลักในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในทุกรูปแบบ โดยกำหนดให้มีแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ เพื่อเป็นกลไกในการบูรณาการเพื่อแก้ไขปัญหา ซึ่งในสาธารณภัยแต่ละระดับจะมีการระบุผู้รับผิดชอบและมอบหมายผู้ที่มีอำนาจหน้าที่ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยตามระดับการจัดการสาธารณภัยนั้น อันเป็นการวางแผนการเผชิญเหตุอย่างเป็นระบบโดยกำหนดโครงสร้างองค์กร ข้อมูล การสนับสนุนการตัดสินใจ การควบคุม การสั่งการ และการใช้แนวทางที่เหมาะสมเพื่อให้การจัดการใน ภาวะฉุกเฉิน1 ดังนี้ (แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ.2564-2570, กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย กรกฎาคม 2565

- 1) กรณีน้ำแล้ง (ภัยแล้ง) และน้ำท่วม (อุทกภัย) ที่เกิดในเขตจังหวัด อำเภอก และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำหนดแนวทางดำเนินการดังนี้
 - เมื่อเกิดหรือคาดว่าจะเกิดสาธารณภัยขึ้นในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่ใด ให้เป็นหน้าที่ของ “ผู้อำนวยการท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ผู้บริหารท้องถิ่น) แห่งพื้นที่นั้น” เข้าดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยโดยเร็ว และให้แจ้ง “ผู้อำนวยการอำเภอ (นายอำเภอ) ที่รับผิดชอบในเขตพื้นที่” และ “ผู้อำนวยการจังหวัด (ผู้ว่าราชการจังหวัด)” ทราบทันที
 - กรณีที่พื้นที่ที่เกิดหรือจะเกิดสาธารณภัยอยู่ในความรับผิดชอบของผู้บริหารท้องถิ่นหลายคน ผู้บริหารท้องถิ่นคนหนึ่งคนใดจะใช้อำนาจหรือปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อนก็ได้ แล้วให้แจ้งผู้บริหารท้องถิ่นอื่นทราบโดยเร็ว
 - กรณีผู้บริหารท้องถิ่นมีความจำเป็นต้องได้รับความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือหน่วยงานของรัฐที่อยู่นอกเขตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่ของตน ให้แจ้ง ให้ผู้อำนวยการอำเภอ หรือผู้อำนวยการจังหวัดแล้วแต่กรณี เพื่อสั่งการโดยเร็วต่อไป
 - ผู้บริหารในเขตพื้นที่ที่ติดต่อกว้างไกลเคียงมีหน้าที่สนับสนุนการ ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแก่ผู้บริหารซึ่งรับผิดชอบในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่เกิดขึ้นใน พื้นที่ติดต่อกว้างไกลเคียงนั้น
 - เมื่อเกิดสาธารณภัยขึ้น เจ้าพนักงานที่ประสบเหตุมีหน้าที่ต้องเข้าดำเนินการเบื้องต้นเพื่อระงับภัยนั้น แล้วรีบรายงานให้ผู้บริหารท้องถิ่นเพื่อสั่งการต่อไป และในกรณีจำเป็น อันไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ให้เจ้าพนักงานมีอำนาจดำเนินการใดเพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองชีวิตหรือป้องกัน อันตรายที่จะเกิดแก่บุคคลได้
 - กรณีเจ้าพนักงานจำเป็นต้องเข้าไปในอาคาร หรือสถานที่ที่อยู่ใกล้เคียง กับบริเวณที่เกิดสาธารณภัยเพื่อทำการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้กระทำได้ต่อเมื่อได้รับอนุญาตจาก เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสถานที่แล้ว เว้นแต่ไม่มีเจ้าของหรือผู้ครอบครองอยู่ในเวลานั้น หรือเมื่อมีผู้บริหารอยู่ด้วย และหากทรัพย์สินนั้นเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดสาธารณภัยได้ง่าย ให้เจ้าพนักงานมีอำนาจสั่งให้ เจ้าของหรือผู้ครอบครองขนย้ายทรัพย์สินออกจากอาคารหรือสถานที่ดังกล่าวได้ หากเจ้าของหรือผู้ครอบครอง ไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง ให้เจ้าพนักงานมีอำนาจขนย้ายทรัพย์สิน

นั้นได้ตามความจำเป็นแก่การป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย โดยเจ้าพนักงานไม่ต้องรับผิดชอบบรรเทาความเสียหายอันเกิดจากการกระทำดังกล่าว

- ให้ผู้อำนวยการในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบสำรวจความเสียหายที่เกิดขึ้น และทำบัญชีรายชื่อผู้ประสบภัยและทรัพย์สินที่เสียหายไว้เป็นหลักฐาน พร้อมทั้งออกหนังสือรับรองให้ ผู้ประสบภัยไว้เป็นหลักฐานในการรับการสงเคราะห์และฟื้นฟู
- ในกรณีที่เกิดสาธารณภัยร้ายแรงอย่างยิ่ง นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายมีอำนาจสั่งการผู้บัญชาการผู้อำนวยการ หน่วยงานของรัฐ และ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นให้ดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย รวมตลอด ทั้งให้ความช่วยเหลือแก่ประชาชน โดยมีอำนาจเช่นเดียวกับผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย แห่งชาติ ผู้อำนวยการกลาง (อธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย) และผู้อำนวยการในเขตพื้นที่

สำหรับแนวทางปฏิบัติในการจัดตั้งองค์การปฏิบัติการจัดการในภาวะฉุกเฉินนั้น แผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติได้จำแนกรูปแบบขององค์การออกตามเขตพื้นที่ตั้งแต่สาธารณภัย ระดับเล็กไปจนกระทั่งระดับใหญ่ ดังนี้

- 1) กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (องค์การบริหารส่วน ตำบล/เทศบาล/เมืองพัทยา)จัดตั้ง “ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินท้องถิ่น” เมื่อเกิดสาธารณภัยขึ้น โดยมี “ผู้อำนวยการท้องถิ่น (ผู้บริหารท้องถิ่น)” เป็นผู้ควบคุมและสั่งการเพื่อทำหน้าที่จัดการสาธารณภัยที่เกิดขึ้น จนกว่าสถานการณ์นั้นจะกลับเข้าสู่ภาวะปกติ พร้อมทั้งประสานกับส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ที่รับผิดชอบ และประสานความร่วมมือกับทุกภาคส่วนในการจัดการสาธารณภัยทุกขั้นตอน หากในกรณี ไม่สามารถควบคุมสถานการณ์สาธารณภัยตามขีดความสามารถโดยลำพัง ให้ขอรับการสนับสนุนจาก กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตพื้นที่ที่ติดต่อกว้างไกลเคียง และหรือ กองอำนาจการป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัยอำเภอ
- 2) ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์อำเภอ ศบ.อ.) ให้กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอจัดตั้ง “ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์อำเภอ เมื่อเกิดหรือคาดว่าจะเกิดสาธารณภัยขึ้น โดยมี “ผู้อำนวยการอำเภอ (นายอำเภอ)” เป็นผู้ควบคุมและสั่งการ เพื่อทำหน้าที่ในการจัดการสาธารณภัยที่เกิดขึ้นจนกว่าสถานการณ์จะ กลับเข้าสู่สถานการณ์ปกติ พร้อมทั้งเป็นศูนย์กลางในการระดมสรรพกำลัง

และทรัพยากรในการจัดการสาธารณสุข ภัยที่เกิดขึ้น โดยอำนาจการและประสาน การปฏิบัติระหว่างหน่วยงานต่างๆ ทั้งฝ่ายพลเรือนและฝ่ายทหาร รวมถึงองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นและองค์การสาธารณสุขในพื้นที่ที่รับผิดชอบได้อย่างมี เอกภาพ รวดเร็ว และทั่วถึง

- 3) ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์จังหวัดให้กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณ ภัยจังหวัด จัดตั้ง “ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์จังหวัด” เมื่อเกิดหรือคาดว่าจะเกิด สาธารณภัยขึ้น โดยมี “ผู้อำนวยการจังหวัด (ผู้ว่าราชการ)” เป็นผู้สั่งการ ควบคุม และบัญชาการ เพื่อทำหน้าที่รับผิดชอบในการจัดการสาธารณสุขภัยใน พื้นที่จังหวัด จนกว่าสถานการณ์จะเข้าสู่ ภาวะปกติ พร้อมทั้งเป็นศูนย์กลางใน ก า ร ระ ด ม ส ร ร พ ก ำ ล ัง แล ะ ทร ั พ ย า กร ใน ก า ร จ ั ด ก า ร สาธารณภัยจาก ส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อสนับสนุนให้แก่กอง อำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ในระดับพื้นที่ รวมทั้งอำนาจการ และประสานการเผชิญเหตุระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งฝ่ายพลเรือนและ ฝ่าย ทหาร ตลอดจนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และองค์การสาธารณสุขในพื้นที่ ที่รับผิดชอบได้อย่างมี เอกภาพและประสิทธิภาพ
- 4) ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ส่วนหน้าจังหวัด (สบก.จว./ สบก.กทม.)ให้ศูนย์ บัญชาการเหตุการณ์จังหวัด แปรสภาพเป็น “ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ส่วน หน้าจังหวัด กรุงเทพมหานคร” ของ “กองบัญชาการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยแห่งชาติ” ในกรณีเมื่อมีการยกระดับการจัดการสาธารณสุขภัยเป็นระดับ 3-4 ให้มีหน้าที่ปฏิบัติงาน ตามการบัญชาการจากกองบัญชาการป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ โดยรับผิดชอบอำนาจการ ควบคุม ปฏิบัติงานและ ประสานการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตพื้นที่ จังหวัด พร้อมทั้งเป็นศูนย์กลางในการระดมสรรพกำลังและทรัพยากรเพื่อการ จัดการสาธารณสุขภัย และ ประสานการปฏิบัติระหว่างหน่วยงานต่างๆ ทั้งฝ่ายพล เรือนและฝ่ายทหาร ตลอดจนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และองค์การสาธารณสุข กุศลในพื้นที่ที่รับผิดชอบ
- 5) กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกลาง (กอปภ.ก.) ในกรณีการ จัดการสาธารณสุขภัยระดับ 1 และระดับ 2 ให้ “กองอำนาจการ ป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัยกลาง” รับผิดชอบอำนาจการ ประสานการปฏิบัติ ประเมิน สถานการณ์ และ สนับสนุนการสั่งการของ “กองบัญชาการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยแห่งชาติ” รวมทั้งติดตามเฝ้าระวัง สถานการณ์ วิเคราะห์ สถานการณ์ รายงานและเสนอความคิดเห็นต่อผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทา

สาธารณสุขแห่งชาติ หรือนายกรัฐมนตรี เพื่อตัดสินใจยกระดับการจัดการ
สาธารณสุขเป็นระดับ 3 และระดับ 4

- 6) กองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ให้รับผิดชอบบังคับ
บัญชา อำนวยการ วินิจฉัยสั่งการ ควบคุม และ ประสานความร่วมมือในการ
จัดการสาธารณสุขตามการจัดการสาธารณสุขระดับ 3 และระดับ 4

(2) การบูรณาการของสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติตามแผนป้องกันและบรรเทา
และสาธารณสุขแห่งชาติ และพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ

แผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ได้กำหนดบทบาท หน้าที่ และแนวทาง
ปฏิบัติร่วมกับหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมประมาณ 28 หน่วยงาน ประกอบไปด้วยหน่วยงาน
ระดับ กระทรวง หน่วยงานในสังกัดกระทรวงต่างๆ และหน่วยงานหรือองค์กรต่างๆ ซึ่งจะร่วมบูรณา
การภายใต้ บทบาทและภารกิจของหน่วยงานนั้นๆ และหากหน่วยงานใดมีแผนปฏิบัติการในกรณีหนึ่ง
กรณีใดเป็นการ เฉพาะแผนปฏิบัติการนั้นก็จะถูกนำไปบูรณาการร่วมกับแผนป้องกันและบรรเทา
สาธารณสุขแห่งชาติด้วย

สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติเป็นหน่วยงานที่มีบทบาทหน้าที่ในการบริหารจัดการ
ทรัพยากรน้ำทั้งระบบทั้งในภาวะปกติและภาวะวิกฤต ด้วยเหตุนี้ ในการบูรณาการร่วมกับแผนป้องกัน
และ บรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติจะต้องดำเนินการตั้งแต่กระบวนการจัดทำนโยบาย การจัดทำแผน
ป้องกัน แนวทาง มาตรการในขั้นตอนการปฏิบัติงาน การแก้ไขปัญหาวิกฤติน้ำในแต่ละระดับของภัย
กระบวนการพัฒนาเครื่องมือ กลไกต่างๆ การจัดการองค์ความรู้ด้านทรัพยากรน้ำ การบูรณาการ
ข้อมูลและการนำข้อมูลเทคโนโลยีสารสนเทศ มาใช้ในการสนับสนุนการปฏิบัติงาน และบูรณาการ
ร่วมกับหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ พระราชบัญญัติ ทรัพยากรน้ำฯ ได้กำหนดสาระสำคัญที่
เกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในภาวะปกติและภาวะวิกฤตของ สำนักงานทรัพยากรน้ำ
แห่งชาติและสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติภาค ดังนี้

- 1) **บทบาทด้านการบริหารจัดการ (ก่อนเกิดเหตุ)** การบริหารจัดการและจัดสรร
การใช้น้ำอย่างเหมาะสม การจัดทำผังน้ำเพื่อ เป็นข้อมูลเส้นทางน้ำของประเทศ
การบูรณาการข้อมูลสารสนเทศด้านทรัพยากรน้ำรวมถึงการพัฒนาเทคโนโลยี
และระบบคาดการณ์และเตือนภัยด้านทรัพยากรน้ำที่ถูกต้องแม่นยำ สามารถ
นำไปใช้ในการบริหารจัดการ ทรัพยากรน้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 2) **บทบาทด้านการเตรียมความพร้อมรับมือ (ก่อนเกิดเหตุ)** การจัดทำแผน
ป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม ภาวะน้ำแล้ง ในระดับลุ่มน้ำ และในระดับชาติ
รวมถึงการติดตาม เฝ้าระวัง วิเคราะห์แนวโน้มสถานการณ์น้ำ ประเมินพื้นที่
เสี่ยงภัยและ ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นในสถานการณ์ต่างๆ

- 3) **บทบาทด้านการระงับและเผชิญเหตุ (ขณะเกิดเหตุ)** การประกาศเขตภาวะน้ำแล้ง เขตภาวะน้ำแล้งอย่างรุนแรง และกำหนดกิจการใดๆ ที่สามารถใช้น้ำได้ในปริมาณที่เหมาะสม ตลอดจนวิธีการใช้น้ำเพื่อลดปริมาณการใช้น้ำหรือการห้ามการใช้น้ำบางประเภทที่เกิดจากความจำเป็น การกำหนดวิธีการแบ่งปันน้ำ การผันน้ำ การเคลื่อนย้ายน้ำที่อยู่ในความครอบครองของเอกชนเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนในการอุปโภคบริโภคของประชาชนในภาวะน้ำแล้ง การปฏิบัติการตามแผนป้องกันและแก้ไขปัญหาภาวะน้ำท่วม ภาวะน้ำแล้ง ตลอดจนการประเมินสถานการณ์และพิจารณาการยกระดับของภัยเพื่อเสนอนายกรัฐมนตรีให้จัดตั้งศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ
- 4) **บทบาทด้านการเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบ (หลังเกิดเหตุ)** การจ่ายเงินทดแทนการใช้น้ำที่ต้องเฉลี่ยเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนในการอุปโภคบริโภคของประชาชนในภาวะน้ำแล้ง การจ่ายค่าชดเชยความเสียหายจากกรณีที่เป็นต้องทำลายหรือถอนสิ่งใดๆ ที่กีดขวางการไหลของน้ำซึ่งจำเป็นต้องกระทำเพื่อแก้ไขปัญหตามแผนป้องกันและแก้ไข ปัญหาภาวะน้ำแล้งและภาวะน้ำท่วม และการจ่ายค่าชดเชยการใช้ประโยชน์ที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างของเอกชน เพื่อประโยชน์ในการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและภาวะน้ำท่วม รวมถึงการจัดทำรายงานผลการปฏิบัติการ ระงับเหตุ รวบรวมข้อมูลความเสียหาย พื้นที่ที่เกิดวิกฤตน้ำ ปัญหาและอุปสรรค เพื่อประโยชน์ในการจัดทำแผน ป้องกันและแก้ไข ปัญหา ภาวะน้ำแล้งและภาวะน้ำท่วมในระยะยาว และที่อาจเกิดขึ้นต่อไปในอนาคต

(3) การบูรณาการและประสานงานของ “ศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ” ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการฉุกเฉินในกรณีน้ำแล้ง (ภัยแล้ง) หรือกรณีน้ำท่วม (อุทกภัย) ในกรณีวิกฤตน้ำ

นอกเหนือไปจากการบูรณาการปฏิบัติตามแผนการจัดการในภาวะฉุกเฉินและ มาตรการรับมือจากวิกฤตน้ำตามพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำฯ กำหนดไว้ โดยเฉพาะการควบคุมสถานการณ์ให้ไม่เกิดผลกระทบในระดับที่ร้ายแรงขึ้น การเผชิญเหตุการณ์ การบรรเทาเหตุ และการให้ความช่วยเหลือ ผู้ได้รับผลกระทบ การลดความสูญเสียหรือเสียหาย ตลอดจนการฟื้นฟูพื้นที่ประสบภัยให้กลับคืนสู่ภาวะปกติ ภายใต้แผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติแล้ว หากสถานการณ์ยกระดับความรุนแรงจนเป็นภัยด้าน น้ำระดับ 3 : “วิกฤตน้ำ” (เทียบระดับ 4 สาธารณภัยขนาดร้ายแรงอย่างยิ่ง ตามแผนป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยแห่งชาติ) ซึ่งบทบาทที่สำคัญประการหนึ่งของการแก้ไขปัญหาวิกฤตน้ำดังกล่าวคือ การจัดตั้ง “ศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ” เพื่อเป็นองค์กรระดับชาติในการทำหน้าที่บริหารจัดการ “มวลน้ำ” เพื่อลด ผลกระทบและแก้ไขวิกฤตน้ำในเรื่องนั้นๆ ได้อย่างเหมาะสมและเกิดประสิทธิภาพ โดยการบูรณาการระหว่าง “ศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ” และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวมีแนวทางในการดำเนินการ ดังนี้

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

โดยในภาวะวิกฤติน้ำ มีแนวทางการบูรณาการและแผนปฏิบัติการให้ความช่วยเหลือ
ขณะเกิดเหตุ ดังนี้

ตาราง 3-3 แนวทางการบูรณาการและแผนปฏิบัติการให้ความช่วยเหลือขณะเกิดเหตุ

แผนการบูรณาการ/ แผนปฏิบัติการ	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก	หน่วยงานสนับสนุน	หมายเหตุ
1. อำนาจสั่งการตามกฎหมาย	- นายกรัฐมนตรี (ผู้บัญชาการ ศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ		
2. การบูรณาการในระดับ นโยบาย	- ศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ	คณะกรรมการป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (กปภ.ช.)	
3. การให้ความช่วยเหลือ ผู้ประสบภัย	- ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ จังหวัด		
3.1 การเคลื่อนย้าย ประชาชนออกจากพื้นที่ เกิดเหตุ	- ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ จังหวัด - สำนักงานป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัยจังหวัดใน พื้นที่ประสบเหตุ - ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสา ธารณภัยเขต ในพื้นที่ประสบ เหตุ - มณฑลทหารบกในพื้นที่ใน พื้นที่ประสบเหตุ - องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในพื้นที่ประสบเหตุ - องค์การสาธารณกุศล มูลนิธิ และภาคเอกชน		
3.2 การแจกจ่ายอาหาร น้ำดื่มอุปกรณ์และเครื่อง ยั้งชีพ	- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในพื้นที่ประสบเหตุ - สำนักงานเหล่ากาชาด - การประสานส่วนภูมิภาค ใน พื้นที่ประสบเหตุ - สำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 1,9 - สำนักงานทรัพยากรน้ำบาดาล เขต 1,7		

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

แผนการบูรณาการ/ แผนปฏิบัติการ	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก	หน่วยงานสนับสนุน	หมายเหตุ
	- องค์การสาธารณสุข ๓๑ มูลนิธิ และภาคเอกชน		
3.3 การดูแลความปลอดภัยและทรัพย์สิน	- ตำรวจภูธรจังหวัด - สถานีตำรวจทางหลวง - กองบังคับการตำรวจทางหลวง - ผู้นำท้องที่ ในพื้นที่ประสบเหตุ	- อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนในพื้นที่ - การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค - การประปาส่วนภูมิภาค	
3.4 การช่วยเหลือทางการแพทย์	- สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด - โรงพยาบาลประจำตำบล/อำเภอ/จังหวัด	- สนง.เหล่ากาชาดจังหวัด - จิตอาสา - อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน - สนง.พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	
3.5 การป้องกันน้ำ และการระบายน้ำ เช่น จัดทำทำนาคิน ขุดคลอง/ทางระบายน้ำหรือเตรียมพื้นที่รับน้ำ เป็นต้น	- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในพื้นที่ประสบเหตุ - สำนักงานชลประทาน ในพื้นที่ประสบเหตุ - โครงการชลประทานจังหวัด ในพื้นที่ประสบเหตุ - สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัด ในพื้นที่ประสบเหตุ - สำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 1,9	- มณฑลทหารบกในพื้นที่	
3.6 การผันน้ำ	- คณะกรรมการลุ่มน้ำ - คณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ	- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ประสบเหตุ - สำนักงานชลประทาน ในพื้นที่ประสบเหตุ - โครงการชลประทานจังหวัด ในพื้นที่ประสบเหตุ - สำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 1	

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

แผนการบูรณาการ/ แผนปฏิบัติการ	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก	หน่วยงานสนับสนุน	หมายเหตุ
4. การพยากรณ์ การติดตามเฝ้าระวัง และการเตือนภัย	- คณะกรรมการกลุ่มน้ำ - สำนักงานอุตุนิยมหาวิทยาลัยในพื้นที่ (การพยากรณ์สภาพอากาศ) - สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดในพื้นที่ (ติดตามสถานการณ์และการแจ้งเตือนภัย) - สำนักงานชลประทานในพื้นที่ (ติดตามปริมาณน้ำที่กักเก็บ และการระบายน้ำในเขตชลประทาน) - สำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 1,9 (เฝ้าระวังติดตามสถานการณ์น้ำ แจ้งเตือนภัย) - การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (เฝ้าระวังปริมาณน้ำในอ่างฯ ที่อยู่ในความรับผิดชอบ) - สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษ ในพื้นที่ (เฝ้าระวังคุณภาพน้ำ)	- สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดในพื้นที่ - สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย (สวท.) - กอ.รมน. จังหวัด - สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด - สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ (องค์การมหาชน) - สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) - องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่	
5. การสนับสนุนข้อมูลเพื่อจัดทำแผนระงับเหตุหรือแผนปฏิบัติการ			
5.1 ข้อมูลสารสนเทศด้านทรัพยากรน้ำ/ฝั่งน้ำ	- สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ	- สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติภาค - ศูนย์อำนวยการน้ำแห่งชาติ - คณะกรรมการกลุ่มน้ำ - สำนักทรัพยากรน้ำบาดาลเขต - สำนักงานทรัพยากรน้ำในพื้นที่	

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

แผนการบูรณาการ/ แผนปฏิบัติการ	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก	หน่วยงานสนับสนุน	หมายเหตุ
		- สำนักงานชลประทานใน พื้นที่ - ศูนย์น้ำระดับจังหวัด	
5.2 ข้อมูลสภาพอากาศ	- กรมอุตุนิยมวิทยา	- สถาบันสารสนเทศ ทรัพยากรน้ำ (องค์การ มหาชน) - สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยี อวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน)	
5.3 ข้อมูลเส้นทางสัญจร เส้นทางเสี่ยงพื้นที่เสี่ยงภัย และพื้นที่ประสบภัย	- สำนักงานขนส่งจังหวัด - แขวงทางหลวงชนบท - ศูนย์สร้างทางจังหวัด - แขวงทางหลวงชนบท จังหวัด - องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในพื้นที่		
6. การออกประกาศ/ คำสั่ง			
6.1 ประกาศในราชกิจจานุ เบกษากำหนดเขตภาวะ น้ำแล้ง	- นายกรัฐมนตรี โดยข้อเสนอ ของคณะกรรมการลุ่มน้ำ	- สำนักงานประชาสัมพันธ์ จังหวัดในพื้นที่ - สถานีวิทยุกระจายเสียง แห่งประเทศไทย (สวท.) - กอ.รมน. จังหวัด - สำนักงาน ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมจังหวัด - องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นในพื้นที่	มาตราที่ 58 วรรค 1 ตาม พระราชบัญญัติ ทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561
6.2 เขตพื้นที่ประสบสา ธารณภัยร้ายแรงอย่างยิ่ง	- นายกรัฐมนตรีหรือ รองนายกรัฐมนตรี ซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย		มาตรา 31 พระราชบัญญัติ ป้องกันและ บรรเทาสาธารณ ภัยฯ

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

แผนการบูรณาการ/ แผนปฏิบัติการ	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก	หน่วยงานสนับสนุน	หมายเหตุ
6.3 ประกาศจำกัดกิจการ การใช้น้ำในภาวะน้ำแล้ง อย่างรุนแรง	- นายกรัฐมนตรี	- องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น	มาตราที่ 58 พระราชบัญญัติ ทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561
7. การฟื้นฟูเยียวยา			
7.1 การฟื้นฟูเยียวยา ด้าน ผลิตผลทางการเกษตร	- สำนักงานเกษตรและ สหกรณ์จังหวัด - สำนักงานเกษตรจังหวัด	- องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นในพื้นที่ - สำนักงานป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัยจังหวัด	
7.2 การจ่ายค่าทดแทน การใช้ที่ดินหรือ สิ่งก่อสร้าง	- หน่วยงานซึ่งพนักงาน เจ้าหน้าที่ผู้ออกคำสั่งนั้น สังกัดอยู่	- สำนักงานประมาณ - สำนักงานทรัพยากรน้ำ แห่งชาติ	- มาตรา 67 วรรค สาม พระราชบัญญัติ ทรัพยากรน้ำ
7.3 การจ่ายค่าทดแทน การใช้น้ำจากการเฉลี่ยน้ำ	- หน่วยงานซึ่งพนักงาน เจ้าหน้าที่ผู้ออกคำสั่งนั้น สังกัดอยู่	- สำนักงานประมาณ - สำนักงานทรัพยากรน้ำ แห่งชาติ	- มาตรา 60 วรรค สอง ตาม พระราชบัญญัติ ทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561
7.4 การฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติ / การฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมและ การจัดการมลพิษ	- สำนักงานป่าไม้เขต - สำนักงานอนุรักษ์พื้นที่ - สำนักงานสิ่งแวดล้อมและ ควบคุมมลพิษ - องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในพื้นที่	- สำนักงาน ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมจังหวัด - สนง.โยธาธิการและผังเมือง จังหวัด - แขวงทางหลวงชนบท	
8. การเตรียมพื้นที่กักเก็บ น้ำ	- สำนักงานชลประทานใน พื้นที่ - สำนักงานทรัพยากรน้ำใน พื้นที่ - สำนักงานทรัพยากรน้ำบาดาล เขตในพื้นที่ - องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในพื้นที่	- สำนักงานทรัพยากรน้ำ แห่งชาติภาค	
9. งบประมาณ	- สำนักงานประมาณ		มาตรา 24 พระราชบัญญัติ

แผนการบูรณาการ/ แผนปฏิบัติการ	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก	หน่วยงานสนับสนุน	หมายเหตุ
			ทรัพยากรน้ำฯ บัญญัติไว้เป็นการ เฉพาะ
10. การรายงานและ สรุปผลการ	- สำนักงานทรัพยากรน้ำ แห่งชาติ	- สำนักงานทรัพยากรน้ำ แห่งชาติภาค	มาตรา 24 พระราชบัญญัติ ทรัพยากรน้ำฯ บัญญัติไว้เป็นการ เฉพาะ

3.3.7 แนวทางการบูรณาการต่อปัญหาด้านน้ำในบริบทด้านคุณภาพน้ำ

วิกฤตน้ำในบริบทนี้หมายถึงผลกระทบที่เกิดแก่ผู้ใช้น้ำจากเหตุที่ทรัพยากรน้ำหรือแหล่ง
ทรัพยากรน้ำสาธารณะมีค่ามาตรฐานความปลอดภัยที่ไม่เหมาะสมต่อการอุปโภคบริโภค ไม่ว่าจะเกิด
จากเหตุตามธรรมชาติเช่น การปนเปื้อนของแร่ธาตุในน้ำหรือฝนกรด เป็นต้น หรือความเป็นมลพิษ
ของทรัพยากรน้ำที่เกิดจากกระทำของมนุษย์เอง เช่น การปนเปื้อนของสารเคมี การเน่าเสียของแหล่ง
ทรัพยากรน้ำสาธารณะ เป็นต้น ซึ่งจะเห็นได้ว่าวิกฤตน้ำในบริบทนี้ไม่สร้างผลกระทบในเชิงปริมาณ
โดยตรงแต่เป็นผลกระทบในเชิงคุณภาพ อันนำไปสู่ผลกระทบต่อชีวิต ร่างกาย หรือสุขภาพอนามัยของ
ประชาชน จนกระทั่งถึงผลกระทบในเชิงปริมาณ ในทางอ้อมในช่วงเวลาต่อมา กล่าวคือ ปริมาณ
ทรัพยากรน้ำที่สามารถนำมาใช้ในการอุปโภคบริโภคได้อย่าง ปลอดภัยไม่เพียงพอต่อความต้องการ
ของประชาชนหรือขาดแคลนในเวลาต่อมา

เหตุฉุกเฉินหรือเหตุภัยสาธารณะอันเนื่องมาจากภาวะมลพิษ (สารเคมีและวัตถุ
อันตราย) ปนเปื้อนสู่ทรัพยากรน้ำหรือแหล่งน้ำสาธารณะ พระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำฯ ได้กำหนด
กลไกเพื่อป้องกันมิให้ เกิดความเสียหายต่อทรัพยากรน้ำสาธารณะไว้ในมาตรา 79 ในกรณีที่มีเหตุอัน
ควรเชื่อว่าจะเกิดความเสียหาย ต่อทรัพยากรน้ำสาธารณะ โดยกำหนดให้หน่วยงานของรัฐหรือองค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่นที่รับผิดชอบดูแล ทรัพยากรน้ำสาธารณะในบริเวณดังกล่าวมีหนังสือขอความ
ร่วมมือให้ผู้ที่อยู่ในบริเวณใกล้เคียงกับทรัพยากรน้ำ สาธารณะนั้นดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อ
ป้องกันมิให้เกิดความเสียหายต่อทรัพยากรน้ำสาธารณะภายใน ระยะเวลาที่กำหนดได้ และหากใน
กรณีที่มีการกระทำอันก่อให้เกิดความเสียหายหรืออาจเกิดความเสียหายต่อ ทรัพยากรน้ำสาธารณะ
ให้หน่วยงานของรัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่รับผิดชอบดูแลทรัพยากรน้ำ สาธารณะใน
บริเวณดังกล่าวมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้ผู้ที่กระทำการดังกล่าวดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใด
เพื่อขจัดความเสียหายและทำให้ทรัพยากรสาธารณะกลับคืนสู่สภาพเดิมหรือสภาพที่ใกล้เคียงกับ
สภาพเดิม หรือเหมาะสมจะใช้ประโยชน์ภายในระยะเวลาที่กำหนดได้ อย่างไรก็ตาม เจตนารมณ์ของ
พระราชบัญญัติ ทรัพยากรน้ำฯ มุ่งหมายให้เกิดการบูรณาการเกี่ยวกับการจัดสรร การใช้ การพัฒนา

การบริหารจัดการ การบำรุงรักษา การฟื้นฟู การอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ เพื่อให้ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถบริหารทรัพยากรน้ำให้มี ความประสานสอดคล้องกันในทุกมิติอย่างสมดุลและยั่งยืน ดังนั้น ในการบูรณาการการแก้ไขปัญหาในบริบทนี้จึงต้องสอดคล้องกับแผนการดำเนินการตาม กลไกของกฎหมายที่เกี่ยวข้องโดยตรงซึ่งพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม แห่งชาติ พ.ศ. 2535 ได้กำหนดบทบาทและภารกิจดังกล่าวให้กรมควบคุม มลพิษ กระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นหน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักในการดำเนินการแจ้งเหตุหรือรับ แจ้งเหตุ การตรวจสอบ วิเคราะห์ ติดตาม และประเมินความรุนแรงของสถานการณ์ รวมถึงการแก้ไขปัญหาในพื้นที่เกิดเหตุ รวมถึงบทบาทในการสนับสนุนการปฏิบัติงานด้านการป้องกันการตอบโต้เหตุ ฉุกเฉินใน ด้านการประเมินสถานการณ์ ประสานงานที่เกี่ยวข้องในการวางแผนควบคุมป้องกัน อันตรายที่จะเกิดแก่ สาธารณะ และการให้คำแนะนำในการประเมินเพื่อฟื้นฟูสภาพแวดล้อม โดย ปัจจุบันกรมควบคุมมลพิษได้มี แผนการดำเนินการร่วมกับกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสา ธารณภัยในเขตพื้นที่ ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์จังหวัด กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กลาง กองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ภายใต้แผนการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยแห่งชาติ โดยในแผนปฏิบัติการฉุกเฉินจากสารเคมีและวัตถุอันตราย 2 โดยกำหนด แผนการดำเนินการในแต่ละระดับความ รุนแรงของเหตุฉุกเฉินจากสารเคมีและวัตถุอันตรายและ กำหนดแนวทางและขั้นตอนสนับสนุนการปฏิบัติการ ตอบโต้เหตุฉุกเฉินไว้ 4 ระดับ ทั้งนี้ โดยขึ้นอยู่กับขนาดของพื้นที่ จำนวนของประชากร ความซับซ้อนหรือ ความสามารถในการจัดการสาธารณภัย ตลอดจนศักยภาพด้านทรัพยากร ที่ผู้มีอำนาจตามกฎหมายใช้ดุลพินิจ ในการตัดสินใจเกี่ยวกับ ความสามารถในการเข้าควบคุมสถานการณ์ ดังนี้ (แผนปฏิบัติการฉุกเฉินจากสารเคมีและวัตถุ อันตราย รองรับแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ.2564-2570, ส่วนปฏิบัติการ ฉุกเฉินและฟื้นฟู สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย กรมควบคุมมลพิษ กระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, ธันวาคม 2560.)

(1) ระดับที่ 1 สาธารณภัยขนาดเล็ก

- 1) **ขอบเขตลักษณะของภัย** เป็นสาธารณภัยจากสารเคมีและวัตถุอันตรายที่เริ่มก่อ อันตรายต่อชีวิต สิ่งแวดล้อม และ ทรัพย์สิน โดยการรั่วไหลหรือเพลิงไหม้อยู่ ในขอบเขตพื้นที่จำกัด เช่น ภายในโรงงานหรือสถานประกอบการ และเริ่ม ขยายตัวออกสู่ชุมชนใกล้เคียง ซึ่งการจัดการสามารถระงับได้โดยพนักงานของ หน่วยงานที่ปฏิบัติงานนั้น และหน่วยงานภาครัฐในพื้นที่
- 2) **ผู้บัญชาการเหตุการณ์** กำหนดให้ผู้บัญชาการอำเภอ (นายอำเภอ) ผู้อำนวยการท้องถิ่น (ผู้บริหารท้องถิ่น) เป็นผู้มีอำนาจตามกฎหมายในการ ควบคุมและสั่งการ

- 3) **หน่วยงานดำเนินการ** เจ้าหน้าที่ปฏิบัติการฉุกเฉินในระดับท้องถิ่น เช่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นต้น เป็นผู้รายงานผลการดำเนินงานต่อผู้บัญชาการเหตุการณ์
 - 4) **หน่วยงานสนับสนุน** ได้แก่ สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด
- (2) ระดับที่ 2 สาธารณภัยขนาดกลาง
- 1) **ขอบเขตลักษณะของภัย** เป็นสาธารณภัยจากสารเคมีและวัตถุอันตรายที่เริ่มก่ออันตรายต่อชีวิต สิ่งแวดล้อม และ ทรัพย์สินมากขึ้น โดยเริ่มมีการอพยพประชาชนบางส่วน (จำนวนไม่มากนัก) ออกจากพื้นที่ มีการขอความร่วมมือจากหน่วยงานปฏิบัติการสารเคมีและหน่วยงานสนับสนุนอื่น ๆ จากท้องถิ่นอื่น ๆ เข้าร่วมดำเนินการ ซึ่งหน่วยงานดำเนินการในระดับที่ 1 ไม่สามารถควบคุมสถานการณ์ได้
 - 2) **ผู้บัญชาการเหตุการณ์** กำหนดให้ผู้อำนวยการจังหวัด (ผู้ว่าราชการจังหวัด) เป็นผู้มีอำนาจตามกฎหมายในการควบคุมและสั่งการ
 - 3) **หน่วยงานดำเนินการ** เจ้าหน้าที่ปฏิบัติการฉุกเฉินในระดับจังหวัด เช่น สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นต้น เป็นผู้รายงานผลการดำเนินงานต่อผู้บัญชาการเหตุการณ์
 - 4) **หน่วยงานสนับสนุน** ได้แก่ ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเขต สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาค สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด
- (3) ระดับที่ 3 สาธารณภัยขนาดใหญ่
- 1) **ขอบเขตลักษณะของภัย** เป็นสาธารณภัยจากสารเคมีและวัตถุอันตรายที่เริ่มก่ออันตรายต่อชีวิต สิ่งแวดล้อม และ ทรัพย์สินอย่างมาก จำเป็นต้องมีการอพยพประชาชนออกจากพื้นที่เป็นบริเวณกว้าง มีการขอความร่วมมือจากหน่วยงานปฏิบัติการสารเคมี ผู้เชี่ยวชาญหรืออุปกรณ์พิเศษและหน่วยงานสนับสนุนอื่นๆ จากจังหวัดใกล้เคียง หรือจากส่วนกลางเข้าร่วมดำเนินการ ซึ่งหน่วยงานดำเนินการในระดับที่ 2 ไม่สามารถควบคุมสถานการณ์ได้
 - 2) **กำหนดให้ผู้อำนวยการจังหวัด** (ผู้ว่าราชการจังหวัด) เป็นผู้มีอำนาจตามกฎหมายในการควบคุมและสั่งการ
 - 3) **หน่วยงานดำเนินการ** เจ้าหน้าที่ปฏิบัติการฉุกเฉิน เช่น กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเขต การนิคม

อุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย กรมโรงงานอุตสาหกรรม กรมควบคุมมลพิษ
กรมการแพทย์ กรมอนามัย องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นต้น เป็นผู้รายงาน
ผลการดำเนินงานต่อ ผู้บัญชาการเหตุการณ์

4) **หน่วยงานสนับสนุน** ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญและอุปกรณ์พิเศษเฉพาะจาก
ต่างประเทศ

(4) ระดับที่ 4 สาธารณภัยร้ายแรงอย่างยิ่ง

1) **ขอบเขตลักษณะของภัย**เป็นสาธารณภัยจากสารเคมีและวัตถุอันตรายที่เริ่มก่อ
อันตรายต่อชีวิต สิ่งแวดล้อมและทรัพย์สินอย่างร้ายแรง ต้องใช้ผู้เชี่ยวชาญและ
กำลังคนอย่างจำนวนมาก เครื่องมืออุปกรณ์พิเศษเฉพาะ ซึ่งเป็น การบูรณาการ
ร่วมกับหน่วยงานต่างๆ หรืออาจจำเป็นต้องขอสนับสนุนเจ้าหน้าที่และอุปกรณ์
จากต่างประเทศ เข้าร่วมดำเนินการ ซึ่งหน่วยงานดำเนินการในระดับที่ 3 ไม่
สามารถควบคุมสถานการณ์ได้

2) **ผู้บัญชาการเหตุการณ์** กำหนดให้นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่
นายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นผู้มี อำนาจตามกฎหมายในการควบคุมและสั่ง
การ

3) **หน่วยงานดำเนินการ** เจ้าหน้าที่ปฏิบัติการฉุกเฉิน เช่น กรมป้องกันและบรรเทา
สาธารณภัยจังหวัด ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเขต การนิคม
อุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย กรมโรงงานอุตสาหกรรม กรมควบคุมมลพิษ
กรมการแพทย์ กรมอนามัย และส่วนราชการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เป็นผู้รายงาน
ผลการดำเนินงานต่อ ผู้บัญชาการเหตุการณ์

4) หน่วยงานสนับสนุน ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญและอุปกรณ์พิเศษเฉพาะจากต่างประเทศ

จากข้อมูลข้างต้นจะเห็นว่า การแก้ไขปัญหาดุ๊กฉุกเฉินหรือเหตุภัยสาธารณะอัน
เนื่องจากภาวะมลพิษ (สารเคมีและวัตถุอันตราย) หน่วยงานที่รับผิดชอบหลักด้านการจัดการ ควบคุม
และกำจัดมลพิษ คือ กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยมี
หน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องร่วม บูรณาการตามภารกิจ หน้าที่และอำนาจของหน่วยงานนั้น โดย
สามารถสรุปบทบาทของกรมควบคุมมลพิษและ การบูรณาการกับองค์กรด้านน้ำ ได้แก่ กอง
อำนวยการน้ำแห่งชาติ ศูนย์อำนวยการน้ำแห่งชาติ และศูนย์ บัญชาการเฉพาะกิจ

(1) บทบาทหน้าที่ของ “กรมควบคุมมลพิษ” ในส่วนที่เกี่ยวกับการปฏิบัติการฉุกเฉิน
จากสารเคมีและวัตถุอันตราย กรมควบคุมมลพิษได้ดำเนินการตามแผนปฏิบัติการฉุกเฉินจากสารเคมี
และวัตถุ อันตราย และแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ตั้งแต่การเตรียมความพร้อม
การสนับสนุนการ จัดการในภาวะฉุกเฉิน การป้องกันและลดผลกระทบการเกิดสาธารณภัย ในเหตุ
ฉุกเฉินและสาธารณภัยจาก สารเคมีและวัตถุอันตราย (สำหรับความร้ายแรงของภัยในทุกระดับ) โดย

บูรณาการการปฏิบัติการร่วมกับ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน ทั้งส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น มีรายละเอียดบทบาทหน้าที่ดังนี้

- 1) บทบาทหน้าที่เกี่ยวกับการป้องกันสาธารณภัยด้านสารเคมีและวัตถุอันตราย
 - จัดเตรียมความพร้อมและสนับสนุนการปฏิบัติงานของท้องถิ่นในด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจากสารเคมีและวัตถุอันตราย รวมถึงภัยที่เกิดขึ้นจากการคมนาคมขนส่งสารเคมี และวัตถุอันตราย
 - ให้คำแนะนำและเสนอแนะแนวทางในการจัดทำแผนหลักการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ และแผนเฉพาะในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านสารเคมีและวัตถุอันตราย รวมทั้งแผนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
 - สนับสนุนการจัดฝึกอบรมหน่วยงานปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการจัดการอุบัติเหตุจากสารเคมีของกองอำนาจการป้องกันภัยและบรรเทาสาธารณภัยในเขตพื้นที่ และกองบัญชาการป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติและร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
 - ศึกษาและรวบรวมเทคโนโลยีที่เหมาะสมสำหรับการป้องกันและระงับ ภัยจาก สารเคมีและวัตถุอันตรายและการตรวจสอบปัจจัยลักษณะสมบัติและความเป็นอันตราย
 - ประสานงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ในระดับต่างๆ ในการวางแผนควบคุมป้องกันอันตรายที่เกิดขึ้นกับประชาชนและสิ่งแวดล้อม จากการระเบิด เพลิงไหม้ และการรั่วไหลของสารเคมีและวัตถุอันตราย
 - ติดตามตรวจสอบและประเมินผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมจากการตกค้างหรือปนเปื้อนของสารเคมีและวัตถุอันตราย เพื่อการวางแผนดำเนินการฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมให้มีความเหมาะสมต่อการ ดำรงชีวิตของประชาชนและสิ่งมีชีวิต
 - สนับสนุนในด้านการเผยแพร่ความรู้ในเรื่องการป้องกันและกำจัดสารเคมี และ วัตถุอันตรายในการป้องกันฝ่ายพลเรือนตามแผนการเตรียมความพร้อมแห่งชาติในด้านการป้องกันและระงับภัย จากการก่อวินาศกรรมด้วยสารเคมีและวัตถุอันตราย
- 2) บทบาทหน้าที่เกี่ยวกับปฏิบัติการฉุกเฉินและฟื้นฟู ดำเนินการโดยสำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย กรมควบคุมมลพิษ โดยจำแนก กรอบเวลาในการดำเนินการเป็นดังนี้
 - การดำเนินการเตรียมความพร้อมรองรับเหตุฉุกเฉิน (ก่อนการเกิดเหตุ)

- เป็นศูนย์ข้อมูลในการบริหารจัดการอุบัติภัยและส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศในด้านวิชาการ เทคโนโลยีในการบริหารจัดการอุบัติภัยจากสารเคมีและการแก้ไขปัญหาการลักลอบ ทิ้งกากของเสีย
 - ศึกษาพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารเคมีและความปลอดภัย ระบบการเตือนภัย ล่วงหน้าเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉิน
 - ศึกษาและพัฒนาเกณฑ์มาตรฐานความปลอดภัยศักยภาพการปฏิบัติงานในภาวะฉุกเฉินและหลักเกณฑ์การปกป้องประชาชนจากสารเคมีรั่วไหล
 - จัดเตรียมความพร้อมขององค์กรและสนับสนุนการเตรียมความพร้อมหน่วยปฏิบัติการพิเศษสิ่งแวดล้อม (Special Environment Response Term: SERT) สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาค และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อสนับสนุนการดำเนินการตามแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ
 - เสริมสร้างและพัฒนาเครือข่ายระหว่างหน่วยปฏิบัติการพิเศษ สิ่งแวดล้อม (Special Environment Response Term: SERT) กับหน่วยงานภาครัฐ ทั้งส่วนกลาง ภูมิภาค ท้องถิ่น ภาคเอกชนและประชาชน ให้เกิดการบูรณาการในการแก้ไขปัญหาเหตุฉุกเฉินจากสารเคมีและวัตถุอันตราย
 - สนับสนุนการจัดทำเอกสารเผยแพร่ทางวิชาการในการส่งเสริมสนับสนุนการระงับเหตุฉุกเฉินสารเคมี
 - การเสริมเครือข่ายด้านการปฏิบัติและองค์ความรู้ด้านในระดับกลุ่มประเทศอาเซียน (AE)
- 3) การบริหารจัดการในภาวะฉุกเฉิน (ขณะเกิดเหตุ)
- รับแจ้งและประสานการจัดการเหตุการณ์ในภาวะฉุกเฉินจากสารเคมี และวัตถุอันตรายที่มีผลกระทบต่อชีวิต ทรัพย์สิน และสิ่งแวดล้อม
 - สนับสนุนข้อมูล ข้อเสนอแนะ และข้อเสนอแนะด้านวิชาการเพื่อวิเคราะห์สาเหตุและประเมินความรุนแรงและควบคุมระงับอุบัติภัยจากสารเคมีและวัตถุอันตราย พร้อมเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น
 - ร่วมวางแผน ควบคุม ระงับอุบัติภัยจากสารเคมีและวัตถุอันตราย และการปกป้องประชาชน
 - สนับสนุนการปฏิบัติการควบคุมและระงับอุบัติภัยจากสารเคมีและวัตถุอันตราย และการปกป้องประชาชน
 - ตรวจสอบและประเมินผลกระทบผลที่เกิดขึ้นจากสารเคมีและวัตถุอันตรายและการปนเปื้อนมลพิษในสิ่งแวดล้อม (ดิน น้ำ อากาศ) ในระหว่าง

การควบคุม ระวัง อุปัติภัยสารเคมีและ วัตถุอันตราย พร้อมทั้งเสนอแนะ
แนวทางการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจนกว่าสถานการณ์ฉุกเฉินยุติลง

- ให้ข้อเสนอแนะและคำแนะนำในการปกป้องประชาชนเพื่อหลีกเลี่ยง
อันตรายและผลกระทบด้านสุขภาพหรือความปลอดภัยจากเหตุการณ์
อุปัติภัยสารเคมีและวัตถุอันตราย

4) การดำเนินการภายหลังภัยพิบัติ (หลังเกิดภัย)

- เสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมที่มีการปนเปื้อน
มลพิษ รวมทั้งประสานงานและแนะนำมาตรการหรือแนวทางในการฟื้นฟู
สิ่งแวดล้อม ให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- ติดตามและเฝ้าระวังการปนเปื้อนมลพิษจากเหตุฉุกเฉินในสิ่งแวดล้อม หรือ
ประสานการดำเนินการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจนกว่าสถานการณ์จะ
เข้าสู่ภาวะปกติ
- สรุปผลการดำเนินงานแก้ไขปัญหา อุปสรรค ข้อจำกัดในการตอบโต้ เหตุ
ฉุกเฉินจากสารเคมีและวัตถุอันตรายเพื่อศึกษา วิเคราะห์ รวมทั้งเสนอแนะ
แนวทางการป้องกันแก้ไขปัญหาต่อไป

(2) การบูรณาการและประสานงานของ “กองอำนวยการน้ำแห่งชาติ” และ “ศูนย์
อำนวยการน้ำแห่งชาติ” ในส่วนที่เกี่ยวกับการปฏิบัติการฉุกเฉินในกรณีทรัพยากรน้ำหรือแหล่งน้ำ
สาธารณะปนเปื้อนสารเคมีและวัตถุอันตรายในกรณีที่เกิดเหตุฉุกเฉินหรือเหตุภัยสาธารณะอันเนื่องจาก
ภาวะมลพิษ (สารเคมีและ วัตถุอันตราย) ปนเปื้อนหรือแพร่กระจายไปสู่ทรัพยากรน้ำหรือแหล่งน้ำ
สาธารณะ ในระดับภัย ระดับปกติ (ติดตามสถานการณ์ และเฝ้าระวัง (ระดับ 1)) หรือเทียบเท่าระดับ
สาธารณภัยขนาดเล็ก หรือในระดับรุนแรง (หรือคาดว่ารุนแรง) (ระดับ 2) หรือเทียบเท่าสาธารณภัย
ขนาดกลางหรือขนาดใหญ่และแต่กรณี การปฏิบัติการฉุกเฉิน ในสถานการณ์เช่นนี้ หน่วยงานที่
รับผิดชอบหลักๆ คือ กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมดังกล่าว
มาแล้วข้างต้น โดย “กองอำนวยการน้ำแห่งชาติ” จึงมีบทบาทในการบูรณาการในการ ปฏิบัติการ
ฉุกเฉินจากสารเคมีและวัตถุอันตรายที่ปนเปื้อนหรือแพร่กระจายไปสู่ทรัพยากรน้ำหรือ แหล่ง
ทรัพยากรน้ำสาธารณะ ดังนี้

1) บทบาทหน้าที่เกี่ยวกับการป้องกัน (ก่อนเกิดเหตุ)

- การเตรียมความพร้อมรับมือ การแก้ไขปัญหา การฟื้นฟู และการบูรณาการ
การ ปฏิบัติการร่วมกับกรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อม และหน่วยงานอื่นๆ เพื่อเชื่อมโยงแผน แม่บทเกี่ยวกับ
ทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ให้บูรณาการร่วมกับแผนปฏิบัติการฉุกเฉินจาก

สารเคมีและวัตถุอันตราย แผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ
และแผนปฏิบัติการอื่นๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกัน

- การสร้างการรับรู้แผนปฏิบัติการดังกล่าวให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและ
สาธารณชนรับทราบ

2) บทบาทหน้าที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการ (ขณะเกิดเหตุ)

- ติดตาม วิเคราะห์แนวโน้ม ควบคุม กำกับดูแลสถานการณ์มลพิษที่เกิด
ขึ้นกับ ทรัพยากรน้ำหรือแหล่งทรัพยากรน้ำสาธารณะ
- ประสานการปฏิบัติงานกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง
โดยเฉพาะ การอำนวยความสะดวกและบูรณาการร่วมกันกับกองอำนาจการป้องกัน
และบรรเทาสาธารณภัยกลาง (กอปภ.ก.)” และ “กองบัญชาการป้องกัน
และบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (บกปภ.ช.)”
- ประกาศแจ้งเตือนสถานการณ์มลพิษที่เกิดกับทรัพยากรน้ำหรือแหล่ง
ทรัพยากร น้ำสาธารณะนั้น ต่อ “กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสา
ธารณภัยกลาง (กอปภ.ก.)”
- พิจารณาระดับความรุนแรงของสถานการณ์ ก่อนนำเสนอต่อนายกรัฐมนตรี
เพื่อพิจารณายกระดับสถานการณ์เป็นวิกฤตน้ำและการจัดตั้งศูนย์
บัญชาการเฉพาะกิจตามมาตรา 24 แห่งพระราชบัญญัติ น้ำฯ ต่อไป
- ออกคำสั่งเป็นหนังสือเพื่อเรียกบุคคลใดมาให้ข้อมูลหรือเอกสาร หลักฐาน
หรือ วัตถุใดๆ มาเพื่อประกอบการพิจารณาเพื่อบริหารจัดการสถานการณ์
น้ำได้อย่างทันท่วงทีและมีประสิทธิภาพ

3) บทบาทหน้าที่เกี่ยวกับการฟื้นฟู (หลังเกิดเหตุ)

- หน่วยงานของรัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่รับผิดชอบดูแล
ทรัพยากรน้ำ สาธารณะในบริเวณดังกล่าวมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้
ผู้ที่กระทำการดังกล่าวดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใด เพื่อขจัดความเสียหาย
และทำให้ทรัพยากรน้ำสาธารณะกลับคืนสู่สภาพเดิมหรือสภาพที่ใกล้เคียง
กับสภาพเดิม หรือเหมาะสมจะใช้ประโยชน์ภายในระยะเวลาที่กำหนดได้
ตามมาตรา 79 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติ ทรัพยากรน้ำฯ
- ศูนย์อำนาจการน้ำแห่งชาติและสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติภาค
สนับสนุน การดำเนินการฟื้นฟูทรัพยากรน้ำในเขตลุ่มน้ำ ตามหลักเกณฑ์ที่
คณะกรรมการลุ่มน้ำกำหนดภายใต้กรอบและ แนวทางที่คณะกรรมการ
ทรัพยากรน้ำแห่งชาติกำหนด ตามมาตรา 35(4) แห่งพระราชบัญญัติ
ทรัพยากรน้ำฯ

(3) การบูรณาการและประสานงานของ “ศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ” ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการ ปฏิบัติการฉุกเฉินในกรณีทรัพยากรน้ำหรือแหล่งน้ำสาธารณะปนเปื้อนสารเคมีและวัตถุอันตราย กรณีที่มีเหตุฉุกเฉินหรือเหตุภัยอันตรายต่อสาธารณชนอันเนื่องมาจากภัยธรรมชาติ หรือภาวะมลพิษที่เกิดจากการแพร่กระจายของมลพิษ ซึ่งหากปล่อยไว้เช่นนั้นจะเป็นอันตรายอย่างร้ายแรงต่อชีวิต ร่างกาย หรือสุขภาพอนามัยของประชาชน หรือก่อความเสียหายต่อทรัพย์สินของประชาชนหรือของรัฐ เป็นอันมาก โดยหลักการของมาตรา 9 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 ได้กำหนดกลไกในการแก้ไขวิกฤตหรือปัญหาดังกล่าวไว้โดยให้อำนาจแก่นายกรัฐมนตรีเป็นผู้มี อำนาจสั่งการไปยังหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องได้ตามที่เห็นสมควร ไม่ว่าจะเป็นส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือ บุคคลใด รวมทั้งบุคคลซึ่งได้รับหรืออาจได้รับอันตรายหรือความเสียหายดังกล่าว หรือแม้กระทั่งผู้ที่ก่อให้เกิด มลพิษนั้น กระทำหรือร่วมกันกระทำการใดๆ อันจะมีผลเป็นการควบคุม ระวัง หรือบรรเทาผลร้ายจากอันตราย และความเสียหายที่เกิดขึ้นนั้นได้อย่างทันท่วงที ซึ่งจะเห็นได้ว่าแผนปฏิบัติการฉุกเฉินจากสารเคมีและวัตถุอันตราย ในการบูรณาการสาธารณภัยในระดับที่ 4 คือสถานการณ์ที่อันตรายและส่งผลกระทบต่อชีวิต สิ่งแวดล้อม และทรัพย์สินอย่างร้ายแรง ได้กำหนดแนวทางและขั้นตอนสนับสนุนการปฏิบัติการตอบโต้ เหตุฉุกเฉิน การบัญชาการ หรือสั่งการเพื่อแก้ไขปัญหามลพิษภัยใกล้เคียงกับวิกฤตน้ำ (ระดับ 3) “กองอำนวยการน้ำแห่งชาติ” จะนำเสนอต่อนายกรัฐมนตรีเพื่อพิจารณากระดับสถานการณ์เป็นวิกฤตน้ำและ จัดตั้งศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจตามมาตรา 24 แห่งพระราชบัญญัติน้ำฯ เพื่อเป็นมาตรการเฉพาะในการแก้ไขปัญหามลพิษในกรณีเช่นนี้ ซึ่งการจัดตั้ง “ศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ” ตามมาตรา 24 แห่งพระราชบัญญัติ ทรัพยากรน้ำฯ เป็นการบูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง “ในขณะที่เกิดภัย” ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับกลไก การแก้ไขปัญหามลพิษสาธารณะภัยขนาดร้ายแรงอย่างยิ่ง ในระดับที่ 4 ของแผนปฏิบัติการฉุกเฉินจากสารเคมีและ วัตถุอันตราย จะเห็นได้ว่าผู้บัญชาการที่มีอำนาจสั่งการในการแก้ไขปัญหาคือนายกรัฐมนตรีเช่นเดียวกัน อีกทั้งในการสั่งการเพื่อบูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาก็มีขอบเขตหน้าที่และอำนาจ ในการรับผิดชอบดำเนินการไม่แตกต่างกัน

อย่างไรก็ดี ในการจัดตั้งศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจนั้น มีความชัดเจนเรื่องหน่วยงานรับผิดชอบด้านงบประมาณที่จะจัดสรรมาใช้ในการดำเนินการได้อย่างรวดเร็ว และการกำหนดผลในทาง กฎหมายที่สถานะของคำสั่งของนายกรัฐมนตรีในฐานะผู้บัญชาการศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจซึ่งรองรับให้มีสภาพอย่างกฎเพื่อให้มีผลเป็นการทั่วไปต่อประชาชนที่เกี่ยวข้อง อีกทั้งบทสันนิษฐานของกฎหมายที่จะคุ้มครอง เจ้าหน้าที่ของศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ ข้าราชการฝ่ายพลเรือน เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ฝ่าย ปกครองหรือตำรวจ เจ้าหน้าที่ฝ่ายทหาร พนักงานส่วนท้องถิ่น หรือ บุคคลใด ที่ได้ดำเนินการไปตามหน้าที่และ อำนาจ หรือการปฏิบัติตามคำสั่งของนายกรัฐมนตรีในฐานะผู้บัญชาการศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ ให้พ้นจาก ความรับผิดชอบ อันจะทำให้การปฏิบัติหน้าที่ของผู้ที่เกี่ยวข้องในทุกภาคส่วนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและทันท่วงทีต่อเหตุการณ์ จึงเห็นได้

ว่ากลไกของมาตรา 24 แห่งพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำฯ นั้น ถือเป็น มาตรการเฉพาะในการนำไปใช้ในการบูรณาการเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว นอกเหนือไปจากการปฏิบัติตาม แผนปฏิบัติการฉุกเฉินจากสารเคมีและวัตถุอันตราย (สารเคมีและวัตถุอันตราย) และแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ในระดับสาธารณสุขขนาดร้ายแรงอย่างยิ่ง

นอกจากนี้ ในกรณีที่ปัญหาวิกฤตน้ำในบริบทด้านคุณภาพน้ำที่อาจเกิดขึ้นในพื้นที่ปิด เช่น เขตอุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เป็นต้น ซึ่งวิกฤตน้ำในลักษณะดังกล่าวอาจไม่เข้าเงื่อนไขหรือ มีปัญหาที่ต้องพิจารณาว่ามีลักษณะที่จะถือว่าเป็น “สาธารณภัย” ตามคำจำกัดความของพระราชบัญญัติ ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยฯ ในการที่จะนำมาตราการหรือแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติมาใช้บังคับกับกรณีดังกล่าวได้หรือไม่ เพียงใด แต่หากข้อเท็จจริงเพียงพอต่อการยกระดับสถานการณ์เป็นวิกฤตน้ำ โดยเห็นว่าสถานการณ์ดังกล่าวอาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อการใช้ชีวิตของคน สัตว์ พืช หรือสิ่งแวดล้อม อย่างร้ายแรง นายกรัฐมนตรีย่อมมีอำนาจตามมาตรา 24 แห่งพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำฯ มาใช้เป็นเครื่องมือ หนึ่งในการจัดตั้ง “ศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ” เพื่อบริหารจัดการและแก้ไขปัญหาดังกล่าวร่วมกับแผนปฏิบัติการ ฉุกเฉินจากสารเคมีและวัตถุอันตราย (สารเคมีและวัตถุอันตราย) ร่วมกับหน่วยงานหลักที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมควบคุมมลพิษ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ด้วยอีกทางหนึ่ง

1) การกำหนดแนวทางการบูรณาการ

เพื่อเป็นการลดความซ้ำซ้อนในการดำเนินการแก้ไขปัญหา และจำกัดขอบเขตในการ ดำเนินการต่อ “ทรัพยากรน้ำ” โดยตรง อีกทั้งเป็นการสนับสนุนการปฏิบัติงานระหว่างสำนักงานทรัพยากรน้ำ แห่งชาติ (กองอำนวยการน้ำแห่งชาติ/ ศูนย์อำนวยการน้ำแห่งชาติ) กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกลาง (กอปภ.ก.) กองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (บกปภ.ช.) กรมควบคุม มลพิษ และหน่วยงานอื่นๆ ที่จะร่วมสนับสนุนการดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับวิกฤตน้ำนั้น จึงควรกำหนด แนวทางการบูรณาการแก้ไขปัญหาวิกฤตน้ำ (ในบริบทด้านคุณภาพน้ำ) ไว้ดังนี้

- การบูรณาการในสถานการณ์ที่แผนปฏิบัติการฉุกเฉินจากสารเคมีและวัตถุอันตรายสามารถรับมือได้ ในกรณีที่เกิดเหตุฉุกเฉินหรือเหตุภัยอันตรายจากภาวะมลพิษหรือจากการ แพร่กระจายของมลพิษลงสู่แหล่งทรัพยากรน้ำ พิจารณาจากระดับความร้ายแรงของสาธารณภัยระดับที่ 1 (ขนาดเล็ก) ระดับที่ 2 (ขนาดกลาง) หรือระดับที่ 3 (ขนาดใหญ่) (หรือในระดับปกติติดตามสถานการณ์ และเฝ้าระวัง (ระดับ 1) หรือระดับรุนแรงหรือคาดว่าจะรุนแรง (ระดับ 2) ของระดับสถานการณ์เพื่อบริหารจัดการภาวะวิกฤต น้ำ) ที่หน่วยงานของรัฐและเอกชนสามารถบูรณาการเพื่อแก้ไขปัญหาตาม

แผนปฏิบัติการฉุกเฉินจากสารเคมี และวัตถุอันตรายได้การปฏิบัติการต่อเหตุดังกล่าวกำหนดให้กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลักตามแผนปฏิบัติการฉุกเฉินจากสารเคมีและวัตถุอันตราย ร่วมกับ หน่วยงานสนับสนุนอื่นๆ รองรับกับแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ โดยมีสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (กองอำนวยการน้ำแห่งชาติและศูนย์อำนวยการน้ำแห่งชาติ) ร่วมบูรณาการดังนี้

2) การดำเนินการเตรียมความพร้อมในการระงับเหตุ

กองอำนวยการน้ำแห่งชาติและศูนย์อำนวยการน้ำแห่งชาติ สามารถสนับสนุน ข้อมูล การศึกษาและวิเคราะห์สถานการณ์น้ำ เพื่อเสนอแนะนโยบายตามแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ และมาตรการในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำและประสานให้เกิดการนำไปสู่การปฏิบัติ รวมถึงสนับสนุน ข้อมูล ด้านแหล่งทรัพยากรน้ำในลุ่มน้ำของพื้นที่เกิดเหตุและพื้นที่ลุ่มน้ำใกล้เคียง เพื่อจัดทำแผนป้องกันและ แก้ไขปัญหา การกำหนดแผนการป้องกันการแพร่กระจายของมลพิษโดยการปิดกั้นเส้นทางไหลของน้ำในเขต พื้นที่ลุ่มน้ำโดยอาศัยฝั้งน้ำ ตลอดจนร่วมวางแผนการแจ้งเตือนผู้ใช้น้ำ การบูรณาการร่วมกับองค์กรผู้ใช้น้ำใน พื้นที่ลุ่มน้ำที่เกิดเหตุและลุ่มน้ำใกล้เคียง รวมถึงแผนการดำเนินการฟื้นฟูทรัพยากรน้ำให้เหมาะสมต่อการ อุปโภคบริโภคภายหลังจากเหตุดังกล่าวสิ้นสุดลงได้

3) การเผชิญเหตุ

กองอำนวยการน้ำแห่งชาติและศูนย์อำนวยการน้ำแห่งชาติ สามารถบูรณาการ ข้อมูล สารสนเทศด้านทรัพยากรน้ำทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ ติดตามและประเมินสถานการณ์น้ำ และแจ้ง เตือนภัยให้แก่ผู้ใช้น้ำและองค์กรผู้ใช้น้ำในแต่ละภาค (ภาคเกษตรกรรม ภาคอุตสาหกรรม หรือภาคพาณิชย์กรรม) รวมถึงการบูรณาการข้อมูลและข้อเสนอทางด้านวิชาการเพื่อวิเคราะห์และ ประเมิน ความรุนแรงของเหตุ ตลอดจนร่วมวางแผนควบคุม ระงับเหตุ และเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาจนกว่าเหตุดังกล่าวจะสิ้นสุดลง

ในกรณีที่เกิดเหตุฉุกเฉินหรือเหตุภัยอันตรายจากภาวะมลพิษในระดับที่ 4 สาธารณภัยร้ายแรงอย่างยิ่ง (หรือในระดับวิกฤตน้ำ (ระดับ 3) ของระดับสถานการณ์เพื่อบริหารจัดการภาวะวิกฤตน้ำ) ซึ่งเป็นเหตุที่ส่งผลกระทบการดำรงชีวิตของคน สัตว์ หรือพืช ต่อสิ่งแวดล้อม หรือต่อทรัพย์สินของประชาชน หรือของรัฐอย่างรุนแรง จำเป็นต้องบูรณาการร่วมกับหน่วยงานต่างๆ ทั้ง

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

ภายในและภายนอกประเทศ หรือ จำเป็นต้องอาศัยเจ้าหน้าที่จำนวนมากในการดำเนินการระงับเหตุ หรือให้ความช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบเมื่อ นายกรัฐมนตรีจัดตั้งศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจและสั่งการ ในฐานะผู้บัญชาการเพื่อบริหารจัดการและแก้ไขปัญหา ดังกล่าวแล้ว การบูรณาการระหว่างศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจและหน่วยงานต่างๆ ในระหว่างเกิดเหตุมีแนวทาง ในการดำเนินการ ดังนี้

ตาราง 3-4 การบูรณาการระหว่างศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจและหน่วยงานต่างๆ ในระหว่างเกิดเหตุ

แผนการบูรณาการ/ แผนปฏิบัติการ	หน่วยงานรับผิดชอบ หลัก	หน่วยงานสนับสนุน	หมายเหตุ
1. อำนาจสั่งการตามกฎหมาย	- นายกรัฐมนตรี (ผู้บัญชาการศูนย์ บัญชาการเฉพาะกิจ)		
2. การบูรณาการในระดับนโยบาย	- ศูนย์บัญชาการเฉพาะ กิจ	กองบัญชาการป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัย แห่งชาติ (กปภ.ช.)	
3. การให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัย	- ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ จังหวัด		
3.1 การเคลื่อนย้ายประชาชน ออกจากพื้นที่เกิดเหตุ	- สำนักงานป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัย จังหวัดในพื้นที่ประสบ เหตุ - ศูนย์ป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัยเขต ในพื้นที่ประสบเหตุ - มณฑลทหารบกในพื้นที่ ในพื้นที่ประสบเหตุ - องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นในพื้นที่ประสบ เหตุ - องค์กรสาธารณกุศล มูลนิธิ และภาคเอกชน	- อาสาสมัครป้องกันภัย ฝ่ายพลเรือนในพื้นที่	
3.2 การแจกจ่ายอาหารน้ำดื่ม อุปกรณ์และเครื่องยังชีพ	- องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นในพื้นที่ประสบ เหตุ - สำนักงานเหล่ากาชาด - การประสานส่วนภูมิภาค ในพื้นที่ประสบเหตุ	- อาสาสมัครป้องกันภัย ฝ่ายพลเรือนในพื้นที่ - จิตอาสา	

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

แผนการบูรณาการ/ แผนปฏิบัติการ	หน่วยงานรับผิดชอบ หลัก	หน่วยงานสนับสนุน	หมายเหตุ
	- สำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 1,9 - สำนักทรัพยากรน้ำบาดาลเขต 1,7 - องค์การสาธารณสุขมูลนิธิ และภาคเอกชน		
3.3 การดูแลความปลอดภัยและ ทรัพย์สิน	- ตำรวจภูธรจังหวัด - สถานีตำรวจทางหลวง - กองบังคับการตำรวจทางหลวง - ผู้นำท้องถิ่น ในพื้นที่ประสบเหตุ	- อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนในพื้นที่ - การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค - การประปาส่วนภูมิภาค	
3.4 การช่วยเหลือทางการแพทย์	- สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด - โรงพยาบาลประจำตำบล/อำเภอ/จังหวัด	- สนง.เหล่ากาชาดจังหวัด - จิตอาสา - อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน - สนง.พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	
3.5 การป้องกันน้ำ และการระบายน้ำ เช่น จัดทำทำนบดิน ขุดคลอง/ ทางระบายน้ำหรือเตรียมพื้นที่รับน้ำ เป็นต้น	- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ประสบเหตุ - สำนักงานชลประทานในพื้นที่ประสบเหตุ - โครงการชลประทานจังหวัด ในพื้นที่ประสบเหตุ - สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัด ในพื้นที่ประสบเหตุ - สำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 1,9	- มณฑทหารบกในพื้นที่	
3.6 การผันน้ำ	- คณะกรรมการลุ่มน้ำ - คณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ	- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ประสบเหตุ	

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

แผนการบูรณาการ/ แผนปฏิบัติการ	หน่วยงานรับผิดชอบ หลัก	หน่วยงานสนับสนุน	หมายเหตุ
		- สำนักงานชลประทาน ในพื้นที่ประสบเหตุ - โครงการชลประทาน จังหวัด ในพื้นที่ประสบ เหตุ - สำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 1	
4. การพยากรณ์ การ ติดตาม เฝ้าระวัง การ ประชาสัมพันธ์ และการ แจ้งเตือนภัย	- คณะกรรมการลุ่มน้ำ - สำนักงานอุตุนิยมวิทยา ในพื้นที่ (การพยากรณ์ สภาพอากาศ) - สำนักงานป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัย จังหวัดในพื้นที่ (ติดตาม สถานการณ์ และการแจ้ง เตือนภัย) - สำนักงานชลประทาน ในพื้นที่ (ติดตามปริมาณ น้ำที่กักเก็บ และการ ระบายน้ำในเขต ชลประทาน) - สำนักงานทรัพยากรน้ำ ที่ 1,9 (เฝ้าระวังติดตาม สถานการณ์น้ำ แจ้งเตือน ภัย) - การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่ง ประเทศไทย (เฝ้าระวัง ปริมาณน้ำในอ่างฯ ที่อยู่ ในความรับผิดชอบ) - สำนักงานสิ่งแวดล้อม และควบคุมมลพิษ ใน พื้นที่ (เฝ้าระวังคุณภาพ น้ำ)	- สำนักงานประชาสัมพันธ์ จังหวัดในพื้นที่ - สถานีวิทยุกระจายเสียง แห่งประเทศไทย (สวท.) - กอ.รมน. จังหวัด - สำนักงาน ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมจังหวัด - สถาบันสารสนเทศ ทรัพยากรน้ำ (องค์การ มหาชน) - สำนักงานพัฒนา เทคโนโลยีอวกาศและภูมิ สารสนเทศ (องค์กร มหาชน) - องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นในพื้นที่	

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

แผนการบูรณาการ/ แผนปฏิบัติการ	หน่วยงานรับผิดชอบ หลัก	หน่วยงานสนับสนุน	หมายเหตุ
5. การสนับสนุนข้อมูล เพื่อจัดทำแผนระงับเหตุ หรือแผนปฏิบัติการ			
5.1 ข้อมูลสารสนเทศ ด้านทรัพยากรน้ำ/ผิวน้ำ	- สำนักงานทรัพยากรน้ำ แห่งชาติ	- สำนักงานทรัพยากรน้ำ แห่งชาติภาค - ศูนย์อำนวยการน้ำ แห่งชาติ - คณะกรรมการลุ่มน้ำ - สำนักงานทรัพยากรน้ำ บาดาลเขต - สำนักงานทรัพยากรน้ำ ในพื้นที่ - สำนักงานชลประทานใน พื้นที่ - ศูนย์น้ำระดับจังหวัด	
5.2 ข้อมูลสภาพอากาศ	- กรมอุตุนิยมวิทยา	- สถาบันสารสนเทศ ทรัพยากรน้ำ (องค์การ มหาชน) - สำนักงานพัฒนา เทคโนโลยีอวกาศและภูมิ สารสนเทศ (องค์การมหาชน)	
5.3 ข้อมูลเส้นทางสัญจร เส้นทางเสี่ยงพื้นที่เสี่ยง ภัยและพื้นที่ประสบภัย	- สำนักงานขนส่งจังหวัด - แขวงทางหลวงชนบท - ศูนย์สร้างทางจังหวัด - แขวงทางหลวงชนบท จังหวัด - องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นในพื้นที่		
6. การออกประกาศ/ คำสั่ง			
6.1 ประกาศในราชกิจจานุ เบกษากำหนดเขต ภาวะน้ำแล้ง	นายกรัฐมนตรี โดย ข้อเสนอของ คณะกรรมการลุ่มน้ำ	- สำนักงานประชาสัมพันธ์ จังหวัดในพื้นที่	มาตราที่ 58 วรรค 1 ตาม พระราชบัญญัติทรัพยากร น้ำ พ.ศ. 2561

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

แผนการบูรณาการ/ แผนปฏิบัติการ	หน่วยงานรับผิดชอบ หลัก	หน่วยงานสนับสนุน	หมายเหตุ
		- สถานีวิทยุกระจายเสียง แห่งประเทศไทย (สวท.) - กอ.รมน. จังหวัด - สำนักงาน ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมจังหวัด - องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นในพื้นที่	
6.2 เขตพื้นที่ประสบสา ธารณภัยร้ายแรงอย่างยิ่ง	- นายกรัฐมนตรีหรือ รองนายกรัฐมนตรี ซึ่งนายกรัฐมนตรี มอบหมาย		มาตรา 31 พระราชบัญญัติป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัยฯ
6.3 ประกาศจำกัด กิจการการใช้น้ำในภาวะ น้ำแล้งอย่างรุนแรง	- นายกรัฐมนตรี	- องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น	มาตราที่ 58 พระราชบัญญัติทรัพยากร น้ำ พ.ศ. 2561
7. การฟื้นฟูเยียวยา			
7.1 การฟื้นฟูเยียวยา ด้านผลิตผล ทาง การเกษตร	- สำนักงานเกษตรและ สหกรณ์จังหวัด - สำนักงานเกษตรจังหวัด	- องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นในพื้นที่ - สำนักงานป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัยจังหวัด	
7.2 การจ่ายค่าทดแทน การใช้ ที่ดินหรือ สิ่งก่อสร้าง	- หน่วยงานซึ่งพนักงาน เจ้าหน้าที่ผู้ออกคำสั่งนั้น สังกัดอยู่	- สำนักงานประมาณ - สำนักงานทรัพยากรน้ำ แห่งชาติ	- มาตรา 67 วรรคสาม ตามพระราชบัญญัติ ทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561
7.3 การจ่ายค่าทดแทน การใช้น้ำจากการเฉลี่ย น้ำ	- หน่วยงานซึ่งพนักงาน เจ้าหน้าที่ผู้ออกคำสั่งนั้น สังกัดอยู่	- สำนักงานประมาณ - สำนักงานทรัพยากรน้ำ แห่งชาติ	- มาตรา 60 วรรคสอง ตาม พระราชบัญญัติ ทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561
7.4 การฟื้นฟูทรัพยากร ธรรมชาติ/การฟื้นฟู สิ่งแวดล้อมและการ จัดการมลพิษ	- สำนักงานป่าไม้เขต - สำนักงานอนุรักษ์พื้นที่ - สำนักงานสิ่งแวดล้อม และควบคุมมลพิษ - องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นในพื้นที่	- สำนักงาน ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมจังหวัด - สนง.โยธาธิการและผัง เมืองจังหวัด - แขวงทางหลวงชนบท	
8. การเตรียมพื้นที่กัก เก็บน้ำ	- สำนักงานชลประทาน ในพื้นที่	- สำนักงานทรัพยากรน้ำ แห่งชาติภาค	

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

แผนการบูรณาการ/ แผนปฏิบัติการ	หน่วยงานรับผิดชอบ หลัก	หน่วยงานสนับสนุน	หมายเหตุ
	- สำนักงานทรัพยากรน้ำ ในพื้นที่ -สำนักงานทรัพยากรน้ำ บาดาลเขตในพื้นที่ - องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นในพื้นที่		
9. งบประมาณ	- สำนักงบประมาณ		มาตรา 24 ตาม พระราชบัญญัติ ทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561
10. การรายงานและ สรุปผลการ ดำเนินการ	- สำนักงานทรัพยากรน้ำ แห่งชาติ	- สำนักงานทรัพยากรน้ำ แห่งชาติภาค	มาตรา 24 ตาม พระราชบัญญัติ ทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561

การดำเนินการภายหลังสิ้นสุดเหตุ กองอำนวยการน้ำแห่งชาติและศูนย์อำนวยการน้ำ
แห่งชาติ และสำนักงานทรัพยากร น้ำแห่งชาติภาคสามารถสนับสนุนการดำเนินการตรวจสอบความ
ปลอดภัยและคุณภาพของทรัพยากรน้ำและ แหล่งทรัพยากรน้ำสาธารณะที่เหมาะสมต่อการอุปโภค
และบริโภคของผู้ใช้น้ำในเขตลุ่มน้ำที่เกิดเหตุและลุ่มน้ำ ใกล้เคียง การแจ้งข้อมูลความปลอดภัย
ดังกล่าวไปยังผู้ใช้น้ำและองค์กรผู้ใช้น้ำและขอแนะนำในการใช้น้ำ จนกว่าจะกลับคืนสู่ภาวะปกติ ร่วม
ดำเนินการฟื้นฟูทรัพยากรน้ำหรือแหล่งน้ำสาธารณะที่ปนเปื้อนมลพิษร่วมกับ หน่วยงานอื่นๆ ที่
เกี่ยวข้อง ตลอดจนการรายงานผลการดำเนินการ สภาพปัญหา อุปสรรค ข้อจำกัด และ แนวทางแก้ไข
ปัญหาในอนาคตต่อคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

3.3.8 แนวทางปฏิบัติงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ในหัวข้อที่ผ่านมาได้มีการอธิบายถึงบทบาทขององค์กรด้านน้ำตาม พ.ร.บ.ทรัพยากรน้ำ
เช่น ศูนย์อำนวยการน้ำแห่งชาติ กองอำนวยการน้ำแห่งชาติ ศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ และตาม
พ.ร.บ.ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกลาง
กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด/อำเภอ และศูนย์บัญชาการส่วนหน้า ซึ่งเป็น
องค์กรที่ทำหน้าที่บัญชาการ อำนวยการ รวมทั้งประสานการปฏิบัติการกับหน่วยงานระดับปฏิบัติการ
ต่างๆ

ในหัวข้อนี้ จะกล่าวถึงแนวทางการปฏิบัติงานร่วมกับหน่วยงานปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง ซึ่ง
สามารถสรุปได้ตามภาพประกอบ 3- โดยโครงสร้างในระดับปฏิบัติการนี้ จะใช้ได้กับภัยในทุกระดับ
ความรุนแรง ของภัย ตั้งแต่ระดับ 1 : ปกติ จนถึงระดับ 3 : วิกฤติ โดยมีรายละเอียดดังนี้

(1) แนวทางปฏิบัติร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

หน่วยงานของรัฐจะปฏิบัติงานร่วมโดยมีการประสานผ่านทางทั้งกองอำนวยการน้ำแห่งชาติ สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ และ ศูนย์บัญชาการส่วนหน้าของกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกลาง/จังหวัด/อำเภอ โดยทั้ง 2 องค์กรนี้จะทำหน้าที่อำนวยความสะดวกร่วมกันอยู่แล้ว เพื่อให้การดำเนินการต่างๆ มีความสอดคล้องกันตามแผนผังในภาพประกอบ 3-6 และ ภาพประกอบ 3-8

(2) แนวทางปฏิบัติร่วมกับภาคประชาสังคม เอกชน และองค์กรการกุศล

การปฏิบัติงานร่วมกับภาคส่วนต่างๆ เหล่านี้ จะมีการประสานผ่านจุดติดต่อคือ กองอำนวยการน้ำแห่งชาติ/ สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ และ ศูนย์บัญชาการส่วนหน้า เช่นเดียวกับกรณีของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยการปฏิบัติงานร่วมจะเป็นไปตามขีดความสามารถและแนวทางที่ตกลงกันระหว่างภาคส่วนต่างๆ เหล่านี้กับจุดติดต่อ

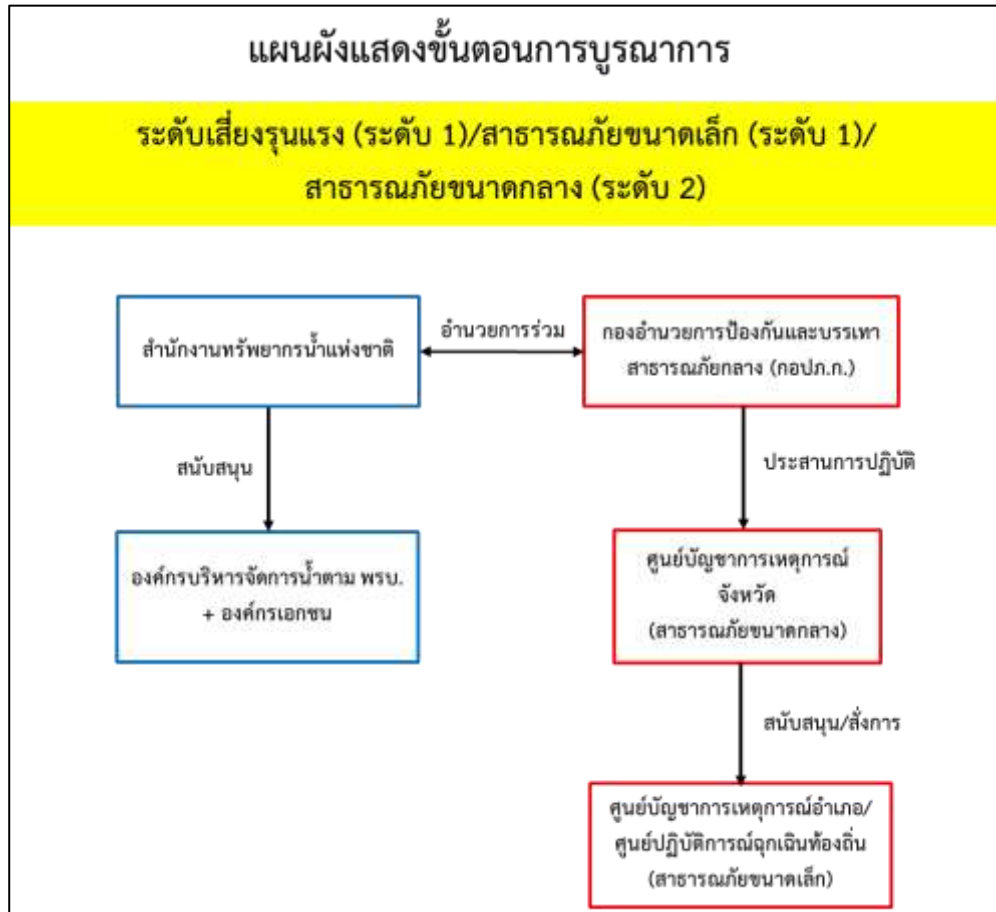
(3) แนวทางปฏิบัติร่วมกับองค์กรระหว่างประเทศ

จะดำเนินการในลักษณะเดียวกับการปฏิบัติงานร่วมกับภาคประชาสังคมฯ ตามหัวข้อ

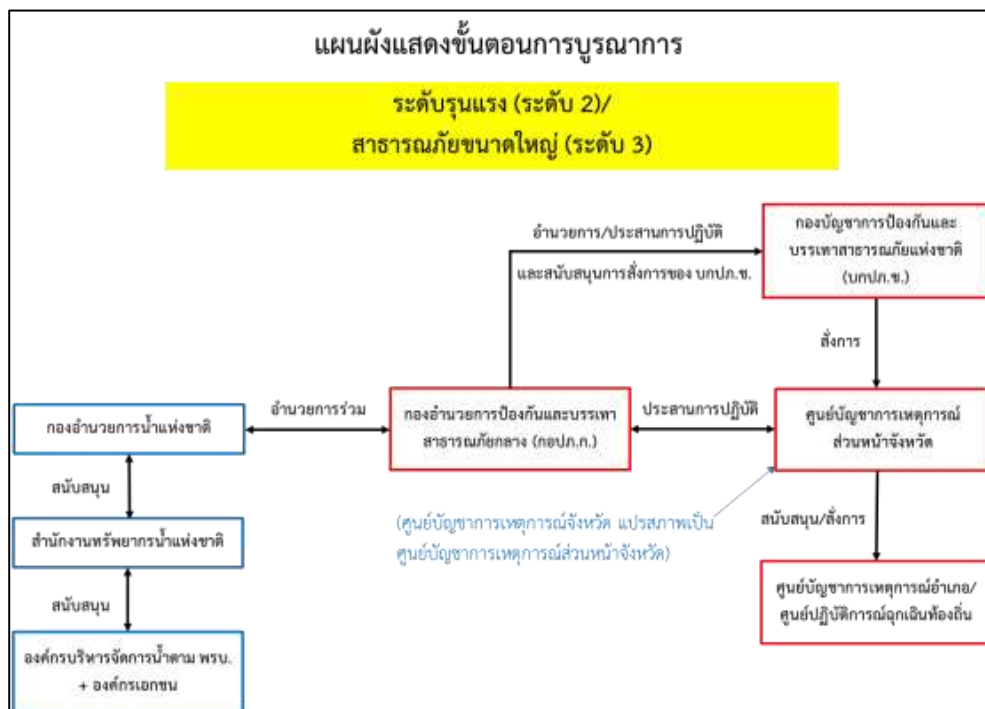
3.3.8 (2) หรืออาจประสานผ่านมาทางหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องตามภาพประกอบ 3-5 ก็ได้

ภาพประกอบ 3-5 ความเชื่อมโยงและการประสานงานของหน่วยงานในระดับบัญชาการ ระดับ
 อำนวยการและระดับปฏิบัติการ

ภาพประกอบ 3-6 แผนผังแสดงขั้นตอนการบูรณาการที่ระดับภัย 1: ระดับเสี่ยงรุนแรง

ภาพประกอบ 3-7 แผนผังแสดงขั้นตอนการบูรณาการที่ระดับภัย 3 : วิฤฤติ

ภาพประกอบ 3-8 แผนผังแสดงขั้นตอนการบูรณาการที่ระดับภัย 3: ระดับวิกฤต

บทที่ 4

แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม

มาตรา 64 ให้คณะกรรมการลุ่มน้ำจัดทำแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมขึ้นไว้เป็นการล่วงหน้า โดยให้จัดทำเป็นแผนเพื่อเตรียมการรองรับทั้งกรณีปกติซึ่งสามารถคาดหมายได้ว่าจะเกิดภาวะน้ำท่วมในระยะเวลาใดระยะเวลาหนึ่งเป็นประจำ และกรณีฉุกเฉินที่มีน้ำท่วมเกิดขึ้นโดยฉับพลัน โดยในการจัดทำแผนต้องพิจารณาถึงสภาพแวดล้อม ผังน้ำ ระบบนิเวศ และความหลากหลายทางชีวภาพของพื้นที่นั้นประกอบด้วย

แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมตามวรรคหนึ่ง อย่างน้อยต้องมีรายการ ดังต่อไปนี้

- (1) หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักและหน่วยงานสนับสนุน
- (2) การจัดเตรียมข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ในการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
- (3) การบริหารจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากภาวะน้ำท่วม
- (4) การจัดทำระบบเตือนภัยน้ำท่วม
- (5) การเผยแพร่ข้อมูลให้ประชาชนทราบ
- (6) วิธีการระบายน้ำที่รวดเร็วและถูกต้องตามหลักวิชาการให้น้ำระบายไปตามแนวทาง

ที่กำหนด

- (7) วิธีการกักเก็บน้ำเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป
- (8) การประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อช่วยเหลือประชาชนที่อาจได้รับภัยพิบัติจากน้ำท่วม
- (9) งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการ

4.1 หน่วยงานผู้รับผิดชอบ

หน่วยงานผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติการตามแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม มีทั้งหน่วยงานหลักและหน่วยงานสนับสนุน โดยในการปฏิบัติการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านบริหารจัดการน้ำ ด้านการให้ความช่วยเหลือ และด้านสร้างการรับรู้และประชาสัมพันธ์ ซึ่งมีหน่วยงานหลักและหน่วยงานสนับสนุนดังแสดงในตาราง 4-1

ตาราง 4-1 หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักและหน่วยงานสนับสนุน

ลำดับ	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
1	ด้านบริหารจัดการน้ำ	สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ กรมชลประทาน กรมทรัพยากรน้ำ จังหวัด การไฟฟ้าฝ่ายผลิต กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและ อนุรักษ์พลังงาน	องค์การตลาด สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยี อวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน)กรมอุทก ศาสตร์ กรมป่าไม้

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

ลำดับ	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
			กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กรมเจ้าท่า กรมโยธาธิการและผังเมือง กรมทรัพยากรทางทะเลและ ชายฝั่ง กรมทางหลวง การรถไฟแห่งประเทศไทย
2	ด้านการให้ความช่วยเหลือ	กรมป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย สำนักงานส่งเสริมการปกครอง ท้องถิ่นจังหวัด จังหวัด	กองทัพ ตำรวจ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค
3	ด้านสร้างการรับรู้และ ประชาสัมพันธ์	สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ กรมประชาสัมพันธ์ จังหวัด	สื่อมวลชน (เอกชน)

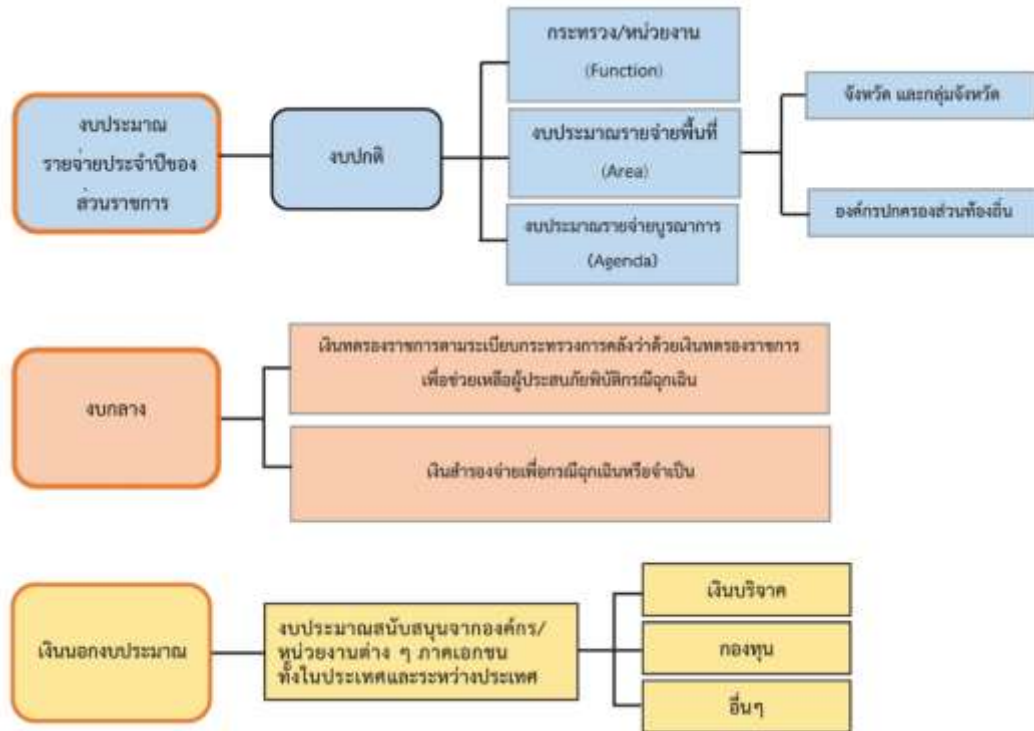
ที่มา : กองบริหารจัดการลุ่มน้ำ สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

4.2 งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินงาน

งบประมาณที่ใช้ในการจัดการแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมระดับจังหวัด มีที่มา
จากงบประมาณ 3 ส่วน ได้แก่

- (1) งบประมาณรายจ่ายประจำปี (งบประมาณรายจ่ายประจำปีขององค์กรปกครองส่วน
ท้องถิ่น งบประมาณจังหวัดและกลุ่มจังหวัด และงบประมาณของส่วนราชการ)
- (2) งบอื่นๆ (งบกลางขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรืองบกลางรัฐบาล และเงินทด
รองราชการ ตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ)
- (3) เงินนอกราชการ เป็นบรรดาเงินที่ทั้งปวงที่หน่วยงานของรัฐจัดเก็บหรือได้รับไว้เป็น
กรรมสิทธิ์ตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือจากนิติกรรมหรือนิติเหตุ หรือกรณีอื่นใด ที่ต้องนำส่ง
คลัง แต่มีกฎหมายอนุญาตให้สามารถเก็บไว้ใช้จ่ายได้ โดยไม่ต้องนำส่งคลัง ได้แก่ งบประมาณ
สนับสนุนจากองค์กร/หน่วยงานต่าง ๆ ภาคเอกชน ทั้งในประเทศ และระหว่างประเทศ เพื่อสนับสนุน
การดำเนินกิจการที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยกรมป้องกันและบรรเทาสา
ธารณภัย เป็นหน่วยงานกลางในการประสาน และผลักดันการดำเนินงานให้เป็นไปตามหลักการ
ข้อกำหนดและเงื่อนไขขององค์กรผู้ให้การสนับสนุน และไม่ขัดแย้งกับแนวทางการดำเนินงานใน

แผนการป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ.2564-2570 โดยแบ่งเป็นเงินบริจาค กองทุน
และอื่น ๆ

ภาพประกอบ 4-1 แหล่งที่มาและวิธีการงบประมาณในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย

4.2.1 งบประมาณรายจ่ายประจำปี (งบรายจ่ายประจำปีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น/ จังหวัดและกลุ่มจังหวัด/ส่วนราชการจังหวัด

ตาราง 4-2 งบประมาณรายจ่ายประจำปี

งบประมาณ	สาระสำคัญ
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	1) ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปี ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตพื้นที่ของตน เพื่อใช้ดำเนินการตั้งแต่ระยะก่อนเกิด ขณะเกิด และหลังเกิดสาธารณภัย โดยเฉพาะงบประมาณเพื่อให้ความช่วยเหลือและบรรเทาความเดือดร้อนที่เกิดขึ้นเฉพาะหน้าและระยะยาว เช่น การอพยพ การจัดการศูนย์พักพิงชั่วคราว การสงเคราะห์ช่วยเหลือผู้ประสบภัย การสาธารณสุข การสื่อสาร การรักษาความสงบเรียบร้อย และการสาธารณสุข 2) ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสนับสนุนงบประมาณเพื่อการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในพื้นที่ของตนให้เป็นไปตามแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด ซึ่งกำหนดให้มีแผนและขั้นตอนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

งบประมาณ	สาระสำคัญ
	ในการจัดทาสต็อกอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ และยานพาหนะ พร้อมทั้งจัดให้มี เครื่องหมายสัญญาณหรือสิ่งอื่นใด ในการแจ้งให้ประชาชนได้ทราบถึงการเกิด หรือคาดว่าจะเกิดสาธารณภัย 3) ให้มีการตั้งงบประมาณในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขต ท้องถิ่นของตนตามกรอบแนวทางตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ 3.1) ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น พ.ศ. 2547 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ 89 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจใช้จ่ายเงินสะสมได้ โดย ได้รับอนุมัติจากสภาท้องถิ่นภายใต้เงื่อนไข ข้อ 91 ภายใต้บังคับข้อ 89 ในกรณีฉุกเฉินที่มีสาธารณภัย เกิดขึ้น ให้ผู้บริหารท้องถิ่นอนุมัติให้จ่ายขาดเงินสะสมได้ตามความจำเป็นใน ขณะนั้น โดยให้คำนึงถึงฐานะการเงินการคลังขององค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นนั้น 3.2) ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยเงินอุดหนุนขององค์กร ปกครอง ส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2559 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ 4 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจตั้งงบประมาณให้เงิน อุดหนุน หน่วยงานที่ขอรับเงินอุดหนุนได้ 3.3) ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยค่าใช้จ่ายเพื่อช่วยเหลือ ประชาชนตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2560 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ 6 กรณีเกิดสาธารณภัยในพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น ไม่ว่าจะมีการประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ กรณีฉุกเฉินหรือไม่ก็ตาม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินการ ช่วยเหลือประชาชนในเบื้องต้น โดยฉับพลันทันที เพื่อการดำรงชีพ หรือ บรรเทาความเดือดร้อนเฉพาะหน้า หรือระงับสาธารณภัย หรือเพื่อคุ้มครอง ชีวิตและทรัพย์สิน หรือป้องกันภัยอันตรายที่จะเกิดแก่ประชาชนได้ตามความ จำเป็น ภายใต้ขอบอำนาจหน้าที่ ตามกฎหมาย โดยไม่ต้องเสนอ คณะกรรมการช่วยเหลือประชาชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณา ในกรณีการช่วยเหลือประชาชน เพื่อเยียวยาและฟื้นฟูหลังเกิดสาธารณภัย หรือการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต หรือการป้องกันและระงับ

งบประมาณ	สาระสำคัญ
	โรคติดต่อ หรือการช่วยเหลือเกษตรกรผู้มีรายได้น้อยให้เสนอคณะกรรมการช่วยเหลือประชาชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ความเห็นชอบก่อน ข้อ 7 กรณีมีความจำเป็นต้องให้ความช่วยเหลือประชาชนเพื่อเยียวยา หรือฟื้นฟูหลังเกิดสาธารณภัย ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการ ดังนี้ (1) กรณีมีการประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน ในพื้นที่เกิดภัยให้รายงานอำเภอ หรือจังหวัด หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณานำเงินอุดหนุนราชการเพื่อการช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ ให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัย (2) กรณีมิได้ประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณี ฉุกเฉินในพื้นที่เกิดภัยในการช่วยเหลือประชาชน ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เสนอคณะกรรมการช่วยเหลือประชาชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาให้ความช่วยเหลือ ทั้งนี้ไม่เกินหลักเกณฑ์ที่กำหนดในระเบียบนี้ ข้อ 11 การให้ความช่วยเหลือประชาชนผู้ประสบสาธารณภัย หรือภัยพิบัติฉุกเฉิน มีลักษณะเป็นการช่วยเหลือที่จำเป็นที่ต้องแก้ไขโดยฉับพลันในการดำรงชีพและความเป็นอยู่ของประชาชน หรือเป็นการซ่อมแซมให้คืนสู่สภาพเดิม อันเป็นการบรรเทาความเดือดร้อนเฉพาะหน้า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถ ให้ความช่วยเหลือได้ทันที ภายใต้ขอบอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย กรณีสิ่งสาธารณประโยชน์ที่อยู่ในความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับความเสียหาย หากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเห็นว่า การซ่อมแซมให้คืนสู่สภาพเดิมจะไม่คุ้มค่าและ การก่อสร้างใหม่จะเกิดประโยชน์ต่อทางราชการมากกว่า ให้เสนอคณะกรรมการเป็นผู้พิจารณาให้ความเห็นชอบก่อนการใช้จ่ายงบประมาณ โดยให้คำนึงถึงสถานะทางการคลัง ข้อ 16 การช่วยเหลือประชาชนให้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้ (1) การช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณภัย หรือภัยพิบัติฉุกเฉิน ให้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาใช้จ่ายงบประมาณช่วยเหลือประชาชนตามหลักเกณฑ์ของกระทรวงการคลัง โดยอนุโลม

งบประมาณ	สาระสำคัญ
	ข้อ 18 กรณีเกิดสาธารณภัยฉุกเฉิน จำเป็นเร่งด่วน ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเบิกจ่ายจากงบกลาง ประเภทเงินสำรองจ่ายในข้อบัญญัติหรือเทศบัญญัติ งบประมาณรายจ่ายประจำปีโดยโครงการไม่จำเป็นต้องอยู่ในแผนพัฒนาท้องถิ่น 3.4) ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการเบิกค่าใช้จ่ายให้แก่อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2560 ข้อ 5 ในกรณีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความจำเป็นต้องเบิกจ่าย ค่าใช้จ่ายให้แก่อาสาสมัครเพื่อเป็นค่าป่วยการชดเชยการทำงานหรือเวลาที่เสียไปเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิเบิกจ่ายได้ 3.5) ระเบียบคณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ว่าด้วยค่าใช้จ่ายของอาสาสมัครในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2560 ข้อ 4 อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยกิจการอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน พ.ศ. 2553 ที่ได้รับคำสั่งจาก ผู้อำนวยการ ผู้บัญชาการ นายกรัฐมนตรี หรือนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายแล้วแต่กรณี เพื่อการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตพื้นที่ หรือนอกเขตพื้นที่ที่ได้รับค่าใช้จ่ายในอัตราต่อคนต่อวัน ดังนี้ (1) กรณีการปฏิบัติหน้าที่ไม่เกิน 4 ชั่วโมง ให้ได้รับค่าใช้จ่ายจำนวน 100 บาท (2) กรณีการปฏิบัติหน้าที่ไม่เกิน 4 ชั่วโมง แต่ไม่เกิน 8 ชั่วโมง ให้ได้รับค่าใช้จ่าย จำนวน 200 บาท (3) กรณีการปฏิบัติหน้าที่เกิน 8 ชั่วโมง ให้ได้รับค่าใช้จ่ายจำนวน 300 บาท ข้อ 5 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่ที่สามารถจ่ายค่าใช้จ่ายให้แก่อาสาสมัครในสังกัดของตนตามข้อ 4 ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงฐานะทางการเงินการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วย

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

งบประมาณ	สาระสำคัญ
	ข้อ 6 กรณีมีการสั่งใช้อาสาสมัครซึ่งมิได้สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่ ให้ต้นสังกัดเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายจากเงินงบประมาณของส่วนราชการ
จังหวัดและกลุ่มจังหวัด	1) ให้จังหวัดตั้งงบประมาณสำหรับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจากสำนักงบประมาณตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ พ.ศ. 2551 โดยการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด แผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัด แผนปฏิบัติราชการประจำปีของกลุ่มจังหวัด และคำของบประมาณของจังหวัดและกลุ่มจังหวัดตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ เพื่อให้จังหวัดและกลุ่มจังหวัดได้มีส่วนร่วมรับผิดชอบในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ในเขตพื้นที่รับผิดชอบ 2) ให้จังหวัดขอตั้งงบประมาณและขอรับการจัดสรรงบประมาณจากรัฐบาลเพื่อการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยได้อีกแนวทางหนึ่ง
ส่วนราชการ (Function)	ให้หน่วยงานระดับกระทรวง และระดับกรม ขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปี เพื่อดำเนินงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยตามภารกิจของหน่วยงานที่ดำเนินการรองรับยุทธศาสตร์ตามที่กำหนดไว้ในแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ

4.2.2 แหล่งงบประมาณมาใช้ในการดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (งบกลาง)

ตาราง 4-3 แหล่งงบประมาณมาใช้ในการดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (งบกลาง)

งบประมาณ	สาระสำคัญ
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	1) ก่อนเกิดภัย: ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตั้งงบกลาง ประเภทเงินสำรองจ่ายให้เพียงพอต่อการเผชิญเหตุสาธารณภัยที่อาจจะเกิดขึ้น 2) ขณะเกิดภัย: ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำเงินงบประมาณที่ได้เตรียมไว้ไปใช้จ่ายเพื่อบรรเทา/ช่วยเหลือความเดือดร้อนของประชาชนที่ประสบสาธารณภัยเป็นลำดับแรก ทั้งนี้ หากงบประมาณไม่เพียงพอ ให้โอนเงินงบประมาณเหลือจ่าย หรืองบประมาณในแผนงาน/โครงการอื่น ที่ยังไม่มี ความจำเป็นเร่งด่วนที่ต้องใช้จ่ายไปตั้งเป็นงบประมาณสำหรับ ใช้จ่ายเพิ่มเติมได้ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวิธีการงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2541 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
รัฐบาล	1) กรณีส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจใดมีความจำเป็นต้องใช้จ่ายงบประมาณ นอกเหนือจากที่ได้รับการจัดสรรหรือได้รับการจัดสรรงบประมาณแล้วไม่เพียงพอที่จะดำเนินการและมีความจำเป็นเร่งด่วน ให้ส่วนราชการฯ ขอใช้เงินงบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็นโดยพิจารณาเฉพาะกรณีที่มีความจำเป็นและเร่งด่วนที่จะต้องรีบดำเนินการ เพื่อมิให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการเท่านั้น ทั้งนี้ ต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติ 2) ให้ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจที่ประสงค์ขอรับการสนับสนุนงบกลางให้ดำเนินการตามแนวทางปฏิบัติ กรณีการขออนุมัติใช้เงินงบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็นที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติ
เงินตรง ราชการตาม ระเบียบ กระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินตรง ราชการเพื่อ ช่วยเหลือ ผู้ประสบภัยพิบัติ กรณีฉุกเฉิน	การระดมสรรพกำลังและทรัพยากรเข้าป้องกัน ลดผลกระทบ และให้การช่วยเหลือผู้ประสบภัย หรือได้รับผลกระทบ ซึ่งต้องอาศัยงบประมาณสนับสนุนการดำเนินการเพื่อให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ รวดเร็ว และทันการณ์ งบประมาณเพื่อใช้จ่ายในภารกิจดังกล่าวเป็นไปตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยหลักเกณฑ์การใช้เงินตรงราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. 2562 ซึ่งกำหนดวงเงินตรงราชการไว้ ใน 2 กรณีด้วยกันกล่าวคือ 1) กรณีก่อนเกิดภัย หรือคาดว่าจะเกิดภัย เป็นกรณีคาดหมายว่าจะเกิดภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินขึ้น ในเวลาอันใกล้ให้ใช้เพื่อการป้องกัน หรือยับยั้งภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน ซึ่งจำเป็นต้องรีบดำเนินการโดยฉับพลัน ภายในวงเงินไม่เกิน 10 ล้านบาท โดยไม่ต้องประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณภัย วัตถุประสงค์ของการใช้เงินตรงราชการในเชิงป้องกันหรือยับยั้ง

งบประมาณ	สาระสำคัญ
	ภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน ถูกจัดสรรเพื่อเป็นการใช้จ่ายเงินเมื่อคาดหมายว่าจะเกิดภัยพิบัติขึ้นในเวลาอันใกล้ และจำเป็นต้องรีบป้องกันหรือยับยั้งโดยฉับพลัน และเพื่อให้ความช่วยเหลือประชาชนผู้ประสบภัยพิบัติโดยเร่งด่วนตามความจำเป็นและเหมาะสม โดยมุ่งหมายที่จะบรรเทาความเดือดร้อนเฉพาะหน้าของประชาชน หรือเป็นการซ่อมแซมให้คืนสู่สภาพเดิม ไม่สามารถใช้จ่ายเพื่อสร้างสิ่งก่อสร้าง หรือสาธารณูปโภคที่ถาวรหรือก่อสร้างใหม่ได้ ซึ่งเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามประกาศกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ลงวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2563 2) กรณีเกิดภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินขึ้น และได้ประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินแล้ว ให้ใช้เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน หรือสนับสนุนการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติโดยเร่งด่วนตามความจำเป็นและเหมาะสม โดยมุ่งหมายที่จะบรรเทาความเดือดร้อนเฉพาะหน้าของผู้ประสบภัยพิบัติแต่ไม่ได้มุ่งหมายที่จะชดใช้ความเสียหายให้แก่ผู้ใด โดยใช้สำหรับทุกสถานการณ์ภัย ซึ่งเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข โดยสรุปกล่าวคือ ในกรณีที่ภัยพิบัติเกิดขึ้นแล้วการใช้วงเงินทรองราชการให้ เป็นไปตามระเบียบกระทรวงการคลังเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. 2562 ซึ่งกำหนดให้สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดทุกจังหวัดมีวงเงินทรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ กรณีฉุกเฉิน จังหวัดละ 20 ล้านบาท โดยผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้มีอำนาจอนุมัติจ่ายเงิน ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนด และหากวงเงินไม่เพียงพอ จังหวัดสามารถเสนอเรื่องมายังกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เพื่อขอขยายวงเงินทรองราชการจากกระทรวงการคลังได้

รูปที่ 4.2 การใช้จ่ายเงินอุดหนุนกรณีก่อนเกิดภัยหรือคาดว่าจะเกิดภัย และกรณีเกิดภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน

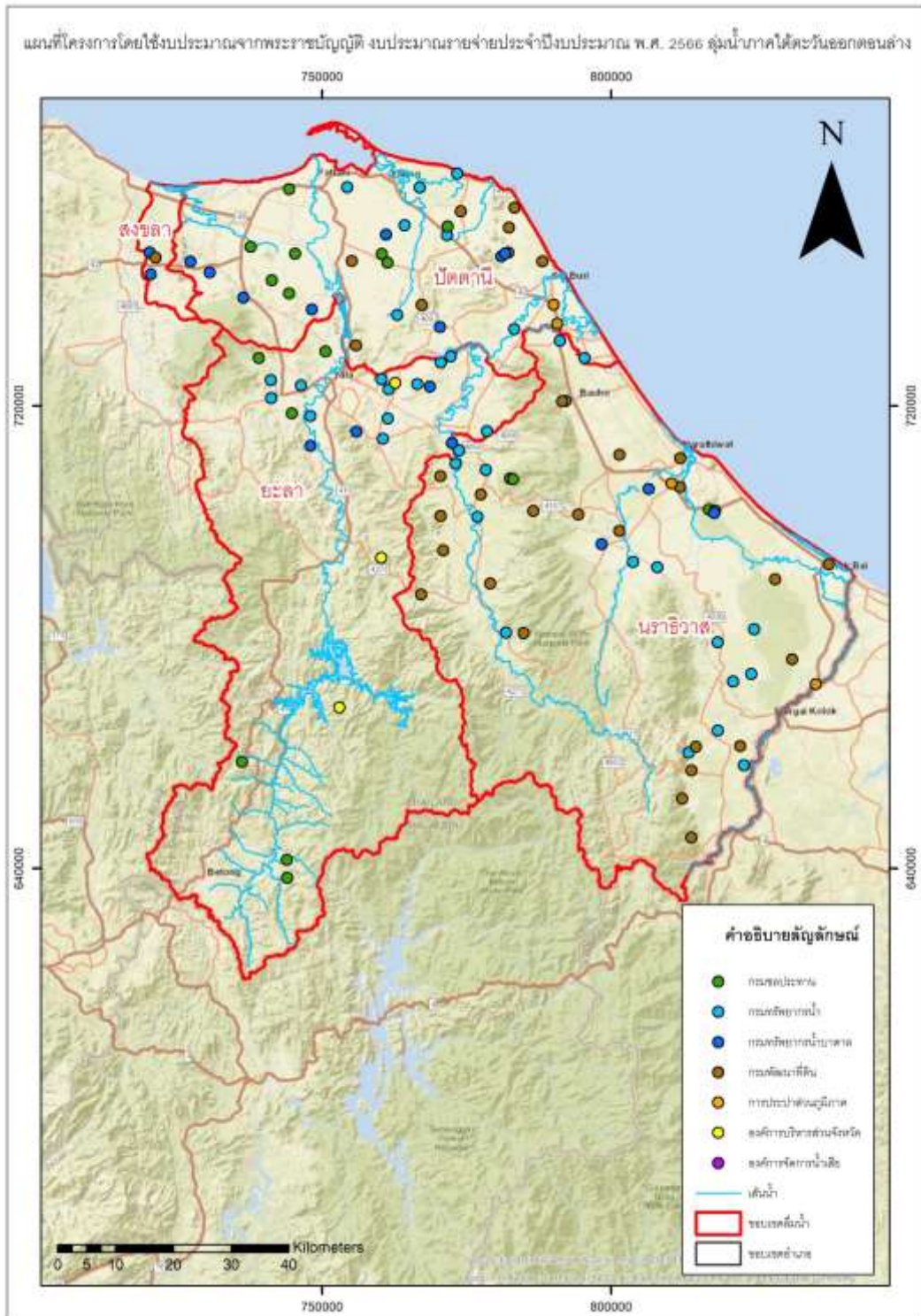
4.2.3 โครงการและงบประมาณ

ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง ในปีงบประมาณ 2566 ได้รับการสนับสนุนโครงการ โดยใช้งบประมาณจากพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ดังแสดงตำแหน่งโครงการและ งบประมาณตามภาพประกอบ 4- ในปีงบประมาณ 2565 และ 2564 ใช้งบประมาณโดยใช้งบกลาง ดังแสดงในภาพประกอบ 4- และ ภาพประกอบ 4- โดยรายละเอียดของโครงการและงบประมาณจะ แสดงในภาคผนวก โดยภาพรวมงบประมาณแต่ละหน่วยงานจะแสดงตามตาราง 4-4

ตาราง 4-4 งบประมาณที่ได้รับการจัดสรรแยกตามหน่วยงาน

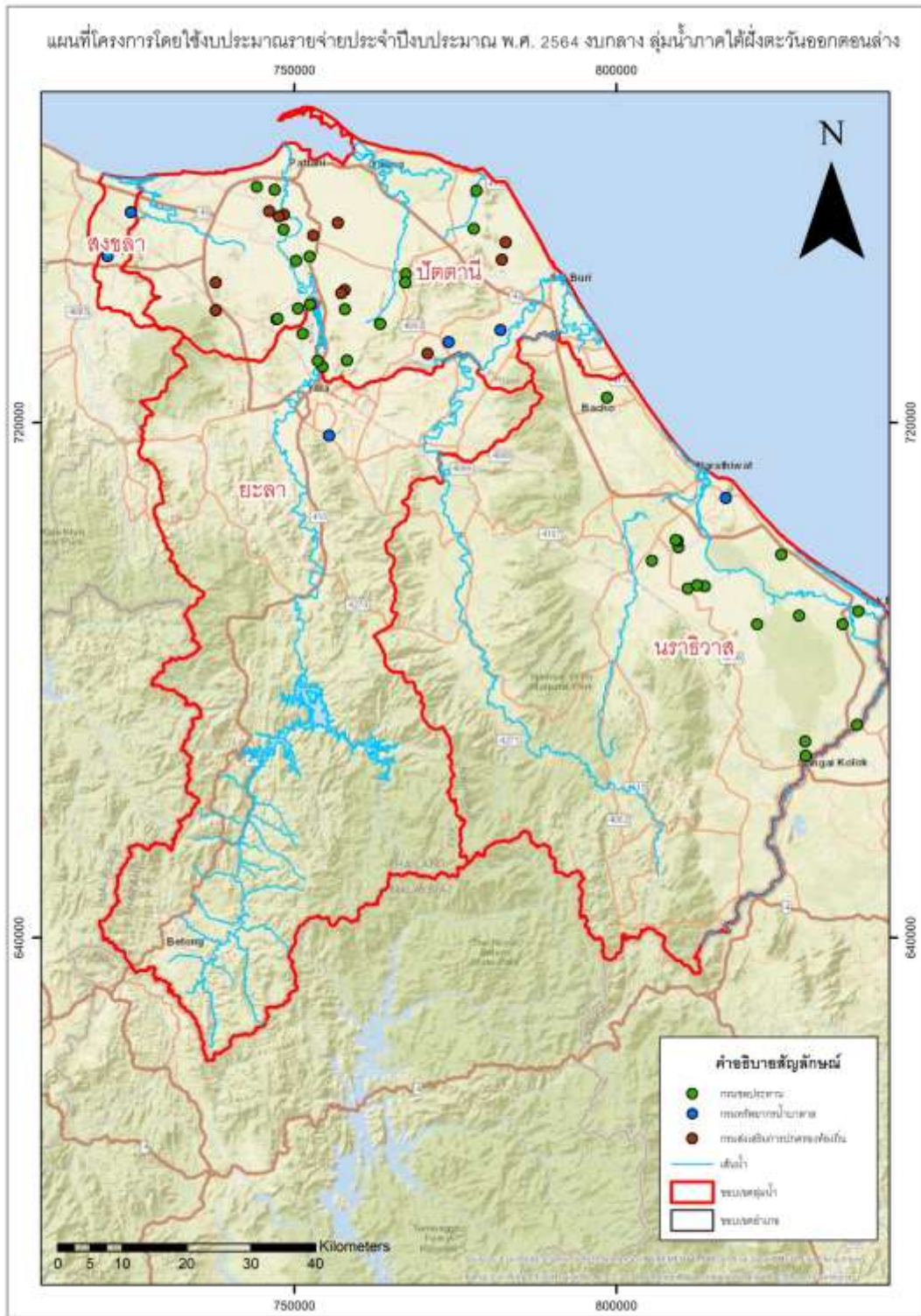
หน่วยงาน	งบประมาณที่ได้รับการจัดสรร (ล้านบาท)		
	งบกลาง		งบรายจ่ายประจำปี
	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
กรมชลประทาน	69.06	119.74	658.61
กรมทรัพยากรน้ำ		41.28	484.69
กรมทรัพยากรน้ำบาดาล	0.31		72.89
กรมพัฒนาที่ดิน			2.39
การประปาส่วนภูมิภาค			136.80
จังหวัด		4.58	37.40
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	40.25	38.71	
หน่วยบัญชาการทหารพัฒนา		0.31	
รวม	109.62	204.61	1,392.78

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
 กลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

ภาพประกอบ 4-3 แผนที่โครงการโดยใช้งบประมาณจากพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย
 ประจำปีงบประมาณ 2566

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

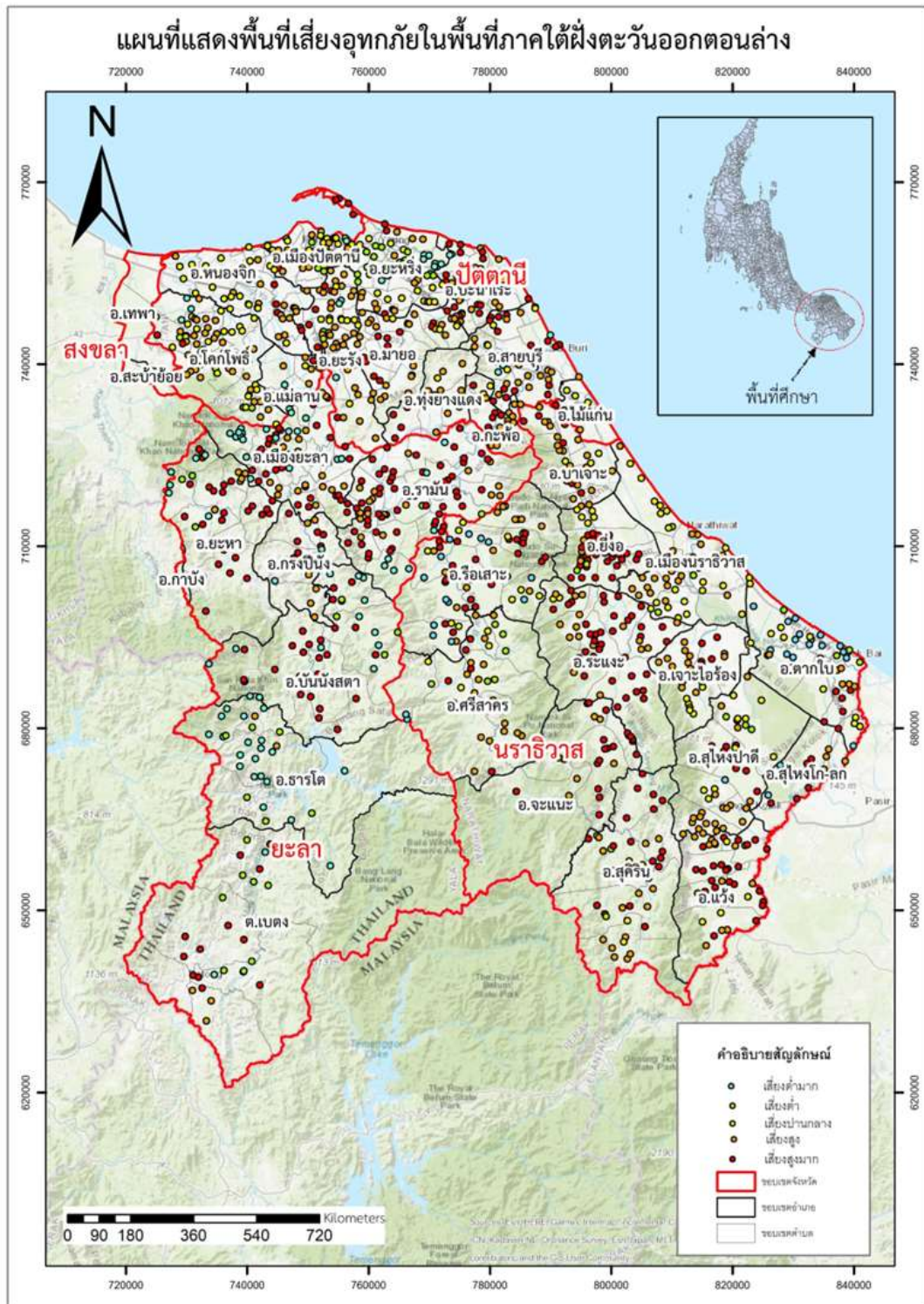
ภาพประกอบ 4-5 แผนที่โครงการโดยใช้งบประมาณ (งบกลาง) ประจำปีงบประมาณ 2564

4.3 การจัดเตรียมข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม

4.3.1 พื้นที่เสี่ยงน้ำท่วม

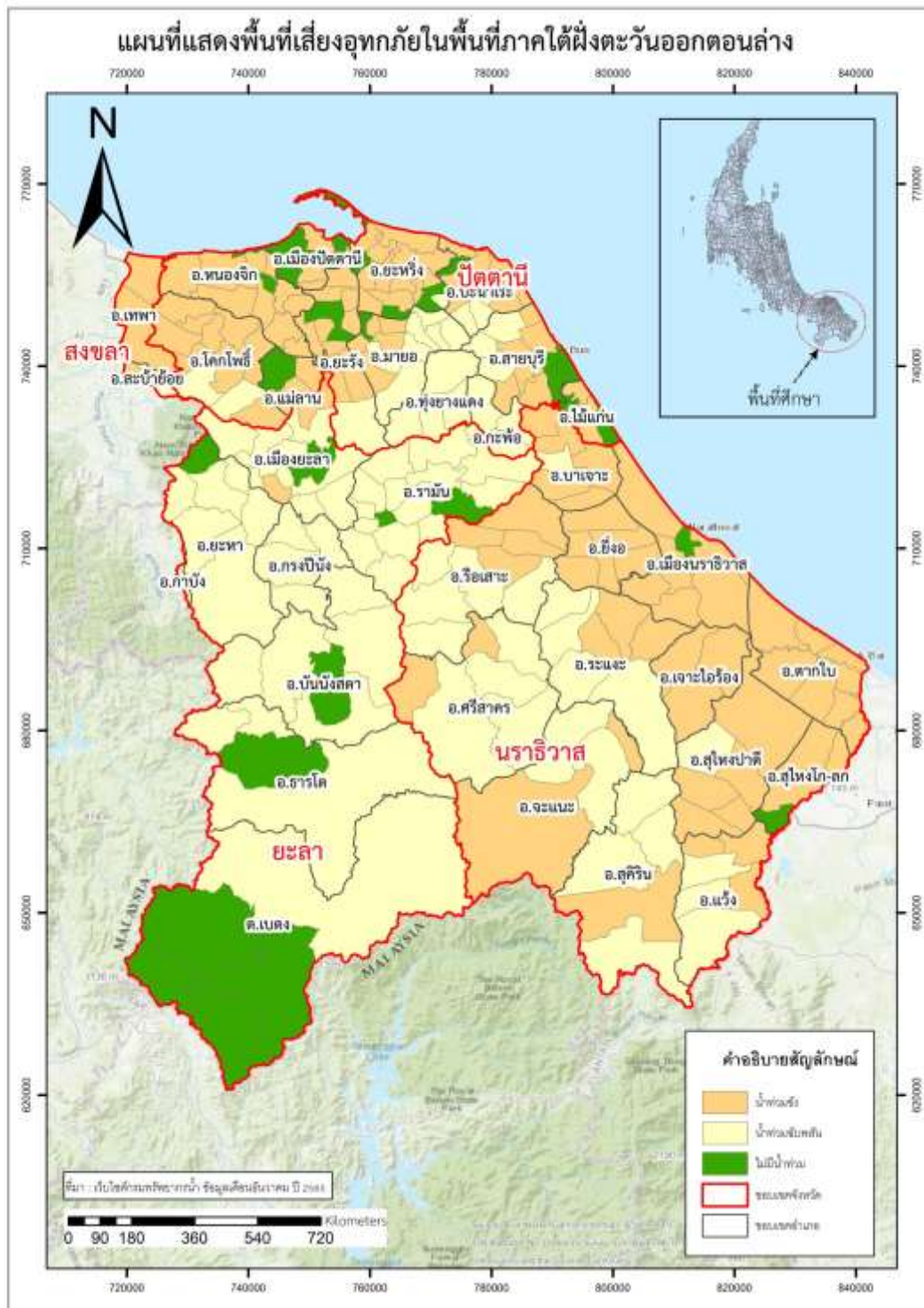
จากการรวบรวมข้อมูลพื้นที่เสี่ยงน้ำท่วมจากหน่วยงานต่างๆ ประกอบด้วย กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรมทรัพยากรน้ำ สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ และกรมชลประทาน ดังแสดงภาพประกอบ 4- - ภาพประกอบ 4- และได้มีการรวบรวมข้อมูลพื้นที่เสี่ยงน้ำท่วม ดังได้กล่าวไว้แล้วในบทที่ 2 หัวข้อที่ 2.2.2 บทที่ 3 ในตาราง 5-2

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
 ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

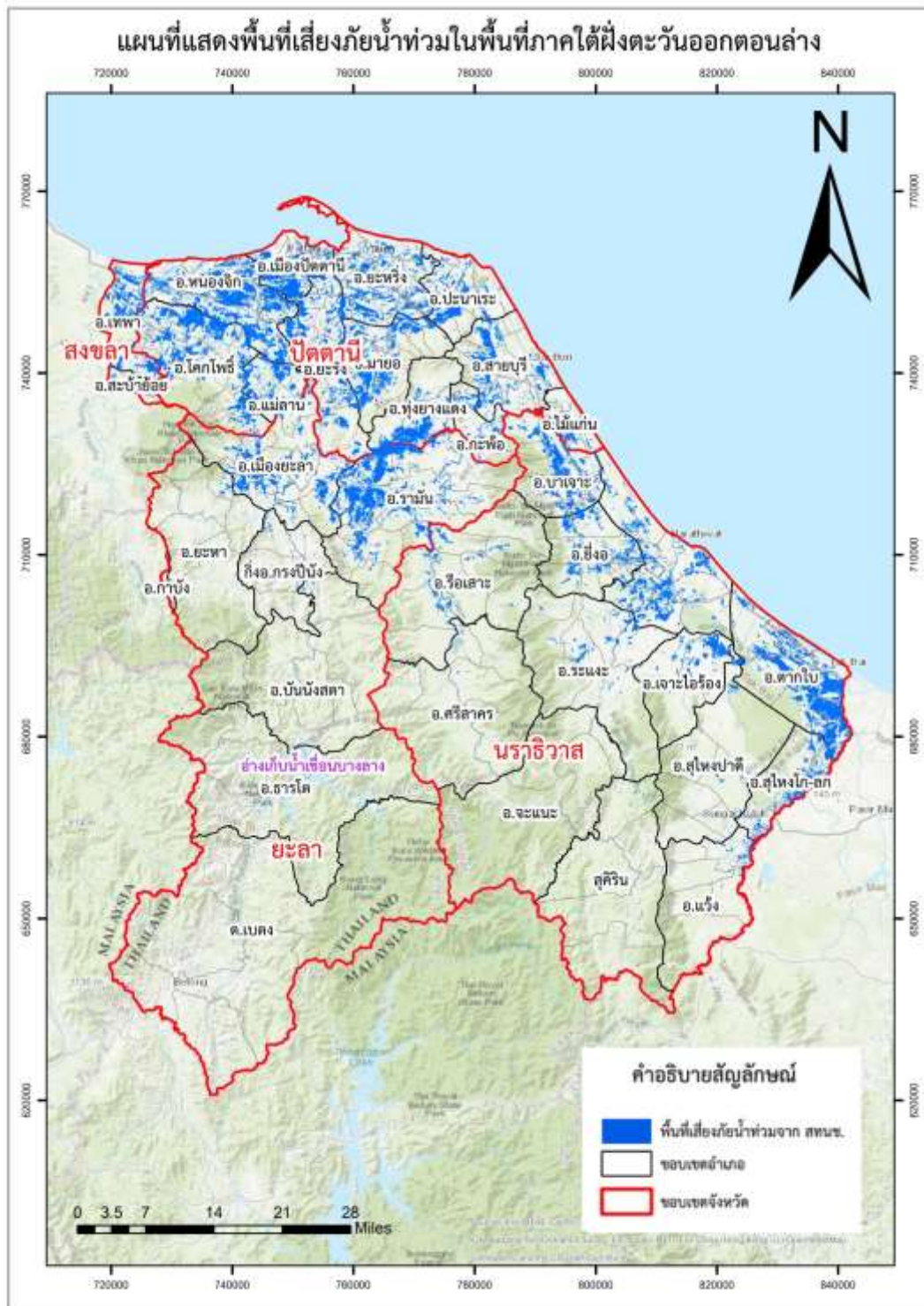
ภาพประกอบ 4-6 พื้นที่เสี่ยงน้ำท่วมจากกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
 ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

ภาพประกอบ 4-7 พื้นที่น้ำท่วม ปี พ.ศ. 2565 จากกรมทรัพยากรน้ำ

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
 ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

ภาพประกอบ 4-8 พื้นที่เสี่ยงน้ำท่วมจากสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

ภาพประกอบ 4-9 พื้นที่เสี่ยงน้ำท่วมจากสำนักงานชลประทานที่ 17

- (1) พื้นที่เฝ้าระวังจังหวัดปัตตานี
- 1) พื้นที่ลุ่มต่ำริมฝั่งแม่น้ำปัตตานี อ.เมือง อ.ยะรัง อ.แม่ลาน และ อ.หนองจิก
 - 2) พื้นที่ลุ่มริมฝั่งแม่น้ำสายบุรี ในเขต อ.สายบุรี อ.กะพ้อ และ อ.ทุ่งยางแดง
 - 3) พื้นที่ลุ่มริมฝั่งคลองยะหริ่ง ในเขต อ.ยะหริ่ง
 - 4) พื้นที่ลุ่มต่ำในเขตชุมชนปะกาฮารัง
 - 5) พื้นที่ลุ่มต่ำบริเวณโรงเรียนพิระยานาวินคลองหินวิทยา ต.ปากล่อ อ.โคกโพธิ์

- (2) พื้นที่เฝ้าระวังจังหวัดยะลา
 - 1) พื้นที่ลุ่มต่ำริมฝั่งแม่น้ำปัตตานี
 - 2) พื้นที่ในเขต อ.รามัน
 - 3) พื้นที่ลุ่มต่ำริมฝั่งแม่น้ำลุ่มน้ำสายบุรี อ.รามัน
 - 4) พื้นที่เทศบาลนครยะลา ต.สะเตง และ ต.ยูโป อ.เมืองยะลา
- (3) พื้นที่เฝ้าระวังจังหวัดนราธิวาส
 - 1) พื้นที่ลุ่มต่ำริมแม่น้ำบางนราในเขต อ.ระแงะ อ.เจาะไอร้อง อ.ยี่งอ อ.เมือง และ อ.ตากใบ
 - 2) พื้นที่ลุ่มต่ำริมแม่น้ำโก-ลก ในเขต อ.แว้ง และ อ.สุไหงโก-ลก
 - 3) พื้นที่ลุ่มต่ำริมแม่น้ำสายบุรี ในเขต อ.ศรีสาคร และ อ.รือเสาะ
 - 4) พื้นที่ลุ่มต่ำริมคลองยะกัง ในเขต ต.ตันหยงมัส อ.ระแงะ
 - 5) พื้นที่ลุ่มต่ำในเขตชุมชนทั้ง 13 อำเภอ

4.3.2 แหล่งน้ำธรรมชาติ

แหล่งน้ำตามธรรมชาติซึ่งสามารถรองรับปริมาณน้ำส่วนหนึ่งก่อนไหลลงสู่ลำน้ำสายหลักหรือบางแห่งที่อยู่ใกล้ลำน้ำสายหลักเมื่อเกิดน้ำล้นตลิ่งจากลำน้ำสายหลักก็จะไหลเข้ามายังแหล่งน้ำเหล่านี้ จากฐานข้อมูลแหล่งน้ำของกรมทรัพยากรน้ำพบว่า มีพรุ-บึงกระจายอยู่ในลุ่มน้ำสาขาต่างๆ จำนวน 68 แห่ง ดังรายละเอียดในตาราง 4-5 และภาพประกอบ 4- โดยพรุบางแห่งได้รับการพัฒนาเป็นโครงการชลประทานโดยมีอาคารบังน้ำปิดเปิดน้ำเพื่อเก็บน้ำไว้ในฤดูแล้งและระบายน้ำหลากในฤดู ซึ่งแหล่งน้ำตามธรรมชาติเหล่านี้หากทำการขุดลอก-เสริมคัน และสร้างอาคารบังค้ำน้ำ ก็จะสามารถช่วยรับน้ำหลากได้เพิ่มขึ้นเป็นการบรรเทาอุทกภัยได้บางส่วนซึ่งหากเลือกแหล่งน้ำที่ขนาดใหญ่กว่า 20 ไร่ จะมีประมาณ 20 แห่ง มาขุดลอกให้ความลึกมากกว่า 5 เมตร ก็จะสามารถเก็บกักน้ำได้อีกอย่างน้อย 14.84 ล้าน ลบ.ม.

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
 ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

ตาราง 4-5 แหล่งน้ำธรรมชาติประเภท บึง, พรุ ในพื้นที่ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง

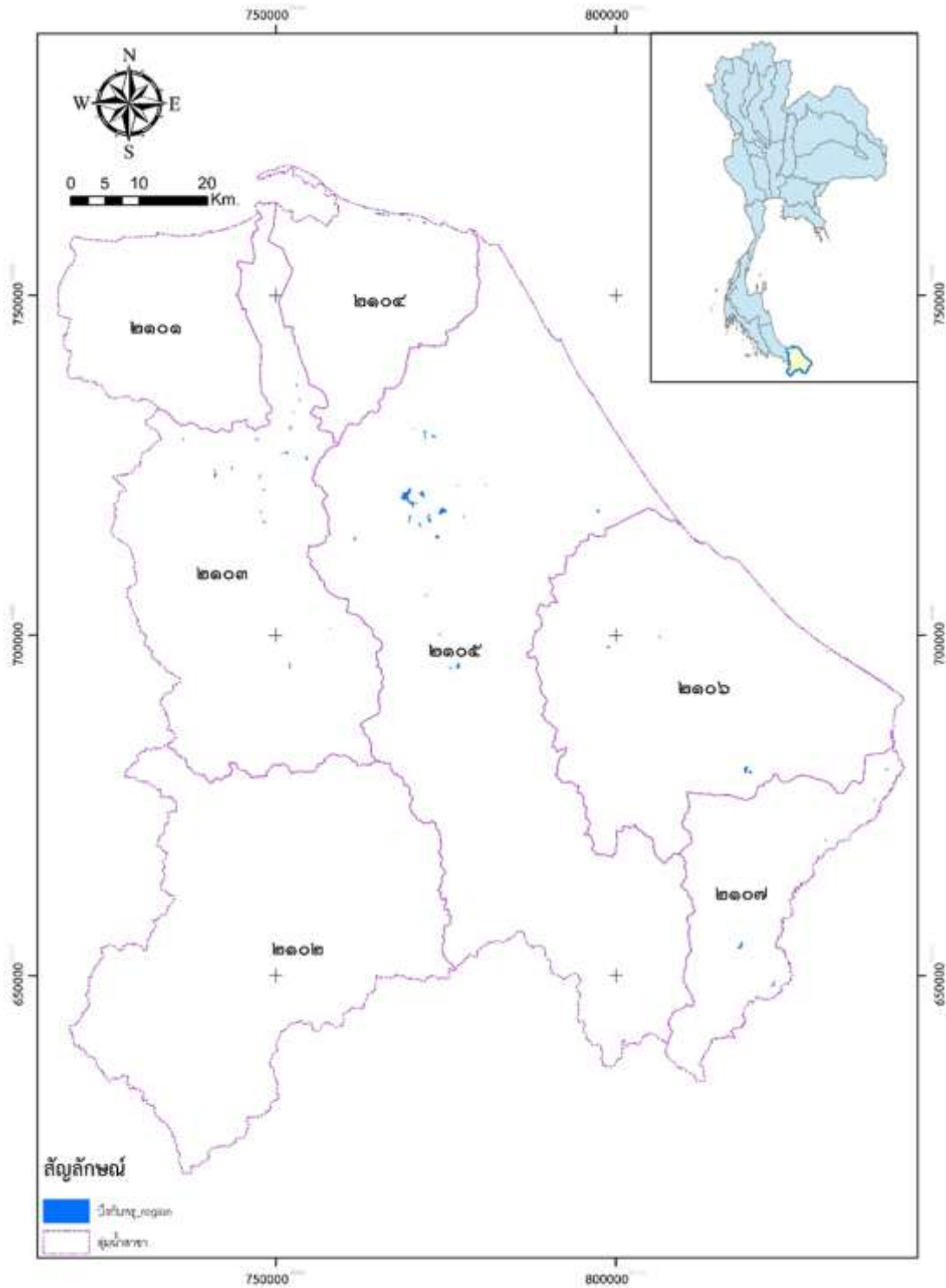
ลำดับ	ชื่อ	พิกัดที่ตั้ง		หน่วยงานดูแล	รหัส ลุ่มน้ำ	ลุ่มน้ำสาขา	พื้นที่ (ไร่)
		UTM-E	UTM-N				
1	บึงใหญ่ต้นขะเมา	763113	762772	อบต.ตะโกละกาโปรี	2104	ภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่างส่วนที่ ๓	1.86
2	บึงแพะ	764679	762088	อบต.ตะโกละกาโปรี	2104	ภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่างส่วนที่ ๓	7.41
3	บึงใหญ่ต้นเลียบ	765226	761974	อบต.ตะโกละกาโปรี	2104	ภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่างส่วนที่ ๓	26.54
4	บึงนอแน	765847	761867	อบต.ตะโกละกาโปรี	2104	ภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่างส่วนที่ ๓	13.63
5	บึงผักปะ	768321	761846	อบต.ตะโกละกาโปรี	2104	ภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่างส่วนที่ ๓	6.31
6	บึงปะปะเฮาะ	768722	761790	อบต.ตะโกละกาโปรี	2104	ภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่างส่วนที่ ๓	13.51
7	บึงน้ำแดง	766530	761781	อบต.ตะโกละกาโปรี	2104	ภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่างส่วนที่ ๓	12.72
8	บึงจิด๊ะ	769607	761115	อบต.ตะโกละกาโปรี	2104	ภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่างส่วนที่ ๓	10.84
9	บึงปีกยาว	771846	760667	อบต.ปะนาเระ	2104	ภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่างส่วนที่ ๓	26.59
10	พรุลานควาย	770521	730376	อบต.น้ำคำ	2105	แม่น้ำสายบุรี	1.49
11	พรุเมกะกูด	771954	729530	อบต.ท่าธง	2105	แม่น้ำสายบุรี	34.93
12	บึงชือมา	773014	729329	อบต.ท่าธง	2105	แม่น้ำสายบุรี	11.96
13	บึงรือมา	773369	729202	อบต.ท่าธง	2105	แม่น้ำสายบุรี	15.49
14	พรุบาโง	780913	722222	อบต.กะรอก	2105	แม่น้ำสายบุรี	2.09
15	บึงน้ำแถม	776758	722018	อบต.กะรอก	2105	แม่น้ำสายบุรี	0.92
16	บึงด๊ะแถม	771521	720790	อบต.อาซ่อง	2105	แม่น้ำสายบุรี	127.74
17	พรุปลิมอ	769276	720495	อบต.อาซ่อง	2105	แม่น้ำสายบุรี	660.31
18	บึงจะมานู	770596	719450	อบต.อาซ่อง	2105	แม่น้ำสายบุรี	8.62
19	บึงปาลีโม๊ะ	770173	718991	อบต.อาซ่อง	2105	แม่น้ำสายบุรี	8.11
20	บึงบาง	797384	718300	อบต.ลูโอะสาวอ	2105	แม่น้ำสายบุรี	29.42
21	บึงกาละวะ	774519	718279	อบต.ตะล๊ะหะล่อ	2105	แม่น้ำสายบุรี	265.65
22	บึงป่าแตแอ	772495	717574	อบต.ตะล๊ะหะล่อ	2105	แม่น้ำสายบุรี	9.13
23	พรุหนองทะเล	777657	717460	อบต.จะก๊ะ	2105	แม่น้ำสายบุรี	6.06
24	บึงไอร์คือแป	769701	717154	อบต.กาซุบอเกาะ	2105	แม่น้ำสายบุรี	27.81
25	บึงทุ่งมัน	772602	716943	อบต.ตะล๊ะหะล่อ	2105	แม่น้ำสายบุรี	76.10
26	บึงลูบ๊ะสาเราะ	771224	716304	อบต.ตะล๊ะหะล่อ	2105	แม่น้ำสายบุรี	15.55
27	บึงตุโย๊ะ	773751	714462	อบต.สาวอ	2105	แม่น้ำสายบุรี	67.61
28	บึงลูบ๊ะปาเยะ	761627	714208	อบต.กาสุปัง	2105	แม่น้ำสายบุรี	24.35
29	พรุไอร์โร๊ะ	772155	705960	อบต.เวียง	2105	แม่น้ำสายบุรี	8.05
30	บึงแกม	774090	700141	อบต.บางตง	2105	แม่น้ำสายบุรี	2.11
31	บึง	776815	695675	อบต.ตะมะยูง	2105	แม่น้ำสายบุรี	32.20
32	พรุ	776831	695275	อบต.ตะมะยูง	2105	แม่น้ำสายบุรี	27.60
33	พรุกูนา	775684	695190	อบต.โคกสะตอ	2105	แม่น้ำสายบุรี	8.34
34	บึงกุ่มมาซู	806448	699792	อบต.บางปอ	2106	แม่น้ำบางนรา	10.28
35	พรุเราะลาเกาะ	798902	698285	อบต.บาโงสะโต	2106	แม่น้ำบางนรา	18.58

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

ตาราง 6-2 แหล่งน้ำธรรมชาติประเภท บึง, พรุ ในพื้นที่ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง(ต่อ)

ลำดับ	ชื่อ	พิกัดที่ตั้ง		หน่วยงานดูแล	รหัส ลุ่มน้ำ	ลุ่มน้ำสาขา	พื้นที่ (ไร่)
		UTM-E	UTM-N				
36	บึงเขาควาย	831108	697629	อบต.ศาลาใหม่	2106	แม่น้ำบางรา	2.55
37	พรุ	819096	680320	อบต.สุโขงปาดิ	2106	แม่น้ำบางรา	148.46
38	บึงนิบง	175627	680234	อบต.นานาค	2107	แม่น้ำโลก	11.16
39	บึงรามิง	173850	675678	อบต.ปูโนะ	2107	แม่น้ำโลก	4.28
40	บึงกาลอกรุง	170846	674274	อบต.ปูโนะ	2107	แม่น้ำโลก	0.56
41	พรุ	830771	669898	อบต.ป่าเสม็ด	2107	แม่น้ำโลก	4.88
42	บึงละหา	818410	654491	กรมชลประทาน, อบต.แม่ตง	2107	แม่น้ำโลก	82.23
43	บึงภูแบกตา	823137	648726	อบต.โคะจูด	2107	แม่น้ำโลก	27.45
44	บึงดีอระ	753098	736804	อบต.ตาเซะ	2103	แม่น้ำปัตตานีตอนล่าง	6.27
45	บึงเบญญา	753582	734634	อบต.ตาเซะ	2103	แม่น้ำปัตตานีตอนล่าง	4.81
46	บึงครำ	752567	732789	อบต.ตาเซะ	2103	แม่น้ำปัตตานีตอนล่าง	3.05
47	พรุลำดา	752140	730481	อบต.ยูโป	2103	แม่น้ำปัตตานีตอนล่าง	14.20
48	พรุ	747133	728872	อบต.ลำใหม่	2103	แม่น้ำปัตตานีตอนล่าง	0.83
49	บึงน้ำสอด	736445	728814	อบต.ลำพะยา	2103	แม่น้ำปัตตานีตอนล่าง	5.50
50	พรุน้ำเย็น๓	747020	728810	อบต.ลำใหม่	2103	แม่น้ำปัตตานีตอนล่าง	0.74
51	พรุน้ำเย็น	747505	728724	อบต.ลำใหม่	2103	แม่น้ำปัตตานีตอนล่าง	0.70
52	พรุน้ำเย็น	747259	728702	อบต.ลำใหม่	2103	แม่น้ำปัตตานีตอนล่าง	0.47
53	บึงบาโต	751587	726824	อบต.ยูโป	2103	แม่น้ำปัตตานีตอนล่าง	31.80
54	บึงสาคอ	750925	726780	อบต.ท่าสาป	2103	แม่น้ำปัตตานีตอนล่าง	2.96
55	บึง	754537	726033	อบต.สะเตงนอก	2103	แม่น้ำปัตตานีตอนล่าง	30.59
56	พรุบ้านยูรินทร์	743566	724584	อบต.ลิตล	2103	แม่น้ำปัตตานีตอนล่าง	14.89
57	บึงบาคัน	741045	724194	อบต.ลิตล	2103	แม่น้ำปัตตานีตอนล่าง	10.28
58	บึงกำป็น	747783	723551	อบต.ท่าสาป	2103	แม่น้ำปัตตานีตอนล่าง	1.84
59	บึงปลา	741088	723529	อบต.ลิตล	2103	แม่น้ำปัตตานีตอนล่าง	57.38
60	บึงป็นเราะ	747601	723178	อบต.ท่าสาป	2103	แม่น้ำปัตตานีตอนล่าง	5.10
61	บึงโต๊ะโต๊ะ	748243	721387	อบต.ท่าสาป	2103	แม่น้ำปัตตานีตอนล่าง	6.97
62	บึงปาดิฮัย	747817	718143	อบต.บันนังสาเรง	2103	แม่น้ำปัตตานีตอนล่าง	7.49
63	บึงบองอ	748330	716660	อบต.บันนังสาเรง	2103	แม่น้ำปัตตานีตอนล่าง	11.96
64	บึงกียอ	757998	701119	อบต.ตานะปะเต๊ะ	2103	แม่น้ำปัตตานีตอนล่าง	0.79
65	บึงดีอแบ	752018	695937	อบต.บันนังสตา	2103	แม่น้ำปัตตานีตอนล่าง	4.89
66	บึงบือแย	752116	695424	อบต.บันนังสตา	2103	แม่น้ำปัตตานีตอนล่าง	14.02
67	พรุ	819776	679888	อบต.สุโขงปาดิ	2106	แม่น้ำบางรา	49.83
68	บึงละหา	818112	654057	กรมชลประทาน, อบต.แม่ตง	2107	แม่น้ำโลก	19.53
รวม							2,208.37

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

ภาพประกอบ 4-10 แหล่งน้ำธรรมชาติ บึง พรุ ในพื้นที่ลุ่มน้ำ
ที่มา : แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่างสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

4.3.3 ข้อมูลบ่งชี้การเกิดภาวะน้ำท่วม

ข้อมูลบ่งชี้การเกิดภาวะน้ำท่วม ได้แก่ 1) ข้อมูลปริมาณฝน 2) ข้อมูลปริมาณน้ำท่าในลำน้ำ 3) ข้อมูลระดับน้ำในลำน้ำ และ 4) ข้อมูลปริมาณน้ำใช้การในอ่างเก็บน้ำขนาดกลางและขนาดใหญ่ของหน่วยงานต่าง ๆ โดยสามารถบ่งชี้ถึงภาวะน้ำท่วมได้ 3 ระดับ คือ 1) ภาวะปกติ 2) ภาวะน้ำท่วมฉุกเฉิน และ 3) ภาวะน้ำท่วมวิกฤติ สำหรับรายละเอียดการกำหนดภาวะน้ำท่วมตามชนิดข้อมูลบ่งชี้การเกิดภาวะน้ำท่วม ดังแสดงรายละเอียดในตาราง 4-6

ตาราง 4-6 ข้อมูลบ่งชี้การเกิดภาวะน้ำท่วม

ชนิดข้อมูล	ความถี่ของข้อมูล	หน่วยที่ใช้	กรณีปกติ	กรณีภาวะน้ำท่วมฉุกเฉิน	กรณีภาวะน้ำท่วมวิกฤติ
ฝน	รายวัน	มม.	< 90 มม./วัน	90-150 มม./วัน ต่อเนื่อง 3 วัน	> 150 มม./วัน ต่อเนื่อง 3 วัน
ปริมาณน้ำ	รายวัน	ลบ.ม./วินาที	< 80% ของความจุลำน้ำ	80% - 100% ของความจุลำน้ำ	> 100% ของความจุลำน้ำ
ระดับน้ำ	รายวัน	ม.รทก.	< 80% ของระดับตลิ่ง	80% - 100% ของระดับตลิ่ง	> 100% ของระดับตลิ่ง
แหล่งน้ำต้นทุน	รายเดือน	ลบ.ม.	30-80% ของปริมาณน้ำใช้การ	80%-100% ของปริมาณน้ำใช้การ	> 100% ของปริมาณน้ำใช้การ

ที่มา: สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (2562)

จากเกณฑ์ข้อกำหนดภาวะน้ำท่วมมีข้อมูลบ่งชี้ 4 ตัว ที่เป็นตัวกำหนดภาวะน้ำท่วมในพื้นที่ลุ่มน้ำ มีรายละเอียดแสดงได้ดังนี้

(1) ฝน

ข้อมูลฝน จะใช้ตามข้อกำหนดภาวะน้ำท่วมของสำนักงานทรัพยากรน้ำ ได้กำหนดปริมาณของฝน ซึ่งข้อกำหนดนี้จะใช้เหมือนกันในทั้งลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง

- 1) กรณีปกติ เมื่อพิจารณาจากฝนรายวันในหน่วยมิลลิเมตร ที่น้อยกว่า 90 มม./วัน
- 2) กรณีภาวะน้ำท่วมฉุกเฉิน ฝนรายวันจะอยู่ในช่วง 90-150 มม./วันต่อเนื่อง 3 วัน
- 3) กรณีภาวะน้ำท่วมวิกฤติ ฝนรายวันจะมากกว่า 150 มม./วัน ต่อเนื่อง 3 วัน

(2) ปริมาณน้ำ

ข้อมูลปริมาณน้ำหรืออัตราการไหล จะพิจารณาใช้เป็นข้อมูลรายวัน ในหน่วยของลบ.ม./วินาที โดยกำหนดจุดพิจารณาที่สถานีวัดน้ำท่าของหน่วยงานต่างๆ ที่สำคัญในแต่ละลุ่มน้ำสาขาโดยพิจารณาวิเคราะห์ปริมาณการไหลเต็มตลิ่งฝั่งที่ต่ำกว่าจากรูปตัดขวางลำน้ำ ณ จุดที่ตั้งของ

สถานีวัดน้ำทำนั้นๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลความจุของลำน้ำ ณ จุดพิจารณาในลุ่มน้ำ เกณฑ์ข้อกำหนดภาวะน้ำท่วมด้านข้อมูลปริมาณน้ำที่แบ่งออกเป็น 3 กรณี ดังนี้

- 1) กรณีปกติ จะคิดที่ปริมาณน้ำไม่เกินร้อยละ 80 ของความจุลำน้ำ
- 2) กรณีภาวะน้ำท่วมฉุกเฉิน จะคิดที่ปริมาณน้ำในช่วงร้อยละ 80-100 ของความจุลำน้ำ
- 3) กรณีภาวะน้ำท่วมวิกฤติ จะคิดที่ปริมาณน้ำมากกว่าร้อยละ 100 ของความจุลำน้ำ

ดังแสดงเกณฑ์ข้อกำหนดภาวะน้ำท่วมด้านข้อมูลปริมาณน้ำ ในตาราง 4-14

(3) ระดับน้ำ

ข้อมูลระดับน้ำ จะสอดคล้องกับข้อมูลปริมาณน้ำ ซึ่งจะพิจารณาใช้เป็นข้อมูลรายวัน ในหน่วยของ ม.รทก. ซึ่งจะเป็นตำแหน่งเดียวกันกับจุดพิจารณาข้อมูลปริมาณน้ำ โดยแบ่งออกเป็น 3 กรณี ดังนี้

- 1) กรณีปกติ จะคิดที่ระดับน้ำไม่เกินร้อยละ 80 ของระดับตลิ่ง
- 2) กรณีภาวะน้ำท่วมฉุกเฉิน จะคิดที่ระดับน้ำในช่วงร้อยละ 80-100 ของระดับตลิ่ง
- 3) กรณีภาวะน้ำท่วมวิกฤติ จะคิดที่ระดับน้ำที่มากกว่าร้อยละ 100 ของระดับตลิ่ง

โดยรายละเอียดเกณฑ์การแจ้งเตือนภัยของลำน้ำสายต่างๆ ในพื้นที่ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง ได้กำหนดรายละเอียดไว้ในบทที่ 4 หัวข้อที่ 4.7.3 และ 4.7.5

4.4 การบริหารจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากภาวะน้ำท่วม

การบริหารจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากภาวะน้ำท่วมและจัดทำระบบเตือนภัยน้ำท่วม ตามมาตรา 64 วรรคสอง (4) และ (5) ให้เป็นไปตามแนวทางที่ คณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ประกาศกำหนดการบริหารจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากภาวะน้ำท่วม ให้คณะกรรมการลุ่มน้ำดำเนินการตามแนวทางในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

(1) ด้านข้อมูลข่าวสาร

- 1) จัดให้มีระบบการเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร และกระจายข่าวสารระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างถูกต้อง เพื่อเตรียมความพร้อมรับมือกับภาวะน้ำท่วมที่อาจเกิดขึ้นได้อย่างทันท่วงที
- 2) จัดให้มีการแจ้งให้ประชาชนในพื้นที่เสี่ยงภัยได้รับทราบข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับภาวะน้ำท่วมอย่างถูกต้องเพียงพอและเหมาะสม โดยเฉพาะข้อมูลที่จำเป็น เช่น ข้อมูลการพยากรณ์อากาศ ปริมาณน้ำฝน ระดับน้ำทะเล การสร้างแบบจำลองภาวะน้ำท่วมเพื่อทราบถึงผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น

- 3) จัดให้มีการแจ้งให้ประชาชนในพื้นที่เสี่ยงภัยทราบถึงความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากภาวะน้ำท่วม หรือทราบถึงภาวะน้ำท่วมที่เกิดขึ้นแล้วในพื้นที่ ณ เวลาหนึ่งเวลาใด ด้วยวิธีการที่เหมาะสม
- (2) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภคพื้นฐาน และสิ่งปลูกสร้าง
- 1) จัดให้มีการสำรวจตรวจสอบความมั่นคงแข็งแรงของโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภคพื้นฐาน และสิ่งปลูกสร้าง เช่น เขื่อน อ่างเก็บน้ำ ฝาย ถนน สะพาน อาคารทางระบายน้ำ และเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภคพื้นฐาน และสิ่งปลูกสร้าง รวมถึงแหล่งมรดกทางวัฒนธรรม เพื่อทราบถึงความเสี่ยงต่อความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นอันอาจส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจและสวัสดิภาพของประชาชน เมื่อเกิดภาวะน้ำท่วม
 - 2) วางแผนบรรเทาความเดือดร้อนเสียหายที่อาจเกิดขึ้นแก่สวัสดิภาพและทรัพย์สินของประชาชนและชุมชน สำหรับความเสียหายของโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภคพื้นฐาน และสิ่งปลูกสร้าง รวมถึงแหล่งมรดกทางวัฒนธรรม ที่เกิดขึ้นจากภาวะน้ำท่วมหรืออันเนื่องมาจากการดำเนินการของพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
- (3) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 1) สำรวจตรวจสอบและเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมภายในพื้นที่ที่อาจก่อให้เกิดความเดือดร้อนเสียหายแก่สวัสดิภาพและทรัพย์สินของประชาชนและชุมชน เช่น สภาพดินที่เสี่ยงต่อการเกิดดินถล่ม สภาพทางน้ำที่เสี่ยงต่อการเกิดน้ำป่าไหลหลาก
 - 2) สำรวจตรวจสอบและเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมภายในพื้นที่ที่อาจช่วยลดความเสี่ยงจากการเกิดภาวะน้ำท่วม เช่น ภูเขา ต้นไม้ แม่น้ำลำคลอง พื้นที่รองรับน้ำ
 - 3) วางแผนบรรเทาความเดือดร้อนเสียหายที่อาจเกิดขึ้นแก่ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่เกิดขึ้นจากภาวะน้ำท่วมหรืออันเนื่องมาจากการดำเนินการของพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
- (4) ด้านภัยพิบัติ
- 1) จัดให้มีระบบเตือนภัยพิบัติล่วงหน้าภายในเขตพื้นที่เสี่ยงภัย ให้สามารถใช้งานได้ตลอดเวลาและสามารถแจ้งเตือนภัยพิบัติล่วงหน้าได้อย่างทันท่วงที
 - 2) วางแผนและประเมินความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับภาวะน้ำท่วมควบคู่ไปกับการวางแผนจัดการภัยพิบัติที่เกิดจากอุทกภัย โดยพิจารณาถึงลักษณะทางภูมิศาสตร์ ที่ตั้งของแหล่งน้ำ ลักษณะเฉพาะของแหล่งน้ำ ที่ตั้งของที่รับน้ำท่วม

ถึงที่มีการกักเก็บน้ำที่ท่วมไว้บริเวณนั้น ประสิทธิภาพของสิ่งปลูกสร้างที่สร้างขึ้น เพื่อบริหารจัดการความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากภาวะน้ำท่วม ที่ตั้งของแหล่งชุมชน พื้นที่สำคัญทางเศรษฐกิจ และผลกระทบที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพ ภูมิอากาศหรือการพัฒนาระยะยาวที่เกิดขึ้นในปัจจุบันหรือที่อาจคาดหมายได้ว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต

(5) การวางมาตรการรับมือกับความเสียหายภาวะน้ำท่วมที่จะเกิดขึ้น ให้คณะกรรมการลุ่มน้ำดำเนินการ ดังต่อไปนี้

- 1) วางแผนเชิงกลยุทธ์ที่เกี่ยวข้องกับน้ำท่วม เพื่อลดความเสี่ยงจากภาวะน้ำท่วม เช่น การสร้างเขื่อนกั้นน้ำ วิธีการระบายน้ำหรือกักน้ำ การสร้างทางน้ำไหล การสำรองเครื่องสูบน้ำ
- 2) จัดทำแผนผังที่แสดงให้เห็นถึงเส้นทางไหลของน้ำที่แสดงถึงระดับสูงสุดของน้ำที่อาจจะท่วมถึงอย่างน้อยหนึ่งครั้งในรอบสิบปี
- 3) ให้มีการประเมินความเสี่ยงเบื้องต้นเกี่ยวกับน้ำท่วม โดยแยกดำเนินการเป็นสองส่วน คือ
 - จัดเตรียมการทำแผนที่เพื่อใช้ประเมินเบื้องต้นในแต่ละลุ่มน้ำ ที่แสดงให้เห็นถึงแนวเขตพื้นที่ของแต่ละลุ่มน้ำและลุ่มน้ำย่อยที่อยู่ในพื้นที่นั้น แนวชายฝั่งทะเล ลักษณะภูมิประเทศ และการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตลุ่มน้ำนั้น ๆ
 - จัดทำรายงานการประเมินเบื้องต้นเกี่ยวกับภาวะน้ำท่วมที่เกิดจากน้ำทะเล แม่น้ำสายหลัก และอ่างเก็บน้ำ ที่เคยเกิดขึ้นมาแล้วในอดีต โดยต้องมีรายละเอียดเกี่ยวกับปริมาณและเส้นทางการไหลของน้ำท่วมที่เคยเกิดขึ้น รวมทั้งการประเมินผลของภัยอันตรายจากภาวะน้ำท่วมที่เคยเกิดขึ้น

(6) ให้มีการจัดทำแผนที่ภัยพิบัติและแผนที่ความเสี่ยงจากน้ำท่วม โดยแสดงให้เห็นถึงเนื้อหา ดังนี้

- 1) ความเป็นไปได้ของปริมาณน้ำที่จะท่วม รวมถึงระดับน้ำหรือความลึกที่อาจเกิดขึ้น
- 2) ความเป็นไปได้ของทิศทางน้ำและความเร็วในการไหลของน้ำท่วมที่อาจเกิดขึ้น
- 3) จำนวนประชากรที่อยู่อาศัยในพื้นที่ที่อาจได้รับผลกระทบเมื่อเกิดน้ำท่วม
- 4) ชนิดของกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่อาจได้รับผลกระทบเมื่อเกิดน้ำท่วม
- 5) การประกอบอุตสาหกรรมในพื้นที่ที่อาจเพิ่มความเสี่ยงจากมลพิษเมื่อเกิดภาวะน้ำท่วม
- 6) พื้นที่คุ้มครองที่อาจได้รับผลกระทบเมื่อเกิดน้ำท่วม

- 7) พื้นที่แหล่งน้ำที่ต้องมีการกำหนดมาตรการ หรือการป้องกันเพื่อรักษาคุณภาพน้ำซึ่งอาจได้รับผลกระทบเมื่อเกิดน้ำท่วมเมื่อมีการจัดทำแผนที่ภัยพิบัติและแผนที่ความเสี่ยงจากน้ำท่วมเสร็จสิ้นแล้ว ให้มีการประกาศแผนที่ดังกล่าวในแต่ละลุ่มน้ำ และต้องมีการทบทวนแก้ไขแผนที่อย่างน้อยทุกห้าปี

(7) ให้มีการจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงจากน้ำท่วม โดยมีรายละเอียด

ดังต่อไปนี้

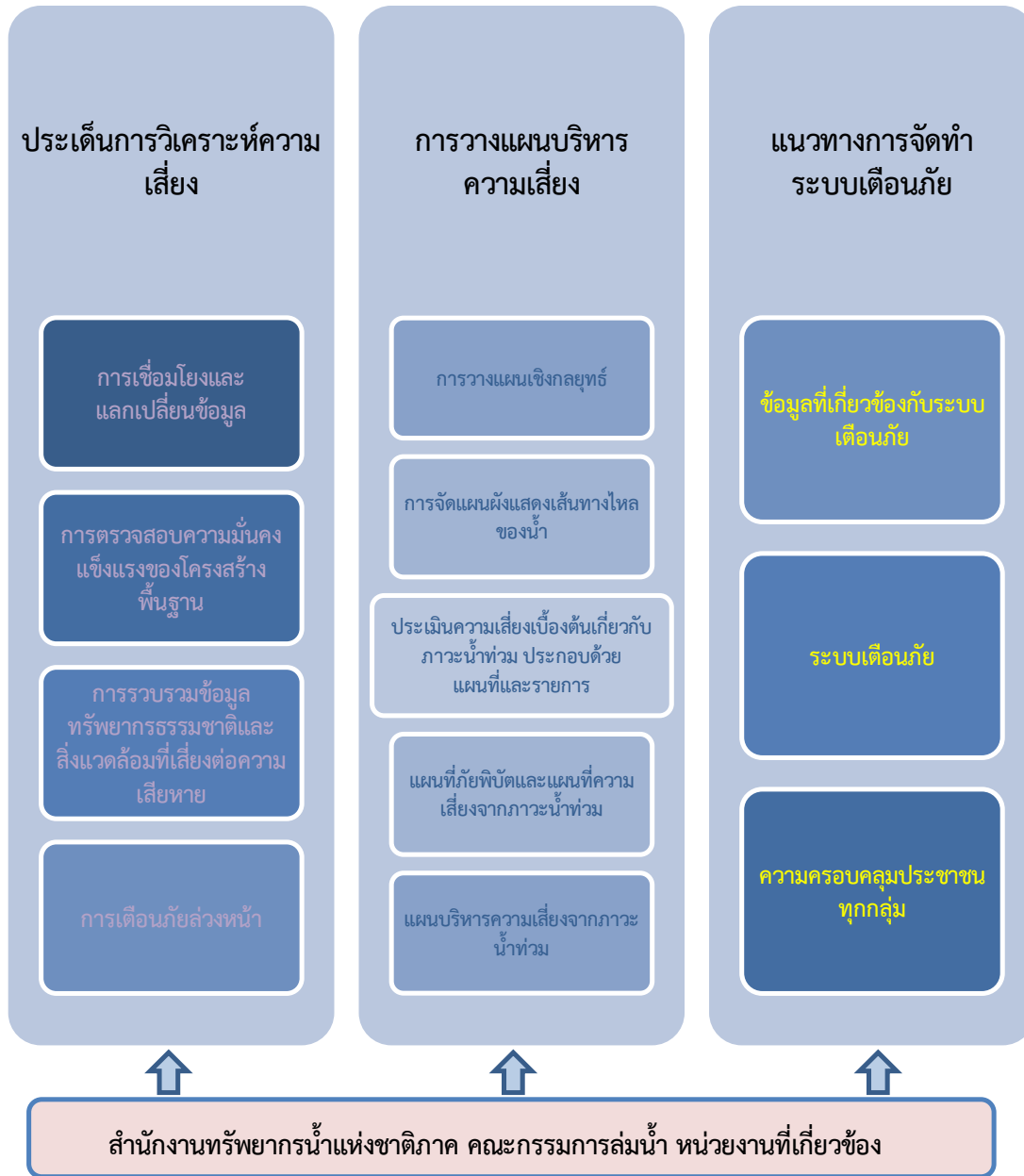
- 1) มาตรการให้ความคุ้มครองประชาชน ชุมชน และสิ่งแวดล้อมจากผลของน้ำท่วม เช่น สถานที่อพยพ อุปกรณ์และระบบสาธารณูปโภคเพื่อรองรับในกรณีที่ต้องมีการอพยพ การสำรองน้ำมันเชื้อเพลิง สุขาคเคลื่อนที่
- 2) การจัดให้มีการคาดการณ์และเตือนภัยล่วงหน้า
- 3) แผนที่แสดงแนวเขตพื้นที่เสี่ยงจากน้ำท่วม
- 4) สรุปสาระสำคัญของแผนที่ภัยพิบัติและแผนที่ความเสี่ยงจากน้ำท่วม
- 5) รายงานการรับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงานที่อาจได้รับผลกระทบจากแผนบริหารจัดการความเสี่ยงจากน้ำท่วมและประชาชน

(8) มอบหมายให้สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติภาคที่รับผิดชอบอยู่ในเขตลุ่มน้ำ เป็นผู้ดำเนินการแจ้งข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับความเสี่ยงที่จะเกิดภาวะน้ำท่วมให้ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์จังหวัด เพื่อประชาสัมพันธ์แจ้งเตือนให้ประชาชนในเขตลุ่มน้ำทราบล่วงหน้า

กระบวนการ (Workflow) แสดงขั้นตอนการปฏิบัติ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังใน

ภาพประกอบ 4-

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
 กลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

ภาพประกอบ 4-11 กระบวนการ (Workflow) แสดงขั้นตอนการปฏิบัติ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

4.5 ระบบเตือนภัยน้ำท่วม

4.5.1 เว็บไซต์สถานการณ์น้ำประเทศไทย

เว็บไซต์สถานการณ์น้ำประเทศไทย เป็นเว็บไซต์ที่สามารถติดตาม ปริมาณฝน ปริมาณน้ำในเขื่อนระดับน้ำ คุณภาพน้ำ พื้นที่เกิดสาธารณภัย ฝ้าติดตาม คาดการณ์พายุ ฝน คลื่น และน้ำหลาก เพื่อเป็นการแจ้งเตือนการเกิดพายุ ฝ้าระวังน้ำล้นตลิ่ง ฝนตกหนัก น้ำท่วม เป็นต้น

ภาพประกอบ 4-12 เว็บไซต์สถานการณ์น้ำประเทศไทย

ที่มา : <https://nationalthaiwater.onwr.go.th/>

4.5.2 EARLY WARNING SYSTEM

เว็บไซต์ EARLY WARNING SYSTEM ของกรมทรัพยากรน้ำ เป็นเว็บไซต์ที่แจ้งเตือนสถานการณ์ภัยจากดินโคลนถล่ม เป็นรายหมู่บ้าน เพื่อแจ้งเตือนให้ประชาชนในพื้นที่

ภาพประกอบ 4-13 EARLY WARNING SYSTEM

ที่มา : กรมทรัพยากรน้ำ <http://ews.dwr.go.th/ews/index.php>

4.5.3 ระบบโทรมาตร

ระบบโทรมาตรเป็นการระบบการตรวจวัดข้อมูลทางไกลอุทกวิทยา เพื่อนำข้อมูลการตรวจวัด เช่น ระดับ/ปริมาณน้ำ ปริมาณฝน ไปใช้ในการดำเนินการต่างๆ โดยโทรมาตรในพื้นที่ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่างมีหลายหน่วยงานดังแสดงไว้ในตาราง 4-7 - ตาราง 4-10

ตาราง 4-7 สถานีโทรมาตรในพื้นที่ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่างโดยการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

รหัสสถานี	ชื่อสถานี	ตำแหน่ง	Latitude	Longitude
TU06	ฝายละแอ อ.บันนังสตา	ต.เขื่อนบางลาง อ.บันนังสตา จ.ยะลา	6.1431	101.3092
TU01	ที่ว่าการอำเภอเบตง จ.ยะลา	ที่ว่าการ อ.เบตง จ.ยะลา	5.7730	101.0607
TU03	วัดคอกช้าง อ.ธารโต จ.ยะลา	บ้านคอกช้าง ต.แม่หวาด อ.ธารโต จ.ยะลา	6.0458	101.1600
TU02	สะพานบ้าน กม.29 อ.เบตง จ.ยะลา	สะพานบ้าน กม.29 ต.อัยเยอร์เวง อ.เบตง จ.ยะลา	5.9206	101.1821
TU04	โครงการจุฬารัตน์พัฒนา 7 อ.ธารโต จ.ยะลา	บ้านจุฬารัตน์ 7 ต.แม่หวาด อ.ธารโต จ.ยะลา	6.0634	101.3648
TU05	เขื่อนบางลาง อ.บันนังสตา	เหนือเขื่อนบางลาง อ.บันนังสตา จ.ยะลา	6.1537	101.2731
TD01	สะพานท้ายเขื่อนบางลาง อ.บันนังสตา	สะพานท้ายเขื่อนบางลาง อ.บันนังสตา จ.ยะลา	6.1605	101.2761
TD02	สะพานหัวสะพาน อ.บันนังสตา จ.ยะลา	บ้านสันติ 2 ต.แม่หวาด อ.บันนังสตา จ.ยะลา	6.2621	101.2682
TD03	สะพานท่าสาป อ.เมือง จ.ยะลา	สะพานเมืองยะลา จ.ยะลา	6.5527	101.2662
TD04	อาคารสูบน้ำดิบ กปภ. อ.ยะหา จ.ยะลา	สะพาน อ.ยะหา จ.ยะลา	6.4748	101.1395
TD05	สะพานเมืองปัตตานี	ต.อาเนาะรู อ.เมือง จ.ปัตตานี	6.8599	101.2513

ตาราง 4-8 สถานีโทรมาตรในพื้นที่ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่างโดยสถาบันสารสนเทศ

ทรัพยากรน้ำ (องค์การมหาชน)

รหัสสถานี	ชื่อสถานี	ตำแหน่ง	Latitude	Longitude
CIHO	อบต.บุกิต	ต.บุกิต อ.เจาะไอร้อง จ.นราธิวาส	6.1993	101.8271
BUKT	ทต.บุเกะตา	ต.โละจูด อ.แว้ง จ.นราธิวาส	5.8487	101.8803
MOU142	เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าฮาลา-บาลา	ต.โละจูด อ.แว้ง จ.นราธิวาส	5.8075	101.5303
MOU141	ที่ทำกรอุทยานแห่งชาติน้ำตกซีโป	ต.เฉลิม อ.ระแงะ จ.นราธิวาส	6.2716	101.6406
STH011	ที่ว่าการอำเภอยี่งอ	ต.ยี่งอ อ.ยี่งอ จ.นราธิวาส	6.4034	101.7068
STH010	ทต.สุโหงโกล-ลก	ต.สุโหงโกล-ลก อ.สุโหงโกล จ.นราธิวาส	6.0051	101.9581
STH005	ทต.ตันหยงมัส	ต.ตันหยงมัส อ.ระแงะ จ.นราธิวาส	6.2946	101.7237
STH025	สำนักงานเกษตรอำเภอเจาะไอร้อง	ต.จวบ อ.เจาะไอร้อง จ.นราธิวาส	6.2242	101.8110
STH009	ทต.ปะลูลู	ต.ปะลูลู อ.สุโหงปาตี จ.นราธิวาส	6.0883	101.8730

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

รหัสสถานี	ชื่อสถานี	ตำแหน่ง	Latitude	Longitude
STH022	สวนสาธารณะ ทต.รือเสาะ	ต.รือเสาะ อ.รือเสาะ จ.นราธิวาส	6.3879	101.5172
STH026	ที่ว่าการอำเภอจะแนะ	ต.จะแนะ อ.จะแนะ จ.นราธิวาส	6.0984	101.6939
STH023	ทต.บาเจาะ	ต.บาเจาะ อ.บาเจาะ จ.นราธิวาส	6.5191	101.6587
STH014	ที่ว่าการอำเภอสู้คริน	ต.สู้คริน อ.สู้คริน จ.นราธิวาส	5.9402	101.7714
STH013	รต.ชด.บ้านไอร์ปือแต	ต.ช้างเผือก อ.จะแนะ จ.นราธิวาส	6.0488	101.5698
STH007	ทต.ตากใบ	ต.เง๊ะเห อ.ตากใบ จ.นราธิวาส	6.2391	102.0837
STH019	หน่วยบริการประปาศรีสาคร (กปภ.สาขา รือเสาะ)	ต.ศรีสาคร อ.ศรีสาคร จ.นราธิวาส	6.2227	101.5023
STH021	ทต.แว้ง	ต.แว้ง อ.แว้ง จ.นราธิวาส	5.9333	101.8821
SAY002	ศรีสาคร	ต.ศรีสาคร อ.ศรีสาคร จ.นราธิวาส	6.2272	101.4969
SAY001	สู้คริน	ต.สู้คริน อ.สู้คริน จ.นราธิวาส	5.9393	101.7747
SKN003	สะพานกะลุปี บ้านสายปารี	ต.มาโมง อ.สู้คริน จ.นราธิวาส	5.8957	101.7664
SKN002	สะพานตาบัว บ้านยาเด๊ะ	ต.มาโมง อ.สู้คริน จ.นราธิวาส	5.8276	101.7524
SKN001	สะพานไอร์ปาโจ	ต.ภูเขาทอง อ.สู้คริน จ.นราธิวาส	5.8357	101.7349
KKPO	ทต.โคกโพธิ์	ต.โคกโพธิ์ อ.โคกโพธิ์ จ.ปัตตานี	6.7294	101.0968
KTUM	อบต.เขาคูม	ต.เขาคูม อ.ยะรัง จ.ปัตตานี	6.6191	101.3067
MUNG	อบต.มะนังดาลำ	ต.มะนังดาลำ อ.สายบุรี จ.ปัตตานี	6.6733	101.6092
STH001	ทต.มายอ	ต.มายอ อ.มายอ จ.ปัตตานี	6.7181	101.4141
STH029	สำนักงานเกษตรอำเภอทุ่งยางแดง	ต.ตะโละแมงนา อ.ทุ่งยางแดง จ.ปัตตานี	6.6170	101.4267
STH024	ปตร.พรุสนอ	ต.ยามู อ.ยะหริ่ง จ.ปัตตานี	6.8629	101.3775
STH012	ศูนย์วิจัยข้าวปัตตานี	ต.มะกรูด อ.โคกโพธิ์ จ.ปัตตานี	6.7541	101.1334
STH002	โครงการฟาร์มตัวอย่างฯ บ้านป่าตาเขียว	ต.ท่าข้าม อ.ปะนาเระ จ.ปัตตานี	6.8430	101.4945
STH004	สถานีตำรวจภูธรกะพ้อ	ต.กะลุปี อ.กะพ้อ จ.ปัตตานี	6.5601	101.5340
STH020	ปตร.ตุง	ต.ตุง อ.หนองจิก จ.ปัตตานี	6.8360	101.1720
STH030	ทต.ยะรัง	ต.ยะรัง อ.ยะรัง จ.ปัตตานี	6.7641	101.3006
STH006	อบต.บานา	ต.บานา อ.เมืองปัตตานี จ.ปัตตานี	6.8913	101.2647
STH015	สถานีฟาร์มตัวอย่างฯ บ้านลูตง	ต.ปากถ่อ อ.โคกโพธิ์ จ.ปัตตานี	6.6579	101.2464
STH027	ที่ว่าการอำเภอไม้แก่น	ต.ไพรทอง อ.ไม้แก่น จ.ปัตตานี	6.6105	101.6675
FOP041	คลองสูงบารู หมู่ที่ 4	ต.คลองใหม่ อ.ยะรัง จ.ปัตตานี	6.7371	101.2731
FOP040	คลองกาแลกูโบ หมู่ที่ 1	ต.คลองใหม่ อ.ยะรัง จ.ปัตตานี	6.7385	101.2522
VLGE29	ชุมชนบ้านท่าด่าน	ต.ดอนรัก อ.หนองจิก จ.ปัตตานี	6.8347	101.2004
BLD1	ทต.เขื่อนบางลาง	ต.เขื่อนบางลาง อ.บันนังสตา จ.ยะลา	6.1609	101.2752
BTGH	อบต.ยะรม	ต.ยะรม อ.เบตง จ.ยะลา	5.7758	101.0925

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

รหัสสถานี	ชื่อสถานี	ตำแหน่ง	Latitude	Longitude
KABG	อบต.กาบัง	ต.กาบัง อ.กาบัง จ.ยะลา	6.4802	100.9826
MOU139	หน่วยพิทักษ์อุทยานฯ ที่ บล.๒ (น้ำตกฮาลาเซห์)	ต.แม่หวาด อ.ธารโต จ.ยะลา	6.0584	101.4090
MOU140	หน่วยพิทักษ์อุทยานฯ ที่ บล.๔ (น้ำตกละออกรุง)	ต.แม่หวาด อ.ธารโต จ.ยะลา	5.9971	101.8452
STH018	ที่ว่าการอำเภอกรงปินัง	ต.สะเอะ อ.กรงปินัง จ.ยะลา	6.4109	101.2736
STH003	ที่ว่าการอำเภอรามัน	ต.กายูบอเกาะ อ.รามัน จ.ยะลา	6.4790	101.4241
STH017	โครงการชลประทานยะลา	ต.สะเตง อ.เมืองยะลา จ.ยะลา	6.5370	101.2595
STH008	ที่ว่าการอำเภอกาบัง	ต.กาบัง อ.กาบัง จ.ยะลา	6.4271	101.0193
STH031	รพ.สต.บ้านวังไทร	ต.แม่หวาด อ.ธารโต จ.ยะลา	6.0093	101.2681
STH016	สถานีพัฒนาที่ดินยะลา	ต.ธารโต อ.ธารโต จ.ยะลา	6.1704	101.1808
STH028	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา ปัตตานี	ต.ตาเซะ อ.เมืองยะลา จ.ยะลา	6.6759	101.2873
PAT001	บันนังสตา	ต.บันนังสตา อ.บันนังสตา จ.ยะลา	6.2621	101.2683
PAT002	เมืองยะลา	ต.ตาเซะ อ.เมืองยะลา จ.ยะลา	6.6753	101.2864
FOP047	โรงเรียนนิคมสร้างตนเองพัฒนา ภาคใต้ 1	ต.ตลิ่งชัน อ.บันนังสตา จ.ยะลา	6.3125	101.3610
FOP049	หมู่บ้านปิยะมิตร 3	ต.อัยเยอร์เวง อ.เบตง จ.ยะลา	5.9343	101.1087
FOP046	ศูนย์เรียนรู้ชุมชนบ้านนาข้าว หมู่ที่ 2	ต.ถ้ำทะลุ อ.บันนังสตา จ.ยะลา	6.2720	101.1567
FOP043	คลองปะแต	ต.ปะแต อ.ยะหา จ.ยะลา	6.4128	101.1389
FOP042	องค์การบริหารส่วนตำบลตาชี	ต.ตาชี อ.ยะหา จ.ยะลา	6.5552	101.1063
FOP044	เทศบาลตำบลปะแต	ต.ปะแต อ.ยะหา จ.ยะลา	6.4140	101.1362
FOP048	ทะเลหมอก อัยเยอร์เวง	ต.อัยเยอร์เวง อ.เบตง จ.ยะลา	5.9985	101.1766
FOP045	สะพานข้ามแม่น้ำปัตตานี	ต.กรงปินัง อ.กรงปินัง จ.ยะลา	6.4117	101.2780
VLGE41	ชุมชนบ้านควน 1	ต.พร่อน อ.เมืองยะลา จ.ยะลา	6.5770	101.1695
VLGE42	ชุมชนบ้านควน 2	ต.พร่อน อ.เมืองยะลา จ.ยะลา	6.5764	101.1991
VLGE35	ชุมชนบ้านเหมือง	ต.อัยเยอร์เวง อ.เบตง จ.ยะลา	5.9238	101.1260

ตาราง 4-9 สถานีโทรมาตรในพื้นที่ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่างโดยกรมชลประทาน

รหัสสถานี	ชื่อสถานี	ตำแหน่ง	Latitude	Longitude
X.274	บ้านบูเก๊ะตา	บ้านบูเก๊ะตา อ.แว้ง จ.นราธิวาส	5.8409	101.9059
X.119A	บริเวณสะพานลันตู	บริเวณสะพานลันตู อ.สุโหงโกลก จ. นราธิวาส	6.0222	101.9758
X.77	บ้านหัวสะพาน	บ.หัวสะพาน อ.บันนังสตา จ.ยะลา	6.2569	101.2612
X.40A	บ้านท่าสาป	บ้านท่าสาป อ.เมือง จ.ยะลา	6.5555	101.2061

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

รหัสสถานี	ชื่อสถานี	ตำแหน่ง	Latitude	Longitude
X.40B	ท้ายเขื่อนปัตตานี	ท้ายเขื่อนปัตตานี	6.6833	101.2842
X.283	บ้านปรীগี้	บ.ปรীগี้ อ.ยะรัง จ.ปัตตานี	6.7744	101.2979
X.175	คลองยะหา	คลองยะหา อ.ยะหา จ.ยะลา	6.4731	101.1358
x.184	บ้านชากอ	บ.ชากอ อ.ศรีสาคร จ.นราธิวาส	6.2278	101.4972
x.199	บ้านท่าเรือ	บ.ท่าเรือ อ.รือเสาะ จ.นราธิวาส	6.3514	101.4945
X273	บ้านปายอฮือนิ	บ.ปายอฮือนิ อ.รามัน จ.ยะลา	6.4767	101.4426
X.10A	สะพานเดชาฯ	สะพานเดชาฯ	6.8662	101.2520
X.275	บ้านบริดอ	บ.บริดอ อ.เมือง จ.ปัตตานี	6.7733	101.2976
X.272	บ้านลาคอ	บ.ลาคอ อ.สายบุรี จ.ปัตตานี	6.6766	101.6061
x.73	บ้านตันหยงมัส	บ้านตันหยงมัส อ.ระแงะ จ.นราธิวาส	6.3140	101.7315
X.119	บ้านมูโนะ	บ้านมูโนะ จ.นราธิวาส	6.0783	102.0504

ตาราง 4-10 สถานีโทรมาตรในพื้นที่ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่างโดยกรมทรัพยากรน้ำ

รหัสสถานี	ชื่อสถานี	ตำแหน่ง	Latitude	Longitude
STN1699	บ้านปาลอบาเต๊ะ	ต.ลูโบะบายะ อ.ยี่งอ จ.นราธิวาส	6.4225	101.6732
STN1706	บ้านราษฎร์ผดุง	ต.สุคีริน อ.สุคีริน จ.นราธิวาส	5.9171	101.7182
STN1707	บ้านมะนังบังแยง	ต.จะแนะ อ.จะแนะ จ.นราธิวาส	6.0979	101.6914
STN1710	บ้านบือจะ	ต.ผดุงมาตร อ.จะแนะ จ.นราธิวาส	6.1468	101.7237
STN1749	บ้านป่าไผ่	ต.กาหลง อ.ศรีสาคร จ.นราธิวาส	6.2446	101.4402
STN1751	บ้านไอร์กูป	ต.โคกสะตอ อ.รือเสาะ จ.นราธิวาส	6.2869	101.4794
STN1754	บ้านไอร์เจียะ	ต.ชากอ อ.ศรีสาคร จ.นราธิวาส	6.2071	101.5387
STN1755	บ้านปูโป	ต.สามัคคี อ.รือเสาะ จ.นราธิวาส	6.4180	101.5500
STN1798	บ้านท่าเรือ*	ต.รือเสาะ อ.รือเสาะ จ.นราธิวาส	6.3517	101.4942
STN1600	บ้านบือจะ	ต.พิเทน อ.ทุ่งยางแดง จ.ปัตตานี	6.6567	101.4519
STN1604	บ้านห้วยเงาะ	ต.ทุ่งพลา อ.โคกโพธิ์ จ.ปัตตานี	6.6433	101.1748
STN1610	บ้านทรายขาวออก	ต.ทรายขาว อ.โคกโพธิ์ จ.ปัตตานี	6.6734	101.1056
STN1616	บ้านลางา	ต.ลางา อ.มายอ จ.ปัตตานี	6.7501	101.4644
STN1694	บ้านแป้น	ต.แป้น อ.สายบุรี จ.ปัตตานี	6.7402	101.5467
STN1696	บ้านเตระบอน	ต.เตระบอน อ.สายบุรี จ.ปัตตานี	6.6873	101.5336
STN0031	บ้านธารโต	ต.ธารโต อ.ธารโต จ.ยะลา	6.1678	101.1821
STN1601	บ้านคลองพี	ต.บาละ อ.กาบัง จ.ยะลา	6.3632	101.0429
STN1603	บ้านลูโป๊ะปันยัง	ต.กาบัง อ.กาบัง จ.ยะลา	6.4797	100.9829
STN1612	บ้านบ่อน้ำร้อน	ต.ตาเนาะแมเราะ อ.เบตง จ.ยะลา	5.8499	101.0729

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

รหัสสถานี	ชื่อสถานี	ตำแหน่ง	Latitude	Longitude
STN1615	บ้านนอก	ต.ตาชี อ.ยะหา จ.ยะลา	6.5552	101.1063
STN1618	บ้านจันทร์ตัน	ต.ยะรม อ.เบตง จ.ยะลา	5.7870	101.1616
STN1622	ชุมชนกุงจอนง	ต.เบตง อ.เบตง จ.ยะลา	5.7853	101.0564
STN1695	บ้านสลาแด้	ต.หัวยกระทิง อ.กรงปินัง จ.ยะลา	6.3298	101.2621
STN1697	บ้านวังไทร	ต.แม่หวาด อ.ธารโต จ.ยะลา	6.0084	101.2690
STN1698	บ้านลิมาปูรี๊ะ	ต.บาโงยชีเนอ อ.ยะหา จ.ยะลา	6.5186	101.1643
STN1700	บ้านดอน	ต.อัยเยอร์เวง อ.เบตง จ.ยะลา	5.9240	101.1179
STN1701	บ้านละแอ	ต.ละแอ อ.ยะหา จ.ยะลา	6.4734	101.1656
STN1702	บ้านละหาด	ต.แม่หวาด อ.ธารโต จ.ยะลา	6.0074	101.1942
STN1703	บ้านบันนังบูโบ	ต.ถ้ำทะเล อ.บันนังสตา จ.ยะลา	6.2375	101.1743
STN1704	บ้านสุหยงบาไร๊ะ	ต.กาบูบอเกาะ อ.รามัน จ.ยะลา	6.4922	101.4168
STN1705	บ้านท่าเนียบ	ต.ลำพะยา อ.เมืองยะลา จ.ยะลา	6.5803	101.1664
STN1708	บ้านปูลาศีรี	ต.โกตาบารู อ.รามัน จ.ยะลา	6.4583	101.3545
STN1709	บ้านอุแบ	ต.ยะต๊ะ อ.รามัน จ.ยะลา	6.4321	101.3679
STN1711	บ้านมาแน	ต.ยะหา อ.ยะหา จ.ยะลา	6.4925	101.1147
STN1750	บ้านดีด๊ะ	ต.ถ้ำทะเล อ.บันนังสตา จ.ยะลา	6.2507	101.1144
STN1752	บ้านเงาะกาโป	ต.บันนังสตา อ.บันนังสตา จ.ยะลา	6.2573	101.2496
STN1753	บ้านบุโละสะสนิแย	ต.บ้านแหอ อ.ธารโต จ.ยะลา	6.0782	101.1883
STN1756	บ้านกือลอง	ต.ตลิ่งชัน อ.บันนังสตา จ.ยะลา	6.3084	101.3356

4.6 การเผยแพร่ข้อมูลให้ประชาชนทราบ

เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารในช่วงเกิดสาธารณภัยให้ส่วนราชการและประชาชนได้รับรู้ข่าวสารและเข้าใจเกี่ยวกับเหตุการณ์สาธารณภัยที่เกิดขึ้น จะช่วยให้ประชาชนมีความตระหนักถึงภัยอันตรายที่เกิดขึ้นและลดความตื่นตระหนกตกใจ ความกลัวเกินกว่าเหตุและความเข้าใจผิดตลอดจนความสับสนอลหม่าน ด้านข้อมูลข่าวสารและกระแสข่าวลือต่างๆ ที่มีผลกระทบต่อความร่วมมือของประชาชนในพื้นที่และภาพลักษณ์ของหน่วยงานและเพื่อการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหน่วยงานอย่างถูกต้องมีความเป็นเอกภาพและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยมอบหมายให้ สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดเป็นหน่วยงานหลักในการรวบรวมและประสานข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร ข้อเท็จจริงด้านสาธารณภัยและการให้ความช่วยเหลือให้ประชาชนได้รับทราบอย่างถูกต้องทันเหตุการณ์และต่อเนื่องโดยกำหนดแนวทางดำเนินการ ดังนี้

(1) ฝ่ายประชาสัมพันธ์ในส่วนอำนาจการ ภายใต้ศูนย์บัญชาการจังหวัด ควรกำหนดแผนประชาสัมพันธ์สำหรับใช้ปฏิบัติในช่วงเกิดสถานการณ์ภัย ซึ่งประกอบด้วย การเตรียมพร้อม การกำหนดรูปแบบการดำเนินงานว่าควรมีอะไรบ้าง ดำเนินงานอย่างไร และจัดแบ่งหน้าที่และแนวทาง

ปฏิบัติไว้อย่างชัดเจน ทั้งนี้ให้จัดตั้งศูนย์ประสานข้อมูลร่วม (Joint Information Center: JIC) เพื่อเป็นศูนย์ย่อยในศูนย์ข้อมูลประชาสัมพันธ์ในการรวบรวมข้อมูลข่าวสารที่จำเป็น รวมทั้งกำหนดเจ้าหน้าที่เฉพาะในการเป็นผู้ให้ข้อมูลข่าวสารการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยแก่สื่อมวลชน โดยเฉพาะ เพื่อให้ข้อมูลเป็นไปในทิศทางเดียวกันมีเอกภาพ ป้องกันปัญหาความคลาดเคลื่อนในการนำเสนอข้อมูลข่าวสารของสื่อมวลชนที่อาจก่อให้เกิดภาพลักษณ์ในเชิงลบและทำลายความเชื่อถือของผู้ประสบภัยต่อหน่วยงาน

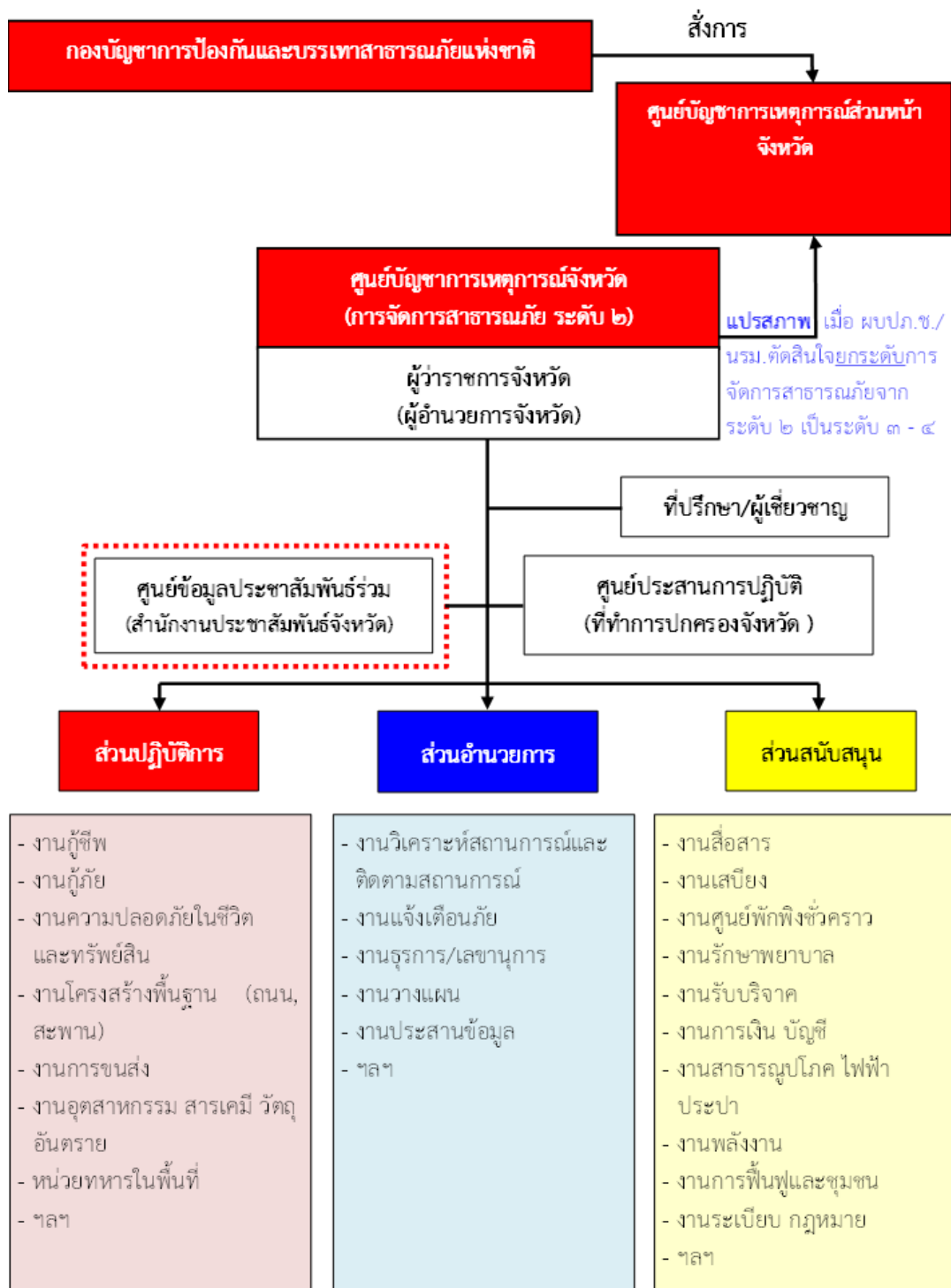
(2) ในระยะเกิดเหตุ ก่อนการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารสู่สาธารณชนควรดำเนินการตรวจสอบข้อมูลข่าวสารอย่างละเอียด เพื่อให้ข้อมูลมีความถูกต้อง ชัดเจน รวมทั้งต้องเป็นภาษาที่เข้าใจง่ายป้องกันการสับสนของประชาชน ซึ่งจะช่วยลดความตื่นตระหนกจากการนำเสนอข้อมูลข่าวสารที่ไม่ชัดเจน

(3) ในการประชาสัมพันธ์ควรคำนึงถึงความรู้สึกของผู้รับรู้ข่าวสารและผู้ที่ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ภัยพิบัติ โดยเฉพาะผู้ประสบภัยพิบัติ ซึ่งควรนำเสนอในลักษณะของการให้ขวัญและกำลังใจและเป็นการรายงานข่าวด้วยความถูกต้องและชัดเจนรูปแบบของการสื่อสารประชาสัมพันธ์จะต้องเหมาะสมกับความสูญเสียที่เกิดขึ้นเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์อันดีกับประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรวมทั้งสามารถสร้างภาพลักษณ์ในเชิงบวกกับผู้ประสบภัยและสาธารณชนตลอดจนป้องกันการเกิดปัญหาเรื่องความเสื่อมเสียต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นภายหลังจากสถานการณ์ภัยพิบัติสงบลงแล้ว

(4) การประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร ควรดำเนินการด้วยความรวดเร็วและถูกต้อง ทางสื่อต่างๆ ทั้งสื่อในท้องถิ่นและสื่อวิทยุกระจายเสียง หอกระจายข่าว โทรศัพท์เคเบิลทีวี และสื่อสังคมออนไลน์เพื่อลดผลกระทบจากกระแสข่าวลือ ที่อาจเกิดขึ้นในช่วงที่เกิดสถานการณ์ภัยพิบัติ และในกรณีที่มีข่าวเชิงลบที่ส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์หน่วยงาน ควรดำเนินการตรวจสอบข้อมูลข่าวสารพร้อมชี้แจงข้อเท็จจริงให้สาธารณชนได้เข้าใจถูกต้องตรงกัน

(5) กรณีที่เกิดภัยพิบัติฉุกเฉิน ให้จัดส่งข้อมูลข่าวสารการให้ความช่วยเหลือต่อหน่วยงานส่วนกลาง เพื่อนำเสนอข้อมูลข่าวสารสู่สาธารณชนต่อไป

ตัวอย่างโครงสร้างศูนย์บัญชาการเหตุการณ์จังหวัด ดังในภาพประกอบ 4-

หมายเหตุ : โครงสร้างศูนย์บัญชาการเหตุการณ์จังหวัดสามารถปรับได้ตามความเหมาะสมกับสถานการณ์ โดยยึดหลักมาตรฐาน เอกภาพในการจัดการ และความยืดหยุ่นของโครงสร้างองค์การจัดการในภาวะฉุกเฉิน

ภาพประกอบ 4-14 ตัวอย่างโครงสร้างศูนย์บัญชาการเหตุการณ์จังหวัด

4.7 เกณฑ์การพิจารณาสถานการณ์น้ำเตือนภัย และวิธีการระบายน้ำที่รวดเร็วและถูกต้องตามหลักวิชาการ

4.7.1 ผังน้ำ

จากภาพประกอบ 4- แสดงถึงตำแหน่งเขื่อนและอ่างเก็บน้ำ ซึ่งในลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง ประกอบไปด้วย เขื่อนบางลาง อ่างเก็บน้ำบ้านไ้ก้อ อ่างเก็บน้ำใกล้บ้านภาพประกอบ 4- - ภาพประกอบ 4- แสดงถึงลำน้ำสำคัญในแต่ละจังหวัดและจุดติดตั้งสถานีโทรมาตรวัดปริมาณน้ำฝน ระดับน้ำ ของจังหวัดปัตตานี นราธิวาส และยะลา ซึ่งจะประกอบไปด้วย 3 หน่วยงาน คือ สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ (องค์การมหาชน) กรมทรัพยากรน้ำ และกรมชลประทาน และภาพประกอบ 4- -ภาพประกอบ 4- จะแสดงถึงแผนผังการไหลของแม่น้ำปัตตานี แม่น้ำสายบุรี แม่น้ำบางนรา แม่น้ำโก-ลก แม่น้ำตากใบ คลองเทพา และคลองชะเมา ตามลำดับ

4.7.2 โคว้งบริหารการจัดการอ่างเก็บน้ำในพื้นที่

การปฏิบัติการอ่างเก็บน้ำ หมายถึง การกักเก็บน้ำในอ่างเก็บน้ำ และการส่งน้ำจากอ่างเก็บน้ำเพื่อวัตถุประสงค์ต่างๆโดยมีการวางแผนล่วงหน้าว่าควรจะทำกักและส่งน้ำจากอ่างเก็บน้ำในแต่ละช่วงเวลา เป็นปริมาณเท่าใด และมีการปฏิบัติการตามแผนที่วางไว้ตรงเท่าที่สภาพในอนาคตเป็นไปตามที่คาดคะ ไว้ถ้าสภาพในอนาคตต่างจากที่คาดคะเนไว้ในตอนวางแผนการปฏิบัติการอาจต่างจากแผนที่วางไว้เพื่อลดสภาวะ การขาดแคลนน้ำหรือน้ำล้นอ่างเก็บน้ำ

สำหรับในการบริหารจัดการอ่างเก็บน้ำด้วยคว้งปฏิบัติการอ่างเก็บน้ำจำเป็นจะต้องเข้าใจโซนปริมาตรเก็บกักของอ่างเก็บน้ำ(Reservoir Storage Zone) ดังภาพประกอบ 4-

(1) ระดับกักเก็บน้ำต่ำสุด (Minimum Pool level) คือระดับต่ำสุดซึ่งสามารถนำน้ำออกจากอ่างไปใช้ได้ ระดับนี้จะเป็นตัวกำหนดปากของอาคารออก (Outlet) ตัวที่อยู่ต่ำที่สุด ปริมาตรน้ำที่อยู่ต่ำกว่าระดับเก็บกักต่ำสุดนี้ เรียกว่า “ปริมาตรสูญเปล่า (Dead Storage)”

(2) ระดับเก็บกักปกติ (Normal Pool Level) คือระดับเก็บกักสูงสุดของอ่างในการปฏิบัติงานตามปกติ (Normal Operation) บางครั้งเรียกว่า “ระดับน้ำสูงสุดปกติ (Normal high Water Level)” ระดับนี้จะเป็นตัวกำหนดระดับสันทางระบายน้ำล้นแบบไม่มีประตูควบคุม ปริมาตรเก็บกักที่อยู่ระหว่างระดับเก็บกักต่ำสุด และระดับเก็บกักปกติ เรียกว่า ปริมาตรใช้การ (Active Storage)

(3) ระดับเก็บกักสูงสุด (Maximum Water Surface) คือระดับน้ำสูงสุดที่ยอมให้เกิดขึ้นในอ่างเก็บน้ำในช่วงเวลาที่มีน้ำท่วมขนาดใหญ่เคลื่อนตัวเข้าสู่อ่างเก็บน้ำ ปริมาตรอ่างที่อยู่ระหว่างระดับน้ำสูงสุดและระดับเก็บกักปกติ เรียกว่า “ปริมาตรเก็บกักน้ำส่วนเกิน (Surcharge Storage)” เป็นปริมาตรที่ทำหน้าที่หน่วงคลื่นน้ำท่วมไม่ให้เคลื่อนที่ไปทางด้านท้ายน้ำเร็วและอันตรายมากเกินไปจนก่อน้ำท่วมทางด้านท้ายน้ำ

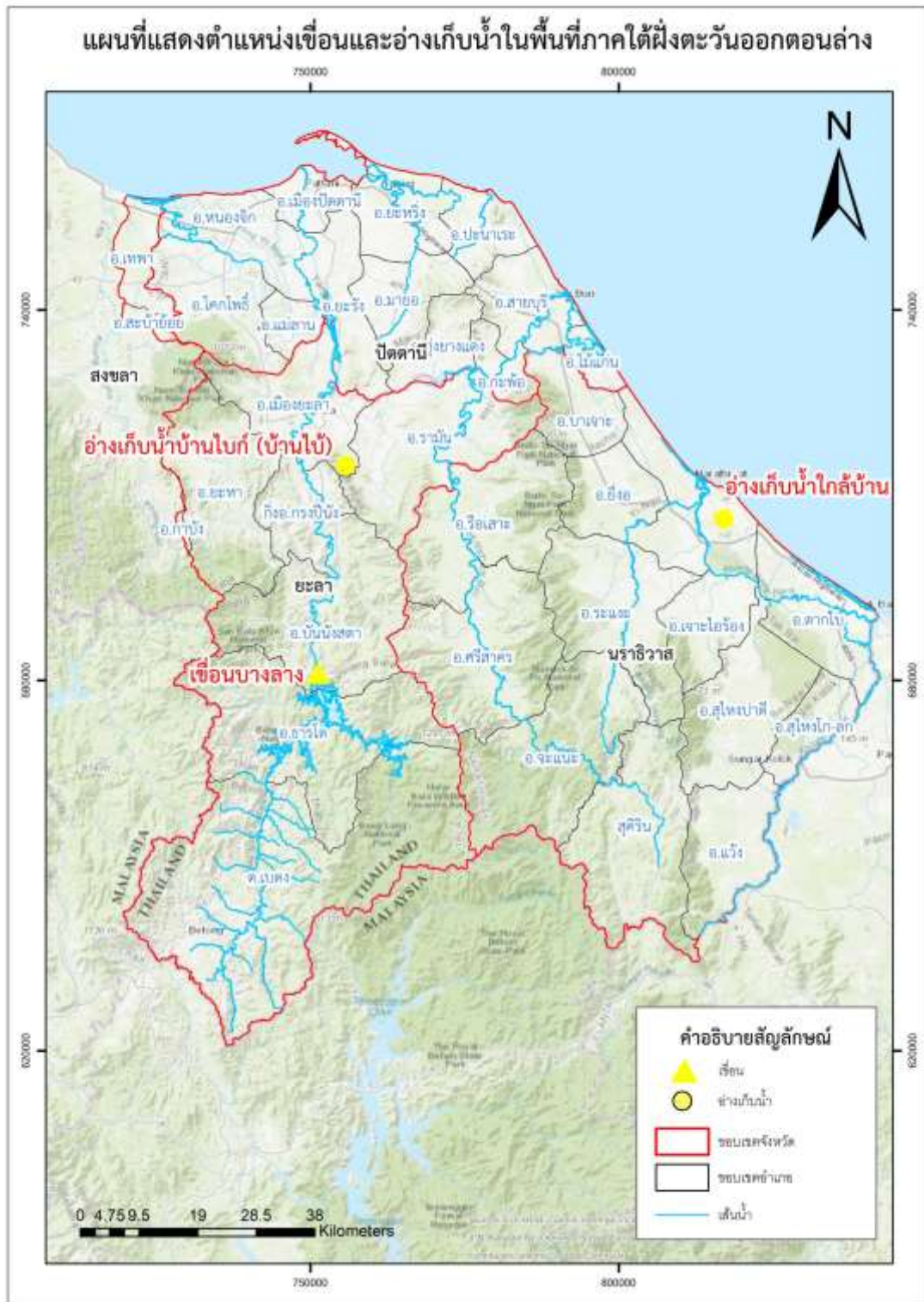
(4) ปริมาตรกักเก็บสำรอง (Surcharge Storage) หมายถึง ปริมาตรอ่างเก็บน้ำที่สำรองไว้ใช้ในกรณี ที่ทางระบายน้ำล้นฉุกเฉิน (Emergency Spillway) ไม่สามารถระบายน้ำได้ทันในช่วงที่เกิดน้ำท่วม

(5) ระดับน้ำควบคุมตอนบน (Upper Rule Curve, URC) คือ ระดับน้ำตอนบนที่กำหนดไว้เป็นมาตรฐานของอ่างเก็บน้ำในแต่ละเดือน จำเป็นต้องรักษาระดับน้ำในอ่างเก็บน้ำไม่ให้มีระดับน้ำสูงเกินกว่าระดับควบคุมตอนบน ทั้งนี้เพื่อสำรองปริมาณน้ำที่อยู่ระหว่างระดับน้ำควบคุมตอนบนกับระดับเก็บกักสูงสุดไว้สำหรับป้องกันน้ำท่วม

(6) ระดับน้ำควบคุมตอนล่าง (Lower Rule Curve, LRC) คือ ระดับน้ำที่ควบคุมต่ำสุดในอ่างเก็บน้ำ ของแต่ละเดือนที่กำหนดไว้เป็นมาตรฐานไม่ให้มีระดับน้ำต่ำกว่าระดับควบคุมตอนล่าง ทั้งนี้ เพื่อสำรอง ปริมาณน้ำที่อยู่ระหว่างระดับน้ำควบคุมตอนล่างกักเก็บระดับเก็บกักต่ำสุดไว้สำหรับเพาะปลูกในช่วงฤดู แล้งที่มีการขาดแคลนน้ำ

สำหรับในพื้นที่ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง มีอ่างเก็บน้ำขนาดกลางและขนาดใหญ่ 3 อ่างเก็บ ได้แก่ เขื่อนบางลาง อยู่ในความดูแลของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) อ่างเก็บน้ำบ้านไบก์ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ต.บุตี อ.เมืองยะลา จ.ยะลา อยู่ในความดูแลของกรมชลประทาน และอ่างเก็บน้ำใกล้บ้าน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ บ้านยาบี ต.กะลุวอ อ.เมืองนราธิวาส จ.นราธิวาส

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
 ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

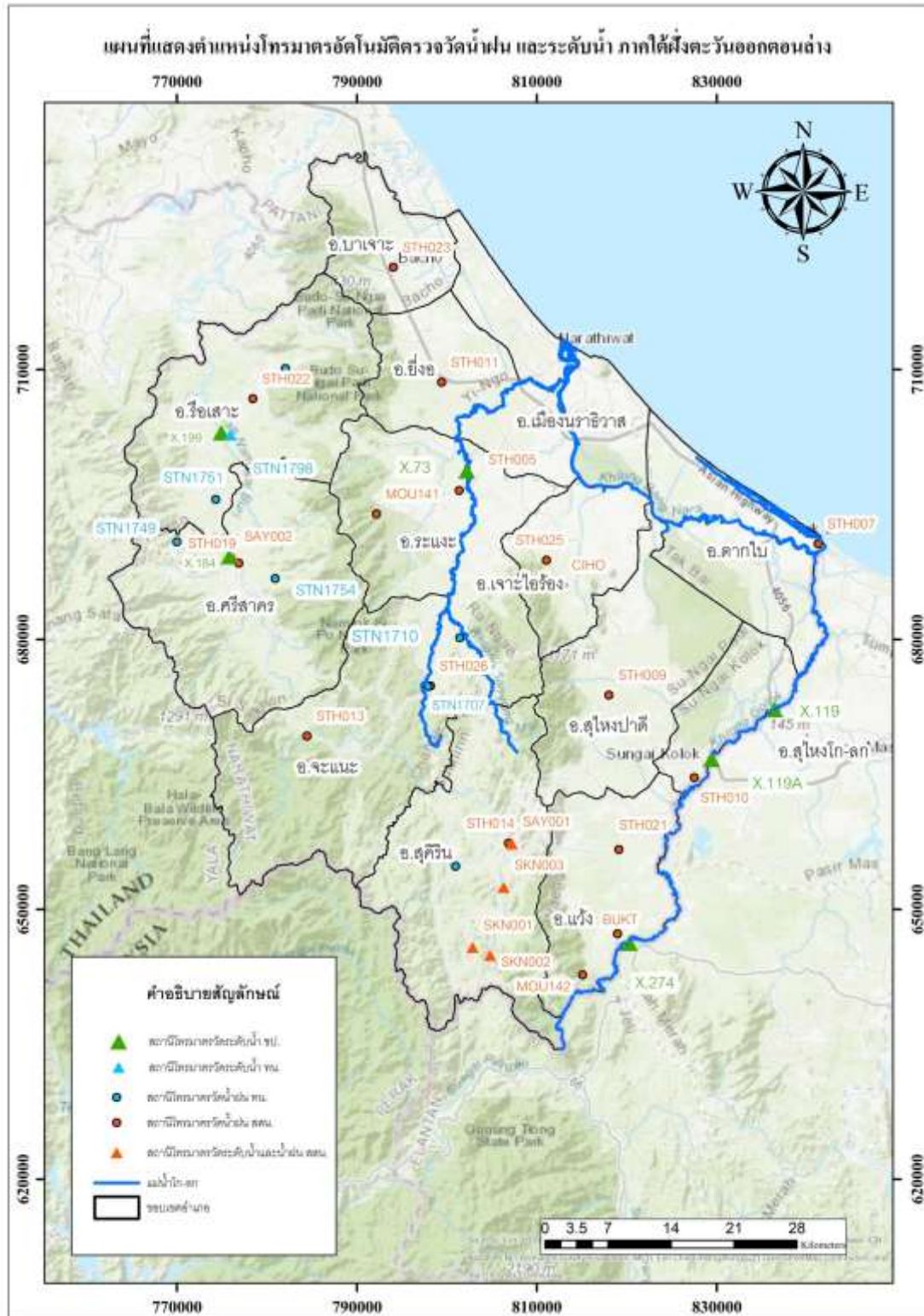
ภาพประกอบ 4-15 แผนที่แสดงตำแหน่งเขื่อนและอ่างเก็บน้ำลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
 กลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

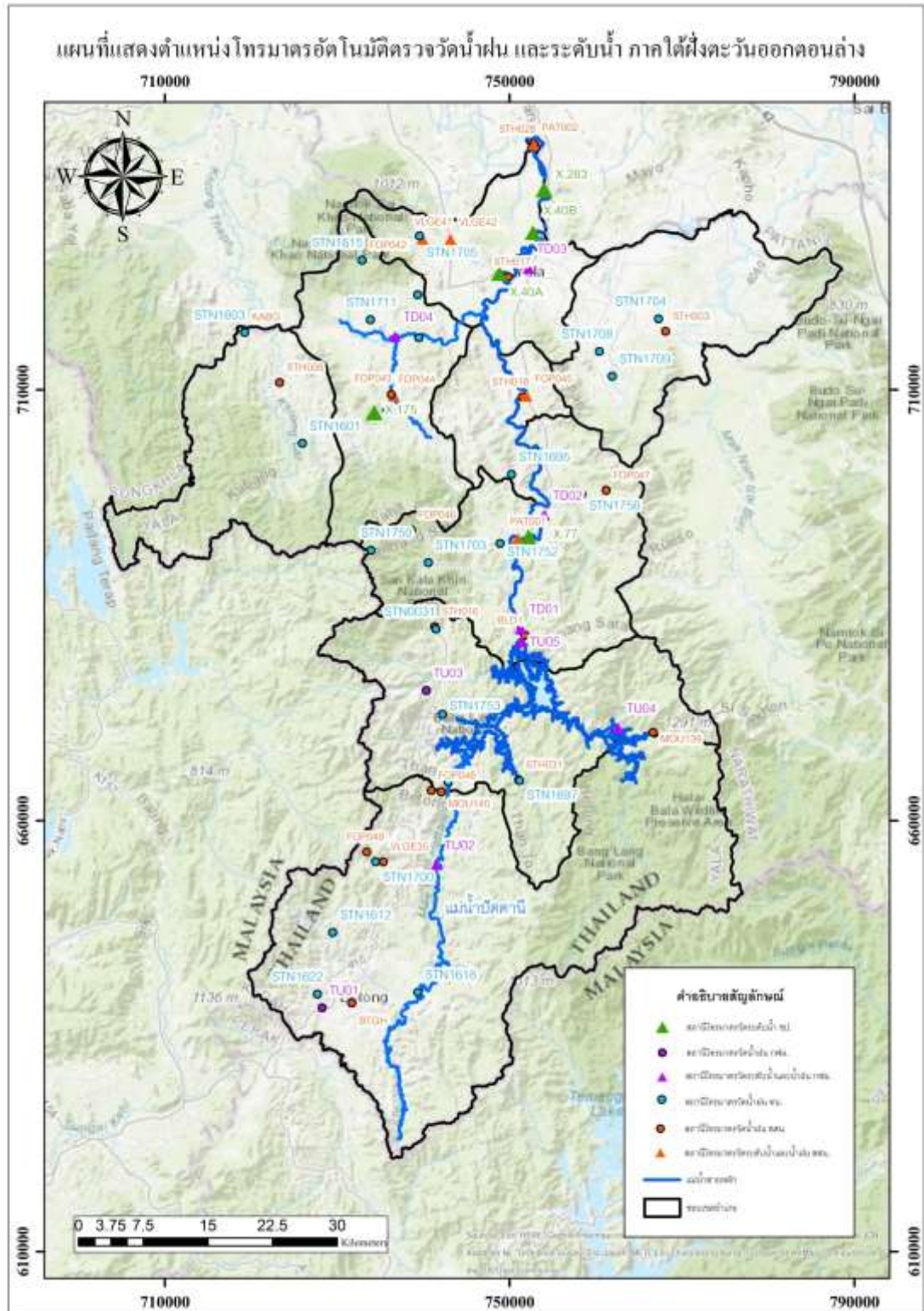
ภาพประกอบ 4-16 แผนที่แสดงตำแหน่งโทรมาตร จังหวัดปัตตานี

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
 ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

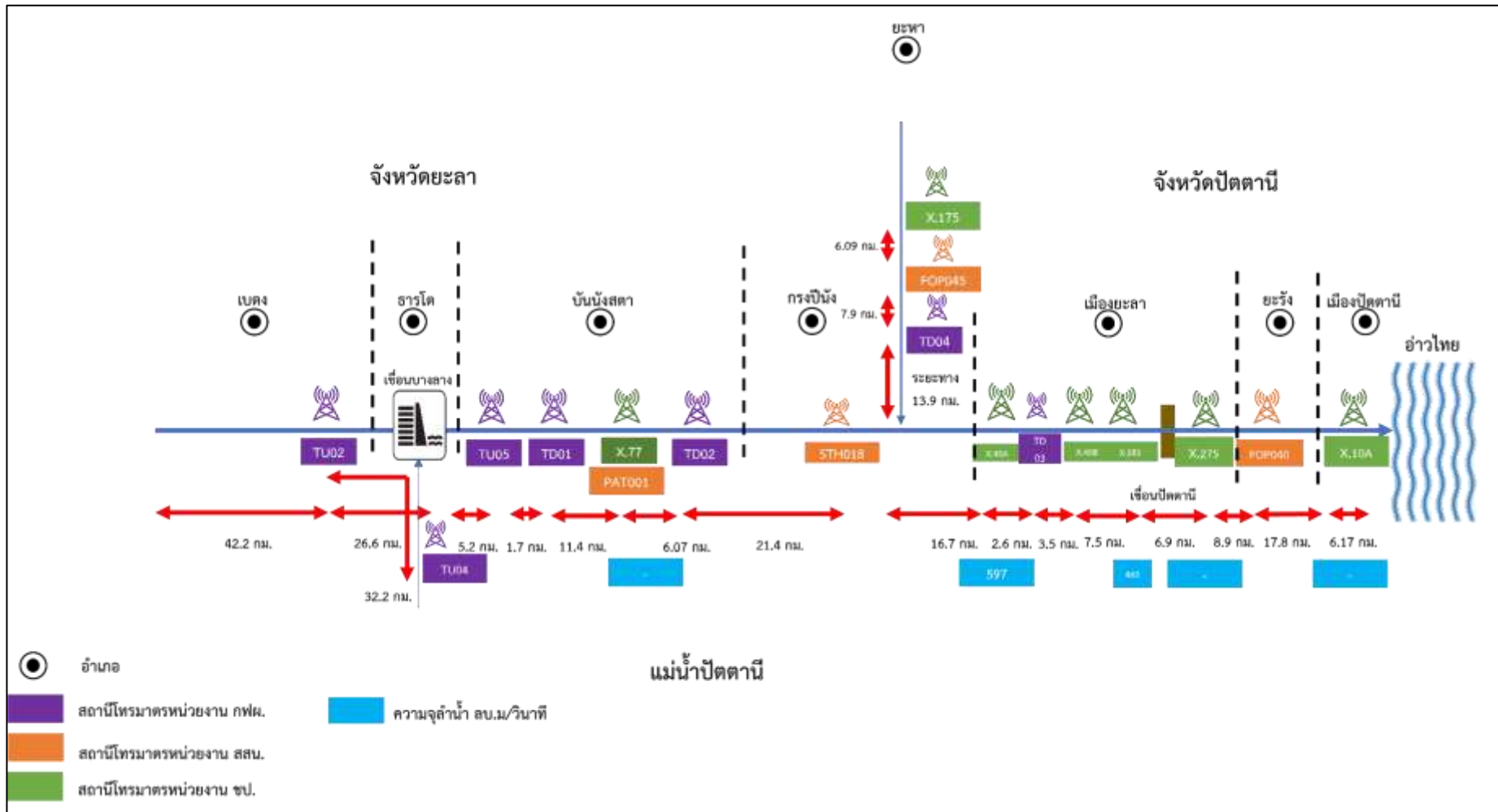
ภาพประกอบ 4-17 แผนที่แสดงตำแหน่งโทรมาตร จังหวัดนราธิวาส

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
 ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

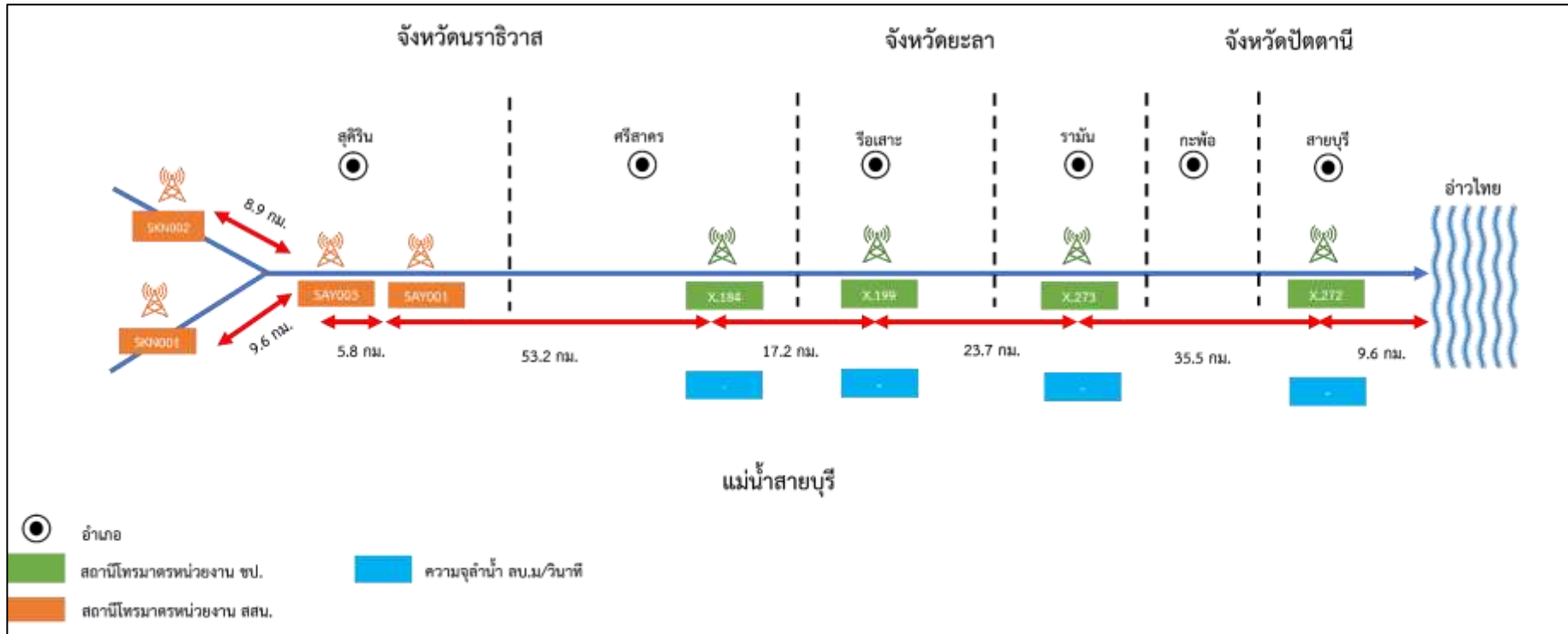
ภาพประกอบ 4-18 แผนที่แสดงตำแหน่งโทรมาตร จังหวัดยะลา

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
 ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

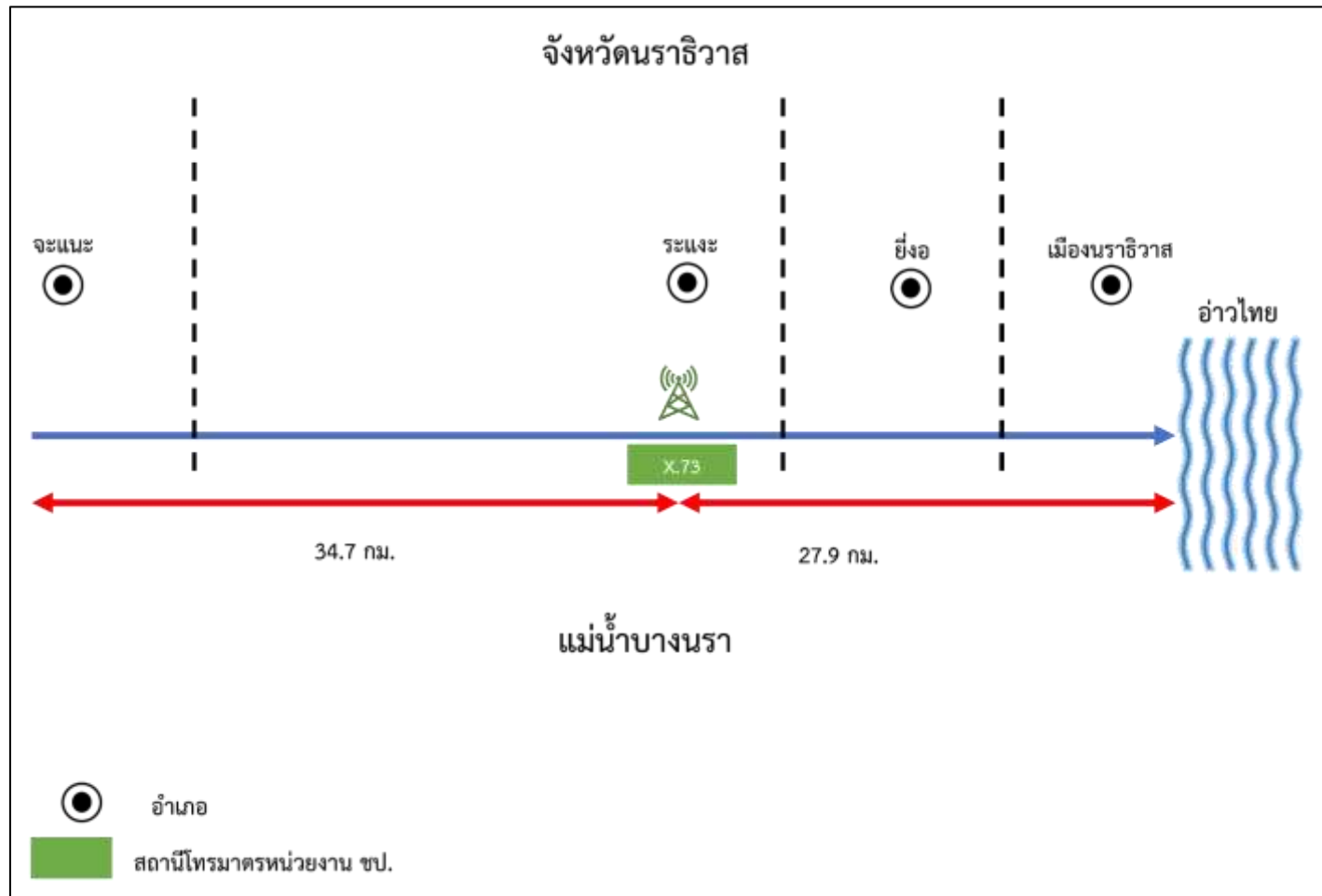
ภาพประกอบ 4-19 ฝิ่งน้ำแม่ น้ำ ปัตตานี

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
 กลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

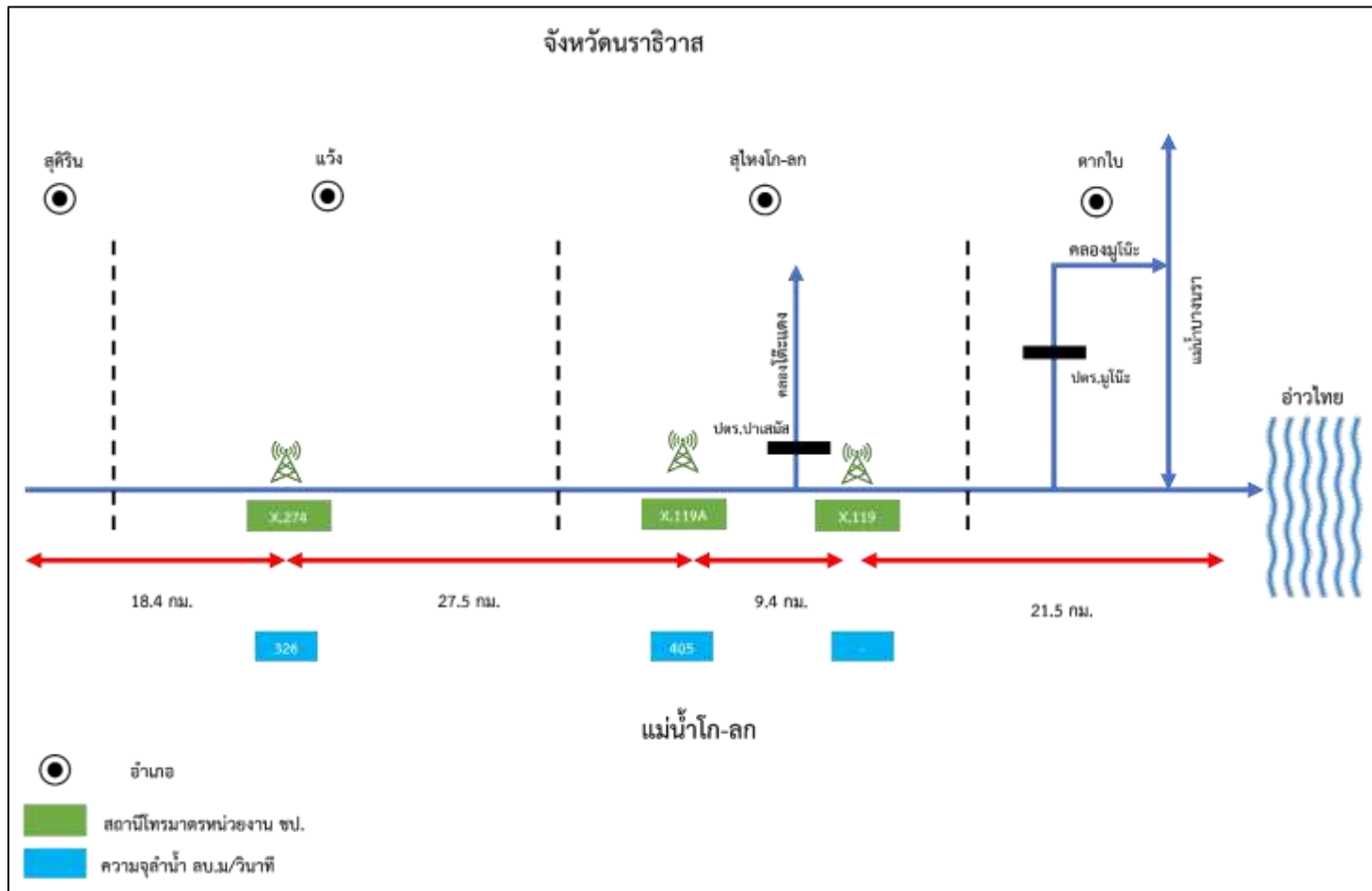
ภาพประกอบ 4-20 ฝั่งน้ำแม่ลำน้ำสายบุรี

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

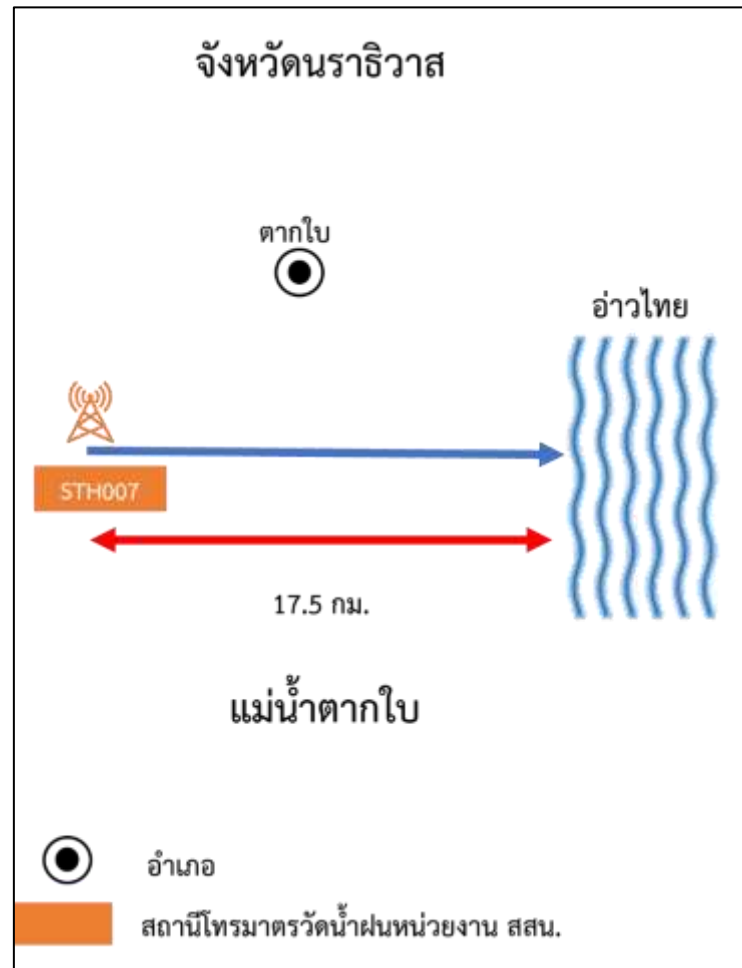

ภาพประกอบ 4-21 ฝั่งน้ำแม่น้ำบางนรา

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
 กลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

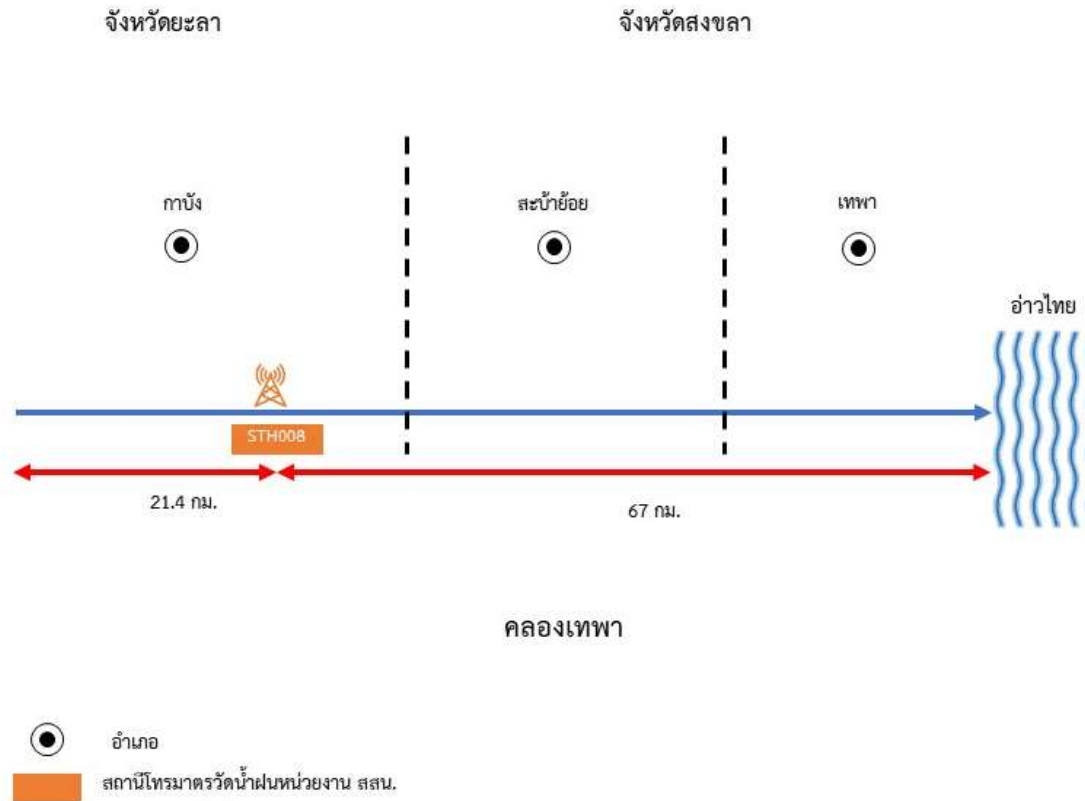

ภาพประกอบ 4-22 ฝั่งน้ำแม่ลำน้ำโก-ลก

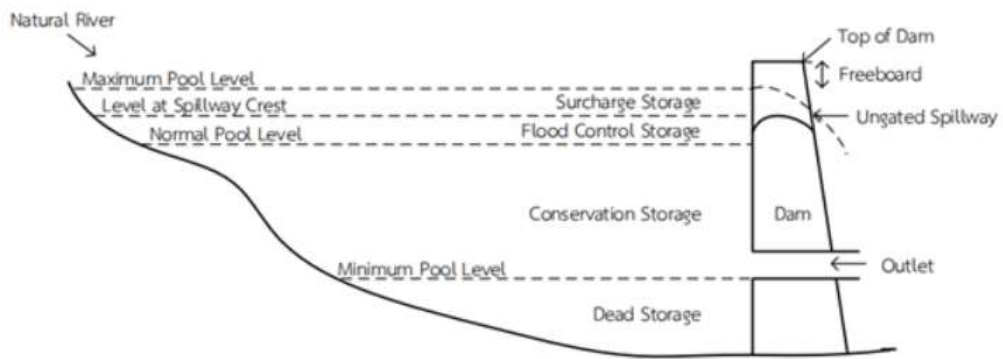

ภาพประกอบ 4-23 ฝั่งน้ำแม่น้ำตาดกไบ

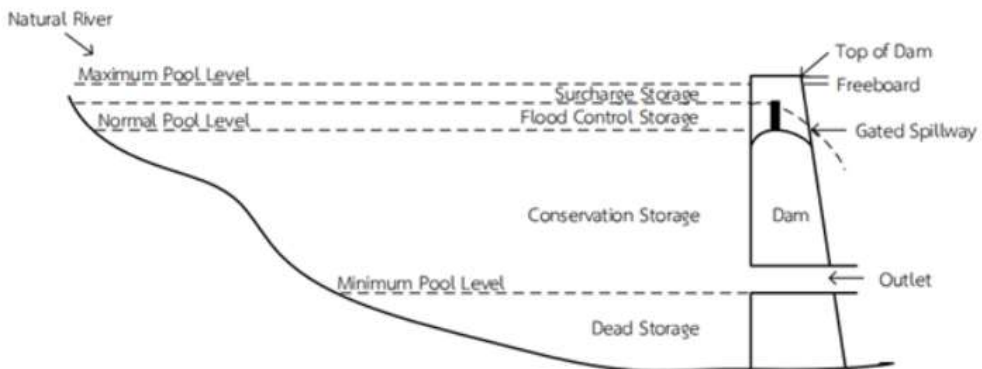
โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

ภาพประกอบ 4-24 ฝั่งน้ำคลองเทพา

(a) อ่างเก็บน้ำแบบไม่มีประตูควบคุม (Ungated Spillway)

(b) อ่างเก็บน้ำแบบมีประตูควบคุม (Gated Spillway)

ภาพประกอบ 4-25 โซนปริมาตรเก็บกักของอ่างเก็บน้ำ

สำหรับกรมชลประทานได้ใช้หลักเกณฑ์ในการบริหารจัดการอ่างเก็บน้ำด้วย Reservoir Operation Rule Curves ดังแสดงในตาราง 4-11

ตาราง 4-11 หลักเกณฑ์ในการบริหารจัดการอ่างเก็บน้ำด้วย Reservoir Operation Rule Curves ของกรมชลประทาน

เงื่อนไข	สภาพอ่างเก็บน้ำ	เกณฑ์การปฏิบัติการอ่างเก็บน้ำ
1.	ระดับน้ำเกินระดับเก็บกักปกติ Normal High Water Level (NHWL)	ปล่อยน้ำผ่านทางระบายน้ำล้น (Spillway)
2.	ระดับน้ำสูงกว่า URC ในสภาวะปกติ	ปล่อยน้ำให้กับความต้องการน้ำด้านต่างๆ ให้เต็มที่
3.	ระดับน้ำสูงกว่า URC และมีแนวโน้มจะเกิด สภาวะน้ำหลาก	ปล่อยน้ำเพิ่มทางท่อระบายน้ำ (Outlet Work) ให้เต็มที่ เพื่อเตรียมรับปริมาณน้ำหลาก
4.	ระดับน้ำอยู่ระหว่าง URC และ LRC	ปล่อยน้ำให้กับความต้องการใช้น้ำด้านต่างๆ เป็นผลพลอยได้

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

5.	ระดับน้ำต่ำกว่าระดับ LRC	ปล่อยน้ำให้กับความต้องการน้ำเท่าที่จำเป็นตามลำดับความสำคัญ
6.	ระดับน้ำต่ำลงถึงระดับเก็บกักต่ำสุด Minimum Water Level (MinWL)	ไม่มีการปล่อยน้ำจากอ่างเก็บน้ำ

แนวทางปฏิบัติของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตในการบริหารอ่างเก็บน้ำโดยจะพยายามควบคุมระดับน้ำให้อยู่ในกรอบของเกณฑ์ควบคุมระดับน้ำสูงสุด (Upper Rule Curve, URC) และเกณฑ์ควบคุมระดับน้ำต่ำสุด (Lower Rule Curve, LRC) ซึ่งจะช่วยให้สามารถบริหารจัดการน้ำในอ่างเก็บน้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดในภาพรวมตลอดทั้งปี แบ่งเป็น 3 กรณีดังนี้

(1) การปฏิบัติการอ่างเก็บน้ำในสภาวะปกติ ซึ่งการระบายน้ำตามวัตถุประสงค์ดังกล่าวจะใช้เส้นควบคุมการปล่อยน้ำ (Operating Rule Curve) เป็นเกณฑ์ทั้งนี้ เพื่อให้ปริมาณน้ำเหมาะสมกับปริมาณน้ำต้นทุนและปริมาณที่ไหลเข้าอ่างเก็บน้ำโดยมีหลักปฏิบัติ ดังนี้

- 1) ควบคุมการระบายน้ำในอ่างเก็บน้ำให้ระดับน้ำอยู่ระหว่าง Upper Rule Curve และ Lower Rule Curve โดยระบายน้ำให้เท่ากับความต้องการน้ำด้านต่างๆ ทางท้ายน้ำ
- 2) เมื่อระดับน้ำสูงกว่า Upper Rule Curve ให้ระบายน้ำเพิ่มขึ้นผ่านเครื่องกำเนิดไฟฟ้าเพื่อควบคุมให้ระดับอยู่ที่ระดับ Upper Rule Curve
- 3) เมื่อระดับน้ำยังสูงขึ้นเรื่อยๆ จนสูงกว่า Flood Control Rule Curve ให้พิจารณาระบายน้ำเพิ่มขึ้นเพื่อควบคุมระดับให้อยู่ที่ระดับ Flood Control Rule Curve
- 4) ในกรณีที่ระดับน้ำต่ำกว่า Lower Rule Curve จะพิจารณาลดการระบายน้ำให้น้อยกว่าปกติ เพื่อรักษาระดับน้ำไม่ให้ต่ำกว่าระดับเก็บกักต่ำสุด
- 5) เมื่อระดับน้ำต่ำกว่าระดับต่ำสุด จะไม่ระบายน้ำออกจากอ่างเก็บน้ำ เพื่อป้องกันการขาดแคลนน้ำในปีถัดไป

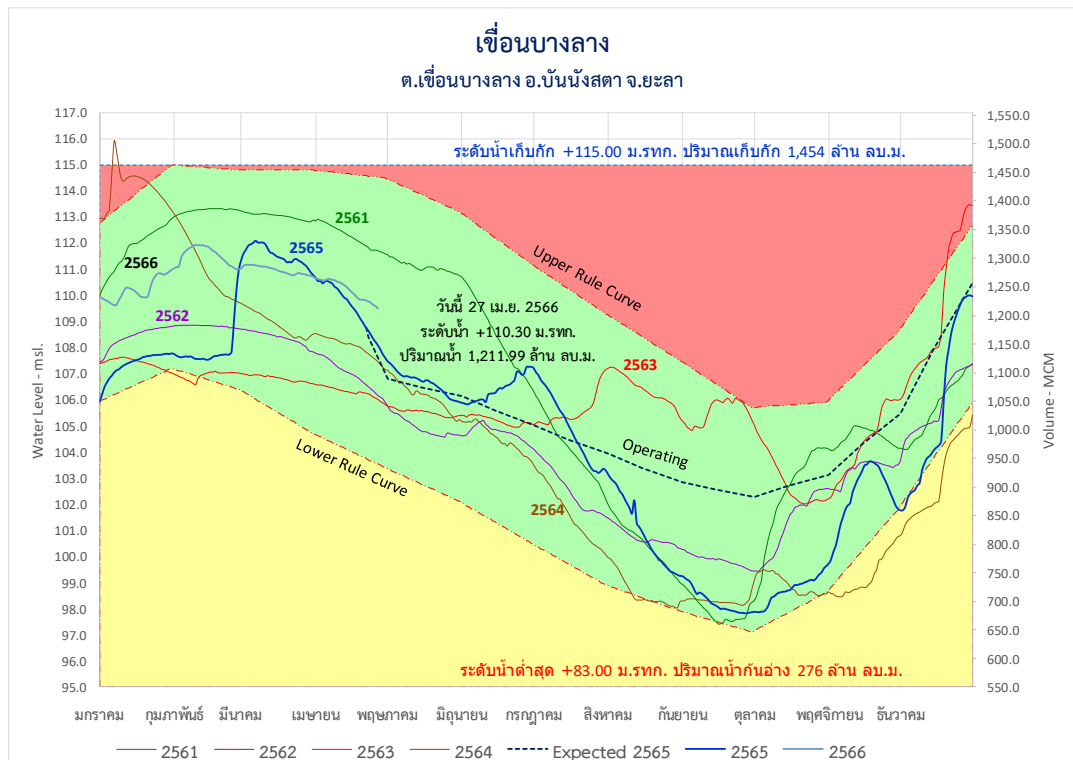
(2) การปฏิบัติการอ่างเก็บน้ำในช่วงน้ำแล้ง (Deficit Reservoir Operation) โดยแผนจัดสรรน้ำในแต่ละฤดูจะพิจารณาจากปริมาณน้ำต้นทุนในอ่างเก็บน้ำเมื่อสิ้นสุดฤดูฝน แนวโน้มการผลิตและการตลาด รวมถึงนโยบายส่งเสริมการเพาะปลูกพืช ฤดูแล้งในกรณีที่ปริมาณน้ำต้นทุนในอ่างเก็บน้ำมีจำกัด และมีแนวโน้มจะเกิดภาวะน้ำแล้ง การวางแผนจัดสรรน้ำ จำเป็นต้องพิจารณาลำดับความสำคัญของกิจกรรมการใช้น้ำด้านต่างๆ ดังนี้

- 1) เพื่อการอุปโภคบริโภคและการประปา
- 2) เพื่อรักษาระบบนิเวศตามลำน้ำเช่น การผลักดันน้ำเค็ม การขับไล่ น้ำเสีย
- 3) เพื่อการเกษตร
- 4) เพื่อการอุตสาหกรรม

(3) การปฏิบัติการอ่างเก็บน้ำในช่วงน้ำหลาก(Flood Reservoir Operation) เป็นการควบคุมระดับน้ำและการระบายน้ำจากอ่างเก็บน้ำในช่วงที่มีปริมาณน้ำไหลเข้าอ่างเพิ่มขึ้นและเป็นปริมาณมาก การวางแผนปฏิบัติการจะเป็นลักษณะของการวางแผนระยะสั้น และการปฏิบัติการตามข้อมูลจริงที่เกิดขึ้นให้สอดคล้องกับสถานการณ์ขณะนั้น มีกระบวนการตัดสินใจในการปฏิบัติการในช่วงน้ำหลากเพื่อความมั่นคงปลอดภัยของตัวเขื่อน หลีกเลี่ยงความเสียหายที่จะเกิดแก่พื้นที่อยู่อาศัยและพื้นที่เกษตรกรรมทั้งด้านเหนือน้ำและ ด้านท้ายน้ำให้น้อยที่สุด ดังนี้

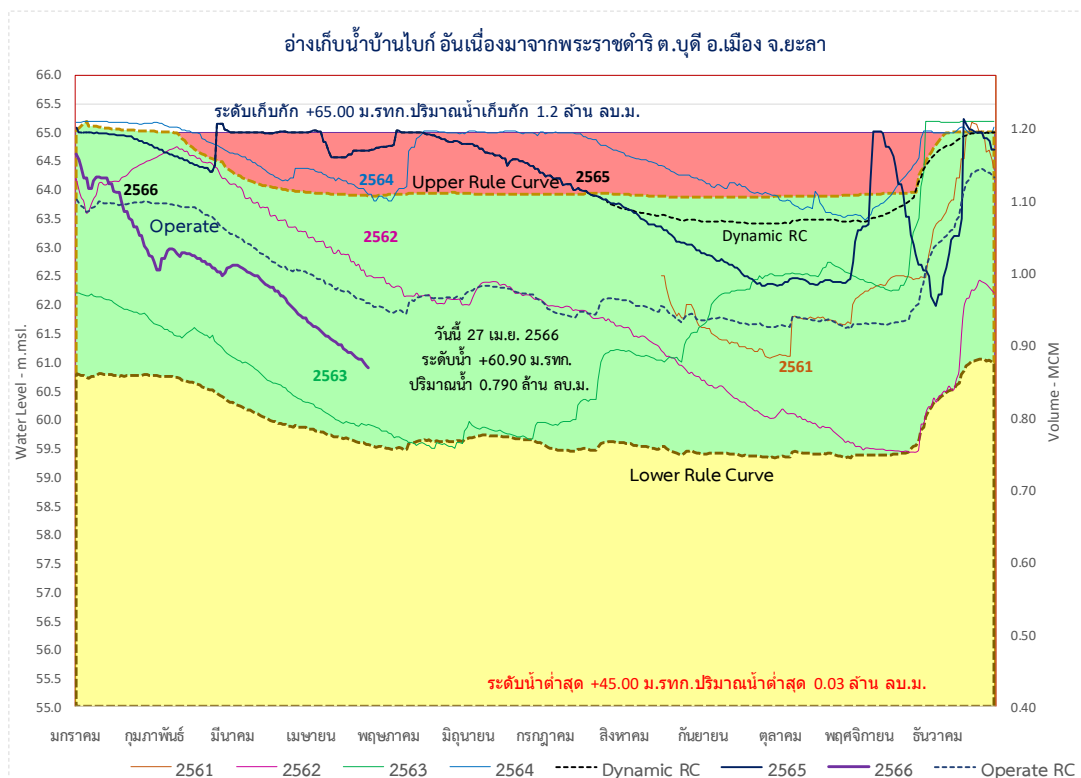
- 1) เมื่อระดับน้ำสูงกว่า Upper Rule Curve แต่ต่ำกว่า Flood Control Rule Curve ควรระบายน้ำผ่านเครื่องกำเนิดไฟฟ้าเต็มกำลัง รวมถึงติดตามสถานการณ์ น้ำอย่างใกล้ชิดเพื่อพิจารณาว่าจำเป็นต้อง ระบายน้ำผ่านทางระบายน้ำล้นหรือไม่
- 2) เมื่อระดับน้ำสูงกว่า Flood Control Rule Curve แต่ต่ำกว่า Normal High Water Level ควรระบายน้ำ ผ่านทางระบายน้ำล้นบางส่วน โดยอาจยังไม่ต้องเปิดบานระบายน้ำล้นเต็มที่ แต่พิจารณาตาม สถานการณ์น้ำในอ่างเก็บน้ำ ด้านเหนือน้ำและด้านท้ายน้ำประกอบ พร้อมทั้งระบายน้ำผ่านเครื่องกำเนิดไฟฟ้าและอาคารระบายน้ำต่างๆ (Outlet) อย่างเต็มที่ถ้าไม่เกิดผลกระทบต่อด้านท้ายน้ำมาก
- 3) เมื่อระดับน้ำสูงกว่า Normal High Water Level ควรเปิดบานระบายน้ำล้นเต็มที่ พร้อมทั้งระบายน้ำผ่านเครื่องกำเนิดไฟฟ้าและอาคารระบายน้ำต่างๆ (Outlet) อย่างเต็มที่ถ้าไม่เกิดผลกระทบต่อด้านท้ายน้ำมาก

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
 ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

ภาพประกอบ 4-26 โค้งบริหารจัดการจัดการเขื่อนบางลาง

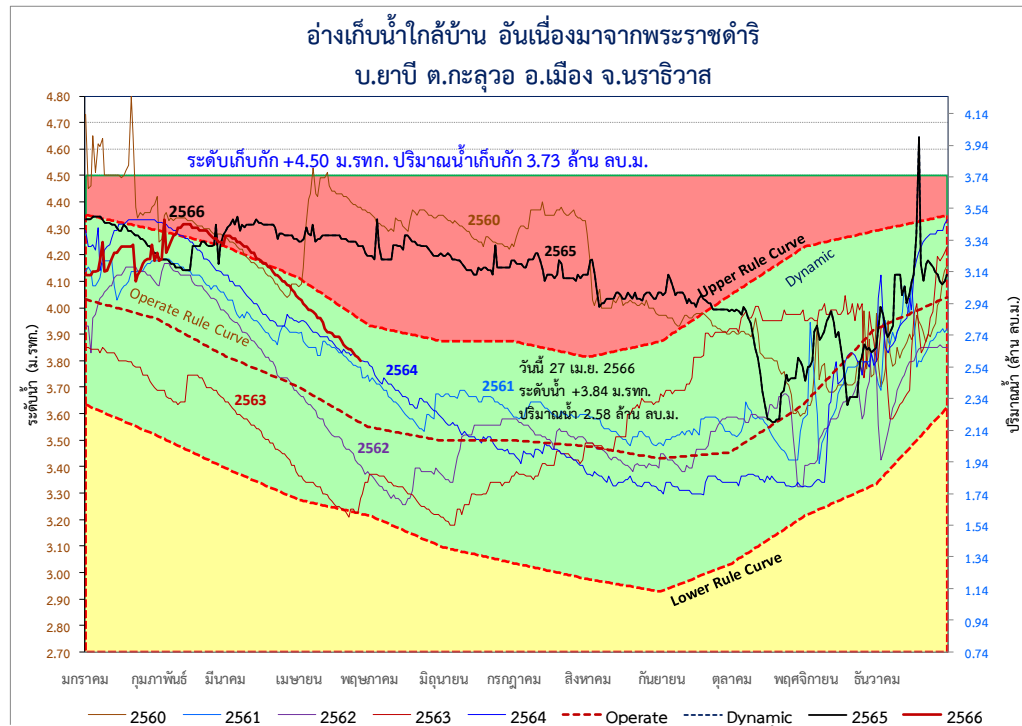
ที่มา : ศูนย์ปฏิบัติการน้ำอัจฉริยะ สำนักงานชลประทานที่ 17

ภาพประกอบ 4-27 โค้งบริหารจัดการจัดการ อ่างเก็บน้ำบ้านปาก

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

ที่มา : ศูนย์ปฏิบัติการน้ำอัจฉริยะ สำนักงานชลประทานที่ 17

ภาพประกอบ 4-28 โค้งบริหารจัดการจัดการอ่างเก็บน้ำใกล้เคียงบ้าน

ที่มา : ศูนย์ปฏิบัติการน้ำอัจฉริยะ สำนักงานชลประทานที่ 17

4.7.3 ข้อมูลบ่งชี้การเกิดภาวะน้ำท่วม

ข้อมูลบ่งชี้การเกิดภาวะน้ำท่วม ได้แก่ 1) ข้อมูลปริมาณฝน 2) ข้อมูลปริมาณน้ำท่าในลำน้ำ 3) ข้อมูลระดับน้ำในลำน้ำ และ 4) ข้อมูลปริมาณน้ำใช้การในอ่างเก็บน้ำขนาดกลางและขนาดใหญ่ของหน่วยงานต่าง ๆ โดยสามารถบ่งชี้ถึงภาวะน้ำท่วมได้ 3 ระดับ คือ 1) ภาวะปกติ 2) ภาวะน้ำท่วมฉุกเฉิน และ 3) ภาวะน้ำท่วมวิกฤติ สำหรับรายละเอียดการกำหนดภาวะน้ำท่วมตามชนิดข้อมูลบ่งชี้การเกิดภาวะน้ำท่วม ดังแสดงรายละเอียดในตาราง 4-12

ตาราง 4-12 ข้อมูลบ่งชี้การเกิดภาวะน้ำท่วม

ชนิดข้อมูล	ความถี่ของข้อมูล	หน่วยที่ใช้	กรณีปกติ	กรณีภาวะน้ำท่วมฉุกเฉิน	กรณีภาวะน้ำท่วมวิกฤติ
ฝน	รายวัน	มม.	< 90 มม./วัน	90-150 มม./วัน ต่อเนื่อง 3 วัน	> 150 มม./วัน ต่อเนื่อง 3 วัน
ปริมาณน้ำ	รายวัน	ลบ.ม./วินาที	< 80% ของความจุลำน้ำ	80% - 100% ของความจุลำน้ำ	> 100% ของความจุลำน้ำ
ระดับน้ำ	รายวัน	ม.รทก.	< 80% ของระดับตลิ่ง	80% - 100% ของระดับตลิ่ง	> 100% ของระดับตลิ่ง

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

ชนิด ข้อมูล	ความถี่ ของข้อมูล	หน่วยที่ใช้	กรณีปกติ	กรณีภาวะน้ำท่วม ฉุกเฉิน	กรณีภาวะน้ำ ท่วมวิกฤติ
แหล่งน้ำ ต้นทุน	รายเดือน	ลบ.ม.	30-80% ของปริมาณน้ำใช้การ	80%-100% ของปริมาณน้ำใช้การ	> 100% ของปริมาณน้ำใช้ การ

ที่มา: สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (2562)

จากเกณฑ์ข้อกำหนดภาวะน้ำท่วมมีข้อมูลบ่งชี้ 4 ตัว ที่เป็นตัวกำหนดภาวะน้ำท่วมใน
พื้นที่ลุ่มน้ำ มีรายละเอียดแสดงได้ดังนี้

(1) ฝน

ข้อมูลฝน จะใช้ตามข้อกำหนดภาวะน้ำท่วมของสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ได้
กำหนดปริมาณของฝน ซึ่งข้อกำหนดนี้จะใช้เหมือนกันในทั้งลุ่มน้ำสาขาของลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออก
ตอนล่าง

- 1) กรณีปกติ เมื่อพิจารณาจากฝนรายวันในหน่วยมิลลิเมตร ที่น้อยกว่า 90 มม./วัน
- 2) กรณีภาวะน้ำท่วมฉุกเฉิน ฝนรายวันจะอยู่ในช่วง 90-150 มม./วันต่อเนื่อง 3 วัน
- 3) กรณีภาวะน้ำท่วมวิกฤติ ฝนรายวันจะมากกว่า 150 มม./วัน ต่อเนื่อง 3 วัน

(2) ปริมาณน้ำ

ข้อมูลปริมาณน้ำหรืออัตราการไหล จะพิจารณาใช้เป็นข้อมูลรายวันในหน่วยของ
ลบ.ม./วินาที โดยกำหนดจุดพิจารณาที่สถานีวัดน้ำท่าของหน่วยงานต่างๆ ที่สำคัญในแต่ละลุ่มน้ำ
สาขาโดยพิจารณาวิเคราะห์ปริมาณการไหลเต็มตลิ่งฝั่งที่ต่ำกว่าจากรูปตัดขวางลำน้ำ ณ จุดที่ตั้งของ
สถานีวัดน้ำท่านั้นๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลความจุของลำน้ำ ณ จุดพิจารณาในลุ่มน้ำ เกณฑ์ข้อกำหนดภาวะ
น้ำท่วมด้านข้อมูลปริมาณน้ำที่แบ่งออกเป็น 3 กรณี ดังนี้

- 6) กรณีปกติ จะคิดที่ปริมาณน้ำไม่เกินร้อยละ 80 ของความจุลำน้ำ
- 7) กรณีภาวะน้ำท่วมฉุกเฉิน จะคิดที่ปริมาณน้ำในช่วงร้อยละ 80-100 ของความจุลำน้ำ
- 8) กรณีภาวะน้ำท่วมวิกฤติ จะคิดที่ปริมาณน้ำมากกว่าร้อยละ 100 ของความจุลำน้ำ

ดังแสดงเกณฑ์ข้อกำหนดภาวะน้ำท่วมด้านข้อมูลปริมาณน้ำ ในตาราง 4-13

ตาราง 4-13 สรุปผลตามเกณฑ์การจัดทำข้อกำหนดภาวะน้ำท่วมด้านข้อมูลปริมาณน้ำ

รหัสลุ่มน้ำ	ลุ่มน้ำสาขา	รหัส	สถานี ตรวจวัด	ความจุลำน้ำ (ลบ.ม./วินาที)	กรณี ปกติ	กรณีภาวะ น้ำท่วม ฉุกเฉิน	กรณีภาวะ น้ำท่วม วิกฤติ
2103	แม่น้ำปัตตานีตอนล่าง	X.40A	แม่น้ำ ปัตตานีที่ บ้านท่าสาป อ.เมืองยะลา	597	<477.60	477.6-597	>597.0

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

รหัสลุ่มน้ำ	ลุ่มน้ำสาขา	รหัส	สถานี ตรวจวัด	ความจุลุ่มน้ำ (ลบ.ม./วินาที)	กรณี ปกติ	กรณีภาวะ น้ำท่วม ฉุกเฉิน	กรณีภาวะ น้ำท่วม วิกฤติ
		X.283	แม่น้ำ ปัตตานีที่ บ้านปรีกี อ. ยะรัง	460	<368.00	368-460	460
2107	แม่น้ำโก-ลก	X.274	แม่น้ำโก-ลก ที่บ้านบูเก๊ะ ตา อ.รีอ เสาะ	326	<260.80	260.8-326	>326
		X.119A	แม่น้ำโก-ลก ที่ อ.สุโง โก-ลก	405	<324	324-405	>405

ที่มา: ที่ปรึกษาสังเคราะห์จากข้อมูลกรมชลประทาน

(3) ระดับน้ำ

ข้อมูลระดับน้ำ จะสอดคล้องกับข้อมูลปริมาณน้ำ ซึ่งจะพิจารณาใช้เป็นข้อมูลรายวัน ใน
หน่วยของ ม.รทก. ซึ่งจะเป็นตำแหน่งเดียวกันกับจุดพิจารณาข้อมูลปริมาณน้ำ โดยแบ่งออกเป็น
3 กรณี ดังนี้

- 1) กรณีปกติ จะคิดที่ระดับน้ำไม่เกินร้อยละ 80 ของระดับตลิ่ง
- 2) กรณีภาวะน้ำท่วมฉุกเฉิน จะคิดที่ระดับน้ำในช่วงร้อยละ 80-100 ของระดับตลิ่ง
- 3) กรณีภาวะน้ำท่วมวิกฤติ จะคิดที่ระดับน้ำที่มากกว่าร้อยละ 100 ของระดับตลิ่ง

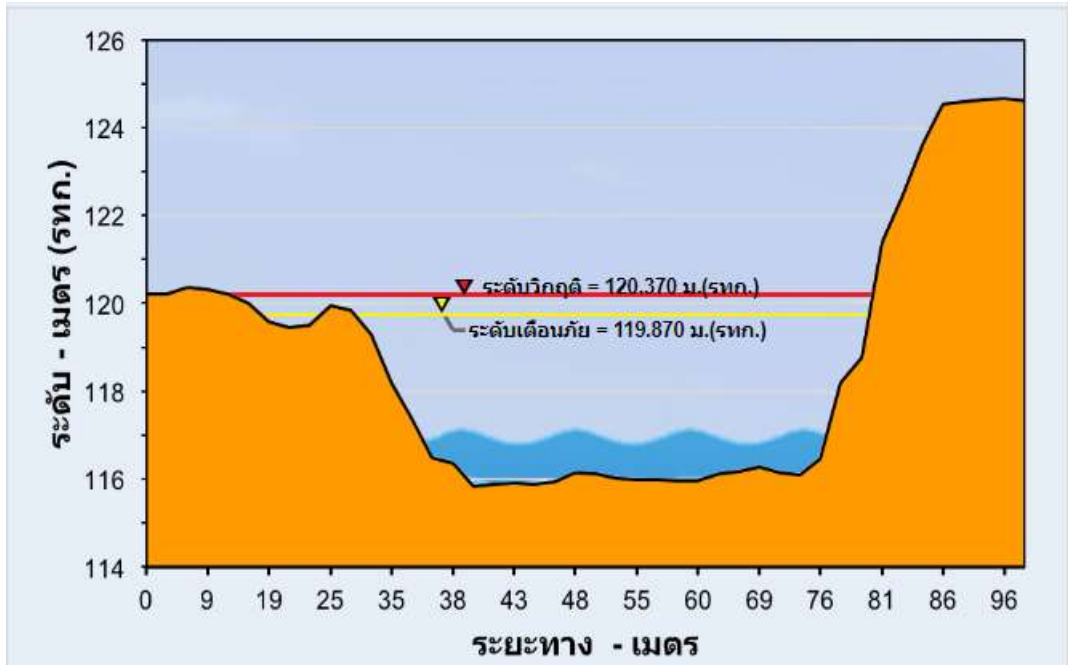
ดังแสดงเกณฑ์ข้อกำหนดภาวะน้ำท่วมด้านข้อมูลระดับน้ำในตาราง 4-14

ตาราง 4-14 สรุปผลตามเกณฑ์การจัดทำข้อกำหนดภาวะน้ำท่วมด้านข้อมูลระดับน้ำ

รหัส ลุ่มน้ำ	ลุ่มน้ำสาขา	รหัส	สถานีตรวจวัด	ระดับ ตลิ่ง (ม.รทก.)	ระดับ ท้องน้ำ (ม.รทก.)	ความลึก น้ำ (ม.)	กรณี ปกติ	กรณีภาวะ น้ำท่วม ฉุกเฉิน	กรณีภาวะน้ำ ท่วมวิกฤติ
2103	แม่น้ำปัตตานี ตอนล่าง	X.40A	แม่น้ำปัตตานีที่ บ้านท่าสาป อ. เมืองยะลา	21.03	8.43	12.6	<10.08	10.08-12.6	>12.6
		X.283	แม่น้ำปัตตานีที่ บ้านปรีกี อ.ยะ รัง	11.21	2.08	9.14	<7.31	7.31-9.14	>9.14
2107	แม่น้ำโก-ลก	X.274	แม่น้ำโก-ลกที่ บ้านบูเก๊ะตา อ.รีอเสาะ	27.78	18.00	9.77	<7.82	7.82-9.77	>9.77
		X.119A	แม่น้ำโก-ลก ที่ อ.สุโงโก-ลก	9.79	1.39	8.39	<6.71	6.71-8.39	>8.39

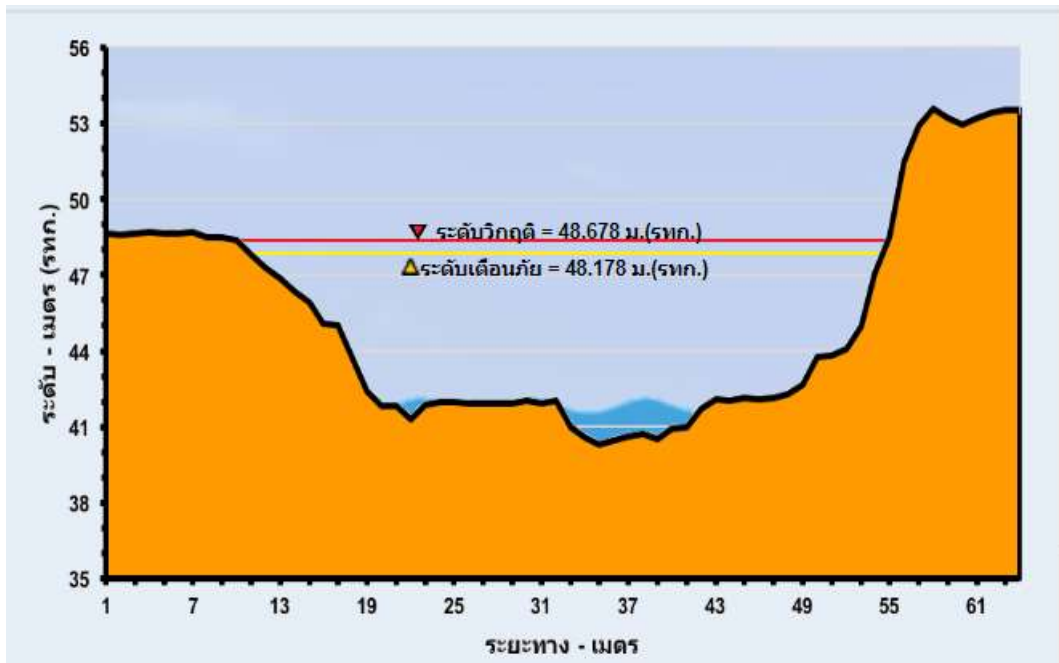
ที่มา: ที่ปรึกษาสังเคราะห์จากข้อมูลกรมชลประทาน

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
 กลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

ภาพประกอบ 4-29 สถานี TU02 สะพานบ้าน กม.29 อ.เบตง จ.ยะลา

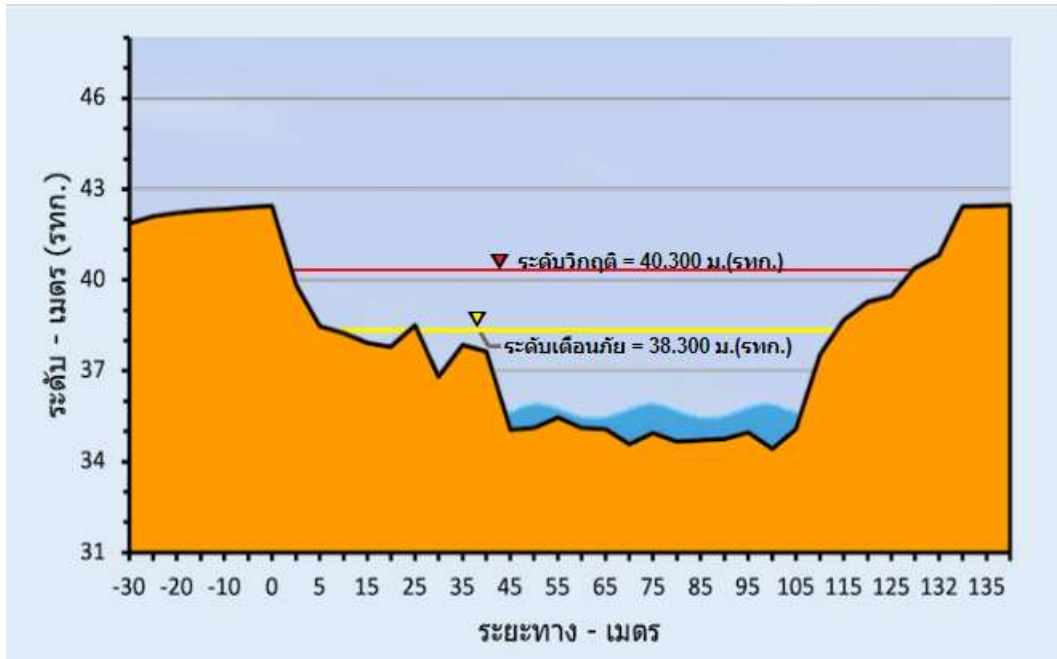
ที่มา : <https://watertele.egat.co.th/Banglang/>

ภาพประกอบ 4-30 สถานี TD01 สะพานท้ายเขื่อนบางลาง อ.บันนังสตา จ.ยะลา

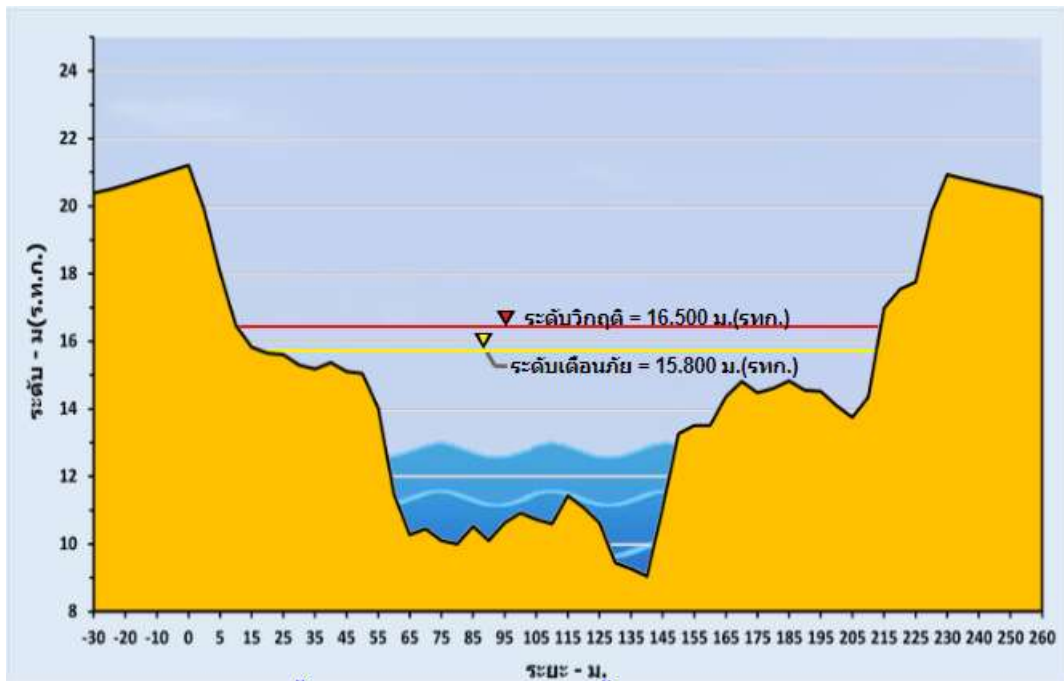
ที่มา : <https://watertele.egat.co.th/Banglang/>

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

ภาพประกอบ 4-31 สถานี TD02 สะพานหัวสะพาน อ.บันนังสตา จ.ยะลา

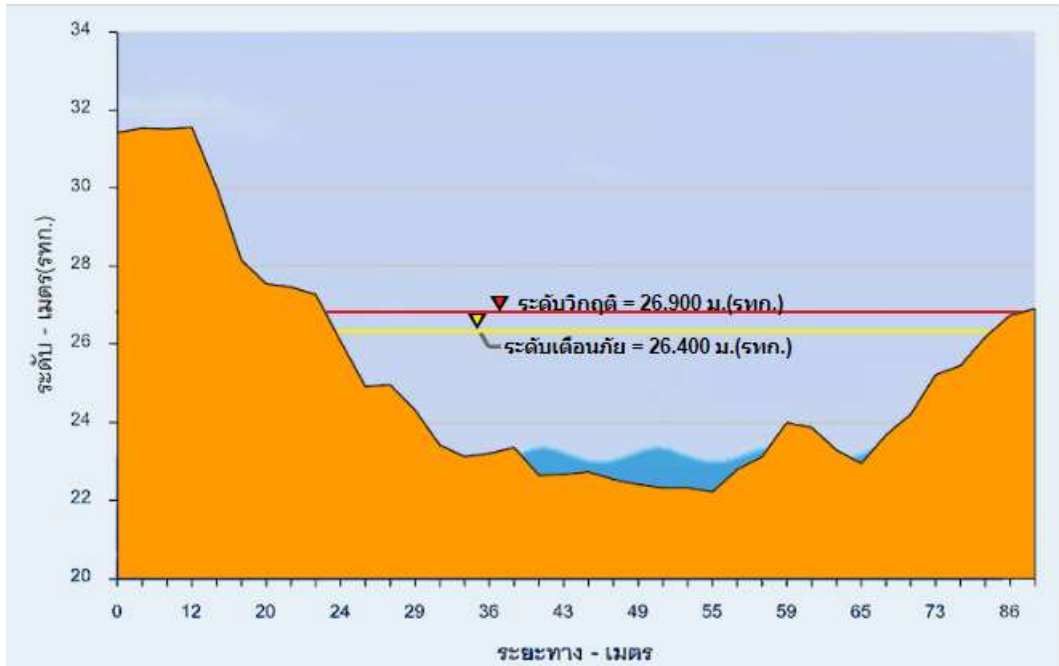
ที่มา : <https://watertele.egat.co.th/Banglang/>

ภาพประกอบ 4-32 สถานี TD03 สะพานท่าสาป อ.เมือง จ.ยะลา

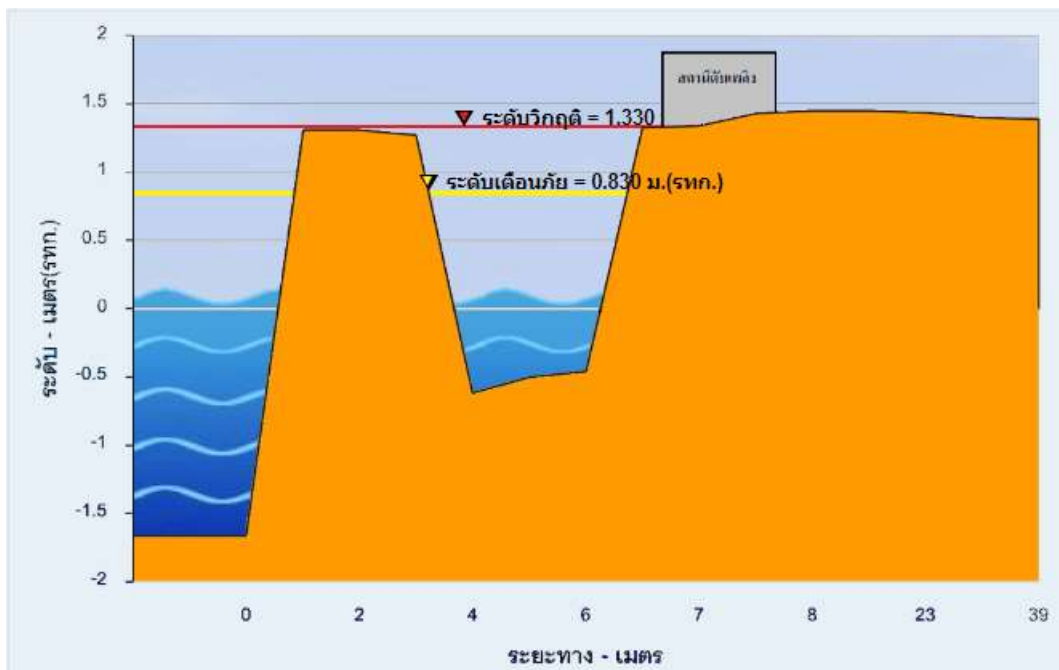
ที่มา : <https://watertele.egat.co.th/Banglang/>

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
 ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

ภาพประกอบ 4-33 สถานี TD04 อาคารสูบน้ำดิบ กปภ. อ.ยะหา จ.ยะลา

ที่มา : <https://watertele.egat.co.th/Banglang/>

ภาพประกอบ 4-34 สถานี TD05 สะพานเมืองปัตตานี อ.เมือง จ.ปัตตานี จ.ปัตตานี

ที่มา : <https://watertele.egat.co.th/Banglang/>

(4) แหล่งน้ำต้นทุน

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

ข้อมูลแหล่งน้ำต้นทุน จากข้อมูลโครงการพัฒนาแหล่งน้ำและโครงการชลประทานในปัจจุบัน ประกอบด้วย โครงการขนาดใหญ่ มีความจุเก็บกักมากกว่า 100 ล้านลูกบาศก์เมตรขึ้นไป และโครงการขนาดกลาง มีความจุเก็บกัก 2 - 100 ล้านลูกบาศก์เมตรโดยกำหนดเกณฑ์การจัดทำข้อกำหนดภาวะน้ำท่วมด้านข้อมูลแหล่งน้ำต้นทุน ซึ่งเลือกใช้เป็นข้อมูลรายเดือน แบ่งออกเป็น 3 กรณี ดังนี้

- 1) กรณีปกติ จะคิดที่ปริมาณน้ำใช้การอยู่ในร้อยละ 30-80
- 2) กรณีภาวะน้ำท่วมฉุกเฉิน จะคิดที่ปริมาณน้ำใช้การอยู่ในช่วงร้อยละ 80-100
- 3) กรณีภาวะน้ำท่วมวิกฤติ จะคิดที่ปริมาณน้ำใช้การที่มากกว่าร้อยละ 100

ดังแสดงเกณฑ์ข้อกำหนดภาวะน้ำท่วมด้านข้อมูลแหล่งน้ำต้นทุนในตาราง 4-15

ตาราง 4-15 สรุปผลตามเกณฑ์การจัดทำข้อกำหนดภาวะน้ำท่วมด้านข้อมูลแหล่งน้ำต้นทุน

ลำดับ	รหัส ลุ่มน้ำ	ลุ่มน้ำสาขา	โครงการ	ขนาด	ความจุ อ่าง	ความจุ (ล้าน ลบ.ม.)		
						กรณีปกติ	กรณีท่วมรุนแรง	กรณีท่วม วิกฤติ
1	2102	แม่น้ำ ปัตตานี ตอนบน	เขื่อนบาง ลาง	L	1,454.36	<1,163.49	1,163.49-1454.36	>1454.36
2*	2106	แม่น้ำบาง นรา	อ่างฯ ไกล บ้านอัน เนื่องมาจาก พตร.	M	3.73	<2.98	2.98-3.73	>3.73
3**	2103	แม่น้ำ ปัตตานี ตอนล่าง	อ่างฯ บ้าน ไบก์	M	1.03	<0.82	0.82-1.03	1.03

หมายเหตุ

*ประมาณการความจุต่ำสุด 15% ของความจุ

**ประมาณการความจุต่ำสุด 10% ของความจุ

ที่มา: ที่ปรึกษาสังเคราะห์จากข้อมูลกรมชลประทาน

4.7.4 พื้นที่เสี่ยงภัย

(1) เทศบาลนครยะลา อำเภอเมือง จังหวัดยะลา

แม่น้ำปัตตานี ที่ไหลผ่านเทศบาลนครยะลาอำเภอเมือง จังหวัดยะลา เกิดจากเทือกเขาสันกาลาศีรีในเขตอำเภอเบตง จังหวัดยะลา ไหลผ่านลงสู่เขื่อนบางลาง ในเขตอำเภอธารโต และไหลผ่านชุมชนในเขตอำเภอบันนังสตา อำเภอกรงปินัง อำเภอเมืองจังหวัดยะลา อำเภอยะรัง อำเภอหนองจิก

อำเภอเมืองจังหวัดปัตตานี และไหลลงสู่อ่าวไทย ที่ปากน้ำปัตตานีตำบลชะบารัง อำเภอเมืองจังหวัดปัตตานี มีความยาวลำน้ำ ประมาณ 193 กิโลเมตร ตามลำน้ำ

แม่น้ำปัตตานี มีลำน้ำสาขาสายสำคัญก่อนไหลผ่านเทศบาลนครยะลา คือ คลองน้ำชุ่น คลองลิเกิงและคลองยะหา เป็นต้น

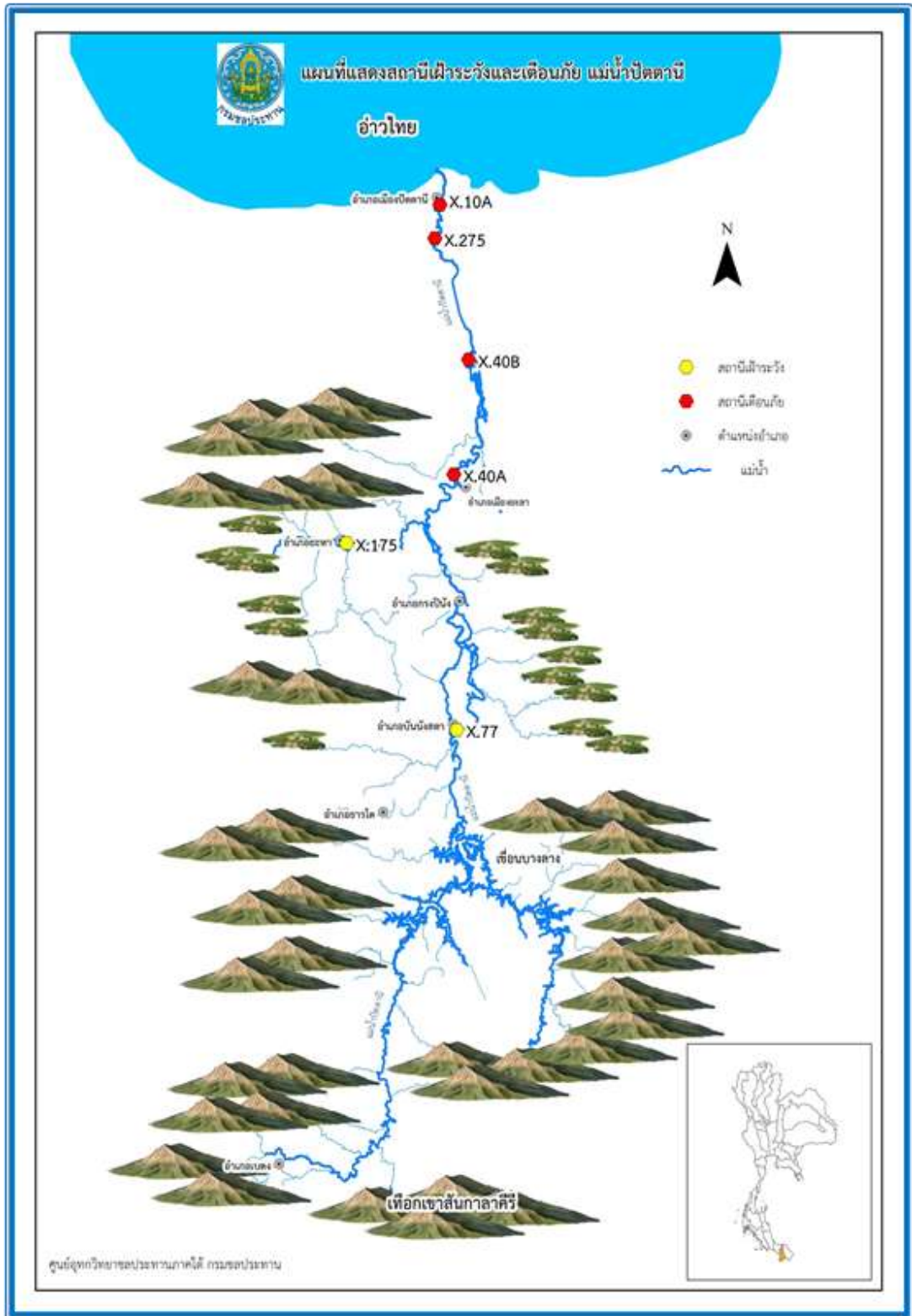
การเตือนภัยน้ำท่วมเทศบาลนครยะลา อาศัยความสัมพันธ์ของข้อมูลระดับน้ำแม่น้ำปัตตานี จากสถานีสำรวจอุทกวิทยา X.77 บ้านหัวสะพาน ตำบลบันนังสตา อำเภอบันนังสตา จังหวัดยะลา (สถานีฝักระวัง) และสถานีสำรวจอุทกวิทยา X.40A บ้านท่าสาป ตำบลท่าสาป อำเภอเมืองจังหวัดยะลา (สถานีเตือนภัย) ซึ่งอยู่ห่างกัน 54 กิโลเมตรตามลำน้ำโดยนำข้อมูลระดับน้ำสูงสุดจากสถิติที่เคยเกิดน้ำท่วมในอดีตมาหาค่าความสัมพันธ์ ได้ดังนี้

เมื่อระดับน้ำที่สถานีสำรวจอุทกวิทยา X.77 บ้านหัวสะพาน ตำบลบันนังสตา อำเภอบันนังสตา จังหวัดยะลา ถึงระดับ 38.50 เมตร อีกประมาณ 19-20 ชั่วโมงต่อมา ระดับน้ำที่สถานีสำรวจอุทกวิทยา X.40A บ้านท่าสาป ตำบลท่าสาป อำเภอเมือง จังหวัดยะลา จะขึ้นสูงถึงระดับ 16.50 เมตร ซึ่งเป็นระดับที่น้ำเริ่มเต็มตลิ่งและเริ่มไหลเข้าท่วมพื้นที่ลุ่มต่ำฝั่งซ้ายของเมืองยะลาบริเวณบ้านบาไย ปาเงาะ

และเมื่อระดับน้ำที่สถานีสำรวจอุทกวิทยา X.77 บ้านหัวสะพาน ตำบลบันนังสตา อำเภอบันนังสตา จังหวัดยะลา ถึงระดับ 42.00 เมตร อีกประมาณ 10-11 ชั่วโมงต่อมา ระดับน้ำที่สถานีสำรวจอุทกวิทยา X.40A บ้านท่าสาป ตำบลท่าสาป อำเภอเมือง จังหวัดยะลา จะขึ้นสูงถึงระดับ 18.70 เมตร ซึ่งเป็นระดับที่น้ำเริ่มล้นคันฝักรอเข้าท่วมเมืองยะลาในเขตเทศบาลนครยะลา

ทำนองเดียวกันเมื่อระดับน้ำที่สถานีสำรวจอุทกวิทยา X.77 ยิ่งเพิ่มระดับความสูงขึ้นเท่าใดระดับน้ำที่สถานี X.40A ก็จะมีเพิ่มระดับความสูงขึ้นตาม ดังนั้น เมื่อทราบระดับน้ำที่สถานีสำรวจอุทกวิทยา X.77 ก็จะทำให้สามารถพยากรณ์ภัยน้ำท่วมที่ลุ่มต่ำฝั่งซ้ายของเมืองยะลาได้ล่วงหน้าอย่างน้อย 19-20 ชั่วโมง ซึ่งจะทำให้บรรเทาภัยน้ำท่วมได้ระดับหนึ่ง และเมื่อทราบระดับน้ำที่สถานีสำรวจอุทกวิทยา X.77 ก็จะทำให้สามารถพยากรณ์ภัยน้ำท่วมชุมชนในเขตเทศบาลนครยะลาได้ล่วงหน้าอย่างน้อย 10-11 ชั่วโมง ซึ่งจะทำให้บรรเทาภัยน้ำท่วมได้ระดับหนึ่ง

หมายเหตุ ตัวเลขระดับน้ำและเวลา อาจเปลี่ยนแปลงไปตามลักษณะการกระจายของฝน โดยมีตัวแปรคือ ลำน้ำสาขาที่ไหลลงแม่น้ำปัตตานี ระหว่างสถานี X.77 กับสถานี X.40A เช่น คลองยะหา เป็นต้น และอิทธิพลจากการเปิดปิดบานที่เขื่อนปัตตานี

ภาพประกอบ 4-35 แผนที่แสดงสถานีฝายระวังและเตือนภัย แม่น้ำปัตตานี

ที่มา : ศูนย์อุทกวิทยาชลประทานภาคใต้สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา กรมชลประทาน

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

ตาราง 4-16 การคาดการณ์ค่าระดับน้ำล่องหน้า โดยใช้ความสัมพันธ์ของข้อมูลระดับน้ำ

สถานี X.77			สถานี X.40A			ระยะเวลา ชั่วโมง
ม.(ร.ท.ก.)	วันที่	เวลา - น.	ม.(ร.ท.ก.)	วันที่	เวลา - น.	
39.42	3 ธ.ค. 42	03.00	17.35	4 ธ.ค. 42	19.00	16
40.08	22 พ.ย. 43	22.00	17.55	23 พ.ย. 43	12.00	13
36.28	22 ธ.ค. 39	16.00	14.57	23 ธ.ค. 39	18.00	26
40.34	17 ธ.ค. 48	21.00	17.97	18 ธ.ค. 48	21.00	24
38.60	24 ธ.ค. 57	16.00	17.08	25 ธ.ค. 57	11.00	19
38.05	26 พ.ย. 60	22.00	16.99	28 พ.ย. 60	01.00	27
38.94	18 ธ.ค. 62	09.00	16.00	19 ธ.ค. 62	10.00	25
41.35	7 ม.ค. 64	07.00	17.83	7 ม.ค. 64	21.00	14
39.12	26 ก.พ. 65	02.00	17.37	27 ก.พ. 65	21.00	19

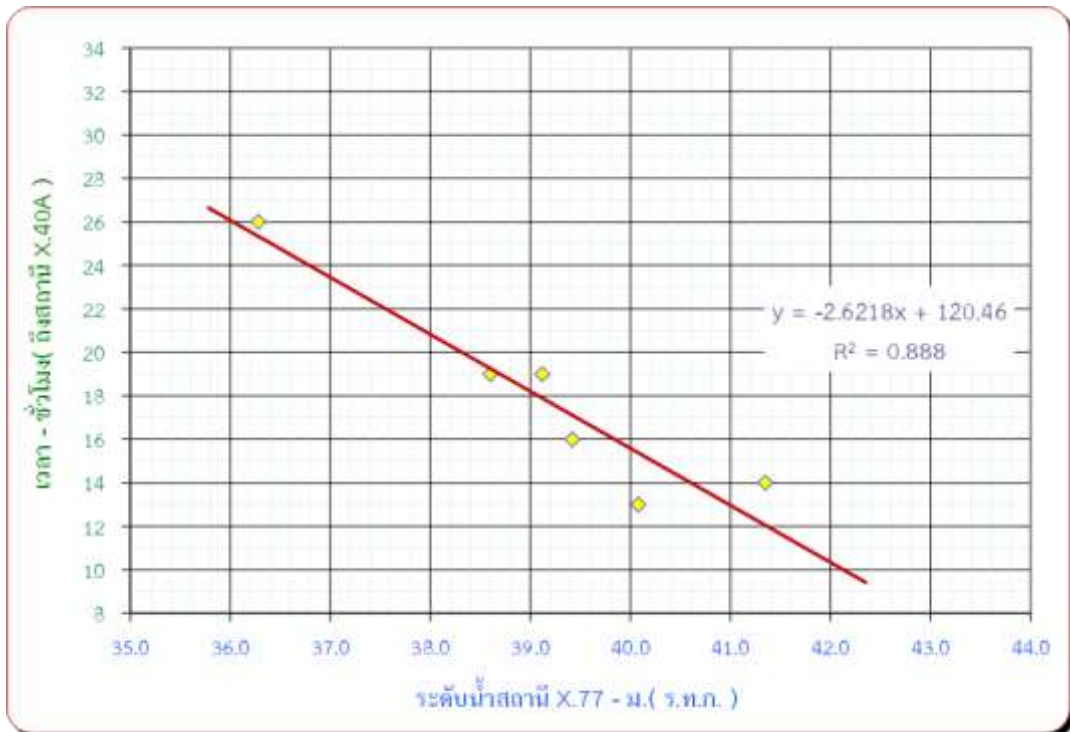
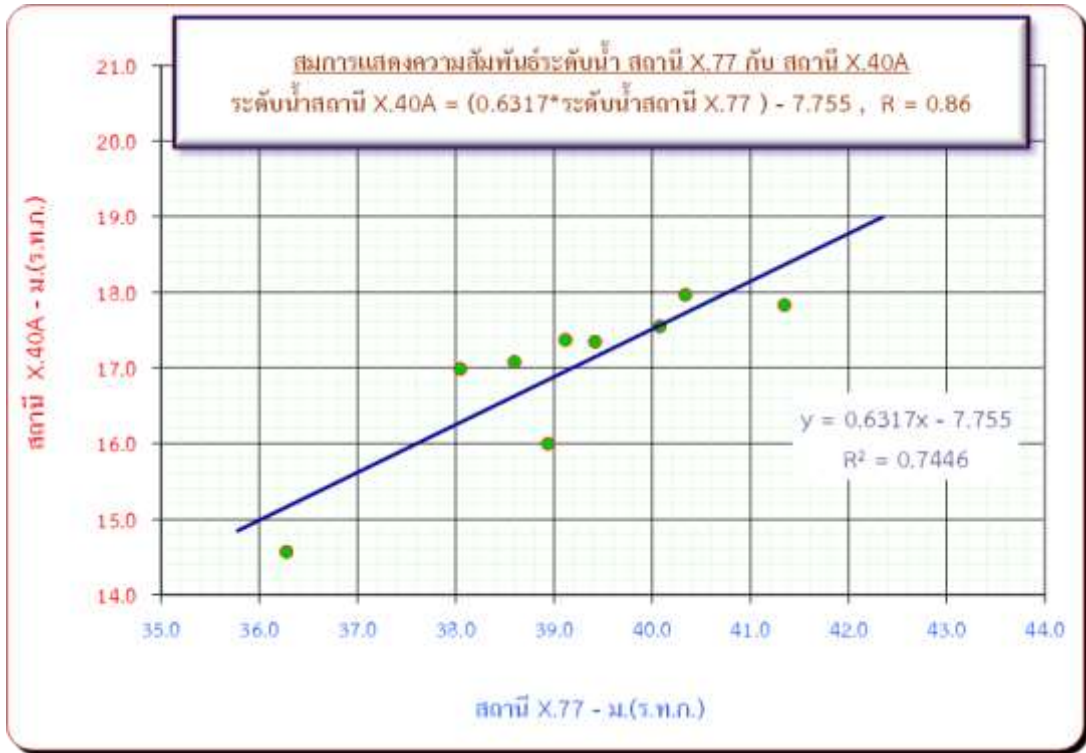
หมายเหตุ : ราคาศูนย์เสาระดับน้ำสถานี X.77= 0.000 ม.(ร.ท.ก.) สถานี X.40A = 0.000 ม.(ร.ท.ก.)
 : ระยะทางจากสถานี X.77 ถึงสถานี X.40A ประมาณ 54 กิโลเมตร ตามความยาวลำน้ำ
 : ที่ตั้งสถานี X.77 บ้านหัวสะพาน ตำบลบันนังสตา อำเภอบันนังสตา จังหวัดยะลา
 : ที่ตั้งสถานี X.40A บ้านท่าสาป ตำบลท่าสาป อำเภอเมือง จังหวัดยะลา

ภาพประกอบ 4-36 ปริมาณน้ำเฉลี่ยรายวัน สถานี X.40A

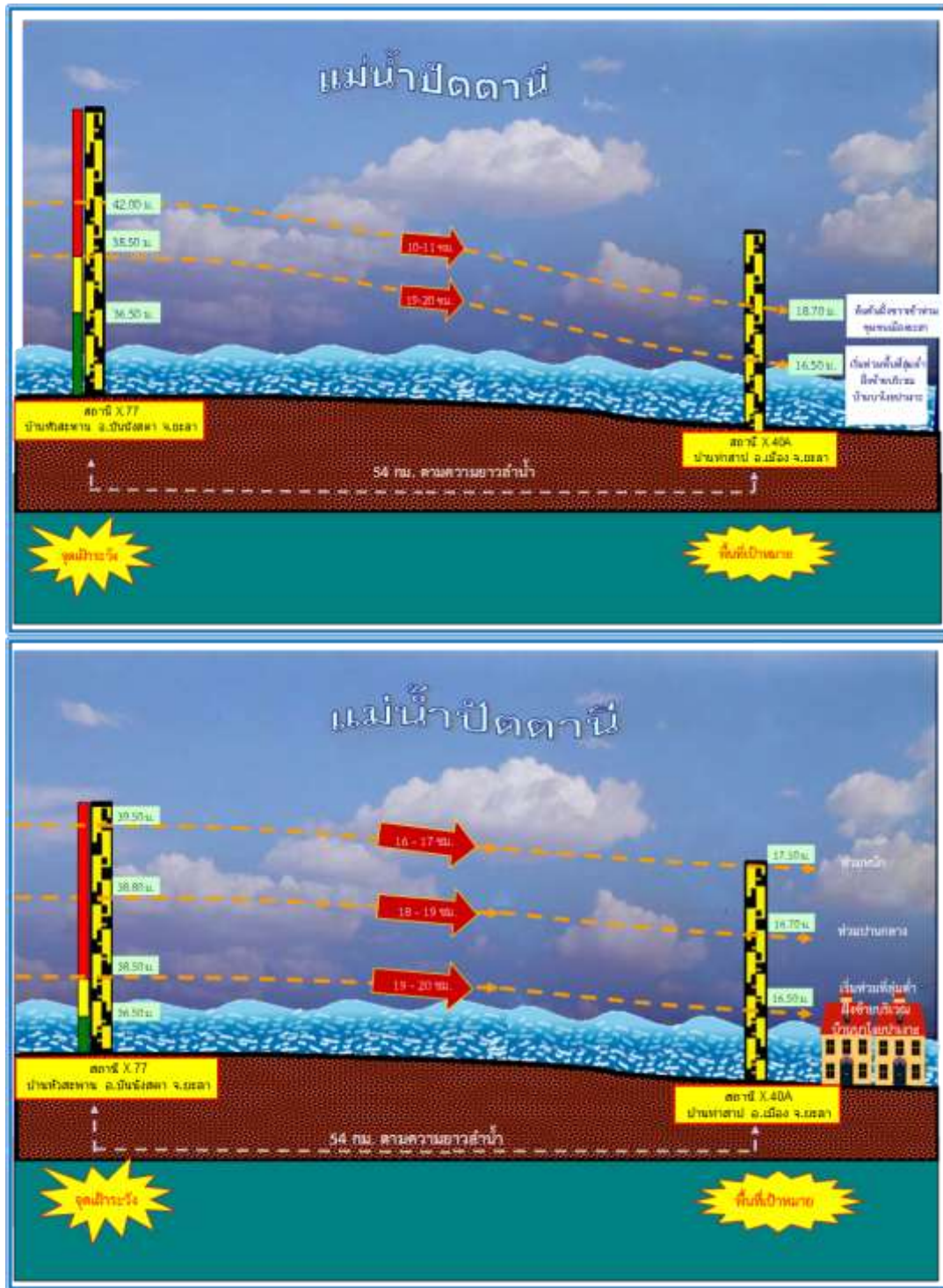
ที่มา : ศูนย์อุทกวิทยาชลประทานภาคใต้สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา กรมชลประทาน

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
 ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

ภาพประกอบ 4-37 กราฟแสดงความสัมพันธ์ของระดับน้ำและระยะเวลาการเคลื่อนตัวของน้ำ
 ระหว่างสถานี X.77 กับสถานี X.40A แม่น้ำปัตตานี จังหวัดยะลา
 ที่มา : ศูนย์อุทกวิทยาชลประทานภาคใต้สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา กรมชลประทาน

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
 ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

ภาพประกอบ 4-38 รูปแสดงความสัมพันธ์ของระดับน้ำ – ระยะเวลาเคลื่อนตัวของสถานี X.77
 และ X.40A

ที่มา : ศูนย์อุทกวิทยาชลประทานภาคใต้สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา กรมชลประทาน

(2) เทศบาลเมืองปัตตานี อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี

แม่น้ำปัตตานี ที่ไหลผ่านเทศบาลเมืองปัตตานี อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี เกิดจากเทือกเขาสันกาลาคีรี ในเขตอำเภอเบตง จังหวัดยะลาไหลผ่านลงสู่เขื่อนบางลาง ในเขตอำเภอธารโต และไหลผ่านชุมชนในเขตอำเภอบันนังสตา อำเภอกงปิ่นอำเภอมือ จังหวัดยะลา อำเภอยะรัง อำเภอหนองจิกอำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี และไหลลงสู่อ่าวไทยที่ปากน้ำปัตตานี ตำบลสะบารัง อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี มีความยาวลำน้ำ ประมาณ 193 กิโลเมตร ตามลำน้ำ แม่น้ำปัตตานีมีลำน้ำสาขาสายสำคัญก่อนไหลผ่านเทศบาลนครยะลา คือ คลองน้ำซุ่น คลองลิเกิง และคลองยะหา เป็นต้น

การเตือนภัยน้ำท่วมเทศบาลเมืองปัตตานี อาศัยความสัมพันธ์ของข้อมูลระดับน้ำแม่น้ำปัตตานี จากสถานีสำรวจอุทกวิทยา X.40B ท้ายเขื่อนปัตตานี ตำบลตาเซะ อำเภอเมือง จังหวัดยะลา และสถานีสำรวจอุทกวิทยา X.10A บริเวณสะพานเดชาบุชิต อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี ซึ่งอยู่ห่างกัน 29 กิโลเมตร ตามลำน้ำ โดยนำข้อมูลระดับน้ำสูงสุดจากสถิติที่เคยเกิดน้ำท่วมในอดีตมาหาค่าความสัมพันธ์ ได้ดังนี้เมื่อระดับน้ำที่สถานีสำรวจอุทกวิทยา X.40B ท้ายเขื่อนปัตตานี ตำบลตาเซะ อำเภอเมือง จังหวัดยะลาถึงระดับ 11.00 เมตร อีกประมาณ 29-30 ชั่วโมงต่อมา ระดับน้ำที่สถานีสำรวจอุทกวิทยา X.10A บริเวณสะพานเดชาบุชิต อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี จะขึ้นสูงถึงระดับ 1.15 เมตร ซึ่งเป็นระดับที่น้ำเริ่มเต็มตลิ่งและเริ่มไหลเข้าท่วมพื้นที่ชุมชนฝั่งซ้ายของเทศบาลเมืองปัตตานี

และเมื่อระดับน้ำที่สถานีสำรวจอุทกวิทยา X.40B ท้ายเขื่อนปัตตานี ตำบลตาเซะ อำเภอเมือง จังหวัดยะลาถึงระดับ 11.70 เมตร อีกประมาณ 26-27 ชั่วโมงต่อมา ระดับน้ำที่สถานีสำรวจอุทกวิทยา X.10A บริเวณสะพานเดชาบุชิต อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี จะขึ้นสูงถึงระดับ 1.35 เมตร ซึ่งเป็นระดับที่น้ำเริ่มเต็มตลิ่งและเริ่มไหลเข้าท่วมพื้นที่ชุมชนฝั่งขวาของเทศบาลเมืองปัตตานี

ทำนองเดียวกันเมื่อระดับน้ำที่สถานีสำรวจอุทกวิทยา X.40B ยิ่งเพิ่มระดับความสูงขึ้นเท่าใดระดับน้ำที่สถานี X.10A ก็จะมีเพิ่มตามสูงขึ้นตาม ดังนั้น เมื่อทราบระดับน้ำที่สถานีสำรวจอุทกวิทยา X.40B ก็จะทำให้สามารถพยากรณ์ภัยน้ำท่วมชุมชนเทศบาลเมืองปัตตานีได้ล่วงหน้าอย่างน้อย 29-30 ชั่วโมง ซึ่งจะทำให้บรรเทาภัยน้ำท่วมได้ระดับหนึ่ง

หมายเหตุ : ตัวเลขระดับน้ำและเวลาอาจเปลี่ยนแปลงไปตามลักษณะการกระจายของฝน โดยตัวแปร คือ การระบายน้ำของคลองระบายต่างๆ และอิทธิพลน้ำทะเลหนุน

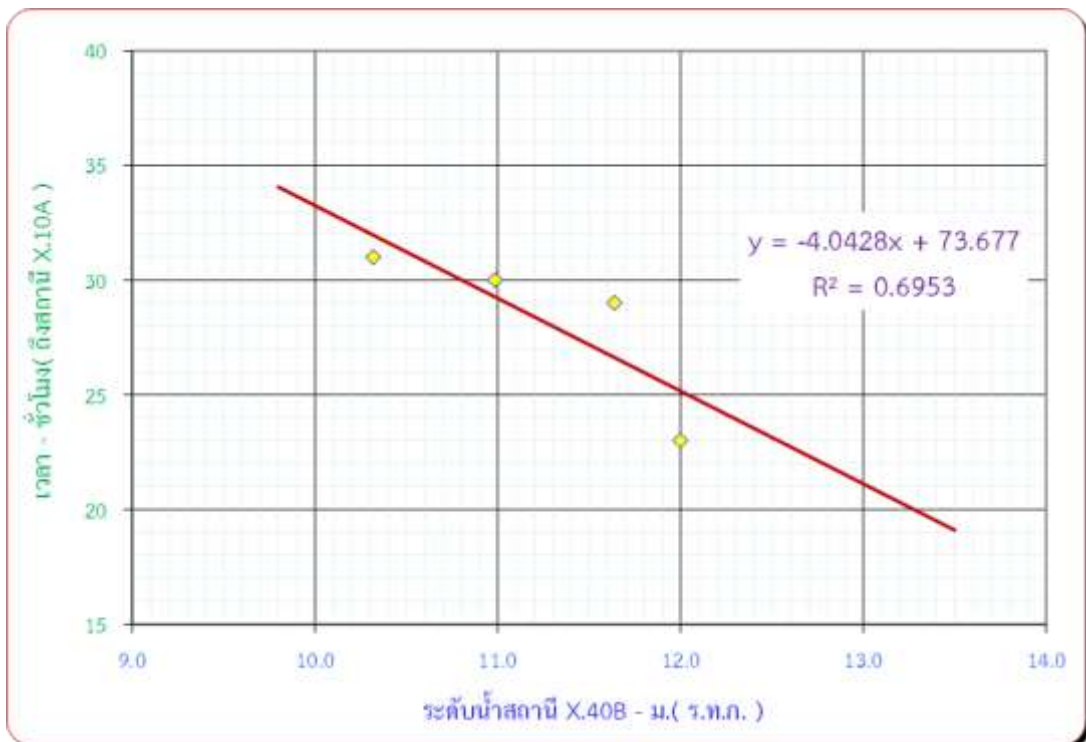
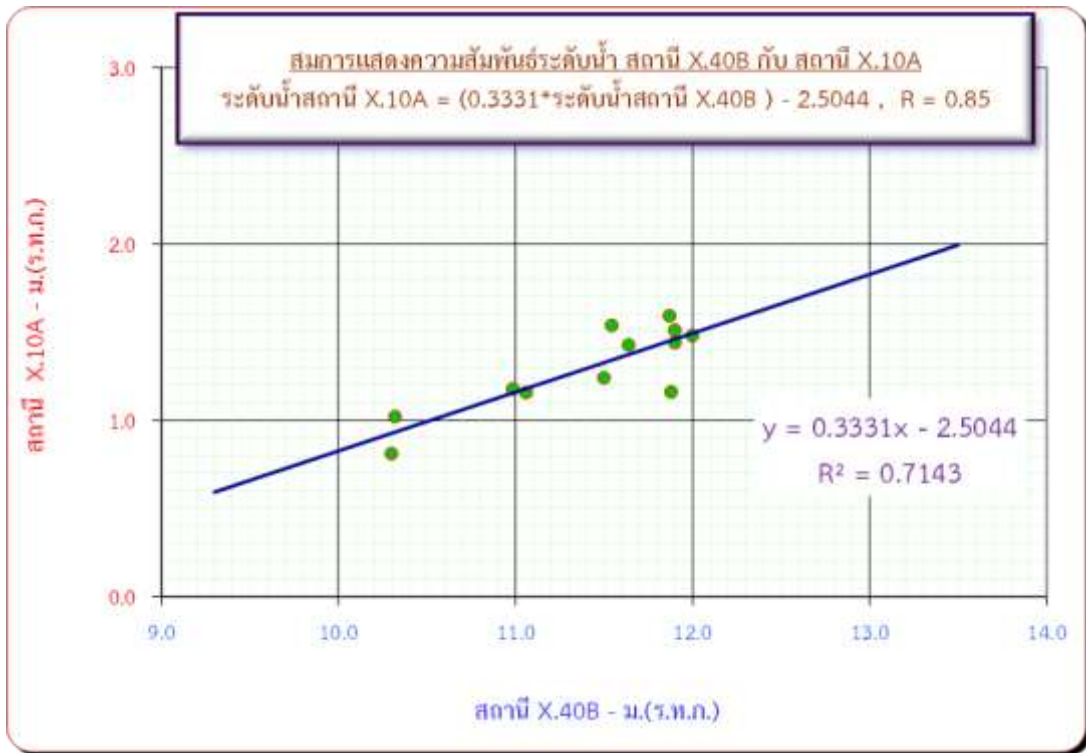
โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
 กลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

ตาราง 4-17 การคาดการณ์ค่าระดับน้ำล้นหน้า โดยใช้ความสัมพันธ์ของข้อมูลระดับน้ำและ
 ระยะเวลาของสถานี X.40B และสถานี X.10A

สถานี X.40B			สถานี X.10A			ระยะเวลา (ชั่วโมง)
ม.(ร.ท.ก.)	วันที่	เวลา - น.	ม.(ร.ท.ก.)	วันที่	เวลา - น.	
10.32	12 ธ.ค. 46	06.00	1.02	13 ธ.ค. 46	13.00	31
10.30	13 ธ.ค. 47	18.00	0.81	14 ธ.ค. 47	12.00	18
12.00	18 ธ.ค. 48	02.00	1.48	19 ธ.ค. 48	01.00	23
11.90	19 ธ.ค. 50	09.00	1.51	20 ธ.ค. 50	19.00	34
11.88	8 พ.ย. 52	06.00	1.16	10 พ.ย. 52	03.00	45
11.90	3 พ.ย. 53	09.00	1.44	5 พ.ย. 53	08.00	47
11.50	25 พ.ย. 54	12.00	1.24	26 พ.ย. 54	23.00	35
11.06	1 ม.ค. 58	09.00	1.16	1 ม.ค. 58	20.00	11
10.99	22 ม.ค. 60	17.00	1.18	23 ม.ค. 60	20.00	30
11.64	29 พ.ย. 60	16.00	1.43	30 พ.ย. 60	21.00	29
11.54	1 ธ.ค. 60	06.00	1.54	1 ธ.ค. 60	20.00	14
11.87	9 ม.ค. 64		1.59	10 ม.ค. 64	20.00	

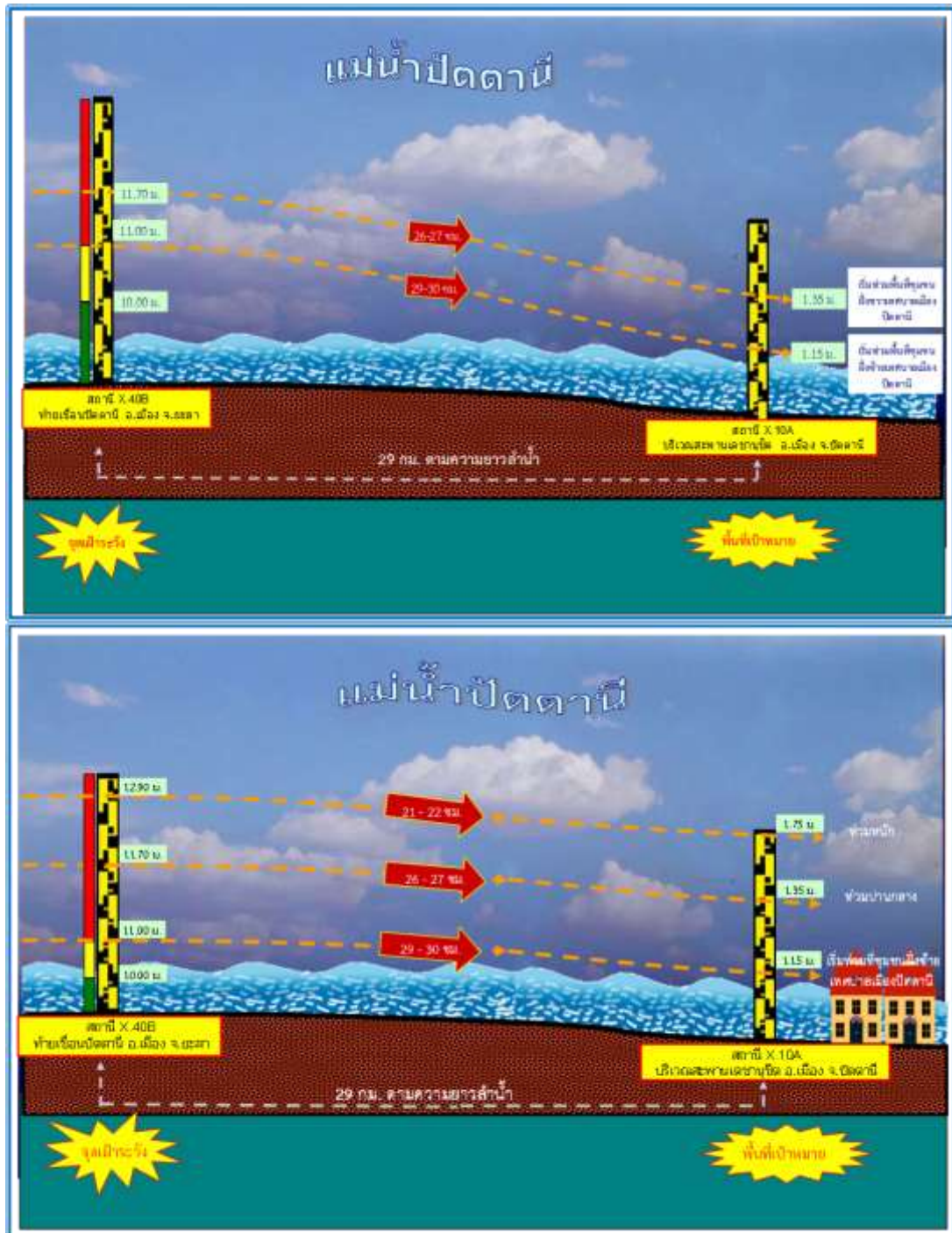
หมายเหตุ : ราคาศูนย์เสาระดับน้ำสถานี X.40B = 0.000 ม.(ร.ท.ก.) สถานี X.10A = 0.000 ม.(ร.ท.ก.)
 : ระยะทางจากสถานี X.40B ถึงสถานี X.10A ประมาณ 29 กิโลเมตร ตามความยาวลำน้ำ
 : ที่ตั้งสถานี X.40B อยู่ที่ ท้ายเขื่อนปัตตานี ตำบลตาเซะ อำเภอเมือง จังหวัดยะลา
 : ที่ตั้งสถานี X.10A อยู่ที่ บริเวณสะพานเดชาบุชิต ตำบลสะบารัง อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
 ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

ภาพประกอบ 4-39 กราฟแสดงความสัมพันธ์ของระดับน้ำและระยะเวลาการเคลื่อนตัวของน้ำ
 ระหว่างสถานี X.40B กับสถานี X.10A แม่น้ำปัตตานี จังหวัดปัตตานี
 ที่มา : ศูนย์อุทกวิทยาชลประทานภาคใต้สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา กรมชลประทาน

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
 กลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

ภาพประกอบ 4-40 รูปแสดงความสัมพันธ์ของระดับน้ำ - ระยะเวลาเคลื่อนตัวของสถานี X.10A และ X.40

ที่มา : ศูนย์อุทกวิทยาชลประทานภาคใต้สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา กรมชลประทาน

(3) ชุมชนบ้านท่าเรือ ตำบลเรือเสาะ อำเภอรือเสาะ จังหวัดนราธิวาส

แม่น้ำสายบุรี ที่ไหลผ่านชุมชนบ้านท่าเรือ อำเภอรือเสาะ จังหวัดนราธิวาส เกิดจากเทือกเขาสันกาลาคีรี ในเขตอำเภอสือครินและอำเภอจะแนะ จังหวัดนราธิวาส และไหลผ่านชุมชนในเขตอำเภอสือคริน อำเภอรือเสาะ จังหวัดนราธิวาส อำเภอรามัน จังหวัดยะลา และอำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี และไหลลงสู่อ่าวไทย ที่ปากน้ำสายบุรี ตำบลตะลุบัน อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี มีความยาวลำน้ำประมาณ 196 กิโลเมตร ตามลำน้ำ

การเตือนภัยน้ำท่วมชุมชนบ้านท่าเรือ อาศัยความสัมพันธ์ของข้อมูลระดับน้ำแม่น้ำสายบุรี จากสถานีสำรวจอุทกวิทยา X.184 บ้านชากอ ตำบลชากอ อำเภอสือคริน จังหวัดนราธิวาส และสถานีสำรวจอุทกวิทยา X.199 บ้านท่าเรือ ตำบลเรือเสาะอำเภอรือเสาะ จังหวัดนราธิวาส ซึ่งอยู่ห่างกัน 18 กิโลเมตร ตามลำน้ำ โดยนำข้อมูลระดับน้ำสูงสุดจากสถิติที่เคยเกิดน้ำท่วมในอดีตมาหาค่าความสัมพันธ์ ได้ดังนี้

เมื่อระดับน้ำที่สถานีสำรวจอุทกวิทยา X.184 บ้านชากอ ตำบลชากอ อำเภอสือคริน จังหวัดนราธิวาส ถึงระดับ 30.50 ม.อีกประมาณ 9-10 ชั่วโมงต่อมา ระดับน้ำที่สถานีสำรวจอุทกวิทยา X.199 บ้านท่าเรือ ตำบลเรือเสาะ อำเภอรือเสาะ จังหวัดนราธิวาส จะขึ้นสูงถึงระดับ 22.30 เมตร ซึ่งเป็นระดับที่น้ำเริ่มเต็มตลิ่งและเริ่มไหลเข้าท่วมพื้นที่ชุมชนบ้านท่าเรือ ตำบลเรือเสาะ อำเภอรือเสาะ จังหวัดนราธิวาสทำนองเดียวกันเมื่อระดับน้ำที่สถานีสำรวจอุทกวิทยา X.184 ยิ่งเพิ่มระดับความสูงขึ้นเท่าใดระดับน้ำที่สถานี X.199 ก็จะทำให้เพิ่มความสูงขึ้นไปตามดั่งนั้น เมื่อทราบระดับน้ำที่สถานีสำรวจอุทกวิทยา X.184 ก็จะทำให้สามารถพยากรณ์ภัยน้ำท่วมพื้นที่ชุมชนบ้านท่าเรือได้ล่วงหน้าอย่างน้อย 9-10 ชั่วโมง ซึ่งจะทำให้บรรเทาภัยน้ำท่วมได้ระดับหนึ่ง

ภาพประกอบ 4-41 แผนที่แสดงสถานีฝายระวางเขื่อนกั้น ลุ่มน้ำสายบุรี

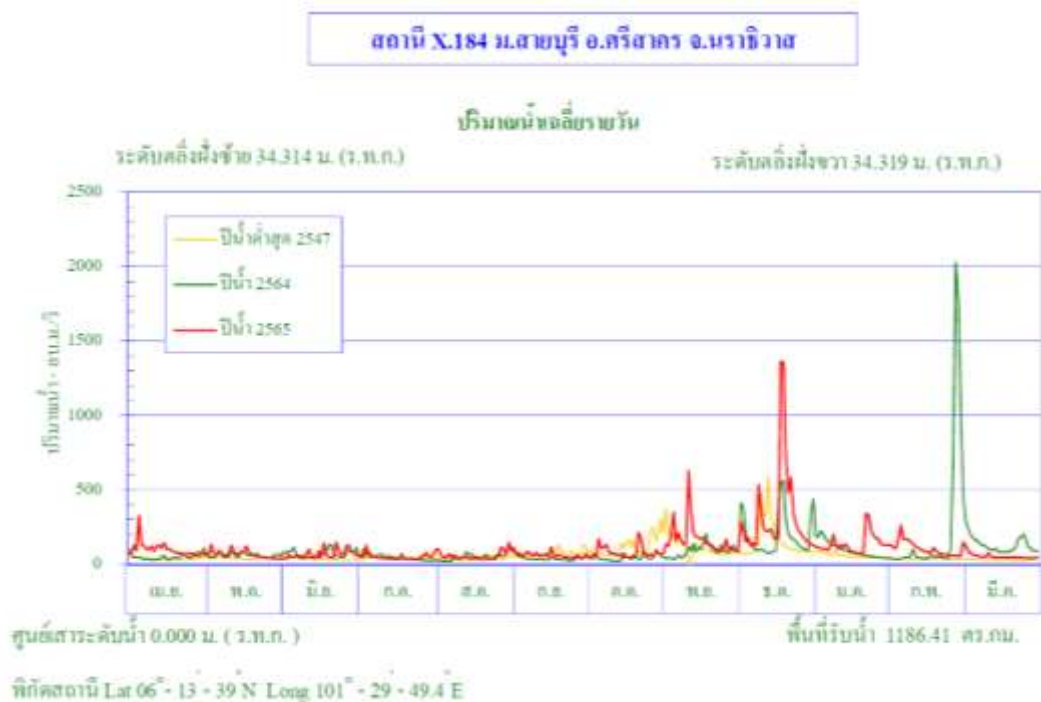
ที่มา : ศูนย์อุทกวิทยาชลประทานภาคใต้สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา กรมชลประทาน

ตาราง 4-18 การคาดการณ์ค่าระดับน้ำล่องหน้า โดยใช้ความสัมพันธ์ของข้อมูลระดับน้ำและ
ระยะเวลา

ของสถานี X.184 และสถานี X.199

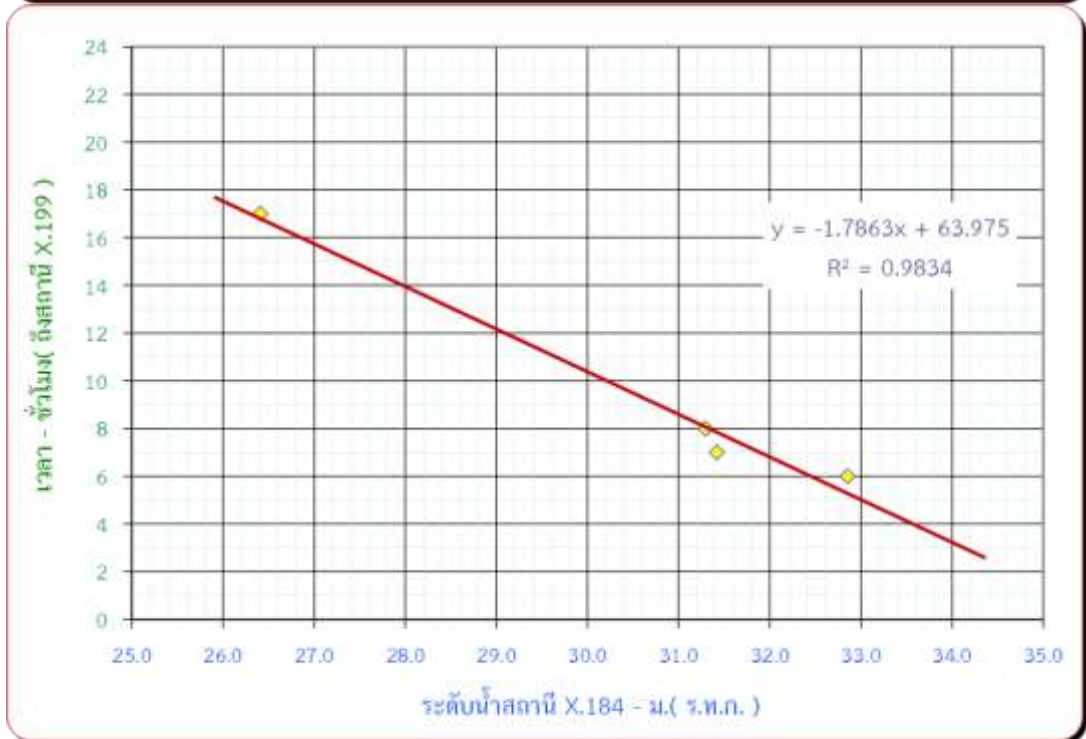
สถานี X.184			สถานี X.199			ระยะเวลา
ม.(ร.ท.ก.)	วันที่	เวลา - น.	ม.(ร.ท.ก.)	วันที่	เวลา - น.	
27.28	12 ม.ค. 61	23.00	21.36	13 ม.ค. 61	05.00	6
29.48	2 ธ.ค. 62	11.00	21.48	2 ธ.ค. 62	18.00	7
31.30	18 ธ.ค. 62	09.00	22.68	18 ธ.ค. 62	17.00	8
31.42	19 ธ.ค. 63	05.00	22.86	19 ธ.ค. 63	12.00	7
26.41	27 พ.ย. 63	19.00	19.31	28 พ.ย. 63	14.00	17
32.86	6 ม.ค. 64	08.00	23.77	6 ม.ค. 64	14.00	6
27.90	17 ธ.ค. 64	19.00	20.28	17 ธ.ค. 64	24.00	5
32.61	25 ก.พ. 65	24.00	24.19	27 ก.พ. 65	12.00	36

หมายเหตุ : ราคาศูนย์เสาระดับน้ำสถานี X.184 = 0.000 ม.(ร.ท.ก.) สถานี X.199 = 0.000 ม.(ร.ท.ก.)
: ระยะทางจากสถานี X.184 ถึงสถานี X.199 ประมาณ 18 กิโลเมตร ตามความยาวลำน้ำ
: ที่ตั้งสถานี X.184 อยู่ที่ บ้านซากอ ตำบลซากอ อำเภอศรีสาคร จังหวัดนราธิวาส
: ที่ตั้งสถานี X.199 อยู่ที่ บ้านท่าเรือ ตำบลเรือเสาะ อำเภอเรือเสาะ จังหวัดนราธิวาส

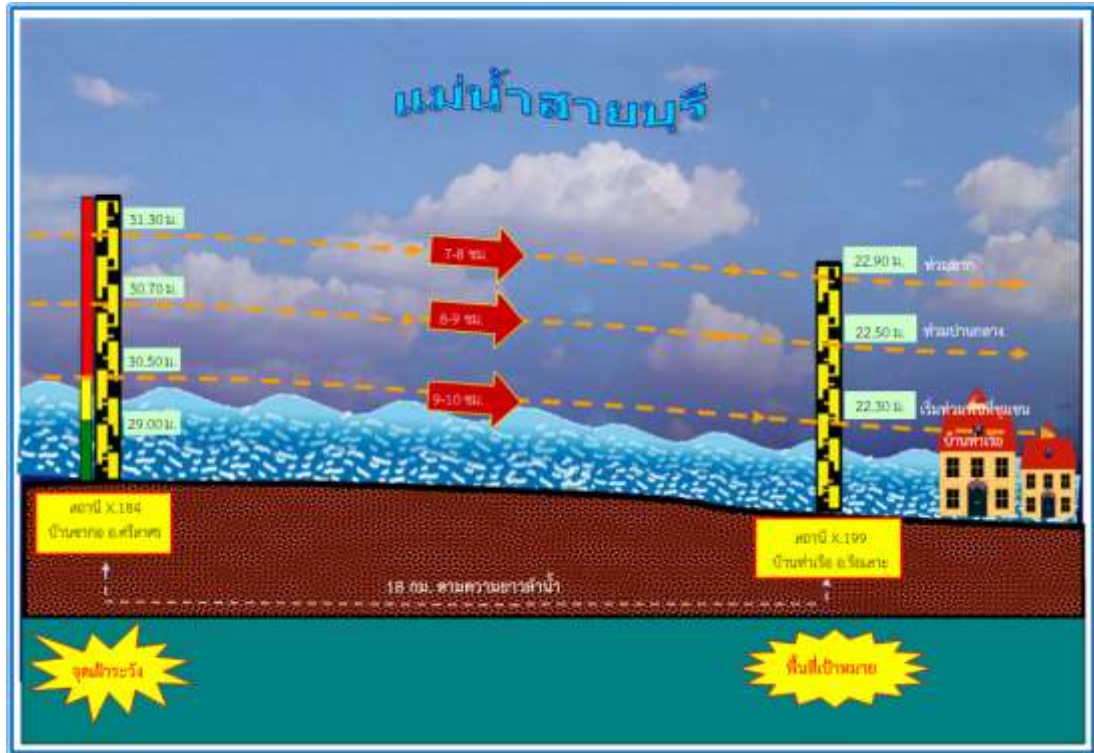

ภาพประกอบ 4-42 ปริมาณน้ำเฉลี่ยรายวัน สถานี X.184

ที่มา : ศูนย์อุทกวิทยาชลประทานภาคใต้สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา กรมชลประทาน

ภาพประกอบ 4-43 กราฟแสดงความสัมพันธ์ของระดับน้ำและระยะเวลาการเคลื่อนตัวของน้ำ
 ระหว่างสถานี X.184 กับสถานี X.199 แม่น้ำสายบุรี จังหวัดนราธิวาส
 ที่มา : ศูนย์อุทกวิทยาชลประทานภาคใต้สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา กรมชลประทาน

ภาพประกอบ 4-44 รูปแสดงความสัมพันธ์ของระดับน้ำ – ระยะเวลาเคลื่อนตัวของน้ำ
 ในแม่น้ำสายบุรี

ที่มา : ศูนย์อุทกวิทยาชลประทานภาคใต้สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา กรมชลประทาน

(4) ชุมชนบ้านปายอโยนิ ตำบลกาญจนาภิเษก อำเภอรามัน จังหวัดยะลา

การเตือนภัยน้ำท่วมชุมชนบ้านปายอโยนิ อาศัยความสัมพันธ์ของข้อมูลระดับน้ำแม่น้ำสายบุรี จากสถานีสำรวจอุทกวิทยา X.184 บ้านชากอ ตำบลชากอ อำเภอศรีสาคร จังหวัดนราธิวาส และสถานีสำรวจอุทกวิทยา X.273บ้านปายอโยนิ ตำบลกาญจนาภิเษก อำเภอรามัน จังหวัดยะลาซึ่งอยู่ห่างกัน 38 กิโลเมตร ตามลำน้ำ โดยนำข้อมูลระดับน้ำสูงสุดจากสถิติที่เคยเกิดน้ำท่วมในอดีตมาหาค่าความสัมพันธ์ได้ดังนี้

เมื่อระดับน้ำที่สถานีสำรวจอุทกวิทยา X.184 บ้านชากอ ตำบลชากอ อำเภอศรีสาคร จังหวัดนราธิวาส ถึงระดับ 30.20 ม.อีกประมาณ 19-20 ชั่วโมงต่อมา ระดับน้ำที่สถานีสำรวจอุทกวิทยา X.273 บ้านปายอโยนิ ตำบลกาญจนาภิเษก อำเภอรามัน จังหวัดยะลา จะขึ้นสูงถึงระดับ 16.50 เมตร ซึ่งเป็นระดับที่น้ำเริ่มเต็มตลิ่งและเริ่มไหลเข้าท่วมพื้นที่ชุมชนบ้านปายอโยนิ ตำบลกาญจนาภิเษก อำเภอรามัน จังหวัดยะลาทำนองเดียวกันเมื่อระดับน้ำที่สถานีสำรวจอุทกวิทยา X.184 ยิ่งเพิ่มระดับความสูงขึ้นเท่าใดระดับน้ำที่สถานี X.273 ก็จะมียิ่งเพิ่มความสูงขึ้นตาม ดังนั้น เมื่อทราบระดับน้ำที่สถานีสำรวจอุทกวิทยา X.184 ก็จะทำให้สามารถพยากรณ์ภัยน้ำท่วมพื้นที่ชุมชนบ้านปายอโยนิ ได้ล่วงหน้าอย่างน้อย 19-20 ชั่วโมง ซึ่งจะทำให้บรรเทาภัยน้ำท่วมได้ระดับหนึ่ง

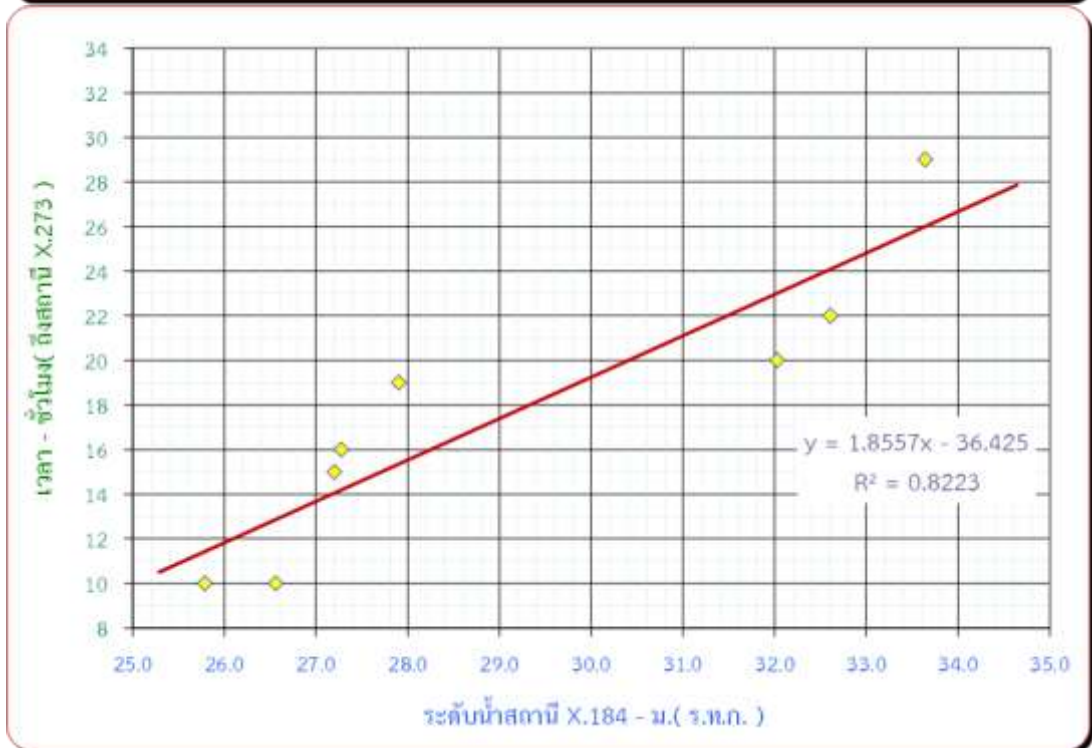
โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
 กลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

ตาราง 4-19 การคาดการณ์ค่าระดับน้ำล่วงหน้า โดยใช้ความสัมพันธ์ของข้อมูลระดับน้ำและระยะเวลา
 ของสถานี X.184 และสถานี X.273

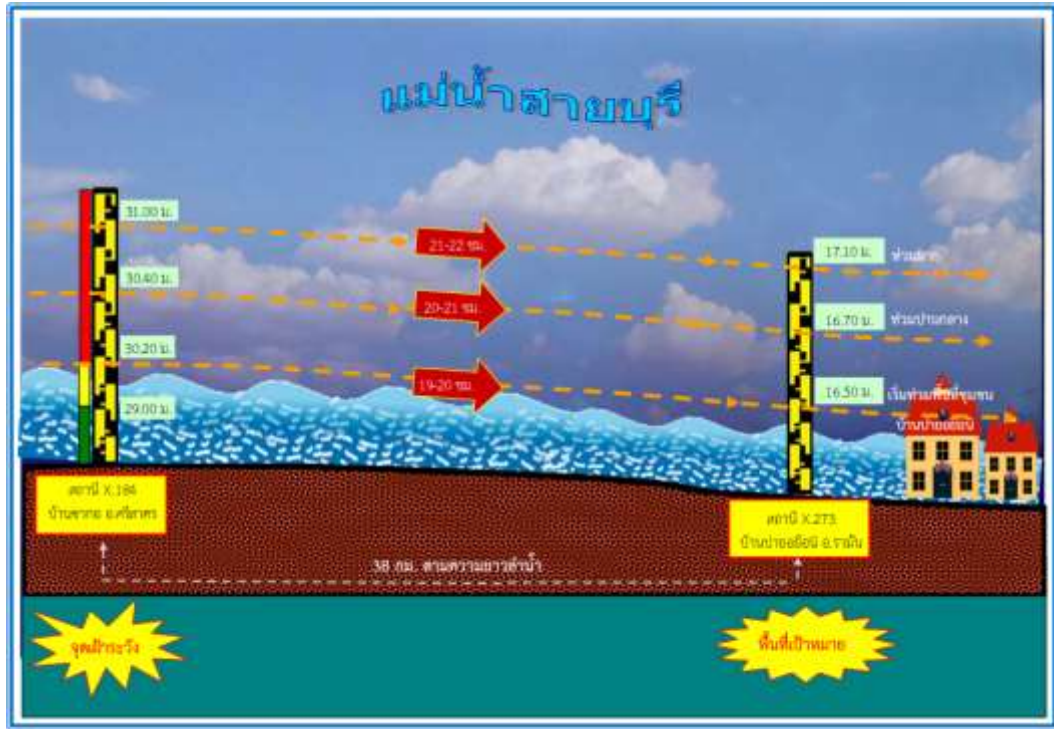
สถานี X.184			สถานี X.273			ระยะเวลา
ม.(ร.ท.ก.)	วันที่	เวลา - น.	ม.(ร.ท.ก.)	วันที่	เวลา - น.	
26.56	27 ก.ย. 60	07.00	13.36	27 ก.ย. 60	17.00	10
32.61	28 พ.ย. 60	21.00	17.92	29 พ.ย. 60	19.00	22
27.28	12 ม.ค. 61	23.00	15.25	13 ม.ค. 61	15.00	16
25.79	20 ก.ย. 63	09.00	12.62	20 ก.ย. 63	19.00	10
27.20	27 พ.ย. 63	19.00	15.12	28 พ.ย. 63	10.00	15
32.03	19 ธ.ค. 63	05.00	17.65	20 ธ.ค. 63	01.00	20
33.64	6 ม.ค. 64	08.00	18.46	7 ม.ค. 64	13.00	29
27.90	17 ธ.ค. 64	19.00	15.77	18 ธ.ค. 64	14.00	19

หมายเหตุ : ราคาศูนย์เสาระดับน้ำสถานี X.184 = 0.000 ม.(ร.ท.ก.) สถานี X.273 = 0.000 ม.(ร.ท.ก.)
 : ระยะทางจากสถานี X.184 ถึงสถานี X.273 ประมาณ 38 กิโลเมตร ตามความยาวลำน้ำ
 : ที่ตั้งสถานี X.184 อยู่ที่ บ้านซากอ ตำบลซากอ อำเภอศรีสาคร จังหวัดนราธิวาส
 : ที่ตั้งสถานี X.273 อยู่ที่ บ้านปายยี่อานิ ตำบลกาบูกะ อำเภอรามัน จังหวัดยะลา

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
 ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

ภาพประกอบ 4-45 กราฟแสดงความสัมพันธ์ของระดับน้ำและระยะเวลาการเคลื่อนตัวของน้ำ
 ระหว่างสถานี X.184 กับสถานี X.273 แม่น้ำสายบุรี จังหวัดนราธิวาส และ จังหวัดยะลา
 ที่มา : ศูนย์อุทกวิทยาชลประทานภาคใต้สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา กรมชลประทาน

ภาพประกอบ 4-46 รูปแสดงความสัมพันธ์ของระดับน้ำ – ระยะเวลาเคลื่อนตัวของน้ำ
 ในแม่น้ำสายบุรี สถานี X.184 กับ X.273

ที่มา : ศูนย์อุทกวิทยาชลประทานภาคใต้สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา กรมชลประทาน

(5) ชุมชนบ้านลาคอ ตำบลตะบึง อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี

การเตือนภัยน้ำท่วมชุมชนบ้านลาคอ อาศัยความสัมพันธ์ของข้อมูลระดับน้ำแม่น้ำสายบุรี จากสถานีสำรวจอุทกวิทยา X.184 บ้านชากอ ตำบลชากอ อำเภอศรีสาคร จังหวัดนราธิวาส และสถานีสำรวจอุทกวิทยา X.272 บ้านลาคอ ตำบลตะบึง อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี ซึ่งอยู่ห่างกัน 95 กิโลเมตรตามลำน้ำ โดยนำข้อมูลระดับน้ำสูงสุดจากสถิติที่เคยเกิดน้ำท่วมในอดีตมาหาค่าความสัมพันธ์ได้ดังนี้

เมื่อระดับน้ำที่สถานีสำรวจอุทกวิทยา X.184 บ้านชากอ ตำบลชากอ อำเภอศรีสาคร จังหวัดนราธิวาส ถึงระดับ 30.50 ม.อีกประมาณ 45-46 ชั่วโมงต่อมา ระดับน้ำที่สถานีสำรวจอุทกวิทยา X.272 บ้านลาคอ ตำบลตะบึง อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี จะขึ้นสูงถึงระดับ 3.60 เมตร ซึ่งเป็นระดับที่น้ำเริ่มเต็มตลิ่งและเริ่มไหลเข้าท่วมพื้นที่ชุมชนบ้านลาคอ ตำบลตะบึงอำเภอสายบุรีจังหวัดปัตตานี ทำนองเดียวกันเมื่อระดับน้ำที่สถานีสำรวจอุทกวิทยา X.184 ยิ่งเพิ่มระดับความสูงขึ้นเท่าใด ระดับน้ำที่สถานี X.272 ก็จะมีเพิ่มสูงขึ้นตามดังนั้น เมื่อทราบระดับน้ำที่สถานีสำรวจอุทกวิทยา X.184 ก็จะทำให้สามารถพยากรณ์ภัยน้ำท่วมพื้นที่ชุมชนบ้านลาคอ ได้ล่วงหน้าอย่างน้อย 45-46 ชั่วโมง ซึ่งจะทำให้บรรเทาภัยน้ำท่วมได้ระดับหนึ่ง

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

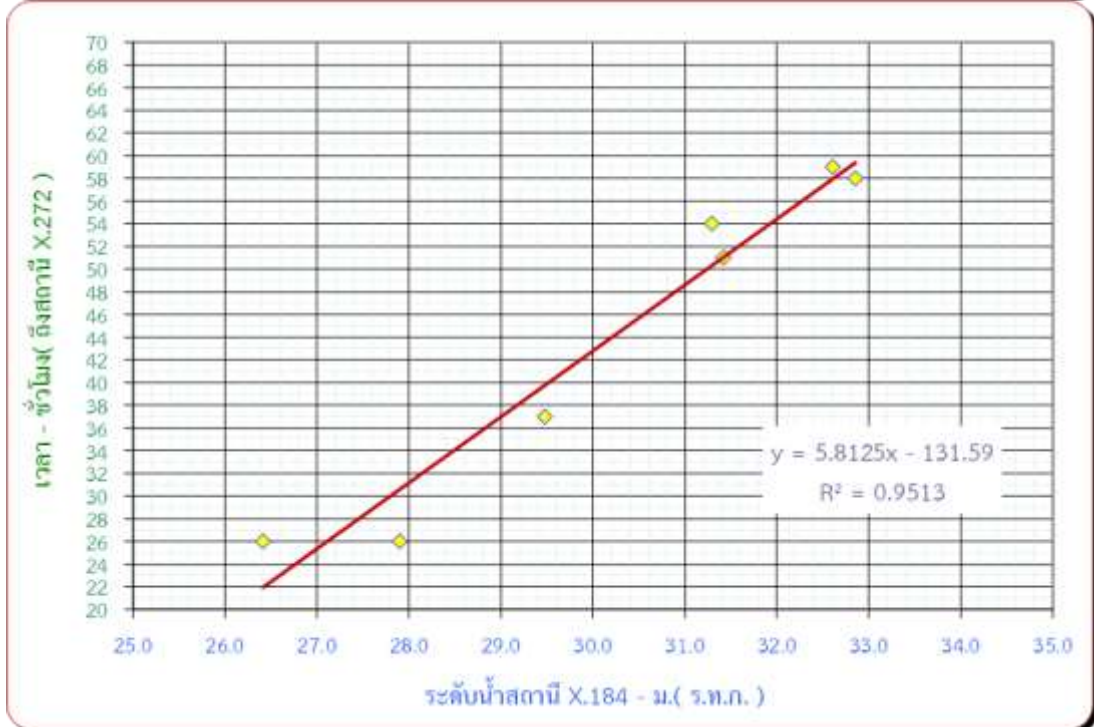
หมายเหตุ ตัวเลขระดับน้ำและเวลา อาจเปลี่ยนแปลงไปตามลักษณะการกระจายของฝน โดยมีตัวแปร คือลำน้ำสาขาที่ไหลลงแม่น้ำสายบุรี ระหว่างสถานี X.184 กับสถานี X.272 เช่น คลองไอร์จือณะ คลองอัยดาฮงและคลองน้ำใส คลองบาแจ เป็นต้น

ตาราง 4-20 การคาดการณ์ค่าระดับน้ำล่วงหน้า โดยใช้ความสัมพันธ์ของข้อมูลระดับน้ำและระยะเวลาของสถานี X.184 และสถานี X.272

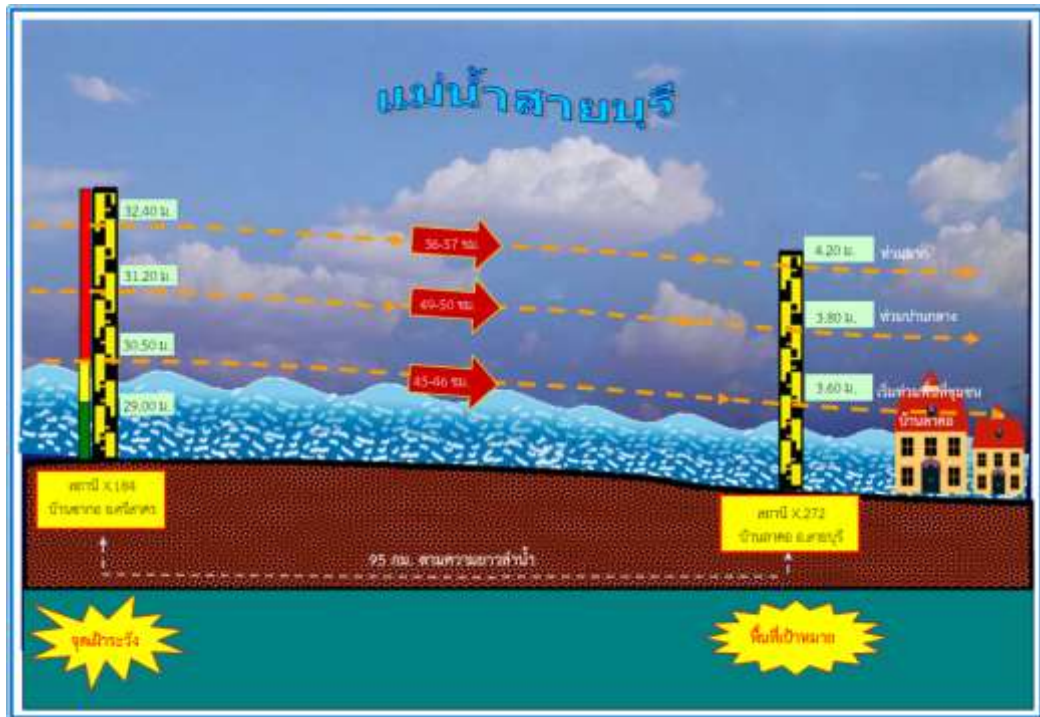
สถานี X.184			สถานี X.272			ระยะเวลา
ม.(ร.ท.ก.)	วันที่	เวลา - น.	ม.(ร.ท.ก.)	วันที่	เวลา - น.	
29.48	2 ธ.ค. 62	11.00	3.54	3 ธ.ค. 62	24.00	37
31.30	18 ธ.ค. 62	09.00	3.62	20 ธ.ค. 62	15.00	54
31.42	19 ธ.ค. 63	05.00	3.98	21 ธ.ค. 63	08.00	51
26.41	27 พ.ย. 63	19.00	2.40	28 พ.ย. 63	21.00	26
32.86	6 ม.ค. 64	08.00	4.18	8 ม.ค. 64	18.00	58
27.90	17 ธ.ค. 64	19.00	2.55	18 ธ.ค. 64	21.00	26
32.61	25 ก.พ. 65	24.00	4.50	1 มี.ค. 65	11.00	59

หมายเหตุ : ราคาศูนย์เสาระดับน้ำสถานี X.184 = 0.000 ม.(ร.ท.ก.) สถานี X.272 = 0.000 ม.(ร.ท.ก.)
: ระยะทางจากสถานี X.184 ถึงสถานี X.272 ประมาณ 95 กิโลเมตร ตามความยาวลำน้ำ
: ที่ตั้งสถานี X.184 อยู่ที่ บ้านซากอ ตำบลซากอ อำเภอศรีสาคร จังหวัดนราธิวาส
: ที่ตั้งสถานี X.272 อยู่ที่ บ้านลาคอ ตำบลตะบึง อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
 ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

ภาพประกอบ 4-47 กราฟแสดงความสัมพันธ์ของระดับน้ำและระยะเวลาการเคลื่อนตัวของน้ำ
 ระหว่างสถานี X.184 กับสถานี X.272 แม่น้ำสายบุรี จ.นราธิวาส และ จ.ปัตตานี
 ที่มา : ศูนย์อุทกวิทยาชลประทานภาคใต้สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา กรมชลประทาน

ภาพประกอบ 4-48 รูปแสดงความสัมพันธ์ของระดับน้ำ – ระยะเวลาเคลื่อนตัวของน้ำในแม่น้ำ
 สายบุรีของสถานี X.184 และ X.272

ที่มา : ศูนย์อุทกวิทยาชลประทานภาคใต้สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา กรมชลประทาน

(6) เทศบาลเมืองสุโขทัย จ.นครราชสีมา

การเตือนภัยน้ำท่วมเทศบาลเมืองสุโขทัย-ลก ใช้ข้อมูลอุทกวิทยาจากสถานีสำรวจอุทกวิทยา X.274 บ้านบุเกะตา ตำบลบุเกะตา อำเภอวัง จังหวัดนครราชสีมา (สถานีฝักระวัง)ซึ่งอยู่เหนือเทศบาลเมืองสุโขทัย-ลก ประมาณ 42 กิโลเมตร ตามลำน้ำ กับสถานี X.119A บริเวณสะพานลันตู ตำบลสุโขทัย-ลก อำเภอสุโขทัย-ลก จังหวัดนครราชสีมา (สถานีเตือนภัย) กำหนดการเตือนภัย โดยนำข้อมูลระดับน้ำจากสถานีสำรวจ X.274 กับสถานีสำรวจอุทกวิทยา X.119A มาหาความสัมพันธ์ของระดับน้ำในช่วงน้ำสูงสุดจากข้อมูลในอดีตมาประกอบในการวิเคราะห์ ซึ่งพอสรุปเป็นแนวทางดังต่อไปนี้

เมื่อระดับน้ำที่สถานีสำรวจอุทกวิทยา X.274 บ้านบุเกะตา ตำบลบุเกะตา อำเภอวัง จังหวัดนครราชสีมา มีระดับเกินกว่า 21.80 เมตรในอีก 22-24 ชั่วโมง ถัดมาระดับน้ำที่สถานีสำรวจอุทกวิทยา X.119A บริเวณสะพานลันตู ตำบลสุโขทัย-ลก อำเภอสุโขทัย-ลก จังหวัดนครราชสีมา ก็จะสูงถึงระดับ 8.60 ม. ซึ่งเป็นระดับที่น้ำเริ่มไหลเข้าที่อระบายน้ำที่ออกสู่อ่างเก็บน้ำของเทศบาลเมืองสุโขทัย-ลก ที่บริเวณท่าประปา(กรณีไม่ปิดบาน)

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

เมื่อระดับน้ำที่สถานีสำรวจอุทกวิทยา X.274 บ้านบุเกะตา ตำบลลิ๊ะจูด อำเภอเวียง
จังหวัดนราธิวาส มีระดับเกินกว่า 23.00 เมตรในอีก 15-16 ชั่วโมงถัดมา ระดับน้ำที่สถานีสำรวจอุทก
วิทยา X.119A บริเวณสะพานลันตู ตำบลสุโหงโก-ลก อำเภอสุโหงโก-ลก จังหวัดนราธิวาส ก็จะสูงถึง
ระดับ 9.40 ม. ซึ่งเป็นระดับที่เริ่มล้นพื้นผนังกั้นน้ำที่บริเวณท่าประปา เทศบาลเมืองสุโหงโก-ลก(กรณี
ไม่ปิดบาน)

ทำนองเดียวกันเมื่อระดับน้ำที่สถานีสำรวจอุทกวิทยา X.274 บ้านบุเกะตา ยิ่งเพิ่มระดับ
ความสูงขึ้นเท่าใดระดับน้ำที่สถานี X.119A บริเวณสะพานลันตู ก็จะยิ่งเพิ่ม ความสูงขึ้นตามดังนั้น
เมื่อทราบระดับน้ำที่สถานีสำรวจอุทกวิทยา X.274 บ้านบุเกะตา ก็จะทำให้สามารถพยากรณ์ภัยน้ำ
ท่วมเทศบาลเมืองสุโหงโก-ลก ได้ล่วงหน้าอย่างน้อย 22-24 ชั่วโมง ซึ่งจะทำให้บรรเทาภัยน้ำท่วมได้
ระดับหนึ่ง

ตาราง 4-21 การคาดการณ์ค่าระดับน้ำล่วงหน้า โดยใช้ความสัมพันธ์ของข้อมูลระดับน้ำและ
ระยะเวลาของสถานี X.274 และสถานี X.119A

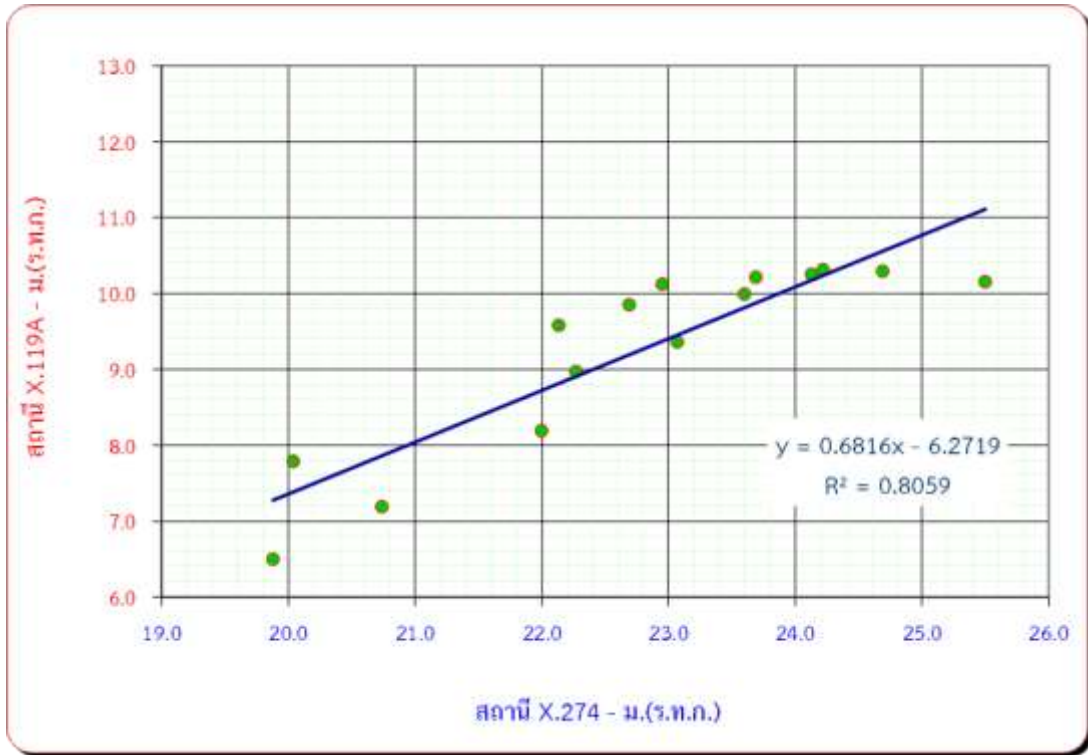
สถานี X.274			สถานี X.119A			ระยะเวลา
ม.(ร.ท.ก.)	วันที่	เวลา - น.	ม.(ร.ท.ก.)	วันที่	เวลา - น.	
22.27	14 ม.ค. 55	19.00	8.97	15 ม.ค. 55	22.00	27
22.69	3 ม.ค. 56	17.00	9.85	5 ม.ค. 56	07.00	38
19.88	9 ก.ย. 56	03.00	6.50	9 ก.ย. 56	14.00	11
22.95	4 ธ.ค. 56	24.00	10.12	5 ธ.ค. 56	14.00	14
23.07	29 พ.ย. 58	05.00	9.36	30 พ.ย. 58	23.00	42
24.22	3 ม.ค. 60	06.00	10.31	3 ม.ค. 60	15.00	9
20.74	13 ก.ค. 60	18.00	7.19	14 ก.ค. 60	18.00	24
24.13	28 พ.ย. 60	22.00	10.25	29 ธ.ค. 60	09.00	11
22.00	29 ธ.ค. 60	19.00	8.19	30 ธ.ค. 60	24.00	25
21.97	12 พ.ย. 61	24.00	8.99	14 พ.ย. 61	09.00	33
24.26	2 ธ.ค. 62	08.00	10.18	2 ธ.ค. 62	03.00	
25.50	18 ธ.ค. 62	09.00	10.15	9 ธ.ค. 62	14.00	17
23.69	19 ธ.ค. 63	04.00	10.21	19 ธ.ค. 63	21.00	17
24.69	6 ม.ค. 64	14.00	10.29	7 พ.ย. 64	16.00	26
23.60	18 ธ.ค. 64	20.00	9.99	19 ธ.ค. 64	19.00	23

หมายเหตุ : ราคาศูนย์เสาระดับน้ำสถานี X.274 = 0.000 ม.(ร.ท.ก.) สถานี X.119A = 0.000 ม.(ร.ท.ก.)
: ระยะทางจากสถานี X.274 ถึงสถานี X.119A ประมาณ 42 กิโลเมตร ตามความยาวลำน้ำ

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

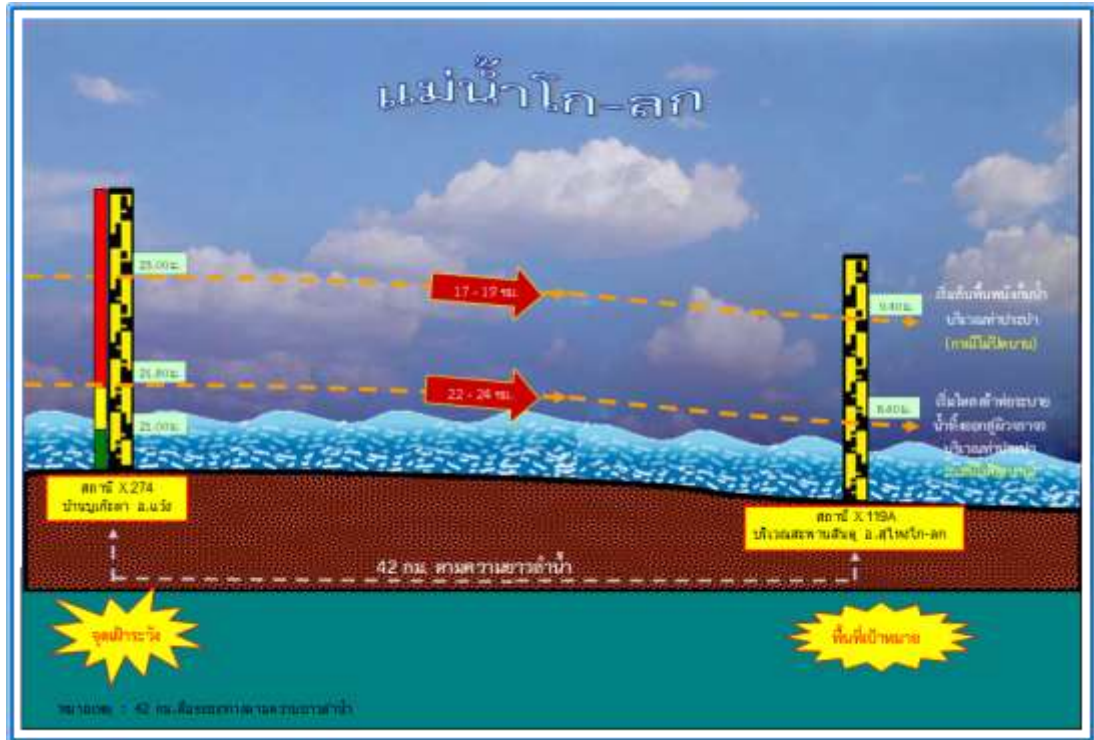
- : ที่ตั้งสถานี X274 บ้านบูเกะตา ตำบลบูเกะตา อำเภอเวียง จังหวัดนราธิวาส
- : ที่ตั้งสถานี X.119A บริเวณสะพานลันตู ตำบลสุโหงโกลก อำเภสุโหงโกลก จังหวัดนราธิวาส

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
 ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

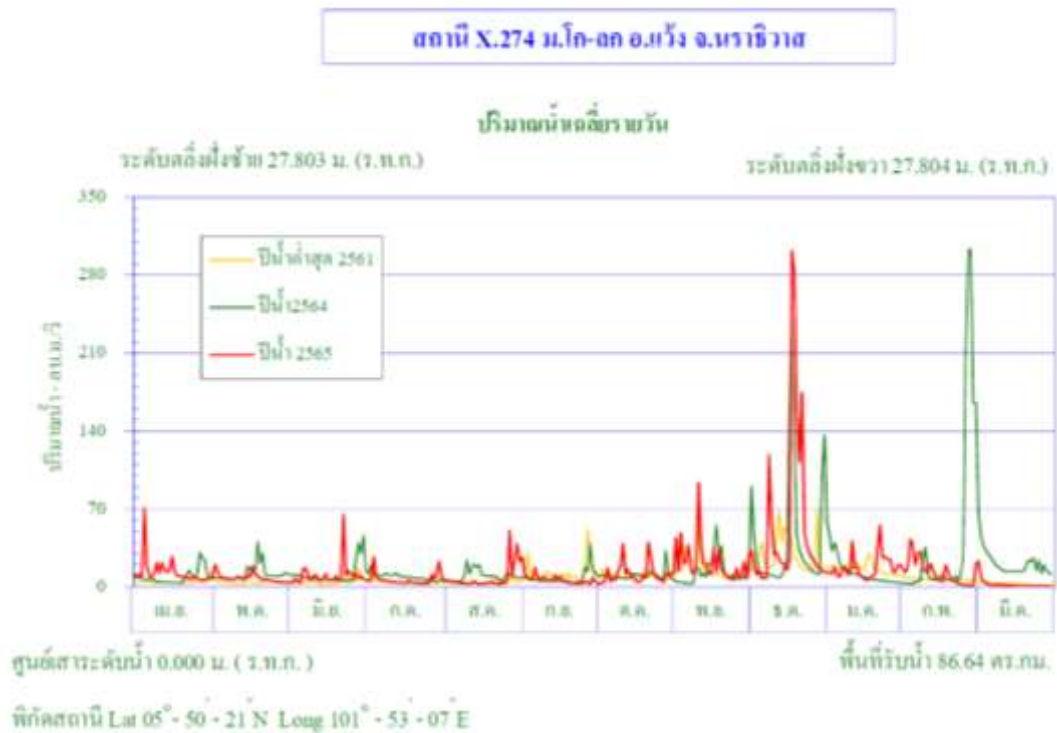
ภาพประกอบ 4-50 กราฟแสดงความสัมพันธ์ของระดับน้ำและระยะเวลาการเคลื่อนตัวของน้ำ
 ระหว่างสถานี X.274 กับสถานี X.119A

ที่มา : ศูนย์อุทกวิทยาชลประทานภาคใต้สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา กรมชลประทาน

ภาพประกอบ 4-51 รูปแสดงความสัมพันธ์ของระดับน้ำ – ระยะเวลาเคลื่อนตัวของน้ำในแม่น้ำ
 สายบุรีของสถานี X.274 และ X.19A

ที่มา : ศูนย์อุทกวิทยาชลประทานภาคใต้สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา กรมชลประทาน

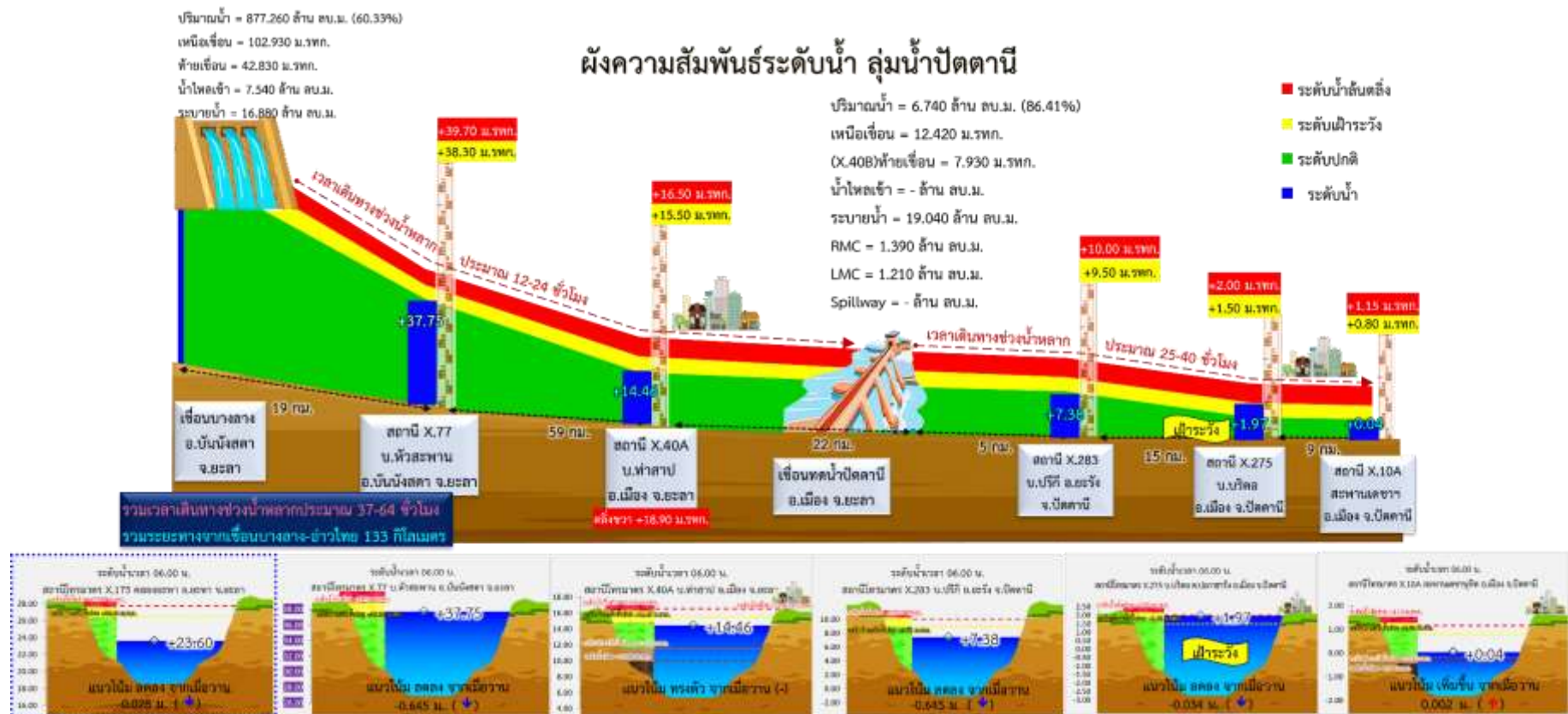
ภาพประกอบ 4-52 ปริมาณน้ำเฉลี่ยรายวัน สถานี X.274

ที่มา : ศูนย์อุทกวิทยาชลประทานภาคใต้สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา กรมชลประทาน

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
 กลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

4.7.5 ผังความสัมพันธ์ระดับน้ำสำหรับการเฝ้าระวังน้ำท่วม

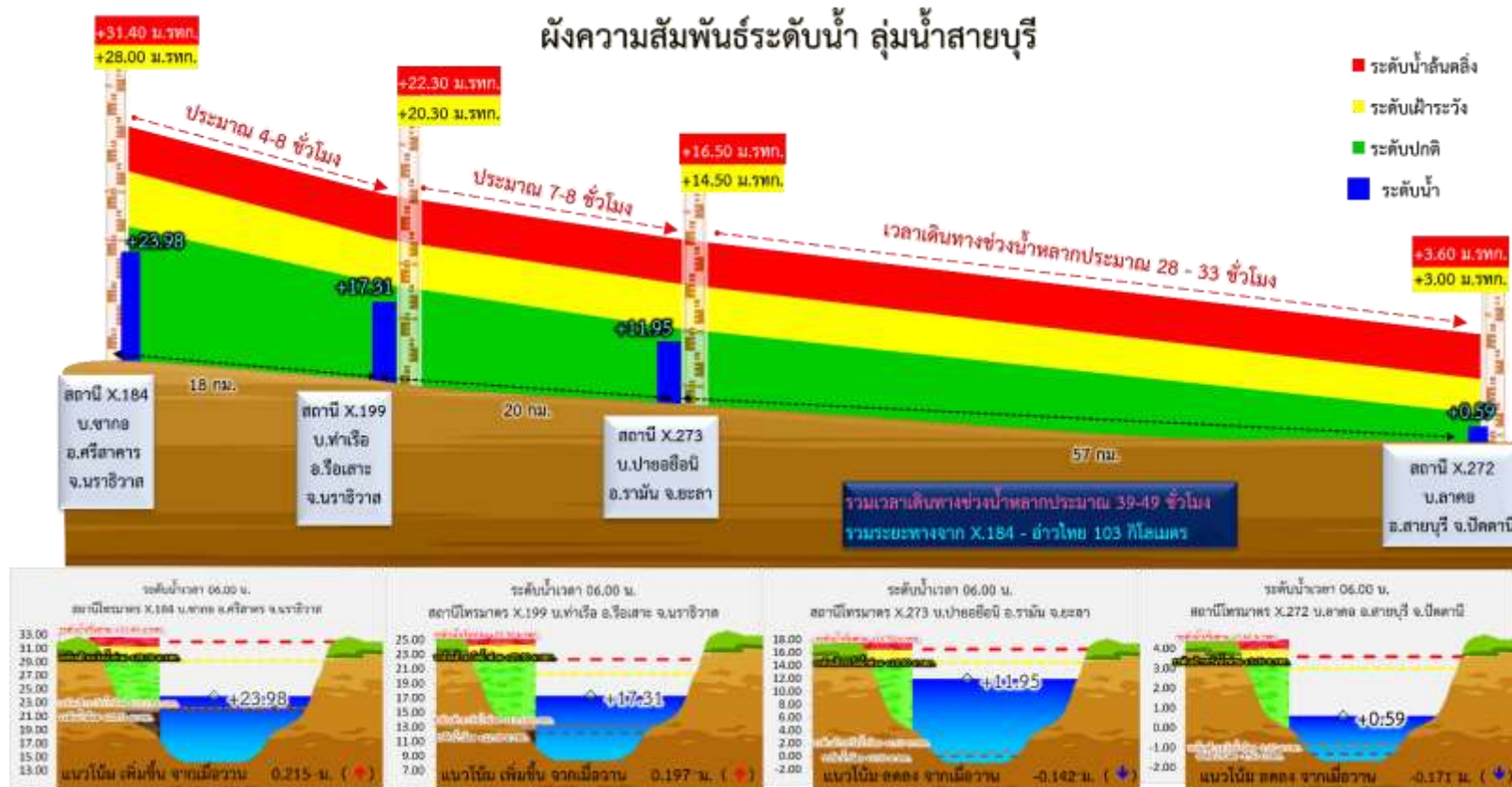
ข้อมูลจากสถานีโทรมาตรวันที่ วันที่ 28 พฤศจิกายน 2565 เวลา 06.00 น.

ภาพประกอบ 4-53 ผังความสัมพันธ์ระดับน้ำสำหรับการเฝ้าระวังน้ำท่วม กลุ่มน้ำปัตตานี

ที่มา : ศูนย์ปฏิบัติการน้ำอัจฉริยะ สำนักงานชลประทานที่ 17

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
 กลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

ภาพประกอบ 4-54 ผังความสัมพันธ์ระดับน้ำสำหรับการเผ่าระวังน้ำท่วม กลุ่มน้ำสายบุรี

ที่มา : ศูนย์ปฏิบัติการน้ำอัจฉริยะ สำนักงานชลประทานที่ 17

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
 กลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

ผังความสัมพันธ์ระดับน้ำ กลุ่มน้ำบางนรา (คลองตันหยงมัส)

ภาพประกอบ 4-55 ผังความสัมพันธ์ระดับน้ำสำหรับการเฝ้าระวังน้ำท่วม กลุ่มน้ำบางนรา(คลองตันหยงมัส)

ที่มา : ศูนย์ปฏิบัติการน้ำอัจฉริยะ สำนักงานชลประทานที่ 17

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
 ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

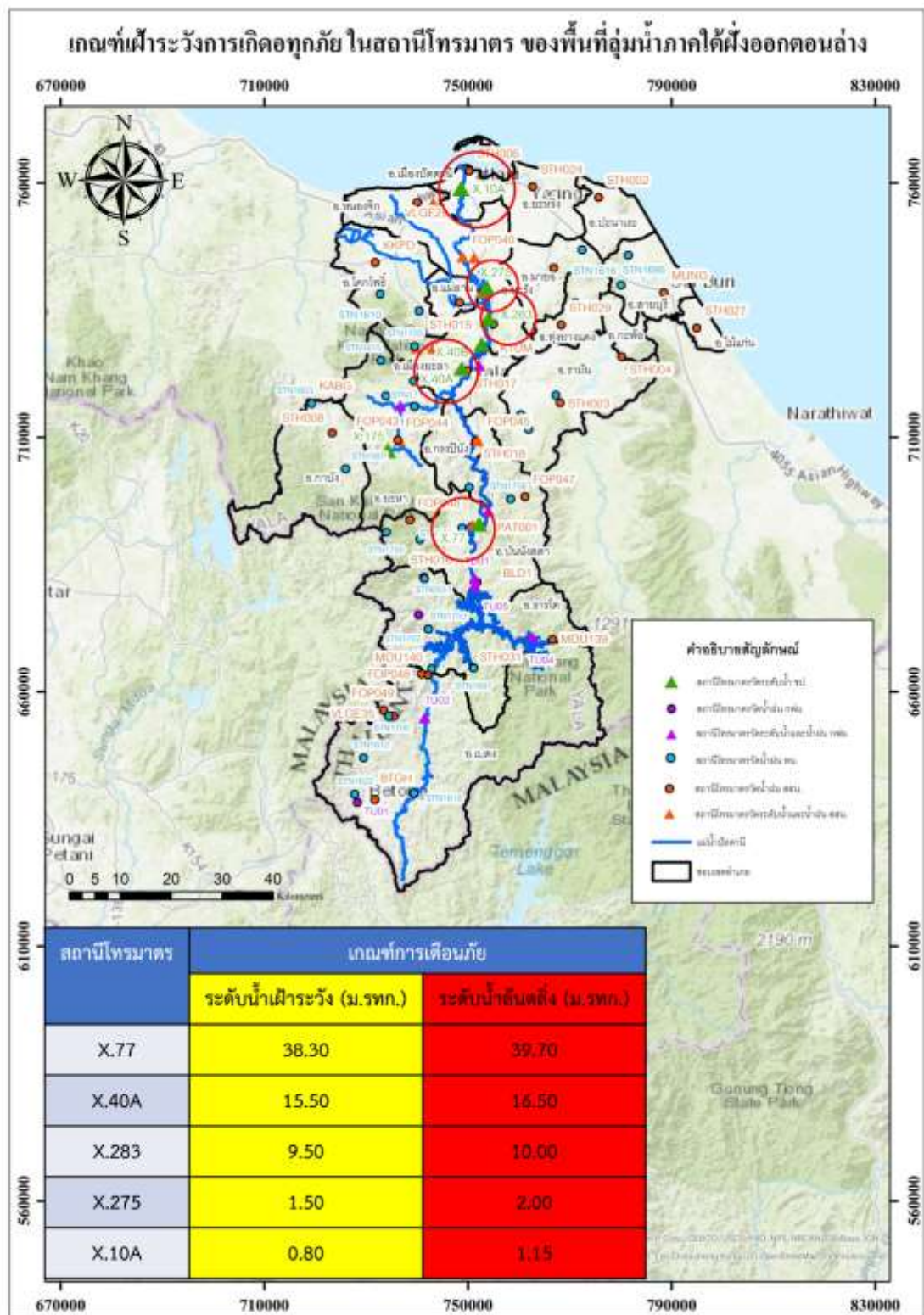
ภาพประกอบ 4-56 ผังความสัมพันธ์ระดับน้ำสำหรับการเฝ้าระวังน้ำท่วม ลุ่มน้ำโก-ลก

ที่มา : ศูนย์ปฏิบัติการน้ำอัจฉริยะ สำนักงานชลประทานที่ 17

4.7.6 สรุป

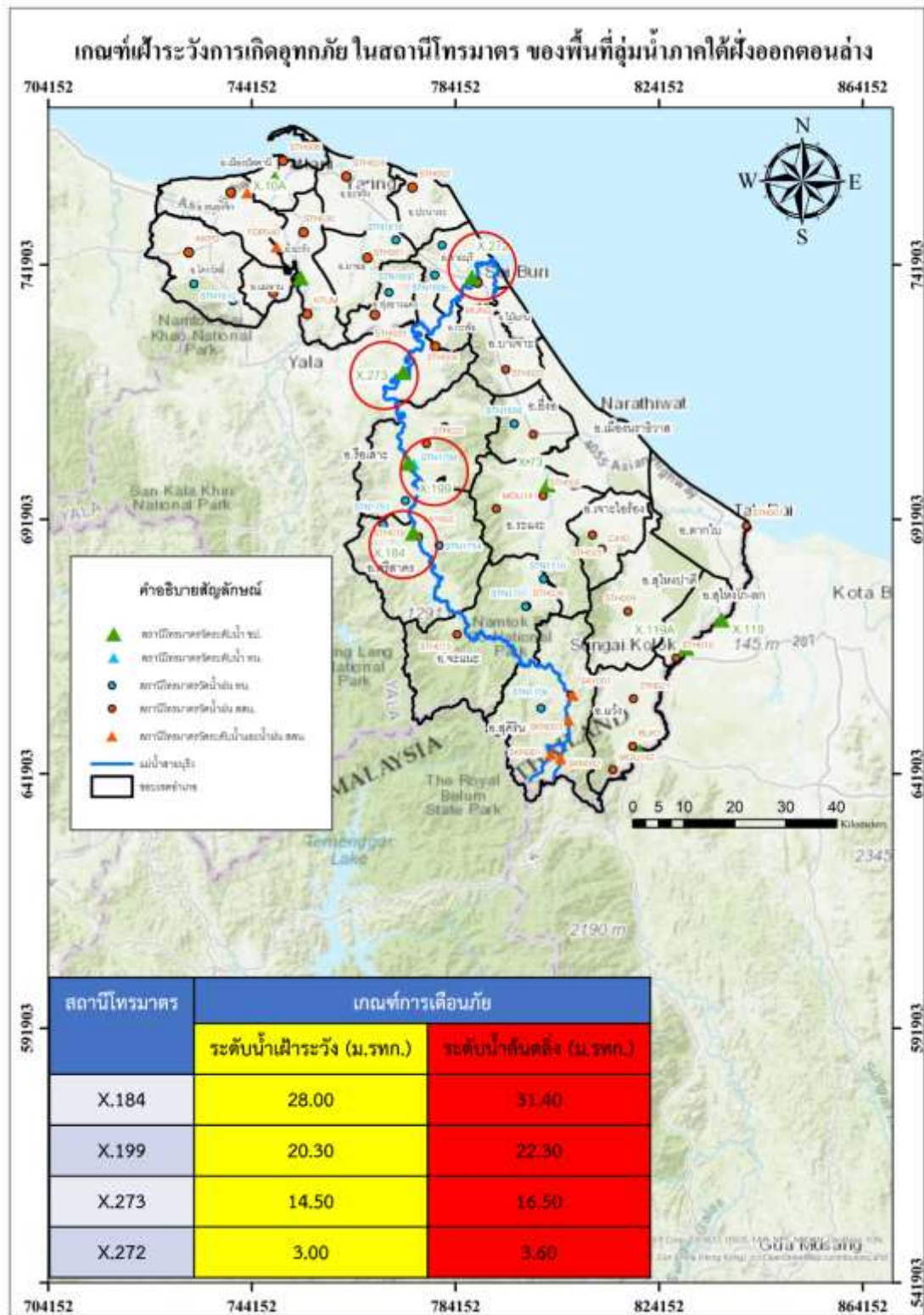
จากข้อมูลผังน้ำและเกณฑ์ที่ทางที่ปรึกษาได้ทำการรวบรวมข้อมูลที่สามารถสรุปเป็น
เกณฑ์การป้องกันน้ำท่วมโดยจะใช้เกณฑ์พิจารณาจากสำนักงานชลประทานที่ 17 จะประกอบด้วย
แม่น้ำปัตตานี แม่น้ำสายบุรี แม่น้ำบางนรา และแม่น้ำโก-ลก ตามภาพประกอบ 4- - ภาพประกอบ
4- อย่างไรก็ตามแม่น้ำหรือเส้นน้ำที่ยังไม่มีเกณฑ์จะใช้เกณฑ์ในตาราง 4-12

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
 ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

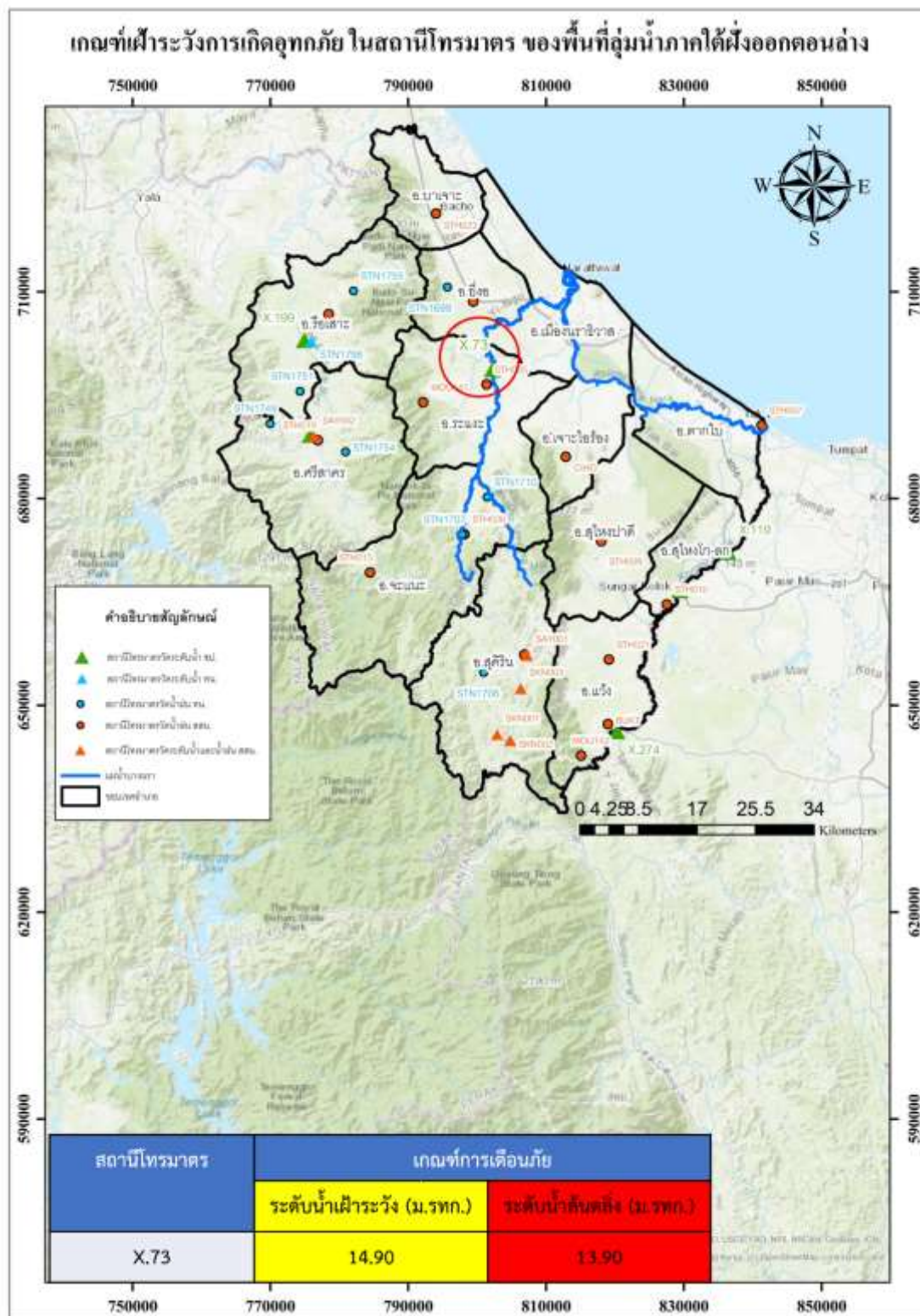
ภาพประกอบ 4-57 เกณฑ์การฝ้าระวังน้ำท่วมแม่น้ำปัตตานี

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

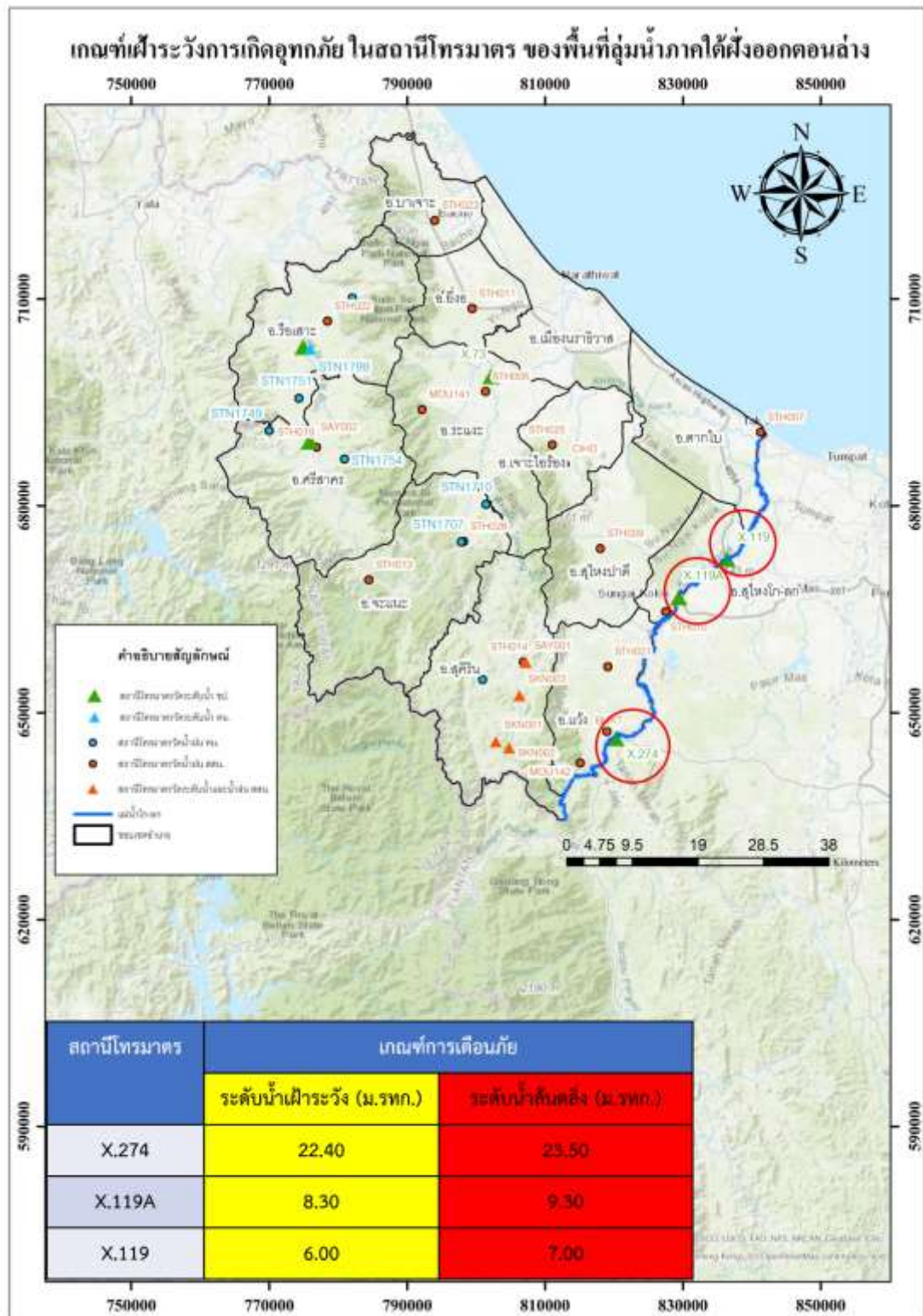
ภาพประกอบ 4-58 เกณฑ์การเฝ้าระวังน้ำท่วมแม่น้ำสายบุรี

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
 ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

ภาพประกอบ 4-59 เกณฑ์การเฝ้าระวังน้ำท่วมแม่น้ำบางนรา

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
 ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

ภาพประกอบ 4-60 เกณฑ์การเฝ้าระวังน้ำท่วมแม่น้ำโก-ลก

4.8 วิธีการกักเก็บน้ำเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป

การเก็บกักน้ำเพื่อใช้ประโยชน์ในฤดูแล้งสามารถเก็บกักน้ำโดยการพัฒนาแหล่งเก็บกักน้ำขึ้นมาเช่น อ่างเก็บน้ำ สระน้ำ หรือการขุดลอกคู คลอง หนอง บึง พรุ ฯลฯ เพื่อเพิ่มปริมาณเก็บกักน้ำและลดยอดน้ำนองหรือน้ำท่วมพื้นที่ โดยโครงการพัฒนาแหล่งน้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่างสรุปได้ดังตาราง 4-22

ตาราง 4-22 โครงการพัฒนาแหล่งน้ำ ขนาดใหญ่ กลาง เล็ก ระบบสูบน้ำด้วยไฟฟ้า และแก้มลิง

พื้นที่	รวมโครงการพัฒนาแหล่งน้ำ ขนาดใหญ่ กลาง เล็ก ระบบสูบน้ำด้วยไฟฟ้า และแก้มลิง			
	จำนวน (โครงการ)	ปริมาตรเก็บกัก (ล้าน ลบ.ม.)	พื้นที่ชลประทาน (ไร่)	พื้นที่รับประโยชน์ (ไร่)
ปัตตานี	148	5.35	39,710	209,796
ยะลา	232	1,459.72	417,094	196,149
นราธิวาส	493	28.76	381,430	1,283,257
รวม	873	1,493.83	838,234	1,689,202

4.9 การประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อช่วยเหลือประชาชนที่อาจได้รับภัยพิบัติจากน้ำท่วม

การประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อช่วยเหลือประชาชนที่อาจได้รับภัยพิบัติจากน้ำท่วม ให้คณะทำงานในพื้นที่ที่แต่งตั้งโดยกองอำนวยการน้ำแห่งชาติ ประสานงานและบูรณาการข้อมูลความต้องการช่วยเหลือไปที่ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์จังหวัด ตามภาพประกอบ 4- ทั้งก่อนเกิดภาวะน้ำท่วม ระหว่างเกิดภาวะน้ำท่วมและหลังเกิดภาวะน้ำท่วม โดยมี 3 ส่วน ทำหน้าที่ดังนี้

(1) ศูนย์ประสานการปฏิบัติ มีหน้าที่ประสานงานกับหน่วยงานภาคเอกชนและภาคประชาสังคมด้านกฎหมาย ธุรกิจและกำลังพล ทั้งนี้ ในกรณีการจัดการสาธารณภัยร้ายแรงอย่างยิ่ง (ระดับ 4) ให้ประสานงานด้านกิจการต่างประเทศ

(2) ส่วนปฏิบัติการ มีหน้าที่ปฏิบัติการลดอันตรายที่เกิดขึ้นโดยเร็ว โดยรักษาชีวิตและปกป้องทรัพย์สิน เข้าควบคุมสถานการณ์ พื้นฟูสู่สภาวะปกติ ดับเพลิง ค้นหาและกู้ภัย สารเคมีและวัตถุอันตราย บริการการแพทย์และสาธารณสุข คมนาคม รักษาความสงบเรียบร้อย ประสานทรัพยากร และทางทหาร

(3) ส่วนสนับสนุน มีหน้าที่ดังนี้

- 1) ตอบสนองการร้องขอรับการสนับสนุนในทุกๆ ด้านที่จำเป็น เพื่อให้การจัดการในภาวะฉุกเฉินดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ได้แก่ ด้านการสื่อสารโทรคมนาคม เทคโนโลยีสารสนเทศ การพลังงาน การเกษตร

- ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรม การสาธารณสุขโรค การโยธาธิการและการคมนาคม การฟื้นฟูเศรษฐกิจ สังคมและชุมชน
- 2) ตอบสนองการร้องขอรับการสนับสนุนในด้านงบประมาณ การเงิน การคลัง และการรับบริจาค

บทที่ 5

กลไกการขับเคลื่อนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมแบบบูรณาการ

5.1 กลไกการขับเคลื่อนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม

5.1.1 การจัดตั้งองค์กร

(1) จัดตั้ง “ศูนย์บริหารสถานการณ์น้ำลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง” เพื่อเป็นศูนย์กลาง การบริหารจัดการ “มวลน้ำ” ในการป้องกันหรือลดความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น

(2) กำหนดโครงสร้างการปฏิบัติงานของ “ศูนย์บริหารสถานการณ์น้ำลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง” ทำหน้าที่บูรณาการข้อมูลและขับเคลื่อน การดำเนินงานตามแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม พิจารณากลับกรองในการยกระดับสถานการณ์ และทำหน้าที่สนับสนุน ในการแก้ไขปัญหา ตั้งแต่การป้องกัน เตรียมความพร้อมรับมือ โดยมีคณะทำงานเป็นหน่วยปฏิบัติงาน สนับสนุนข้อมูลต่างๆ เพื่อให้กองอำนวยการน้ำแห่งชาติ กลับกรองและกำหนดมาตรการหรือนโยบาย ในการแก้ไขปัญหาภาวะน้ำท่วม

(3) กำหนดแนวทางการทำงานอย่างเป็นระบบ บูรณาการการปฏิบัติร่วมกับหน่วยงาน ในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ และหน่วยงานด้านสาธารณสุขให้มีความสอดคล้องส่งเสริมกัน ทั้งในเรื่องการ สั่งการ และอำนวยการภาวะน้ำท่วมระดับต่าง ๆ จนกว่าสถานการณ์จะคลี่คลาย

(4) จัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาภาวะน้ำท่วม โดยการติดตามเฝ้าระวัง วิเคราะห์สถานการณ์น้ำและชี้เป้าพื้นที่เสี่ยงภัยภาวะน้ำท่วม และกำหนดมาตรการเชิงป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำท่วม

5.1.2 การอำนวยการ

เป็นแผนบูรณาการการทำงานของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับการบริหารทรัพยากรน้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำ ให้ดำเนินการสอดคล้องเชื่อมโยงกันในทุกมิติ ทั้งมิติของพื้นที่ลุ่มน้ำ ตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ จนกระทั่งปลายน้ำ และมิติของหน่วยงานในการดำเนินการตามภารกิจ ตั้งแต่หน่วยงานที่รับผิดชอบดูแลด้านการพยากรณ์ คาดการณ์ สถานการณ์น้ำ การบริหารจัดการ ติดตามเฝ้าระวัง ดำเนินการช่วยเหลือแก้ไขเมื่อเกิดเหตุการณ์หรือภัย รวมถึงมิติของการเชื่อมโยงการดำเนินงานตั้งแต่องค์กรระดับนโยบายสู่องค์กรระดับปฏิบัติงานกระทั่งถึงผู้รับประโยชน์ คือ ประชาชน

ดังนั้น ในการขับเคลื่อนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมให้สามารถปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม มีประสิทธิภาพ มีปัจจัยที่มีความสำคัญหลายปัจจัย อาทิ

- (1) ข้อมูลที่ใช้เป็นฐานในการขับเคลื่อนแผน
- (2) ความชัดเจนของแผน และความเชื่อมโยงกับแผนทุกระดับที่มีความเกี่ยวข้อง

- (3) ความเข้าใจในแผน และเป้าหมาย รวมทั้งเข้าใจบทบาทของหน่วยงานที่ปฏิบัติงาน
ร่วมหน่วยงานตนเอง และระบุผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งทางตรงและทางอ้อม
- (4) โครงสร้างในการสั่งการมีความชัดเจนในแต่ละสถานการณ์
- (5) การสื่อสารที่ครอบคลุม ทั่วถึง ทันเหตุการณ์
- (6) มีการประเมินและทบทวนผลการดำเนินการตามแผน เพื่อนำไปสู่การปรับปรุง
- (7) หน่วยงานให้ความสำคัญกับแผนและการขับเคลื่อนอย่างต่อเนื่อง

5.1.3 การปฏิบัติการ

ตามพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550 ได้กำหนดโครงสร้าง
ของกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ตั้งแต่ระดับ ท้องถิ่น อำเภอ จังหวัด และ
ระดับชาติ และได้จัดทำแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2564-2570 ของทุกจังหวัดแล้ว
ซึ่งมีแนวทางในการปฏิบัติงานที่ชัดเจนและครอบคลุมกับการเกิดภัยพิบัติทั้งหมด ในการปฏิบัติการ
ตามแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม จึงใช้แนวทางการปฏิบัติการ ตามแผนป้องกันและบรรเทาสา
ธารณภัยจังหวัด พ.ศ. 2564-2570 เป็นหลักในการปฏิบัติการ

5.2 โครงสร้างองค์กรและองค์ประกอบ

การบริหารจัดการน้ำในภาวะน้ำท่วมนั้น จำเป็นต้องกำหนดองค์กรหรือผู้รับผิดชอบเพื่อ
ทำหน้าที่ในส่วนต่างๆ เอาไว้เป็นการล่วงหน้า เพื่อเตรียมความพร้อมในการรับมือกับสถานการณ์น้ำ
และลดความสับสน ในการทำงาน โดยการกำหนดโครงสร้างองค์กรและองค์ประกอบคณะทำงาน ให้
เชื่อมโยงสอดคล้องกันระหว่างพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ.2561 และแผนป้องกันบรรเทา
สาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ.2564-2570 ทั้งในระดับนโยบาย ระดับบัญชาการ ระดับอำนวยการ ระดับ
ปฏิบัติการ และระดับพื้นที่ลุ่มน้ำ ดังนี้

5.2.1 ระดับนโยบาย

(1) คณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (คณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ) มีหน้าที่
จัดทำนโยบายและแผนแม่บทเกี่ยวกับการบริหารทรัพยากรน้ำ พิจารณาและให้ความเห็นชอบ
แผนการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง และแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมของคณะกรรมการลุ่ม
น้ำต่าง ๆ เพื่อบูรณาการการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมระหว่างลุ่มน้ำ ตามพระราชบัญญัติ
ทรัพยากรน้ำ พ.ศ.2561

(2) คณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (กปภ.ช.) มีหน้าที่กำหนด
นโยบายในการจัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติป้องกัน
และบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ.2550 ในปัจจุบันกระทรวงมหาดไทยอาศัยแผนการป้องกันและ
บรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ.2564-2570 ในการรับมือกับสาธารณภัยทุกประเภท

5.2.2 ระดับบัญชาการ

(1) ศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ ทำหน้าที่ดำเนินการแก้ไขปัญหาวิกฤติน้ำตามมาตรา 24 แห่งพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 ที่ระบุว่า “ในกรณีเกิดปัญหาวิกฤติน้ำจนอาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อการใช้ชีวิตของคนสัตว์ หรือพืช หรืออาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชนหรือของรัฐอย่างรุนแรง ให้นายกรัฐมนตรีมีอำนาจจัดตั้งศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ โดยนายกรัฐมนตรีเป็นผู้บัญชาการ อำนาจการแก้ไขปัญหาวิกฤติน้ำเป็นการชั่วคราว จนกว่าปัญหาวิกฤติน้ำจะผ่านพ้นไป ทั้งนี้ ให้สำนักงบประมาณพิจารณาจัดสรรงบประมาณให้กับศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดตั้งและสนับสนุนการปฏิบัติงาน” ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ภาวะวิกฤติน้ำหรือคาดว่าจะเกิดวิกฤติ (ระดับ 3) โดยมีหน้าที่และอำนาจ ดังนี้

- 3) ควบคุม สั่งการ บัญชาการ และอำนวยความสะดวกแก้ไขวิกฤติน้ำเป็นการชั่วคราว จนกว่าปัญหาวิกฤติน้ำจะผ่านพ้นไป
- 4) ออกคำสั่งเพื่อการป้องกันแก้ไข ควบคุม ระงับ หรือบรรเทาผลร้ายจากความเสียหายที่เกิดขึ้นได้อย่างทันท่วงที และประกาศคำสั่งดังกล่าวในราชกิจจานุเบกษาโดยมิชักช้า
- 5) บัญชาการร่วมกับกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (บกปภ.ช.) ในกรณีที่เป็นสาธารณภัยด้านทรัพยากรน้ำหรือวิกฤติน้ำ

(2) กองอำนาจการน้ำแห่งชาติ หน้าที่และอำนาจซึ่งอยู่ในเกณฑ์วิกฤติน้ำรุนแรงหรือคาดการณ์ว่าจะรุนแรง (ระดับ 2) ในการอำนวยความสะดวก บริหารจัดการ รวบรวม บูรณาการ เชื่อมโยง ข้อมูลสารสนเทศทรัพยากรน้ำ ติดตาม วิเคราะห์แนวโน้ม ควบคุม กำกับ ดูแลสถานการณ์น้ำ รวมถึงประสานการปฏิบัติกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องเพื่อบริหารจัดการน้ำทั้งในภาวะปกติและภาวะวิกฤติ เพื่อประกาศแจ้งเตือนสถานการณ์น้ำต่อกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกลาง (กอบปภ.ก.) และสร้างการรับรู้ให้แก่สาธารณชน โดยอำนาจการและบูรณาการร่วมกับกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกลาง (กอบปภ.ก.) เพื่อพิจารณาระดับความรุนแรง สถานการณ์ภาวะวิกฤติน้ำ และออกคำสั่งเป็นหนังสือเรียกบุคคลใดมาให้ข้อมูลหรือเอกสาร หลักฐาน หรือวัตถุใด ๆ มาเพื่อประกอบการพิจารณาได้ตามความจำเป็น

(3) กองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (บกปภ.ช.) กระทรวงมหาดไทย ทำหน้าที่บังคับบัญชา อำนาจการ ควบคุม กำกับ ดูแล และประสานการปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแต่ละระดับ โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็นผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ และปลัดกระทรวงมหาดไทย เป็นรองผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ในกรณีการจัดการสาธารณภัยขนาดใหญ่ (ระดับ 3) มีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และกรณีการจัดการสาธารณภัยร้ายแรงอย่างยิ่ง (ระดับ 4) มีนายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่ได้รับ

มอบหมาย เป็นผู้ควบคุม สั่งการ และบัญชาการ รับผิดชอบ บังคับบัญชา อำนาจการ วินิจฉัยสั่งการ ควบคุมและประสานความร่วมมือในการบริหารจัดการสาธารณภัยตามความรุนแรง ระดับ 3 และ ระดับ 4

5.2.3 ระดับอำนาจการ

(1) คณะกรรมการลุ่มน้ำ หน้าที่และอำนาจ ตามพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ.2561 ดังนี้

- 1) มาตรา 35 (2) จัดทำแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง และแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม เสนอ คณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ เพื่อให้ความเห็นชอบ
- 2) มาตรา 64 ให้คณะกรรมการลุ่มน้ำจัดทำแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมขึ้นไว้เป็น การล่วงหน้า โดยให้จัดทำเป็นแผนเพื่อเตรียมการรองรับทั้งกรณีปกติซึ่งสามารถคาดหมายได้ว่า จะเกิดภาวะน้ำท่วมในระยะเวลาใดระยะเวลาหนึ่งเป็นประจำ และกรณีฉุกเฉินที่มีน้ำท่วมเกิดขึ้น โดยฉับพลัน โดยในการจัดทำแผนต้องพิจารณาถึงสภาพแวดล้อม ผังน้ำ ระบบนิเวศ และความหลากหลาย ทางชีวภาพของพื้นที่นั้น
- 3) มาตรา 65 ให้นำความในมาตรา 59 มาตรา 62 และมาตรา 63 มาใช้บังคับแก่การผันน้ำจากลุ่มน้ำหนึ่งไปยังอีกลุ่มน้ำหนึ่งเพื่อป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม การเสนอแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมต่อ คณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ เพื่อให้ความเห็นชอบ การจัดส่งแผนดังกล่าวไปให้ผู้ว่าราชการจังหวัด หน่วยงานของรัฐ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องเพื่อทราบและดำเนินการ และการแก้ไข ปัญหากรณีหน่วยงานของรัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องไม่อาจดำเนินการให้เป็นไป ตามแผนดังกล่าวได้ รวมทั้งการติดตามการดำเนินการให้เป็นไปตามแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม และการทบทวนแผนดังกล่าวด้วยโดยอนุโลม

(2) สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ มีภารกิจเกี่ยวกับการเสนอแนะนโยบายและจัดทำแผนยุทธศาสตร์ แผนแม่บท และมาตรการในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศและขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติ รวมทั้งบูรณาการข้อมูลสารสนเทศ แผนงาน โครงการ งบประมาณ บริหารจัดการ การติดตามและประเมินผลการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ โดยให้มีหน้าที่และอำนาจดังต่อไปนี้

- 1) เป็นหน่วยงานหลักในการศึกษาและวิเคราะห์สถานการณ์น้ำ เพื่อเสนอแนะนโยบาย และจัดทำแผนยุทธศาสตร์ แผนแม่บท และมาตรการในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำและประสานให้เกิดการนำไปสู่การปฏิบัติ
- 2) จัดทำข้อเสนอเกี่ยวกับการบริหารทรัพยากรน้ำและกรอบงบประมาณของประเทศแบบบูรณาการ และเสนอแนะแนวทางการวางแผนเพื่อการบริหารทรัพยากรน้ำต่อคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ
- 3) ติดตามประเมินผลการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำตามนโยบาย แผนยุทธศาสตร์ แผนแม่บท และมาตรการที่ได้กำหนดไว้
- 4) ติดตามประเมินผลการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำตามนโยบาย แผนยุทธศาสตร์ แผนแม่บท และมาตรการที่ได้กำหนดไว้
- 5) ปฏิบัติหน้าที่ในฐานะฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ
- 6) ดำเนินการให้มีศูนย์เฉพาะกิจชั่วคราวในกรณีจำเป็นฉุกเฉิน เพื่อแก้ไขปัญหาในภาวะวิกฤตน้ำ
- 7) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของสำนักงานหรือตามที่นายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

(3) กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกลาง (กอป.ก.)

กระทรวงมหาดไทย มีหน้าที่ดังนี้

- 1) ภาวะปกติ ประสานงาน และบูรณาการข้อมูลและการปฏิบัติการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค เครื่องมืออุปกรณ์ แผนปฏิบัติการ เพื่อเตรียมความพร้อมในการป้องกัน และแก้ไขปัญหาสาธารณภัยทั้งระบบ
- 2) ภาวะใกล้เกิดภัย เตรียมการเผชิญเหตุ การติดตามและเฝ้าระวังสถานการณ์ รวมถึงวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง และประเมินสถานการณ์ และแจ้งเตือนภัย พร้อมทั้งรายงานและเสนอความเห็นต่อผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ หรือนายกรัฐมนตรีตามแต่ระดับการจัดการสาธารณภัย เพื่อตัดสินใจในการรับมือกับสาธารณภัยที่จะเกิดขึ้น โดยเรียกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นการประกอบกำลังเริ่มปฏิบัติการ
- 3) ภาวะเกิดภัย อำนาจการและบูรณาการประสานการปฏิบัติ ในกรณีการจัดการสาธารณภัยขนาดเล็ก (ระดับ 1) และขนาดกลาง (ระดับ 2) โดยและให้ กอป.ก. รับผิดชอบในการอำนาจการ ประเมินสถานการณ์ และสนับสนุนกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแต่ละระดับ รวมถึงติดตามและเฝ้าระวังสถานการณ์ วิเคราะห์ประเมินสถานการณ์ รายงานสถานการณ์ และแจ้งเตือน พร้อมทั้งเสนอความคิดเห็นต่อผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณ

ภัยแห่งชาติ เพื่อตัดสินใจยกระดับในกรณีการจัดการสาธารณภัยขนาดใหญ่
(ระดับ 3) และนายกรัฐมนตรี หรือรองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรี
มอบหมายในกรณีการจัดการสาธารณภัยร้ายแรงยิ่ง (ระดับ 4)

5.2.4 ระดับปฏิบัติการ

(1) ศูนย์อำนวยการน้ำแห่งชาติ สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ มีอำนาจหน้าที่ ตามข้อ
13 กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการ สำนักงานทรัพยากรน้ำ สำนักนายกรัฐมนตรี พ.ศ. 2562 ดังนี้

- 1) ศึกษา วิจัย วิเคราะห์ และคาดการณ์ข้อมูลอากาศ รวมทั้งพยากรณ์สถานการณ์น้ำ เพื่อสนับสนุนการวางแผนบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ
- 2) ศึกษา วิจัย วิเคราะห์ ออกแบบ และพัฒนาระบบคลังข้อมูลบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ กำหนดมาตรฐานข้อมูลสารสนเทศทรัพยากรน้ำ และเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนข้อมูลสารสนเทศทรัพยากรน้ำ กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อสนับสนุน การบริหารทรัพยากรน้ำและการตัดสินใจของ คณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ และคณะกรรมการลุ่มน้ำ
- 3) เป็นศูนย์อำนวยการข้อมูลสารสนเทศทรัพยากรน้ำแห่งชาติ เพื่อติดตาม ฝ้าระวัง ป้องกัน และเตือนภัยสถานการณ์น้ำ
- 4) ติดตามและจัดทำรายงานสถานการณ์น้ำของประเทศ
- 5) ดำเนินการเกี่ยวกับการให้บริการและพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงาน
- 6) จัดทำผังน้ำ และฐานข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับภูมิสารสนเทศผังน้ำให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ที่ดินตามผังน้ำแก่หน่วยงานของรัฐ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- 7) ศึกษา วิเคราะห์ และจัดทำข้อมูลภูมิสารสนเทศทรัพยากรน้ำ เพื่อใช้ในการสื่อสาร การนำเสนอข้อมูล และสนับสนุนการบริหารทรัพยากรน้ำ
- 8) ศึกษาวิเคราะห์ วิจัย และออกแบบการจัดทำฐานข้อมูลทะเบียนแหล่งน้ำทะเบียนผู้ใช้น้ำประเภทต่างๆ และทะเบียนองค์กรผู้ใช้น้ำ
- 9) ศึกษาวิจัย และพัฒนาการถ่ายทอดเทคโนโลยีสารสนเทศทรัพยากรน้ำ เพื่อให้หน่วยงานของรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับการบริหารทรัพยากรน้ำดำเนินงานให้เป็นไปตามมาตรฐานและข้อมูลสารสนเทศทรัพยากรน้ำเดียวกัน

ทั้งนี้ศูนย์อำนวยการน้ำแห่งชาติต้องปฏิบัติงานร่วมกับคลังข้อมูลน้ำและภูมิอากาศแห่งชาติ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อบูรณาการข้อมูลติดตามประเมินวิเคราะห์ข้อมูลวิเคราะห์คาดการณ์สถานการณ์น้ำทั้งในภาวะปกติ และในภาวะวิกฤติเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานกองอำนวยการน้ำแห่งชาติและศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจตั้งแต่ก่อนเกิดภัยจนกว่าสถานการณ์จะคลี่คลาย ทั้งนี้มีหน่วยงานภายใต้สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติสนับสนุนเสริมการปฏิบัติงาน

(2) กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด (ท้องถิ่น และ กทม.) กระทรวงมหาดไทยรับผิดชอบอำนวยการควบคุมสนับสนุนและประสานการปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบ พร้อมทั้งประสานกับส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบ และประสานความร่วมมือกับภาคเอกชนในการปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยทุกชั้นตอนตามแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ

(3) หน่วยงานอื่น ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำมีหน้าที่สนับสนุนการปฏิบัติงานตามภารกิจพร้อมจัดเจ้าหน้าที่ประจำ เพื่อสนับสนุนการทำงานของกองอำนวยการน้ำแห่งชาติ และศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจเมื่อเกิดภาวะวิกฤติน้ำหรือมีการร้องขอ

5.2.5 ระดับพื้นที่ลุ่มน้ำ

การดำเนินงานในระดับพื้นที่ลุ่มน้ำ เห็นควรให้แต่งตั้ง “ศูนย์บริหารสถานการณ์น้ำลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง” เพื่อขับเคลื่อนแผนการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม โดยมีองค์ประกอบ หน้าที่และอำนาจดังนี้

องค์ประกอบ

ประธานกรรมการลุ่มน้ำ	ผู้อำนวยการ
ผู้ว่าราชการจังหวัดในพื้นที่ลุ่มน้ำ	รองผู้อำนวยการ
ผู้ว่าราชการจังหวัดในพื้นที่ลุ่มน้ำ	กรรมการ
ส่วนราชการในพื้นที่ลุ่มน้ำ	กรรมการ
ผู้ทรงคุณวุฒิ	กรรมการ
สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติภาค	กรรมการและเลขานุการหลัก
ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเขต	กรรมการและเลขานุการร่วม
ส่วนราชการในพื้นที่ลุ่มน้ำ	กรรมการและเลขานุการร่วม

หน้าที่และอำนาจ

(1) บูรณาการ เชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศทรัพยากรน้ำ จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงวิเคราะห์แนวโน้มภาวะน้ำท่วมที่อาจก่อให้เกิดปัญหาและผลกระทบ

(2) บริหารจัดการ บูรณาการ กำหนดมาตรการ จัดทำแผนปฏิบัติการ และเสนอขอรับการสนับสนุนงบประมาณ ตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งประสานการปฏิบัติกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง เพื่อบริหารจัดการน้ำ

(3) บริหารจัดการและบูรณาการร่วมกับกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด

(4) พิจารณาเสนอการกำหนดระดับความรุนแรงสถานการณ์ภาวะน้ำท่วมต่อคณะกรรมการลุ่มน้ำ หรือกองอำนวยการน้ำแห่งชาติเพื่อพิจารณาตามหน้าที่และอำนาจ

(5) ออกหนังสือเรียกบุคคลใดมาให้ข้อมูลหรือเอกสาร หลักฐาน หรือวัตถุใดๆ มาเพื่อประกอบการพิจารณาได้ตามความจำเป็น

(6) แต่งตั้งคณะทำงาน เพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติหน้าที่ได้ตามความจำเป็นอย่างน้อยต้องมีคณะทำงานด้านบริหารจัดการน้ำ ด้านการให้ความช่วยเหลือและด้านสร้างการรับรู้และประชาสัมพันธ์

(7) บูรณาการ ติดตามการดำเนินงาน ของหน่วยงานของรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง ให้เป็นไปตามแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม รวมทั้งเสนอแนวทางการทบทวนแผนดังกล่าว ต่อคณะกรรมการลุ่มน้ำ

(8) ปฏิบัติงานอื่นใดตามที่ กองอำนวยการน้ำแห่งชาติ หรือรองนายกรัฐมนตรี มอบหมาย

5.3 แนวทางการขับเคลื่อนแบบบูรณาการ

5.3.1 การเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการสาธารณสุขด้านน้ำ

ในอดีตการจัดการสาธารณสุขด้านน้ำอาศัยกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและบรรเทาสาธารณสุขเป็นเครื่องมือสำคัญในการแก้ไขปัญหา น้ำท่วม ซึ่งมุ่งเน้นในเรื่องของการลดความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นกับชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนเป็นหลัก ต่อมาภายหลังมีการจัดตั้ง สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ขึ้นมา ทำหน้าที่บริหารจัดการทรัพยากรน้ำทั้งระบบ ทำให้การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำทั้งในภาวะปกติและภาวะวิกฤติมีความเป็นเอกภาพ ตั้งแต่การกำหนดนโยบาย การจัดทำแผนป้องกัน แนวทางมาตรการในป้องกันและแก้ไขเป็นการล่วงหน้า โดยอาศัยข้อมูลและสารสนเทศที่เป็นปัจจุบัน ซึ่งเป็นส่วนเสริมให้กับ แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณสุขแห่งชาติ พ.ศ. 2564-2570 โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนที่เป็นสาธารณสุขด้านน้ำ สามารถเพิ่มประสิทธิภาพรับมือกับน้ำท่วม ตั้งแต่การป้องกัน การเตรียมความพร้อม การรับมือ และการเยียวยา และโดยเฉพาะอย่างยิ่งในขณะเกิดเหตุที่จะใช้ควบคุม กำกับ แก้ไข การบริหารจัดการ “มวลน้ำ” ได้อย่างมีประสิทธิภาพการบูรณาการร่วมกันระหว่าง สนทช. และ กระทรวงมหาดไทย ในภาวะน้ำท่วมนั้น ควรเริ่มตั้งแต่กระบวนการกำหนดนโยบาย จัดทำแผน กิจกรรม งบประมาณ แนวทางมาตรการในขั้นตอนกระบวนการปฏิบัติงาน การแก้ไขปัญหา เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ การแก้ไขปัญหา น้ำท่วม ตลอดจนกระบวนการพัฒนาเครื่องมือกลไกต่างๆ การจัดการองค์ความรู้ด้านทรัพยากรน้ำ การบูรณาการข้อมูล การมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่างๆ ในกระบวนการแก้ไขปัญหา น้ำท่วม และประยุกต์ใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย เช่น ระบบคลังข้อมูลน้ำแห่งชาติ เทคโนโลยีสารสนเทศ สนับสนุนการปฏิบัติงาน การบริหารจัดการ การแก้ไขปัญหา ให้ทันต่อสถานการณ์น้ำ และเกิดการบูรณาการรับมือ การป้องกัน บรรเทา ปัญหาน้ำท่วม อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นระบบ

นอกจากนโยบายที่ได้กำหนดสำหรับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในภาพรวมแล้ว จำเป็นต้องมีการการแปลงนโยบายไปสู่การปฏิบัติสำหรับการบริหารจัดการน้ำท่วมของประเทศไทย นั้นโดยเฉพาะในภาวะปกติ ภาวะฉุกเฉิน และภาวะวิกฤติ จำเป็นต้องมีศูนย์กลางการบัญชาการหรือศูนย์ปฏิบัติการเฉพาะกิจเพื่อรับภาวะเหตุฉุกเฉินระดับต่างๆ ทั้งในส่วนกลางและในพื้นที่ลุ่มน้ำ รวมทั้งต้องมีกระบวนการปฏิบัติงานและระบบช่วยการตัดสินใจให้กับผู้บัญชาการสถานการณ์หรือผู้อำนวยการสถานการณ์ และในมิติของผู้บัญชาการหรือผู้อำนวยการ ที่เป็นผู้มีอำนาจในการตัดสินใจ ในปฏิบัติการ ประกอบด้วยการใช้เงื่อนไขใดในการตัดสินใจต่อสถานการณ์น้ำระหว่างเงื่อนไขด้านความพร้อม กำลังความสามารถ และความรุนแรงของสถานการณ์

ทั้งนี้หากพิจารณาถึงหลักสากลการลดความเสี่ยงจากสาธารณสุข ที่เริ่มต้นจากการป้องกันและลดผลกระทบ (Prevention and Mitigation) การเตรียมความพร้อม (Preparedness) การเผชิญเหตุ บรรเทาทุกข์ (Response and Relief) และ ฟื้นฟูสภาพและการซ่อมสร้าง

(Rehabilitation and Reconstruction) แล้ว สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ สามารถช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการรับมือกับสาธารณภัยจากภาวะน้ำท่วมได้ทุกขั้นตอน ภายใต้พระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำแห่งชาติ พ.ศ.2561 ดังแสดงในภาพประกอบ 5-1 และ ตาราง 5-1

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
 กลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

ที่มา : แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ.2564-2570

ภาพประกอบ 5-1 การจัดการเพื่อลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
 กลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

ตาราง 5-1 หน้าที่และอำนาจตามกฎหมายที่สามารถบูรณาการร่วมกันได้เพื่อลดความเสี่ยงจากภาว
 ณ์น้ำท่วม

	พ.ร.บ. ทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 “มวลงน้ำ”	พ.ร.บ. ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550 “มวลงชน”
1. ป้องกันและ ลดผลกระทบ	- บริหารจัดการและจัดสรรน้ำตามเกณฑ์การบริหารอย่างเหมาะสม ในภาวะปกติ (หมวด 4) - จัดทำแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม/ภาวะน้ำแล้ง จัดทำแผนจัดการความเสี่ยงภัยจากน้ำ พร้อมมาตรการ (ม.57, ม.64) - ประกาศฝั่งน้ำ ทางน้ำหลาก แหล่งน้ำ ฯลฯ (ม.56) บูรณาการข้อมูลสารสนเทศด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัยพัฒนาระบบคาดการณ์เตือนภัยที่แม่นยำ (ม.23) - จัดทำเกณฑ์เฝ้าระวังสถานการณ์น้ำ ณ สถานีควบคุม ตามหลักวิชาการ	- จัดทำแผนปฏิบัติการ แผนเผชิญเหตุ และฝึกซ้อมแผน - เตรียมสรรพกำลัง เครื่องมือ อุปกรณ์สำหรับการรับมือ ฯลฯ - หลักเกณฑ์/แนวทาง/มาตรการช่วยเหลือผู้ประสบภัย - ประสานงาน บูรณาการข้อมูลสถานการณ์น้ำ
2. เตรียม ความพร้อม	- กำหนดเขตภาวะน้ำแล้งล่วงหน้า (ม.57) - แผนเตรียมกรณีน้ำท่วมฉุกเฉิน (ม.64) - ติดตาม เฝ้าระวัง วิเคราะห์แนวโน้มสถานการณ์ ประเมินพื้นที่เสี่ยงวิกฤติน้ำระดับความรุนแรง และผลกระทบ (impacts) ที่อาจจะเกิดขึ้น - แจ้งเตือนประชาชน และหน่วยปฏิบัติเพื่อรับมือและเตรียมความพร้อมโดยประสานไปยังศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจในพื้นที่เสี่ยง	- จัดตั้งศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจในพื้นที่เสี่ยงประสานการปฏิบัติเพื่อรับมือกับภัย - เตรียมการเผชิญเหตุ รับมือ อพยพ ฯลฯ - ติดตามเฝ้าระวังสถานการณ์อย่างใกล้ชิด
3. รับมือ	- ประกาศเขตภาวะน้ำแล้งอย่างรุนแรง (ม. 58) และมาตรการ (ม.60) - ผันน้ำข้ามลุ่มเพื่อบรรเทาภาวะน้ำแล้ง (ม. 59) ภาวะน้ำท่วม (ม.65) - เจ้าหน้าที่ศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ (ม.24) และพนักงานเจ้าหน้าที่ (ม.66) มีอำนาจในการแก้ไขปัญหาวิกฤติน้ำ ภาวะน้ำท่วม ภาวะน้ำแล้ง ได้ - ปัญหาการและอำนวยการแก้ไขปัญหาจนกว่าปัญหาวิกฤติน้ำจะผ่านพ้นไป (ม.24)	- ปฏิบัติตามแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ.2564-2570

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
 กลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

	พ.ร.บ. ทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 “มวลน้ำ”	พ.ร.บ. ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550 “มวลชน”
4. พื้นที่ เยี่ยวยา	- เขตเขยเยี่ยวยา (ม.60, ม.66, ม.67) - รวบรวมข้อมูลความเสียหาย พื้นที่วิกฤติน้ำ วางแผนการป้องกันและแก้ไขระยะยาว	- ช่วยเหลือเยี่ยวยาผู้ประสบภัย ชุมชน สาธารณูปโภค ฯลฯ ที่ได้รับผลกระทบให้ กลับคืนสู่สภาพเดิม ตามหลักเกณฑ์

ที่มา: กองอำนวยการน้ำแห่งชาติ สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

5.3.2 ระดับการจัดการภาวะน้ำท่วม

การจัดการภาวะน้ำท่วมได้แก่ ภาวะปกติ ภาวะฉุกเฉิน และภาวะวิกฤติ ควรคำนึงถึงความสอดคล้องกับระดับการจัดการสาธารณสุข ตามแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ.2564-2570 ที่มีการแบ่งสาธารณสุขออกเป็น 4 ระดับ ซึ่งที่ผ่านมามีการพิจารณากระดับสาธารณสุขจะคำนึงถึงขนาดพื้นที่ประสบภัย จำนวนประชากรที่ได้รับความสะดวกหรือความสามารถในการรับมือเผชิญเหตุด้วยทรัพยากรที่แต่ละพื้นที่มีอยู่เป็นหลัก ส่วนการจัดการภาวะน้ำท่วมหรือสาธารณสุขด้านทรัพยากรน้ำนั้น มีปัจจัยสาเหตุมาจากสภาวะอากาศเป็นหลัก แต่ในปัจจุบันระบบข้อมูลตรวจวัด ระบบสารสนเทศและเทคโนโลยีคาดการณ์สถานการณ์น้ำความก้าวหน้าไปมาก สามารถประเมินแนวโน้มของภาวะน้ำท่วมได้แม่นยำกว่าในอดีต และแจ้งเตือนหน่วยปฏิบัติได้ดี ทั้งนี้การกำหนดระดับสถานการณ์ภัยเพื่อการบริหารจัดการควรคำนึงถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

(1) สภาพอากาศ เป็นการประเมินจากการคาดการณ์สภาพอากาศในระยะสั้น กลาง ยาว และนาน รวมถึงสภาพอากาศปัจจุบัน เพื่อพิจารณาถึงปรากฏการณ์หรือสภาวะที่ส่งผลให้มีแนวโน้มผิดปกติ

(2) สถานการณ์น้ำในปัจจุบัน เป็นการประเมินสถานการณ์น้ำท่า ระดับน้ำ ปริมาณน้ำไหลผ่านและคุณภาพน้ำ จากสถานีหลัก รวมถึงปริมาณน้ำในเขื่อน ที่มีแนวโน้มเกิดอุทกภัย ภัยแล้ง และปัญหาคุณภาพน้ำ ซึ่งในอนาคตจะมีการกำหนด “สถานีอุทกวิทยาหลักแห่งชาติ” เพื่อเป็นจุดเฝ้าระวังสำคัญ

(3) ความซับซ้อนของสถานการณ์ ประเมินความรุนแรงของสถานการณ์ ความเสียหายที่เกิดขึ้นต่อสาธารณูปโภคพื้นฐาน สถานที่สำคัญ และการให้ความช่วยเหลือ การคาดการณ์การขยายตัวของภัย พื้นที่ที่จะเสียหายต่อไป ระยะเวลาที่ให้ความช่วยเหลือ

(4) ผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในพื้นที่ เป็นการประเมินความรุนแรงของสถานการณ์ที่คาดว่าจะส่งผลกระทบต่อทรัพย์สิน ชีวิตอยู่ในระดับรุนแรง ศักยภาพในการรับมือ

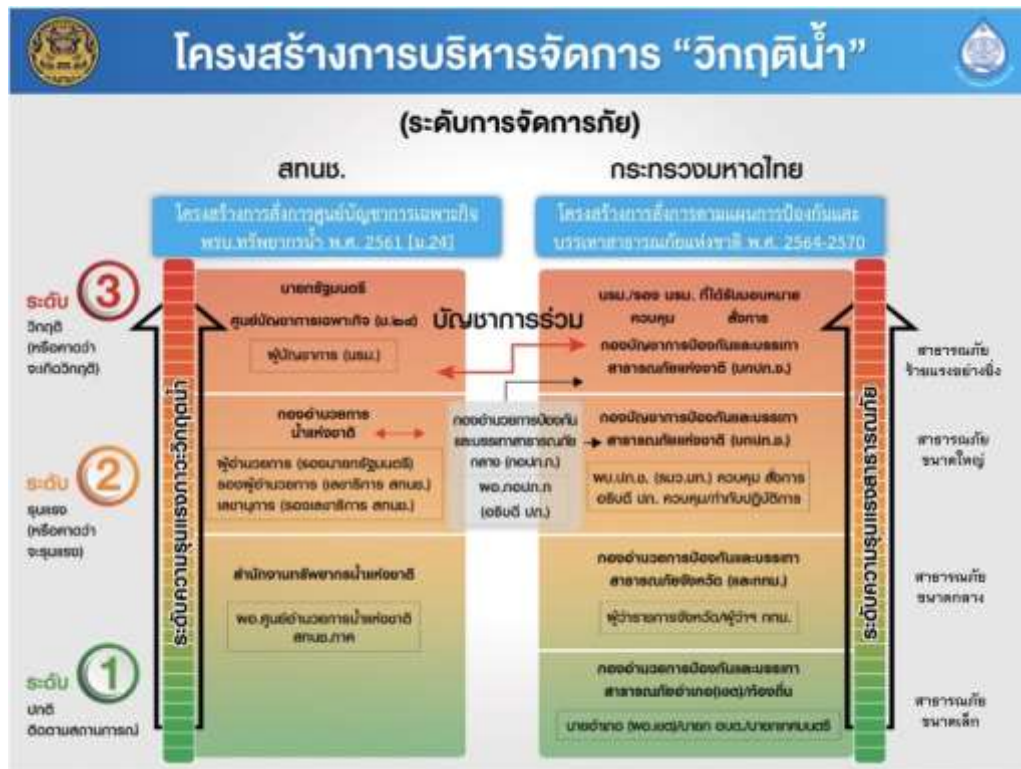
(5) ดุลยพินิจของผู้บัญชาการ พิจารณาผลจากทุกปัจจัยดังกล่าวข้างต้น มาประเมินพิจารณาตัดสินใจ

ดังนั้น เพื่อเป็นการจัดโครงสร้างการสั่งการบัญชาการ และอำนวยความสะดวกระหว่างสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ และกระทรวงมหาดไทย จึงแบ่งระดับสถานการณ์ในกรณีของภาวะน้ำท่วมได้เป็น 3 ระดับ ให้สอดคล้องกัน

ทั้งนี้ ในการปฏิบัติงานในเขตลุ่มน้ำของทั้งสองส่วนจำเป็นต้องบูรณาการเชื่อมโยงกันอย่างใกล้ชิด ในกรณีสาธารณสุขด้านน้ำ แบ่งได้ 3 ระดับ โดยระดับที่ 1 ภาวะปกติ และระดับที่ 2 ภาวะฉุกเฉินตามเกณฑ์ที่กำหนด ศูนย์บริหารสถานการณ์น้ำลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง ภายใต้ กองอำนวยการน้ำแห่งชาติ มีหน้าที่ติดตาม วิเคราะห์ และจัดทำรายงานสถานการณ์น้ำของ

ประเทศ เพื่อเฝ้าระวังป้องกัน และเตือนภัยสถานการณ์น้ำ โดยอำนวยการและบูรณาการร่วมกับศูนย์
บัญชาการเหตุการณ์จังหวัด ภายใต้กองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (บกปภ.ช.) และ
มีคณะทำงานช่วย สนับสนุนในการปฏิบัติงานในด้านต่างๆ แต่ในกรณีที่ความรุนแรงนั้นถูกยกระดับ
เป็นระดับที่ 3 ตามเกณฑ์ที่กำหนด กองอำนวยการน้ำแห่งชาติ จะถูกยกระดับพิจารณาเสนอจัดตั้ง
“ศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ” โดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นผู้บัญชาการ เหตุการณ์ภาวะวิกฤติน้ำอย่าง
ใกล้ขีด เพื่อแก้ไขปัญหาจนกว่าเหตุการณ์จะกลับเข้าสู่สภาวะปกติ

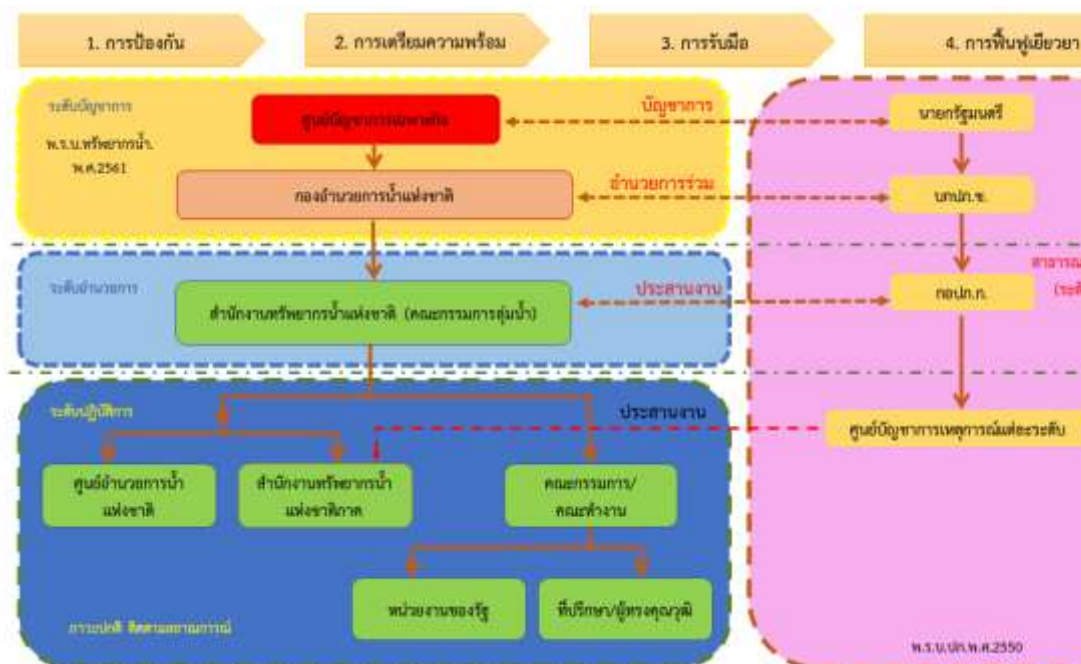
โดย สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติและคณะทำงาน จะเป็นผู้วิเคราะห์สถานการณ์
รายงาน กองอำนวยการน้ำแห่งชาติแล้วแจ้งเตือนไปยัง กอปภ.ก. และหน่วยปฏิบัติอื่นๆ เพื่อ
รับทราบข้อวิเคราะห์คาดการณ์ พื้นที่เป้าหมายในการปฏิบัติการ รวมทั้งแนวโน้มความรุนแรงเป็นการ
ล่วงหน้า ดังนั้น การยกระดับ 3 ระดับของ สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ จะมีลักษณะเป็น
“เชิงรุก” กล่าวคือจะยกระดับภัยก่อนกระทรวงมหาดไทยหากคาดว่าจะเกิดสถานการณ์ จากนั้นจะ
ประสานงาน อำนวยการร่วม และบัญชาการร่วมกันจนกว่าจะพ้นวิกฤติ แสดงดังภาพประกอบ 5-2
การเปรียบเทียบระดับการจัดการสาธารณภัยด้านทรัพยากรน้ำ ระหว่าง สำนักงานทรัพยากรน้ำ
แห่งชาติ และ กระทรวงมหาดไทย

ภาพประกอบ 5-2 การเปรียบเทียบระดับการจัดการสาธารณภัยด้านทรัพยากรน้ำ ระหว่าง
สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ และ กระทรวงมหาดไทย
ที่มา: ปรับปรุงจากข้อมูลของศูนย์อำนวยการน้ำแห่งชาติ สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

5.3.3 ความเชื่อมโยงและการประสานการปฏิบัติ

ในกรณีของสาธารณภัยด้านทรัพยากรน้ำ ความเชื่อมโยงระหว่างพระราชบัญญัติ
ทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 และพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550 ที่ได้มีการ
จัดองค์กรหรือส่วนงานต่างๆ เพื่อรับผิดชอบทั้งในระดับนโยบาย ระดับบัญชาการ ระดับอำนาจการ
และระดับปฏิบัติการ ตามระดับภัยต่าง โดยในภาวะปกติและภาวะฉุกเฉิน สาธารณภัยอยู่ในระดับ 1-
2 และในกรณีที่ สาธารณภัยร้ายแรงอยู่ในระดับ 3-4 โดยความเชื่อมโยงจะแสดงอยู่ใน
ภาพประกอบ 5-3 ความเชื่อมโยงและการประสานงานเพื่อจัดการสาธารณภัยด้านทรัพยากรน้ำ ซึ่ง
สามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการประสานการปฏิบัติในกรณีที่เกิดภาวะน้ำท่วมได้ ทั้งนี้การประสาน
การปฏิบัติยังคงต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนและเอกชนด้วยเพื่อความสมบูรณ์
ครบถ้วน

ภาพประกอบ 5-3 ความเชื่อมโยงและการประสานงานเพื่อจัดการสาธารณภัยด้านทรัพยากรน้ำ
ที่มา: คณะที่ปรึกษา

5.4 การจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม

ในหัวข้อนี้จะกล่าวถึงลักษณะของแผนปฏิบัติการช่วงฤดูฝนและหลังฤดูฝน โดยในกลุ่มน้ำ
ภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง ช่วงฤดูฝนจะอยู่ในช่วง 1 กันยายน- 28 กุมภาพันธ์ และช่วงหลังฤดูฝน
จะอยู่ในช่วง 1 มีนาคม – 31 สิงหาคม ซึ่งในบางมาตรการจำเป็นต้องทำกระทันหันในช่วงฤดูฝนและ
หลังฤดูฝน ดังในแสดงในตาราง 5-2

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

โดยแนวทางปฏิบัติของหน่วยงานจะสอดคล้องกับ มาตรการรับมือฤดูฝน ปี 2566 ที่
ปรับจาก 13 มาตรการเดิมเมื่อปีที่ผ่านมา เป็น 12 มาตรการใหม่ ดังแสดงในภาพประกอบ 5-4
รายละเอียดประกอบด้วยประกอบด้วย

- (1) คาดการณ์ชี้เป้าพื้นที่เสี่ยงน้ำท่วมและพื้นที่เสี่ยงช่วงฝนทิ้งช่วง
- (2) การบริหารจัดการน้ำพื้นที่ลุ่มต่ำเพื่อรองรับน้ำหลาก
- (3) ทบทวน ปรับปรุงเกณฑ์บริหารจัดการน้ำในแหล่งน้ำ/เขื่อนระบายน้ำและจัดทำแผน
บริหารจัดการน้ำเชิงบูรณาการ
- (4) เตรียมความพร้อม ซ่อมแซม ปรับปรุง อาคารชลศาสตร์ ระบบระบายน้ำ โทรมมาตร
ให้พร้อมใช้งาน และปรับปรุงแก้ไขสิ่งกีดขวางทางน้ำ
- (5) เตรียมพร้อม/ วางแผนเครื่องจักร เครื่องมือ บุคลากร ประจำพื้นที่เสี่ยงน้ำท่วมและ
พื้นที่เสี่ยงในช่วงฝนทิ้งช่วง ปรับปรุงวิธีการส่งน้ำในพื้นที่เสี่ยงในช่วงฝนทิ้งช่วง
- (6) ตรวจสอบความมั่นคงปลอดภัย คัน ทำนบ พนังกั้นน้ำ
- (7) เพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำของทางน้ำ
- (8) ชักซ้อมแผนเผชิญเหตุตั้งศูนย์ส่วนหน้าก่อนเกิดภัยและฟื้นฟูสภาพให้กลับสู่สภาพปกติ
- (9) เร่งเก็บกักน้ำในแหล่งน้ำทุกประเภทช่วงปลายฤดูฝน
- (10) สร้างความเข้มแข็ง เครือข่ายภาคประชาชนในการให้ข้อมูลสถานการณ์
- (11) การสร้างการรับรู้และประชาสัมพันธ์ผ่านคณะกรรมการลุ่มน้ำ คณะอนุกรรมการ
ทรัพยากรน้ำจังหวัด องค์กรผู้ใช้น้ำ เครือข่ายต่างๆ
- (12) ติดตามประเมินผลปรับมาตรการให้สอดคล้องกับสถานการณ์ภัย

ภาพประกอบ 5-4 12 มาตรการรับมือฤดูฝน ปี 2566

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
 กลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

ตาราง 5-2 แนวทางปฏิบัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในมาตรการรับมือฤดูฝน

มาตรการ	กิจกรรม	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	เดือน														
			ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.			
1.คาดการณ์ชี้เป้าพื้นที่เสี่ยงน้ำท่วมและพื้นที่เสี่ยงช่วงฝนทิ้งช่วง	1.1	ประเมินเหตุการณ์น้ำท่วมและดินโคลนถล่ม															
	1.2	กำหนดแผนปฏิบัติการสำหรับเตรียมดำเนินการในเชิงป้องกันล่วงหน้าในพื้นที่เสี่ยง จังหวัดปัตตานี - พื้นที่ลุ่มต่ำริมฝั่งแม่น้ำปัตตานี อ.เมือง อ.ยะรัง อ.แม่ลาน และ อ.หนองจิก -พื้นที่ลุ่มริมฝั่งแม่น้ำสายบุรี ในเขต อ.สายบุรี อ.กะพ้อ และ อ.ทุ่งยางแดง -พื้นที่ลุ่มริมฝั่งคลองยะหริ่ง ในเขต อ.ยะหริ่ง -พื้นที่ลุ่มต่ำในเขตชุมชนปะกาฮารัง -พื้นที่ลุ่มต่ำบริเวณโรงเรียนพระยานาวินคลองหินวิทยา ต.ปากถ่อ อ.โคกโพธิ์ จังหวัดยะลา -พื้นที่ลุ่มต่ำริมฝั่งแม่น้ำปัตตานี -พื้นที่ในเขต อ.รามัน -พื้นที่ลุ่มต่ำริมฝั่งแม่น้ำลุ่มน้ำสายบุรี อ.รามัน	ศูนย์อุตุนิยมวิทยาภาคใต้ฝั่งตะวันออก สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ (องค์การมหาชน)														

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
 กลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

มาตรการ	กิจกรรม	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	เดือน														
			ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.			
	-พื้นที่เทศบาลนครยะลา ต.สะเตง และ ต.ยูโป อ.เมืองยะลา จังหวัดนราธิวาส -พื้นที่ลุ่มต่ำริมแม่น้ำบางนรา ในเขต อ.ระแงะ อ.เจาะไอร้อง อ.ยี่งอ อ.เมือง และ อ.ตากใบ -พื้นที่ลุ่มต่ำริมแม่น้ำโก-ลก ในเขต อ.แว้ง และ อ.สุโหงโก-ลก -พื้นที่ลุ่มต่ำริมแม่น้ำสายบุรี ในเขต อ.ศรีสาคร และ อ.เรือเสาะ -พื้นที่ลุ่มต่ำริมคลองยะกัง ในเขต ต.ตันหยงมีส อ.ระแงะ -พื้นที่ลุ่มต่ำในเขตชุมชนทั้ง 13 อำเภอ																
	1.3	ประเมินพื้นที่เสี่ยงขาดแคลนน้ำจากฝนทิ้งช่วง	ศูนย์อุตุนิยมวิทยาภาคใต้ฝั่งตะวันออก สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ (องค์การมหาชน)														
	1.4	กำหนดแผนปฏิบัติการสำหรับเตรียมดำเนินการในเชิงป้องกันล่วงหน้าในพื้นที่เสี่ยง	สำนักงานชลประทานที่ 17 สำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 8 สงขลา														
2.การบริหารจัดการน้ำพื้นที่ลุ่มต่ำเพื่อรองรับน้ำหลาก	2.1	เตรียมความพร้อมการใช้พื้นที่ลุ่มต่ำ/แก้มลิง เป็นพื้นที่หน่วงน้ำในช่วงฤดูน้ำหลาก บริหารจัดการเพื่อป้องกันบรรเทาระดับความรุนแรงของน้ำท่วม	-														

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
 กลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

มาตรการ	กิจกรรม	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	เดือน														
			ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.			
	รวมถึงจัดการแผนระบายน้ำ/แผนเก็บกักน้ำไว้ใช้ก่อนสิ้นฤดูฝน																
	2.2	หลักเกณฑ์การใช้พื้นที่ลุ่มต่ำเป็นพื้นที่รับน้ำนองและการจ่ายเงินค่าทดแทนหรือค่าชดเชยความเสียหายในพื้นที่เอกชน	-														
3.ทบทวน ปรับปรุง เกณฑ์บริหารจัดการน้ำในแหล่งน้ำ/เขื่อน ระบายน้ำและจัดทำ แผนบริหารจัดการน้ำ เชิงบูรณาการ	3.1	ทบทวน ปรับปรุงหลักเกณฑ์และมาตรฐาน การบริหารจัดการน้ำ สำหรับใช้เป็นมาตรฐานเดียวกัน ประกอบด้วย เกณฑ์ปฏิบัติการอ่างเก็บน้ำ (Rule Curve) เกณฑ์การระบายน้ำเขื่อน/อาคารระบายน้ำ ประเมินน้ำไหลเข้าอ่างเก็บน้ำ การคาดการณ์ฝน และปริมาณน้ำท่าในลำน้ำ	การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย														
		แต่งตั้งคณะทำงานในการบริหารจัดการอ่างเก็บน้ำบางกลาง อ่างเก็บน้ำ ไกล่บ้าน อ่างเก็บน้ำบางไผ่ เพื่อ การคาดการณ์ฝนและปริมาณน้ำท่าในลำน้ำ เกณฑ์ค่าฝ้ำระวังระดับเตือนภัย เกณฑ์การบริหารจัดการ (กลไกการสั่งการ) ติดตามสถานการณ์น้ำแหล่งน้ำ	คณะกรรมการลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง สำนักงานชลประทานที่ 17 สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ (องค์การมหาชน) ศูนย์อุตุนิยมวิทยาภาคใต้ฝั่งตะวันออก สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งภาค4 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 8 สงขลา														

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
 ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

มาตรการ	กิจกรรม	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	เดือน														
			ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.			
	ทุกขนาด เพื่อเฝ้าระวังและควบคุมการบริหารจัดการน้ำให้เป็นไปตามเกณฑ์ปฏิบัติการอ่างเก็บน้ำ หรือ เกณฑ์ควบคุม โดยคำนึงถึงการบริหารจัดการน้ำในภาพรวมของลุ่มน้ำ																
	3.2 จัดทำแผนบริหารจัดการน้ำระดับลุ่มน้ำ พร้อมจัดทำแผนการบริหารจัดการน้ำแหล่งน้ำขนาดใหญ่และขนาดกลาง ในช่วงภาวะวิกฤติ เช่นแผนการระบายน้ำเพื่อรักษาเสถียรภาพของอ่างเก็บน้ำ	สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ คณะกรรมการลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง															
4.เตรียมความพร้อมซ่อมแซม ปรับปรุงอาคารชลศาสตร์ ระบบระบายน้ำ โทรมাত্র ให้พร้อมใช้งาน และปรับปรุงแก้ไขสิ่งกีดขวางทางน้ำ	4.1 ตรวจสอบสภาพความมั่นคง และซ่อมแซมอ่างเก็บน้ำ อาคารควบคุมบังคับน้ำ รวมทั้งระบบระบายน้ำ ในความรับผิดชอบของสำนักงานชลประทานที่ 17 จำนวน 131 แห่ง อ่างเก็บน้ำใกล้บ้าน อ่างเก็บน้ำบ้านไ้บ่กั กรณีอาคารไม่พร้อมใช้งานหรือเสียหายระหว่างฤดูฝน ให้จัดทำแผนซ่อมแซมปรับปรุงและแผนปฏิบัติการสำรองการบริหารจัดการน้ำหลาก	สำนักงานชลประทานที่ 17															

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
 กลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

มาตรการ	กิจกรรม		หน่วยงานที่รับผิดชอบ	เดือน													
				ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.		
	งานหรือเสียหายระหว่างฤดูฝน ให้ จัดทำแผนซ่อมแซมปรับปรุงและ แผนปฏิบัติการสำรองการบริหาร จัดการน้ำหลาก																
4.4	ตรวจสอบความพร้อมซ่อมแซม ปรับปรุง โทรมাত্র ให้มีสภาพพร้อมใช้ งานได้ตามปกติในช่วงฤดูฝน รวมทั้ง สามารถตรวจวัดแสดงผล และ เชื่อมโยงข้อมูลเพื่อให้ทุกหน่วยงานใช้ ในการติดตามและเฝ้าระวัง สถานการณ์ได้อย่างต่อเนื่องตลอดเวลา สำนักงานชลประทานที่ 17 จำนวน 12 สถานี สำนักงานทรัพยากรที่ 8 สงขลา จำนวน 108 สถานี สสน. จำนวน 64 สถานี ศูนย์อุตุนิยมวิทยาภาคใต้ฝั่งตะวันออก การไฟฟ้าฝ่ายผลิต จำนวน 11 สถานี ในพื้นที่กลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออก ตอนล่าง		สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา กรม สำนักงานชลประทานที่ 17 สำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 8 สงขลา สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ (องค์การมหาชน) ศูนย์อุตุนิยมวิทยาภาคใต้ฝั่งตะวันออก														

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

มาตรการ	กิจกรรม	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	เดือน														
			ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.			
4.5	รวบรวมข้อมูลจากการสำรวจและบูรณาการขับเคลื่อนการดำเนินงานแผนงานของหน่วยงานดังนี้ สำนักทางหลวงที่ 18 สำนักทางหลวงที่ 18 ชนบท กรมชลประทาน การประปาส่วนภูมิภาค สำนักงานเจ้าท่าภูมิภาคที่ 4 สำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 8 สงขลา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ลุ่มน้ำ การรถไฟแห่งประเทศไทย กองทัพบก	สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติภาค 4															
4.6	สำรวจ และจัดทำแผนดำเนินการกำจัดสิ่งกีดขวางทางน้ำที่เกิดจากการก่อสร้างและการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การปรับปรุงคูคลอง เพื่อเพิ่มพื้นที่รับน้ำ และการระบายน้ำได้อย่างรวดเร็ว และทบทวน/ตรวจสอบ สิ่งที่เกิดขวางการไหลของน้ำในระบบทางน้ำจากการศึกษาการจัดทำฝังน้ำ เพื่อจัดทำแผนปรับปรุง แก้ไข	สำนักทางหลวงที่ 18 สำนักทางหลวงชนบทที่ 12															

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
 กลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

มาตรการ	กิจกรรม		หน่วยงานที่รับผิดชอบ	เดือน													
				ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.		
	จากการศึกษาการจัดทำผังน้ำ เพื่อจัดทำแผนปรับปรุง แก้ไข																
4.10	สนับสนุนแผนงานของหน่วยงานสำนักทางหลวงที่ 18 สำนักทางหลวงที่ 18ชนบท กรมชลประทาน การประชาสัมพันธ์สำนักงานเจ้าท่าภูมิภาคที่ 4 สำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 8 สงขลา องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ลุ่มน้ำ การรถไฟแห่งประเทศไทย		กองทัพบก														

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
 กลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

มาตรการ	กิจกรรม	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	เดือน																			
			ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.								
5. เตรียมพร้อม / วางแผนเครื่องจักร เครื่องมือ บุคลากร ประจำพื้นที่เสี่ยงน้ำ ท่วมและพื้นที่เสี่ยง ในช่วงฝนทิ้งช่วง ปรับปรุงวิธีการส่งน้ำ ในพื้นที่เสี่ยงในช่วง ฝนทิ้งช่วง	5.1 เตรียมความพร้อมแผนป้องกันบรรเทา สาธารณภัย/แผนเผชิญเหตุในภาวะน้ำ ท่วมและช่วงฝนทิ้งช่วง เตรียมความ พร้อมด้านบุคลากร ฝัาระวัง สถานการณ์น้ำท่วมและฝนทิ้งช่วง รวมทั้งให้ความช่วยเหลือได้ตลอด 24 ชั่วโมง เตรียมความพร้อมเครื่องจักร เครื่องมือให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน และเข้าช่วยเหลือได้ทันสถานการณ์ จำนวนเครื่องมือเครื่องจักร 1. รถบรรทุกติดตั้งเครื่องสูบน้ำ ระยะไกล 4 เครื่อง 2. รถบรรทุกติดตั้งเครื่องสูบน้ำท่วม/ ซัง 4 เครื่อง 3. รถปฏิบัติการบรรเทาอุทกภัยพร้อม เครื่องสูบน้ำขนาดใหญ่ 1 เครื่อง 4. รถปฏิบัติการเคลื่อนย้าย ผู้ประสบภัย พร้อมอุปกรณ์ 9 เครื่อง 5. รถบรรทุกพร้อมเรือยนต์กู้ภัย เคลื่อนที่เร็ว(รถ1คันเรือยนต์กู้ภัย 2 ลำ) 6. เรือยนต์ห้องแบน 3 ลำ 7. รถตรวจการ 5 คัน	ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต 12																				

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

มาตรการ	กิจกรรม	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	เดือน															
			ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.				
5.2	เตรียมความพร้อมด้านบุคลากร ฝ้่า ระวังสถานการณ์น้ำท่วมและฝนทิ้งช่วง รวมทั้งให้ความช่วยเหลือได้ตลอด 24 ชั่วโมง เตรียมความพร้อมเครื่องจักร เครื่องมือให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน และเข้าช่วยเหลือได้ทันสถานการณ์ วางแผนจุดติดตั้งเครื่องผลักดันน้ำใน พื้นที่ที่เหมาะสม จำนวนเครื่องมือเครื่องจักร 1. เครื่องสูบน้ำเคลื่อนที่ 26 เครื่อง 2. สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้า 13 แห่ง 3. เครื่องผลักดันน้ำ 4 ชุด 8 เครื่อง 4. เครื่องสูบน้ำ HYDROFLOW 9 เครื่อง 5. เครื่องผลักดันน้ำ 5 ชุด 10 เครื่อง (ศูนย์เครื่องจักรกลที่ 7 (ขอ สนับสนุนเพิ่มเติม)	สำนักงานชลประทานที่ 17																
5.3	เตรียมความพร้อมด้านบุคลากร ฝ้่า ระวังสถานการณ์น้ำท่วมและฝนทิ้งช่วง รวมทั้งให้ความช่วยเหลือได้ตลอด 24 ชั่วโมง เตรียมความพร้อมเครื่องจักร เครื่องมือให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน และเข้าช่วยเหลือได้ทันสถานการณ์	สำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 8 สงขลา																

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
 กลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

มาตรการ	กิจกรรม	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	เดือน																	
			ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.						
	จำนวนเครื่องมือเครื่องจักร - เครื่องสูบน้ำขนาด 10 นิ้ว จำนวน 1 เครื่อง - เครื่องสูบน้ำขนาด 12 นิ้ว จำนวน 20 เครื่อง - เครื่องสูบน้ำขนาด 26 นิ้ว จำนวน 1 เครื่อง - เครื่องสูบน้ำขนาด 30 นิ้ว จำนวน 1 เครื่อง - รถยนต์บรรทุกน้ำ ขนาด 6,000 ลิตร จำนวน 3 คัน - รถยนต์บรรทุก 6 ล้อ จำนวน 2 คัน - รถยนต์บรรทุก 6 ล้อ พร้อมเครน จำนวน 1 คัน - รถยนต์บรรทุก 6 ล้อ (NGV) จำนวน 1 คัน - รถยนต์บรรทุก 10 ล้อ จำนวน 4 คัน - รถยนต์บรรทุก 10 ล้อ พร้อมเครน (NGV) จำนวน 1 คัน 3) รถลากจูงพร้อมหางลากพ่วง จำนวน 1 คัน ใช้งานได้ 1 คันลากจูงพร้อมหางลากพ่วง จำนวน 1 คัน																			

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
 ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

มาตรการ	กิจกรรม		หน่วยงานที่รับผิดชอบ	เดือน													
				ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.		
		พร้อมใช้งานและเข้าช่วยเหลือได้ทันสถานการณ์															
5.7		เตรียมความพร้อมด้านบุคลากร ฝักระวังสถานการณ์น้ำท่วมและฝนทิ้งช่วง รวมทั้งให้ความช่วยเหลือได้ตลอด 24 ชั่วโมง เตรียมความพร้อมเครื่องจักร เครื่องมือให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน และเข้าช่วยเหลือได้ทันสถานการณ์	กองทัพบก กองทัพอากาศ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ														
5.8		ติดตามวิเคราะห์พื้นที่เสี่ยงน้ำท่วมช่วงฝนทิ้งช่วง ด้วยภาพถ่ายดาวเทียม และอากาศยานไร้คนขับ (UAV) กำหนดแนวทางและเงื่อนไขของการแจ้งเตือนตามระดับน้ำและผลกระทบที่เกิดขึ้น	สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน)														
5.9		เตรียมความพร้อมแผนป้องกันบรรเทาสาธารณภัย/แผนเผชิญเหตุในภาวะน้ำท่วมและช่วงฝนทิ้งช่วง เตรียมความพร้อมด้านบุคลากร ฝักระวังสถานการณ์น้ำท่วมและฝนทิ้งช่วง รวมทั้งให้ความช่วยเหลือได้ตลอด 24 ชั่วโมง เตรียมความพร้อมเครื่องจักร	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น														

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
 กลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

มาตรการ	กิจกรรม		หน่วยงานที่รับผิดชอบ	เดือน													
				ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.		
		เครื่องมือให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานและเข้าช่วยเหลือได้ทันสถานการณ์															
5.9		วางแผนการจัดการสรรน้ำพื้นที่ชลประทานของสำนักงานชลประทานที่ 17 ให้สอดคล้องกับปริมาณน้ำต้นทุนในเชิงกลาง และส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพ	การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย														
5.10		วางแผนการจัดการสรรน้ำให้สอดคล้องกับปริมาณน้ำต้นทุน และส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพ วางแผนการจัดการสรรน้ำพื้นที่ชลประทานของสำนักงานชลประทานที่ 17 ให้สอดคล้องกับปริมาณน้ำต้นทุนในเชิงกลาง และส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งวางแผนลดการสูญเสียน้ำโดยการปรับปรุงวิธีการส่งน้ำและซ่อมแซมระบบการส่งน้ำเพื่อ	สำนักงานชลประทานที่ 17														

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
 กลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

มาตรการ	กิจกรรม		หน่วยงานที่รับผิดชอบ	เดือน														
				ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.			
	6.3	ตรวจสอบความมั่นคง แข็งแรง ของสะพาน ท่อลอด บริเวณจุดตัดเส้นทางคมนาคมกับลำน้ำ	สำนักทางหลวงที่ 18 สำนักทางหลวงชนบทที่ 12 การรถไฟแห่งประเทศไทย															
	6.4	สำรวจแนวช่องว่างของคันทันน้ำ ทำนบ และพังกันน้ำ ด้วยรถ MMS	สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ (องค์การมหาชน)															
7.เพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำของทางน้ำ	7.1	จัดทำแผนบูรณาการด้านเครื่องจักรเครื่องมือ/สารชีวภัณฑ์ในการกำจัดวัชพืช ผักตบชวา และขยะในลำน้ำ และประชาสัมพันธุ์	สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติภาค 4 สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัด ยะลา ปัตตานี นราธิวาส สำนักงานชลประทานที่ 17 สำนักงานเจ้าท่าภูมิภาคที่ 4 องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) สำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 8 สงขลา สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด ยะลา ปัตตานี นราธิวาส สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย															
	7.2	ดำเนินการขุดลอกคูคลอง เพื่อเพิ่มพื้นที่หน้าตัดแม่น้ำลำคลอง และเพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ	สำนักงานชลประทานที่ 17 สำนักงานเจ้าท่าภูมิภาคที่ 4 องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด ยะลา ปัตตานี นราธิวาส															

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
 กลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

มาตรการ	กิจกรรม		หน่วยงานที่รับผิดชอบ	เดือน													
				ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.		
			สำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 8 สงขลา														
	7.3	จัดทำ Big Cleaning Day ในพื้นที่ลุ่มน้ำ	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำนักงานชลประทานที่ 17 สำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 8 สงขลา														
8. ซักซ้อมแผนเผชิญเหตุตั้งศูนย์ส่วนหน้าก่อนเกิดภัยและฟื้นฟูสภาพให้กลับสู่สภาพปกติ	8.1	บูรณาการจัดทำแผนปฏิบัติการร่วมกับแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในระดับชาติและระดับพื้นที่ ซักซ้อมแผนเผชิญเหตุ และจัดเตรียมพื้นที่อพยพ (อย่างน้อยภาคละ 1 พื้นที่) โดยให้ทุกอำเภอและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง จัดเตรียมศูนย์พักพิงชั่วคราวในพื้นที่ และให้ส่วนอำนวยการของศูนย์บัญชาการเหตุการณ์อุทกภัยและดินถล่ม ประสานอำเภอ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อจัดหาศูนย์พักพิงชั่วคราวรองรับหน่วย	สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดยะลา ปัตตานี นราธิวาส องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทุกอำเภอในจังหวัดยะลา ปัตตานี นราธิวาส สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติภาค 4														

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
 ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

มาตรการ	กิจกรรม	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	เดือน												
			ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	
8.2	ตั้งศูนย์บัญชาการบริหารจัดการน้ำ ส่วนหน้าสำหรับเผชิญเหตุเพื่อเตรียมความพร้อมและบริหารจัดการสถานการณ์ โดยบูรณาการการทำงานร่วมกับกลไกการทำงานของแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ เมื่อเกิดหรือคาดว่าจะเกิดสถานการณ์อุทกภัยในพื้นที่ กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด จัดตั้งศูนย์บัญชาการเหตุการณ์จังหวัด โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดในฐานะผู้อำนวยการจังหวัด เป็นผู้บัญชาการเหตุการณ์ รับผิดชอบในการอำนวยความสะดวก กำกับดูแลสั่งการในเหตุการณ์สาธารณภัยที่เกิดขึ้นตามแผนผังโครงสร้างในศูนย์บัญชาการเหตุการณ์จังหวัด/ศูนย์บัญชาการณีสวนหน้าจังหวัด	สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติภาค 4 กระทรวงมหาดไทย กระทรวงกลาโหม สำนักคณะกรรมการกิจการกระจายเสียงกิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม กองบัญชาการกองทัพไทย กรมอุตุนิยามวิทยา สำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 8 สงขลา สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ (องค์การมหาชน) สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด ยะลา ปัตตานี นราธิวาส สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัด ยะลา ปัตตานี นราธิวาส													
8.3	บูรณาการการทำงานร่วมกับกลไกการทำงานของแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ และวางแผนกำหนดแนวทางการฟื้นฟูให้กลับสู่สภาพปกติ	สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด ยะลา ปัตตานี นราธิวาส ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดยะลา ปัตตานี นราธิวาส													

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
 กลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

มาตรการ	กิจกรรม	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	เดือน														
			ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.			
	เพื่อแจ้งข้อมูลสถานการณ์ สร้างช่องทางในการส่งข้อมูล/แจ้ง ข้อมูลสถานการณ์																
11. การสร้างการ รับรู้และ ประชาสัมพันธ์ผ่าน คณะกรรมการลุ่มน้ำ คณะกรรมการ ทรัพยากรน้ำจังหวัด องค์กรผู้ใช้น้ำ เครือข่ายต่างๆ	11.1 สร้างการรับรู้และประชาสัมพันธ์ ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการ เตรียมความพร้อมรับสถานการณ์ช่วง ฤดูฝน ปี 2566 ให้ทุกภาคส่วนได้รับรู้ และเข้าใจผ่านคณะกรรมการลุ่มน้ำ คณะกรรมการทรัพยากรน้ำจังหวัด องค์กรผู้ใช้น้ำ เครือข่ายต่างๆและ ประชาชน	คณะกรรมการลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง คณะอนุกรรมการทรัพยากรน้ำจังหวัด สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดยะลา บัตตานี นราธิวาส สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติภาค 4															
12.ติดตาม ประเมินผลปรับ มาตรการให้ สอดคล้องกับ สถานการณ์ภัย	12.1 กำหนดประเมินตัวชี้วัดการดำเนินการ (กระบวนการ ผลผลิต ผลลัพธ์) ติดตาม วิเคราะห์ ประเมินสถานการณ์ น้ำร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและ ภาคประชาชนอย่างใกล้ชิด ติดตามการดำเนินงานและสรุปผล เพื่อปรับมาตรการให้สอดคล้องกับ สถานการณ์ภัย	สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติภาค 4 และทุก หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง															

บทที่ 6

รูปแบบรายงานผล

6.1 กรณียังไม่เกิดภาวะน้ำท่วม

จากปฏิทินการบริหารจัดการน้ำในบทที่ 5 ได้มีการกำหนดช่วงเวลาที่จะเริ่มมีการวิเคราะห์ คาดการณ์ และติดตามสภาพอากาศฝน น้ำท่า อ่างเก็บน้ำ และแหล่งน้ำธรรมชาติไว้ โดยในกรณีที่ผลการวิเคราะห์ยังไม่พบว่าจะเกิดภัยน้ำท่วม การรายงานผลจะมีเฉพาะส่วนของข้อมูลน้ำเป็นหลัก โดยยังไม่มีข้อมูลพื้นที่ประสบภัย

การรายงานผลในส่วนนี้จะดำเนินการร่วมกับการจัดทำระบบเตือนภัยน้ำท่วม ตามหัวข้อ 4.4 และการเผยแพร่ข้อมูลให้ประชาชนทราบ ตามหัวข้อ 4.5 รูปแบบของการรายงานผลให้ปฏิบัติตามที่หน่วยงานรับผิดชอบกำหนด ซึ่งก็จะเป็นหน่วยงานเดียวกับที่จัดทำระบบเตือนภัย

เนื้อหาของรายงานผลในกรณีที่ยังไม่เกิดภาวะน้ำท่วม อย่างน้อยควรครอบคลุมข้อมูลบ่งชี้การเกิดภาวะน้ำท่วม ได้แก่

- (1) ปริมาณฝน
- (2) ระดับน้ำในลำน้ำ
- (3) ปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำ

โดยอาจพิจารณานำเสนอเฉพาะบางสถานี หรือ บางอ่างเก็บน้ำที่มีขนาดใหญ่ หรือ ควรนำเสนอภาพรวมของปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำเป็นรายภาค เพื่อความกระชับตามตัวอย่างในภาพประกอบ 6-1 และอาจมีข้อมูลพื้นที่เสี่ยงที่คาดว่าจะอาจเกิดภัยน้ำท่วมขึ้น รวมทั้งข้อมูลด้านการบริหารที่คาดว่าจะดำเนินการเพื่อเผยแพร่ให้ผู้เกี่ยวข้องทราบด้วย

ภาพประกอบ 6-1 ตัวอย่างการรายงานผล กรณียังไม่เกิดภาวะภัย

6.2 กรณีเกิดภาวะน้ำท่วม

6.2.1 กรณีเกิดภาวะน้ำท่วมในระดับภัย 1 และ 2

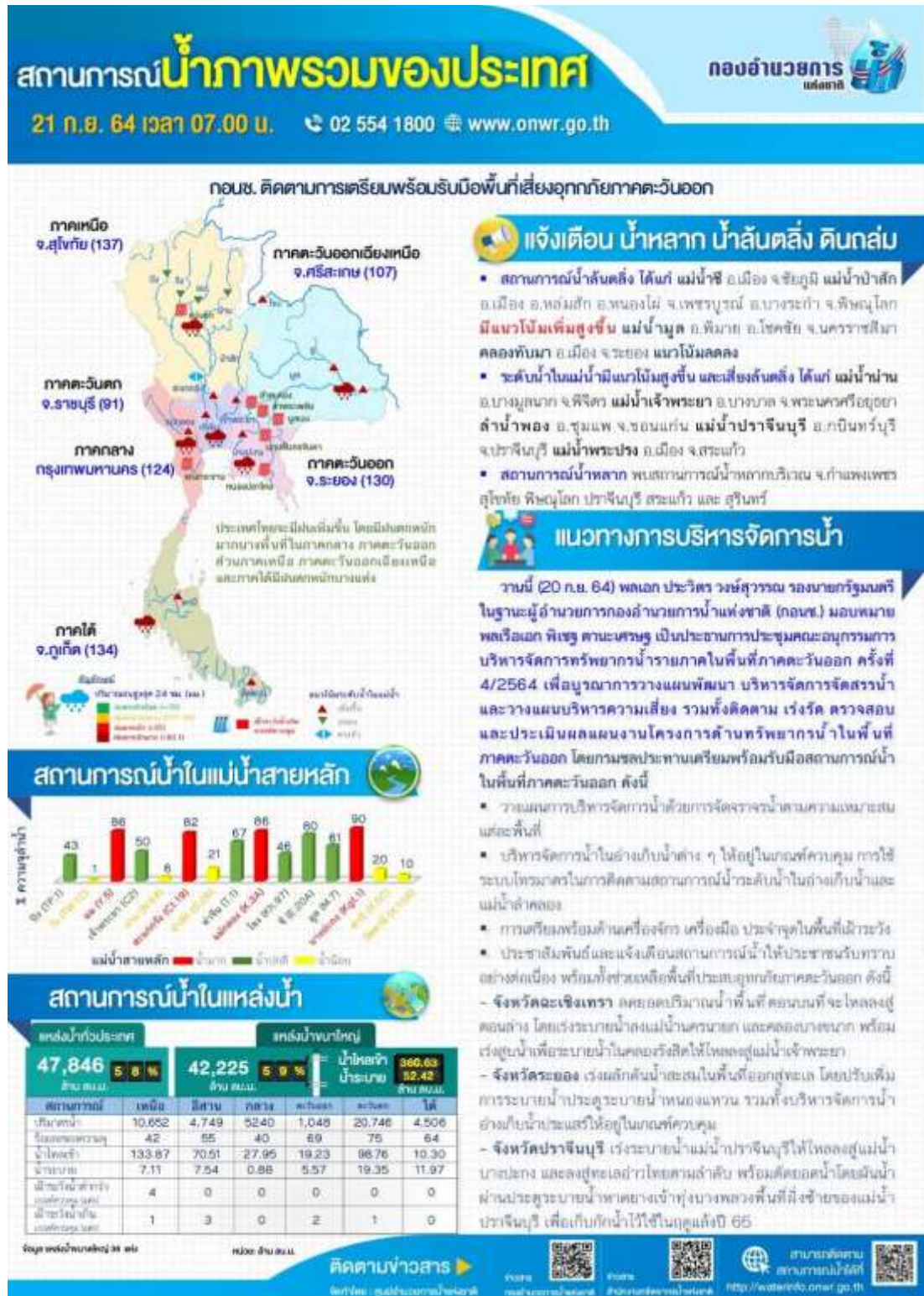
การรายงานข้อมูลในกรณีนี้ จะมีข้อมูลที่เพิ่มเติมขึ้นจากข้อมูลสถานการณ์และการคาดการณ์น้ำในหัวข้อ 6.1 ได้แก่ ข้อมูลเกี่ยวกับภาวะน้ำท่วม ได้แก่ พื้นที่ประสบภัย ผู้ได้รับผลกระทบ ฯลฯ ตามตัวอย่างในภาพประกอบ 6-2 รวมทั้งแนวทางการบริหารและบรรเทาภัยที่เกิดขึ้น ซึ่งอาจมีทางเลือกเพื่อให้กองอำนวยการน้ำแห่งชาติได้ใช้ประกอบการตัดสินใจ ทั้งนี้รูปแบบของการรายงานผลให้เป็นไปตามที่หน่วยงานที่รับผิดชอบกำหนด โดยหน่วยงานรับผิดชอบยังคงเป็นหน่วยงานตามหัวข้อ 6.1 เป็นหลัก สำหรับหน่วยงานสนับสนุนอื่นๆ ก็อาจจัดทำรายงานในส่วนที่เกี่ยวข้องกับภารกิจของหน่วยงานนั้นขึ้นมาด้วย เพื่อเป็นการบูรณาการข้อมูลให้หน่วยงานอื่นๆ ได้รับทราบการดำเนินการด้วย

เนื่องจากภัยในระดับ 1 : ปกติ และ ระดับ 2 : รุนแรง หรือ คาดว่าจะรุนแรง จะมีโครงสร้าง การบัญชาการและอำนวยการอยู่ที่ระดับกองอำนวยการน้ำแห่งชาติ/สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ โดยไม่มีการตั้งศูนย์บัญชาการน้ำเฉพาะกิจ ทั้งนี้ สทช. ก็เป็นหน่วยงานหลักที่ทำหน้าที่บูรณาการข้อมูลและจัดทำรายงานตั้งแต่สภาวะก่อนเกิดภัยอยู่แล้ว ดังนั้น ในระดับภัย 2 ส่วนนี้จึงไม่มีการจัดทำรายงานสรุปเพิ่มเติมเหมือนกรณีภัยระดับ 3

6.2.2 กรณีเกิดภาวะน้ำท่วมในระดับภัย 3

ในกรณีที่เกิดภัยในระดับที่ 3 : วิกฤติ โครงสร้างการบัญชาการ อำนวยการ ปฏิบัติการ จะ เปลี่ยนไปจากภัยระดับ 1 และ 2 โดยจะมีการตั้ง “ศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ” ขึ้น โดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นผู้บัญชาการ

ดังนั้นในส่วนของการรายงานผลนอกจากจะมีการดำเนินการในลักษณะเดียวกับภัยระดับ 1 และ 2 แล้ว อาจต้องมีการเพิ่มรายงานสรุปสถานการณ์น้ำและทางเลือกในการบรรเทาวิกฤติน้ำ ในกรณีที่สภาพปัญหารุนแรงเกินกว่าเกณฑ์การบริหาร เช่น อาจมีปัญหาเขื่อนขนาดใหญ่หรือขนาดกลางบางแห่งชำรุดร่วมด้วย เป็นต้น ทั้งนี้ เพื่อประกอบการตัดสินใจของนายกรัฐมนตรี ในการบัญชาการสถานการณ์ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่สุด รวมทั้งอาจต้องมีการรายงานผล การติดตามข้อสั่งการของศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจด้วย

ภาพประกอบ 6-2 ตัวอย่างการรายงานผล กรณีเกิดภาวะภัยน้ำท่วม

บทที่ 7

บทสรุป

ตามพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 มาตรา 35 (2) คณะกรรมการลุ่มน้ำมีหน้าที่และอำนาจ จัดทำแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง และแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม เสนอคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (คณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ) เพื่อให้ความเห็นชอบ มาตรา 61 ให้คณะกรรมการลุ่มน้ำจัดทำแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งขึ้นไว้เป็นการล่วงหน้า โดยให้จัดทำเป็นแผนเพื่อเตรียมการรองรับทั้งกรณีปกติซึ่งสามารถคาดหมายได้ว่าจะเกิดภาวะน้ำแล้งในระยะเวลาใดระยะเวลาหนึ่งเป็นประจำ และกรณีที่เกิดภาวะน้ำแล้งอย่างรุนแรง

แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง ตามวรรคหนึ่ง อย่างน้อยต้องมีรายการดังต่อไปนี้

- (1) หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักและหน่วยงานสนับสนุน
- (2) งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการ
- (3) การจัดเตรียมข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ในการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง
- (4) การเผยแพร่ข้อมูลให้ประชาชนทราบ
- (5) วิธีการควบคุมการใช้น้ำในพื้นที่
- (6) การหาแหล่งน้ำทดแทนและการขนส่งน้ำจากแหล่งน้ำทดแทนมายังพื้นที่ซึ่งเกิดภาวะน้ำแล้ง
- (7) การประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากภาวะน้ำแล้ง

มาตรา 64 ให้คณะกรรมการลุ่มน้ำจัดทำแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมขึ้นไว้เป็นการล่วงหน้าโดยให้จัดทำเป็นแผนเพื่อเตรียมการรองรับทั้งกรณีปกติซึ่งสามารถคาดหมายได้ว่าจะเกิดภาวะน้ำท่วมในระยะเวลาใดระยะเวลาหนึ่งเป็นประจำ และกรณีฉุกเฉินที่มีน้ำท่วมเกิดขึ้นโดยฉับพลัน โดยในการจัดทำแผนต้องพิจารณาถึงสภาพแวดล้อม ฝั่งน้ำ ระบบนิเวศ และความหลากหลายทางชีวภาพของพื้นที่นั้นประกอบด้วย

แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม ตามวรรคหนึ่ง อย่างน้อยต้องมีรายการดังต่อไปนี้

- (1) หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักและหน่วยงานสนับสนุน
- (2) งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการ
- (3) การจัดเตรียมข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ในการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
- (4) การบริหารจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากภาวะน้ำท่วม
- (5) การจัดทำระบบเตือนภัยน้ำท่วม
- (6) การเผยแพร่ข้อมูลให้ประชาชนทราบ
- (7) วิธีการระบายน้ำที่รวดเร็วและถูกต้องตามหลักวิชาการให้น้ำระบายไปตามแนวทางที่กำหนด

(8) วิธีการกักเก็บน้ำเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป

(9) การประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อช่วยเหลือประชาชนที่อาจได้รับภัยพิบัติจากน้ำท่วม

มาตรา 61 วรรคสอง และมาตรา 64 วรรคสอง กำหนดให้ในการจัดทำแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง และแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม ให้มีการบูรณาการร่วมกับแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติและแผนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งรับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง และประชาชนในเขตลุ่มน้ำตามความเหมาะสม

โดยผลการดำเนินงานโครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง ได้ดำเนินการตามองค์ประกอบหลักดังกล่าวข้างต้นประกอบด้วย

(1) ทบทวนจัดทำแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง และแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมในเขตพื้นที่ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่างตามพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 มาตรา 61 และ มาตรา 64 ให้สอดคล้องกับบริบทลุ่มน้ำ ภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่างและองค์ประกอบในการบริหารจัดการน้ำ

(2) นำแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง และแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมในเขตพื้นที่ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่างให้ผู้ว่าราชการจังหวัด หน่วยงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องทราบและนำไปสู่การปฏิบัติ โดยได้ดำเนินการจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นในวันที่ 1 มิถุนายน 2566 ณ ห้องประชุมหาดสุกรี ศาลากลางจังหวัด ปัตตานี โดยมีท่านรองผู้ว่าราชการจังหวัดปัตตานี เป็นประธานในการประชุม และมีผู้เข้าร่วมให้ความคิดเห็นทั้งในระบบออนไลน์ และเข้าร่วมในห้องประชุมทั้งสิ้น 40 คน ดังแสดงในภาพประกอบ 7-1

(3) นำแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง เพื่อให้คณะกรรมการลุ่มน้ำใช้แผนดังกล่าวเป็นกรอบในการติดตามการดำเนินการให้เป็นไปตามแผน โดยได้นำเข้าวาระการประชุมวันที่ 15 มิถุนายน 2566 ณ ศาลากลางจังหวัดปัตตานี ผลการประชุม ที่ประชุมได้พิจารณารับแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง เพื่อใช้ในการติดตามการดำเนินงานและนำเสนอต่อคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติเพื่อพิจารณาต่อไป

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

ภาพประกอบ 7-1 การประชุมรับฟังความคิดเห็น

ภาคผนวก

QR Code สำหรับข้อมูลเพิ่มเติม

